NOUL COD PENAL

Legea nr. 286/2009 NCp	Legea nr. 15/1968 Cp	Observații
Partea generală		
Titlul I **Legea penală și limitele ei de aplicare** **Legalitatea incriminării** **Art. 1.** - **(1)** Legea penală **prevede faptele care constituie infracţiuni**. **(2)** Nicio persoană nu poate fi sancţionată penal pentru o faptă care nu era prevăzută de legea penală la data când a fost săvârşită.	**Legalitatea incriminării** **Art. 2.** - **Legea prevede care fapte constituie infracţiuni**, pedepsele ce se aplică infractorilor şi măsurile ce se pot lua în cazul săvârşirii acestor fapte.	**Reformulare / tratarea în articole distincte a principiului legalității incriminării (art. 1NCp) și a celui al legalității pedepsei (art. 2 NCp).** Corespondențe: Art. 1 alin. 1 NCp → art. 2 teza I C.p Art. 1 alin.2 NCP → art. 11 C.p

LUMEAJUSTITIEI.RO

	Neretroactivitatea legii penale **Art. 11.** - Legea penală nu se aplică faptelor care, la data când au fost săvârşite, nu erau prevăzute ca infracţiuni.	
TLegalitatea sancţiunilor de drept penal **Art. 2.** - **(1)** Legea penală prevede **pedepsele aplicabile şi măsurile educative** ce se pot lua faţă de persoanele care au săvârşit infracţiuni, precum şi **măsurile de siguranţă** ce se pot lua faţă de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală. **(2)** Nu se poate aplica o pedeapsă ori nu se poate lua o măsură educativă sau o măsură de siguranţă dacă aceasta nu era prevăzută de legea penală la data când fapta a fost săvârşită. **(3)** Nicio pedeapsă nu poate fi stabilită şi aplicată în afara limitelor generale ale acesteia.	**Legalitatea incriminării** Art. 2. **- Legea prevede** care fapte constituie infracţiuni, **pedepsele ce se aplică infractorilor şi măsurile ce se pot lua în cazul săvârşirii acestor fapte** **Neretroactivitatea legii penale** **Art. 11.** - Legea penală nu se aplică faptelor care, la data când au fost săvârşite, nu erau prevăzute ca infracţiuni.	Reformulare / tratarea în articole distincte a principiului legalității incriminării (art. 1 NCp) și a celui al legalității pedepsei (art. 2 NCp). ▪ Art.2 alin.2 NCp interzice expres aplicarea sancțiunilor de drept penal sau a celor penale faptelor săvârșite anterior legii penale care prevede astfel de sancțiuni. ▪ Prin această dispoziție este infirmată soluția legislativă conținută de art. 12 alin. 2 C.p care permite aplicarea măsurilor educative și a celor de siguranță prevăzute de legea nouă, chiar în ipoteza în care legea penală în vigoare la data săvârșirii faptei nu prevedea asemenea măsuri . Art. 12 alin. 2 C.p stabilește un caracter retroactiv obligatoriu legii noi care prevede măsuri de siguranță sau măsuri educative; din perspectiva jurisprudenței CEDO și al art. 15 alin. 2 Constituție, art. 12 alin. 2 C.p a fost criticat în doctrină pentru neconstituționalitate. În acest context, reglementarea cuprinsă în art. 2 alin.2 NCp înlătură neconstituționalitatea amintită și asigură conformitatea cu exigențele principiului legalității (accesibilitate și previzibilitatea legii). ▪ Un exemplu în acest sens îl constituie măsura de siguranță a confiscării extinse, art. 118PP[1] C.p. Astfel, în prezent, în temeiul art. 12 alin. 2 C.p, confiscarea extinsă poate fi aplicată și infracțiunilor săvârșite înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63/2012 care a introdus această nouă măsură de siguranță; această posibilitate există însă numai ignorând art. 15 alin. 2 din Constituție și art. 7 CEDO. Pe de altă parte, în contextul NCp – care prevede și el confiscarea extinsă (art. 108 lit.e, art. 112[2] introduse prin art. II din Legea nr. 63/2012)- aplicarea acestei măsuri de siguranță nu va putea fi aplicată infracțiunilor comise înainte de intrarea în vigoare a Legii nr. 63 /2012, fiind exclusă în temeiul art. 2 alin. 2 NCp

LUMEAJUSTITIEI.RO

Activitatea legii penale	Activitatea legii penale	
Art. 3. - Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în timpul cât ea se află în vigoare.	**Art. 10.** - Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în timpul cât ea se află în vigoare.	▪ **Fără modificare** ▪ **Dar, trebuie avute în vedere precizările din LEGEA 187/2012:** ***Art. 5. - (1)*** *Atunci când o normă penală face trimitere la o altă normă determinată, de la care împrumută unul sau mai multe elemente, modificarea normei completatoare atrage şi modificarea normei incomplete.* ***(2)*** *În cazul abrogării normei completatoare, norma incompletă va păstra elementele preluate de la aceasta, inclusiv limitele de pedeapsă, în forma existentă la data abrogării, afară de cazul în care legea dispune altfel.* ▪ Dispoziția este menită să clarifice raportul dintre normele incomplete și cele completatoare în situația evoluției legislative a acestora din urmă (modificare, abrogare). Astfel, pt. ▪ **ipoteza modificării normei completatoare** se stabilește dependența normei incomplete (care se va modifica și ea cf. modificării normei complete), în timp ce pt. ▪ **ipoteza abrogării normei completatoare** se stabilește independența normei incomplete (care va rămâne în vigoare, păstrând elementele preluate de la norma completatoare, inclusiv cu privire la pedeapsă, astfel cum acestea existau la momentul abrogării); de la această regulă sunt posibile *excepții* prin voința expresă a legiuitorului ***Art. 6.*** *- Decăderile, interdicţiile şi incapacităţile decurgând din condamnări pronunţate în baza legii vechi îşi produc efectele până la intervenirea reabilitării de drept sau dispunerea reabilitării judecătoreşti, în măsura în care fapta pentru care s-a pronunţat condamnarea este prevăzută şi de legea penală nouă şi dacă decăderile, interdicţiile şi incapacităţile sunt prevăzute de lege.* ▪ ipoteze de lucru: 1. fapta este prev. și de legea nouă + decăderile, interdicţiile şi incapacităţile continua să fie prev. de lege → decăderile, interdicţiile şi incapacităţile decurgând din condamnări pronunţate în baza legii vechi îşi produc efectele până la intervenirea reabilitării de drept sau dispunerea reabilitării judecătoreşti 2. fapta este prev. și de legea nouă, dar decăderile, interdicţiile şi incapacităţile nu mai sunt prevăzute de legea nouă → decăderile, interdicţiile şi incapacităţile decurgând din condamnări pronunţate în baza legii vechi încetează, nu îşi mai produc efectele (din momentul ieșirii din vigoare a dispozițiilor care le prevedeau)?

LUMEAJUSTITIEI.RO

		3. fapta nu mai este prevăzută de legea nouă, dar decăderile, interdicţiile şi incapacităţile continua să fie prev. de lege → decăderile, interdicţiile şi incapacităţile decurgând din condamnări pronunţate în baza legii vechi încetează (din momentul dezincriminării faptei pentru care a fost pronunțată condamnarea care a atras aceste decăderi etc) 4. fapta nu mai este prevăzută de legea nouă și nici decăderile, interdicţiile şi incapacităţile nu mai sunt prev. de lege (ipoteza în care dispariția lor este concomitentă)→ decăderile, interdicţiile şi incapacităţile decurgând din condamnări pronunţate în baza legii vechi încetează din momentul dezincriminării faptei, moment concomitent cu abrogarea dispoziţiilor legale care le prevedeau) Pentru verificarea condiției privind prevederea în legea nouă, respectiv dezincriminarea a se vedea art. 4 NCp / se va proceda la o verificare în concret a dezincriminării. ***Art. 7.*** *- Ori de câte ori o normă în vigoare face trimitere la una sau mai multe infracţiuni prevăzute de Codul penal din 1969 sau de o lege specială modificată prin dispoziţiile prezentei legi, trimiterea se consideră făcută la infracţiunea sau infracţiunile prevăzute de legea nouă, având aceleaşi elemente constitutive.*
Aplicarea legii penale de dezincriminare **Art. 4.** - Legea penală nu se aplică faptelor săvârşite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz, executarea pedepselor, a măsurilor educative şi a măsurilor de siguranţă, pronunţate în baza legii vechi, precum şi toate consecinţele penale ale hotărârilor judecătoreşti privitoare la aceste fapte	**Retroactivitatea legii penale** **Art. 12.alin.1** Legea penală nu se aplică faptelor săvârşite sub legea veche, dacă nu mai sunt prevăzute de legea nouă. În acest caz executarea pedepselor, a măsurilor de siguranţă şi a măsurilor educative, pronunţate în baza legii vechi, precum şi toate consecinţele penale ale hotărârilor judecătoreşti	▪ **Ipoteza de aplicare a textului :** **– legea nouă dezincriminează (abolitio criminis);** **→ legea nouă de dezincriminare va retroactiva, aplicându-se și faptelor săvârșite sub legea veche, dar judecate sub legea nouă** ▪ **Deși, la nivel formal, al redactării textului, nu apare nicio modificare, în realitate exsită o <u>diferență de concepție</u> între cele două coduri. Cf.NC.p , aprecierea dezincriminării se va realiza în concret, spre deosebire de C.p, cf. căruia dezincriminarea se apreciază în abstract.** ▪ **Ac. deosebire conceptuală este vizibilă la nivelul dispozițiilor procesual penale, respectiv art. 10 lit. b și d din C.p.p în raport cu art. 16 N C.p.p.** ▪ **Ea este subliniată și de art. 3 din L.187/2012 care urmărește evitarea dificultăților de aplicare determinate de menționarea separată a vinovăției și prevederii în legea penală în definiția infracțiunii(art. 15 NC.p.), menționare**

LUMEAJUSTITIEI.RO

încetează prin intrarea în vigoare a legii noi. ***TArt. 3. LEGEA 187/2012*** *TT TT**(1)TT** Dispoziţiile* TTUU*art. 4 din Codul penal privind legea penală de dezincriminare sunt aplicabile şi în situaţiile în care o faptă determinată, comisă sub imperiul legii vechi, nu mai constituie infracţiune potrivit legii noi datorită modificării elementelor constitutive ale infracţiunii, inclusiv a formei de vinovăţie, cerută de legea nouă pentru existenţa infracţiunii.* ***(2)** Dispoziţiile art. 4 din Codul penal nu se aplică în situaţia în care fapta este incriminată de legea nouă sau de o altă lege în vigoare, chiar sub o altă denumire.*	privitoare la aceste fapte, încetează prin intrarea în vigoare a legii noi.	**separată care nu mai apare și în art. 4 NC.p.. Pt. acest motiv art. 3 din L.187/2012 precizează că, în cazul unei fapte concrete/determinate, va exista dezincriminare și în situația în care se modifică elementele constitutive, inclusiv vinovăția** (a se vedea *Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, mențiuni și precizări-material întocmit de Ministerul justiției/ www.just.ro).* ▪ **Astfel, va exista dezincriminare:** 1) **când o incriminare din legea veche nu mai are corespondent în legea nouă; de ex., prostituția nu mai este incriminată de NC.p** 2) **când legea nouă restrânge sfera de incidență a unui text, astfel încât fapta concretă săvârșită de inculpat nu mai îndeplinește condițiile impuse de acest text;** **De ex., în cazul infracțiunii de nedenunțare – art. 262 C.p / art. 266 NC.p.; această infracțiune se săvârșește prin omisiune, inacțiune / cf. art. 19 alin. 3 C.p , astfel de fapte, constând în inacțiune, ca regulă, constituie infracțiune fie că sunt săvârșite cu intenție, fie din culpă, în timp ce, cf. art. 16 alin. 6 NC.p, fapta constând într-o inacțiune, ca regulă, constituie infracțiune când este săvârșită cu intenție. Din această perspectivă, în cazul unei fapte concrete de nedenunțare săvârșită din culpă, comisă sub legea veche, dar judecată/soluționată sub legea nouă, va opera dezincriminarea** *(a se vedea F.Streteanu, Documentarea privind aplicarea în timp a legii penale în condițiile intrării în vigoare a noului Cod penal,p. 5, www.just.ro).* ▪ **Nu există dezincriminare dacă, deși dispoziția din legea veche nu se regăsește formal în legea nouă, dar conținutul său are corespondent în legea nouă, fiind preluat într-o dispoziție din legea nouă. De ex., infracțiunile de abuz în serviciu contra intereselor persoanelor- art. 246 C.p, prin îngrădirea unor drepturi – art. 247 C.p, contra intereselor publice – art. 248 C.p nu mai apar ca atare în legea nouă, dar conținutul acestora se regăsește în art.297 NC.p privind abuzul în serviciu.**
Aplicarea legii penale mai favorabile până la judecarea definitivă a cauzei **Art. 5.** - **(1)** În cazul în care de la săvârşirea infracţiunii până la judecarea definitivă a cauzei au	**Aplicarea legii penale mai favorabile** **Art. 13. –** (1) În cazul în care de la săvârşirea infracţiunii până la judecarea definitivă a cauzei au	▪ **Corespondență:** art.5 alin. 1 NCp →art. 13 alin.1 C.p ▪ **element de noutate:** **art. 5 alin. 2 NCp** precizează regimul juridic al dispozițiilor din actele normative declarate neconstituționale sau din ordonanțele de urgență modificate sau respinse din punct de vedere al aplicării în timp, ca lege penală mai favorabilă. ▪Prin urmare, dispozițiile din actele normative care au fost declarate neconstituționale, în forma anterioară

LUMEAJUSTITIEI.RO

intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea mai favorabilă. **(2)** Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi actelor normative ori prevederilor din acestea declarate neconstituţionale, precum şi ordonanţelor de urgenţă aprobate de Parlament cu modificări sau completări ori respinse, dacă în timpul când acestea s-au aflat în vigoare au cuprins dispoziţii penale mai favorabile.	intervenit una sau mai multe legi penale, se aplică legea cea mai favorabilă. **(2)** Când legea anterioară este mai favorabilă, pedepsele complimentare care au corespondent în legea penală nouă se aplică în conţinutul şi limitele prevăzute de aceasta, iar cele care nu mai sunt prevăzute în legea penală nouă nu se mai aplică.	constatării neconstituționalității, dacă au caracter mai favorabil, vor continua să fie aplicate, în temeiul art. 5 alin. 2 NCp, ultraactivând; situația este identică și pentru dispozițiile din ordonanțele de urgență modificate sau respinse. ▪Cât privește declararea neconstituționalității, nu poate fi vorba decât de o declarare pe calea excepției de neconstituționalitate/control *a posteriori* (care presupune un act/dispoziție intrată în vigoare), iar nu de o declarare pe calea obiecției de neconstituționalitate/ control *a priori* (care pp. un act care nu a intrat în vigoare). ▪ **art. 5 NCP nu mai preia conținutul art. 13 alin. 2 C.p**, criticat în doctrină pentru neconstituționalitate, deoarece permite aplicarea retroactivă a legii noi în cazul pedepselor complementare, chiar dacă legea nouă nu are un caracter mai favorabil → vezi **Art. 12.LEGEA 187/2012 - *(1) În cazul succesiunii de legi penale intervenite până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedepsele accesorii şi complementare se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege mai favorabilă în raport cu infracţiunea comisă.* – precizare care permite <u>concluzia</u> că se va stabili legea penală mai favorabilă în raport cu pedeapsa principală; în funcție de legea identificată ca fiind mai favorabilă în raport cu pedeapsa principală se vor aplica și pedepsele accesorii și complementare. O altă <u>concluzie</u> dedusă din art. 12 L.187/2012 este aceea a lipsei de autonomie a pedepselor accesorii și complementare față de pedeapsa principală, concluzie ce rezultă și din art. 6 alin. 5 NC.p.**
Aplicarea legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei **Art. 6.** - **(1)** Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai uşoară, sancţiunea aplicată, dacă depăşeşte maximul special prevăzut de legea nouă pentru	**Aplicarea obligatorie a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive** **Art. 14.** – **(1)** Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei închisorii sau amenzii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai uşoară, sancţiunea aplicată, dacă depăşeşte maximul special prevăzut de legea nouă pentru	▪ **Ipoteza de aplicare a textului = legea nouă este mai favorabilă** *(în principiu, criteriul de apreciere a caracterului mai favorabil este pedeapsa principală)* ▪ **Corespondențe:** Art. 6 alin. 1 NCP→ art.14 alin. 1 C.p Art. 6 alin. 2 NCp→ art. 14 alin. 2 C.p Art. 6 alin. 3 NCp → art. 14 alin. 3 C.p ▪ **Art. 6 alin. 4 NCp** se referă numai la măsurile educative (art. 14 alin. 4 C.p trata aceste măsuri alături de ped.complementare și măs. de siguranță . ▪ **Art. 6 alin. 5** NCp are ca premisă de aplicare legea nouă care este mai favorabilă din pct. de vedere al pedepsei principale, în condițiile alineatelor 1-4 ale art. 6 NCp; într-o astfel de ipoteză, pedepsele complementare şi măsurile de siguranţă **neexecutate şi neprevăzute în legea nouă,** evident, nu se mai execută; în măsura în care există corespondență cu legea nouă, executarea

LUMEAJUSTITIEI.RO

infracţiunea săvârşită, se reduce la acest maxim. **(2)** Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă numai pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracţiune. **(3)** Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amenda, fără a se putea depăşi maximul special prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii. **(4)** Măsurile educative neexecutate şi neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de aceasta, dacă este mai favorabilă.	infracţiunea săvârşită, se reduce la acest maxim. **(2)** Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la detenţiune pe viaţă şi până la executarea ei a intervenit o lege care prevede pentru aceeaşi faptă pedeapsa închisorii, pedeapsa detenţiunii pe viaţă se înlocuieşte cu maximul închisorii prevăzut pentru acea infracţiune. **(3)** Dacă legea nouă prevede în locul pedepsei închisorii numai amenda, pedeapsa aplicată se înlocuieşte cu amenda, fără a se putea depăşi maximul special prevăzut în legea nouă. Ţinându-se seama de partea executată din pedeapsa închisorii, se poate înlătura în totul sau în parte executarea amenzii. **(4)** Pedepsele complimentare, măsurile de siguranţă, precum şi măsurile educative neexecutate şi neprevăzute în legea nouă, nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de această lege.	ped. complementare, a măs. de siguranță se va realiza în conținutul legii noi, chiar dacă, din perspectiva unilaterală a acestora (ped. compl., măs. sig.), legea nouă este mai severă. **Concluzie**: - art. 6 alin.5 Ncp este incident numai dacă legea nouă este mai favorabilă din perspectiva pedepsei principale, indiferent de caracterul său în ceea ce privește ped. complementare și măs. de siguranță. - prin art. 6 alin.5 NCp (ca și prin art. 12 alin. 1 Legea nr. 187/2012) se consacră, în materia aplicării legii penale mai favorabile**, principiul inexistenței autonomiei funcționale a pedepsei complementare/măs. de siguranță în raport cu pedeapsa principală**, adică se aplică pedeapsa complementară/măs. de siguranță prev. de legea nouă identificată ca fiind mai favorabilă în privința pedepsei principale, fără a se face o aplicare separată a legii mai favorabile în privința pedepsei complementare/măs. de siguranță; **de la acest principiu derogă art. 6 alin. 6 NCp** în ipoteza în care, sub aspectul pedepsei principale, niciuna dintre legi nu poate fi determinate ca fiind mai favorabilă și când se va face o dublă verificare a incidenței legii penale mai favorabile, atât cu privire la pedeapsa principală și apoi, separat, cu privire la pedeapsa complementară sau măsura de siguranță *(vezi F. Streteanu, Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condițiile intrării în vigoare a noului Cod penal, www.just.ro, p.7,8)* ***Art. 12. LEGEA 187/2012*** ***(1)*** *În cazul succesiunii de legi penale intervenite până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedepsele accesorii şi complementare se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege mai favorabilă în raport cu infracţiunea comisă.* ***(2)*** *Pedeapsa complementară prevăzută la art. 55 lit. c) din Codul penal nu se aplică în cazul infracţiunilor comise anterior intrării în vigoare a acestuia*. ▪ **Art. 6 alin. 6** NCp are ca premisă de aplicare ipoteza în care legea nouă este mai favorabilă doar în ceea ce privește ped. complementare sau măsurile de siguranță, **nu** și în ceea ce privește ped. principală. În această ipoteză, ped. complementare sau măs. de siguranță se execută în conținutul și limitele legii noi. *vezi supra art. 6 alin. 5 NCp concluzie*

LUMEAJUSTITIEI.RO

(5) Când legea nouă este mai favorabilă în condiţiile alin. (1)-(4), pedepsele complementare şi măsurile de siguranţă neexecutate şi neprevăzute în legea nouă nu se mai execută, iar cele care au corespondent în legea nouă se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de aceasta. **(6)** Dacă legea nouă este mai favorabilă numai sub aspectul pedepselor complementare sau măsurilor de siguranţă, acestea se execută în conţinutul şi limitele prevăzute de legea nouă. **(7)** Când o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin. (1)-(6). **Fără corespondent** ***Art. 4. LEGEA 187/2012***	**(5)** Când o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alineatelor precedente. **Aplicarea facultativă a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive** **Art. 15.** - Când după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a	▪ *procedura aplicării obligatorii a legii penale mai favorabile după judecarea definitivă a cauzei este prevăzută de* **Art. 23 din Legea nr. 255 /2013** (1) Procedura la instanţa de executare cu privire la solicitările privind aplicarea legii penale mai favorabile formulate ca urmare a intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009, cu modificările şi completările ulterioare, se va face potrivit dispoziţiilor privind executarea hotărârilor penale din Legea nr. 135/2010, în următoarea ordine de preferinţă: a) din oficiu, de către instanţa de executare pentru persoanele aflate în penitenciar în executarea hotărârilor de condamnare; b) la cerere, de către instanţa de executare pentru celelalte hotărâri de condamnare. (2) Procedura în faţa instanţei de executare în cazurile prevăzute la alin. (1) se desfăşoară fără participarea condamnatului şi a procurorului. După redactarea hotărârii, aceasta se comunică în întregul său condamnatului şi procurorului. (3) Hotărârea poate fi atacată cu contestaţie la instanţa ierarhic superioară, în termen de 3 zile de la comunicare. (4) Hotărârea prin care instanţa de executare constată intervenirea legii penale mai favorabile este executorie. (5) Contestaţia se judecă de un complet format dintr-un judecător, în şedinţă publică, cu participarea procurorului şi cu citarea părţilor. (6) Hotărârea prin care se soluţionează contestaţia este definitivă. (7) Pentru analizarea hotărârilor judecătoreşti prevăzute la alin. (1) lit. a) potrivit prezentei proceduri, se deleagă la instanţele de executare, pe un termen de două luni, judecători din cadrul judecătoriilor, tribunalelor şi curţilor de apel învecinate.

LUMEAJUSTITIEI.RO

Pedeapsa aplicată pentru o infracţiune printr-o hotărâre ce a rămas definitivă sub imperiul Codului penal din 1969, care nu depăşeşte maximul special prevăzut de Codul penal, nu poate fi redusă în urma intrării în vigoare a acestei legi. ***Art. 8. LEGEA 187/2012*** *Dispoziţiile art. 4 se aplică în mod corespunzător şi pedepselor aplicate prin hotărâri care au rămas definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pentru fapte incriminate de actele normative prevăzute în titlul II.*	pedepsei închisorii a intervenit o lege care prevede o pedeapsă mai uşoară, iar sancţiunea aplicată este mai mică decât maximul special prevăzut de legea nouă, ţinându-se seama de infracţiunea săvârşită, de persoana condamnatului, de conduita acestuia după pronunţarea hotărârii sau în timpul executării pedepsei şi de timpul cât a executat din pedeapsă, se poate dispune fie menţinerea, fie reducerea pedepsei. Pedeapsa aplicată nu poate fi coborâtă sub limita ce ar rezulta din reducerea acestei pedepse proporţional cu micşorarea maximului special prevăzut pentru infracţiunea săvârşită. Dispoziţiile art. 14 alin. 5 se aplică şi în cazul condamnărilor arătate în prezentul articol, executate până la data intrării în vigoare a legii noi, pedeapsa din hotărâre reducându-se cu o treime.	▪ **NCp nu mai preia art. 15 C.p** ▪ **NU mai există instituția aplicării facultative a legii penale mai favorabile în cazul pedepselor definitive**
Aplicarea legii penale temporare **Art. 7. - (1)** Legea penală temporară se aplică infracţiunii săvârşite în timpul când era în	**Aplicarea legii penale temporare** **Art. 16.** - Legea penală temporară se aplică infracţiunii săvârşite în timpul când era în	▪ **Diferență: *definirea legii temporare*** ▪ Nu pune probleme de aplicare, fiind păstrată soluția legislativă anterioară;

LUMEAJUSTITIEI.RO

vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp. **(2)** Legea penală temporară este legea penală care prevede data ieşirii ei din vigoare sau a cărei aplicare este limitată prin natura temporară a situaţiei care a impus adoptarea sa.	vigoare, chiar dacă fapta nu a fost urmărită sau judecată în acel interval de timp.	definirea legii temporare este o preluare a definiției doctrinare, menită să faciliteze aplicarea textului și să răspundă exigențelor de previzibilitate
Teritorialitatea legii penale **Art. 8.** - **(1)** Legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite pe teritoriul României. **(2)** Prin teritoriul României se înţelege întinderea de pământ, marea teritorială şi apele cu solul, subsolul şi spaţiul aerian, cuprinse între frontierele de stat. **(3)** Prin infracţiune săvârşită pe teritoriul României se înţelege orice infracţiune comisă pe teritoriul arătat în alin. (2) sau pe o navă sub pavilion românesc ori pe o aeronavă înmatriculată în România. **(4)** Infracţiunea se consideră săvârşită pe teritoriul României şi atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România s-a	**Teritorialitatea legii penale** **Art. 3.** - Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite pe teritoriul României. **Teritoriu**l **Art. 142.** - Prin termenul "teritoriu" din expresiile "teritoriul României" şi "teritoriul ţării" se înţelege întinderea de pământ şi apele cuprinse între frontiere, cu subsolul şi spaţiul aerian, precum şi marea teritorială cu solul, subsolul şi spaţiul aerian ale acesteia. **Infracţiune săvârşită pe teritoriul ţării** **Art. 143.** - Prin "infracţiune săvârşită pe teritoriul ţării" se înţelege orice infracţiune comisă pe teritoriul arătat în	▪ sistematizarea în cadrul aceluiași articol a conceptelor aflate în interdependență, justificat de rațiuni de previzibilitate ▪ Extinderea principiului ubicuității prin includerea actelor de instigare și de complicitate în conceptul legal de infracțiune săvârșită pe teritoriul țării, precum și a ipotezei în care rezultatul infracțiunii s-a produs, chiar parțial pe acest teritoriu

LUMEAJUSTITIEI.RO

efectuat un act de executare, *de instigare sau de complicitate* ori s-a produs, chiar în parte, rezultatul infracţiunii.	art. 142 sau pe o navă ori o aeronavă română. Infracţiunea se consideră săvârşită pe teritoriul ţării şi atunci când pe acest teritoriu ori pe o navă sau aeronavă română s-a efectuat numai un act de executare ori s-a produs rezultatul infracţiunii.	
Personalitatea legii penale **Art. 9.** - **(1)** Legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării de către un cetăţean român sau de o persoană juridică română, dacă pedeapsa prevăzută de legea română este detenţiunea pe viaţă ori închisoarea mai mare de 10 ani. **(2)** În celelalte cazuri, legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării de către un cetăţean român sau de o persoană juridică română, dacă fapta este prevăzută ca infracţiune şi de legea penală a ţării unde a fost săvârşită ori dacă a fost comisă într-un loc care nu este supus jurisdicţiei niciunui stat. ***TT*** *(3) Punerea în mişcarea a acţiunii penale se face cu*	**Personalitatea legii penale** **Art. 4.** - Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării, dacă făptuitorul este cetăţean român sau dacă, neavând nici o cetăţenie, are domiciliul în ţară.	▪ **elemente de noutate:** **Art. 9 alin. 2 NCp** introduce condiția dublei incriminări pt. infr. sancționate cu pedepse mai mici de 10 ani **Art. 9 alin. 3 NCp** introduce condiția autorizării prealabile a punerii în mișcare a acțiunii penale + termen de emitere a autorizării *Autorizare:* *- procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat* *- procurorul general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie.* ▪ Principiul personalității vizează și infracțiunile săvârșite în străinătate de o persoană juridică română cărora li se va aplica legea penală română. ▪ Apatrizii sunt excluși de la aplicarea acestui principiu, acestora aplicându-li-se principiul realității, respectiv, principiul universalității.

LUMEAJUSTITIEI.RO

autorizarea prealabilă a procurorului general al parchetului de pe lângă curtea de apel în a cărei rază teritorială se află parchetul mai întâi sesizat sau, după caz, a procurorului general al parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie. Termenul în care procurorul poate emite autorizarea este de până la 30 de zile de la data solicitării autorizării şi poate fi prelungit, în condiţiile legii, fără ca durata totală să depăşească 180 de zile. [*] [*]*Astfel cum a fost modificat prin* ***art. 245 LEGEA 187/2012***		
Realitatea legii penale **Art. 10.** - **(1)** Legea penală română se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării de către un cetăţean străin sau o persoană fără cetăţenie, contra statului român, contra unui cetăţean român ori a unei persoane juridice române. **(2)** Punerea în mişcare a acţiunii penale se face cu autorizarea prealabilă a procurorului general al	**Realitatea legii penale** **Art. 5. – (1)** Legea penală se aplică infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului ţării, contra siguranţei statului român sau contra vieţii unui cetăţean român, ori prin care s-a adus o vătămare gravă integrităţii corporale sau sănătăţii unui cetăţean român, când sunt săvârşite de către un cetăţean străin sau de o persoană fără cetăţenie care nu domiciliază pe teritoriul ţării.	▪ **Se extinde sfera de aplicare a principiului realității** prin: ▪ includerea persoanei juridice române ca subiect pasiv al infracțiunilor vizate de principiul realității ▪ includerea apatrizilor cu domiciliul în România ca subiecți activi ai infracțiunilor vizate de principiul realității ▪ **Art. 10 alin. 2 NCp** introduce condiția negativă =infracțiunea să nu fie obiect al unei proceduri în statul în care s-a comis

LUMEAJUSTITIEI.RO

Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casaţie şi Justiţie şi numai dacă fapta nu face obiectul unei proceduri judiciare în statul pe teritoriul căruia s-a comis.	**(2)** Punerea în mişcare a acţiunii penale pentru infracţiunile prevăzute în alineatul precedent se face numai cu autorizarea prealabilă a procurorului general.	
Universalitatea legii penale **Art. 11.** - **(1)** Legea penală română se aplică şi altor infracţiuni decât celor prevăzute în art. 10, săvârşite în afara teritoriului ţării de un cetăţean străin sau o persoană fără cetăţenie, care se află de bunăvoie pe teritoriul României, în următoarele cazuri: **a)** s-a săvârşit o infracţiune pe care statul român şi-a asumat obligaţia să o reprime în temeiul unui tratat internaţional, indiferent dacă este prevăzută sau nu de legea penală a statului pe al cărui teritoriu a fost comisă; **b)** s-a cerut extrădarea sau predarea infractorului şi aceasta a fost refuzată. **(2)** Dispoziţiile alin. (1) lit. b) nu se aplică atunci când, potrivit legii statului în care s-a săvârşit infracţiunea, există o cauză care împiedică punerea în	**Universalitatea legii penale** **Art. 6.** - Legea penală se aplică şi altor infracţiuni decât celor prevăzute în art. 5 alin. 1, săvârşite în afara teritoriului ţării, de un cetăţean străin sau de o persoană fără cetăţenie care nu domiciliază pe teritoriul ţării, dacă: **a)** fapta este prevăzută ca infracţiune şi de legea penală a ţării unde a fost săvârşită; **b)** făptuitorul se află în ţară. Pentru infracţiunile îndreptate împotriva intereselor statului român sau contra unui cetăţean român, infractorul poate fi judecat şi în cazul când s-a obţinut extrădarea lui. Dispoziţiile alineatelor precedente nu se aplică în cazul când, potrivit legii statului în care infractorul a săvârşit infracţiunea, există vreo cauză care împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau	▪ se limitează principiul universalității la cazurile prev. la lit. a) și b)

LUMEAJUSTITIEI.RO

mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal ori executarea pedepsei sau când pedeapsa a fost executată ori este considerată ca executată. **(3)** Când pedeapsa nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, se procedează potrivit dispoziţiilor legale privitoare la recunoaşterea hotărârilor străine.	continuarea procesului penal ori executarea pedepsei, sau când pedeapsa a fost executată ori este considerată ca executată. Când pedeapsa nu a fost executată sau a fost executată numai în parte, se procedează potrivit dispoziţiilor legale privitoare la recunoaşterea hotărârilor străine.	
Legea penală şi tratatele internaţionale **Art. 12.** - Dispoziţiile art. 8-11 se aplică dacă nu se dispune altfel printr-un tratat internaţional la care România este parte.	**Legea penală şi convenţiile internaţionale** **Art. 7.** - Dispoziţiile cuprinse în art. 5 şi 6 se aplică, dacă nu se dispune altfel printr-o convenţie internaţională.	▪ ca și în reglementarea actuală, principiile aplicării în spațiu a legii penale au caracter subsidiar în raport cu convențiile / tratatele internaționale la care România este parte. ▪ dacă reglementarea actuală stabilea acest caracter subsidiar principiilor realității și universalității, NCp face trimitere și la teritorialitatea și personalitatea legii penale
Imunitatea de jurisdicţie **Art. 13.** - Legea penală nu se aplică infracţiunilor săvârşite de către reprezentanţii diplomatici ai statelor străine sau de către alte persoane care, în conformitate cu tratatele internaţionale, nu sunt supuse jurisdicţiei penale a statului român.	**Imunitatea de jurisdicţie** **Art. 8.** - Legea penală nu se aplică infracţiunilor săvârşite de către reprezentanţii diplomatici ai statelor străine sau de alte persoane care, în conformitate cu convenţiile internaţionale, nu sunt supuse jurisdicţiei penale a statului român.	▪ **Fără modificări**

LUMEAJUSTITIEI.RO

Extrădarea **Art. 14.** - **(1)** Extrădarea poate fi acordată sau solicitată în temeiul unui tratat internaţional la care România este parte ori pe bază de reciprocitate, în condiţiile legii. **(2)** Predarea sau extrădarea unei persoane în relaţia cu statele membre ale Uniunii Europene se acordă sau se solicită în condiţiile legii. **(3)** Predarea unei persoane către un tribunal penal internaţional se acordă în condiţiile legii.	**Extrădarea** **Art. 9.** - Extrădarea se acordă sau poate fi solicitată pe bază de convenţie internaţională, pe bază de reciprocitate şi, în lipsa acestora, în temeiul legii.	▪ a fost exclusă posibilitatea acordării sau solicitării extrădării în temeiul legii ▪ se reglementează predarea sau extrădarea în relația cu statele mb. UE, precum și predarea către un tribunal penal internațional ▪ se menționează expres predarea către un tribunal penal internațional, având în vedere că raportul de cooperare nu se mai stabilește între două state, ci între un stat organismul internațional *(predare ≠ extrădare)*
Titlul II **Infracțiunea**		
Art. 15 **Trăsăturile esenţiale ale infracţiunii** *(1) Infracţiunea este fapta prevăzută de legea penală, săvârşită cu vinovăţie, nejustificată şi imputabilă persoanei care a săvârşit-o.* *(2) Infracţiunea este singurul temei al răspunderii penale.*	**Art. 17** **Trăsăturile esențiale ale infracţiunii** *(1) Infracţiunea este fapta care prezintă pericol social, savârșită cu vinovație și prevăzută de legea penală.* *(2) Infracţiunea este singurul temei al răspunderii penale.*	▪ definiția conceptului de infracțiune / trăsăturile esențiale ale infracțiunii, trăsături care sunt parțial diferite de cele stabilite de Codul penal anterior ; ▪ **Diferențe:** ▪ se renunță la pericolul social; ▪ apare **caracterul nejustificat** și cel **imputabil** al faptei; **În concluzie, trăsăturile esențiale ale infracțiunii sunt prevederea faptei de legea penală, caracterul nejustificat (antijuridicitatea) și caracterul imputabil** ▪ **Dispariția pericolului social ca trăsătură esențială a infracțiunii**; pt. efectele acestei renunțări a se vedea Florin Streteanu, Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condițiile intrării în vigoare a noului cod penal, *Aplicarea legii penale mai favorabile în cazul faptelor cu un pericol social redus, www.just.ro (redat extras în anexă)*

LUMEAJUSTITIEI.RO

		▪ **instituția similară soluțiilor de neurmărire/netrimitere în judecată întemeiate pe lipsa pericolului social este renunțarea la urmărire penală**, expresie a principiului oportunității (constatarea inexistenței unui interes public în urmărirea unei infracțiuni), prev. de art. 318 cu ref. la art. 7 alin. 2 NCpp; Criteriile de apreciere a interesului public (conţinutul faptei, modul şi mijloacele de săvârşire, scopul urmărit şi împrejurările concrete de săvârşire, urmările produse sau care s-ar fi putut produce prin săvârşirea infracţiunii – art. 318 alin. 1 NCpp) sunt asemănătoare cu cele prevăzute de art. 18^1 Cp ▪ **instituția similară achitării întemeiate pe lipsa pericolului social este renunțarea la aplicarea pedepsei** prev. de art. 80-82 NCp; ▪ Articolul 15 alin. 2 NCp este identic cu articolul 17 alin. 2 C.p. ▪ **Tipicitate.** Prin norma de incriminare se stabileşte un model abstract al faptei. Pentru a fi relevante penal, faptele trebuie să corespundă descrierii sau modelului abstract din norma de incriminare, adică trebuie să fie tipice. Tipicitatea este tocmai această corespondență, concordanță între trăsăturile faptei concrete și modelul abstract (tip) prevăzut de norma de incriminare. Tipicitatea apare, aşadar, în trăsătura esenţială a prevederii faptei de legea penală. Noțiunea de tipicitate se referă atât la elementele obiective cât și la elemente subiective din structura normei de incriminare *(F. Streteanu, Tratat de drept penal, Partea generală, vol.I, C.H.Beck, București, 2008, p. 330).* ▪ **Antijuridicitate.** Antijuridicitatea constă în opoziţia dintre faptă şi ordinea juridică. O faptă, pentru a fi infracţiune, trebuie să fie tipică (trăsăturile sale concrete să corespundă modelului abstract descris de norma de incriminare) şi, totodată, să nu fie permisă de ordinea juridică, adică să fie antijuridică (ilicită). Dacă fapta este doar tipică, însă este permisă de ordinea juridică, ea nu constituie infracţiune, nefiind antijuridică (de pildă, un omor săvârșit în legitimă apărare este o faptă tipică, dar nu și antijuridică; antijuridicitatea este înlăturată de cauza justificativă a legitimei apărări). Permisiunea de către ordinea juridică se realizează prin intermediul cauzelor justificative (numite şi cauze de liceitate). Prin urmare, antijuridicitatea este înlăturată de cauzele justificative, motiv pentru care este definită şi ca absenţă a cauzelor justificative.

LUMEAJUSTITIEI.RO

		O faptă tipică nu este, cu necesitate, şi antijuridică; tipicitatea este numai un indiciu al antijuridicităţii. ▪ **Prevederea faptei în legea penală.** Este o expresie a principiului legalităţii incriminării (art.7 parag.1 Convenţia EDO, art. 23 alin. 12 Constituţie, art. 1 alin. 1 NC.p.). Presupune existenţa unui model legal de incriminare care să descrie fapta interzisă sau ordonată, existenţa unei fapte concrete şi *tipicitatea* (corespondenţa dintre trăsăturile acesteia, ale faptei concrete, şi cele ale modelului legal de incriminare). Prevederea faptei în legea penală realizează modelul legal abstract (tip) în raport cu care se verifică tipicitatea (concordanţa) faptelor concrete. În practică se va proceda la o comparare a faptei concrete cu modelul abstract descris în norma de incriminare; concordanța dintre fapta concretă și fapta abstractă descrisă în norma de incriminare reprezintă caracterul de tipicitate. Prevederea faptei în legea penală are în vedere atât elementele de ordin obiectiv, cât și pe cele de ordin subiectiv (forma de vinovăție); această chestiune este precizată expres în Expunerea de motive a Codului penal (pct. 2.4). Este clarificată astfel (prin interpretarea autentică, aparținând legiuitorului) ambiguitatea creată de faptul că vinovăția, fiind prevăzută în definiția infracțiunii, a fost considerată o trăsătură esențială distinctă Noţiunile de infracţiune şi faptă prevăzută de legea penală nu sunt identice. O faptă prevăzută de legea penală nu este infracţiune decât dacă prezintă şi celelalte trăsături esenţiale ale infracţiunii: săvârşirea cu vinovăţie, caracterul nejustificat (antijuridic) şi imputabil. Săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, care este şi nejustificată duce la aplicarea unor sancţiuni de drept penal (măsuri de siguranţă, art. 107 alin. 2 NC.p.), chiar dacă nu îndeplineşte şi celelalte trăsături ale infracţiunii. ▪ **Vinovăţia** nu este o trăsătură esenţială a infracţiunii distinctă, ci un element care ține de prevederea faptei în legea penală, așa cum rezultă din Expunerea de motive (pct. 2.4 și, mai ales, 2.5). Vinovăția presupune atribuirea actului de conduită conştiinţei şi voinţei autorului acestui act. Reprezintă aspectul subiectiv al conceptului de infracţiune. Vinovăţia cunoaşte forme şi modalităţi diferite (a se vedea art. 16 NCp pentru definiţiile formelor şi modalităţilor vinovăţiei). Concepţia psihologică asupra vinovăţiei consideră că aceasta reprezintă legătura psihică dintre autor şi conduita care determină urmarea, rezultatul, în timp ce concepţia normativă vede în vinovăţie contradicţia dintre

LUMEAJUSTITIEI.RO

comportarea agentului şi cerinţele normei de incriminare. În măsura în care caracterizează vinovăția, formele și modalitățile sale (a se vedea art. 16 NCp) ca voință a acțiunii și, uneori, și ca voință a rezultatului aflat în reprezentarea făptuitorului, se poate afirma că actualul Cod penal reflectă teoria psihologică a voinței. Pe de altă parte, în măsura în care vinovăția implică nu doar o legătură psihică între autor și conduita care determină urmarea, ci presupune și raportarea acestei legături la norma de incriminare (vinovăția trebuie verificată în funcție de cerințele normei de incriminare), este prezentă și teoria normativă a voinței.

Vinovăţia nu se confundă cu imputabilitatea, aceasta din urmă reprezentând capacitatea de a înţelege şi a voi în momentul săvârşirii faptei. Vinovăţia sau culpabilitatea şi imputabilitatea sunt, ambele, elemente subiective, consecinţa lor fiind responsabilitatea.

Existenţa vinovăţiei se verifică după ce, în prealabil, s-a verificat existenţa trăsăturilor esenţiale obiective, respectiv prevederea faptei de legea penală (tipicitatea) şi antijuridicitatea, precum şi a stării de imputabilitate.

- **Caracterul nejustificat.** Reprezintă antijuridicitatea faptei, caracterul său ilicit, nepermis de ordinea juridică. Va exista caracter nejustificat oridecâteori fapta este tipică şi nu există cauze justificative. Prevăzând distinct caracterul nejustificat, art. 15 NCp dă expresie concepţiei tripartite asupra trăsăturilor sau elementelor esenţiale ale infracţiuni. Din perspectiva concepţiei tripartite, existenţa unei cauze justificative va înlătura antijuridicitatea, fapta continuând să fie tipică, în vreme ce din perspectiva concepţiei bipartite, cauza justificativă ar fi înlăturat însăşi fapta tipică .

- **Caracterul imputabil**. Doctrina a definit imputabilitatea ca implicând existenţa unor condiţii intelectuale şi spirituale în care agentul este conştient de ceea ce face *(T.Pop în Codul Penal Carol al II-lea adnotat, vol.I, op.cit , p.302)* sau imputabilitate există atunci când agentul are capacitatea sau facultatea de a discerne valoarea etică şi socială (caracterul delictuos/antisocial) a actului său, de a aprecia motivele care îl stimulează la acela sau îl reţin de la acela şi de a se determina conform acestei aprecieri; în doctrina națională, în loc de imputabilitate, se întrebuinţează mai mult termenul de responsabilitate *(T.Pop, Drept penal comparat, Partea generală, vol.II, op.cit., p.318, 321).*

Legea română nu cunoaşte o definiţie a imputabilităţii, aşa cum există, de

LUMEAJUSTITIEI.RO

pildă, în Codul penal italian, art. 85 – Capacitatea de a înţelege şi de a voi. Nimeni nu poate fi pedepsit pentru o faptă prevăzută de legea penală dacă, în momentul comiterii acelei fapte, nu era responsabil. Este responsabil acela care are capacitatea de a înţelege şi de a voi . În absența unei definiții legale, condițiile existenței imputabilității pot fi deduse, pe baza raționamentului per a contrario, din lista cauzelor care exclud imputabilitatea și care sunt prevăzute expres (a se vedea Titlul II, Capitolul III, articolele 23-31 NCp: constrângerea fizică, constrângerea morală, excesul neimputabil, minoritatea făptuitorului, iresponsabilitatea, intoxicația, eroarea, cazul fortuit); absența acestor cauze echivalează cu existența imputabilității sau imputabilitate există oridecâte ori făptuitorul a putut să își dea seama de acțiunile sau inacțiunile sale și a putut să le controleze.

Imputabilitatea trebuie să existe pe parcursul luării hotărârii și al punerii ei în practică. Imputabilitatea nu este necesară și în momentul producerii rezultatului. *Imputabilitatea trebue să existe în tot timpul în care agentul poate influența procesul cauzal, deci pînă în momentul în care mai poate modifica cursul dat al procesului cauzal; influența pe care o poate exercita agentul asupra procesului cauzal inițiat, poate consista în aceea, că îl oprește, îi dă altă direcțiune sau împiedecă producerea rezultatului.(T.Pop, Drept penal comparat, op.cit., p. 325 urm.).*

De la regula enunțată mai sus fac excepție acele situații denumite *actio libera in causa* și în care imputabilitatea sau responsabilitatea nu se mai analizează în raport de momentul acțiunii.

Doctrina (Traian Pop) considera că există actio libera in causa în două cazuri: *1. Când rezoluția se ia în stare de imputabilitate, iar acțiunea sau omisiunea se săvârșește în stare de neimputabilitate; 2. Când cineva poate prevede că în stare de neimputabilitate se dedă la acțiuni sau omisiuni sancționate penal și nu ia precauțiunile menționate, anume cu scopul ca să le comită.* (*Drept penal comparat, Partea generală, vol.II,op.cit., p. 328, 329).* Aceste două situații sunt recunoscute și de doctrina actuală, adăugându-li-se o a treia situație, controversată: făptuitorul își provoacă starea de iresponsabilitate fără a prevedea, deși putea și trebuia să prevadă că într-o asemenea stare va comite o infracțiune *(F. Streteanu, Tratat de drept penal, vol.I, op. cit. p.563).*

- **Inexistența trăsăturilor esențiale ale infracțiunii. Consecințe.**

Infracțiunea va exista numai dacă există trăsăturile sale esențiale; absența oricăreia dintre acestea determină absența infracțiunii . În aceste ipoteze acțiunea penală nu poate fi exercitată, iar dacă a fost exercitată nu mai poate continua, impunându-se soluțiile de neîncepere a urmăririi penale ori de scoatere de sub

LUMEAJUSTITIEI.RO

		urmărire penală ori achitare, întemeiate pe dispozițiile art. 10 alin. 1 lit.b, d, e C.proc. pen. Potrivit NCPP, absența trăsăturilor esențiale ale infracțiunii se regăsește în art. 16 alin. 1 lit. b, d, soluțiile procesuale fiind clasarea (art. 315 alin. 1 lit. b) ori achitarea (art. 396 alin.5 rap. la art. 16 alin.1 lit. b, d).
Art. 16 Vinovăţia (1) Fapta constituie infracţiune numai dacă a fost săvârşită cu forma de vinovăţie cerută de legea penală. (2) Vinovăţie există când fapta este comisă cu intenţie, din culpă sau cu intenţie depăşită. (3) Fapta este săvârşită cu intenţie când făptuitorul: a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârşirea acelei fapte; b) prevede rezultatul faptei sale şi, deşi nu-l urmăreşte, acceptă posibilitatea producerii lui. (4) Fapta este săvârşită din culpă când făptuitorul: a) prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce; b) nu prevede rezultatul faptei sale, deşi trebuia şi putea să îl prevadă. (5) Există intenţie	**Art. 19 Vinovăţia** (1) Vinovăţie există când fapta care prezintă pericol social este săvârşită cu intenţie sau din culpă. 1. Fapta este săvârşită cu intenţie când infractorul: a) prevede rezultatul faptei sale, urmărind producerea lui prin săvârşirea acelei fapte; b) prevede rezultatul faptei sale şi, deşi nu-l urmăreşte, acceptă posibilitatea producerii lui. **2.** Fapta este săvârşită din culpă când infractorul: **a)** prevede rezultatul faptei sale, dar nu-l acceptă, socotind fără temei că el nu se va produce; **b)** nu prevede rezultatul faptei sale, deşi trebuia şi putea să-l prevadă. (2) Fapta constând într-o acţiune săvârşită din culpă	▪ s-a introdus o dispoziţie (**art. 16 alin. 1 NCp**) care, potrivit *Expunerii de motive (pct. 2.5)*, subliniază importanţa elementului subiectiv în structura infracţiunii. ▪ **Elemente de identitate, de continuitate.** Se regăsesc cele două forme ale vinovăţiei, intenţia şi culpa şi modalităţile lor (intenţie directă/intenţie indirectă sau eventuală şi culpa cu prevedere sau uşurinţa/culpa fără prevedere ori culpa simplă sau greşeala) reglementate şi în Codul penal anterior (art. 19 alin.1 pct. 1 lit. a şi b C.p îşi are corespondentul în art. 16 alin. 3 lit. a şi b NCp; iar art. 19 alin. 1 pct. 2 lit. a şi b C.p, în art. 16 alin. 4 lit. a şi b NCp); acestea sunt prevăzute în aceeaşi redactare. În aceste condiţii, de identitate de reglementare, sunt excluse dificultăţile de aplicare. ▪ **elemente de noutate** = intenţia depăşită (praeterintenţia) este prevăzută expres ca formă a vinovăţiei, alături de intenţie şi culpă (art. 16 alin. 2 NCP + definiţie a intenţiei depăşite - **art. 16 alin. 5 NCp**) Chiar dacă din punct de vedere normativ, art. 16 alin. 5 NCp apare ca o **reglementare nouă**, faptul de a nu reprezenta decât o transpunere la nivelul legii a definiţiei doctrinare, recunoscute jurisprudenţial face ca această dispoziţie să nu aibă un veritabil caracter de noutate, să nu reprezinte o reglementare ex novo. Art. 16 alin. 5 NCp reprezintă transformarea definiţiei intenţie depăşite dintr-o normă de drept de origine doctrinară şi jurisprudenţială într-o normă de origine legislativă. Există, aşadar, o continuitate în lege a definirii acestei forme a vinovăţiei; conceptul de lege este avut în vedere în accepţiunea conferită de jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului *(CEDO, hot. din 15 noiembrie 1996, Cantoni c.Franţa,§29).* Datorită acestui caracter de continuitate dificultăţile de aplicare sunt excluse. Pe de altă parte, această aparentă noutate se situează exclusiv la nivelul dispoziţiilor cu caracter general, întrucât, anterior, intenţia depăşită era consacrată de unele incriminări din partea specială (art.

LUMEAJUSTITIEI.RO

depăşită când fapta constând într-o acţiune sau inacţiune intenţionată, produce un rezultat mai grav, care se datorează culpei făptuitorului (6) Fapta constând într-o acţiune sau inacţiune constituie infracţiune când este săvârşită cu intenţie. Fapta comisă din culpă constituie infracţiune numai când legea o prevede în mod expres.	constituie infracţiune numai atunci când în lege se prevede în mod expres aceasta. **(3)** Fapta constând într-o inacţiune constituie infracţiune fie că este săvârşită cu intenţie, fie din culpă, afară de cazul când legea sancţionează numai săvârşirea ei cu intenţie.	197 alin. 2 lit.c şi alin. 3, art.211 alin.2 lit. e şi alin. 3, art. 218 C.p). ▪ **Structura intenţiei depăşite.** Este structurată prin combinarea intenţiei cu culpa. În măsura în care textul legal, în definirea intenţiei depăşite, operează doar cu noţiunile de intenţie şi culpă, fără a face distincţii în raport de modalităţile acestora, rezultă că în structura praeterintenţiei se pot regăsi ambele modalităţi, atât ale intenţiei, cât şi ale culpei. În consecinţă, infracţiunea mai uşoară (respectiv, rezultatul dorit) se comite în oricare dintre modalităţile intenţiei, directă sau indirectă, iar infracţiunea mai gravă (rezultatul mai grav decât cel dorit), în oricare dintre modalităţile culpei, simplă sau cu prevedere. ▪ În **practică**, cel mai adesea, praeterintenţia se structurează sub forma intenţiei directe şi a unei culpe fără prevedere. Variantele intenţie directă-culpă cu prevedere ori intenţie indirectă-culpă au o frecvenţă mai redusă. ▪ Art. 16 alin.5 NCp face o precizare importantă, aceea că rezultatul mai grav de datorează culpei făptuitorului. Aceasta înseamnă că făptuitorul nu va răspunde pentru rezultatul mai grav, adică acesta nu îi va fi imputabil, decât în măsura în care l-a prevăzut sau ar fi putut să îl prevadă (opţiunea legiuitorului pentru **răspunderea subiectivă**, spre deosebire de răspunderea obiectivă în care rezultatul mai grav este imputat făptuitorului, indiferent dacă era previzibil sau nu, numai pentru că este cauzal legat de rezultatul voit de acesta, de actul ilicit iniţial). ▪ Consecinţa opţiunii pentru răspunderea subiectivă constă în aceea că, în măsura în care rezultatul mai grav nu putea fi prevăzut, făptuitorul nu va răspunde pentru un asemenea rezultat. Deşi aceasta era poziţia dreptului penal românesc şi anterior NCp, existau şi **reminiscenţe ale răspunderii obiective**, identificate şi criticate de doctrină*;* este situaţia art. 197 alin. 3 C.p, în ipoteza urmării constând în sinuciderea victimei, mai ales când sinuciderea intervine pe fondul unor circumstanţe preexistente şi necunoscute făptuitorului (*F. Streteanu, op. cit., p. 464).* Aceasta ar putea fi raţiunea pentru care, în actuala reglementare, art. 218, s-a renunţat la incriminarea violului care a avut ca urmare sinuciderea, ca infracţiune praeterintenţionată. ▪ **Delimitarea intenţiei depăşite.** În delimitarea intenţiei depăşite de celelalte forme de vinovăţie s-a apelat, drept criteriu, la măsura / gradul de eventualitate în care făptuitorul infracţiunii iniţiale prevede rezultatul mai grav. „Dacă autorul infracţiunii iniţiale a conceput ca sigură producerea rezultatului mai grav şi a efectuat totuşi activitatea, atunci şi infracţiunea mai gravă este comisă tot cu dol (intenţie). Dacă autorul infracţiunii iniţiale a conceput rezultatul mai grav numai ca probabil, dar a preferat să comită fapta cu orice risc, atunci avem iarăşi dol, un dol

LUMEAJUSTITIEI.RO

		indeterminat eventual (intenţie indirectă) şi pentru infracţiunea mai gravă. Dacă autorul infracţiunii iniţiale a conceput rezultatul mai grav numai ca posibil, vom distinge două ipoteze: cazul când ele a socotit această posibilitate ca înlăturată prin precauţiunile pe care le-a luat, şi cazul când el nu a luat nicio precauţiune, ci a mers la risc; în primul caz, rezultatul mai grav este datorit unei culpe, în al doilea caz, avem un dol eventual (intenţie indirectă). În fine, când autorul infracţiunii iniţiale a conceput rezultatul mai grav ca improbabil, imposibil sau exclus, sau nu l-a conceput deloc, deşi putea fi conceput, atunci acest rezultat nu este datorit decât culpei". (*V. Dongoroz, Drept penal, reeditarea ediţiei din 1939, Ed. Societăţii Tempus, Bucureşti, 2000, p. 204).* ▪ **element de noutate** = **art. 16 alin. 6** NCp *unifică regimul sancţionator prevăzut pentru acţiunea şi inacţiunea comisă cu aceeaşi forma de vinovăţie:* ▪ **faptele săvârşite cu intenţie**, indiferent că este vorba de acţiune sau inacţiune, vor constitui infracţiuni (art.16 alin. 1 fraza I NCp) ▪ **faptele săvârşite din culpă**, de asemenea, indiferent că sunt de acţiune sau de inacţiune, vor constitui infracţiuni numai dacă legea prevede acest lucru în mod expres (art. 16 alin. 6 fraza a II-a NCp)→ ceea ce semnifică o dezincriminare a faptelor comise din culpă cu privire la care legea nu face mențiune expresă că se incriminează și când sunt săvârșite cu această formă de vinovăție
Art. 17 Săvârşirea infracţiunii comisive prin omisiune Infracţiunea comisivă care presupune producerea unui rezultat se consideră săvârşită şi prin omisiune când: a) exista o obligaţie legală sau contractuală de a acţiona; b) autorul omisiunii, printr-o acţiune sau inacţiune anterioară, a creat pentru valoarea socială protejată o	**Fără corespondent**	▪ reglementează infracţiunea comisivă prin omisiune (până în prezent era doar recunoscută de doctrină şi practică); ▪ textul stabileşte condiţiile în care inacţiunea este asimilată acţiunii; Potrivit *Expunerii de motive (pct. 2.5)*, infracţiunea comisivă prin omisiune, recunoscută de doctrină şi practică, este pentru prima dată consacrată într-un text de lege, inspirat de art. 11 din Codul penal spaniol. Textul stabileşte condiţiile în care inacţiunea este asimilată acţiunii; se asigură în acest mod conformitatea cu exigențele principiului legalității, mai ales cu criteriul previzibilității - art. 7 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. ▪ **Infracţiuni comisive (de acţiune). Infracţiuni omisive (de omisiune/inacţiune). Sursa obligaţiei de a acţiona în ipoteza infracţiunilor comisive prin omisiune**. Norma

LUMEAJUSTITIEI.RO

stare de pericol care a înlesnit producerea rezultatului.		penală poate fi prohibitivă, interzicând sau imperativă, ordonând ceva. Încălcarea normei prohibitive (să nu furi, să nu ucizi etc) se realizează printr-o acţiune (faci ceea ce legea opreşte), iar încălcarea normei imperative, printr-o atitudine pasivă, prin inacţiune, omisiune (nu faci ceea ce legea ordonă). În primul caz, ne aflăm în prezenţa unor infracţiuni comisive, iar în al doilea, este vorba de infracţiuni omisive. ▪ De regulă, infracţiunile comisive se săvârşesc prin acţiune, prin comisiune, iar cele omisive prin inacţiune, omisiune. Există însă şi infracţiuni comisive care pot fi săvârşite prin omisiune, aspect unanim recunoscut. Acestea sunt denumite şi comisive prin omisiune sau omisive improprii. Un exemplu de infracțiune comisivă care se poate săvârși și prin omisiune l-a reprezentat art. 314 C.p, respectiv punerea în primejdie a unei persoane în neputință de a se îngriji. ▪ Posibilitatea ca infracţiuni omisive să fie săvârşite prin comisiune este, însă, controversată (recunosc o asemenea posibilitate, *V. Dongoroz, Drept penal, op.cit., p.178, C.Bulai, Drept penal român, Partea generală, vol.I, op. cit., p.131;* neagă posibilitatea, *T. Pop, Drept penal comparat, Partea generală, vol.II,op.cit., p. 220, F. Streteanu, op. cit., p. 398)* ▪ **Sursele obligaţiei de a acţiona** în ipoteza infracţiunilor comisive prin omisiune sunt stabilite de legiuitor ca fiind obligaţia legală sau contractuală de a acționa, respectiv o acţiune sau inacţiune anterioară a autorului omisiunii care a creat pentru valoarea socială protejată o stare de pericol şi care a înlesnit producerea rezultatului. Aceleaşi izvoare au fost identificate şi în doctrina veche: **legea sau ordinul expres al legii** - de pildă, legea civilă care ordonă unor persoane să dea îngrijire persoanelor aflate în grija lor; omisiunea îndeplinirii acestei obligaţii va constitui infracţiune în măsura în care produce uciderea, punerea în pericol a vieţii, sănătăţii (mama care nu îşi hrăneşte copilul nou-născut, medicul care nu acordă îngrijirea necesară pacientului etc); **obligaţia contractată** – s-a exemplificat cu o persoană care s-a angajat să călăuzească prin munţi turişti sau să dea cursuri de înot şi care are obligaţia de a acorda ajutor celor pe care îi îndrumă dacă vreun pericol le-ar ameninţa sănătatea, viaţa; **promisiunea sau acţiunea anterioară** – exemplul este acela al unui înotător care determină un neînotător să intre în apă adâncă şi care este dator să îl salveze pe cel din urmă dacă s-ar afla în pericol de a se îneca; obligaţia de salvare este determinată de acţiunea anterioară a înotătorului de a fi dus pe cel ce nu ştie să înoate în apă adâncă**; obligaţii de serviciu, profesionale.** *(T. Pop, Drept penal comparat, op.cit., p. 225).* Despre promisiunea anterioară doctrina recentă a arătat că reprezintă, de fapt, o obligaţie contractuală în măsura în care este acceptată de victimă, iar despre obligaţiile de serviciu, profesionale, că decurg fie dintr-un contract de muncă, fie dintr-o obligaţie

LUMEAJUSTITIEI.RO

		legală *(F. Streteanu, op. cit., p. 391, 392).*Cu privire la aceeaşi chestiune, a izvoarelor obligaţiei de a acţiona, V.Dongoroz *(Drept penal, op.cit., p.178)* a arătat că este absolut necesară existenţa unei obligaţii legale, convenţionale sau naturale de a nu rămâne în pasivitate, de a nu se abţine, dea interveni pentru a împiedica ca alte energii să producă răul incriminat, pentru ca omisiunea să poată constitui elementul obiectiv al unei infracţiuni; în absenţa unei asemenea obligaţii, omisiune rămâne un act reprobabil moral sau social, dar fără semnificaţie penală. Din această perspectivă, actuala reglementare reprezintă o consacrare a opiniilor doctrinare manifestate încă din perioada interbelică, precum şi a jurisprudenţei, inclusiv actuale *(V. Cioclei, Drept penal, Partea specială, Infracţiuni contra persoanei, Ed C.H.Beck, Bucureşti, 2009, p.10,11; A.Filipaş, Drept penal român, Partea specială, Ed. Universul Juridic, Bucureşti, 2008, p 140; O.Loghin, T.Toader, Drept penal român, Partea specială, Casa de editură şi presă Şansa SRL, Bucureşti, 1994, p.72,73)* care au recunoscut existenţa infracţiunilor comisive prin omisiune.

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 18 Dispoziţii generale (1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală dacă a fost comisă în condiţiile vreuneia dintre cauzele justificative prevăzute de lege. (2) Efectul cauzelor justificative se extinde şi asupra participanţilor.	**Fără corespondent**	▪ reglementează o instituţie nouă, aceea a cauzelor justificative şi efectelor lor; ▪ formal nu există un precedent legislativ, practic însă, sub denumirea de cauze justificative, sunt reunite două instituţii care se regăseau şi în Codul penal anterior; acestea sunt legitima apărare (art. 19 NCp) şi starea de necesitate (art. 20 NCp) şi care, în prezent, sunt calificate drept cauze care înlătură caracterul penal al faptei ; ▪ alături de acestea apar alte două cauze – *exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligaţii şi consimţământul persoanei vătămate* – instituţii care nu apăreau în Codul penal anterior. Nici aceste din urmă cauze nu sunt noi, ele fiind recunoscute de practică şi doctrină sau chiar consacrate legislativ drept cauze speciale. Prin urmare, noutatea ar fi reprezentată de reglementarea lor drept cauze cu caracter general. **Noutatea acestei reglementări constă în consacrarea normativă a conceptului de cauze justificative.** ▪ **Conceptul de cauză justificativă.** Cauza justificativă înlătură o trăsătură esenţială a infracţiunii, aceea a antijuridicităţii. În absenţa unei trăsături esenţiale, fapta nu constituie infracţiune, nu are caracter penal. Acest caracter al cauzelor justificative a fost surprins constant de doctrina interbelică. Cauzele justificative conduc la înlăturarea ilegalităţii faptului legitimând comiterea lui *(V. Dongoroz, Drept penal, op.cit., p. 306)* sau Cauzele justificative exclud ilegalitatea actului (…) exclud caracterul injust fiindcă legea admite sau chiar ordonă fapta comisă. *(T. Pop, Drept penal comparat, op.cit., p.389, 390)* ori Legea în mod excepţional permite sau chiar porunceşte fapte pe care ea în regulă generală o interzice. Aceste cazuri se numesc de penalişti fapte justificative, iar autorul lor când le comite poate spune: feci sed jure feci. *(I. Tanoviceanu, op. cit., vol.I, , p.879).* Deşi nu există un precedent legislativ, există însă un precedent doctrinar. ▪ Capitolul II, sub denumirea de cauze justificative, tratează numai acele cauze care au caracter general şi, prin urmare operează în toate cazurile. Pe lângă cauzele justificative cu caracter general, există şi cauze cu caracter special şi care sunt incidente numai în ipotezele pentru care sunt prevăzute. Astfel de cauze justificative cu caracter special au fost reglementate atât sub Codul penal actual (art. 207 – proba veritaţii) şi continuă să fie reglementate şi în noul cod penal (art. 201 alin. 6/avortul terapeutic; art. 202 alin. 6;

LUMEAJUSTITIEI.RO

		art. 203 alin. 2; art. 272 alin. 2; art. 277 alin. 4; art. 282 alin. 6; art. 302 alin. 5 etc). ▪ Articolul 18 NCp privind efectele cauzelor justificative pe care acest text le prevede este aplicabil, însă, atât în ceea ce priveşte cauzele justificative generale, cât şi cauzelor justificative speciale şi indiferent că sunt reglementate în Codul penal sau în legi speciale. ▪ **Efectele cauzelor justificative.** Înlătură caracterul infracţional al faptei (fapta nu constituie infracţiune). Înlăturând natura injustă, ilicită a actului, cauzele justificative fac să dispară nu numai responsabilitatea penală, dar şi aceea civilă. De fapt, existenţa unei cauze justificative înlătură posibilitatea aplicării nu numai a unei sancţiuni penale, dar şi a oricăror sancţiuni de drept penal sau a unor sancţiuni civile. Cu privire la sancţiunile civile s-a precizat că prezenţa cauzelor justificative sau absenţa antijuridicităţii nu este un impediment care să împiedice în mod absolut impunerea unor obligaţii civile. În acest sens, s-a exemplificat cu obligaţia de a repara prejudiciul cauzat victimei în stare de necesitate, obligaţie întemeiată pe raţiuni de echitate, fără caracter sancţionator *(F.Streteanu, op. cit., p. 476).* ▪Cauzele justificative înlătură caracterul antijuridic, nejustificat al faptei, nu însă şi caracterul tipic al faptei; fapta rămâne tipică, prevăzută de legea penală, dar nu mai contravine ordinii de drept care o justifică. ▪Prezenţa cauzei justificative face ca un act să fie admis, reglementat sau chiar ordonat de lege; în aceste condiţii, împotriva unei fapte permise de lege nu poate fi concepută legitima apărare. ▪ Cauzele justificative au caracter obiectiv, acţionează in rem, producând o justificare cu caracter general. Aceasta înseamnă că prezenţa unei cauze justificative poate fi invocată de către toţi participanţii. Aceasta este semnificaţia extinderii efectelor cauzelor justificative şi asupra participanţilor, cuprinsă în art. 18 alin. 2 NCp. ▪Dacă sfera de incidenţă a cauzelor justificative este depăşită (depăşirea limitelor legitimei apărări, a stării de necesitate), faptele devin nejustificate, antijuridice . În acest caz, asemenea fapte (tipice şi antijuridice) nu sunt imputate autorului lor datorită unor situaţii excepţionale şi care nu permit un reproş la adresa celui ce le-a comis *(F.Streteanu, op. cit., p. 477).* Este vorba de cauze de neimputabilitate (a se vedea art. 26 NCp – excesul neimputabil).
Art. 19 Legitima apărare	**Art. 44 Legitima apărare** (1) Nu constituie infracţiune	▪ **diferenţă** = alineatul 1 care valorifică normativ caracterul de cauză justificativă

LUMEAJUSTITIEI.RO

(1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită în legitimă apărare. (2) Este în legitimă apărare persoana care săvârşeşte fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat şi injust, care pune în pericol persoana sa, a altuia, drepturile acestora sau un interes general, dacă **apărarea este proporţională cu gravitatea atacului**. (3) Se prezumă a fi în legitimă apărare, în condiţiile alin. (2), acela care comite fapta pentru a respinge pătrunderea unei persoane într-o locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit **ţinând de aceasta**, fără drept, prin violenţă, viclenie, efracţie sau alte asemenea modalităţi **nelegale ori în timpul nopţii.**	fapta prevăzută de legea penală, săvârşită în stare de legitimă apărare. (2) Este în stare de legitimă apărare acela care săvârşeşte fapta pentru a înlătura un atac material, direct, imediat şi injust, SS~~îndreptat împotriva sa, a altuia sau împotriva unui interes obştesc,~~ şi care pune în pericol ~~grav~~ persoana sau drepturile celui atacat ori interesul obştesc. **(2[1])** Se prezumă că este în legitimă apărare, şi acela care săvârşeşte fapta pentru a respinge pătrunderea fără drept a unei persoane prin violenţă, viclenie, efracţie sau prin alte asemenea mijloace, într-o locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit ~~ori delimitat prin semne de marcare.~~	al legitimei apărări; o faptă justificată este o faptă care, deşi tipică, nu îndeplineşte o altă trăsătură esenţială a infracţiunii, aceea de a fi antijuridică/ o faptă justificată nu este infracţiune. ▪ **diferenţă** = eliminarea enumerării care circumscrie sfera valorilor care fac obiectul atacului *(îndreptat împotriva sa, a altuia sau împotriva unui interes obştesc)* ceea ce conduce la înlăturarea unui aspect de redundanţă conţinut de Cp (enumerarea se regăseşte, prin repetare, în sfera valorilor care sunt puse în pericol grav); ▪ **diferenţă** = **eliminarea caracterului grav al pericolului**, În noile condiţii, raportul dintre gravitatea pericolului generat de atac şi acţiunile întreprinse pentru înlăturarea lui vor fi analizate din perspectiva proporţionalităţii dintre atac şi apărare. Înlăturarea caracterului grav al pericolului generat de atac lărgeşte sfera de incidenţă a legitimei apărări, motiv pentru care poate constitui o lege penală mai favorabilă. Potrivit NCp, nu va mai fi verificată condiţia ca atacul să fi pus în pericol grav persona şi drepturile acesteia, precum şi condiţia proporţionalităţii apărării, ci analiza va purta, exclusiv, asupra condiţiei proporţionalităţii. ▪ **diferenţă** = la nivelul **legitimei apărări prezumate**, respectiv al spaţiilor vizate de aceasta ▪Astfel, **spaţiile vizate de prezumţia de legitimă apărare** nu mai prevăd şi locul delimitat prin semne de marcare, limitându-se la *locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit ţinând de aceasta.* S-a revenit la formularea pe care art. 44 alin. 2[1] C.p o avusese iniţial, înainte de modificarea adusă prin Legea nr. 247/2005. Sfera de incidenţă a prezumţiei, prin noua reglementare care înlătură locul delimitat prin semne de marcare şi care impune condiţia ca locul împrejmuit să fie legat de un domiciliu, se restrânge. Din această perspectivă, legea veche va constitui legea penală mai favorabilă. Conţinutul noii reglementări, în ceea ce priveşte spaţiile vizate de prezumţie, este identic cu cel al infracţiunii de violare de domiciliu *(a se vedea art. 224 NCp).* Totodată, valorifică şi criticile aduse de doctrină referitoare la consecinţele absurde pe care aplicarea fostei reglementări le-ar fi putut produce, având în vedere că nu instituia condiţia legăturii de/cu un domiciliu a locului împrejmuit sau delimitat. ▪ S-a precizat **caracterul nelegal al modalităţilor de pătrundere**; precizarea nu părea necesară având în vedere că exista deja precizat caracterului fără drept al pătrunderii. Altfel spus, câtă vreme pătrunderea este fără drept şi modalităţile de realizare a pătrunderii se vor contamina de acest caracter, vor fi şi ele fără drept, adică nelegale (

LUMEAJUSTITIEI.RO

		ne aflăm în ipoteza unei clauze de analogie cu caracter omogen). În condiţiile în care nelegal şi fără drept sunt sinonime, textul poate părea redundant, poate crea dificultăţi de aplicare; probabil însă că legiuitorul a dorit să întărească, să facă evidentă existența clauzei de analogie cu caracter omogen, ipoteză în care nu există o analogie contrară principiului legalității *(F. Streteanu, op. cit. p.50,51).* Sintagma "alte asemenea modalități nelegale" vine să înlocuiască sintagma "alte asemenea mijloace". ▪S-a adăugat la enumerarea exemplificativă a modalităţilor de pătrundere şi cea efectuată **în timpul nopţii**; pentru identificarea nopţii vor fi aplicabile criteriile deja instituite de doctrină şi consacrate de practică, respectiv caracterul concret al lăsării întunericului, iar nu cel astronomic al răsăritului şi apusului. Potrivit textului , pare că este suficientă pătrunderea fără drept în timpul nopţii, nefiind necesar să fie şi săvârşită prin modalităţi violente, viclene ori care implică efracţia; concluzia pare justificată, tot de analiza gramaticală. Astfel, potrivit modului de redactare a textului, *în timpul nopţii* este o caracteristică a pătrunderii, aşa cum sunt şi violenţa, viclenia, efracţia. ▪ **diferenţă** =actuala reglementare nu mai tratează în cadrul legitimei apărări aşa - numitul **exces justificat de legitimă apărare prev. de art. 44 alin. 3 C.p.** care devine, cf.NC.p o cauză care înlătură vinovăţia. (a se vedea art. 26 NCp). ▪ **Efecte**. O faptă comisă în legitimă apărare nu atrage aplicarea unei sancțiuni sau a altei măsuri cu caracter penal; este înlăturată și răspunderea civilă pentru prejudiciul suferit de atacator *(F. Streteanu, op. cit. p.496).* În ipoteza lezării bunurilor unei terțe persoane trebuie făcută distincția după cum acestea au fost folosite de atacator ca instrumente pentru atac sau nu. În primul caz, lezarea unor asemenea bunuri este justificată de legitima apărare, pe când în cel de al doilea caz, justificarea s-ar întemeia pe starea de necesitate *(ibidem, p. 497, T. Pop, Drept penal comparat, op. cit., p. 526).*
Art. 20 Starea de necesitate (1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită în stare de necesitate. (2) Este în stare de necesitate persoana care săvârşeşte fapta pentru a salva de la un pericol imediat şi care	**Art. 45 Starea de necesitate** **(1)** Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, săvârşită în stare de necesitate. (2) Este în stare de necesitate acela care săvârşeşte fapta pentru a salva de la un pericol	▪ **diferențe** = înlocuirea unor termeni (pericol iminent cu pericol imediat, interes obștesc cu interes general etc) ▪ Art. 45 alin 3 C.p (excesul de acțiune salvatoare sau excesul în materie de stare de necesitate) a devenit (într-o formulare pozitivă) o cauză de neimputabilitate (vezi art. 26 alin. 2 NCp) Se menține în domeniul cauzei justificative, ca și în reglementarea actuală, ipoteza în care urmarea produsă de acțiunea de salvare depășește, fără să fie vădit, urmarea ce s-ar fi produs în absența intervenției . Este vorba de art**. 45 alin. 3 C.p,**

LUMEAJUSTITIEI.RO

nu putea fi înlăturat altfel, viaţa, integritatea corporală sau sănătatea sa ori a altei persoane sau un bun important al său ori al altei persoane sau un interes general, dacă urmările faptei nu sunt vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce în cazul în care pericolul nu era înlăturat**.**	iminent şi care nu putea fi înlăturat altfel, viaţa, integritatea corporală sau sănătatea sa, a altuia sau un bun important al său ori al altuia sau un interes obştesc. (3) Nu este în stare de necesitate persoana care în momentul când a săvârşit fapta şi-a dat seama că pricinuieşte urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.	**devenit art. 20 alin. 2 teza finală NCp**. În ciuda criticilor aduse de doctrină și care au precizat inconvenientele (caracterul cvasi-inconciliabil cu fundamentul stării de necesitate și lipsa unei protecții adecvate pentru terțul care suportă consecințele faptei comise în stare de necesitate) unei asemenea opțiuni *(F. Streteanu, op. cit. p.524,525)*, este perpetuat caracterul de cauză justificativă al excesului de apărare care nu produce vădit urmări mai grave. Prin urmare, nu sunt modificate condițiile de existență ale stării de necesitate, nici efectele acesteia, ci întinderea acestor efecte și la nivelul participanților(extindere care operează prin conferirea caracterului de cauză justificativă și care a înlocuit caracterul de cauză care înlătură vinovăția). Această diferență va fi determinantă în identificarea legii penale mai favorabile, atunci când va fi vorba de participanți. ▪ **Efecte** (a se vedea supra, articolul 18 NCp). Este înlăturată aplicarea unei sancțiuni sau a oricărei alte măsuri cu caracter penal. Nu este înlăturată răspunderea civilă în măsura în care se creează un prejudiciu unui terț care nu are nicio legătură cu pericolul. Cel obligat la despăgubiri va fi cel în favoarea căruia s-a intervenit(fie că el însuși a desfășurat activitatea de salvare, fie că aceasta a fost desfășurată de un terț).
Art. 21 Exercitarea unui drept sau îndeplinirea unei obligaţii (1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală constând în exercitarea unui drept recunoscut de lege sau în îndeplinirea unei obligaţii impuse de lege, cu respectarea condiţiilor şi limitelor prevăzute de aceasta. (2) Este de asemenea justificată fapta prevăzută de legea penală constând în îndeplinirea unei obligaţii impusă de autoritatea competentă, în forma	**Fără corespondent**	Potrivit *Expunerii de motive* (2.6) reprezintă o formulare modernă a cauzei justificative din **Codul penal din 1936**, respectiv *ordinul legii și comanda autorității legitime* (art. 137). În **Codul penal din 1968** nu a existat o astfel de cauză justificativă; s-a considerat că este de domeniul evidenței caracterul justificativ (o faptă ordonată de lege sau autoritatea legitimă nu este infracțiune), astfel încât o reglementare în acest sens ar fi redundantă *(V.Dongoroz, ș.a, Noul Cod penal și Codul penal anterior. Prezentare comparativă, Ed. Politică, București, 1968, p.44).* În acest context, în raport cu Codul penal, NCp care prevede expres o asemenea cauză justificativă, este mai favorabilă. *Expunerea de motive* (2.6) precizează că întinderea acestei cauze justificative este identică cu cea a celei prevăzute în Codul penal din 1936. ▪ **Aspecte generale. Precizări asupra naturii juridice.** O parte a doctrinei interbelice *(T. Pop, Drept penal comparat, op. cit., p.554 și urm.)* caracterizează această cauză ca fiind justificativă ; executarea legii sau ordinul autorității a fost considerat însă și drept cauză de neimputabilitate *(V.Dongoroz, Drept penal. op. cit., p. 369).* Potrivit actualei reglementări este afirmat expres caracterul de cauză justificativă. Cu toate acestea, se impune precizarea că **exercitarea unui drept** este atât cauză justificativă, dar și cauză care înlătură tipicitatea în ipoteza incriminărilor care prevăd condiția săvârșirii faptei pe

LUMEAJUSTITIEI.RO

prevăzută de lege, dacă aceasta nu este în mod vădit ilegală.		nedrept, în mod ilegal – lipsirea de libertate (art. 205 NCp), violarea de domiciliu (art. 224), violarea vieții private (art. 226 NCp), divulgarea secretului profesional (art. 227 NCp), nerespectarea regimului armelor și muniților (art. 342 NCp). Prezentul articol reglementează însă exclusiv cauza justificativă. Doctrina franceză consideră că nu este necesar un text expres, specific fiecărei activități prejudiciabile, dar justificate. Motivul îl constituie caracterul evident al faptului că, odată ce legea organizează o profesie, o activitate susceptibile de anumite atingeri ale ordinii juridice, aceste atingeri sunt implicit justificate (organizarea activității de medicină care implică lezarea intenționată a integrității corporale a altei persoane și care, prin forța lucrurilor, este exonerată de calificare penală); toate dispozițiile legale justifică ceea ce impun, prescriu sau autorizează. ▪ **Exercitarea unui drept.** Exercitarea unui drept este exemplificată în doctrină *(F. Streteanu, op. cit. p.540-543)* prin autoritatea parentală/dreptul de corecție al părinților asupra copiilor minori, exercitarea unor drepturi constituționale, autorizarea oficială, exercitarea unor drepturi ale creditorului. În ceea ce privește **autoritatea parentală/dreptul de corecție**, se consideră că are caracter justificativ numai în raport cu fapte care nu lezează demnitatea minorului, nu influențează negativ creșterea și educarea acestora; poate fi delegat altor persoane; nu se recunoaște existența unui drept de corecție asupra unui copil străin. **Autorizarea oficială** are rol de cauză justificativă atunci când absența sa nu apare ca element constitutiv al infracțiunii (deținerea sau portul fără drept de arme neletale din categoria celor supus autorizării – art. 342 alin. 2 NC.p); se exemplifică cu autorizarea reținerii corespondenței unui deținut (art. 45 alin. 2 din Legea nr. 275/2006). **Exercitarea unor drepturi constituționale** este ilustrată cu libertatea presei (libertatea de expresie). ▪ **Îndeplinirea unei obligații.** Îndeplinirea unei obligații, drept cauză justificativă, își poate avea **originea** atât într-o lege (art. 21 alin.1 NCp), cât și într-o dispoziție a autorității (art. 21 alin. 2 NCp) și presupune un comportament care este impus agentului. Un exemplu de **obligație izvorâtă din lege** îl reprezintă activitatea de menținere a ordinii publice de către forțele de poliție, jandarmerie și în îndeplinirea căreia pot fi săvârșite fapte care pot fi încadrate ca infracțiuni contra integrității corporale; aceasta cu atât mai mult cu cât există norme exprese care permit folosirea forței, inclusiv a armelor de foc (art. 31, art. 34 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române). Este vorba de acte în sine delictuoase, ordonate printr-o obligație de funcțiune sau profesiune *(T. Pop, Drept penal comparat, op. cit., p.555).***Ordinul legii justifică necondiționat**; ceea ce legea ordonă nu poate fi decât just. Alteori însă pentru justificarea actului în sine delictuos este necesar, pe lângă

LUMEAJUSTITIEI.RO

		ordinul legii și ordinul expres al autorității legitime/competente. Așadar, o **obligație impusă de autoritatea competentă** presupune un ordin al acesteia; de pildă, arestarea unei persoane nu poate avea loc decât în baza mandatului de arestare emis de către judecător. Potrivit doctrinei italiene, ordinul reprezintă manifestarea de voință a unui superior adresată unui inferior ierarhic în scopul de a-l determina la un anumit comportament, ceea ce presupune un raport de subordonare de drept public; s-a admis și un ordin întemeiat pe un raport de muncă de drept privat în ipoteza în care cel care îl execută nu își poate da seama de pericolul generat de această executare. S-a decis, de asemenea că ordinul trebuie să provină de la un funcționar public sau de la o persoană însărcinată cu un serviciu public. Și doctrina românească, referindu-se la art. 24 alin. 2 din Legea nr. 301/2004 privind Codul penal, a exprimat aceeași poziție: comanda autorității legitime/obligația impusă de autoritatea competentă nu poate fi invocată decât de o persoană care are statut de **funcționar public** în momentul săvârșirii faptei și care trebuie să îndeplinească un ordin; cei care își desfășoară activitatea în cadrul unor persoane juridice de drept privat, chiar aflați în raporturi de subordonare, nu pot invoca comanda autorității legitime, ci, eventual, constrângerea morală. Ordinul **legal** al autorității **competente** justifică întotdeauna actul în sine delictuos; este nevoie de îndeplinirea condițiilor de competență privind autoritatea emitentă a ordinului, precum și a condițiilor de legalitate, de conformitate cu legea a ordinului. Așadar, **ordinul autorității justifică în mod condiționat** de îndeplinirea acestor condiții. Ordinul care nu îndeplinește aceste cerințe nu are caracter justificativ (a se vedea mențiunile referitoare la ordin). ▪ **Lege.** Identificarea acestei noțiuni s-ar putea face prin raportare la noțiunea de lege penală cuprinsă în art. 173 NC.p., respectiv **lege organică**, **ordonanță de urgență** sau **alte acte normative care la data adoptării lor aveau putere de lege**. Art. 173 NC.p.se referă numai la legea organică pentru a asigura conformitatea cu art. 73 alin. 3 lit. h din Constituție (infracțiunile, pedepsele și regimul executării acestora se reglementează numai prin lege organică); în cazul de față - al dreptului recunoscut de lege, al obligației impuse de lege, al formei prevăzute de lege - nu se justifică limitarea la legea organică, urmând a fi avută în vedere și **legea ordinară.** Poate fi avută în vedere și **Constituția** în măsura în care recunoaște și garantează anumite drepturi (liberă circulație, liberă exprimare, dreptul la învățătură etc) și cu precizarea că reglementarea detaliată a drepturilor recunoscute constituțional este realizată prin legi de nivel infra-constituțional. De altfel, doctrina propune **interpretarea noțiunii de lege în sens larg** (actele normative sub forma legii propriu-zise, indiferent că sunt constituționale, organice sau ordinare, cât și actele normative date în baza legii). Actele normative

LUMEAJUSTITIEI.RO

		inferioare legii au fost considerate și de doctrina interbelică *(T. Pop, Drept penal comparat, op. cit., p.555)* ca izvor de drept care justifică un act. Doctrina interbelică cita regulamentul, iar cea contemporană citează hotărârea de guvern în măsura în care a fost emisă pentru a preciza condițiile de aplicare a unei legi (*T. Pop , op. cit.)*. Recunoașterea caracterului justificativ al actelor normative inferioare legii (regulamente, decrete, hotărâri ale administrației) este supusă unor cerințe: să nu își depășească domeniul și să nu contrazică o normă care le este superioară, să reprezinte o regulă de drept și nu o simplă practică administrativă, să emane de la o autoritate publică și nu de la un organism oarecare. ▪ **Autoritate competentă**. Noțiunea de autoritate competentă se regăsea și în art. 137 din Codul penal din 1936. În legislațiile care se referă la autoritatea legitimă (art. 24 alin. 2 din Legea nr. 301/2004 privind Codul penal) doctrina citând jurisprudența a arătat că aceasta trebuie să îndeplinească două condiții. În primul rând, o autoritate este legitimă dacă este **superioară și publică** (civilă sau militară), fiind exclusă autoritatea privată (de pildă, prefectul este considerat o autoritate legitimă). În al doilea rând, autoritatea trebuie să fie **competentă**, abilitată să emită ordine referitoare atât cu privire la situațiile în care urmează a se aplica legea, cât și cu privire la modul de aplicare a acesteia. ▪ **Ordinul.** Pentru ca ordinul să aibă caracter justificativ este nevoie de îndeplinirea următoarelor **condiții**: a fost emis de autoritatea competentă, cel care a primit și executat ordinul să fi fost competent să îl execute, ordinul să fi fost emis în forma prevăzută de lege, ilegalitatea ordinului să nu fi fost vădită. **Ordinul ilegal** nu are caracter justificativ, cu excepția situației în care prezintă aparența de legalitate (a fost emis în forma prevăzută de lege și nu este vădit ilegal). În soluționarea problemei răspunderii pentru ordinul ilegal au fost emise mai multe teorii și sisteme. **Doctrina românească este partajată** între sistemul **controlului formal combinat cu cel al ilicității vădite** și sistemul **ilegalității vădite**. Potrivit **primei opinii**, agentul executor are dreptul și obligația să exercite un control formal al legalității ordinului (legalitatea formală a ordinului implică existența unei autorități competente de la care emană ordinul, competența subordonatului de a exercita ordinul și emiterea ordinului în forma prescrisă de lege, acestea fiind și condițiile pe care executantul trebuie să le verifice). Verificarea legalității formale a ordinului este obligatorie, executarea unui ordin care nu îndeplinește această condiție atrage răspunderea, atât a celui care a executat ordinul, cât și a celui ce a emis un asemenea ordin; se exemplifică cu ipoteza unei ordonanțe de reținere, susținându-se că executantul trebuie să verifice dacă există probe sau indicii temeinice că s-a săvârșit o faptă prevăzută de legea penală de către cel față de care s-a

LUMEAJUSTITIEI.RO

		dispus reținerea. Potrivit **celeilalte opinii**, cea a ilegalității vădite, atâta vreme cât există aparența de legalitate, nu va fi atrasă răspunderea celui ce execută un astfel de ordin; se exemplifică cu ipoteza unui polițist care pune în executare un mandat de arestare emis de judecător, dar cu încălcarea normelor de competență materială și care va fi exonerat de răspundere chiar dacă își dă seama de acest viciu. ▪ **Violența exercitată în sport.** Unii autori consideră că violența exercitată în sport poate fi justificată pe temeiul autorizării, în timp ce alți autori argumentează caracterul justificat și pe un consimțământ al părții vătămate.
Art. 22 Consimţământul persoanei vătămate (1) Este justificată fapta prevăzută de legea penală săvârşită cu consimţământul persoanei vătămate, dacă aceasta putea să dispună în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol. (2) Consimţământul persoanei vătămate nu produce efecte în cazul infracţiunilor contra vieţii, precum şi atunci **când legea exclude efectul justificativ al acestuia.**	**Fară corespondent**	▪ Consimțământul persoanei vătămate este o instituție nouă, fără precedent în legislația anterioară care apela pentru a nu sancționa anumite fapte consimțite (de regulă, săvârșite de anumiți profesioniști, de exemplu, medici) la lipsa vinovăției sau la lipsa de pericol social al faptei. Legislația anterioară, inclusiv Codul penal din 1936, a considerat că, în dreptul penal, consimțământul victimei nu poate avea incidență generală întrucât represiunea penală are ca scop satisfacerea interesului general, iar nu a celui particular. S-a admis însă că, prin consimțământul victimei, sunt justificate actele săvârșite asupra bunurilor, drepturilor de care victima poate dispune în mod absolut (*T. Pop , op. cit., p. 573).* Alte legislații exclud consimțământul victimei drept cauză justificativă, însă îl admit cu alt titlu (ca absență a elementului constitutiv – furtul sau violarea de domiciliu care există ca infracțiuni doar în ipoteza absenței consimțământului persoanei vătămate sau ca imposibilitate de urmărire a infracțiunii – ipotezele în care legiuitorul consideră că represiunea nu interesează colectivitatea și, în consecință, lasă victimei dreptul de a urmări infracțiunea, respectiv infracțiunile urmăribile la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Aceste exemple, valabile și în cazul legislației naționale, pun problema **delimitării funcției de cauză justificativă a consimțământului victimei de alte funcții pe care acesta le îndeplinește**. Astfel, consimțământul îndeplinește funcția de **element constitutiv** (absența acestuia, formulată expres sau implicit - infracțiunile de furt, violare de domiciliu, viol); în acest caz este înlăturată tipicitatea. Consimțământul poate fi și **cauză de atenuare a răspunderii penale** – forma atenuată de omor, respectiv infracțiunea de ucidere la cererea victimei prevăzută de art. 190 NCp. ▪ Cu privire la **fundamentul** acestei cauze justificative s-au exprimat teorii

LUMEAJUSTITIEI.RO

		multiple: **cedarea unui drept** (cel care consimte cedează unei persoane dreptul de a exercita o acțiune contra sa; consimțământul echivalează cu o autoleziune, cu exercitarea unui drept propriu prin intermediul unui terț; consimțământul are caracterul unei convenții, motiv pentru care această teorie este numită și teoria actului juridic), **renunțarea la un drept** (titularul valorii sociale își pierde interesul pentru aceasta, renunțând la ea; în consecință, și statul trebuie să renunțe la valoarea socială respectivă), **renunțarea la protecția legii (***; V.Dongoroz în I. Tanoviceanu, Tratat de drept și procedură penală, vol.I, editiunea a doua, Tip.Curierul Judiciar, 1924, p.961; F. Streteanu, op. cit. p. 527,528).* ▪ **Valori sociale disponibile. Valori sociale indisponibile.** Caracterul disponibil al valorii sociale asupra căreia poartă consimțământul este, de fapt, o condiție de valabilitatea acestuia, exprimată în partea finală a alineatului întâi al articolului 22 NCp. Potrivit doctrinei se consideră ca fiind disponibile drepturile care nu au utilitate socială imediată și ca indisponibile pe cele cu caracter colectiv (*G.Antoniu, Noul Cod penal, vol.I., op.cit., p. 278-280; F. Streteanu, op. cit. p.531-533).*Astfel, sunt disponibile drepturile patrimoniale, însă cu excepțiile prevăzute de lege (de exemplu, art. 253 alin.5 NC.p - distrugerea bunului propriu atunci când face parte din patrimoniul cultural sau este săvârșită prin incendiere, explozie sau alt asemenea mijloc de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, etc; este vorba de acele ipoteze în care efectul justificativ al consimțământului este exclus de lege - art. 22 alin. 2 teza finală NCp). Sunt disponibile, în principiu, dreptul la sănătate, integritate corporală, libertate (în cazul integrității corporale sau sănătății, consimțământul nu este valabil dacă s-ar ajunge la o diminuare permanentă a integrității fizice sau sănătății). Este indisponibil dreptul la viață, caracter prevăzut expres de art. 22 alin. 2 teza întâi NCp. ▪ **Condiții de valabilitate a consimțământului.** Pentru a avea caracter justificativ, consimțământul victimei trebuie să fie dat **anterior sau concomitent cu actul consimțit** (actualitatea consimțământului nu se confundă cu un consimțământ ulterior, ceea ce înseamnă o iertare - *T. Pop , op. cit., p. 575),* trebuie să fie **liber exprimat**, respectiv să nu fie obținut prin dol, violență sau eroare, trebuie **să emane de la o persoană capabilă.** Viciile consimțământului nu vor fi analizate cu aceeași rigoare ca și în dreptul civil; există și cazuri în care consimțământul va produce efecte chiar dacă a fost dat din eroare sau smuls prin dol (nu va exista infracțiunea de viol dacă autorul a folosit manopere

LUMEAJUSTITIEI.RO

		dolosive în obținerea consimțământului - *F. Streteanu, op. cit. p.529)*. Consimțământul trebuie să provină de la titularul valorii sociale ocrotite, nefiind exclusă posibilitatea exprimării acestuia prin reprezentant pentru ipotezele în care valoarea socială nu este indisolubil legată de persoana titularului; se admite consimțământul reprezentantului în cazul persoanei care suferă de alienație mintală; este obiect de discuție vârsta minorului de la care acesta poate consimți, susținându-se, fie că instanțele vor verifica în fiecare caz dacă minorul care a consimțit a putut să își dea seama de actul la acare a consimțit, fie că ar trebui aplicate regulile dreptului civil privind capacitatea unei persoane de a dispune de drepturile sale (*G.Antoniu, Noul Cod penal, vol.I., op.cit., p. 280).* ▪ **Consimțământ prezumat** este considerat o cauză justificativă aflată între consimțământul efectiv și starea de necesitate *(F. Streteanu, op. cit. p.537).* **Doctrina națională** *(F. Streteanu, op. cit. p.538)* consideră incident consimțământul nu doar în ipoteza în care acțiunea are loc în interesul titularului valorii sociale, ci și atunci când aceasta se face în interesul autorului; în această din urmă ipoteză, lezarea valorii sociale aparținând terțului trebuie să fie redusă și să existe elemente pe care să se bazeze probabilitatea consimțământului. Se exemplifică cu situația în care o persoană ia bicicleta prietenului său pentru a face o deplasare urgentă - pe baza acestor relații de prietenie este posibilă prezumarea consimțământului pentru luarea bunului; dimpotrivă, se consideră că nu ar putea fi prezumat consimțământul atunci când bicicleta ar fi fost luată de o persoană pe care proprietarul acesteia o cunoaște din vedere. ▪ **Consimțământul în cazul infracțiunilor din culpă** este, în general admis. Se precizează însă că, în acest caz, **consimțământul se referă la acțiunea comisă cu încălcarea obligației de prudență**, la conduita creatoare de risc, iar nu la rezultatul acesteia *(F. Streteanu, op. cit. p.535-537).* Dacă acțiunea consimțită produce un rezultat mai grav decât cel avut în vedere de persoana care a consimțit, autorul acțiunii va răspunde pentru acest rezultat mai grav și care îi va fi imputat cu titlu de culpă. Art. 22 alin. 1 NCp nu distinge între infracțiuni intenționate și infracțiuni din culpă, referindu-se la fapta prevăzută de legea penală; în aceste condiții, consimțământul este admisibil și în cazul infracțiunilor din culpă, așa cum deja doctrina a precizat.

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 23 Dispoziţii generale (1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală comisă în condiţiile vreuneia dintre cauzele de neimputabilitate. (2) Efectul cauzelor de neimputabilitate nu se extinde asupra participanţilor.	**Fară corespondent**	▪ Articolul 23 NCp enunță efectul cauzelor de neimputabilitate, acela de înlăturare a caracterului penal al faptei . Articolul 23 NCp nu determină noțiunea imputabilității și nici condițiile sale; în articolele ce îi succed sunt prevăzute cauzele care o exclud (art. 24-31). ▪ **Imputabilitatea** este una dintre trăsăturile infracțiunii prevăzute de articolul 15 NCp (a se vedea comentariul articolului 15). Imputabilitatea este situația juridică în care se găsește o persoană căreia i s-a atribuit un fapt penal, ca fiind săvârșit de ea în mod vinovat, în chip nelegitim *(V. Dongoroz, Drept penal, reeditarea ediţiei din 1939, Ed. Societăţii Tempus, Bucureşti, 2000, p. 334).* Imputabilitatea este explicată , de către același autor, ca fiind configurată de imputațiunea de fapt (o persoană căreia să îi fie atribuită fapta, respectiv dovada și constatarea că fapta a fost săvârșită prin voința acelei persoane) și imputațiunea psihică (atitudinea spirituală, actul de conștiință – intenției sau culpă – manifestat nelegitim; vinovăția, culpabilitatea). ▪ **Efecte.** Absența imputabilității conduce la inexistența infracțiunii; cauzele exclusive de imputabilitate înlătură cea de a treia trăsătură esențială a infracțiunii *(Expunerea de motive, 2.7)*. Spre deosebire de cauzele justificative, cauzele de neimputabilitate au **efect numai *in personam,*** limită prevăzută expres de articolul 23 alin. 2 NCp. Cauzele de neimputabilitate privesc persoana care acționează sub imperiul lor, iar nu fapta săvârșită de aceasta. Fapta nu își pierde caracterul infracțional decât în raport cu persoana în raport cu care există cauza de neimputabilitate.
Art. 24 Constrângerea fizică Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită din cauza unei constrângeri fizice căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.	**Art. 46 alin. 1 Constrângerea fizică** şi constrângerea morală **(1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, săvârşită din cauza unei constrângeri fizice căreia făptuitorul nu i-a putut rezista.**	▪ Articolul 24 NCp reproduce dispozițiile articolului 46 alin. 1 C.p; Neexistând nicio modificarea a condițiilor de existență, rămân valabile doctrina și jurisprudența anterioare ▪ **Diferență** = caracterul de cauză de neimputabilitate ▪ **Efecte.** Fapta săvârșită sub imperiul constrângerii fizice **nu constituie infracțiune**, lipsindu-i o trăsătură esențială, respectiv imputabilitatea (art. 23 alin.1 și art. 24 NCp). Fapta rămâne tipică și antijuridică (nejustificată), însă nu poate fi imputată persoanei care a săvârșit-o. În cazul participației penale, efectul se limitează la acel participant care a acționat în condițiile constrângerii

LUMEAJUSTITIEI.RO

		fizice (art. 23 alin. 2 Ncp). În consecință, este **exclusă aplicarea unei pedepse**. **Aplicarea măsurilor de siguranță nu este exclusă** având în vedere că, potrivit art. 107 alin. 2 NCp, acestea se iau față de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală, nejustificate; imputabilitatea sau absența sa sunt indiferente pentru aplicarea unei măsuri de siguranță *(Expunerea de motive, 2.32).* De principiu, **răspunderea civilă** este înlăturată; va răspunde civil persoana care a exercitat constrângerea. În situații speciale, de pildă, o eroare asupra existenței acțiunii de constrângere, problema răspunderii civile este pusă în limitele culpei comise *(V.Dongoroz, Explicații teoretice ale Codului penal român. Partea generală, vol.1, p. 380-381).*
Art. 25 Constrângerea morală Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită din cauza unei constrângeri morale, exercitată prin ameninţare cu un pericol grav pentru persoana făptuitorului ori a altuia şi care nu putea fi înlăturată în alt mod.	**Art. 46 alin. 2** Constrângerea fizică şi **constrângerea morală** **……** (2) De asemenea, nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, săvârşită din cauza unei constrângeri morale, exercitată prin ameninţare cu un pericol grav pentru persoana făptuitorului ori a altuia şi care nu putea fi înlăturat în alt mod.	▪ Articolul 25 NCp reproduce dispozițiile articolului 46 alin. 2 C.p. În condițiile identității de reglementare, doctrina și jurisprudența anterioare își păstrează valabilitatea. ▪ **Diferență** = caracterul de cauză de neimputabilitate ▪ **Efectele** sunt aceleași ca și în cazul constrângerii fizice
Art. 26 Excesul neimputabil (1) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită de persoana aflată în stare de legitimă apărare, care a depăşit, din cauza tulburării	**Art. 44 alin. 3** Este de asemenea în legitimă apărare şi acela care din cauza tulburării sau temerii a depăşit limitele unei apărări proporţionale cu gravitatea	▪ **Excesul neimputabil** (denumit, sub imperiul Codului penal anterior, exces justificat) de legitimă apărare și cel de stare de necesitate (excesul în acțiunea de salvare) sunt considerate, nu cauze justificative, ci cauze de neimputabilitate. ▪ **Articolul 26 NCp preia în alineatul 1** dispozițiile articolului 44 alin.3 C.p. ▪ **Articolul 26 alineatul 2** NCp reformulează în manieră pozitivă dispozițiile articolului 45 alin. 3 C.p.

LUMEAJUSTITIEI.RO

sau temerii, limitele unei apărări proporţionale cu gravitatea atacului. (2) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală, săvârşită de persoana aflată în stare de necesitate, care nu şi-a dat seama, în momentul comiterii faptei, că pricinuieşte urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.	pericolului şi cu împrejurările în care s-a produs atacul. **Art. 45 alin. 3** Nu este în stare de necesitate persoana care în momentul când a săvârşit fapta şi-a dat seama că pricinuieşte urmări vădit mai grave decât cele care s-ar fi putut produce dacă pericolul nu era înlăturat.	▪ **Efecte.** Excesul neimputabil de legitimă apărare nu înlătură răspunderea civilă *(F.Streteanu, op.cit., p. 505);* fapta săvârșită poate prezenta uneori aspecte juridice nepenale, poate constitui o faptă producătoare de consecințe extrapenale-civile, disciplinare, administrative *(V.Dongoroz, Explicații teoretice ale Codului penal român. Partea generală, vol.1, p. 360).*"…cineva în caz de legitimă apărare nu poate fi responsabil în fața legii penale, dar nici în fața legii civile, căci faptul său, săvârșit din cauză de legitimă apărare, nu îi poate fi imputabil nici ca greșeală, deoarece uzează de un drept acordat lui de lege, afară numai când s-ar dovedi că a excedat marginile unei legitime apărări, căci în asemenea caz excesul se poate imputa ca o greșeală și prin urmare el poate fi civilmente responsabil pentru prejudiciul rezultat din acel exces " *(Cas. II, No. 664/73 în Codul penal Carol al II lea adnotat, vol.I, Partea Generală, Editura Librăriei Socec &Co, S.A, București, 1937, p. 333).* Excesul neimputabil în acțiunea de salvare produce efecte numai în ceea ce privește persoana care nu și-a dat seama că produce urmări vădit mai grave; ca și în cazul excesului neimputabil de legitimă apărare, nu este înlăturată răspunderea civilă.
Art. 27 Minoritatea făptuitorului **Nu este imputabilă** fapta prevăzută de legea penală, săvârşită de un minor care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condiţiile legale pentru a răspunde penal.	**Art. 50. Minoritatea făptuitorului** **Nu constituie infracţiune** fapta prevăzută de legea penală, săvârşită de un minor care la data comiterii acesteia nu îndeplinea condiţiile legale pentru a răspunde penal.	▪ Este reprodus articolul 50 C.p, minoritatea fiind caracterizată drept o **cauză de neimputabilitate**; în aceste condiții, își vor păstra actualitatea doctrina și jurisprudența anterioare. ▪ Textul nu prevede condițiile de incidență ale cauzei de neimputabilitate; aceste vor fi determinate prin raportare la dispozițiile art. 113 NCp privind limitele răspunderii penale, respectiv capacitatea penală (vârsta de la care începe răspunderea penală a minorului și condițiile acestei răspunderi sunt arătate în Titlul V, Capitolul 1). Aceasta este determinată în funcție de vârstă, existând perioada stării de **neimputabilitate absolută (sub 14 ani)** când operează o prezumție absolută a lipsei de discernământ, fiind exclusă proba contrarie; perioada stării de **neimputabilitatea condiționată (între 14 și 16 ani, cu condiția absenței discernământului)** când operează, de asemenea, prezumția lipsei de discernământ, dar care poate fi răsturnată prin proba contrarie (trebuie dovedit că minorul a lucrat cu discernământ) și perioada **imputabilității prezumate (peste 16 ani)** când operează o prezumție de discernământ, dar care poate fi înlăturată, făcându-se proba iresponsabilității

LUMEAJUSTITIEI.RO

		ori intoxicației (art. 28, 29 NCp). Rezultă că în stabilirea răspunderii penale a minorilor operează **două criterii, vârsta și discernământul** (facultatea de a aprecia bine lucrurile; aptitudinea de a distinge justul de injust, moralul de imoral). Dacă se săvârșește o pluralitate de fapte, cele două criterii trebuie verificate în raport cu fiecare dintre acestea ▪ **Efecte.** Este exclusă aplicarea unor pedepse persoanelor având sub 14 ani sau cu vârsta cuprinsă între 14 și 16 ani și în cazul cărora nu s-a făcut dovada că au acționat cu discernământ. Este însă posibilă aplicarea unor măsuri de siguranță (art. 107 alin. 2 NCp.). ▪ Pentru a înlătura caracterul imputabil al faptei, minoritatea trebuie să existe la momentul săvârșirii acesteia. În cazul **infracțiunilor continue și continuate**, data săvârșirii este aceea a încetării acțiunii sau inacțiunii, respectiv aceea a comiterii ultimei acțiuni sau inacțiuni; în raport cu această dată se produc consecințele juridice referitoare la minoritate. Această soluție de principiu, aplicată ipotezei minorității, a fost dezvoltată printr-o altă decizie de îndrumare (*nr. 9/1972, Culegere de decizii ale Tribunalului Suprem pe anul 1973, Ed. Științifică, București, 1989, p.55-72)*, stabilindu-se că : în cazul în care minorul a săvârșit, în timpul când nu răspundea penal, o parte din actele succesive componente ale unei **infracțiuni continue sau continuate**, sau ale unei **infracțiuni de obicei**, pe care le repetă în perioada în care a devenit răspunzător potrivit legii, va fi tras la răspundere penală numai pentru activitatea infracțională săvârșită în această ultimă perioadă; în cazul în care a săvârșit, în timpul în care nu răspundea penal, o **faptă prevăzută de legea penală cu urmări progresive** realizate în perioada în care a devenit răspunzător, el nu va fi tras la răspundere penală. ▪ Minoritatea produce efecte in personam. Înlăturarea imputabilității faptei nu înlătură răspunderea civilă, aceasta revenind persoanelor care îl aveau pe minor în pază și îngrijire la data săvârșirii faptei, în temeiul particular al art. 1000 alin. 2 C.civ. sau în cel general al art. 998-999 C.civ.anterior, respectiv art. 1372 C.civ. Pentru paguba pricinuită de un minor care a fugit de la domiciliu sunt răspunzători părinții sau cei care, potrivit legii, aveau, în momentul pricinuirii pagubei, îndatorirea de supraveghere, cu excepția cazurilor în care dovedesc că și-au îndeplinit cum se cuvine această obligație – asigurându-se ca minorul să se afle tot timpul la domiciliul lor - sau că fapta păgubitoare s-ar fi produs chiar dacă supravegherea ar fi fost exercitată cu grija cuvenită*(decizia de îndrumare nr. 6/1973, Culegere de decizii ale Tribunalului Suprem pe anul 1973, Ed. Științifică, București, 1974, p.37-55).*

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art.28 Iresponsabilitatea Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală, săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-şi dea seama de acţiunile sau inacţiunile sale, ori nu putea să le controleze, fie din cauza unei boli psihice, fie din alte cauze.	**Art. 48. Iresponsabilitatea** Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă făptuitorul, în momentul săvârşirii faptei, fie din cauza alienaţiei mintale, fie din alte cauze, nu putea să-şi dea seama de acţiunile sau inacţiunile sale, ori nu putea fi stăpân pe ele.	▪ **Diferență** = iresponsabilitatea devine o cauză de neimputabilitate ▪ **Diferență** = alienația mintală, drept cauză a iresponsabilității, a fost înlocuită cu boala psihică. ▪ Articolul 28 NCp își are originea în articolul 48 C.p, fiind diferit de acesta prin aceea că iresponsabilitatea devine o cauză de neimputabilitate, precum și prin faptul că alienația mintală, ca și cauză a iresponsabilității, a fost înlocuită cu boala psihică. ▪ **Definiție.** În descrierea conceptului de iresponsabilitate legiuitorul a utilizat metoda mixtă (biologico-psihologică); astfel, există referirea expresă la cauzele ce determină iresponsabilitatea (conform metodei biologice) – boala psihică sau alte cauze, cât și la consecințele acestora asupra intelectului și voinței subiectului (potrivit concepției psihologice) – imposibilitatea persoanei de a a-și da seama de propriile acțiuni sau inacțiuni (factorul intelectiv), de a putea să fie stăpână pe acestea, de a le controla (factorul volitiv). ▪ **Condiții.** Iresponsabilitatea presupune existența unei boli psihice sau a altor cauze (somn, somnambulism, stări hipnotice) care înlătură capacitatea de înțelegere și voință. Este controversată recunoașterea stărilor emotive sau pasionale (mânie, frică, bucurie, iubire, ură, gelozie) drept cauze de iresponsabilitate: nu sunt cauze de iresponsabilitate, chiar dacă afectează capacitatea intelectivă și volitivă, putând fi avute în vedere ca circumstanțe atenuante *(V. Dongoroz, Drept penal, op. cit., p.317; G. Antoniu, Vinovăția penală, p. 222, 396)*, respectiv, nu ar trebui respinsă capacitatea acestora de a înlătura responsabilitatea *(F.Streteanu, op.cit., p. 552, 553).* Iresponsabilitatea trebuie să existe la momentul săvârșirii faptei, ceea ce, în cazul infracțiunilor cu durată de consumare presupune persistența sa pe întreaga durată a săvârșirii. ▪ **Efecte.** Este exclusă aplicarea unei pedepse sau măsuri educative datorită absenței unei trăsături esențiale a infracțiunii, imputabilitatea. Este însă posibilă aplicarea unor măsuri de siguranță, fapt explicabil prin aceea că se păstrează caracterul antijuridic al faptei (art. 107 alin. 2 NC.p.).
Art. 29 Intoxicaţia Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea	**Art. 49 alin. 1 Beţia** Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, dacă	▪ **Diferența** = înlocuirea noțiunii de beție cu cea de intoxicație ▪ **Diferență** = nu au mai fost preluate dispozițiile referitoare la caracterul altor forme de beției/intoxicație (beția accidentală incompletă, beția voluntară completă – art. 49 alin. 2 C.p.) de circumstanță atenuantă sau agravantă. Se

LUMEAJUSTITIEI.RO

penală, săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu putea să-şi dea seama de acţiunile sau inacţiunile sale, ori nu putea să le controleze, din cauza intoxicării involuntare cu alcool sau alte substanţe psihoactive.	făptuitorul, în momentul săvârşirii faptei, se găsea, datorită unor împrejurări independente de voinţa sa, în stare de beţie completă produsă de alcool sau de alte substanţe.	regăsește beția voluntară (devenită intoxicație) drept circumstanță agravantă în măsura în care a fost provocată în vederea producerii infracțiunii - intoxicația preordinată (o ipoteză de actio libera in causa – acțiunea [infracțiunea] este rezultatul unei cauze [decizii] libere), prevăzută de art. 77 lit. f NC.p. ▪ **Definiție.** Intoxicația este o stare fizică și psihică anormală determinată de consumul unor substanțe care alterează capacitatea de a înțelege și voi. În funcție de modul în care se produce starea de intoxicație, se face distincție între cea **involuntară** (accidentală) și cea **voluntară**; în funcție de intensitate, există intoxicație **complet** (capacitatea de a înțelege și voi este înlăturată) și intoxicație **incompletă** (capacitatea de a înțelege și voi este atenuată) ; în funcție de frecvența consumului de substanțe apte să producă intoxicația, aceasta este **simplă sau ocazională** (consumul are loc numai cu anumite prilejuri), **obișnuită** (consumul are loc oricând, cu orice prilej), **cronică** (există o dependență, o alterare patologică permanentă a facultăților psihice, culminând cu pierderea capacității intelective și volitive, caz în care va fi incidentă iresponsabilitatea, iar nu intoxicația) ▪ **Condiții.** Intoxicația trebuie să fie **involuntară** (accidentală), cu excluderea voinței autorului în provocarea acestei stări (din eroare sau fiind constrâns); **completă**, caracter ce rezultă din condiția impusă de lege ca autorul să nu fi putut să-şi dea seama de acţiunile sau inacţiunile sale, ori nu fi putut să le controleze. Intoxicația trebuie **să existe în momentul săvârșirii faptei**, iar în cazul infracțiunilor cu durată de consumare, trebuie să se mențină pe toată durata de săvârșire. ▪ **Efecte.** Nu poate fi aplicate pedepse sau măsuri educative, însă posibilă aplicarea unor măsuri de siguranță, deoarece fapta, deși nu este imputabilă, își păstrează caracterul antijuridic. În doctrină s-a precizat că posibilitatea aplicării măsurilor de siguranță este, mai curând, teoretică, beția involuntară și completă fiind o stare pasageră *(F. Streteanu, Tratat de drept penal, op. cit., p. 557)* .
Art. 30 Eroarea (1) Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de	**Art. 51 Eroarea de fapt** **(1)** Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea	▪ **Art. 30 alin. 1, 2 și 3 NCp preia art. 51 alin.1, 2 și 3 C.p**; nu există decât diferențe terminologice , soluția legislativă fiind păstrată. ▪ **corespondențe**:

LUMEAJUSTITIEI.RO

legea penală, săvârşită de persoana care, în momentul comiterii acesteia, nu cunoştea existenţa unei stări, situaţii ori împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei. (2) Dispoziţiile alin.(1) se aplică şi faptelor săvârşite din culpă pe care legea penală le pedepseşte, numai dacă necunoaşterea stării, situaţiei ori împrejurării respective nu este ea însăşi rezultatul culpei. (3) Nu constituie circumstanţă agravantă sau element circumstanţial agravant starea, situaţia ori împrejurarea pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârşirii infracţiunii. (4) Prevederile alin.(1)–(3) se aplică în mod corespunzător şi în cazul necunoaşterii unei dispoziţii legale extrapenale. (5) Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală săvârşită ca urmare a necunoaşterii sau cunoaşterii greşite a caracterului ilicit al acesteia din cauza unei împrejurări care nu putea fi în nici un fel evitată.	penală, când făptuitorul, în momentul săvârşirii acesteia, nu cunoştea existenţa unei stări, situaţii sau împrejurări de care depinde caracterul penal al faptei. (2) Nu constituie o circumstanţă agravantă împrejurarea pe care infractorul nu a cunoscut-o în momentul săvârşirii infracţiunii. (3) Dispoziţiile alin. 1 şi 2 se aplică şi faptelor săvârşite din culpă pe care legea penală le pedepseşte, numai dacă necunoaşterea stării, situaţiei sau împrejurării respective nu este ea însăşi rezultatul culpei. (4) Necunoaşterea sau cunoaşterea greşită a legii penale nu înlătură caracterul penal al faptei.	Art. 30 alin. 1 NCp → art. 51 alin. 1 C.p Art. 30 alin. 2 NCp → art. 51 alin. 3 C.p Art. 30 alin. 3 NCp → art. 51 alin. 2 C.p ▪ **Element de noutate -** consacrarea erorii de drept nepenal/eroarea asupra unei norme extrapenale – art. 30 alin. 4 NCp, respectiv eroarea asupra antijuridicității faptei – art. 30 alin. 5 NCp; art. 30 alin.1 -3 NCp se referă la eroarea asupra tipicității ▪ **Definiție. Clasificări.** Eroarea este cunoașterea falsă, greșită a unui lucru sau a unei chestiuni *(T.Pop, op. cit., p. 457)*, o falsă cunoaștere a realității naturale sau normative *(F.Mantovani apud F.Streteanu, op. cit., p. 566).* **Ignoranța** constă în necunoașterea unui lucru sau a unei chestiuni; deși este un concept distinct de cel al erorii, ignoranța și eroarea au, din perspectiva dreptului penal, efecte identice. **Îndoiala, incertitudinea** nu se confundă nici cu eroarea și nici cu ignoranța; ea presupune reprezentarea posibilității în care cunoașterea realității să nu fie cea corectă - acționând în stare de îndoială, autorul își asumă riscul, acționând cu dol eventual. ▪ În funcție de evitabilitatea erorii, există **eroare vincibilă sau culpabilă**, aceea care ar fi putut fi evitată prin diligența autorului (exclude intenția, dar nu exclude culpa) și **eroare invincibilă**, aceea care nu poate fi evitată, oricâte diligențe s-ar depune (exclude atât intenția, cât și culpa). Din punct de vedere al obiectului este **eroare de drept** (cunoașterea greșită sau necunoașterea legii) și **eroare de fapt** (cunoașterea greșită sau necunoașterea au ca obiect faptele). Erorii de drept nu i-au fost recunoscute, vreme îndelungată, efecte privind înlăturarea culpabilității penale (error juris non excusat, ignorantia juris nocet). Ulterior, în cadrul erorii de drept, s-a făcut distincție între eroarea de drept penal și eroarea de drept nepenal. Opinia doctrinară dominantă a considerat **eroarea de drept nepenal** ca eroare de fapt, producând aceleași efecte juridice *(T. Pop, op.cit., p. 460)*. Există și opinia recentă *(F.Streteanu, op.cit., p. 581)* care refuză asimilarea erorii de drept extrapenal cu eroarea de fapt, considerând-o o formă a erorii de drept. În prezent, caracterul exonerator de culpabilitate al erorii de drept nepenal/extrapenal este recunoscut de actuala reglementare – art. 30 alin. 4. Există **eroare asupra tipicității –** poartă asupra unui element constitutiv al infracțiunii și **eroare asupra antijuridicității -** poartă asupra caracterului interzis, ilegal al comportamentului. ▪ **Condiții.** Eroarea este necesar să existe la momentul săvârșirii faptei, să poarte asupra unei **stări** (modul în care se prezintă o persoană *[starea sănătății, starea intelectuală, starea civilă]* ori un bun *[starea materială, starea de uzură,*

LUMEAJUSTITIEI.RO

		valoarea lui de întrebuințare], o instituție *[utilarea tehnică, sarcinile ce îi revin]*), **situații** (poziția pe care o persoană, un bun sau o instituție o are în cadrul relațiile sociale *[situația de cetățean român sau de străin a unei persoane, de rudă apropiată, de funcționar, situația de bun provenind din săvârșirea unei fapte penale, de bun aparținând patrimoniului]*), **împrejurări** (o realitate concretă ce caracterizează fapta concretă *[în timpul nopții, în timpul unei calamități, fără autorizare*. Stările, situațiile și împrejurările de fapt care aparțin conținutului constitutiv al infracțiunii (art. 30 alin. 1 NCp) sau care îi agravează imputabilitatea (art. 30 alin. 3 NCp), în măsura în care nu sunt cunoscute la momentul săvârșirii infracțiunii, configurează **eroarea esențială**. Eroarea de fapt care se referă la alte stări, situații, împrejurări decât cele stabilite în art. 30 alin. 1 și 3 NCp, este o **eroare neesențială** care nu are efect exonerator de imputabilitate. ▪ **Eroarea de drept extrapenal.** Articolul 30 alin. 4 NCp reglementează eroarea de drept extrapenal ca o eroare asupra tipicității (fapt ce rezultă din trimiterea făcută la alineatele precedente, respectiv 1-3). Articolul 30 alin. 4 NCp reglementează o eroare care se referă la o noțiune de drept ce formează sau determină un element constitutiv al infracțiunii, un element circumstanțial agravant sau circumstanță agravantă a acesteia, așadar, o eroare asupra tipicității. Produce aceleași efecte ca și eroarea de fapt. ▪ **Eroarea asupra antijuridicității** este, de regulă, o eroare de drept, dar poate fi și o eroare de fapt. Își produce efectele asupra vinovăției ca trăsătură generală a infracțiunii *(F.Streteanu, op.cit., p.569)*. ▪ **Efecte.** Eroarea, dacă privește un element constitutiv, înlătură imputabilitatea, iar dacă privește doar o circumstanță agravantă sau element circumstanțial agravant, înlătură efectul acestora. ▪ **Eroarea de fapt esențială** exclude intenția; fapta comisă în condițiile unei astfel de erori nu poate fi imputată ca infracțiune intenționată, ci, cel mult ca infracțiune din culpă în măsura în care respectiva eroare este rezultatul unei imprudențe sau neglijențe pedepsite de lege *(T.Pop.op. cit., p. 461).* În măsura în care este invincibilă, eroarea înlătură imputabilitatea atât pentru infracțiunile intenționate, cât și pentru cele din culpă; dacă este vincibilă, imputabilitatea va fi înlăturată numai pentru infracțiunile intenționate, nu și pentru cele din culpă (eroarea datorată culpei autorului – art. 30 alin. 2 NCp). ▪ **Eroarea asupra circumstanțelor agravante** are ca efect înlăturarea imputabilității acelui element sau a acelei circumstanțe (art. 30 alin. 3 NCp).

LUMEAJUSTITIEI.RO

		Operează, ca și eroarea asupra elementelor constitutive, în cazul infracțiunilor săvârșite cu intenție, nu și al celor săvârșite din culpă (cu excepția situațiilor când eroarea nu este imputabilă autorului, adică este o eroare invincibilă, ipoteză în care operează și în cazul infracțiunilor din culpă). ▪ **Eroarea de fapt neesențială** nu are nici un efect asupra imputabilității. Sunt considerate erori neesențiale eroarea asupra persoanei, obiectului, aberratio ictus. Există și situații în care **eroarea asupra obiectului, persoanei** devine esențială - autorul sustrage un bun pe care îl consideră, din eroare, ca aparținând unei alte persoane, dar, în realitate, sustrage bunul propriu; autorul intenționează să își omoare soțul, însă, din eroare, ucide o altă persoană/în acest ultim caz eroarea este esențială în ceea ce privește circumstanța agravantă prev. de art. 175 lit. c C. pen. anterior. Caracterul de eroare esențială sau neesențială al lui **aberratio ictus** este controversat. Majoritar se consideră ca fiind o eroare neesențială, urmând a fi reținută o singură infracțiune intenționată în raport cu persoana sau bunul efectiv lezat; actul comis prin aberratio ictus va fi imputat ca și cum nu ar fi intervenit aberratio. Într-o altă opinie, în caz de aberratio ictus există pluralitate de infracțiuni, două infracțiuni: tentativă în raport cu obiectul sau persoana pe care autorul a voit să îl lezeze și infracțiune din culpă în raport cu obiectul sau persoana asupra cărora s-a produs rezultatul .
Cazul fortuit **Art. 31.** - Nu este imputabilă fapta prevăzută de legea penală al cărei rezultat e consecinţa unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.	**Cazul fortuit** **Art. 47.** - Nu constituie infracţiune fapta prevăzută de legea penală, al cărei rezultat este consecinţa unei împrejurări care nu putea fi prevăzută.	• Cauză de neimputabilitate / cauză care înlătură caraterul penal al faptei • Efecte asupra tuturor participanților (prin excepție de la regimul juridic al cauzelor de neimputabilitate - art. 23 alin.1 NC.p), cf. art. 23 alin. 2 NC.p

ANEXA

DOCUMENTARE PRIVIND APLICAREA ÎN TIMP A LEGII PENALE ÎN CONDIȚIILE INTRĂRII ÎN VIGOARE A NOULUI COD PENAL

FLORIN STRETEANU

1. Aplicarea legii penale mai favorabile în cazul faptelor cu un pericol social redus.

LUMEAJUSTITIEI.RO

Așa după cum se știe, în arhitectura Codului penal în vigoare, pericolul social concret poate avea un dublu rol: de trăsătură generală a infracțiunii, respectiv de element de individualizare judiciară (art.72 C.pen.). În raport de prima funcție atribuită, pericolul social concret poate determina excluderea caracterului infracțional al faptei (art.18[1] C.pen.). În Noul Cod penal, pericolul social nu mai apare ca trăsătură generală a infracțiunii, astfel că nu se mai pune problema excluderii caracterului infracțional în considerarea intensității reduce a acestui pericol.

Așa fiind, se pune în mod necesar problema stabilirii regulilor de aplicare în timp a legii penale cu privire la faptele ce nu prezintă o gravitate care să justifice stabilirea unei pedepse. Dispozițiile legale aflate în succesiune în acest caz sunt art.18[1] C.pen., respectiv art.318 NCPP dacă succesiunea de legi intervine până la finalizarea urmăririi penale și art.80 NCP dacă aplicarea legii penale mai favorabile se face în faza de judecată.

O primă întrebare ce își caută răspunsul în acest context este legată de aplicarea dispozițiilor privind legea penală mai favorabilă în privința art.318 NCPP. În opinia noastră, deși este vorba de o reglementare conținută în Noul Cod de procedură penală, norma respectivă are o natură mixtă, atât de drept procesual cât și de drept penal material. Într-adevăr, dincolo de aspectele de procedură pe care le reglementează, dispoziția din art.318 NCPP conține prevederi care conduc la o exonerarea de răspundere penală a autorului și la instituirea unor obligații de a căror executare depinde această exonerare de răspundere penală. Având în vedere și jurisprudența Curții Constituționale în materie[1], aceste elemente sunt în măsură să caracterizeze norma analizată ca având și o natură de drept substanțial, astfel că este supusă principiului aplicării legii penale mai favorabile.

În faza de judecată, dispoziției art. 18[1] C.pen. îi corespunde prevederea din art.80 NCP, față de care nu pot exista dubii cu privire la natura substanțială a reglementării.

În consecință, trebuie stabilit care este reglementarea mai favorabilă, comparând prevederile art. 18[1] C.pen. cu cele ale art.318 NCPP, respectiv cu cele înscrise în art.80 NCP. Având în vedere condițiile de aplicare și regimul sancțiunii aplicabile, de cele mai multe ori se va ajunge la concluzia că reglementarea mai favorabilă este art. 18[1] C.pen.. Într-adevăr, aceste text nu instituie limite ale pedepsei legale pentru aplicabilitatea sa, iar aplicarea unei sancțiuni cu caracter administrativ este facultativă și nu obligatorie ca în cazul obligațiilor/avertismentului instituite de noile prevederi. Prin excepție, dacă sunt îndeplinite condițiile de aplicare atât pentru reglementarea veche cât și pentru cea nouă, va fi mai favorabil art.80 NCP atunci când potrivit reglementării anterioare instanța ar aplica o amendă cu caracter administrativ prevăzută de art.91 C.pen. De asemenea, credem că amenda prevăzută de art.91 C.pen. ar fi mai severă decât obligațiile impuse potrivit art.318 alin.3 lit.a)-c) NCPP.

Principala problemă cu care se vor confrunta organele judiciare în ipoteza identificării art. 18[1] C.pen. ca lege mai favorabilă, va fi absența mecanismului procedural de aplicare a acestuia după intrarea în vigoare a NCPP. Într-adevăr, noul cod de procedură penală nu mai conține în art.16 o cauză de împiedicare a exercitării acțiunii penale legată de periculozitatea faptei, iar art.10 lit.b[1] C.pr.pen. își va fi încetat aplicabilitatea la acel moment. În aceste

[1] A se vedea C.Const. , dec. Mr.1470 din 2011, M.Of. nr.853 din 02.12.2011. În motivarea deciziei Curtea arată referitor la criteriile de delimitare a normelor de drept penal de cele de procedură penală, că aşezarea acestor norme în Codul penal sau în Codul de procedură penală nu constituie un criteriu pentru deosebirea lor. Printre criteriile care trebuie avute în vedere în acest sens se numără, în opinia Curții: criteriul *obiectului* de reglementare al normei, o normă care priveşte cuantumul pedepsei aplicabile anumitor infracţiuni, putând fi încadrată în categoria normelor de drept substanţial, şi nu în categoria celor de procedură penală; criteriul *scopului* normei, care atribuie un drept, o facultate, nefiind o normă care să reglementeze proceduri; criteriul *rezultatului* la care conduce norma cu privire la răspunderea penală pe care o poate înlătura, reduce sau agrava. Curtea mai arată că "în măsura în care aplicarea concretă a unei norme la o speţă dedusă judecăţii, indiferent de ramura de drept căreia îi aparţine, aduce o schimbare cu privire la condiţiile de incriminare, de tragere la răspundere penală şi de aplicare a pedepselor, aceasta va cădea sub incidenţa legii penale mai favorabile. Aşadar, faptul că textul în discuţie figurează în Codul de procedură penală nu este un impediment în considerarea lui ca fiind o normă de drept penal susceptibilă de a fi aplicată retroactiv, în cazul în care este mai blândă".

LUMEAJUSTITIEI.RO

condiţii, pentru a crea cadrul procedural de valorificare a dispoziţiilor art. 18^1 C.pen. ca lege mai favorabilă, se impune includerea în Legea de punere în aplicare a NCPP a unei dispoziţii tranzitorii care să prevadă soluţia ce urmează a fi pronunţată în acest caz. Textul ar putea fi formulat astfel:

Atunci când, în cursul procesului, se constată că, în privinţa unei fapte comise anterior intrării in vigoare a Codului penal, sunt aplicabile dispoziţiile art. 18^1 *din Codul penal din 1968 ca lege penala mai favorabilă, procurorul dispune clasarea, iar instanţa dispune achitarea.*

Astfel, soluţia de clasare sau achitare nu va fi pronunţată în temeiul unui text din Codul de procedură penală, ci în baza normei tranzitorii menţionate.

NOTĂ: *prezentul extras va fi avut în vedere ţinând seama de momentul în care a fost redactat, moment în care procesul legislativ nu era definitivat. Ulterior, prin art. 19 din Legea nr. 255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative care cuprind dispoziţii procesual penale (M.Of. nr. 515 din 14 august 2013) s-a reglementat, expres şi în forma propusă de autorul citat, această ipoteza: "Atunci când, în cursul procesului, se constată că, în privinţa unei fapte comise anterior intrării în vigoare a Codului penal, sunt aplicabile dispoziţiile art.* 18^1 *din Codul penal din 1968, ca lege penală mai favorabilă, procurorul dispune clasarea, iar instanţa dispune achitarea, în condiţiile Codului de procedură penală." Se impune precizarea că soluţia clasării este prevăzută de art. 315 din noul Cod de procedură penală.*

Art. 32. Tentativa (1) Tentativa constă în punerea în executare a **intenţiei** de a săvârşi infracţiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu şi-a produs efectul. (2) Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracţiunii este consecinţa modului cum a fost concepută executarea.	**Art. 20. Conţinutul tentativei** Tentativa constă în punerea în executare a ***hotărârii*** de a săvârşi infracţiunea, executare care a fost însă întreruptă sau nu şi-a produs efectul. ***Există tentativă şi în cazul în care consumarea infracţiunii nu a fost posibilă datorită insuficienţei sau defectuozităţii mijloacelor folosite, ori datorită împrejurării că în timpul când s-au săvârşit actele de executare, obiectul lipsea de la locul unde făptuitorul credea că se află.*** Nu există tentativă atunci când imposibilitatea de consumare a infracţiunii este datorită modului cum a fost concepută executarea.	- Alin. (1) NCP - Tentativa idonee - *Intenţia* (directă sau indirectă) înlocuieşte *hotărârea*. - Se renunţă la alin. (2) CP (tentativa relativ improprie) considerat redundant (acoperit în formularea alin. (1) NCP). - Tentativa neidonee se menţine la fel (alin. 3 CP - alin. 2 NCP).
Art. 33 **Pedepsirea tentativei**	**Art. 21** **Pedepsirea tentativei**	- Limitele pedepsei se reduc la jumătate (ca şi în prezent), renunţându-se la condiţia limitei minimale (alin. 2 CP teza a II-a).

LUMEAJUSTITIEI.RO

(1) Tentativa se pedepseşte numai când legea prevede în mod expres aceasta. (2) Tentativa se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea consumată, ale cărei limite se reduc la jumătate. Când pentru infracţiunea consumată legea prevede pedeapsa detenţiunii pe viaţă, iar instanţa s-ar orienta spre aceasta, tentativa se sancţionează cu pedeapsa închisorii de la 10 la **20 de ani**.	(1) Tentativa se pedepseşte numai când legea prevede expres aceasta. (2) Tentativa se sancţionează cu o pedeapsă cuprinsă între jumătatea minimului şi jumătatea maximului prevăzute de lege pentru infracţiunea consumată, ***fără ca minimul să fie mai mic decât minimul general al pedepsei***. În cazul când pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă, se aplică pedeapsa închisorii de la 10 la **25 de ani.** ***(3) În cazul persoanei juridice, tentativa se sancţionează cu amendă cuprinsă între minimul special şi maximul special al amenzii prevăzute de lege pentru infracţiunea consumată, reduse la jumătate. La această pedeapsă se pot adăuga una sau mai multe pedepse complementare.***	- Alin. (2) NCP - Se reduce maximul de pedeapsă pentru teza ultimă. - Se renunţă la alin. (3) CP, principiile generale (alin. 1 şi 2 NCP) urmând a se aplica şi persoanei juridice (**reglementarea persoanei juridice se va realiza unitar în Titlul VI**).
Art. 34 **Desistarea şi împiedicarea producerii rezultatului** (1) Nu se pedepseşte **autorul** care, înainte de descoperirea faptei, s-a desistat ori a **încunoştinţat autorităţile de comiterea acesteia, astfel încât consumarea să poată fi împiedicată**, sau a împiedicat el	**Art. 22** **Desistarea şi împiedicarea rezultatului** Este apărat de pedeapsă **făptuitorul** care s-a desistat ori a împiedicat mai înainte de descoperirea faptei **producerea rezultatului**. Dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau	- NCP resistematizează art. 22, 29 şi 30 din CP - Alin. (1) NCP - Se adaugă o cauză de nepedepsire: încunoştiinţarea autorităţilor, însă condiţionat („*astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată*” - de către **altcineva**). - Şi *desistarea* şi *împiedicarea* trebuie să aibă loc înainte de descoperirea faptei. - Se renunţă la art. 29 CP, iar art. 30 CP se va regăsi, parţial modificat, la **art. 51 NCP**, care stipulează: „**Împiedicarea săvârşirii infracţiunii** *(1) Participantul nu se pedepseşte dacă, înainte de descoperirea faptei,* ***denunţă săvârşirea infracţiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată****, sau*

LUMEAJUSTITIEI.RO

însuşi **consumarea infracţiunii.** (2) Dacă actele îndeplinite până în momentul desistării sau împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracţiune, se aplică pedeapsa pentru această infracţiune.	împiedicării producerii rezultatului constituie o altă infracţiune, se aplică pedeapsa pentru acea infracţiune. **Art. 29** **Instigarea neurmată de executare** ***Actele de instigare neurmate de executarea faptei, precum şi actele de instigare urmate de desistarea autorului ori de împiedicarea de către acesta a producerii rezultatului, se sancţionează cu o pedeapsă între minimul special al pedepsei pentru infracţiunea la care s-a instigat şi minimul general. În cazul când pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă, se aplică pedeapsa închisorii de la 2 la 10 ani.*** ***Actele arătate în alineatul precedent nu se sancţionează, dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la care s-a instigat este de 2 ani sau mai mică, afară de cazul când actele îndeplinite de autor până în momentul desistării constituie altă faptă prevăzută de legea penală.*** **Art. 30** **Împiedicarea săvârşirii faptei** ***Participantul nu se pedepseşte dacă în cursul executării, dar***	*dacă împiedică el însuşi consumarea infracţiunii.* *(2) Dacă actele îndeplinite până în momentul denunţării sau împiedicării constituie o altă infracţiune, participantului i se aplică pedeapsa pentru această infracţiune.*” - Se adaugă o cauză de nepedepsire: încunoştiinţarea autorităţilor, însă condiţionat (*„astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată*” - de către **altcineva**). - Şi *desistarea* şi *împiedicarea* trebuie să aibă loc înainte de descoperirea faptei.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	înainte de descoperirea faptei, împiedică consumarea acesteia. Dacă actele săvârşite până în momentul împiedicării constituie o altă faptă prevăzută de legea penală, participantului i se aplică pedeapsa pentru această faptă.	
Art. 35 **Unitatea infracţiunii continuate şi a celei complexe** (1) Infracţiunea este continuată când o persoană săvârşeşte la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiaşi rezoluţii şi **împotriva aceluiaşi subiect pasiv**, acţiuni sau inacţiuni care prezintă, fiecare în parte, conţinutul aceleiaşi infracţiuni. (2) Infracţiunea este complexă când în conţinutul său intră, **ca element constitutiv sau ca element circumstanţial agravant**, o acţiune sau o inacţiune care constituie prin ea însăşi o faptă prevăzută de legea penală.	**Art. 41** **Unitatea infracţiunii continuate şi a celei complexe** ***În cazul infracţiunii continuate şi al infracţiunii complexe nu există pluralitate de infracţiuni.*** Infracţiunea este continuată când o persoană săvârşeşte la diferite intervale de timp, dar în realizarea aceleiaşi rezoluţii, acţiuni sau inacţiuni care prezintă, fiecare în parte, conţinutul aceleiaşi infracţiuni. Infracţiunea este complexă când în conţinutul său intră, ***ca element sau ca circumstanţă agravantă,*** o acţiune sau inacţiune care constituie prin ea însăşi o faptă prevăzută de legea penală.	- Se elimină alineatul (1) CP. - Alin. (1) NCP - În definiţia infracţiunii continuate se introduce o nouă condiţie - ***unitatea de subiect pasiv***. - Alin. (2) NCP - Parţial reformulat. - *Reproducem mai jos prevederile art. 238 din* ***Legea nr. 187/2012*** . *„Art. 238* *În aplicarea dispoziţiilor art. 35 alin. (1) din Codul penal, condiţia unităţii subiectului pasiv se consideră îndeplinită şi atunci când:* *a)bunurile ce constituie obiectul infracţiunii se află în coproprietatea mai multor persoane;* *b) infracţiunea a adus atingere unor subiecţi pasivi secundari diferiţi, dar subiectul pasiv principal este unic.”*
Art. 36 **Pedeapsa pentru infracţiunea continuată şi infracţiunea complexă** (1) Infracţiunea continuată se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru	**Art. 42** **Pedeapsa pentru infracţiunea continuată** Infracţiunea continuată se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită, la care se	- Alin. (1) NCP - La infracţiunea continuată se modifică regula aplicării pedepsei în ceea ce priveşte *sporul* (3 ani NCP faţă de 5 ani CP şi, respectiv, amenda - 1/3 NCP faţă de 1/2 CP - **comun** şi pentru persoana fizică şi pentru persoana juridică). - Conform art. 147 NCP, dispoziţiile referitoare la sancţionarea concursului de infracţiuni comis de persoana fizică se aplică în mod corespunzător **şi în cazul persoanei juridice**. - Alin. (2) şi (3) NCP reglementează pedeapsa pentru infracţiunea complexă.

LUMEAJUSTITIEI.RO

infracţiunea săvârşită, al cărei maxim se poate majora cu **cel mult 3 ani** în cazul pedepsei închisorii, respectiv cu **cel mult o treime** în cazul pedepsei amenzii. (2) **Infracţiunea complexă se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune.** **(3) Infracţiunea complexă săvârşită cu intenţie depăşită, dacă s-a produs numai rezultatul mai grav al acţiunii secundare, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea complexă consumată.**	poate adăuga un **spor**, potrivit dispoziţiilor **art. 34 sau, după caz, art. 40[1] alin. 1.**	- **Lege mai favorabilă**. 1. **Infracţiunea continuată**. Se stabileşte printr-un algoritm în două etape, ca şi la recidivă. A) Comparaţie între cele două legi cu privire la limitele de pedeapsă prevăzute pentru infracţiunea comisă. B) Comparaţie între cele două legi cu privire la condiţiile de existenţă şi tratamentul sancţionator (este posibil să existe diferenţe, întrucât legea nouă adaugă o cerinţă suplimentară - **unitatea de subiect pasiv** - astfel încât pe vechea reglementare să avem calificarea de infracţiune continuată, iar pe legea nouă, pentru aceleaşi fapte, să avem concurs de infracţiuni). Astfel, se va compara regimul sancţionator aferent celor două calificări: infracţiune continuată/concurs de infracţiuni. 2. **Infracţiunea complexă**. Caracterul mai favorabil al uneia dintre legi poate apărea în situaţia în care, potrivit uneia dintre acestea, activitatea infracţională a inculpatului se înscrie în tiparul unei infracţiuni complexe, iar potrivit alteia ea va constitui concurs de infracţiuni. De exemplu, furtul simplu comis într-o locuinţă în care s-a pătruns prin violare de domiciliu va fi calificat potrivit CP, drept concurs de infracţiuni (art. 208 CP şi 192 CP), iar potrivit NCP - o singură infracţiune de furt calificat comisă prin violare de domiciliu (art. 229 alin. 2 lit. b NCP). Aşadar se va compara regimul sancţionator aferent două calificări: infracţiune complexă/ concurs de infracţiuni (conform **F. Streteanu**, *„Documentare privind aplicarea în timp a legii penale în condiţiile intrării în vigoare a NCP”*, pe www.just.ro).
Art. 37 **Recalcularea pedepsei pentru infracţiunea continuată sau complexă** Dacă **cel** condamnat definitiv pentru o infracţiune continuată sau complexă este judecat ulterior şi pentru alte acţiuni sau inacţiuni care intră în conţinutul aceleiaşi infracţiuni, ţinându-se seama de infracţiunea săvârşită în întregul ei, se stabileşte o pedeapsă corespunzătoare, care nu poate	**Art. 43** **Recalcularea pedepsei pentru infracţiunea continuată sau complexă** Dacă ***infractorul*** condamnat definitiv pentru o infracţiune continuată sau complexă este judecat ulterior şi pentru alte acţiuni sau inacţiuni care intră în conţinutul aceleiaşi infracţiuni, ţinându-se seama de infracţiunea săvârşită în întregul ei, se stabileşte o pedeapsă corespunzătoare, care nu poate	-

LUMEAJUSTITIEI.RO

fi mai uşoară decât cea pronunţată anterior.	fi mai uşoară decât cea pronunţată anterior.	
Art. 38 **Concursul de infracţiuni** (1) Există concurs **real** de infracţiuni când două sau mai multe infracţiuni au fost săvârşite de aceeaşi persoană, **prin acţiuni sau inacţiuni distincte**, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna din ele. Există concurs real de infracţiuni **şi atunci când** una dintre infracţiuni a fost comisă pentru săvârşirea sau ascunderea altei infracţiuni. (2) Există concurs formal de infracţiuni când o acţiune sau o inacţiune săvârşită de **o** persoană, **din cauza** împrejurărilor în care a avut loc **sau** a urmărilor pe care le-a produs, realizează conţinutul mai multor infracţiuni.	**Art. 33** **Concursul de infracţiuni** Concurs de infracţiuni există: a) când două sau mai multe infracţiuni au fost săvârşite de aceeaşi persoană, înainte de a fi condamnată definitiv pentru vreuna dintre ele. Există concurs **chiar dacă** una dintre infracţiuni a fost comisă pentru săvârşirea sau ascunderea altei infracţiuni; b) când o acţiune sau inacţiune, săvârşită de ***aceeaşi*** persoană, ***datorită*** împrejurărilor în care a avut loc **şi** urmărilor pe care le-a produs, întruneşte elementele mai multor infracţiuni.	- Alin. (1) NCP precizează, în cazul concursului real de infracţiuni, condiţia *„prin acţiuni sau inacţiuni distincte”*.
Art. 39 **Pedeapsa principală în caz de concurs de infracţiuni** (1) În caz de concurs de infracţiuni, se stabileşte pedeapsa pentru fiecare infracţiune în parte şi se aplică pedeapsa, după cum urmează: a) când s-au stabilit o pedeapsă cu detenţiune pe viaţă şi una sau mai multe pedepse cu închisoare ori cu amendă, se	**Art. 34** **Pedeapsa principală în caz de concurs de infracţiuni săvârşite de persoana fizică** În caz de concurs de infracţiuni, se stabileşte pedeapsa pentru fiecare infracţiune în parte, iar dintre acestea se aplică pedeapsa, după cum urmează: a) când s-a stabilit o pedeapsă cu detenţiune pe viaţă şi una sau mai multe pedepse cu	- Alin. (1) NCP - Se consacră sistemul **cumulului juridic cu spor obligatoriu şi fix** (lit. b şi c). - Se cumulează obligatoriu şi în întregime amenda (lit. d, e). - Alin. (2) NCP - Se introduce posibilitatea aplicării pedepsei detenţiunii pe viaţă (înlocuind pedeapsa închisorii) ca pedeapsă rezultantă, deşi aceasta nu fusese aplicată pentru niciuna dintre infracţiunile concurente. - **Lege mai favorabilă**. - **Ipoteza 1**. - *Dacă toate infracţiunile concurente au fost comise sub legea veche, dar judecarea lor are loc sub legea nouă*. Principiul legii mai favorabile trebuie aplicat atât cu ocazia (a) stabilirii pedepsei pentru fiecare infracţiune în parte, cât şi (b) cu prilejul aplicării pedepsei rezultante pentru concurs. Determinarea legii penale mai favorabile cu privire la tratamentul sancţionator

LUMEAJUSTITIEI.RO

aplică pedeapsa detenţiunii pe viaţă; b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea**, la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;** c) când s-au stabilit numai pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa cea mai **grea**, **la care se adaugă un spor de o treime din totalul celorlalte pedepse stabilite;** d) când s-au stabilit o pedeapsă cu închisoare şi o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care **se adaugă în întregime** pedeapsa amenzii; e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare şi mai multe pedepse cu amendă se aplică pedeapsa închisorii conform lit. b), la care se adaugă în **întregime** pedeapsa amenzii conform lit. c). (2) **Atunci când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoarea, dacă prin adăugare la pedeapsa cea mai mare a sporului de o treime din totalul celorlalte pedepse cu închisoarea stabilite s-ar depăşi cu 10 ani sau mai mult maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puţin**	închisoare ori cu amendă, se aplică pedeapsa detenţiunii pe viaţă; b) când s-au stabilit numai pedepse cu închisoare, se aplică pedeapsa cea mai grea, *care poate fi sporită până la maximul ei special, iar când acest maxim nu este îndestulător, **se poate adăuga un spor** de până la 5 ani;* c) când s-au stabilit numai amenzi, se aplică pedeapsa cea mai **mare**, *care poate fi sporită până la maximul ei special, iar dacă acest maxim nu este îndestulător, **se poate adăuga un spor** de până la jumătate din acel maxim;* d) când s-a stabilit o pedeapsă cu închisoare şi o pedeapsă cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, la care se poate adăuga amenda, ***în totul sau în parte**;* e) când s-au stabilit mai multe pedepse cu închisoare şi mai multe pedepse cu amendă, se aplică pedeapsa închisorii, potrivit dispoziţiei de la lit. b), la care **se poate** adăuga amenda, potrivit dispoziţiei de la lit. c). ***Prin aplicarea dispoziţiilor din alineatul precedent nu se poate depăşi totalul pedepselor stabilite de instanţă***	la concursului se va face *in concreto*, contopind pedepsele stabilite mai întâi potrivit legii vechi şi apoi potrivit legii noi. - **Ipoteza 2**. - *Dacă cel puţin una dintre infracţiunile concurente a fost comisă **după** intrarea în vigoare a NCP*, se va aplica legea penală mai favorabilă numai la individualizarea pedepsei pentru infracţiunile comise sub legea veche. Tratamentul sancţionator al concursului va fi în mod **obligatoriu** cel prevăzut de NCP (chiar dacă este mai sever), deoarece sub imperiul acestuia s-a desăvârşit configuraţia concursului. În acest sens, a se vedea art. 10 din Legea nr. 187/2012, care stipulează: *„Tratamentul sancţionator al pluralităţii de infracţiuni se aplică potrivit legii noi atunci când cel puţin una dintre infracţiunile din structura pluralităţii a fost comisă sub legea nouă, chiar dacă pentru celelalte infracţiuni pedeapsa a fost stabilită potrivit legii vechi, mai favorabilă.*”. (conform **F. Streteanu**, *loc. cit.*) - Se renunţă la alin. (2) CP (plafon maxim). - Art. 147 NCP prevede: „**Atenuarea şi agravarea răspunderii penale a persoanei juridice** *(1) În caz de concurs de infracţiuni, de pluralitate intermediară sau de cauze de atenuare ori agravare a răspunderii penale, persoanei juridice i se aplică regimul amenzii prevăzut de lege pentru persoana fizică.* *(2) În caz de pluralitate de infracţiuni, pedepsele complementare de natură diferită, cu excepţia dizolvării, sau cele de aceeaşi natură, dar cu conţinut diferit, se cumulează, iar dintre pedepsele complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut se aplică cea mai grea.* *(3) În caz de pluralitate de infracţiuni, măsurile de siguranţă luate conform art. 112 se cumulează.”* Rezultă că dispoziţiile referitoare la contopirea amenzilor prevăzute în art. 39 NCP se aplică şi în cazul persoanei juridice.

LUMEAJUSTITIEI.RO

una dintre infracţiunile concurente pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, se poate aplica pedeapsa detenţiunii pe viaţă.	***pentru infracţiunile concurente*.**	
Art. 40 **Contopirea pedepselor pentru infracţiuni concurente** (1) Dacă infractorul condamnat definitiv este judecat ulterior pentru o infracţiune concurentă, se aplică dispoziţiile art. 39. (2) Dispoziţiile art. 39 se aplică şi în cazul în care, după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitivă, se constată că cel condamnat **mai** suferise o condamnare definitivă pentru o infracţiune concurentă. (3) Dacă infractorul a executat **integral sau parţial** pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracţiunile concurente. (4) Dispoziţiile privitoare la aplicarea pedepsei în caz de concurs de infracţiuni se aplică şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii. (5) **În cazul contopirii**	**Art. 36** **Contopirea pedepselor pentru infracţiuni concurente săvârşite de persoana fizică** Dacă infractorul condamnat definitiv este judecat ulterior pentru o infracţiune concurentă, se aplică dispoziţiile art. 34 şi 35. Dispoziţiile art. 34 şi 35 se aplică şi în cazul în care, după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitivă, se constată că cel condamnat suferise **şi** o altă condamnare definitivă pentru o infracţiune concurentă. Dacă infractorul a executat ***în totul sau în parte*** pedeapsa aplicată prin hotărârea anterioară, ceea ce s-a executat se scade din durata pedepsei aplicate pentru infracţiunile concurente. Dispoziţiile privitoare la aplicarea pedepsei în caz de concurs de infracţiuni se aplică şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.	- Alin. (5) NCP - Se reglementează **expres** ipoteza pedepsei aplicate printr-o hotărâre de condamnare pronunţată **în străinătate**, în cazul contopirii pedepselor.

LUMEAJUSTITIEI.RO

pedepselor conform alin. (1) - (4) se ţine seama şi de pedeapsa aplicată printr-o hotărâre de condamnare pronunţată în străinătate, pentru o infracţiune concurentă, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.		
Art. 41 **Recidiva** (1) Există recidivă când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii **mai mare de un an şi până la reabilitare** sau **împlinirea termenului de reabilitare**, condamnatul săvârşeşte din nou o infracţiune cu intenţie **sau cu intenţie depăşită**, pentru care legea prevede pedeapsa închisorii de **un an** sau mai mare. (2) Există recidivă şi în cazul în care una dintre pedepsele prevăzute în alin. (1) este detenţiunea pe viaţă. (3) Pentru stabilirea stării de recidivă **se ţine seama** şi de hotărârea de condamnare pronunţată în străinătate, pentru o faptă prevăzută şi de legea penală română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit legii.	**Art. 37** **Recidiva în cazul persoanei fizice** **Există recidivă pentru persoana fizică în următoarele cazuri:** a) când după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare la pedeapsa închisorii ***mai mare de 6 luni***, cel condamnat săvârşeşte din nou o infracţiune cu intenţie, înainte de începerea executării pedepsei, în timpul executării acesteia sau în stare de evadare, iar pedeapsa prevăzută de lege pentru a doua infracţiune este închisoarea **mai mare de un an**; b) când după executarea unei pedepse cu închisoare **mai mare de 6 luni**, după graţierea totală sau a restului de pedeapsă, ori după împlinirea termenului de prescripţie a executării unei asemenea pedepse, cel condamnat săvârşeşte din nou o infracţiune	- Alin. (1) NCP - Se unifică regimul recidivei (postcondamnatorie şi postexecutorie). - Se majorează limita pentru primul termen (1 an NCP - 6 luni CP, pedeapsa aplicată). - Reglementarea include expres intenţia depăşită. - Se micşorează limita pentru cel de-al doilea termen (1 an NCP - mai mult de 1 an CP, pedeapsa legală). - Se renunţă la alin. (1) lit. c) din CP (recidiva mică). - Alin. (3) NCP - Se introduce **obligaţia** de a ţine seama şi de hotărârea de condamnare pronunţată în străinătate. - Recidiva în cazul persoanei juridice este reglementată în art. 146 NCP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	cu intenţie pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de un an; c) ***când după condamnarea la cel puţin trei pedepse cu închisoare până la 6 luni*** *sau după executare, după graţierea totală sau a restului de pedeapsă, ori după prescrierea executării a cel puţin trei asemenea pedepse, cel condamnat săvârşeşte din nou o infracţiune cu intenţie pentru care legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de un an.* Există recidivă şi în cazurile în care una dintre pedepsele prevăzute în alin. 1 este detenţiunea pe viaţă. Pentru stabilirea stării de recidivă în cazurile prevăzute în alin. 1 lit. a) şi b) şi alin. 2, ***se poate ţine seama*** şi de hotărârea de condamnare pronunţată în străinătate, pentru o faptă prevăzută şi de legea română, dacă hotărârea de condamnare a fost recunoscută potrivit dispoziţiilor legii.	
Art. 42 **Condamnări care nu atrag starea de recidivă** La stabilirea stării de recidivă nu se ţine seama de hotărârile de condamnare privitoare la:	**Art. 38** **Condamnările care nu atrag starea de recidivă** La stabilirea stării de recidivă nu se ţine seama de hotărârile de condamnare privitoare la:	- Sunt excluse din enumerare condamnările care privesc infracţiunile săvârşite în timpul minorităţii (alin. (1) lit. a din CP) şi cele pentru care a intervenit reabilitarea (alin. 2). a) Potrivit art. 9 alin. (1) din **Legea nr. 187/2012**, pedepsele cu închisoarea aplicate în baza dispoziţiilor Codului penal din 1969 pentru infracţiuni comise în **timpul minorităţii nu vor fi luate în considerare** la stabilirea stării de recidivă, întrucât, potrivit NCP, regimul sancţionator al minorilor se bazează **exclusiv** pe măsuri

LUMEAJUSTITIEI.RO

a) faptele care nu mai sunt prevăzute de legea penală; b) infracţiunile amnistiate; c) infracţiunile săvârşite din culpă.	a) infracţiunile săvârşite în timpul **minorităţii**; a[1]) infracţiunile săvârşite din culpă; b) infracţiunile amnistiate; c) faptele care nu mai sunt prevăzute ca infracţiuni de legea penală. ***De asemenea, nu se ţine seama de condamnările pentru care a intervenit reabilitarea, sau în privinţa cărora s-a împlinit termenul de reabilitare.***	educative (se renunţă la pedepse, aşadar nu mai e cazul incidenţei recidivei). b) Condiţia neîndeplinirii termenului de reabilitare apare în definiţia recidivei (art. 41 NCP), aşadar menţinerea actualului alin. 2 al art. 38 CP ar fi fost redundantă. - Norma se aplică şi în cazul persoanei juridice.
Art. 43 **Pedeapsa în caz de recidivă** (1) Dacă înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată se săvârşeşte o nouă infracţiune în stare de recidivă, pedeapsa stabilită pentru aceasta **se adaugă** la pedeapsa anterioară neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta. (2) Când înainte ca pedeapsa anterioară să fi fost executată sau considerată ca executată sunt săvârşite mai multe infracţiuni concurente, dintre care cel puţin una se află în stare de recidivă, pedepsele stabilite **se contopesc** potrivit dispoziţiilor referitoare la concursul de infracţiuni, iar pedeapsa rezultată **se adaugă** la pedeapsa anterioară	**Art. 39** **Pedeapsa în caz de recidivă pentru persoana fizică** În cazul recidivei prevăzute în art. 37 alin. 1 lit. a), pedeapsa stabilită pentru infracţiunea săvârşită ulterior şi pedeapsa aplicată pentru infracţiunea anterioară ***se contopesc*** potrivit dispoziţiilor art. 34 şi 35. Sporul prevăzut în art. 34 alin. 1 lit. b) se poate mări până la 7 ani. Dacă pedeapsa anterioară a fost executată în parte, contopirea se face între pedeapsa ce a mai rămas de executat şi pedeapsa aplicată pentru infracţiunea săvârşită ulterior. În cazul săvârşirii unei infracţiuni după evadare, prin pedeapsa anterioară se înţelege pedeapsa care se execută,	- Reglementarea a fost simplificată. - Alin.(1) NCP - În cazul recidivei postcondamnatorii se introduce sistemul **cumulului aritmetic** mai aspru. - Alin. (2) NCP - Când termenul al doilea al recidivei este constituit dintr-un concurs de infracţiuni, în stabilirea pedepsei rezultate se aplică **mai întâi** dispoziţiile de la concurs **şi apoi** cele de la recidivă. Acum, în CP, ordinea operaţiunilor este inversă: **mai întâi** regulile de la recidivă, **şi apoi** cele de la concursul de infracţiuni. - Alin. (3) NCP - Se introduce aceeaşi nouă posibilitate a instanţei, ca şi în cazul concursului, conform art. 39 alin. (2) NCP (*supra*, pct. 8). - Alin. (5) NCP - în cazul recidivei postexecutorii limitele speciale ale pedepsei pentru noua infracţiune se majorează, în mod obligatoriu, cu fix jumătate. - **Lege mai favorabilă**. **I. În caz de recidivă poscondamnatorie sau pluralitate intermediară**. a) **Ipoteza A**. *Infracţiunile ce constituie cei doi termeni ai recidivei s-au comis sub legea veche.* Algoritm în două etape: 1. Comparaţie cu privire la limitele de pedeapsă pentru cei doi termeni. Pentru primul termen, vom avea o aplicare a legii mai favorabile cu privire la o pedeapsă definitivă, iar pentru al doilea termen o aplicare a legii mai favorabile în cursul procesului. 2. Comparaţie privind tratamentul sancţionator şi condiţiile de existenţă ale recidivei postcondamnatorii sau ale pluralităţii intermediare. b) **Ipoteza B**. *Dacă infracţiunea ce constituie al doilea termen al recidivei a fost comisă sub legea nouă*, se va aplica **obligatoriu** această lege atât

LUMEAJUSTITIEI.RO

neexecutată ori la restul rămas neexecutat din aceasta. (3) Dacă prin însumarea pedepselor în condiţiile alin. (1) şi alin. (2) s-ar depăşi cu mai mult de 10 ani maximul general al pedepsei închisorii, iar pentru cel puţin una dintre infracţiunile săvârşite pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 20 de ani sau mai mare, în locul pedepselor cu închisoarea se poate aplica pedeapsa **detenţiunii pe viaţă**. (4) Când pedeapsa anterioară sau pedeapsa stabilită pentru infracţiunea săvârşită în stare de recidivă este detenţiunea pe viaţă, se va executa pedeapsa detenţiunii pe viaţă. (5) Dacă după ce pedeapsa anterioară a fost executată sau considerată ca executată se săvârşeşte o nouă infracţiune în stare de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracţiune **se majorează cu jumătate**. (6) Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare pentru noua infracţiune şi mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă,	cumulată cu pedeapsa aplicată pentru evadare. În cazul recidivei prevăzute în art. 37 alin. 1 lit. b), *se poate aplica o pedeapsă până la maximul special*. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor de până la 10 ani, iar în cazul amenzii **se poate aplica** un spor de cel mult două treimi din maximul special. În cazul recidivei prevăzute în art. 37 lit. c) se aplică în mod corespunzător dispoziţiile din alineatele precedente. Dacă după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi mai înainte ca pedeapsa să fi fost executată sau considerată ca executată, se descoperă că cel condamnat se află în stare de recidivă, instanţa aplică dispoziţiile din alin. 1 în cazul recidivei prevăzute în art. 37 lit. a) şi dispoziţiile din alin. 4 în cazul recidivei prevăzute în art. 37 lit. b). Dispoziţiile alineatului precedent se aplică şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.	pentru respectiva infracţiune cât şi pentru tratamentul sancţionator al recidivei (a se vedea art. 10 din Legea nr. 187/2012). **II. În caz de recidivă postexecutorie**. a) **Ipoteza A**. *La termenul 2 al recidivei, infracţiunea a fost comisă **înainte** de intrarea în vigoare a NCP.* Acelaşi algoritm în doi paşi ca şi în cazul recidivei postcondamnatorii: mai întâi este aleasă legea mai favorabilă sub aspectul pedepsei prevăzute pentru infracţiunea care constituie al doilea termen, iar apoi - acelaşi lucru în raport de condiţiile de existenţă şi tratamentul sancţionator al recidivei postexecutorii. b) **Ipoteza B**. *Infracţiunea care constituie termenul 2 al recidivei a fost săvârşită **după** intrarea în vigoare a legii noi*. Obligatoriu se vor aplica regulile stabilite în legea penală nouă atât pentru respectiva infracţiune cât şi pentru tratamentul sancţionator al recidivei - a se vedea art. 10 din Legea nr. 187/2012 - (conform **F. Streteanu**, **loc. cit.**).

LUMEAJUSTITIEI.RO

instanţa aplică dispoziţiile alin. (1) - (5). (7) Dispoziţiile alin. (6) se aplică şi în cazul în care condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a fost comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii.		
Art. 44 **Pluralitatea intermediară** (1) **Există pluralitate intermediară de infracţiuni când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare şi până la data la care pedeapsa este executată sau considerată ca executată, condamnatul săvârşeşte din nou o infracţiune şi nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru starea de recidivă.** (2) În caz de pluralitate intermediară, pedeapsa pentru noua infracţiune şi pedeapsa anterioară se contopesc potrivit dispoziţiilor de la concursul de infracţiuni.	**Art. 32** **Formele pluralităţii** Pluralitatea de infracţiuni constituie, după caz, concurs de infracţiuni sau recidivă. **Art. 40** **Pedeapsa în unele cazuri când nu există recidivă** (1) Când după condamnarea definitivă cel condamnat săvârşeşte din nou o infracţiune, înainte de începerea executării pedepsei, în timpul executării acesteia sau în stare de **evadare**, şi nu sunt întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru starea de recidivă, pedeapsa se aplică potrivit regulilor pentru concursul de infracţiuni. ***(2) În cazul persoanei juridice, dacă nu sunt întrunite condiţiile prevăzute în art. 40[2] alin. 1 lit. a), pedeapsa se aplică potrivit regulilor pentru concursul de infracţiuni.***	- Se consacră a treia formă a pluralităţii de infracţiuni. - La alin. (1) se renunţă la ipoteza *evadării* (redundant). - Atunci când, după condamnarea definitivă se comit mai multe infracţiuni concurente, dintre care unele se află în stare de recidivă, iar altele se află în pluralitate intermediară faţă de prima infracţiune, se va aplica pentru toate tratamentul prevăzut de lege pentru recidivă (art. 43 alin. 2 NCP). - În cazul **persoanei juridice** se aplică pluralitatea intermediară doar atunci când una dintre infracţiuni este din culpă. - Se renunţă la alin. (2) CP (redundant). - Conform art. 147 NCP: „**Atenuarea şi agravarea răspunderii penale a persoanei juridice** (1) *În caz de concurs de infracţiuni, de pluralitate intermediară sau de cauze de atenuare ori agravare a răspunderii penale, persoanei juridice i se aplică regimul amenzii prevăzut de lege pentru persoana fizică.* *(2) În caz de pluralitate de infracţiuni, pedepsele complementare de natură diferită, cu excepţia dizolvării, sau cele de aceeaşi natură, dar cu conţinut diferit, se cumulează, iar dintre pedepsele complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut se aplică cea mai grea.* *(3) În caz de pluralitate de infracţiuni, măsurile de siguranţă luate conform art. 112 se cumulează.*” - **Lege mai favorabilă**. A se vedea comentariul precedent la recidiva postcondamnatorie.
Art. 45 **Pedepsele complementare, pedepsele accesorii şi măsurile**	**Art. 35** **Pedeapsa complementară şi măsurile de siguranţă în caz de**	- Alin. (3 lit. b) NCP- Pentru cazul recidivei se face **cumul aritmetic**. - Alin. (5) NCP - Se introduce aplicarea **pedepsei accesorii** în cazul pluralităţii de infracţiuni.

LUMEAJUSTITIEI.RO

de siguranţă în caz de pluralitate de infracţiuni (1) Dacă pentru una dintre infracţiunile săvârşite s-a stabilit şi o pedeapsă complementară, aceasta se aplică alături de **pedeapsa principală.** (2) Când s-au stabilit mai multe pedepse complementare de natură diferită sau chiar de aceeaşi natură, dar cu un conţinut diferit, acestea se aplică alături de **pedeapsa principală.** (3) Dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut: a) în caz de concurs de infracţiuni sau de pluralitate intermediară se aplică cea mai grea dintre acestea; b) în caz de **recidivă**, partea neexecutată din pedeapsa complementară anterioară **se adaugă** la pedeapsa stabilită pentru noua infracţiune. (4) În cazul condamnărilor succesive pentru infracţiuni concurente, partea din pedeapsa complementară executată până la data contopirii pedepselor principale se scade din durata pedepsei complementare aplicate pe lângă pedeapsa rezultată.	**concurs de infracţiuni** (1) Dacă pentru una dintre infracţiunile concurente s-a stabilit şi o pedeapsă complementară, aceasta se aplică alături de pedeapsa ***închisorii***. (2) Dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de natură diferită, sau chiar de aceeaşi natură dar cu conţinut diferit, acestea se aplică alături de pedeapsa ***închisorii***. (3) Dacă s-au stabilit mai multe pedepse complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut, se aplică cea mai grea dintre acestea. (4) Măsurile de siguranţă de natură diferită sau de aceeaşi natură, dar cu un conţinut diferit, luate în cazul infracţiunilor concurente, se cumulează. (5) Dacă s-au luat mai multe măsuri de siguranţă de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut, dar pe durate diferite, se aplică o singură dată măsura de siguranţă cu durata cea mai lungă. În cazul măsurilor de siguranţă de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut, luate potrivit art. 118, acestea se cumulează.	

LUMEAJUSTITIEI.RO

(5) **Dacă pe lângă pedepsele principale au fost stabilite una sau mai multe pedepse accesorii**, se aplică dispoziţiile alin. (1) - (3), pedeapsa accesorie rezultată executându-se până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei principale. (6) Măsurile de siguranţă de natură diferită sau chiar de aceeaşi natură, dar cu un conţinut diferit, luate în cazul infracţiunilor săvârşite, se cumulează. (7) Dacă s-au luat mai multe măsuri de siguranţă de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut, dar pe durate diferite, se aplică măsura de siguranţă cu durata cea mai mare. Măsurile de siguranţă luate conform art. 112 se cumulează.		
Art. 46 **Autorul şi coautorii** (1) Autor este persoana care săvârşeşte în mod nemijlocit o faptă prevăzută de legea penală. (2) **Coautori sunt persoanele care săvârşesc nemijlocit aceeaşi faptă prevăzută de legea penală.**	**Art. 24** **Autorul** Autor este persoana care săvârşeşte în mod nemijlocit fapta prevăzută de legea penală.	- Alin. (2) NCP - Se reglementează *coautorul*.
Art. 47 **Instigatorul** Instigator este persoana care,	**Art. 25** **Instigatorul** Instigator este persoana care,	- În materia instigării, singura noutate este că se renunţă la incriminarea instigării neurmate de executare - art. 29 CP. A se vedea pct. 3.

LUMEAJUSTITIEI.RO

cu intenţie, determină o altă persoană să săvârşească o faptă prevăzută de legea penală.	cu intenţie, determină **pe** o altă persoană să săvârşească o faptă prevăzută de legea penală.	
Art. 48 **Complicele** (1) Complice este persoana care, cu intenţie, înlesneşte sau ajută în orice mod la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală. (2) Este de asemenea complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârşirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârşirea faptei promisiunea nu este îndeplinită.	**Art. 26** **Complicele** Complice este persoana care, cu intenţie, înlesneşte sau ajută în orice mod la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală. Este de asemenea complice persoana care promite, înainte sau în timpul săvârşirii faptei, că va tăinui bunurile provenite din aceasta sau că va favoriza pe făptuitor, chiar dacă după săvârşirea faptei promisiunea nu este îndeplinită.	-
Art. 49 **Pedeapsa în cazul participanţilor** **Coautorul**, instigatorul şi complicele la **o infracţiune** săvârşită cu intenţie se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ţine seama de contribuţia fiecăruia la săvârşirea infracţiunii, precum şi de dispoziţiile art. 74.	**Art. 27** **Pedeapsa în caz de participaţie** Instigatorul şi complicele la ***o faptă*** prevăzută de legea penală săvârşită cu intenţie se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. La stabilirea pedepsei se ţine seama de contribuţia fiecăruia la săvârşirea infracţiunii, precum şi de dispoziţiile art. 72.	- Reglementarea include şi coautorul.
Art. 50 **Circumstanţe personale şi reale** (1) Circumstanţele privitoare la persoana **autorului** sau a unui participant nu se răsfrâng asupra celorlalţi.	**Art. 28** **Circumstanţele personale şi reale** Circumstanţele privitoare la persoana unui participant nu se răsfrâng asupra celorlalţi.	-

LUMEAJUSTITIEI.RO

(2) Circumstanţele privitoare la faptă se răsfrâng asupra **autorului** şi a participanţilor numai în măsura în care aceştia le-au cunoscut sau le-au prevăzut.	Circumstanţele privitoare la faptă se răsfrâng asupra participanţilor, numai în măsura în care aceştia le-au cunoscut sau le-au prevăzut.	
Art. 51 **Împiedicarea săvârşirii infracţiunii** (1) Participantul nu se pedepseşte dacă, înainte de descoperirea faptei, **denunţă săvârşirea infracţiunii, astfel încât consumarea acesteia să poată fi împiedicată**, sau dacă împiedică el însuşi consumarea infracţiunii. (2) Dacă actele îndeplinite până în momentul **denunţării** sau împiedicării constituie o altă **infracţiune**, participantului i se aplică pedeapsa pentru această infracţiune.	**Art. 30** **Împiedicarea săvârşirii faptei** Participantul nu se pedepseşte dacă în cursul executării, dar înainte de descoperirea faptei, împiedică consumarea acesteia. Dacă actele săvârşite până în momentul împiedicării constituie o altă ***faptă*** prevăzută de legea penală, participantului i se aplică pedeapsa pentru această faptă.	- A se vedea comentariul de la pct. 3. - În materia participaţiei, desistarea nu este suficientă pentru a atrage nepedepsirea, fiind necesară împiedicarea consumării faptei.
Art. 52 **Participaţia improprie** (1) **Săvârşirea nemijlocită, cu intenţie, de către o persoană a unei fapte prevăzute de legea penală la care, din culpă sau fără vinovăţie, contribuie cu acte de executare o altă persoană se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă cu intenţie.** (2) Determinarea, înlesnirea sau	**Art. 31** **Participaţia improprie** Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenţie, la săvârşirea din culpă de către o altă persoană, a unei fapte prevăzute de legea penală, se sancţionează cu pedeapsa pe care legea o prevede pentru fapta comisă cu intenţie. Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu	- Alin. (1) NCP - Reglementarea actuală se completează cu prevederile referitoare la **coautorat**.

LUMEAJUSTITIEI.RO

ajutarea în orice mod, cu intenţie, la săvârşirea din culpă de către o altă persoană a unei fapte prevăzute de legea penală se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta comisă cu intenţie. (3) Determinarea, înlesnirea sau ajutarea în orice mod, cu intenţie, la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă fără vinovăţie, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune. (4) Dispoziţiile art. 50 şi art. 51 se aplică în mod corespunzător.	intenţie, la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, de către o persoană care comite acea faptă fără vinovăţie, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune. Dispoziţiile art. 28 - 30 se aplică în mod corespunzător.	
ART. 53 Pedepsele principale Pedepsele principale sunt: a) detenţiunea pe viaţă; b) închisoarea; c) amenda.	**ART. 53 Felurile pedepselor aplicabile persoanei fizice** (1) Pedepsele sunt principale, complementare şi accesorii. 1. Pedepsele principale sunt: a) detenţiunea pe viaţă; b) închisoarea de la 15 zile la 30 de ani; c) amenda de la 100 lei la 50.000 lei.	Deşi menţine enumerarea limitativă a pedepselor principale, NCP renunţă la arătarea limitelor generale ale închisorii şi amenzii, acestea fiind indicate odată cu descrierea conţinutului fiecăreia dintre ele în parte.
ART. 54 Pedeapsa accesorie Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării unor drepturi, din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare şi până la executarea sau considerarea ca executată a pedepsei privative	**ART. 53 Felurile pedepselor aplicabile persoanei fizice** (1) Pedepsele sunt principale, complementare şi accesorii. (...) 3. Pedeapsa accesorie constă în interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64, în	NCP procedează la o altă sistematizare a pedepselor, folosind drept criteriu ordinea în care acestea, odată aplicate, urmează să se execute. De aceea, noua reglementare a categoriilor de pedeapsă începe cu pedepsele principale, continuă cu pedepsele accesorii şi se încheie cu cele complementare NCP optează pentru indicarea duratei pedepsei accesorii în chiar textul care o defineşte, deşi reglementarea este reluată, identic, şi în art.65 alin.3. Prin sintagma “considerarea ca executată a pedepsei privative de libertate” se doreşte includerea tuturor ipotezelor din textul actual: “terminarea executării pedepsei”,

LUMEAJUSTITIEI.RO

de libertate.	condiţiile prevăzute în art. 71. **ART. 71 Conţinutul şi modul de executare a pedepsei accesorii** (2) Condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau a închisorii atrage de drept interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64 lit. a) - c) din momentul în care hotărârea de condamnare a rămas definitivă şi până la terminarea executării pedepsei, până la graţierea totală sau a restului de pedeapsă ori până la împlinirea termenului de prescripţie a executării pedepsei.	"graţierea totală sau a restului de pedeapsă","împlinirea termenului de prescripţie a executării pedepsei". Potrivit art. 12 alin 1 din LPA: "În cazul succesiunii de legi penale intervenite până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedepsele *accesorii şi complementare* se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege mai favorabilă în raport cu infracţiunea comisă."
ART. 55 Pedepsele complementare Pedepsele complementare sunt: a) interzicerea exercitării unor drepturi; b) degradarea militară; *c)publicarea hotărârii de condamnare*.	**ART. 53 Felurile pedepselor aplicabile persoanei fizice** (1) Pedepsele sunt principale, complementare şi accesorii. (...) 2. Pedepsele complementare sunt: a) interzicerea unor drepturi de la unu la 10 ani; b) degradarea militară.	NCP menţine pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi, dar nu îi mai indică durata aici, ci în articolul consacrat conţinutului pedepsei complementare, unde se prevede o durată de la unu la 5 ani. Totodată, se menţine degradarea militară şi *se introduce o pedeapsă complementară nouă, publicarea hotărârii de condamnare,* care în Codul penal în vigoare era prevăzută doar pentru persoana juridică. Pentru situaţii tranzitorii, a se vedea art. 12 alin 1 din LPA, mai sus indicat.
ART. 56 Regimul detenţiunii pe viaţă Detenţiunea pe viaţă constă în privarea de libertate pe durată nedeterminată şi se execută potrivit legii privind	**ART. 54 Regimul detenţiunii pe viaţă** (1) Detenţiunea pe viaţă se execută în penitenciare anume destinate pentru aceasta sau în secţii speciale ale celorlalte	NCP defineşte conţinutul pedepsei detenţiunii pe viaţă, ceea ce reglementarea actuală nu face decât în cazul pedepsei amenzii, şi renunţă a mai arăta în cuprinsul său locul unde se execută, trimiţând direct la legea privind executarea pedepselor (în prezent Legea 254/2013). Deosebirile sunt însă neesenţiale.

LUMEAJUSTITIEI.RO

executarea pedepselor.	penitenciare. (2) Regimul executării pedepsei detenţiunii pe viaţă este reglementat în legea privind executarea pedepselor.	
ART. 57 Neaplicarea detenţiunii pe viaţă Dacă la data pronunţării hotărârii de condamnare inculpatul a împlinit vârsta de 65 de ani, în locul detenţiunii pe viaţă i se aplică pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani şi pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă.	**ART. 55 Neaplicarea pedepsei detenţiunii pe viaţă** (1) Pedeapsa detenţiunii pe viaţă nu se aplică aceluia care, la data pronunţării hotărârii de condamnare, a împlinit vârsta de 60 de ani. În acest caz, în locul pedepsei detenţiunii pe viaţă se aplică pedeapsa închisorii pe timp de 25 de ani şi pedeapsa interzicerii unor drepturi pe durata ei maximă.	Textele se deosebesc prin limita de vârstă cerută pentru neaplicarea pedepsei detenţiunii pe viaţă şi prin durata pedepsei cu închisoarea care înlocuieşte pedeapsa detenţiunii pe viaţă, dar ambele texte dispun pentru această ipoteză maximul general prevăzut de lege pentru pedeapsa închisorii. În situaţii tranzitorii prevederile din Codul penal în vigoare sunt mai favorabile decât cele ale NCP.
ART. 58 Înlocuirea detenţiunii pe viaţă În cazul în care cel condamnat la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a împlinit vârsta de 65 de ani în timpul executării pedepsei, pedeapsa detenţiunii pe viaţă *poate* fi înlocuită cu pedeapsa închisorii pe timp de 30 de ani şi pedeapsa interzicerii exercitării unor drepturi pe durata ei maximă, dacă a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei, a îndeplinit integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să	**ART. 55 Neaplicarea pedepsei detenţiunii pe viaţă** (2) În cazul în care cel condamnat la pedeapsa detenţiunii pe viaţă a împlinit vârsta de 60 de ani în timpul executării pedepsei, detenţiunea pe viaţă se înlocuieşte cu închisoarea pe timp de 25 de ani.	În NCP **s-a renunţat la înlocuirea obligatorie** a pedepsei detenţiunii pe viaţă cu pedeapsa închisorii când condamnatul a împlinit vârsta de 65 de ani. Pentru a asigura o mai bună individualizare în raport de particularităţile diferitelor situaţii concrete care pot apărea în practică, s-a dat posibilitatea instanţei de judecată să aprecieze în fiecare caz concret dacă se impune sau nu înlocuirea pedepsei detenţiunii pe viaţă. Textele se mai deosebesc prin *vârsta* cerută pentru a fi posibilă înlocuirea pedepsei detenţiunii pe viaţă (65 de ani în NCP, faţă de 60 de ani în reglementarea în vigoare), prin *condiţiile pe care condamnatul trebuie să le îndeplinească* pentru a putea beneficia de înlocuire, singură împlinirea vârstei nemaifiind suficientă, şi prin *pedeapsa înlocuitoare.* În situaţii tranzitorii prevederile din Codul penal în vigoare sunt mai favorabile decât cele ale NCP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

le îndeplinească, şi a făcut progrese constante şi evidente în vederea reintegrării sociale.		
ART. 59 Calculul pedepsei în cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă În cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă cu pedeapsa închisorii, perioada de detenţiune executată se consideră ca parte executată din pedeapsa închisorii.	**ART. 55^2 Calculul pedepsei în caz de comutare sau înlocuire** În cazul comutării sau înlocuirii pedepsei detenţiunii pe viaţă cu pedeapsa închisorii, perioada de detenţiune executată se consideră ca parte executată din pedeapsa închisorii.	*Reglementările sunt identice.*
ART. 60 Regimul închisorii Închisoarea constă în privarea de libertate pe durată determinată, cuprinsă între 15 zile şi 30 de ani, şi se execută potrivit legii privind executarea pedepselor.	**ART. 53 Felurile pedepselor aplicabile persoanei fizice** (...) 1. Pedepsele principale sunt: (...) b) închisoarea de la 15 zile la 30 de ani; **ART. 57 Regimul de deţinere** (1) Executarea pedepsei închisorii se face, potrivit dispoziţiilor legii privind executarea pedepselor, în locuri de deţinere anume destinate. (2) Femeile condamnate la pedeapsa închisorii execută această pedeapsă separat de condamnaţii bărbaţi. (3) Minorii condamnaţi la pedeapsa închisorii execută pedeapsa separat de condamnaţii majori sau în locuri de deţinere speciale,	NCP, spre deosebire de actuala reglementare, defineşte pedeapsa închisorii ca privarea de libertate pe durată determinată, în comparaţie cu detenţiunea pe viaţă care constă în privarea de libertate pe durată nedeterminată şi îi menţine limitele generale în acelaşi cuantum prevăzut de Codul penal în vigoare, ceea ce face ca, în situaţii tranzitorii, să nu se pună problema stabilirii legii penale mai favorabile. Cât priveşte regimul de executare se trimite, ca şi în cazul detenţiunii pe viaţă, la legea privind executarea pedepselor (în prezent Legea 254/2013).

LUMEAJUSTITIEI.RO

	asigurându-li-se posibilitatea de a continua învăţământul general obligatoriu şi de a dobândi o pregătire profesională potrivit cu aptitudinile lor.	
ART. 61 Stabilirea amenzii (1) Amenda constă în suma de bani pe care condamnatul este obligat să o plătească statului. (2) Cuantumul amenzii se stabileşte prin sistemul zilelor-amendă. Suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 10 lei şi 500 lei, se înmulţeşte cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 de zile şi 400 de zile. *(3) Instanţa stabileşte numărul zilelor-amendă potrivit criteriilor generale de individualizare a pedepsei. Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se stabileşte ţinând seama de situaţia materială a condamnatului şi de obligaţiile legale ale condamnatului faţă de persoanele aflate în întreţinerea sa.* (4) Limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între: a) 60 şi 180 de zile-amendă,	**ART. 53 Felurile pedepselor aplicabile persoanei fizice** (...) 1. Pedepsele principale sunt: (...) c) amenda de la 100 lei la 50.000 lei. **ART. 63 Stabilirea amenzii** (1) Pedeapsa amenzii constă în suma de bani pe care infractorul este condamnat să o plătească. (2) Ori de câte ori legea prevede că o infracţiune se pedepseşte numai cu amendă, fără a-i arăta limitele, minimul special al acesteia este de 150 lei, iar maximul de 10.000 lei. (3) Când legea prevede pedeapsa amenzii fără a-i arăta limitele, alternativ cu pedeapsa închisorii de cel mult un an, minimul special al amenzii este de 300 lei şi maximul special de 15.000 lei, iar când prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii mai mare de un an, minimul special este de 500 lei şi maximul special de	În NCP pedeapsa amenzii cunoaşte o nouă reglementare, dar şi o sferă de aplicare semnificativ lărgită faţă de Codul penal în vigoare, prin creşterea numărului infracţiunilor ori a variantelor acestora pentru care amenda poate fi aplicată ca pedeapsă unică, dar mai cu seamă ca pedeapsă alternativă la pedeapsa închisorii. Ambele texte dau aceeaşi definiţie pedepsei amenzii şi prevăd drept criteriu de individualizare a cuantumului acesteia existenţa îndatoririlor condamnatului faţă de persoanele aflate în întreţinerea sa, acestuia adăugându-i se în NCP şi cel privitor la **situaţia materială a condamnatului**. Textele se deosebesc esenţial prin stabilirea în NCP a cuantumului amenzii prin sistemul zilelor-amendă. care, prin mecanismul de determinare a cuantumului, s-a apreciat că asigură o mai bună individualizare a pedepsei concret aplicate sub aspectul proporţionalităţii şi eficienţei. *(a se vedea Expunerea de motive pct. 2.17)*. Minimul general al amenzii în NCP este de 300 lei şi maximul general de 200.000 lei, fiind majorate faţă de Codul penal în vigoare. Sistemul zilelor-amendă prevăzut în NCP poate conduce la stabilirea în concret a unei amenzi mai mari decât cea permisă de Codul penal în vigoare, ultimul apărând astfel, în situaţii tranzitorii, ca lege penală mai favorabilă Pentru determinarea conţinutului pedepsei amenzii se folosesc criterii generale şi speciale de individualizare, care nu toate au corespondent în legea veche. În privinţa stabilirii limitelor speciale, se păstrează raportarea la existenţa ori inexistenţa pedepsei alternative a închisorii pentru infracţiunea săvârşită, dar NCP introduce o nouă limită de raportare, pedeapsa închisorii de cel mult doi ani. Limitele speciale pot fi majorate dacă infracţiunea s-a săvârşit în scopul obţinerii unui folos patrimonial, facultatea fiind lăsată la îndemâna judecătorului în doar două ipoteze: când pedeapsa prevăzută de lege este numai amenda sau când instanţa optează pentru aplicarea *doar* a amenzii deşi aceasta este prevăzută alternativ cu pedeapsa închisorii. În această din urmă situaţie dacă instanţa optează pentru aplicarea pedepsei amenzii *cumulativ* cu pedeapsa închisorii, limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cele prevăzute în art. 61 alin. (4) lit. b) şi lit. c), neputându-se majora. În NCP nu mai există o dispoziţie echivalentă art.63 alin.4 din Codul penal în vigoare

LUMEAJUSTITIEI.RO

când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită numai pedeapsa amenzii; b) 120 şi 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii de cel mult doi ani; c) 180 şi 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani. (5) Dacă prin infracţiunea săvârşită s-a urmărit obţinerea unui folos patrimonial, iar pedeapsa prevăzută de lege este numai amenda ori instanţa optează pentru aplicarea acestei pedepse, limitele speciale ale zilelor-amendă se pot majora cu o treime. (6) Fracţiile stabilite de lege pentru cauzele de atenuare sau agravare a pedepsei se aplică limitelor speciale ale zilelor-amendă prevăzute în alin. (4) şi alin. (5).	30.000 lei. (4) În caz de aplicare a cauzelor de atenuare sau de agravare a pedepselor, amenda nu poate să depăşească limitele generale arătate în art. 53 pct. 1 lit. c). (5) Amenda se stabileşte ţinându-se seama de dispoziţiile art. 72, fără a-l pune însă pe infractor în situaţia de a nu-şi putea îndeplini îndatoririle privitoare la întreţinerea, creşterea, învăţătura şi pregătirea profesională a persoanelor faţă de care are aceste obligaţii legale.	privitor la interdicţia depăşirii limitelor generale ale amenzii în cazul aplicării cauzelor de atenuare sau de agravare a pedepselor, apeciindu-se că, prin aplicarea corectă a textelor legale ce le prevăd, această ipoteză nu este posibilă. În fine, potrivit art. 13 alin.1 din LPA: "În cazul amenzilor stabilite definitiv sub imperiul Codului penal din 1969, aplicarea obligatorie a legii penale mai favorabile se face prin compararea amenzii aplicate cu suma ce rezultă din prevederile art. 61 alin. (2) şi (4) din Codul penal, prin utilizarea unui cuantum de referinţă pentru o zi-amendă în sumă de 150 lei".
ART. 62*) Amenda care însoţeşte pedeapsa închisorii (1) Dacă prin infracţiunea săvârşită s-a urmărit obţinerea unui folos patrimonial, pe lângă pedeapsa închisorii, se poate aplica şi pedeapsa amenzii. (2) Limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute în art. 61 alin. (4) lit. b) şi lit. c) se	*Fără corespondent*	Codul penal în vigoare nu prevede posibilitatea aplicării pedepsei amenzii *cumulativ* cu pedeapsa închisorii, ci *numai alternativ* cu aceasta. NCP reintroduce posibilitatea aplicării pedepsei amenzii pe lângă cea a închisorii, însă *numai în cazul infracţiunilor prin comiterea cărora s-a urmărit obţinerea unui folos patrimonial*. Dacă instanţa optează pentru aplicarea pedepsei amenzii cumulativ cu pedeapsa închisorii, limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute în art.61 alin.(4) lit.b) şi lit.c) se determină în raport de durata pedepsei închisorii **stabilite** de instanţă, iar nu prin raportare la pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită. Potrivit art. 11 din LPA:

LUMEAJUSTITIEI.RO

determină în raport de durata pedepsei închisorii stabilite de instanţă şi nu pot fi reduse sau majorate ca efect al cauzelor de atenuare ori agravare a pedepsei. (3) La stabilirea cuantumului sumei corespunzătoare unei zile-amendă se va ţine seama de valoarea folosului patrimonial obţinut sau urmărit.		„Dispoziţiile art. 62 din Codul penal privind amenda care însoţeşte pedeapsa închisorii nu se aplică în cazul infracţiunilor săvârşite anterior intrării în vigoare a acestuia şi nu vor fi avute în vedere pentru determinarea legii penale mai favorabile”.
ART. 63 Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii (1) Dacă persoana condamnată, cu rea-credinţă, nu execută pedeapsa amenzii, în tot sau în parte, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuieşte cu un număr corespunzător de zile cu închisoare. (2) Dacă amenda neexecutată a însoţit pedeapsa închisorii, numărul zilelor-amendă neexecutate se înlocuieşte cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, care se adaugă la pedeapsa închisorii, pedeapsa astfel rezultată fiind considerată o singură pedeapsă. (3) În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, în condiţiile alin. (1) şi alin. (2), unei zile-amendă îi corespunde	**ART. 63^1 Înlocuirea pedepsei amenzii** Dacă cel condamnat se sustrage cu rea-credinţă de la executarea amenzii, instanţa poate înlocui această pedeapsă cu pedeapsa închisorii în limitele prevăzute pentru infracţiunea săvârşită, ţinând seama de partea din amendă care a fost achitată.	Reglementarea se regăseşte în ambele coduri, însă în condiţii diferite. Dat fiind sistemul diferit de stabilire a cuantumului amenzii în cele două coduri, precum şi împrejurarea că în Codul penal în vigoare înlocuirea amenzii cu închisoarea este prevăzută ca o posibilitate pe care o are instanţa de judecată, câtă vreme în NCP aceasta **devine obligatorie**, în situaţii tranzitorii dispoziţiile din legea veche, apar mai favorabile. Reglementarea în vigoare prevede că sustragerea cu rea-credinţă a condamnatului de la plata amenzii poate conduce la înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea, dar acest lucru este posibil numai dacă pentru infracţiunea pentru care s-a pronunţat condamnarea se prevede **pedeapsa amenzii alternativ cu pedeapsa închisorii**. În cazul în care infracţiunea săvârşită este sancţionată numai cu amenda sau nu se face dovada sustragerii cu rea-credinţă de la plata amenzii la care a fost condamnat, instituţia înlocuirii amenzii devine inoperantă. Potrivit NCP, înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii se face în două moduri diferite, după cum pedeapsa amenzii a fost aplicată singură sau pe lângă pedeapsa închisorii. În această din urmă situaţie este de observat că obligaţia executării amenzii revine condamnatului deşi acesta se află în stare de deţinere, art.22 alin.1 şi 2 din Legea nr.253/2013 privind executarea pedepselor, a măsurilor educative şi a altor măsuri neprivative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, prevăzând obligaţia persoanei condamnate la pedeapsa amenzii de a achita integral amenda în termen de 3 luni de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare ori, dacă se află în imposibilitate de a o achita integral în termenul prevăzut, se poate dispune la cererea sa, eşalonarea plăţii amenzii în rate lunare, pe o perioadă ce nu poate depăşi 2 ani. Aşadar starea de deţinere nu plasează condamnatul de plano, în postura neexecutării din motive neimputabile a pedepsei amenzii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

o zi de închisoare.		De observat şi că în cazul neexecutării amenzii cu rea-credinţă, o zi-amendă este echivalentă cu o zi de închisoare, iar în cazul neexecutării amenzii din motive neimputabile, o zi-amendă este echivalentă cu o zi de muncă în folosul comunităţii. Situaţiile tranzitorii sunt reglementate prin art. 14 alin 1 din LPA, potrivit cărora: "Înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii se face după cum urmează: a) dacă amenda a fost definitiv aplicată anterior intrării în vigoare a Codului penal, înlocuirea se face în baza art. 63^1 din Codul penal din 1969, fără ca durata pedepsei închisorii să poată depăşi maximul zilelor-amendă determinat potrivit art. 61 alin. (4) din Codul penal pentru fapta care a atras condamnarea; b) dacă amenda a fost aplicată după data intrării în vigoare a Codului penal pentru infracţiuni comise anterior acestei date, înlocuirea se va face potrivit dispoziţiilor din legea în baza căreia s-a aplicat amenda."
ART. 64 Executarea pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii (1) În cazul în care pedeapsa amenzii nu poate fi executată în tot sau în parte din motive neimputabile persoanei condamnate, cu consimţământul acesteia, instanţa înlocuieşte obligaţia de plată a amenzii neexecutate cu obligaţia de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu poate presta această muncă. Unei zile-amendă îi corespunde o zi de muncă în folosul comunităţii. (2) Dacă amenda înlocuită conform dispoziţiilor alin. (1) a însoţit pedeapsa închisorii, obligaţia de muncă în folosul	*Fără corespondent în materie penală în reglementarea în vigoare.* *În materie contravenţională, potrivit art.9 alin.3 din O.G. nr.9/2001: În cazul în care contravenientul nu a achitat amenda în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a sancţiunii şi nu există posibilitatea executării silite, organul din care face parte agentul constatator va sesiza instanţa de judecată pe a cărei rază teritorială s-a săvârşit contravenţia, în vederea înlocuirii amenzii cu sancţiunea obligării contravenientului la prestarea unei activităţi în folosul comunităţii, ţinându-se seama de partea din amendă care a fost achitată.*	În ipoteza în care condamnatul este *de bună credinţă* însă se *află în imposibilitatea de a executa* în tot sau în parte pedeapsa amenzii şi nici *nu poate fi executat silit din motive neimputabile*, instanţa, *cu consimţământul prealabil* al condamnatului, înlocuieşte zilele de amendă cu un număr corespunzător de zile de muncă în folosul comunităţii. Reglementată în acest fel munca în folosul comunităţii apare, sub aspectul naturii juridice, ca o formă substitutivă de executare a pedepsei amenzii în cazul persoanelor de bună credinţă insolvabile care consimt la executarea pedepsei amenzii în această modalitate. Dispoziţiile din NCP nu au corespondent în Codul penal în vigoare, care nu prevede posibilitatea executării pedepsei amenzii prin prestarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii. De observat şi că, în cazul îndeplinirii condiţiilor legale, instanţa **este obligată** să ia această măsură atât în cazul în care amenda a fost aplicată singură, cât şi în cazul în care s-a aplicat pe lângă pedeapsa închisorii, cu precizarea însă că, în acest din urmă caz, obligarea la muncă remunerată în folosul comunităţii se va executa după executarea pedepsei închisorii. Tot obligatorie este şi înlocuirea zilelor amendă neexecutate prin muncă în folosul comunităţii cu închisoarea în cazurile expres şi limitativ prevăzute în alin.5. Prin *LPA* a fost modificată forma iniţială a alin.5 lit. b în sensul înlocuirii cu închisoarea a zilelor-amendă *neexecutate* prin muncă în folosul comunităţii *până la data condamnării definitive pentru noua infracţiune,* forma iniţială a NCP raportând neexecutarea la *data comiterii noii infracţiuni.* Aşadar condamnatul poate continua să presteze munca în folosul comunităţii în contul amenzii aplicate pentru infracţiunea anterioară, cu condiţia desigur să nu fie arestat preventiv pentru noua infracţiune, până la rămânerea

LUMEAJUSTITIEI.RO

comunităţii se execută după executarea pedepsei închisorii. (3) Coordonarea executării obligaţiei de muncă în folosul comunităţii se face de serviciul de probaţiune. (4) Executarea muncii în folosul comunităţii dispusă în condiţiile alin. (1) încetează prin plata amenzii corespunzătoare zilelor-amendă rămase neexecutate. (5) Instanţa înlocuieşte zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunităţii cu un număr corespunzător de zile cu închisoare, dacă: a) persoana condamnată nu execută obligaţia de muncă în folosul comunităţii în condiţiile stabilite de instanţă; *b) persoana condamnată săvârşeşte o nouă infracţiune descoperită înainte de executarea integrală a obligaţiei de muncă în folosul comunităţii. Zilele-amendă neexecutate prin muncă în folosul comunităţii la data condamnării definitive pentru noua infracţiune, înlocuite cu închisoarea, se adaugă la pedeapsa pentru noua infracţiune.* (6) Dacă persoana condamnată, aflată în situaţia		definitivă a hotărârii de condamnare pentru aceasta. Modificarea, justificată de executarea prin muncă a unei părţi cât mai mari din pedeapsa anterioară, este de natură a lipsi de efecte instituţia înlocuirii. Prin raportarea zilelor-amendă neexecutate la momentul condamnării definitive, se prelungeşte semnificativ perioada de muncă în folosul comunităţii astfel că instituţia înlocuirii zilelor-amendă neexecutate cu închisoarea probabil va deveni inoperantă în majoritatea cazurilor. În plus, fiind o dispoziţie de favoare ar fi trebuit ca beneficiul ei să fie retras în chiar momentul manifestării comportamentului neconform. Pe de altă parte, dacă pentru noua infracţiune s-ar dispune definitiv achitarea, inculpatul nu ar fi lipsit în tot cursul procesului penal de posibilitatea executării prin muncă în folosul comunităţii a pedepsei amenzii dispusă anterior. Cât priveşte situaţiile tranzitorii, potrivit art. 14 alin 2 din LPA: „Dispoziţiile art. 64 din Codul penal nu se aplică în cazul infracţiunilor săvârşite anterior intrării sale în vigoare, chiar dacă amenda a fost aplicată în baza art. 61 din Codul penal”.

LUMEAJUSTITIEI.RO

prevăzută în alin. (1), nu îşi dă consimţământul la prestarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii, amenda neexecutată se înlocuieşte cu pedeapsa închisorii conform art. 63.		
ART. 65 Conţinutul şi modul de executare a pedepsei accesorii a interzicerii exercitării unor drepturi *(1) Pedeapsa accesorie constă în interzicerea exercitării drepturilor prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. a), b) şi d) - o), a căror exercitare a fost interzisă de instanţă ca pedeapsă complementară.* *(2) În cazul detenţiunii pe viaţă, pedeapsa accesorie constă în interzicerea de către instanţă a exercitării drepturilor prevăzute la art. 66 alin. (1) lit. a) - o) sau a unora dintre acestea.* (3) Pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării unor drepturi se execută din momentul rămânerii definitive a hotărârii de condamnare şi până când pedeapsa principală privativă de libertate a fost executată sau considerată ca executată. *(4) În cazul detenţiunii pe viaţă, pedeapsa accesorie*	**ART. 71 Conţinutul şi modul de executare a pedepsei accesorii** (1) Pedeapsa accesorie constă în interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64. (2) Condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau a închisorii atrage de drept interzicerea drepturilor prevăzute în art. 64 lit. a) - c) din momentul în care hotărârea de condamnare a rămas definitivă şi până la terminarea executării pedepsei, până la graţierea totală sau a restului de pedeapsă ori până la împlinirea termenului de prescripţie a executării pedepsei. (3) Interzicerea drepturilor prevăzute în art.64 lit. d) şi e) se aplică ţinându-se seama de natura şi gravitatea infracţiunii săvârşite, de împrejurările cauzei, de persoana infractorului şi de interesele copilului ori ale persoanei aflate sub tutelă sau curatelă. (4) Pe durata amânării sau a	În dorinţa de a asigura judecătorului o paletă largă de măsuri care, prin flexibilitate şi diversitate, să îi permită o mai bună individualizare judiciară, NCP lărgeşte sfera drepturilor a căror exercitare poate fi interzisă cu titlu de pedeapsă accesorie sau complementară. O primă deosebire faţă de Codul penal în vigoare, este aceea că în NCP, *în forma modificată prin LPA,* pedeapsa accesorie nu mai este niciodată obligatorie, nici pedeapsa închisorii, nici cea a detenţiunii pe viaţă nemaiobligând la aplicarea ei, fiind aşadar lăsată la aprecierea instanţei (raţiunea reglementării ne depăşeşte). În forma iniţială a textului, NCP prevedea că atrage **de drept** aplicarea pedepsei accesorii, condamnarea la pedeapsa detenţiunii pe viaţă. În Codul penal actual, aplicarea de drept şi cea facultativă se face în raport de criteriul conţinutului drepturilor interzise (interzicerea drepturilor prevăzute de art.64 lit.a – c este atrasă de drept în cazul condamnării la pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau la cea a închisorii, iar interzicerea drepturilor prevăzute de art.64 lit.d şi e este lăsată la aprecierea instanţei, căreia i se pun la îndemână câteva criterii). În NCP condamnarea la pedeapsa închisorii **poate** atrage interzicerea exercitării drepturilor prevăzute de art.66 alin.1 lit.a, b, d – o, **cu condiţia ca exerciţiul acestor drepturi să fi fost interzis de instanţă şi ca pedeapsa complementară**. În cazul condamnării la pedeapsa închisorii, sfera drepturilor a căror exercitare este interzisă ca pedeapsă accesorie în NCP este mai restrânsă decât cea a drepturilor interzise ca pedeapsă complementară, neregăsindu-se dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României prevăzut de art.66 alin.1 lit.c În cazul condamnării la pedeapsa detenţiunii pe viaţă se poate dispune interzicerea exercitării **oricăruia** dintre drepturile prevăzute de art.66 alin.1, **cu condiţia ca exerciţiul acestor drepturi să fi fost interzis de instanţă şi ca pedeapsa complementară.** Cum pedeapsa complementară este întotdeauna obligatorie când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa detenţiunii pe viaţă, rezultă că instanţa poate dispune interzicerea exercitării respectivelor drepturi şi cu titlu de pedeapsă accesorie.

LUMEAJUSTITIEI.RO

având conţinutul prevăzut la art. 66 alin. (1) lit. c) se pune în executare la data liberării condiţionate sau ***după ce pedeapsa a fost considerată ca executată.***	întreruperii executării pedepsei detenţiunii pe viaţă sau a închisorii, condamnatul poate să îşi exercite drepturile părinteşti şi dreptul de a fi tutore sau curator, în afară de cazul în care aceste drepturi au fost anume interzise condamnatului prin hotărârea de condamnare. (5) Pe durata suspendării condiţionate a executării pedepsei închisorii sau a suspendării sub supraveghere a executării pedepsei închisorii, se suspendă şi executarea pedepselor accesorii.	În situaţia în care pedeapsa detenţiunii pe viaţă este aplicată ca pedeapsă rezultantă deşi pentru niciuna dintre infracţiunile concurente nu a fost stabilită (ipoteza art.39 alin.2 NCP) sunt aplicabile dispoziţiile art.65 alin.1, nu cele ale art.65 alin.2 (fiind exclusă deci interzicerea exercitării dreptului prevăzut de art.66 alin.1 lit.c NCP), pedeapsa accesorie însoţind fiecare pedeapsa principală cu închisoarea. Condamnatul urmează a executa o pedeapsă accesorie rezultantă stabilită potrivit art.45 alin.5 NCP. De observat că dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României, art.66 alin.1 lit.c, aplicat în cazul detenţiunii pe viaţă ca pedeapsă accesorie, *se pune în executare la data liberării condiţionate sau* ***după ce pedeapsa a fost considerată ca executată,*** teza ultimă a textului **intrând în contradicţie** cu însăşi definiţia pedepsei accesorii, care, potrivit art.54 NCP, *constă în interzicerea exercitării unor drepturi* ***până la*** *executarea sau* ***considerarea ca executată a pedepsei privative de libertate.*** Pentru motivul arătat, în opinia noastră, exercitarea acestui drept poate fi interzisă **numai cu titlu de pedeapsă complementară.** Şi în NCP pedeapsa accesorie a interzicerii exercitării unor drepturi însoţeşte doar o pedeapsă principală privativă de libertate. În fine, de observat şi diferenţa de terminologie dintre cele două reglementări, NCP folosind sintagma „interzicerea exercitării drepturilor”, iar Codul penal în vigoare pe cea de „interzicerea drepturilor”, vădit mai puţin potrivită decât cea dintâi.
ART. 66 Conţinutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi (1) Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi constă în interzicerea exercitării, pe o perioadă de la unu la 5 ani, a unuia sau mai multora dintre următoarele drepturi: a) dreptul de a fi ales în autorităţile publice sau în orice alte funcţii publice; b) dreptul de a ocupa o funcţie care implică exerciţiul autorităţii de stat; c) dreptul străinului de a se	**ART. 64 Interzicerea unor drepturi** (1) Pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi constă în interzicerea unuia sau unora din următoarele drepturi: a) dreptul de a alege şi de a fi ales în autorităţile publice sau în funcţii elective publice; b) dreptul de a ocupa o funcţie implicând exerciţiul autorităţii de stat; c) dreptul de a ocupa o funcţie sau de a exercita o profesie ori de a desfăşura o activitate, de natura aceleia de care s-a folosit condamnatul	În NCP, ca pedeapsă complementară a interzicerii exercitării lor, au fost prevăzute un număr de 15 drepturi. Cele 5 categorii de drepturi interzise de Codul penal în vigoare au fost preluate şi în NCP, cu unele modificări (spre pildă, condamnatului i se va interzice dreptul de a desfăşura **însăşi** activitatea de care realmente s-a folosit pentru săvârşirea infracţiunii, iar nu orice activitate **de natura** aceleia de care s-a folosit, formularea mai puţin precisă din reglementarea actuală lărgind nejustificat sfera activităţilor a căror desfăşurare îi poate fi interzisă condamnatului), lor adăugându-li-se şi alte categorii de drepturi, unele dintre ele reglementate în Codul penal în vigoare ca măsuri de siguranţă (interzicerea de a se afla în anumite localităţi, expulzarea străinilor şi interdicţia de a reveni în locuinţa familiei pe o perioadă determinată) ori ca obligaţii ce pot fi impuse condamnatului de către instanţă cu ocazia individualizării executării pedepsei aplicate, spre pildă în cazul suspendării executării pedepsei închisorii sub supraveghere. Extinderea s-a impus întrucât prin natura lor acestea au un pronunţat caracter punitiv, urmărind în principal restrângerea libertăţii de mişcare şi numai indirect, datorită acestui efect, realizându-se înlăturarea stării de pericol şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni. Dreptul de a alege şi cel de a fi ales, ca drepturi distincte, se regăsesc în texte diferite şi

LUMEAJUSTITIEI.RO

afla pe teritoriul României; d) dreptul de a alege; e) drepturile părinteşti; f) dreptul de a fi tutore sau curator; g) dreptul de a ocupa funcţia, de a exercita profesia sau meseria ori de a desfăşura activitatea de care s-a folosit pentru săvârşirea infracţiunii; h) dreptul de a deţine, purta şi folosi orice categorie de arme; i) dreptul de a conduce anumite categorii de vehicule stabilite de instanţă; j) dreptul de a părăsi teritoriul României; k) dreptul de a ocupa o funcţie de conducere în cadrul unei persoane juridice de drept public; l) dreptul de a se afla în anumite localităţi stabilite de instanţă; m) dreptul de a se afla în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă; n) dreptul de a comunica cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracţiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanţă,	pentru săvârşirea infracţiunii; d) drepturile părinteşti; e) dreptul de a fi tutore sau curator. (2) Interzicerea drepturilor prevăzute la lit. b) nu se poate pronunţa decât pe lângă interzicerea drepturilor prevăzute la lit. a), afară de cazul când legea dispune altfel.	interzicerea lor nu mai este condiţionată una de cealaltă. Totodată, a fost redus maximul general al acestei pedepse complementare de la 10 ani, în Codul penal în vigoare, la 5 ani în NCP. Categoriile noi de drepturi a căror exercitare a fost interzisă cu titlu de pedeapsă complementară în NCP sunt cele prevăzute în art.66 alin.1 lit.c, h, i, j, k, l, m, n şi o. Parte din drepturile ce pot fi interzise cu titlu de pedepse accesorii sau complementare pot avea şi o altă natură juridică, putând fi impuse de instanţă pe durata termenului de supraveghere ca obligaţii în sarcina persoanei faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei(art.85 alin.2 lit.e-j NCP): să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracţiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori să nu se apropie de acestea; să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă; să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanţă; să nu deţină, să nu folosească şi să nu poarte nicio categorie de arme; să nu părăsească teritoriul României fără acordul instanţei; să nu ocupe sau să nu exercite funcţia, profesia, meseria ori activitatea de care s-a folosit pentru săvârşirea infracţiunii. Totodată, interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie sau exercita o profesie poate avea şi în NCP natura unei măsuri de siguranţă, atunci când condamnatul s-a dovedit inapt, iar nu nedemn a le exercita, doctrina actuală păstrându-şi valabilitatea.

LUMEAJUSTITIEI.RO

ori de a se apropia de acestea; o) dreptul de a se apropia de locuinţa, locul de muncă, şcoala sau alte locuri unde victima desfăşoară activităţi sociale, în condiţiile stabilite de instanţa de judecată. (2) Când legea prevede interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică, instanţa dispune interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b). (3) Interzicerea exercitării drepturilor prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b) se dispune cumulativ. (4) Pedeapsa prevăzută în alin. (1) lit. c) nu se va dispune atunci când există motive întemeiate de a crede că viaţa persoanei expulzate este pusă în pericol ori că persoana va fi supusă la tortură sau alte tratamente inumane ori degradante în statul în care urmează a fi expulzată. (5) Când dispune interzicerea unuia dintre drepturile prevăzute în alin. (1) lit. n) şi lit. o), instanţa individualizează în concret conţinutul acestei pedepse, ţinând seama de împrejurările cauzei.		
ART. 67 Aplicarea pedepsei complementare a interzicerii	**ART. 65 Aplicarea pedepsei interzicerii unor drepturi**	Spre deosebire de Codul penal în vigoare, conform NCP **pedeapsa complementară** a **interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată nu numai pe lângă pedeapsa**

LUMEAJUSTITIEI.RO

exercitării unor drepturi (1) Pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda şi instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, împrejurările cauzei şi persoana infractorului, această pedeapsă este necesară. (2) Aplicarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă pentru infracţiunea săvârşită. (3) Interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu se aplică în cazul în care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.	(1) Pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi poate fi aplicată, dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea de cel puţin 2 ani şi instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, împrejurările cauzei şi persoana infractorului, această pedeapsă este necesară. (2) Aplicarea pedepsei interzicerii unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă. (3) Condiţia arătată în alin. 1 cu privire la cuantumul pedepsei principale trebuie să fie îndeplinită şi în cazul în care aplicarea pedepsei prevăzute în acel alineat este obligatorie.	**principală a închisorii, ci şi pe lângă cea a amenzii.** O altă noutate o reprezintă posibilitatea aplicării acestei pedepse complementare pe lângă pedeapsa închisorii **indiferent de durata acesteia**, spre deosebire de Codul penal în vigoare care îi condiţiona aplicarea de stabilirea unei pedepse principale cu închisoarea de cel puţin 2 ani. Ca şi în Codul penal în vigoare, în NCP aplicarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi este obligatorie când legea prevede această pedeapsă pentru infracţiunea săvârşită şi facultativă în celelalte cazuri. Criteriile în raport de care instanţa se va orienta în aplicarea acestei pedepse complementare atunci când este facultativă sunt aceleaşi cu cele prevăzute în Codul penal în vigoare.
ART. 68 Executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi (1) Executarea pedepsei interzicerii exercitării unor drepturi începe: a) de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare la pedeapsa amenzii; b) de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare prin care s-a dispus suspendarea executării pedepsei sub	**ART. 66 Executarea pedepsei interzicerii unor drepturi** Executarea pedepsei interzicerii unor drepturi începe după executarea pedepsei închisorii, după graţierea totală sau a restului de pedeapsă, ori după prescripţia executării pedepsei.	Se menţine reglementarea din Codul penal în vigoare privitoare la momentul de început al executării pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi, în cazul în care însoţeşte pedeapsa închisorii, NCP prevăzând în plus şi că aceasta începe după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiţionate. Deşi neprevăzută expres de Codul penal în vigoare, această situaţie era acoperită prin dispoziţiile existente. Totodată, se instituie două excepţii de la regula executării pedepsei complementare după ce pedeapsa principală a fost executată sau considerată ca executată: în cazul condamnării la pedeapsa amenzii sau al suspendării condiţionate a executării pedepsei sub supraveghere, situaţii în care executarea pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi începe de la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare. Interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu poate fi dispusă ca pedeapsă accesorie pedepsei *închisorii*, iar în măsura în care instanţa apreciază necesară aplicarea ei nu o poate face decât ca pedeapsă complementară. În ipoteza

LUMEAJUSTITIEI.RO

supraveghere; c) după executarea pedepsei închisorii, după graţierea totală ori a restului de pedeapsă, după împlinirea termenului de prescripţie a executării pedepsei sau după expirarea termenului de supraveghere a liberării condiţionate. (2) În cazul în care s-a dispus liberarea condiţionată, interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României se execută la data liberării. (3) Dacă se dispune revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere sau înlocuirea pedepsei amenzii cu închisoarea, pentru alte motive decât săvârşirea unei noi infracţiuni, partea din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi neexecutată la data revocării sau înlocuirii se va executa după executarea pedepsei închisorii.		unei liberări condiţionate art.68 alin.2 devine aplicabil. Acelasi text este incident şi în cazul aplicării pe lângă detenţiunea pe viaţă ca pedeapsă complementară. Dacă este aplicată pe lângă detenţiunea pe viaţă ca pedeapsă accesorie sunt incidente dispoziţiile art.65 alin. 4. Şi raţional şi legal în cazul detenţiunii pe viaţă interzicerea dreptului străinului de a se afla pe teritoriul României nu poate fi dispusă şi ca pedeapsă accesorie şi ca pedeapsă complementară în aceeaşi cauză nici în cazul unei infracţiuni unice şi nici în ipoteza unui concurs de infracţiuni (deşi teoretic nu există impedimente legale), dispoziţiile art.68 alin.2 şi art.65 alin. 4 excluzându-se reciproc, punerea în executare a uneia lipsind-o de efecte pe cealaltă.
ART. 69 Degradarea militară (1) Pedeapsa complementară a degradării militare constă în pierderea gradului şi a dreptului de a purta uniformă de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare. (2) Degradarea militară se	**ART. 67 Degradarea militară** (1) Pedeapsa complementară a degradării militare constă în pierderea gradului şi a dreptului de a purta uniformă. (2) Degradarea militară se aplică în mod obligatoriu condamnaţilor militari şi	Noua reglementare, deşi are mici modificări de text, reproduce conţinutul, modalităţile şi regimul juridic al pedepsei complementare a degradării militare prevăzute în Codul penal în vigoare. NCP circumstanţiază sfera persoanelor cărora le poate fi aplicată această pedeapsă la militarii în activitate, în rezervă şi **în retragere,** ultima categorie nefiind vizată şi de reglementarea actuală.

LUMEAJUSTITIEI.RO

aplică în mod obligatoriu condamnaţilor militari în activitate, în rezervă sau în retragere, dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea mai mare de 10 ani sau detenţiunea pe viaţă. (3) Degradarea militară poate fi aplicată condamnaţilor militari în activitate, în rezervă sau în retragere pentru infracţiuni săvârşite cu intenţie, dacă pedeapsa principală aplicată este închisoarea de cel puţin 5 ani şi de cel mult 10 ani.	rezervişti, dacă pedeapsa principala stabilită este închisoarea mai mare de 10 ani sau detenţiunea pe viaţă. (3) Degradarea militară poate fi aplicată condamnaţilor militari şi rezervişti pentru infracţiuni săvârşite cu intenţie, dacă pedeapsa principală stabilită este de cel puţin 5 ani şi de cel mult 10 ani.	
ART. 70 Publicarea hotărârii definitive de condamnare (1) Publicarea hotărârii definitive de condamnare se poate dispune când, ţinând seama de natura şi gravitatea infracţiunii, împrejurările cauzei şi persoana condamnatului, instanţa apreciază că publicarea va contribui la prevenirea săvârşirii altor asemenea infracţiuni. (2) Hotărârea de condamnare se publică în extras, în forma stabilită de instanţă, într-un cotidian local sau naţional, o singură dată. (3) Publicarea hotărârii definitive de condamnare se face pe cheltuiala persoanei condamnate, fără a se dezvălui	*Fără corespondent*	În NCP pedeapsa complementară a publicării hotărârii definitive de condamnare aplicabilă condamnaţilor persoane fizice este nou introdusă şi nu are corespondent în Codul penal în vigoare (cel puţin nu în rândul celor ce pot fi aplicate persoanei fizice, existând o reglementare asemănătoare, cea prevăzută de art.71^7 - afişarea sau difuzarea hotărârii de condamnare, aplicabilă exclusiv persoanei juridice) scopul acesteia fiind, potrivit *pct.2.22 din Expunerea de motive*, să crească eficienţa mesajului actului de justiţie şi să asigure o reparaţie de ordin moral persoanei vătămate. Întrucât nu se prevede vreo condiţie legată de pedeapsa principală pe lângă care se poate aplica, rezultă că această pedeapsă complementară se poate dispune indiferent de natura şi gravitatea pedepsei pronunţate, cu condiţia însă ca instanţa să considere publicarea utilă prevenirii săvârşirii altor asemenea infracţiuni. Aplicarea acestei pedepse complementare este **facultativă**. Potrivit art. 12 alin 2 din LPA: Pedeapsa complementară constând în publicarea hotărârii de condamnare nu se aplică în cazul infracţiunilor comise anterior intrării în vigoare a NCP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

identitatea altor persoane.		
ART. 71 Durata executării (1) Durata executării pedepsei privative de libertate se socoteşte din ziua în care condamnatul a început executarea hotărârii definitive de condamnare. (2) Ziua în care începe executarea pedepsei şi ziua în care încetează se socotesc în durata executării. (3) Perioada în care condamnatul, în cursul executării pedepsei, se află bolnav în spital intră în durata executării, în afară de cazul în care şi-a provocat în mod voit boala, iar această împrejurare se constată în cursul executării pedepsei. (4) Permisiunile de ieşire din penitenciar, acordate condamnatului conform legii de executare a pedepselor, intră în durata executării pedepsei.	**ART. 87 Durata executării** (1) Durata executării pedepsei închisorii se socoteşte din ziua în care condamnatul începe să execute hotărârea definitivă de condamnare. (2) Ziua în care începe executarea pedepsei şi ziua în care încetează se socotesc în durata executării. (3) Timpul în care condamnatul, în cursul executării pedepsei, se află bolnav în spital, intră în durata executării, afară de cazul în care şi-a provocat în mod voit boala, iar această împrejurare se constată în cursul executării pedepsei. (4) În durata executării pedepsei închisorii la locul de muncă nu intră timpul în care condamnatul lipseşte de la locul de muncă.	Textele sunt parţial identice, NCP nemaicuprinzând dispoziţia potrivit căreia „în durata executării pedepsei închisorii la locul de muncă nu intră timpul în care condamnatul lipseşte de la locul de muncă”, câtă vreme în noua reglementare nu mai este posibilă executarea pedepsei închisorii la locul de muncă. Pe de altă parte, este introdusă o dispoziţie nouă, cea prevăzută în alin.4, privitoare la efectul permisiunile de ieşire din penitenciar (dispuse potrivit legii privind executarea pedepselor) asupra duratei executării pedepselor. Desigur este avută în vedere ipoteza în care sunt respectate limitele temporale ale permisiunilor de ieşire din penitenciar, altminteri devenind incidente dispoziţiile art.285 alin 3 lit a) din NCP, potrivit cărora se consideră evadare neprezentarea nejustificată a persoanei condamnate la locul de deţinere, la expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate.
ART. 72 Computarea duratei măsurilor preventive privative de libertate (1) Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii pronunţate. Scăderea se face şi atunci când condamnatul a fost urmărit sau	**ART. 88 Computarea reţinerii şi a arestării preventive** (1) Timpul reţinerii şi al arestării preventive se scade din durata pedepsei închisorii pronunţate. Scăderea se face şi atunci când condamnatul a fost urmărit sau judecat, în acelaşi timp ori în mod separat, pentru mai multe infracţiuni	În NCP, deşi în mare parte se reproduc dispoziţiile din Codul penal în vigoare, alin.1 fraza a II-a este reformulat pentru a acoperi situaţiile ivite prin aplicarea noilor instituţii penale şi procesual penale. Astfel, din durata pedepsei închisorii sau amenzii pronunţate se scade nu doar perioada reţinerii şi arestării preventive, ci şi durata internării medicale în vederea efectuării expertizei psihiatrice şi cea a arestului la domiciliu, conform art.184 alin.22 şi, respectiv, art.399 alin.9 din NCPP (prin echivalarea unei zile de arest preventiv la domiciliu cu o zi din pedeapsă). Modul de formulare a alineatelor 1 şi 2 pare că exclude posibilitatea computării măsurii preventive în cazul în care pedeapsa pronunţată este detenţiunea pe viaţă, deşi în situaţia pronunţării unei atare pedepse trebuie computată perioada în care

LUMEAJUSTITIEI.RO

judecat, în acelaşi timp ori în mod separat, pentru mai multe infracţiuni concurente, chiar dacă a fost condamnat pentru o altă faptă decât cea care a determinat dispunerea măsurii preventive. (2) Perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade şi în caz de condamnare la pedeapsa amenzii, prin înlăturarea în tot sau în parte a zilelor-amendă. (3) În cazul amenzii care însoţeşte pedeapsa închisorii, perioada în care o persoană a fost supusă unei măsuri preventive privative de libertate se scade din durata pedepsei închisorii.	concurente, chiar dacă a fost scos de sub urmărire, s-a încetat urmărirea penală sau a fost achitat ori s-a încetat procesul penal pentru fapta care a determinat reţinerea sau arestarea preventivă. (2) Scăderea reţinerii şi a arestării preventive se face şi în caz de condamnare la amendă, prin înlăturarea în totul sau în parte a executării amenzii.	condamnatul a fost supus unei măsuri preventive privative de libertate pentru ipoteza în care pedeapsa detenţiunii pe viaţă va fi înlocuită cu / comutată în pedeapsa închisorii. Aceeaşi redactare o are însă şi reglementarea actuală. În fine, alineatul 3 prevede menţiuni exprese cu privire la situaţia în care amenda însoţeşte pedeapsa închisorii. În toate situaţiile computarea rămâne *obligatorie*.
ART. 73 Computarea pedepselor şi măsurilor preventive executate în afara ţării (1) În cazul infracţiunilor săvârşite în condiţiile art. 8, art. 9, art. 10 sau art. 11, partea din pedeapsă, precum şi durata măsurilor preventive privative de libertate executate în afara teritoriului ţării se scad din durata pedepsei aplicate pentru aceeaşi infracţiune în România. (2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică în mod corespunzător şi	**ART. 89 Computarea privaţiunii de libertate executată în afara ţării** În cazul infracţiunilor săvârşite în condiţiile art. 4, 5 sau 6, partea din pedeapsă, precum şi reţinerea şi arestarea preventivă executate în afara teritoriului ţării se scad din durata pedepsei aplicate pentru aceeaşi infracţiune de instanţele române.	Cele două reglementări se suprapun parţial. Astfel, NCP face referire în cuprinsul alin.1 şi la dispoziţiile art.8, ceea ce înseamnă că în cazul aplicării legii penale române infracţiunilor săvârşite în afara teritoriului României ori pe o navă sub pavilion românesc sau pe o aeronavă înmatriculată în România, în condiţii care fac aplicabile principiile *teritorialităţii*, personalităţii, realităţii sau universalităţii legii penale, partea din pedeapsă şi/sau prevenţia executată în afara teritoriului ţării va fi scăzută din durata pedepsei aplicate pentru aceeaşi infracţiune în România. O dispoziţie nouă, deşi nu neapărat necesară câtă vreme termenul de *pedeapsă* folosit în primul aliniat este acoperitor atât pentru pedeapsa închisorii, cât şi pentru amendă, este cea cuprinsă în alin.2.

LUMEAJUSTITIEI.RO

în cazul în care pedeapsa executată în afara ţării este amenda.		
Art. 74 **Criteriile generale de individualizare a pedepsei** (1) Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei se face în raport cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi cu periculozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: a) împrejurările şi modul de comitere a infracţiunii, precum şi mijloacele folosite; b) starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită; c) natura şi gravitatea rezultatului produs ori a altor consecinţe ale infracţiunii; d) motivul săvârşirii infracţiunii şi scopul urmărit; e) natura şi frecvenţa infracţiunilor care constituie antecedente penale ale infractorului; f) conduita după săvârşirea infracţiunii şi în cursul procesului penal; g) nivelul de educaţie, vârsta, starea de sănătate, situaţia familială şi socială. (2) Când pentru infracţiunea săvârşită legea prevede pedepse alternative, se ţine seama de criteriile prevăzute în	**Art. 72** **Criteriile generale de individualizare** (1) La stabilirea şi aplicarea pedepselor se ţine seama de dispoziţiile părţii generale a acestui cod, de limitele de pedeapsă fixate în partea specială, de gradul de pericol social al faptei săvârşite, de persoana infractorului şi de împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală. (2) Când pentru infracţiunea săvârşită legea prevede pedepse alternative, se ţine seama de dispoziţiile alineatului precedent atât pentru alegerea uneia dintre pedepsele alternative, cât şi pentru proporţionalizarea acesteia. (3) La stabilirea şi aplicarea pedepselor pentru persoana juridică se ţine seama de dispoziţiile părţii generale a prezentului cod, de limitele de pedeapsă fixate în partea specială pentru persoana fizică, de gravitatea faptei săvârşite şi de împrejurările care atenuează sau agravează răspunderea penală.	Noul Cod penal a renunţat la menţionarea explicită drept criterii de individualizare a dispoziţiilor părţii generale şi a limitelor de pedeapsă fixate în partea specială a Codului penal cât şi a cauzelor care atenuează sau agravează răspunderea penală, apreciindu-se că acestea sunt prevederi legale utilizate în mod necesar în operaţiunea juridică de stabilire a limitelor între care se individualizarea judiciară a pedepsei. Totodată, noul Cod penal enumeră mai multe criterii de individualizare pe baza cărora judecătorul poate face o apreciere mai clară a gravităţii infracţiunii şi a periculozităţii infractorului. De asemenea, poate fi mai uşor de surprins profilul criminologic al infractorului. În principiu, noua lege, prevăzând un număr de criterii mai mare, ar trebui să fie mai favorabilă infractorului. Totodată, noua lege penală pare să acorde mai multă atenţie personalităţii infractorului, unei cât mai bune individualizări a pedepsei pentru a asigura reinserţia persoanei condamnate.

LUMEAJUSTITIEI.RO

alin. (1) şi pentru alegerea uneia dintre acestea.		
Art. 75 **Circumstanţe atenuante** (1) Următoarele împrejurări constituie circumstanţe atenuante legale: a) săvârşirea infracţiunii sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoţii, determinată de o provocare din partea persoanei vătămate, produsă prin violenţă, printr-o atingere gravă a demnităţii persoanei sau printr-o altă acţiune ilicită gravă; b) depăşirea limitelor legitimei apărări; c) depăşirea limitelor stării de necesitate; d) acoperirea integrală a prejudiciului material cauzat prin infracţiune, în cursul urmăririi penale sau al judecăţii, până la primul termen de judecată, dacă făptuitorul nu a mai beneficiat de această circumstanţă într-un interval de 5 ani anterior comiterii faptei. Circumstanţa atenuantă nu se aplică în cazul săvârşirii următoarelor infracţiuni: contra persoanei, de furt calificat, tâlhărie, piraterie, fraude	**Art. 73** **Circumstanţe atenuante** Următoarele împrejurări constituie circumstanţe atenuante: a) depăşirea limitelor legitimei apărări sau ale stării de necesitate; b) săvârşirea infracţiunii sub stăpânirea unei puternice tulburări sau emoţii, determinată de o provocare din partea persoanei vătămate, produsă prin violenţă, printr-o atingere gravă a demnităţii persoanei sau prin altă acţiune ilicită gravă. **Art. 74** **Împrejurări care pot constitui circumstanţe atenuante** Următoarele împrejurări pot fi considerate circumstanţe atenuante: a) conduita bună a infractorului înainte de săvârşirea infracţiunii; b) stăruinţa depusă de infractor pentru a înlătura rezultatul infracţiunii sau a repara paguba pricinuită; c) atitudinea infractorului după săvârşirea infracţiunii, rezultând	În ambele texte conţinuturile circumstanţelor atenuante legale au fost iniţial identice, numai succesiunea lor fiind diferită. În ceea ce priveşte dispoziţiile art. 75 alin. (2) din noul Cod penal se observă că acest text nu a menţionat ca circumstanţă atenuantă judiciară nici conduita buna a infractorului înainte de săvârşirea infracţiunii şi nici atitudinea infractorului după săvârşirea infracţiunii. Evident că o astfel de atitudine ar putea fi avută în vedere la aprecierea generală a conduitei infractorului. În contextul în care noua lege penală pune accentul pe recuperarea prejudiciului s-a introdus o nouă circumstanţă atenuantă la lit. d) care se referă la recuperarea integrală a prejudiciului până la primul termen de judecată. Persoanele exceptate de la aplicarea art. 175 alin. (1) lit. d) pot eventual beneficia de prevederile art. 75 alin. (2) lit. a). Din păcate redactarea lasă de dorit, infracţiunile exceptate fiind mai numeroase decât cele cărora li se adresează. Circumstanţele atenuante asupra cărora instanţa poate să aprecieze sunt mai bine formulate, iar cea de la alin. (2) lit. b) are o mare sferă de cuprindere incluzând orice împrejurare legată de fapta comisă cu relevanţă pentru gravitatea infracţiunii sau periculozitatea infractorului.

LUMEAJUSTITIEI.RO

comise prin sisteme informatice şi mijloace de plată electronice, ultraj, ultraj judiciar, purtare abuzivă, infracţiuni contra siguranţei publice, infracţiuni contra sănătăţii publice, infracţiuni contra libertăţii religioase şi respectului datorat persoanelor decedate, contra securităţii naţionale, contra capacităţii de luptă a forţelor armate, infracţiunilor de genocid, contra umanităţii şi de război, a infracţiunilor privind frontiera de stat a României, a infracţiunilor la legislaţia privind prevenirea şi combaterea terorismului, a infracţiunilor de corupţie, infracţiunilor asimilate infracţiunilor de corupţie, a celor împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene, a infracţiunilor privitoare la nerespectarea regimului materiilor explozive, materialelor nucleare sau al altor materii radioactive, privind regimul juridic al drogurilor, privind regimul juridic al precursorilor de droguri, a celor privind spălarea banilor, privind activităţile aeronautice civile şi cele care pot pune în pericol siguranţa zborurilor şi securitatea aeronautică, privind protecţia	din prezentarea sa în faţa autorităţii, comportarea sinceră în cursul procesului, înlesnirea descoperirii ori arestării participanţilor. Împrejurările enumerate în prezentul articol au caracter exemplificativ.	

LUMEAJUSTITIEI.RO

martorilor, privind interzicerea organizaţiilor şi simbolurilor cu caracter fascist, rasist sau xenofob şi a promovării cultului persoanelor vinovate de săvârşirea unor infracţiuni contra păcii şi omenirii, a celor privind traficul de organe, ţesuturi sau celule de origine umană, privind prevenirea şi combaterea pornografiei şi a celor la regimul adopţiilor. (2) Pot constitui circumstanţe atenuante judiciare: a) eforturile depuse de infractor pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii; b) împrejurările legate de fapta comisă, care diminuează gravitatea infracţiunii sau periculozitatea infractorului.		
Art. 76 **Efectele circumstanţelor atenuante** (1) În cazul în care există circumstanţe atenuante, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită se reduc cu o treime. (2) Dacă pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă, în cazul reţinerii circumstanţelor atenuante se aplică pedeapsa închisorii de la	**Art. 76** **Efectele circumstanţelor atenuante** (1) În cazul în care există circumstanţe atenuante, pedeapsa principală pentru persoana fizică se reduce sau se schimbă, după cum urmează: a) când minimul special al pedepsei închisorii este de 10 ani sau mai mare, pedeapsa se coboară sub minimul special, dar nu mai jos de 3 ani; b) când minimul special al	Noutăţi importante sunt aduse de noua legislaţie penală în ceea ce priveşte efectul circumstanţelor atenuante: a) limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime, iar în locul detenţiunii pe viaţă se aplică închisoarea de la 10 la 20 de ani; b) nu mai este obligatorie coborârea sub minimul special prevăzut de lege; c) noul Cod penal prevede expres că reducerea limitelor de pedeapsă se face o singură dată indiferent de numărul circumstanţelor atenuante reţinute; d) regimul circumstanţelor atenuante este unic indiferent de natura infracţiunilor săvârşite, spre deosebire de Codul penal de la 1968, unde întâlneam regim diferenţiat. Textul nu mai reia teza conform căreia circumstanţele atenuante produc efecte atât asupra pedepselor principale cât şi asupra pedepselor complementare, când aplicarea lor este obligatori potrivit legii, prevăzută de art. 76 alin. (3) din Codul penal în vigoare. Opinăm că *de lege ferenda* ar trebui să se revină asupra acestui aspect.

LUMEAJUSTITIEI.RO

10 la 20 de ani. (3) Reducerea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanţelor atenuante reţinute.	pedepsei închisorii este de 5 ani sau mai mare, pedeapsa se coboară sub minimul special, dar nu mai jos de un an; c) când minimul special al pedepsei închisorii este de 3 ani sau mai mare, pedeapsa se coboară sub minimul special, dar nu mai jos de 3 luni; d) când minimul special al pedepsei închisorii este de un an sau mai mare, pedeapsa se coboară sub acest minim, până la minimul general; e) când minimul special al pedepsei închisorii este de 3 luni sau mai mare, pedeapsa se coboară sub acest minim, până la minimul general, sau se aplică o amendă care nu poate fi mai mică de 250 lei, iar când minimul special este sub 3 luni, se aplică o amendă care nu poate fi mai mică de 200 lei; f) când pedeapsa prevăzută de lege este amenda, aceasta se coboară sub minimul ei special, putând fi redusă până la 150 lei în cazul când minimul special este de 500 lei sau mai mare, ori până la minimul general, când minimul special este sub 500 lei.(2) În cazul infracţiunilor contra siguranţei statului, al infracţiunilor contra păcii şi omenirii, al infracţiunii de	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	omor, al infracţiunilor săvârşite cu intenţie care au avut ca urmare moartea unei persoane, sau al infracţiunilor prin care s-au produs consecinţe deosebit de grave, dacă se constată că există circumstanţe atenuante, pedeapsa închisorii poate fi redusă cel mult până la o treime din minimul special. (3) Când există circumstanţe atenuante, pedeapsa complementară privativă de drepturi, prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită, poate fi înlăturată. (4) În cazul în care există circumstanţe atenuante, amenda pentru persoana juridică se reduce după cum urmează: a) când minimul special al amenzii este de 10.000 lei sau mai mare, amenda se coboară sub acest minim, dar nu mai mult de o pătrime; b) când minimul special al amenzii este de 5.000 lei sau mai mare, amenda se coboară sub acest minim, dar nu mai mult de o treime.	
Art. 77 **Circumstanţe agravante** Următoarele împrejurări constituie circumstanţe agravante:	**Art. 75** **Circumstanţe agravante** Următoarele împrejurări constituie circumstanţe agravante:	Noul Cod penal limitează circumstanţele agravante renunţând la circumstanţele agravante judiciare prevăzute de art. 75 alin. (2) din Codul penal de la 1968. S-a introdus circumstanţa agravantă a săvârşirii infracţiunii profitând de starea de vulnerabilitate a persoanei vătămate datorate vârstei, stării de sănătate, infirmităţii sau altor cauze.

LUMEAJUSTITIEI.RO

a) săvârşirea faptei de trei sau mai multe persoane împreună; b) săvârşirea infracţiunii prin cruzimi sau supunerea victimei la tratamente degradante; c) săvârşirea infracţiunii prin metode sau mijloace de natură să pună în pericol alte persoane ori bunuri; d) săvârşirea infracţiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor; e) săvârşirea infracţiunii profitând de starea de vădită vulnerabilitate a persoanei vătămate, datorată vârstei, stării de sănătate, infirmităţii sau altor cauze; f) săvârşirea infracţiunii în stare de intoxicaţie voluntară cu alcool sau cu alte substanţe psihoactive, când a fost provocată în vederea comiterii infracţiunii; g) săvârşirea infracţiunii de către o persoană care a profitat de situaţia prilejuită de o calamitate, de starea de asediu sau de starea de urgenţă; h) săvârşirea infracţiunii pentru motive legate de rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie ori apartenenţă politică, avere, origine socială, vârstă,	a) săvârşirea faptei de trei sau de mai multe persoane împreună; b) săvârşirea infracţiunii prin acte de cruzime, prin violenţe asupra membrilor familiei ori prin metode sau mijloace care prezintă pericol public; c) săvârşirea infracţiunii de către un infractor major, dacă aceasta a fost comisă împreună cu un minor; c^1) săvârşirea infracţiunii pe temei de rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenenţă politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecţie HIV/SIDA; d) săvârşirea infracţiunii din motive josnice; e) săvârşirea infracţiunii în stare de beţie anume provocată în vederea comiterii faptei; f) săvârşirea infracţiunii de către o persoană care a profitat de situaţia prilejuită de o calamitate. Instanţa poate reţine ca circumstanţe agravante şi alte împrejurări care imprimă faptei un caracter grav.	S-a extins sfera de aplicare a circumstanţei privind comiterea infracţiunii de către o persoană aflată în stare de intoxicaţie preordinată. S-a renunţat la circumstanţa agravantă a săvârşirii infracţiunii din motive josnice, ca urmare a neclarităţii acestei noţiuni.

LUMEAJUSTITIEI.RO

dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecţie HIV/SIDA ori pentru alte împrejurări de acelaşi fel, considerate de făptuitor drept cauze ale inferiorităţii unei persoane în raport cu celelalte.		
Art. 78 **Efectele circumstanţelor agravante** (1) În cazul în care există circumstanţe agravante, se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor până la 2 ani, care nu poate depăşi o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult o treime din maximul special. (2) Majorarea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanţelor agravante reţinute.	**Art. 78** **Efectele circumstanţelor agravante** În cazul în care există circumstanţe agravante, persoanei fizice i se poate aplica o pedeapsă până la maximul special. Dacă maximul special este neîndestulător, în cazul închisorii se poate adăuga un spor de până la 5 ani, care nu poate depăşi o treime din acest maxim, iar în cazul amenzii se poate aplica un spor de cel mult o treime din maximul special. În cazul în care există circumstanţe agravante, persoanei juridice i se aplică amenda care poate fi sporită până la maximul special, prevăzut în art. 71^1 alin. 2 sau 3, iar dacă acest maxim nu este îndestulător se poate adăuga un spor de până la o pătrime din acel maxim. **Art. 79** **Indicarea circumstanţelor** Orice împrejurare reţinută ca circumstanţă atenuantă sau ca	În noul Cod penal sporul care se poate adăuga este de până la 2 ani şi nu până la 5 ani ca în Codul penal de la 1968. În alineatul 2 s-a introdus prevederea că majorarea limitelor speciale ale pedepsei se face o singură dată, indiferent de numărul circumstanţelor agravante reţinute. Deşi textul foloseşte pluralul, este vorba numai de limita maximă nu şi de cea minimă. În principiu, sub acest aspect legea nouă este mai favorabilă.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	circumstanţă agravantă trebuie arătată în hotărâre.	
Art. 79 **Concursul între cauze de atenuare sau de agravare** (1) Când în cazul aceleiaşi infracţiuni sunt incidente două sau mai multe dispoziţii care au ca efect reducerea pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită se reduc prin aplicarea succesivă a dispoziţiilor privitoare la tentativă, circumstanţe atenuante şi cazuri speciale de reducere a pedepsei, în această ordine. (2) Dacă sunt incidente două sau mai multe dispoziţii care au ca efect agravarea răspunderii penale, pedeapsa se stabileşte prin aplicarea succesivă a dispoziţiilor privitoare la circumstanţe agravante, infracţiune continuată, concurs sau recidivă. (3) Când în cazul aceleiaşi infracţiuni sunt incidente una sau mai multe cauze de reducere a pedepsei şi una sau mai multe cauze de majorare a pedepsei, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită se reduc conform alin. (1), după	**Art. 80** **Concursul între cauzele de agravare şi de atenuare** (1) În caz de concurs între cauzele de agravare şi cauzele de atenuare, pedeapsa se stabileşte ţinându-se seama de circumstanţele agravante, de circumstanţele atenuante şi de starea de recidivă. (2) În caz de concurs între circumstanţele agravante şi atenuante, coborârea pedepsei sub minimul special nu este obligatorie. (3) În cazul aplicării concomitente a dispoziţiilor cu privire la circumstanţe agravante, recidivă şi concurs de infracţiuni, pedeapsa închisorii nu poate depăşi 25 de ani, dacă maximul special pentru fiecare infracţiune este de 10 ani sau mai mic, şi 30 de ani, dacă maximul special pentru cel puţin una dintre infracţiuni este mai mare de 10 ani. (4) În cazul aplicării concomitente a dispoziţiilor cu privire la circumstanţe agravante, recidivă şi concurs de infracţiuni, pedeapsa amenzii pentru persoana	Noul Cod penal reglementează concursul între cauzele de atenuare sau de agravare într-o formulă mai clară şi mai bine organizată din punct de vedere al tehnicii de redactare. Astfel, ori de câte ori se constată existenţa cumulativă a cauzelor de atenuare, instanţa are obligaţia în procesul de individualizare judiciară a pedepsei să respecte ordinea în care urmează a se face aplicarea lor: dispoziţiile legale privind tentativa, circumstanţele atenuante şi cazuri speciale de reducere a pedepsei, atunci când acestea sunt în concurs (Î.C.C.J., s. pen., dec. nr. 1929/2005, nepublicată). Dacă sunt incidente două sau mai multe cauze de agravare pedeapsa se stabileşte prin aplicarea succesivă a dispoziţiilor privitoare la circumstanţe agravante, infracţiunea continuată, concurs sau recidivă. În cazul concursului între cauzele de reducere şi cauzele de majorare, limitele de pedeapsă se reduc potrivit art. 79 alin. (1) după care se majorează conform art. 79 alin. (2). Aşadar, spre deosebire de Codul penal în vigoare, se dă prioritate cauzelor de atenuare şi nu celor de agravare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

care limitele de pedeapsă rezultate se majorează conform alin. (2).	juridică poate fi sporită până la maximul general.	
Art. 80. **Condiţiile renunţării la aplicarea pedepsei** (1) Instanţa poate dispune renunţarea la aplicarea pedepsei dacă sunt întrunite următoarele condiţii: a) infracţiunea săvârşită prezintă o gravitate redusă, având în vedere natura şi întinderea urmărilor produse, mijloacele folosite, modul şi împrejurările în care a fost comisă, motivul şi scopul urmărit; b) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârşirii infracţiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii, precum şi de posibilităţile sale de îndreptare, instanţa apreciază că aplicarea unei pedepse ar fi inoportună din cauza consecinţelor pe care le-ar avea asupra persoanei acestuia. (2) Nu se poate dispune renunţarea la aplicarea pedepsei dacă: a) infractorul a mai suferit anterior o condamnare, cu	-	Renunţarea la aplicarea pedepsei este o instituţie juridică nou introdusă în legea noastră penală, fără corespondent în legislaţia anterioară. Noua instituţie constituie o alternativă la sancţiunile penale care prezintă asemănări dar şi deosebiri cu instituţia înlocuirii răspunderii penale prevăzută de art. 90, 91 din Codul penal de la 1968. Asemănările constau în aceea că se conturează săvârşirea unei infracţiuni de gravitate redusă ş că în raport de persoana infractorului, de conduita sa anterioară şi de eforturile depuse pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii se apreciază că aplicarea unei pedepse este inoportună. Deosebirea constă în aceea că la înlocuirea răspunderii penale se aplică o sancţiune cu caracter administrativ, în timp ce în cazul renunţării la aplicarea pedepsei instanţa aplică infractorului un avertisment. Renunţarea la aplicarea pedepsei presupune îndeplinirea unor condiţii negative: a) infractorul să nu mai fi fost anterior condamnat, cu excepţia cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) şi lit. b); b) să nu mai fi beneficiat de renunţarea la aplicarea pedepsei; c) să nu se fi sustras de la urmărirea penală; d) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită să nu fie mai mare de 3 ani.

LUMEAJUSTITIEI.RO

excepţia cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) şi lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; b) faţă de acelaşi infractor s-a mai dispus renunţarea la aplicarea pedepsei în ultimii 2 ani anteriori datei comiterii infracţiunii pentru care este judecat; c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării şi tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanţilor; d) pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea mai mare de 5 ani. (3) În caz de concurs de infracţiuni, renunţarea la aplicarea pedepsei se poate dispune dacă pentru fiecare infracţiune concurentă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2). *) Conform art. 239 din Legea nr. 187/2012 (#M3), termenul condamnare utilizat în cuprinsul art. 80 alin. (2) lit. a) din Codul penal se referă şi la hotărârile prin care, faţă de inculpat, s-a luat, în timpul minorităţii, o		

LUMEAJUSTITIEI.RO

măsură educativă, în afară de cazul în care au trecut cel puţin 2 ani de la data executării sau considerării ca executată a acestei măsuri.		
Art. 81 **Avertismentul** (1) Când dispune renunţarea la aplicarea pedepsei, instanţa aplică infractorului un avertisment. (2) Avertismentul constă în prezentarea motivelor de fapt care au determinat renunţarea la aplicarea pedepsei şi atenţionarea infractorului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune dacă va mai comite infracţiuni. (3) În caz de concurs de infracţiuni se aplică un singur avertisment**.**	-	Avertismentul se dispune în mod obligatoriu de instanţă în cazul în care dispune renunţarea la aplicarea pedepsei. Avertismentul constă în atenţionarea infractorului asupra conduitei sale viitoare şi asupra consecinţelor la care se expune dacă va mai săvârşi infracţiuni. Avertismentul se pronunţă în şedinţă publică odată cu dispozitivul hotărârii.
Art. 82 **Anularea şi efectele renunţării la aplicarea pedepsei** (1) Persoana faţă de care s-a dispus renunţarea la aplicarea pedepsei nu este supusă niciunei decăderi, interdicţii sau incapacităţi ce ar putea decurge din infracţiunea săvârşită. (2) Renunţarea la aplicarea pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de	-	Spre deosebire de înlocuirea răspunderii penale care avea consecinţe sub aspectul drepturilor persoanei faţă de care s-a dispus sancţiunea, în cazul renunţării legea prevede că nu există incapacităţi sau interdicţii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

siguranţă şi a obligaţiilor civile prevăzute în hotărâre. (3) Dacă în termen de 2 ani de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus renunţarea la aplicarea pedepsei se descoperă că persoana faţă de care s-a luat această măsură săvârşise anterior rămânerii definitive a hotărârii o altă infracţiune, pentru care i s-a stabilit o pedeapsă chiar după expirarea acestui termen, renunţarea la aplicarea pedepsei se anulează şi se stabileşte pedeapsa pentru infracţiunea care a atras iniţial renunţarea la aplicarea pedepsei, aplicându-se apoi, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară.		
Art. 83 **Condiţiile amânării aplicării pedepsei** (1) Instanţa poate dispune amânarea aplicării pedepsei, stabilind un termen de supraveghere, dacă sunt întrunite următoarele condiţii: a) pedeapsa stabilită, inclusiv în cazul concursului de infracţiuni, este amenda sau închisoarea de cel mult 2 ani; b) infractorul nu a mai fost	-	Amânarea aplicării pedepsei este o nouă alternativă la aplicarea unei sancţiuni penale infractorului, de asemenea fără precedent în legislaţia noastră penală. Amânarea aplicării pedepsei reprezintă o treaptă superioară pe scara agravării răspunderii penale în raport cu renunţarea la aplicarea pedepsei, unde ameninţarea aplicării unei sancţiuni penale nu mai există decât în cazul săvârşirii unei noi infracţiuni. Amânând aplicarea pedepsei instanţa trebuie să constate că pedeapsa pe care ar putea să o aplice nu este mai mare de 2 ani, inclusiv în cazul concursului de infracţiuni şi că infractorul şi-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii. De asemenea, instanţa trebuie să-şi formeze convingerea că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară. Art. 83 alin. (2) prevede condiţiile negative ale amânării aplicării pedepsei – pedeapsa prevăzută de lege să nu fie de 7 ani sau mai mare, persoana în cauză să nu se fi sustras

LUMEAJUSTITIEI.RO

condamnat anterior la pedeapsa închisorii, cu excepţia cazurilor prevăzute în art. 42 lit. a) şi lit. b) sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; c) infractorul şi-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii; d) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârşirii infracţiunii, de eforturile depuse de acesta pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii, precum şi de posibilităţile sale de îndreptare, instanţa apreciază că aplicarea imediată a unei pedepse nu este necesară, dar se impune supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată. (2) Nu se poate dispune amânarea aplicării pedepsei dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este de 7 ani sau mai mare sau dacă infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării şi tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanţilor. (3) Amânarea aplicării pedepsei		de la urmărire penală sau judecată sau să fi încercat zădărnicirea aflării adevărului. Potrivit alin. 3 amânarea aplicării pedepsei închisorii atrage amânarea aplicării amenzii. Hotărârea instanţei trebuie să cuprindă obligatoriu motivele care au determinat amânarea şi atenţionarea infractorului asupra conduitei viitoare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

închisorii atrage şi amânarea aplicării amenzii care însoţeşte pedeapsa închisorii în condiţiile art. 62. (4) Sunt obligatorii prezentarea motivelor care au determinat amânarea aplicării pedepsei şi atenţionarea infractorului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.		
Art. 84 **Termenul de supraveghere** (1) Termenul de supraveghere este de 2 ani şi se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei. (2) Pe durata termenului de supraveghere, persoana faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte măsurile de supraveghere şi să execute obligaţiile ce îi revin, în condiţiile stabilite de instanţă.	-	Legea stabileşte de drept un termen de supraveghere cu durată fixă, 2 ani, care se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii, ca şi celelalte termene de supraveghere prevăzute în noul Cod penal.
Art. 85 **Măsurile de supraveghere şi obligaţiile** (1) Pe durata termenului de supraveghere, persoana faţă de	-	Măsurile de supraveghere au menirea de a stabili un contact direct, pe toată durata termenului de supraveghere, între persoana faţă de care s-a dispus amânarea şi serviciul de probaţiune. Obligaţiile impuse de instanţă au rolul de a asigura o bună integrare socială persoanei faţă de care s-a dispus amânarea şi să elimine pe cât posibil riscul săvârşirii unei noi

LUMEAJUSTITIEI.RO

care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la serviciul de probaţiune, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probaţiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunţe, în prealabil, schimbarea locuinţei şi orice deplasare care depăşeşte 5 zile, precum şi întoarcerea; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informaţii şi documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existenţă. (2) Instanţa poate impune persoanei faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei să execute una sau mai multe dintre următoarele obligaţii: a) să urmeze un curs de pregătire şcolară ori de calificare profesională; b) să presteze o muncă neremunerată în folosul comunităţii, pe o perioadă cuprinsă între 30 şi 60 de zile, în condiţiile stabilite de instanţă, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, persoana nu		infracţiuni.

LUMEAJUSTITIEI.RO

poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabileşte prin legea de executare a pedepselor; c) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probaţiune sau organizate în colaborare cu instituţii din comunitate; d) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală; e) să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu persoanele cu care a comis infracţiunea sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori să nu se apropie de acestea; f) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă; g) să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanţă; h) să nu deţină, să nu folosească şi să nu poarte nicio categorie de arme; i) să nu părăsească teritoriul României fără acordul instanţei; j) să nu ocupe sau să nu exercite funcţia, profesia, meseria ori activitatea de care s-a folosit pentru săvârşirea infracţiunii.		

LUMEAJUSTITIEI.RO

(3) Pentru stabilirea obligaţiei prevăzute la alin. (2) lit. b), instanţa va consulta informaţiile puse la dispoziţie periodic de către serviciul de probaţiune cu privire la posibilităţile concrete de executare existente la nivelul serviciului de probaţiune şi la nivelul instituţiilor din comunitate. (4) Când stabileşte obligaţia prevăzută la alin. (2) lit. e) - g), instanţa individualizează, în concret, conţinutul acestei obligaţii, ţinând seama de împrejurările cauzei. (5) Persoana supravegheată trebuie să îndeplinească integral obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.		
Art. 86 **Supravegherea** (1) Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 85 alin. (1) lit. c) - e) se comunică serviciului de probaţiune. (2) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. a) - c) şi alin. (5) se face de serviciul de probaţiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligaţiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit.	-	Serviciul de probaţiune este singurul organ abilitat să exercite supravegherea persoanei faţă de care s-a dispus amânarea executării pedepsei. Textul reglementează modul de efectuare a supravegherii cât şi condiţiile în care serviciul are obligaţia să sesizeze instanţa.

LUMEAJUSTITIEI.RO

d) - j) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probaţiune cu privire la orice încălcare a acestora. (3) Serviciul de probaţiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligaţiilor prevăzute în art. 85 alin. (2) lit. a) - d), într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare. (4) Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă: a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea; b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile ce îi revin; c) persoana supravegheată nu a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.		
Art. 87 **Modificarea sau încetarea obligaţiilor**	-	Obligaţiile persoanei faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei pot fi adaptate la situaţia reală intervenită în viaţa acestuia ori instanţa poate dispune încetarea lor atunci când nu mai sunt necesare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate şanse sporite de îndreptare. (2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, atunci când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.		
Art. 88 **Revocarea amânării aplicării pedepsei** (1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu rea-credinţă, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligaţiile impuse, instanţa revocă amânarea şi dispune aplicarea şi executarea pedepsei. (2) În cazul când, până la expirarea termenului de supraveghere, persoana supravegheată nu îndeplineşte integral obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, instanţa revocă amânarea şi dispune aplicarea	-	Revocarea şi respectiv anularea amânării aplicării pedepsei constituie cazurile clasice de pierdere a beneficiului amânării în cazul săvârşirii unei noi infracţiuni, respectiv în cazul în care se descoperă că anterior amânării infractorul săvârşise o altă infracţiune. Dar nu numai săvârşirea unei infracţiuni determină revocarea, ci şi nerespectarea măsurilor de supraveghere.

LUMEAJUSTITIEI.RO

şi executarea pedepsei, afară de cazul când persoana dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească. (3) Dacă după amânarea aplicării pedepsei persoana supravegheată a săvârşit o nouă infracţiune, cu intenţie sau intenţie depăşită, descoperită în termenul de supraveghere, pentru care s-a pronunţat o condamnare chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă amânarea şi dispune aplicarea şi executarea pedepsei. Pedeapsa aplicată ca urmare a revocării amânării şi pedeapsa pentru noua infracţiune se calculează conform dispoziţiilor privitoare la concursul de infracţiuni. (4) Dacă infracţiunea ulterioară este săvârşită din culpă, instanţa poate menţine sau revoca amânarea aplicării pedepsei. În cazul revocării, dispoziţiile alin. (3) se aplică în mod corespunzător.		
Art. 89 **Anularea amânării aplicării pedepsei** (1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana supravegheată mai săvârşise o infracţiune până la rămânerea	-	

LUMEAJUSTITIEI.RO

definitivă a hotărârii prin care s-a dispus amânarea, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, amânarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară. (2) În caz de concurs de infracţiuni, instanţa poate dispune amânarea aplicării pedepsei rezultante dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 83. Dacă se dispune amânarea aplicării pedepsei, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunţat anterior amânarea aplicării pedepsei.		
Art. 90 **Efectele amânării aplicării pedepsei** (1) Persoanei faţă de care s-a dispus amânarea aplicării pedepsei nu i se mai aplică pedeapsa şi nu este supusă niciunei decăderi, interdicţii sau incapacităţi ce ar putea decurge din infracţiunea săvârşită, dacă nu a săvârşit din nou o infracţiune până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea amânării şi	-	

LUMEAJUSTITIEI.RO

nu s-a descoperit o cauză de anulare. (2) Amânarea aplicării pedepsei nu produce efecte asupra executării măsurilor de siguranţă şi a obligaţiilor civile prevăzute în hotărâre.		
Art. 91 **Condiţiile suspendării executării pedepsei sub supraveghere** (1) Instanţa poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt întrunite următoarele condiţii: a) pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracţiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani; b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, cu excepţia cazurilor prevăzute în art. 42 sau pentru care a intervenit reabilitarea ori s-a împlinit termenul de reabilitare; c) infractorul şi-a manifestat acordul de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii; d) în raport de persoana infractorului, de conduita avută anterior săvârşirii infracţiunii, de eforturile depuse de acesta	**Art. 86[1]** **Condiţiile de aplicare a suspendării executării pedepsei sub supraveghere** Instanţa poate dispune suspendarea executării pedepsei aplicate persoanei fizice sub supraveghere, dacă sunt întrunite următoarele condiţii: a) pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 4 ani; b) infractorul nu a mai fost condamnat anterior la pedeapsa închisorii mai mare de un an, afară de cazurile când condamnarea intră în vreunul dintre cazurile prevăzute în art. 38; c) se apreciază, ţinând seama de persoana condamnatului, de comportamentul său după comiterea faptei, că pronunţarea condamnării constituie un avertisment pentru acesta şi, chiar fără executarea pedepsei, condamnatul nu va mai săvârşi infracţiuni.	Noul Cod penal renunţă la suspendarea condiţionată a executării pedepsei, unica formă de suspendare a executării pedepsei prevăzută de Codul penal de la 1968 şi păstrează suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, introdusă în legislaţia noastră penală prin Legea nr. 104/1992. Condiţiile cerute pentru suspendare, patru faţă de cele trei existente în legislaţia noastră în vigoare, la acestea adăugându-se acordul pentru prestarea unei munci neremunerate în folosul comunităţii. Principala condiţie este însă cuantumul pedepsei aplicate care, în noul Cod penal este închisoarea de cel mult 3 ani ca şi la suspendarea condiţionată, dar mai puţin decât la suspendarea sub supraveghere unde este prevăzută închisoarea de cel mult 4 ani. O noutate în reglementarea instituţiei suspendării este faptul că limita mai mică a pedepsei aplicate este aceeaşi indiferent dacă cel în cauză a săvârşit o infracţiune unică sau un concurs de infracţiuni, spre deosebire de Codul actual unde, în caz de concurs limita maximă este de 2 ani. O noutate în reglementarea instituţiei o constituie faptul că amenda nu poate fi suspendată, ceea ce actualul Cod penal nu interzice expres, şi de asemenea faptul că instanţa, pe baza obligaţiei motivării suspendării (prevăzută în actualul Cod penal la art. 81 alin. 6) are şi obligaţia atenţionării condamnatului asupra consecinţelor la care se expune dacă va mai comite infracţiuni. La o analiză generală a condiţiilor reglementarea din Codul penal în vigoare pare mai favorabilă în cazul săvârşirii unei singure infracţiuni, dar mai puţin favorabile în cazul concursului de infracţiuni. Doctrina (Adina Vlăsceanu) a sesizat o contradicţie între această reglementare şi incriminarea abandonului unde, în cazul în care instanţa se orientează la amendă, nu va putea aplica suspendarea, ci amânarea aplicării pedepsei. În ceea ce ne priveşte considerăm infracţiunea de abandon de familie prevăzută de art. 378 din noul Cod penal o excepţie subliniată de text prin formula „chiar dacă nu sunt aplicabile condiţiile prevăzute de lege pentru aceasta”.

LUMEAJUSTITIEI.RO

pentru înlăturarea sau diminuarea consecinţelor infracţiunii, precum şi de posibilităţile sale de îndreptare, instanţa apreciază că aplicarea pedepsei este suficientă şi, chiar fără executarea acesteia, condamnatul nu va mai comite alte infracţiuni, însă este necesară supravegherea conduitei sale pentru o perioadă determinată. (2) Când pedeapsa închisorii este însoţită de pedeapsa amenzii aplicate în condiţiile art. 62, amenda se execută chiar dacă executarea pedepsei închisorii a fost suspendată sub supraveghere. (3) Nu se poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dacă: a) pedeapsa aplicată este numai amenda; b) aplicarea pedepsei a fost iniţial amânată, dar ulterior amânarea a fost revocată; c) infractorul s-a sustras de la urmărire penală ori judecată sau a încercat zădărnicirea aflării adevărului ori a identificării şi tragerii la răspundere penală a autorului sau a participanţilor. (4) Este obligatorie prezentarea	Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere poate fi acordată şi în cazul concursului de infracţiuni, dacă pedeapsa aplicată este închisoarea de cel mult 3 ani şi sunt întrunite condiţiile prevăzute în alin. 1 lit. b) şi c). Alineatul 3 *** Abrogat Dispoziţiile art. 81 alin. 5 şi 6 se aplică şi în cazul suspendării executării pedepsei aplicate persoanei fizice sub supraveghere. **Art. 81** **Condiţiile de aplicare a suspendării condiţionate** ..... (5) Suspendarea condiţionată a executării pedepsei nu atrage suspendarea executării măsurilor de siguranţă şi a obligaţiilor civile prevăzute în hotărârea de condamnare. (6) Suspendarea condiţionată a executării pedepsei trebuie motivată.	

LUMEAJUSTITIEI.RO

motivelor pe care s-a întemeiat condamnarea, precum şi a celor ce au determinat suspendarea executării pedepsei şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere.		
Art. 92 **Termenul de supraveghere** (1) Durata suspendării executării pedepsei sub supraveghere constituie termen de supraveghere pentru condamnat şi este cuprinsă între 2 şi 4 ani, fără a putea fi însă mai mică decât durata pedepsei aplicate. (2) Termenul de supraveghere se calculează de la data când hotărârea prin care s-a pronunţat suspendarea executării pedepsei sub supraveghere a rămas definitivă. (3) Pe durata termenului de supraveghere condamnatul trebuie să respecte măsurile de supraveghere şi să execute obligaţiile ce îi revin, în condiţiile stabilite de instanţă.	**Art. 86^2** **Termenul de încercare** Termenul de încercare în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere se compune din cuantumul pedepsei închisorii aplicate, la care se adaugă un interval de timp, stabilit de instanţă, între 2 şi 5 ani. Dispoziţiile art. 82 alin. 3 se aplică în mod corespunzător. **Art. 82** **Termenul de încercare** …… (3) Termenul de încercare se socoteşte de la data când hotărârea prin care s-a pronunţat suspendarea condiţionată a executării pedepsei a rămas definitivă.	Termenul de supraveghere introdus de noul Cod penal în locul termenului de încercare vine cu câteva noutăţi: Astfel, dacă termenul de încercare prevăzut de art. 86^2 din Codul penal în vigoare este compus din durata pedepsei aplicate la care se adaugă un interval de timp, stabilit de instanţă, între 2 şi 5 ani, în noul Cod penal durata suspendării constituie termen de suspendare şi este cuprinsă între 2 şi 4 ani, fără a putea fi mai mică decât durata pedepsei aplicate. Avem aşadar o pedeapsă aplicată, care poate fi de cel mult 3 ani şi o durată a suspendării care nu poate fi mai mică, dar poate fi egală cu pedeapsa aplicată sau mai mare, dar nu mai mult de 4 ani. Trebuie precizat că durata minimă şi durata maximă a termenului de supraveghere sunt mai reduse decât durata minimă şi durata maximă a termenului de încercare prevăzut de art. 86^2 din Codul penal în vigoare. Termenul de supraveghere are acelaşi scop ca şi în legea penală actuală: de a supraveghea ca cel condamnat să se supună cerinţei generale de a nu săvârşi o nouă infracţiune, de a respecta măsurile de supraveghere şi de a executa obligaţiile ce în revin în condiţiile stabilite de instanţă. În doctrină s-a ridicat problema dacă graţierea are efecte asupra termenului de supraveghere câtă vreme acesta nu include pedeapsa aplicată (Adina Vlăsceanu). Dimpotrivă, considerăm că pedeapsa aplicată se include în termenul de supraveghere şi un eventual act de graţiere ar produce efecte şi asupra termenului de supraveghere.

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 93 **Măsurile de supraveghere şi obligaţiile** (1) Pe durata termenului de supraveghere, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la serviciul de probaţiune, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele consilierului de probaţiune desemnat cu supravegherea sa; c) să anunţe, în prealabil, schimbarea locuinţei şi orice deplasare care depăşeşte 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informaţii şi documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existenţă. (2) Instanţa impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligaţii: a) să urmeze un curs de pregătire şcolară ori de calificare profesională; b) să frecventeze unul sau mai multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probaţiune sau organizate în colaborare cu instituţii din comunitate; c) să se supună măsurilor de	**Art. 86[3]** **Măsurile de supraveghere şi obligaţiile condamnatului** Pe durata termenului de încercare, condamnatul trebuie să se supună următoarelor măsuri de supraveghere: a) să se prezinte, la datele fixate, la judecătorul desemnat cu supravegherea lui sau la Serviciul de protecţie a victimelor şi reintegrare socială a infractorilor; b) să anunţe, în prealabil, orice schimbare de domiciliu, reşedinţă sau locuinţă şi orice deplasare care depăşeşte 8 zile, precum şi întoarcerea; c) să comunice şi să justifice schimbarea locului de muncă; d) să comunice informaţii de natură a putea fi controlate mijloacele lui de existenţă. Datele prevăzute în alin. 1 lit. b), c) şi d) se comunică judecătorului sau serviciului stabilit în alin. 1 lit. a). Instanţa poate să impună condamnatului respectarea uneia sau a mai multora din următoarele obligaţii: a) să desfăşoare o activitate sau să urmeze un curs de învăţământ ori de calificare; b) să nu schimbe domiciliul sau reşedinţa avută ori să nu	Măsurile de supraveghere sunt, în linii generale, cu unele diferenţe de formulare, aceleaşi, cu menţiunea că la art. 93 lit. b) s-a introdus dispoziţia pentru condamnat de a primi vizitele consilierului de probaţiune, la datele fixate de acesta. Condamnatul nu mai trebuie să se prezinte la judecătorul delegat, ci la serviciul de probaţiune. În ceea ce priveşte obligaţiile s-a trecut de la formularea „instanţa poate” prevăzută de art. 86[3] alin. (3) din Codul penal în vigoare la formularea „instanţa impune” prevăzută de art. 93 alin. (2) din noul Cod penal. Obligaţiile de a nu frecventa anumite locuri, de a nu intra în legătură cu anumite persoane şi a nu conduce nici un vehicul sau anumite vehicule nu se regăsesc între obligaţiile prevăzute de noul Cod penal deoarece ele pot fi impuse ca pedepse complementare. S-a introdus obligaţia (art. 93 alin. 3) pentru condamnat de a presta o muncă în folosul comunităţii pe o perioadă cuprinsă între 60 şi 120 de zile şi totodată condamnatul este ţinut să îndeplinească obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere. În Codul penal actual neîndeplinirea obligaţiilor civile până la expirarea termenului de încercare este prevăzută de art. 84 ca o condiţie de revocare. Revocarea nu se putea face însă decât înainte de expirarea termenului de încercare, iar condamnatul se putea prevala până în ultima zi de existenţa acestui termen.

LUMEAJUSTITIEI.RO

control, tratament sau îngrijire medicală; d) să nu părăsească teritoriul României, fără acordul instanţei. (3) Pe parcursul termenului de supraveghere, condamnatul va presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii pe o perioadă cuprinsă între 60 şi 120 de zile, în condiţiile stabilite de instanţă, afară de cazul în care, din cauza stării de sănătate, nu poate presta această muncă. Numărul zilnic de ore se stabileşte prin legea de executare a pedepselor. (4) Pentru stabilirea conţinutului obligaţiei prevăzute la alin. (3), instanţa va consulta informaţiile puse la dispoziţie periodic de către serviciul de probaţiune cu privire la posibilităţile concrete de executare existente la nivelul serviciului de probaţiune şi la nivelul instituţiilor din comunitate. (5) Condamnatul trebuie să îndeplinească integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.	depăşească limita teritorială stabilită, decât în condiţiile fixate de instanţă; c) să nu frecventeze anumite locuri stabilite; d) să nu intre în legătură cu anumite persoane; e) să nu conducă nici un vehicul sau anumite vehicule; f) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire, în special în scopul dezintoxicării. Supravegherea executării obligaţiilor stabilite de instanţă conform alin. 3 lit. a) - f) se face de judecătorul sau serviciul prevăzut în alin. 1 lit. a). În caz de neîndeplinire a obligaţiilor, judecătorul sau serviciul desemnat cu supravegherea condamnatului sesizează instanţa pentru luarea măsurii prevăzute în art. 86^4 alin. 2.	
Art. 94		Spre deosebire de Codul penal în vigoare care a inclus în art. 86^3 consacrat măsurilor de

LUMEAJUSTITIEI.RO

Supravegherea condamnatului (1) Pe durata termenului de supraveghere, datele prevăzute în art. 93 alin. (1) lit. c) - e) se comunică serviciului de probaţiune. (2) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. a) şi lit. b), alin. (3) şi alin. (5) se face de serviciul de probaţiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligaţiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. c) şi lit. d) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probaţiune cu privire la orice încălcare a acestora. (3) Serviciul de probaţiune va lua măsurile necesare pentru a asigura executarea obligaţiilor prevăzute în art. 93 alin. (2) lit. a) şi lit. b), precum şi alin. (3) într-un termen cât mai scurt de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare. (4) Pe durata termenului de supraveghere, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă: a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea; b) persoana supravegheată nu		supraveghere şi obligaţiilor condamnatului două dispoziţii privind realizarea concretă a unora din măsurile de supraveghere, noul Cod penal a prevăzut dispoziţii detaliate privind modul concret de realizare a măsurilor de supraveghere, efectuarea supravegherii de către serviciul de probaţiune şi ipotezele în care serviciul de probaţiune are obligaţia de a sesiza instanţa.

LUMEAJUSTITIEI.RO

respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile care îi revin; c) persoana supravegheată nu a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, cel mai târziu cu 3 luni înainte de expirarea termenului de supraveghere.		
Art. 95 **Modificarea sau încetarea obligaţiilor** (1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului şanse mai mari de îndreptare. (2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.		Prin dispoziţiile art. 95 legiuitorul a creat temei pentru modificarea obligaţiilor condamnatului şi pentru motivarea executării unora din obligaţiile acestora pe parcursul termenului de supraveghere, prin hotărârile instanţei. Aceste prevederi nu îşi au corespondent în vechea legislaţie penală. Este o dispoziţie care poate avea consecinţe atât în favoarea cât şi în defavoarea condamnatului.
Art. 96 **Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere** (1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere persoana supravegheată, cu	**Art. 86[4]** **Revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere** Dispoziţiile art. 83 şi 84 se aplică în mod corespunzător şi în cazul suspendării executării	Dispoziţiile art. 96 din noul Cod penal reglementează revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere, cu unele deosebiri faţă de reglementarea cuprinsă în art. 86[4] din Codul penal. Spre deosebire de art. 86[4] alin. (1) raportat la art. 83 alin. (1) din Codul penal în vigoare care face referire la pronunţarea unei hotărâri de condamnare indiferent de natura pedepsei aplicate, art. 96 alin. (4) din noul Cod penal condiţionează revocarea de pronunţarea unei hotărâri de condamnare la o pedeapsă cu închisoarea.

LUMEAJUSTITIEI.RO

rea-credinţă, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligaţiile impuse ori stabilite de lege, instanţa revocă suspendarea şi dispune executarea pedepsei. (2) Dacă până la expirarea termenului de supraveghere persoana supravegheată nu îndeplineşte integral obligaţiile civile stabilite prin hotărâre, instanţa revocă suspendarea şi dispune executarea pedepsei, afară de cazul în care persoana dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească. (3) Dacă pedeapsa amenzii care a însoţit pedeapsa închisorii în condiţiile art. 62 nu a fost executată şi a fost înlocuită cu pedeapsa închisorii potrivit art. 63 alin. (2) sau art. 64 alin. (5) şi alin. (6), instanţa revocă suspendarea şi dispune executarea pedepsei, la care se adaugă pedeapsa închisorii care a înlocuit amenda. (4) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere cel condamnat a săvârşit o nouă infracţiune, descoperită până la împlinirea termenului şi pentru care s-a pronunţat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă	pedepsei sub supraveghere. Dacă cel condamnat nu îndeplineşte, cu rea-credinţă, măsurile de supraveghere prevăzute de lege ori obligaţiile stabilite de instanţă, aceasta revocă suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, dispunând executarea în întregime a pedepsei. **Art. 83** **Revocarea în cazul săvârşirii unei infracţiuni** Dacă în cursul termenului de încercare cel condamnat a săvârşit din nou o infracţiune, pentru care s-a pronunţat o condamnare definitivă chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă suspendarea condiţionată, dispunând executarea în întregime a pedepsei, care nu se contopeşte cu pedeapsa aplicată pentru noua infracţiune. Revocarea suspendării pedepsei nu are loc însă, dacă infracţiunea săvârşită ulterior a fost descoperită după expirarea termenului de încercare. Dacă infracţiunea ulterioară este săvârşită din culpă, se poate aplica suspendarea condiţionată a executării pedepsei chiar dacă infractorul	De asemenea, dacă art. 86^4 alin. (1) raportat la art. 83 alin. (1) şi (4) din Codul penal în vigoare stabileşte că pedeapsa cu privire la care s-a dispus revocarea suspendării nu se contopeşte cu pedeapsa aplicată pentru noua infracţiune, iar la stabilirea pedepsei nu se mai aplică sporul prevăzut de lege pentru recidivă, art. 96 alin. (5) din noul Cod penal prevede că pedeapsa principală pentru noua infracţiune se stabileşte şi se execută după caz, potrivit dispoziţiilor referitoare la recidivă sau la pluralitatea intermediară.

LUMEAJUSTITIEI.RO

suspendarea şi dispune executarea pedepsei. (5) Pedeapsa principală pentru noua infracţiune se stabileşte şi se execută, după caz, potrivit dispoziţiilor referitoare la recidivă sau la pluralitatea intermediară. (6) Dacă infracţiunea ulterioară este săvârşită din culpă, instanţa poate menţine sau revoca suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. În cazul revocării, dispoziţiile alin. (1), alin. (4) şi alin. (5) se aplică în mod corespunzător.	a fost condamnat anterior cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei. În acest caz nu mai are loc revocarea primei suspendări. La stabilirea pedepsei pentru infracţiunea săvârşită după rămânerea definitivă a hotărârii de suspendare nu se mai aplică sporul prevăzut de lege pentru recidivă. **Art. 84** **Revocarea în cazul neexecutării obligaţiilor civile** Dacă până la expirarea termenului de încercare condamnatul nu a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, instanţa dispune revocarea suspendării executării pedepsei, afară de cazul când cel condamnat dovedeşte că nu a avut putinţa de a îndeplini acele obligaţii.	
Art. 97 **Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere** (1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana condamnată mai săvârşise o infracţiune până la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a dispus suspendarea, pentru	**Art. 86^5** **Anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere** Dispoziţiile art. 85 alin. 1 şi 2 se aplică în mod corespunzător şi în cazul suspendării executării pedepsei sub supraveghere. În cazurile prevăzute în art. 85 alin. 1, dacă pedeapsa rezultată în urma contopirii nu depăşeşte	Prevederile art. 97 alin. (1) sunt identice cu prevederile art. 86^5 coroborate cu cele ale art. 85 din Codul penal în vigoare. S-a renunţat însă la dispoziţiile art. 86^3 alin. (1) raportat la art. 85 alin. (2) din Codul penal în vigoare potrivit cărora anularea suspendării nu are loc dacă infracţiunea care ar fi putut atrage anularea a fost descoperită după expirarea termenului de încercare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, suspendarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară. (2) În caz de concurs de infracţiuni sau pluralitate intermediară, instanţa poate dispune suspendarea executării pedepsei rezultante, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 91. Dacă se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de supraveghere se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare prin care s-a pronunţat anterior suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.	3 ani, instanţa poate aplica dispoziţiile art. 86[1]. În cazul când se dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, termenul de încercare se calculează de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunţat anterior suspendarea condiţionată a executării pedepsei. **Art. 85** **Anularea suspendării pentru infracţiuni săvârşite anterior** (1) Dacă se descoperă că cel condamnat mai săvârşise o infracţiune înainte de pronunţarea hotărârii prin care s-a dispus suspendarea sau până la rămânerea definitivă a acesteia, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea termenului de încercare, suspendarea condiţionată a executării pedepsei se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni sau recidivă. (2) Anularea suspendării executării pedepsei nu are loc, dacă infracţiunea care ar fi putut atrage anularea a fost descoperită după expirarea termenului de încercare.	

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 98 **Efectele suspendării executării pedepsei sub supraveghere** (1) În cazul în care condamnatul nu a săvârşit o nouă infracţiune descoperită până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea suspendării executării pedepsei sub supraveghere şi nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată. (2) Suspendarea executării pedepsei sub supraveghere nu produce efecte asupra măsurilor de siguranţă şi a obligaţiilor civile prevăzute în hotărârea de condamnare.		Textul nu mai conţine dispoziţiile art. 86^6 din Codul penal actual potrivit cărora la expirarea termenului de încercare, dacă cel condamnat nu a săvârşit o nouă infracţiune şi nu s-a pronunţat revocarea suspendării executării pedepsei cel condamnat este reabilitat de drept. În condiţiile art. 98 din noul Cod penal termenul de reabilitare începe să curgă de la expirarea termenului de supraveghere. Expirarea termenului de supraveghere nu pune însă capăt măsurilor de siguranţă şi obligaţilor civile în măsura în care acestea nu au fost executate. De asemenea, pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate continua după expirarea termenului de supraveghere.
Art. 99 **Condiţiile liberării condiţionate în cazul detenţiunii pe viaţă** (1) Liberarea condiţionată în cazul detenţiunii pe viaţă poate fi dispusă, dacă: a) cel condamnat a executat efectiv 20 de ani de detenţiune; b) cel condamnat a avut o bună conduită pe toată durata executării pedepsei; c) cel condamnat a îndeplinit integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedeşte		Noul Cod penal nu mai prevede posibilitatea liberării condiţionate a condamnaţilor trecuţi de vârsta de 60 ani pentru bărbaţi şi 55 ani pentru femei după executarea efectivă a 15 ani de detenţie, dacă sunt îndeplinite şi celelalte condiţii legale. Nu s-a mai prevăzut obligaţia de a ţine seama de antecedentele condamnatului. S-a introdus condiţia îndeplinirii integrale a obligaţiilor civile stabilite prin hotărârea de condamnare afară de cazul când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească. Ultima condiţie se referă la convingerea instanţei să persoana condamnată s-a îndreptat şi se poate integra în societate. Hotărârea instanţei trebuie să conţină motivele de fapt care au determinat liberarea precum şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească; d) instanţa are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat şi se poate reintegra în societate. (2) Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiţionate şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune, dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori dacă nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere. (3) De la data liberării condiţionate, condamnatul este supus unui termen de supraveghere de 10 ani.		
Art. 100 **Condiţiile liberării condiţionate în cazul pedepsei închisorii** (1) Liberarea condiţionată în cazul închisorii poate fi dispusă, dacă: a) cel condamnat a executat cel puţin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii care nu depăşeşte 10 ani, sau cel puţin trei pătrimi din durata pedepsei, dar nu mai mult de 20 de ani, în cazul închisorii mai		Noul Cod penal prevede ca şi legea penală în vigoare ca primă condiţie a liberării condiţionate executarea unei părţi importante din pedeapsa aplicată de instanţa de judecată, dar nu mai prevede dispoziţii derogatorii de reducere a fracţiilor pe care condamnatul trebuie sa le execute ca urmare a săvârşirii infracţiunii din culpă sau în timpul minorităţii. Nu mai este prevăzută luarea în discuţie a antecedentelor penale ale celui condamnat în vederea eliberării condiţionate. Un regim de liberare condiţionată mai facil este prevăzut pentru condamnaţii care au împlinit vârsta de 60 de ani fără diferenţiere în raport de sex. O condiţie nou introdusă este ca cel condamnat să se afle în regim de executare semideschis sau deschis pentru a beneficia de liberare condiţionată. O altă condiţie nou introdusă este îndeplinirea obligaţiilor civile stabilite prin hotărârea judecătorească de condamnare sau a dovedirii faptului că s-a aflat în imposibilitate de a

LUMEAJUSTITIEI.RO

mari de 10 ani; b) cel condamnat se află în executarea pedepsei în regim semideschis sau deschis; c) cel condamnat a îndeplinit integral obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească; d) instanţa are convingerea că persoana condamnată s-a îndreptat şi se poate reintegra în societate. (2) În cazul condamnatului care a împlinit vârsta de 60 de ani, se poate dispune liberarea condiţionată, după executarea efectivă a jumătate din durata pedepsei, în cazul închisorii ce nu depăşeşte 10 ani, sau a cel puţin două treimi din durata pedepsei, în cazul închisorii mai mari de 10 ani, dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în alin. (1) lit. b) - d). (3) În calculul fracţiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (1) se ţine seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. În acest caz, liberarea condiţionată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puţin jumătate din durata		le îndeplini. Hotărârea instanţei trebuie să cuprindă motivele de fapt care au determinat liberarea condiţionată şi atenţionarea celui condamnat cu privire la conduita sa viitoare pe durata termenului de supraveghere care se întinde între momentul punerii în libertate şi momentul împlinirii duratei pedepsei.

LUMEAJUSTITIEI.RO

pedepsei închisorii, când aceasta nu depăşeşte 10 ani, şi a cel puţin două treimi, când pedeapsa este mai mare de 10 ani. (4) În calculul fracţiunilor de pedeapsă prevăzute în alin. (2) se ţine seama de partea din durata pedepsei ce poate fi considerată, potrivit legii, ca executată pe baza muncii prestate. În acest caz, liberarea condiţionată nu poate fi dispusă înainte de executarea efectivă a cel puţin o treime din durata pedepsei închisorii, când aceasta nu depăşeşte 10 ani, şi a cel puţin jumătate, când pedeapsa este mai mare de 10 ani. (5) Este obligatorie prezentarea motivelor de fapt ce au determinat acordarea liberării condiţionate şi atenţionarea condamnatului asupra conduitei sale viitoare şi a consecinţelor la care se expune, dacă va mai comite infracţiuni sau nu va respecta măsurile de supraveghere ori nu va executa obligaţiile ce îi revin pe durata termenului de supraveghere. (6) Intervalul cuprins între data liberării condiţionate şi data împlinirii duratei pedepsei constituie termen de		

LUMEAJUSTITIEI.RO

supraveghere pentru condamnat.		
Art. 101 **Măsurile de supraveghere şi obligaţiile** (1) Dacă restul de pedeapsă rămas neexecutat la data liberării este de 2 ani sau mai mare, condamnatul trebuie să respecte următoarele măsuri de supraveghere: a) să se prezinte la serviciul de probaţiune, la datele fixate de acesta; b) să primească vizitele persoanei desemnate cu supravegherea sa; c) să anunţe, în prealabil, orice schimbare a locuinţei şi orice deplasare care depăşeşte 5 zile; d) să comunice schimbarea locului de muncă; e) să comunice informaţii şi documente de natură a permite controlul mijloacelor sale de existenţă. (2) În cazul prevăzut în alin. (1), instanţa poate impune condamnatului să execute una sau mai multe dintre următoarele obligaţii: a) să urmeze un curs de pregătire şcolară ori de calificare profesională; b) să frecventeze unul sau mai		Spre deosebire de Codul penal actual care nu prevede pentru cel eliberat condiţionat nici un fel de măsuri de supraveghere şi obligaţii de la liberarea condiţionată până la împlinirea duratei pedepsei, noul Cod penal instituie pentru cel liberat condiţionat, dacă pedeapsa rămasă neexecutată este 2 ani sau mai mare, un pachet de măsuri de supraveghere şi obligaţii. Dacă măsurile de supraveghere se execută pe o durată ce nu poate depăşi 2 ani, obligaţiile se execută pe toată durata termenului de supraveghere. Instituirea măsurilor de supraveghere şi a obligaţiilor pe durata termenului de supraveghere situează noua lege penală pe o poziţie mai puţin favorabilă, în ceea ce priveşte instituţia liberării condiţionate, în raport cu legea penală în vigoare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

multe programe de reintegrare socială derulate de către serviciul de probaţiune sau organizate în colaborare cu instituţii din comunitate; c) să nu părăsească teritoriul României; d) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă; e) să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanţii la săvârşirea infracţiunii sau cu alte persoane, stabilite de instanţă, ori să nu se apropie de acestea; f) să nu conducă anumite vehicule stabilite de instanţă; g) să nu deţină, să nu folosească şi să nu poarte nicio categorie de arme. (3) Obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. c) - g) pot fi impuse în măsura în care nu au fost aplicate în conţinutul pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi. (4) Când stabileşte obligaţia prevăzută la alin. (2) lit. d) - f), instanţa individualizează, în concret, conţinutul acestei obligaţii, ţinând seama de împrejurările cauzei.		

LUMEAJUSTITIEI.RO

(5) Măsurile de supraveghere şi obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. a) şi lit. b) se execută din momentul acordării liberării, pe o perioadă egală cu o treime din durata termenului de supraveghere, dar nu mai mult de 2 ani, iar obligaţiile prevăzute în alin. (2) lit. c) - g) se execută pe toată durata termenului de supraveghere. (6) *** Abrogat		
Art. 102 **Supravegherea condamnatului** (1) Pe durata supravegherii, datele prevăzute în art. 101 alin. (1) lit. c) - e) se comunică serviciului de probaţiune. (2) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. a) şi lit. b) se face de serviciul de probaţiune. Verificarea modului de îndeplinire a obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. c) - g) se face de organele abilitate, care vor sesiza serviciul de probaţiune cu privire la orice încălcare a acestora. (3) Supravegherea executării obligaţiilor prevăzute în art. 101 alin. (2) lit. d) şi lit. e) poate fi realizată şi printr-un sistem electronic de supraveghere, în condiţiile prevăzute de legea		Textul art. 102 din noul Cod penal nu are corespondent în legea penală în vigoare. Acest text dă în competenţa serviciului de probaţiune supravegherea condamnatului, precizează modul cum se realizează această supraveghere şi condiţiile în care serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa.

LUMEAJUSTITIEI.RO

specială. (4) Pe durata supravegherii, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă: a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea; b) persoana supravegheată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile ce îi revin.		
Art. 103 **Modificarea sau încetarea obligaţiilor** (1) Dacă pe durata supravegherii au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura condamnatului şanse mai mari de reintegrare socială. (2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre obligaţiile pe care le-a impus, când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.		Textul art. 103, de asemenea inexistent în Codul penal în vigoare stabileşte condiţiile în care instanţa poate dispune modificarea obligaţiilor impuse condamnatului sau poate dispune încetarea lor. Această posibilitate de adaptare a obligaţiilor impuse condamnatului în raport cu viaţa reală atenuează în parte caracterul coercitiv al noii reglementări a instituţiei liberării condiţionate.
Art. 104 **Revocarea liberării**	**Art. 61** **Efectele liberării condiţionate**	Revocarea liberării condiţionate este prevăzută de noul Cod penal într-un text separat de cel care reglementează efectele liberării condiţionate.

LUMEAJUSTITIEI.RO

condiţionate (1) Dacă pe durata supravegherii persoana condamnată, cu rea-credinţă, nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligaţiile impuse, instanţa revocă liberarea şi dispune executarea restului de pedeapsă. (2) Dacă după acordarea liberării cel condamnat a săvârşit o nouă infracţiune, care a fost descoperită în termenul de supraveghere şi pentru care s-a pronunţat o condamnare la pedeapsa închisorii, chiar după expirarea acestui termen, instanţa revocă liberarea şi dispune executarea restului de pedeapsă. Pedeapsa pentru noua infracţiune se stabileşte şi se execută, după caz, potrivit dispoziţiilor de la recidivă sau pluralitate intermediară. (3) Dispoziţiile alin. (1) şi alin. (2) se aplică în mod corespunzător şi în cazul liberării condiţionate din executarea pedepsei detenţiunii pe viaţă.	Pedeapsa se consideră executată dacă în intervalul de timp de la liberare şi până la împlinirea duratei pedepsei, cel condamnat nu a săvârşit din nou o infracţiune. Dacă în acelaşi interval cel liberat a comis din nou o infracţiune, instanţa, ţinând seama de gravitatea acesteia, poate dispune fie menţinerea liberării condiţionate, fie revocarea. În acest din urmă caz, pedeapsa stabilită pentru infracţiunea săvârşită ulterior şi restul de pedeapsă ce a mai rămas de executat din pedeapsa anterioară se contopesc, putându-se aplica un spor până la 5 ani. Revocarea este obligatorie în cazul când fapta săvârşită este o infracţiune contra siguranţei statului, o infracţiune contra păcii şi omenirii, o infracţiune de omor, o infracţiune săvârşită cu intenţie care a avut ca urmare moartea unei persoane sau o infracţiune prin care s-au produs consecinţe deosebit de grave.	Ca element cu caracter de noutate liberarea condiţionată se revocă şi în cazul în care persoana condamnată nu respectă măsurile de supraveghere sau nu execută obligaţiile impuse, nu numai în cazul săvârşirii unei noi infracţiuni. Un alt element cu caracter de noutate constă în aceea că revocarea liberării condiţionate este obligatorie atât în cazul nerespectării măsurilor de supraveghere şi obligaţiilor impuse de instanţă, cât şi în cazul săvârşirii unei noi infracţiuni. Noul Cod penal nu mai reglementează cazuri de revocare facultativă şi cazuri de revocare obligatorie aşa cum face art. 61 din actualul Cod penal. În sfârşit, un al treilea element cu caracter de noutate constă în aceea că pedeapsa pentru noua infracţiune se stabileşte şi se execută după caz, potrivit dispoziţiilor de la recidivă sau pluralitate intermediară, spre deosebire de actualul Cod penal care prevede în art. 61 regula contopirii cu posibilitatea aplicării unui spor. În doctrină (Adina Vlăsceanu) s-a afirmat că noua lege penală nu precizează dacă în calculul restului de pedeapsă rămas de executat se are în vedere numai pedeapsa efectiv executată sau în parte considerată ca executată pe baza muncii prestate. Considerăm că este o problemă de executare a pedepselor şi în reglementarea actuală intră şi partea considerată ca executată pe baza muncii prestate. A doua problemă ridicată de doctrină se referă la posibilitatea includerii în partea considerată ca executată a timpului care s-a scurs din momentul punerii în libertate provizorie până la momentul revocării liberării condiţionate ţinând seama de măsurile şi obligaţiile impuse de instanţă. Credem că persoana a cărei liberare condiţionată se revocă tocmai pentru nerespectarea măsurilor de supraveghere şi a obligaţiilor impuse, nu i se poate acorda beneficiul considerării ca executate a acestei perioade de timp.
Art. 105 **Anularea liberării condiţionate** (1) Dacă pe parcursul termenului de supraveghere se descoperă că persoana		Codul penal în vigoare nu cunoaşte instituţia anulării liberării condiţionate. Introducerea anulării liberării condiţionate în noul Cod penal este justificată de nevoia simetriei juridice – existenţa ei la suspendare, amânare etc. – dar şi de nevoia de a acoperi toate situaţiile de viaţă precum şi de atingerea finalităţii pentru care această instituţie a fost creată.

LUMEAJUSTITIEI.RO

condamnată mai săvârşise o infracţiune până la acordarea liberării, pentru care i s-a aplicat pedeapsa închisorii chiar după expirarea acestui termen, liberarea se anulează, aplicându-se, după caz, dispoziţiile privitoare la concursul de infracţiuni, recidivă sau pluralitate intermediară. (2) În cazul în care, în raport de pedeapsa rezultată, sunt îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 99 sau art. 100, instanţa poate acorda liberarea condiţionată. Dacă s-a dispus liberarea, termenul de supraveghere se calculează de la data acordării primei liberări. (3) Când, după anulare, instanţa dispune executarea pedepsei rezultante, partea din durata pedepsei complementare a interzicerii exercitării unor drepturi neexecutată la data anulării liberării se va executa după executarea pedepsei închisorii.		Condiţiile anulării sunt următoarele: a) cel liberat să mai fi săvârşit o infracţiune anterior acordării liberării condiţionate; b) săvârşirea infracţiunii să fi fost descoperită pe parcursul termenului de supraveghere; c) condamnatului liberat condiţionat să i se fi aplicat pedeapsa închisorii, fie în cadrul termenului de supraveghere, fie după expirarea acestuia. Procedând la anularea liberării condiţionate instanţa face, după caz, aplicarea prevederilor referitoare la recidivă, concurs sau pluralitate intermediară. Contrar dispoziţiilor imperative ale art. 105 alin. (1) din noul Cod penal anularea nu operează *de plano* în toate cazurile: dacă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art. 99 sau art. 100 din noul Cod penal instanţa poate acorda liberarea condiţionată şi, în acest caz, termenul de supraveghere curge de la data acordării primei liberări. Credem şi noi, alături de alţi autori (Adina Vlăsceanu) că pentru acurateţea formulării se impune, *de lege ferenda*, o nouă redactare a art. 105 alin. (1) în care să se precizeze că „liberarea poate fi anulată, iar în cazul în care în raport cu pedeapsa rezultantă sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de art. 99 sau art. 100, instanţa poate acorda din nou liberarea condiţionată”. Se pune problema, în cazul succesiunii de legi penale, dacă o liberare condiţionată începută sub imperiul legii vechi care nu prevedea anularea este încheiată sub imperiul legii noi, care prevede o cauză de anulare. Chiar dacă se descoperă o cauză de anulare după intrarea în vigoare a legii noi, aceasta nu va putea fi invocată întrucât legea veche, sub imperiul căreia a început să se deruleze termenul de supraveghere, nu prevedea nicio cauză de anulare.
Art. 106 **Efectele liberării condiţionate** În cazul în care condamnatul nu a săvârşit o nouă infracţiune descoperită până la expirarea termenului de supraveghere, nu s-a dispus revocarea liberării		Textul art. 106 consacră efectele liberării condiţionate. Deşi redactarea a fost modificată prin Legea nr. 187/2012, textul nu a ajuns încă la formularea optimă. *De lege ferenda* propunem următoarea redactare: În cazul în care până la expirarea termenului de supraveghere nu s-a dispus revocarea liberării condiţionate şi nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată. În cazul liberării condiţionate a persoanei condamnate, pedeapsa se consideră

LUMEAJUSTITIEI.RO

condiţionate şi nu s-a descoperit o cauză de anulare, pedeapsa se consideră executată.		executată la împlinirea duratei pedepsei şi de la această dată curge termenul de reabilitare. Dacă inculpatul a săvârşit o infracţiune ce constituie cel de-al doilea termen al recidivei, ulterior liberării condiţionate şi după împlinirea duratei pedepsei din a cărei executare a fost eliberat, se află în stare de recidivă postexecutorie. Liberarea condiţionată începută sub imperiul Codului penal în vigoare se va termina sub imperiul aceleiaşi legi, pe care o apreciem mai favorabilă.
Art. 107 **Scopul măsurilor de siguranţă** (1) Măsurile de siguranţă au ca scop înlăturarea unei stări de pericol şi preîntâmpinarea săvârşirii faptelor prevăzute de legea penală. (2) Măsurile de siguranţă se iau faţă de persoana care a comis o faptă prevăzută de legea penală, nejustificată. (3) Măsurile de siguranţă se pot lua şi în situaţia în care făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă.	**Art. 111** **Scopul măsurilor de siguranţă** Măsurile de siguranţă au ca scop înlăturarea unei stări de pericol şi preîntâmpinarea săvârşirii faptelor prevăzute de legea penală. Măsurile de siguranţă se iau faţă de persoanele care au comis fapte prevăzute de legea penală. Măsurile de siguranţă se pot lua chiar dacă făptuitorului nu i se aplică o pedeapsă, cu excepţia măsurii prevăzute în art. 112 lit. d).	Art. 107 alin. (1) din noul Cod penal este identic sub aspectul formulării cu art. 111 alin. (1) din Codul penal de la 1968. Alineatul (2) al art. 107 introduce însă condiţia faptei prevăzute de legea penală nejustificată. Astfel, dacă în regimul Codului penal în vigoare măsurile de siguranţă pot fi luate faţă de persoanele care au săvârşit fapte prevăzute de legea penală, în noul Cod penal se cere ca fapta să fie nejustificată pentru că numai o astfel de faptă poate releva existenţa unei stări de pericol. Nu se cere însă îndeplinirea condiţiei vinovăţiei, a imputabilităţii. Aşadar, măsurile de siguranţă pot fi luate în condiţiile în care fapta este neimputabilă, dar nu ne aflăm în prezenţa unei cauze justificative.
Art. 108 **Categoriile măsurilor de siguranţă** Măsurile de siguranţă sunt: a) obligarea la tratament medical; b) internarea medicală; c) interzicerea ocupării unei funcţii sau a exercitării unei profesii; d) confiscarea specială; e) confiscarea extinsă.	**Art. 112** **Felurile măsurilor de siguranţă** Măsurile de siguranţă sunt: a) obligarea la tratament medical; b) internarea medicală; c) interzicerea de a ocupa o funcţie sau de a exercita o profesie, o meserie ori o altă ocupaţie; d) interzicerea de a se afla în anumite localităţi;	Art. 108 stabileşte sistemul măsurilor de siguranţă. Noul Cod penal a menţinut ca măsuri de siguranţă obligarea la tratament medical, internarea medicală, interzicerea ocupării unei funcţii sau a exercitării unei profesii şi confiscarea specială, a introdus confiscarea extinsă. Celelalte măsuri de siguranţă existente în Codul penal de la 1968 interzicerea de a se afla în anumite localităţi, expulzarea străinilor, interdicţia de a reveni în locuinţa familiei pe o perioadă determinată au fost trecute în rândul pedepselor complementare. Potrivit art. 67 din noul Cod penal – pedepsele complementare, aplicarea pedepselor complementare este mai restrictivă decât aplicarea măsurilor de siguranţă. Astfel, pedeapsa complementară a interzicerii exercitării unor drepturi poate fi aplicată dacă pedeapsa principală stabilită este închisoarea sau amenda şi instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, împrejurările cauzei şi persoana infractorului, această pedeapsă este necesară.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	e) expulzarea străinilor; f) confiscarea specială; g) interdicţia de a reveni în locuinţa familiei pe o perioadă determinată; h) confiscarea extinsă.	
Art. 109 **Obligarea la tratament medical** (1) Dacă făptuitorul, din cauza unei boli, inclusiv cea provocată de consumul cronic de alcool sau de alte substanţe psihoactive, prezintă pericol pentru societate, poate fi obligat să urmeze un tratament medical până la însănătoşire sau până la obţinerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol. (2) Când persoana faţă de care s-a luat această măsură nu urmează tratamentul, se poate dispune internarea medicală. (3) Dacă persoana obligată la tratament este condamnată la o pedeapsă privativă de libertate, tratamentul se efectuează şi în timpul executării pedepsei.	**Art. 113** **Obligarea la tratament medical** Dacă făptuitorul, din cauza unei boli ori a intoxicării cronice prin alcool, stupefiante sau alte asemenea substanţe, prezintă pericol pentru societate, poate fi obligat a se prezenta în mod regulat la tratament medical până la însănătoşire. Când persoana faţă de care s-a luat această măsură nu se prezintă regulat la tratament, se poate dispune internarea medicală. Dacă persoana obligată la tratament este condamnată la pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau la pedeapsa închisorii, tratamentul se efectuează şi în timpul executării pedepsei. Măsura obligării la tratament medical poate fi luată în mod provizoriu şi în cursul urmăririi penale sau al judecăţii.	Art. 109 din noul Cod penal are, în linii generale, aceeaşi redactare cu cea din art. 113 din Codul penal de la 1968 cu mici excepţii. Prima se referă la cauza care a generat starea de pericol: în Codul penal de la 1968 cauza este o boală ori o intoxicare cronică prin alcool, stupefiante sau alte asemenea substanţe, în timp ce în noul Cod penal cauza este **orice boală** inclusiv cea provocată de consumul cronic de alcool sau de alte substanţe psihoactive. Formularea din noul Cod este evident mult mai cuprinzătoare, incluzând orice stare psiho-patologică ce afectează sistemul volitiv emoţional. A doua deosebire priveşte termenul pe care este luată măsura. În Codul penal de la 1968 măsura durează până la însănătoşire, în timp ce în art. 109 alin. (1) din noul Cod penal măsura durează **până la însănătoşire sau până la obţinerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol**. În general măsurile de siguranţă se iau până la înlăturarea stării de pericol, iar noţiunea de „însănătoşire" din Codul penal de la 1968, vizează tocmai acest lucru. Psihozele, chiar dacă sunt incurabile, pot fi menţinute sub control dacă se respectă medicaţia şi regimul de viaţă. Probabil acest lucru a fost avut în vedere şi de redactorii noului Cod penal, în sensul că au avut în vedere o „ameliorare" durabilă, care înlătură starea de pericol. Evident această „ameliorare" trebuie constatată de o comisie medicală în cadrul unei expertize de specialitate. Procedura luării măsurii obligării la tratament medical este detaliată în cuprinsul art. 566 – 568 din Noul Cod de procedură penală.
Art. 110 **Internarea medicală** Când făptuitorul este bolnav psihic, consumator cronic de substanţe psihoactive sau	**Art. 114** **Internarea medicală** Când făptuitorul este bolnav mintal ori toxicoman şi se află într-o stare care prezintă pericol	Art. 110 din noul Cod penal reglementează internarea medicală cu mici deosebiri de formulare: temeiul internării este în art. 114 din Codul penal de la 1968 toxicomania sau o boală mentală, în timp ce în noul Cod penal (art. 110) măsura poate fi luată dacă făptuitorul este bolnav mintal sau consumator cronic de substanţe psihoactive. Atât obligarea la tratament medical cât şi internarea medicală sunt măsuri care pot fi

LUMEAJUSTITIEI.RO

suferă de o boală infectocontagioasă şi prezintă pericol pentru societate, se poate lua măsura internării într-o unitate sanitară de specialitate, până la însănătoşire sau până la obţinerea unei ameliorări care să înlăture starea de pericol.	pentru societate, se poate lua măsura internării într-un institut medical de specialitate, până la însănătoşire. Această măsură poate fi luată în mod provizoriu şi în cursul urmăririi penale sau al judecăţii.	luate în mod provizoriu, potrivit art. 572 din Noul Cod de procedură penală. Considerăm corectă renunţarea la această prevedere întrucât o astfel de măsură cu caracter de restrângere a libertăţii trebuie luată întotdeauna cu respectarea garanţiilor prevăzute de lege.
Art. 111 **Interzicerea ocupării unei funcţii sau a exercitării unei profesii** (1) Când făptuitorul a săvârşit fapta datorită incapacităţii, nepregătirii sau altor cauze care îl fac inapt pentru ocuparea unei anumite funcţii, pentru exercitarea unei profesii sau meserii ori pentru desfăşurarea unei alte activităţi, se poate lua măsura interzicerii exercitării dreptului de a ocupa acea funcţie ori de a exercita acea profesie, meserie sau activitate. (2) Măsura de siguranţă poate fi revocată la cerere, după trecerea unui termen de cel puţin un an, dacă se constată că temeiurile care au impus luarea ei au încetat. O nouă cerere nu se poate face decât după trecerea unui termen de cel puţin un an de la data respingerii cererii anterioare.	**Art. 115** **Interzicerea unei funcţii sau profesii** Când făptuitorul a săvârşit fapta datorită incapacităţii, nepregătirii sau altor cauze care îl fac impropriu pentru ocuparea unei anumite funcţii, ori pentru exercitarea unei profesii, meserii sau altei ocupaţii, se poate lua măsura interzicerii de a ocupa acea funcţie sau de a exercita acea profesie, meserie ori ocupaţie. Această măsură poate fi revocată la cerere, după trecerea unui termen de cel puţin un an, dacă se constată că temeiurile care au impus luarea ei au încetat. O nouă cerere nu se poate face decât după trecerea unui termen de cel puţin un an de la data respingerii cererii anterioare.	Nu sunt deosebiri esenţiale. Textele din noul Cod penal şi, respectiv, din actualul Cod penal au în principiu acelaşi conţinut, cu unele deosebiri de formulare care nu schimbă substanţa. Măsura de siguranţă durează până la încetarea temeiurilor care au stat la baza luării acesteia.
Art. 112	**Art. 118**	Confiscarea specială este o măsură de siguranţă, de natură patrimonială, cu caracter

LUMEAJUSTITIEI.RO

Confiscarea specială (1) Sunt supuse confiscării speciale: a) bunurile produse prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală; b) bunurile care au fost folosite, în orice mod, sau destinate a fi folosite la săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparţinând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor; c) bunurile folosite, imediat după săvârşirea faptei, pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori a produsului obţinut, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparţinând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor; d) bunurile care au fost date pentru a determina săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală sau pentru a răsplăti pe făptuitor; e) bunurile dobândite prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate şi în măsura în care nu servesc la despăgubirea acesteia; f) bunurile a căror deţinere este interzisă de legea penală.	**Confiscarea specială** Sunt supuse confiscării speciale: a) bunurile produse prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală; b) bunurile care au fost folosite, în orice mod, la săvârşirea unei infracţiuni, dacă sunt ale infractorului sau dacă, aparţinând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor. Această măsură nu poate fi dispusă în cazul infracţiunilor săvârşite prin presă; c) bunurile produse, modificate sau adaptate în scopul săvârşirii unei infracţiuni, dacă au fost utilizate la comiterea acesteia şi dacă sunt ale infractorului. Când bunurile aparţin altei persoane confiscarea se dispune dacă producerea, modificarea sau adaptarea a fost efectuată de proprietar ori de infractor cu ştiinţa proprietarului; d) bunurile care au fost date pentru a determina săvârşirea unei fapte sau pentru a răsplăti pe făptuitor; e) bunurile dobândite prin săvârşirea faptei prevăzute de legea penală, dacă nu sunt restituite persoanei vătămate şi în măsura în care nu servesc la	obligatoriu. O primă diferenţă faţă de textul Codului penal de la 1968 o constituie lărgirea sferei bunurilor confiscabile prin introducerea între bunurile care trebuie confiscate pe lângă bunurile care au fost folosite la săvârşirea faptei şi a celor destinate să fie folosite la săvârşirea faptei. A doua modificare se referă la „bunurile folosite imediat după săvârşirea faptei, pentru a asigura scăparea făptuitorului sau păstrarea folosului ori a produsului obţinut, dacă sunt ale făptuitorului sau dacă, aparţinând altei persoane, aceasta a cunoscut scopul folosirii lor”. A treia modificare constă în confiscarea în parte prin echivalent bănesc a bunurilor a căror valoare este vădit disproporţionată faţă de natura şi gravitatea faptei dacă au fost produse, modificate sau adaptate în scopul săvârşirii faptei prevăzute de legea penală, prevedere inexistentă în Codul penal în vigoare. În sfârşit, s-a introdus confiscarea echivalentului în bani al bunurilor dacă bunurile nu aparţin infractorului, iar proprietarul lor nu a cunoscut scopul folosirii lor. Nu s-a mai păstrat caracterul facultativ al confiscării în situaţia în care bunurile fac parte din mijloacele de existenţă ori de exercitare a profesiei infractorului sau a persoanei căreia ar putea aparţine acestea.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(2) În cazul prevăzut în alin. (1) lit. b) şi lit. c), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporţionată faţă de natura şi gravitatea faptei, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ţinând seama de urmarea produsă sau care s-ar fi putut produce şi de contribuţia bunului la aceasta. Dacă bunurile au fost produse, modificate sau adaptate în scopul săvârşirii faptei prevăzute de legea penală, se dispune confiscarea lor în întregime. (3) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. b) şi lit. c), dacă bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu aparţin infractorului, iar persoana căreia îi aparţin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se va confisca echivalentul în bani al acestora, cu aplicarea dispoziţiilor alin. (2). (4) Dispoziţiile alin. (1) lit. b) nu se aplică în cazul faptelor săvârşite prin presă. (5) Dacă bunurile supuse confiscării potrivit alin. (1) lit. b) - e) nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani şi bunuri până la concurenţa valorii acestora. (6) Se confiscă, de asemenea, bunurile şi banii obţinuţi din exploatarea bunurilor supuse	despăgubirea acesteia; f) bunurile a căror deţinere este interzisă de lege. În cazul prevăzut în alin. 1 lit. b), dacă valoarea bunurilor supuse confiscării este vădit disproporţionată faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, se dispune confiscarea în parte, prin echivalent bănesc, ţinând seama de urmarea infracţiunii şi de contribuţia bunului la producerea acesteia. În cazurile prevăzute în alin. 1 lit. b) şi c), dacă bunurile nu pot fi confiscate, întrucât nu sunt ale infractorului, iar persoana căreia îi aparţin nu a cunoscut scopul folosirii lor, se confiscă echivalentul în bani al acestora. Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani şi bunuri până la concurenţa valorii acestora. Se confiscă, de asemenea, bunurile şi banii obţinuţi din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, cu excepţia bunurilor prevăzute în alin. 1 lit. b) şi c). Instanţa poate să nu dispună confiscarea bunului dacă acesta face parte din mijloacele de existenţă, de trebuinţă zilnică ori de exercitare a profesiei infractorului sau a persoanei	

LUMEAJUSTITIEI.RO

confiscării, precum şi bunurile produse de acestea, cu excepţia bunurilor prevăzute în alin. (1) lit. b) şi lit. c).	asupra căreia ar putea opera măsura confiscării speciale.	
Art. 112[1] **Confiscarea extinsă** (1) Sunt supuse confiscării şi alte bunuri decât cele menţionate la art. 112, în cazul în care persoana este condamnată pentru comiterea uneia dintre următoarele infracţiuni, dacă fapta este susceptibilă să îi procure un folos material şi pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 4 ani sau mai mare: a) infracţiuni privind traficul de droguri şi de precursori; b) infracţiuni privind traficul şi exploatarea persoanelor vulnerabile; c) infracţiuni privind frontiera de stat a României; d) infracţiunea de spălare a banilor; e) infracţiuni din legislaţia privind prevenirea şi combaterea pornografiei; f) infracţiuni din legislaţia privind combaterea terorismului; g) constituirea unui grup infracţional organizat; h) infracţiuni contra	**Art. 118[2]** **Confiscarea extinsă** Sunt supuse confiscării şi alte bunuri decât cele menţionate la art. 118, în cazul în care persoana este condamnată pentru comiterea uneia dintre următoarele infracţiuni, dacă fapta este susceptibilă să îi procure un folos material şi pedeapsa prevăzută de lege este închisoarea de 5 ani sau mai mare: a) proxenetism; b) infracţiuni privind traficul de droguri şi de precursori; c) infracţiuni privind traficul de persoane; d) infracţiuni la regimul frontierei de stat a României; e) infracţiunea de spălare a banilor; f) infracţiuni din legislaţia privind prevenirea şi combaterea pornografiei; g) infracţiuni din legislaţia privind prevenirea şi combaterea terorismului; h) asocierea pentru săvârşirea de infracţiuni; i) infracţiunea de iniţiere sau constituire a unui grup	Confiscarea extinsă a fost introdusă prin Legea nr. 63 din 17 aprilie 2012 privind modificarea şi completarea Codului penal al României şi a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal . Textul are la bază Decizia-cadru nr. 2005/212/JAI a Consiliului Uniunii Europene privind confiscarea produselor, a instrumentelor şi a bunurilor având legătură cu infracţiunea . De altfel, în Raportul Comisiei Europene către Parlamentul European şi către Consiliul European privind progresele realizate de România în cadrul Mecanismului de Cooperare şi verificare din iunie 2011 se arată că în sfera luptei împotriva corupţiei ţara noastră trebuie să dovedească rezultate convingătoare în recuperarea produselor infracţiunii, urmând cele mai bune practici din alte state membre ale Uniunii Europene şi adoptând o nouă lege privind confiscarea extinsă. Fiind o instituţie juridică nouă, aplicarea ei în practică ridică numeroase probleme. În cele ce urmează ne vom referi la câteva din aceste probleme: - identificarea instituţiilor cărora li se pot solicita relaţii privind bunurile unei persoane; - modalităţile prin care se poate face dovada că un bun aparţine, în fapt persoanei urmărite, deşi titularul dreptului de proprietate este o altă persoană. Luarea măsurii confiscării faţă de alte persoane decât titularul dreptului de proprietate Confiscarea extinsă se ia şi faţă de bunurile cu privire la care persoana în cauză nu mai este titularul dreptului de proprietate. Astfel, potrivit art. 1182 alin. (3), pentru aplicarea confiscării extinse se ţine seama şi de valoarea bunurilor transferate de persoana condamnată sau de un alt membru de familie, persoanelor cu care persoana condamnată a stabilit relaţii asemănătoare acelora dintre soţi sau dintre părinţi şi copii în cazul în care convieţuiesc cu acesta, persoanelor juridice asupra cărora persoana condamnată deţine controlul. Enumerarea este limitativă, confiscarea extinsă neputându-se aplica altor persoane decât în cazul în care se face dovada simulaţiei. Din text rezultă că pot fi confiscate: a) bunurile care au intrat în patrimoniul persoanei condamnate cu cel mult 5 ani înainte de săvârşirea infracţiunii şi, respectiv, până la sesizarea instanţei. b) bunurile care au fost transferate de persoana condamnată altor persoane cu care a stabilit relaţii asemănătoare celor dintre soţi sau dintre părinţi şi copii, numai în cazul în care convieţuiesc cu acesta, sau persoanelor juridice asupra cărora deţine controlul.

LUMEAJUSTITIEI.RO

patrimoniului; i) nerespectarea regimului armelor, muniţiilor, materialelor nucleare şi al materiilor explozive; j) falsificarea de monede, timbre sau de alte valori; k) divulgarea secretului economic, concurenţa neloială, nerespectarea dispoziţiilor privind operaţii de import sau export, deturnarea de fonduri, infracţiuni privind regimul importului şi al exportului, precum şi al introducerii şi scoaterii din ţară de deşeuri şi reziduuri; l) infracţiuni privind jocurile de noroc; m) infracţiuni de corupţie, infracţiunile asimilate acestora, precum şi infracţiunile împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene; n) infracţiuni de evaziune fiscală; o) infracţiuni privind regimul vamal; p) infracţiuni de fraudă comise prin sisteme informatice şi mijloace de plată electronice; q) traficul de organe, ţesuturi sau celule de origine umană. (2) Confiscarea extinsă se dispune dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii:	infracţional organizat ori de aderare sau sprijinire sub orice formă a unui astfel de grup; j) infracţiuni contra patrimoniului; k) infracţiuni privitoare la nerespectarea regimului armelor şi muniţiilor, materialelor nucleare sau al altor materii radioactive şi materiilor explozive; l) falsificarea de monedă sau alte valori; m) divulgarea secretului economic, concurenţa neloială, nerespectarea dispoziţiilor privind operaţiile de import sau export, deturnarea de fonduri, nerespectarea dispoziţiilor privind importul de deşeuri şi reziduuri; n) infracţiuni privind organizarea şi exploatarea jocurilor de noroc; o) trafic de migranţi; p) infracţiuni de corupţie, infracţiuni asimilate infracţiunilor de corupţie, infracţiuni în legătură cu infracţiunile de corupţie, infracţiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene; q) infracţiuni de evaziune fiscală; r) infracţiuni privind regimul vamal;	Aşadar, nu se pune problema dovedirii făptuitorului că un bun aparţine „în fapt” persoanei cercetate, deşi ca titular al dreptului de proprietate apare o altă persoană. Nu acest aspect este vizat de textul legal, ci doar bunurile, cu înţelesul pe care legea îl dă acestui termen, care au intrat în proprietatea sa în perioada la care se referă legea sau au fost transferate persoanelor prevăzute la art. 118^2 alin. (3) C.pen. În aceste condiţii sarcina procurorului este mult mai simplă, urmând să verifice toate actele civile care au fost încheiate în perioada prevăzută de lege, care au lăsat o urmă scrisă sau care deşi nu au dovezi scrise pot fi probate cu alte mijloace prevăzute de lege. În acest scop se poate adresa UNNPR care îi poate pune la dispoziţie lista actelor autentice semnate în perioada la care face referire legea. Actele juridice care fac obiectul simulaţiei produc efecte numai între părţi şi succesorii lor universali sau cu titlu universal, dacă din natura contractului sau din stipulaţia părţilor nu rezultă contrariul. Dovada simulaţiei poate fi făcută cu orice mijloc de probă de terţi sau de creditori (art. 1292 Noul C. civ.). **Disfuncţionalităţi în ceea ce priveşte procedura luării măsurii de siguranţă a confiscării extinse** În mod evident, procurorul care efectuează urmărirea penală nu va putea efectua acte de identificare a bunurilor la care se referă legea. În vederea identificării lor, pe baza solicitărilor pe care le va adresa organelor financiar-fiscale, organelor bancare, UNNPR, ANI etc. va trebui să dispună o expertiză financiar contabilă care să evidenţieze intrările şi ieşirile din patrimoniul persoanei, să evalueze bunurile achiziţionate şi cel mai important, să evidenţieze veniturile licite ale persoanei. Numai având la dosar acest document procurorul poate solicita instanţei luarea măsurii confiscării extinse. În conformitate cu art. 3 alin. (4) din O.U.G. nr. 74 din 26 iunie 2013 privind unele măsuri pentru îmbunătăţirea activităţii ANAF, precum şi pentru modificarea şi completarea unor acte normative, procurorii pot dispune efectuarea de către inspectorii antifraudă, detaşaţi în cadrul parchetelor, efectuarea de constatări, investigaţii financiare sau orice alte verificări în materie penală, în procedura confiscării extinse.

LUMEAJUSTITIEI.RO

a) valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată, într-o perioadă de 5 ani înainte şi, dacă este cazul, după momentul săvârşirii infracţiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanţei, depăşeşte în mod vădit veniturile obţinute de aceasta în mod licit; b) instanţa are convingerea că bunurile respective provin din activităţi infracţionale de natura celor prevăzute la alin. (1). (3) Pentru aplicarea dispoziţiilor alin. (2) se va ţine seama şi de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată ori de un terţ unui membru al familiei sau unei persoane juridice asupra căreia persoana condamnată deţine controlul. (4) Prin bunuri, conform prezentului articol, se înţelege şi sumele de bani. (5) La stabilirea diferenţei dintre veniturile licite şi valoarea bunurilor dobândite se vor avea în vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor şi cheltuielile făcute de persoana condamnată, membrii familiei acesteia. (6) Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani şi bunuri până la concurenţa valorii	s) infracţiunea de bancrută frauduloasă; ş) infracţiuni săvârşite prin intermediul sistemelor informatice şi al mijloacelor de plată electronice; t) traficul de organe, ţesuturi sau celule de origine umană. Confiscarea extinsă se dispune dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiţii: a) valoarea bunurilor dobândite de persoana condamnată, într-o perioadă de 5 ani înainte şi, dacă este cazul, după momentul săvârşirii infracţiunii, până la data emiterii actului de sesizare a instanţei, depăşeşte în mod vădit veniturile obţinute de aceasta în mod licit; b) instanţa are convingerea că bunurile respective provin din activităţi infracţionale de natura celor prevăzute la alin. 1. Pentru aplicarea dispoziţiilor alin. 2 se ţine seama şi de valoarea bunurilor transferate de către persoana condamnată sau de un terţ unui membru de familie, persoanelor cu care persoana condamnată a stabilit relaţii asemănătoare acelora dintre soţi ori dintre părinţi şi copii, în cazul în care convieţuiesc cu acesta, persoanelor juridice asupra	

LUMEAJUSTITIEI.RO

acestora. (7) Se confiscă, de asemenea, bunurile şi banii obţinuţi din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării, precum şi bunurile produse de acestea. (8) Confiscarea nu poate depăşi valoarea bunurilor dobândite în perioada prevăzută la alin. (2), care excedează nivelului veniturilor licite ale persoanei condamnate.	cărora persoana condamnată deţine controlul. Prin bunuri, conform prezentului articol, se înţelege şi sumele de bani. La stabilirea diferenţei dintre veniturile licite şi valoarea bunurilor dobândite se vor avea în vedere valoarea bunurilor la data dobândirii lor şi cheltuielile făcute de persoana condamnată, persoanele prevăzute la alin. 3. Dacă bunurile supuse confiscării nu se găsesc, în locul lor se confiscă bani şi bunuri până la concurenţa valorii acestora. Se confiscă, de asemenea, bunurile şi banii obţinuţi din exploatarea sau folosirea bunurilor supuse confiscării. Confiscarea nu poate depăşi valoarea bunurilor dobândite în perioada prevăzută la alin. 2, care excedează nivelului veniturilor licite ale persoanei condamnate.	
Art. 113 **Limitele răspunderii penale** (1) Minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu răspunde penal. (2) Minorul care are vârsta între 14 şi 16 ani răspunde penal numai dacă se dovedeşte că a săvârşit fapta cu discernământ.	**Art. 99** **Limitele răspunderii penale** Minorul care nu a împlinit vârsta de 14 ani nu răspunde penal. Minorul care are vârsta între 14 şi 16 ani răspunde penal, numai dacă se dovedeşte că a săvârşit fapta cu discernământ.	Regimul răspunderii penale a minorului din noul Cod penal este identic cu cel reglementat de art. 99 din Codul penal de la 1968 chiar dacă art. 113 alin. (3) a adăugat, la răspunderea minorului de 16 ani, sintagma „potrivit legii”.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(3) Minorul care a împlinit vârsta de 16 ani răspunde penal potrivit legii.	Minorul care a împlinit vârsta de 16 ani răspunde penal.	
Art. 114 **Consecinţele răspunderii penale** (1) Faţă de minorul care, la data săvârşirii infracţiunii, avea vârsta cuprinsă între 14 şi 18 ani se ia o măsură educativă neprivativă de libertate. (2) Faţă de minorul prevăzut în alin. (1) se poate lua o măsură educativă privativă de libertate în următoarele cazuri: a) dacă a mai săvârşit o infracţiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă ce a fost executată ori a cărei executare a început înainte de comiterea infracţiunii pentru care este judecat; b) atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detenţiunea pe viaţă.	**Art. 100** **Consecinţele răspunderii penale** Faţă de minorul care răspunde penal se poate lua o măsură educativă ori i se poate aplica o pedeapsă. La alegerea sancţiunii se ţine seama de gradul de pericol social al faptei săvârşite, de starea fizică, de dezvoltarea intelectuală şi morală, de comportarea lui, de condiţiile în care a fost crescut şi în care a trăit şi de orice alte elemente de natură să caracterizeze persoana minorului. Pedeapsa se aplică numai dacă se apreciază că luarea unei măsuri educative nu este suficientă pentru îndreptarea minorului.	Textul art. 114, care are aceeaşi denumire marginală ca şi art. 100 din Codul penal de la 1968 stabileşte condiţiile răspunderii penale a minorului, mai exact cadrul sancţiunilor de drept penal aplicabile minorilor. Art. 114 este clar şi bine sistematizat stabilind că faţă de minorul care a săvârşit infracţiuni se pot lua exclusiv măsuri educative. În principiu, măsurile educative sunt neprivative de libertate. Excepţiile sunt prevăzute de art. 114 alin. (2): dacă a mai săvârşit o infracţiune, pentru care i s-a aplicat o măsură educativă sau atunci când pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea de 7 ani sau mai mare ori detenţiunea pe viaţă. Codul penal în vigoare a prevăzut de asemenea exclusiv măsuri educative pentru minori în perioada 1977-1992 (Decretul nr. 218/1977). În prezent art. 100 din acest cod prevede posibilitatea luării faţă de minor a unei măsuri educative sau aplicării unei pedepse.
Art. 115 **Măsurile educative** (1) Măsurile educative sunt neprivative de libertate sau privative de libertate. 1. Măsurile educative neprivative de libertate sunt: a) stagiul de formare civică; b) supravegherea;	**Art. 101** **Măsurile educative** Măsurile educative care se pot lua faţă de minor sunt: a) mustrarea; b) libertatea supravegheată; c) internarea într-un centru de reeducare; d) internarea într-un institut	Dispoziţiile art. 115 din noul Cod penal, cu aceeaşi denumire marginală ca şi art. 101 din Codul penal de la 1968 stabilesc măsurile educative ce pot fi luate faţă de minorii care săvârşesc infracţiuni. Spre deosebire de textul art. 100 care prevede două măsuri educative neprivative de libertate (mustrarea şi libertatea supravegheată) şi două măsuri educative privative de libertate (internarea într-un centru de reeducare şi internarea într-un institut medical-educativ), noul Cod prevede patru măsuri educative neprivative de libertate (stagiul de formare civică, supravegherea, consemnarea la sfârşit de săptămână, asistarea zilnică), două măsuri educative privative de libertate (internarea într-un centru educativ,

LUMEAJUSTITIEI.RO

c) consemnarea la sfârşit de săptămână; d) asistarea zilnică. 2. Măsurile educative privative de libertate sunt: a) internarea într-un centru educativ; b) internarea într-un centru de detenţie. (2) Alegerea măsurii educative care urmează să fie luată faţă de minor se face, în condiţiile art. 114, potrivit criteriilor prevăzute în art. 74.	medical-educativ.	internarea într-un centru de detenţie). Alegerea măsurii se face potrivit criteriilor de la art. 114 din noul Cod penal, dar şi a criteriilor generale de individualizare. Măsurile educative neprivative de libertate din noul Cod penal sunt noi, inexistente în dreptul nostru penal până acum, prezentate în ordinea severităţii lor începând cu cea mai uşoară şi care are la bază concepţia că deficienţele în educaţie constituie cauza delincvenţei juvenile. În ceea ce priveşte măsurile educative privative de libertate prima este internarea într-un centru educativ, probabil asemănător centrului de reeducare prevăzut de art. 101 din Codul penal de la 1968, dar a doua este necunoscută dreptului penal românesc, prevăzând internarea într-un centru de detenţie. Durata internării este între 2 şi 5 ani în cazul grave şi 5-15 ani în cazul infracţiunilor deosebit de grave. Deşi textul nu o spune, ne aflăm în prezenţa unui penitenciar pentru minori. Oricum durata maximă a măsurii depăşeşte cu mult durata şi severitatea unei măsuri educative, în plus durează mult după ce minorul a devenit major. Este de fapt o pedeapsă.
Art. 116 **Referatul de evaluare** (1) În vederea efectuării evaluării minorului, potrivit criteriilor prevăzute în art. 74, instanţa va solicita serviciului de probaţiune întocmirea unui referat care va cuprinde şi propuneri motivate referitoare la natura şi durata programelor de reintegrare socială pe care minorul ar trebui să le urmeze, precum şi la alte obligaţii ce pot fi impuse acestuia de către instanţă. (2) Referatul de evaluare privind respectarea condiţiilor de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse se întocmeşte de către		Acest text din noul Cod penal nu îşi găseşte corespondent în actualul Cod penal şi prevede în ce condiţii instanţa solicită serviciului de probaţiune întocmirea unui referat precum şi conţinutul acestuia.

LUMEAJUSTITIEI.RO

serviciul de probaţiune în toate cazurile în care instanţa dispune asupra măsurii educative ori asupra modificării sau încetării executării obligaţiilor impuse, cu excepţia situaţiei prevăzute la art. 126, când acesta va fi întocmit de către centrul educativ ori de detenţie.		
Art. 117 **Stagiul de formare civică** (1) Măsura educativă a stagiului de formare civică constă în obligaţia minorului de a participa la un program cu o durată de cel mult 4 luni, pentru a-l ajuta să înţeleagă consecinţele legale şi sociale la care se expune în cazul săvârşirii de infracţiuni şi pentru a-l responsabiliza cu privire la comportamentul său viitor. (2) Organizarea, asigurarea participării şi supravegherea minorului, pe durata cursului de formare civică, se fac sub coordonarea serviciului de probaţiune, fără a afecta programul şcolar sau **profesional al minorului.**		Textul nu are corespondent în actualul Cod penal, reglementând o măsură educativă nouă: stagiul de formare civică. Măsura îşi propune să responsabilizeze pe minorul infractor conştientizându-l asupra gravelor pericole la care se supune în cazul adoptării unei conduite infracţionale. Măsura prevede obligaţia minorului de a participa la un program cu durata maximă de 4 luni, în afara programului şcolar. Durata minimă a programului este lăsată la aprecierea instanţei. Programul trebuie să ţină seama de deficienţele educaţionale ale minorului.
Art. 118 **Supravegherea** Măsura educativă a supravegherii constă în controlarea şi îndrumarea minorului în cadrul programului	**Art. 103** **Libertatea supravegheată** Măsura educativă a libertăţii supravegheate constă în lăsarea minorului în libertate pe timp de un an, sub supraveghere	A doua măsură educativă în ordinea severităţii este supravegherea, măsură care îşi are corespondent în prevederile art. 103 din actualul Cod penal, dar prin conţinutul şi durata sa această măsură este mai blândă decât cea din actualul Cod penal. Conţinutul măsurii corespunde denumirii sale, în sensul că minorul este supravegheat, controlat în cadrul programului său zilnic, sub coordonarea serviciului de probaţiune pe durata stabilită de instanţă între două şi 6 luni.

LUMEAJUSTITIEI.RO

său zilnic, pe o durată cuprinsă între două şi 6 luni, sub coordonarea serviciului de probaţiune, pentru a asigura participarea la cursuri şcolare sau de formare profesională şi prevenirea desfăşurării unor activităţi sau intrarea în legătură cu anumite persoane care ar putea afecta procesul de îndreptare a acestuia.	deosebită. Supravegherea poate fi încredinţată, după caz, părinţilor minorului, celui care l-a înfiat sau tutorelui. Dacă aceştia nu pot asigura supravegherea în condiţii satisfăcătoare, instanţa dispune încredinţarea supravegherii minorului, pe acelaşi interval de timp, unei persoane de încredere, de preferinţă unei rude mai apropiate, la cererea acesteia, ori unei instituţii legal însărcinate cu supravegherea minorilor. Instanţa pune în vedere, celui căruia i s-a încredinţat supravegherea, îndatorirea de a veghea îndeaproape asupra minorului, în scopul îndreptării lui. De asemenea, i se pune în vedere că are obligaţia să înştiinţeze instanţa de îndată, dacă minorul se sustrage de la supravegherea ce se exercită asupra lui sau are purtări rele ori a săvârşit din nou o faptă prevăzută de legea penală. Instanţa poate să impună minorului respectarea uneia sau mai multora din următoarele obligaţii: a) să nu frecventeze anumite locuri stabilite; b) să nu intre în legătură cu anumite persoane;	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	c) să presteze o activitate neremunerată într-o instituţie de interes public fixată de instanţă, cu o durată între 50 şi 200 de ore, de maximum 3 ore pe zi, după programul de şcoală, în zilele nelucrătoare şi în vacanţă. Instanţa atrage atenţia minorului asupra consecinţelor comportării sale. După luarea măsurii libertăţii supravegheate, instanţa încunoştinţează şcoala unde minorul învaţă sau unitatea la care este angajat şi, după caz, instituţia la care prestează activitatea stabilită de instanţă. Dacă înăuntrul termenului prevăzut în alin. 1 minorul se sustrage de la supravegherea ce se exercită asupra lui sau are purtări rele, ori săvârşeşte o faptă prevăzută de legea penală, instanţa revocă libertatea supravegheată şi ia faţă de minor măsura internării într-un centru de reeducare. Dacă fapta prevăzută de legea penală constituie infracţiune, instanţa ia măsura internării sau aplică o pedeapsă. Termenul de un an prevăzut în alin. 1 curge de la data punerii în executare a libertăţii supravegheate.	

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 119 **Consemnarea la sfârşit de săptămână** (1) Măsura educativă a consemnării la sfârşit de săptămână constă în obligaţia minorului de a nu părăsi locuinţa în zilele de sâmbătă şi duminică, pe o durată cuprinsă între 4 şi 12 săptămâni, afară de cazul în care, în această perioadă, are obligaţia de a participa la anumite programe ori de a desfăşura anumite activităţi impuse de instanţă. (2) Supravegherea se face sub coordonarea serviciului de probaţiune.		Măsura educativă a consemnării la sfârşit de săptămână constă în obligaţia minorului de a nu părăsi locuinţa în zilele de sâmbătă şi duminică, pe o durată cuprinsă între 4 şi 12 săptămâni şi nu îşi are corespondent în legea penală în vigoare. Este o măsură restrictivă de libertate care urmăreşte modificarea conduitei minorului atât printr-o constrângere de ordin fizic cât mai ales de ordin moral.
Art. 120 **Asistarea zilnică** (1) Măsura educativă a asistării zilnice constă în obligaţia minorului de a respecta un program stabilit de serviciul de probaţiune, care conţine orarul şi condiţiile de desfăşurare a activităţilor, precum şi interdicţiile impuse minorului. (2) Măsura educativă a asistării zilnice se ia pe o durată cuprinsă între 3 şi 6 luni, iar supravegherea se face sub coordonarea serviciului de probaţiune.		Asistarea zilnică este cea mai severă măsură educativă neprivativă de libertate aplicabilă minorului şi nu are corespondent în măsurile educative prevăzute de actuala lege penală. Măsura constă în obligaţia minorului de a respecta un program concret, exact, stabilit de stabilit de serviciul de probaţiune. Durata măsurii este între 3 şi 6 luni. Latura coercitivă constă în respectarea de către minor a programului, distrăgându-i atenţia de la preocupările infracţionale, împiedicându-l să ia legătura cu mediul delincvenţional.
Art. 121 **Obligaţii ce pot fi impuse**		Prevederile art. 121 din noul Cod penal nu au corespondent în Codul penal de la 1968, fiind doar comparabile cu unele dispoziţii din art. 103 care face vorbire de obligaţii pe

LUMEAJUSTITIEI.RO

minorului (1) Pe durata executării măsurilor educative neprivative de libertate, instanţa poate impune minorului una sau mai multe dintre următoarele obligaţii: a) să urmeze un curs de pregătire şcolară sau formare profesională; b) să nu depăşească, fără acordul serviciului de probaţiune, limita teritorială stabilită de instanţă; c) să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă; d) să nu se apropie şi să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanţii la săvârşirea infracţiunii ori cu alte persoane stabilite de instanţă; e) să se prezinte la serviciul de probaţiune la datele fixate de acesta; f) să se supună măsurilor de control, tratament sau îngrijire medicală. (2) Când stabileşte obligaţia prevăzută în alin. (1) lit. d), instanţa individualizează, în concret, conţinutul acestei obligaţii, ţinând seama de		care instanţa le poate impune minorului faţă de care s-a luat măsura educativă a libertăţii supravegheate. Art. 121 din noul Cod penal prevede însă un ansamblu de obligaţii ce pot fi impuse minorului pe durata executării măsurilor educative neprivative de libertate. Obligaţiile impuse minorului au caracter **formativ** (să urmeze un curs de pregătire şcolară sau formare profesională) **preventiv**, adică să prevină săvârşirea de către minor a unor infracţiuni sau încălcări ale normelor de conduită (să nu depăşească, fără acordul serviciului de probaţiune, limita teritorială stabilită de instanţă, să nu se afle în anumite locuri sau la anumite manifestări sportive, culturale ori la alte adunări publice, stabilite de instanţă, să nu se apropie şi să nu comunice cu victima sau cu membri de familie ai acesteia, cu participanţii la săvârşirea infracţiunii ori cu alte persoane stabilite de instanţă), de **control** (să se prezinte la serviciul de probaţiune să se supună măsurilor de control). Textul cuprinde norme de individualizare a obligaţiilor precum şi norme procedurale privind organul care supraveghează executarea obligaţiilor impuse de instanţă şi care sesizează instanţa în cazul modificării ori încetarea obligaţiilor sau în cazul în care persoana nu respectă condiţiile de executare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

împrejurările cauzei. (3) Supravegherea executării obligaţiilor impuse de instanţă se face sub coordonarea serviciului de probaţiune. (4) Pe durata executării măsurii educative neprivative de libertate, serviciul de probaţiune are obligaţia să sesizeze instanţa, dacă: a) au intervenit motive care justifică fie modificarea obligaţiilor impuse de instanţă, fie încetarea executării unora dintre acestea; b) persoana supravegheată nu respectă condiţiile de executare a măsurii educative sau nu execută, în condiţiile stabilite, obligaţiile ce îi revin.		
Art. 122 **Modificarea sau încetarea obligaţiilor** (1) Dacă, pe parcursul supravegherii, au intervenit motive care justifică fie impunerea unor noi obligaţii, fie sporirea sau diminuarea condiţiilor de executare a celor existente, instanţa dispune modificarea obligaţiilor în mod corespunzător, pentru a asigura persoanei supravegheate şanse mai mari de îndreptare. (2) Instanţa dispune încetarea executării unora dintre		Dispoziţiile art. 122 din noul Cod penal referitoare la modificarea sau încetarea obligaţiilor sunt de asemenea fără corespondent în legea penală în vigoare. Textul prevede posibilitatea modificării obligaţiilor pentru a asigura persoanei supravegheate şanse mai mari de îndreptare, precum şi posibilitatea încetării executării unor obligaţii când instanţa apreciază că menţinerea lor nu mai este necesară.

LUMEAJUSTITIEI.RO

obligaţiile pe care le-a impus, când apreciază că menţinerea acestora nu mai este necesară.		
Art. 123 **Prelungirea sau înlocuirea măsurilor educative neprivative de libertate** (1) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse, instanţa dispune: a) prelungirea măsurii educative, fără a putea depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta; b) înlocuirea măsurii luate cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate mai severă; c) înlocuirea măsurii luate cu internarea într-un centru educativ, în cazul în care, iniţial, s-a luat măsura educativă neprivativă de libertate cea mai severă, pe durata sa maximă. (2) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b), dacă nici de această dată nu sunt respectate condiţiile de executare a măsurii educative sau a obligaţiilor impuse, instanţa înlocuieşte măsura educativă neprivativă de libertate cu măsura internării într-un centru educativ.		Textul art. 123 din noul Cod penal este o continuare a celui precedent, prevăzând, în detaliu, măsurile pe care le poate lua instanţa în cazul în care minorul nu respectă, cu rea voinţă, condiţiile de executare a măsurii sau în cazul săvârşirii unei infracţiuni. Măsurile sunt prevăzute pe o scară ascendentă sub aspectul severităţii, începând cu prelungirea duratei măsurii educative, continuând cu înlocuirea măsurii cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate şi terminând cu înlocuirea măsurii neprivative de libertate cea mai severă cu o măsură privativă e libertate – internarea într-un centru educativ. Aceleaşi măsuri pot fi aplicate gradual în cazul săvârşirii de către minor a unei infracţiuni cu precizarea că instanţa poate impune noi obligaţii şi poate spori condiţiile de executare a celor existente.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(3) Dacă minorul aflat în executarea unei măsuri educative neprivative de libertate săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa dispune: a) prelungirea măsurii educative luate iniţial, fără a putea depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta; b) înlocuirea măsurii luate iniţial cu o altă măsură educativă neprivativă de libertate mai severă; c) înlocuirea măsurii luate iniţial cu o măsură educativă privativă de libertate. (4) În cazurile prevăzute în alin. (1) lit. a) şi lit. b), precum şi în alin. (3) lit. a) şi lit. b), instanţa poate impune noi obligaţii în sarcina minorului ori sporeşte condiţiile de executare a celor existente.		
Art. 124 **Internarea într-un centru educativ** (1) Măsura educativă a internării într-un centru educativ constă în internarea minorului într-o instituţie specializată în recuperarea minorilor, unde va urma un program de pregătire şcolară şi	**Art. 104** **Internarea într-un centru de reeducare** Măsura educativă a internării într-un centru de reeducare se ia în scopul reeducării minorului, căruia i se asigură posibilitatea de a dobândi învăţătura necesară şi o pregătire profesională potrivit	Dispoziţiile art. 124 din noul Cod penal au corespondent indirect în dispoziţiile art. 104, 106-108 din Codul penal de la 1968 privitoare la măsura internării într-un centru de reeducare. Măsura internării într-un centru educativ poate fi luată pe o durată între unu şi trei ani, iar minorul va urma un program de pregătire şcolară şi profesională adecvat aptitudinilor sale precum şi programului de integrare socială. În cazul săvârşirii unei infracţiuni în perioada internării într-un centru educativ instanţa poate menţine măsura, dar prelungind durata acesteia până la trei ani, fie o poate înlocui cu internarea într-un centru de detenţie. Dacă minorul a fost receptiv la instrucţia şcolară şi profesională şi a făcut progrese

LUMEAJUSTITIEI.RO

formare profesională potrivit aptitudinilor sale, precum şi programe de reintegrare socială. (2) Internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între unu şi 3 ani. (3) Dacă în perioada internării minorul săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa poate menţine măsura internării într-un centru educativ, prelungind durata acesteia, fără a depăşi maximul prevăzut de lege, sau o poate înlocui cu măsura internării într-un centru de detenţie. (4) În cazul în care pe durata internării minorul a dovedit interes constant pentru însuşirea cunoştinţelor şcolare şi profesionale şi a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puţin jumătate din durata internării, instanţa poate dispune: a) înlocuirea internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana internată nu a împlinit vârsta de 18 ani;	cu aptitudinile sale. Măsura internării se ia faţă de minorul în privinţa căruia celelalte măsuri educative sunt neîndestulătoare. **Art. 106** **Durata măsurilor** Măsurile prevăzute în art. 104 şi 105 se iau pe timp nedeterminat, însă nu pot dura decât până la împlinirea vârstei de 18 ani. Măsura prevăzută în art. 105 trebuie să fie ridicată de îndată ce a dispărut cauza care a impus luarea acesteia. Instanţa, dispunând ridicarea măsurii prevăzute în art. 105, poate, dacă este cazul, să ia faţă de minor măsura internării într-un centru de reeducare. La data când minorul devine major, instanţa poate dispune prelungirea internării pe o durată de cel mult 2 ani, dacă aceasta este necesară pentru realizarea scopului internării. **Art. 107** **Liberarea minorului înainte de a deveni major** Dacă a trecut cel puţin un an de la data internării în centrul de reeducare şi minorul a dat dovezi temeinice de îndreptare, de sârguinţă la învăţătură şi la însuşirea pregătirii profesionale, se poate dispune	semnificative în direcţia integrării sociale, după executarea a cel puţin jumătate din durata măsurii, se poate dispune înlocuirea acestei măsuri cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării ce a rămas de executat, dacă minorul nu a împlinit 18 ani sau cu liberarea din centrul educativ dacă a devenit major. În ambele situaţii instanţa va impune una sau mai multe din obligaţiile prevăzute la art. 121. Dacă minorul, cu rea-credinţă, nu respectă condiţiile de executare a măsurii asistării zilnice sau obligaţiile impuse ori comite o nouă infracţiune, instanţa revine asupra înlocuirii măsurii şi dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii într-un centru educativ ori internarea într-un centru de detenţie. Doctrina (C. Bulai) precizează că legiuitorul a omis să se pronunţe asupra situaţiei minorului care a împlinit 18 ani, a fost liberat din centrul educativ cu impunerea de obligaţii şi care a săvârşit o infracţiune înainte de împlinirea duratei internării. Considerăm că în această situaţie fostul minor va răspunde ca major întrucât a săvârşit infracţiunea după împlinirea vârstei de 18 ani, comportamentul său în cadrul centrului educativ şi după liberare urmând a forma profilul criminologic al inculpatului de care se va ţine seama în opera de individualizare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

b) liberarea din centrul educativ, dacă persoana internată a împlinit vârsta de 18 ani. (5) Odată cu înlocuirea sau liberarea instanţa impune respectarea uneia sau mai multora dintre obligaţiile prevăzute în art. 121 până la împlinirea duratei măsurii internării. (6) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de executare a măsurii asistării zilnice sau obligaţiile impuse, instanţa revine asupra înlocuirii sau liberării şi dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii internării într-un centru educativ. (7) În cazul săvârşirii, până la împlinirea duratei internării, a unei noi infracţiuni de către o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi faţă de care s-a dispus înlocuirea măsurii internării într-un centru educativ cu măsura asistării zilnice, instanţa revine asupra înlocuirii şi dispune: a) executarea restului rămas din durata măsurii internării iniţiale, cu posibilitatea prelungirii duratei acesteia până la maximul prevăzut de	liberarea acestuia înainte de a deveni major. **Art. 108** **Revocarea liberării sau internării minorului** Dacă în perioada liberării acordate potrivit articolului precedent, minorul are o purtare necorespunzătoare, se poate dispune revocarea liberării. Dacă în perioada internării într-un centru de reeducare sau într-un institut medical-educativ ori a liberării înainte de a deveni major, minorul săvârşeşte din nou o infracţiune pentru care se apreciază că este cazul să i se aplice pedeapsa închisorii, instanţa revocă internarea. În cazul când nu este necesară o pedeapsă, se menţine măsura internării şi se revocă liberarea.	

LUMEAJUSTITIEI.RO

lege; b) internarea într-un centru de detenţie.		
Art. 125 **Internarea într-un centru de detenţie** (1) Măsura educativă a internării într-un centru de detenţie constă în internarea minorului într-o instituţie specializată în recuperarea minorilor, cu regim de pază şi supraveghere, unde va urma programe intensive de reintegrare socială, precum şi programe de pregătire şcolară şi formare profesională potrivit aptitudinilor sale. (2) Internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între 2 şi 5 ani, afară de cazul în care pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea de 20 de ani sau mai mare ori detenţiunea pe viaţă, când internarea se ia pe o perioadă cuprinsă între 5 şi 15 ani. (3) Dacă în perioada internării minorul săvârşeşte o nouă infracţiune sau este judecat pentru o infracţiune concurentă săvârşită anterior, instanţa prelungeşte măsura internării, fără a depăşi maximul prevăzut în alin. (2), determinat în raport		Textul art. 125 din noul Cod penal nu are corespondent în Codul penal de la 1968 care nu prevede centre de detenţie pentru minori. Doctrina (C. Bulai) nu face aprecieri cu privire la natura juridică a centrului de detenţie: este penitenciar pentru minori sau un centru educativ cu regim sever. Din interpretarea textului deducem că este un centru educativ cu regim sever de pază şi supraveghere, dar şi cu program de pregătire şcolară şi formare profesională. Internarea se poate dispune pe o perioadă cuprinsă între 2 şi 5 ani cu excepţia infracţiunilor pentru care legea prevede pedeapsa de 20 ani sau mai mare când internarea se dispune pe o perioadă cuprinsă între 5 şi 15 ani. Mai poate fi vorba de centru educativ cu regim sever la o internare de 15 ani? Credem că nu şi din acest motiv apreciem că centrul de detenţie are o dublă natură în funcţie de durata internării minorului şi, evident, de obligaţiile diferite mai exact de regimul diferit pe care minorul îl suportă. Textul prevede posibilitatea prelungirii internării pentru minorul care săvârşeşte o infracţiune pe perioada internării, dar şi posibilitatea înlocuirii internării pentru minorul care dovedeşte interes constant pentru însuşirea cunoştinţelor şcolare şi profesionale şi face progrese evidente în vederea integrării sociale, după executarea a cel puţin jumătate din durata internării sau posibilitatea liberării pentru cel care a împlinit 18 ani. Legea prevede posibilitatea instanţei de a reveni asupra înlocuirii măsurii sau a liberării în cazul nerespectării obligaţiilor impuse sau săvârşirii unei noi infracţiuni.

LUMEAJUSTITIEI.RO

cu pedeapsa cea mai grea dintre cele prevăzute de lege pentru infracţiunile săvârşite. Din durata măsurii educative se scade perioada executată până la data hotărârii. (4) În cazul în care pe durata internării minorul a dovedit interes constant pentru însuşirea cunoştinţelor şcolare şi profesionale şi a făcut progrese evidente în vederea reintegrării sociale, după executarea a cel puţin jumătate din durata internării, instanţa poate dispune: a) înlocuirea internării cu măsura educativă a asistării zilnice pe o perioadă egală cu durata internării neexecutate, dar nu mai mult de 6 luni, dacă persoana internată nu a împlinit vârsta de 18 ani; b) liberarea din centrul de detenţie, dacă persoana internată a împlinit vârsta de 18 ani. (5) Odată cu înlocuirea sau liberarea, instanţa impune respectarea uneia sau mai multora dintre obligaţiile prevăzute în art. 121, până la împlinirea duratei măsurii internării. (6) Dacă minorul nu respectă, cu rea-credinţă, condiţiile de		

LUMEAJUSTITIEI.RO

executare a măsurii asistării zilnice sau obligaţiile impuse, instanţa revine asupra înlocuirii sau liberării şi dispune executarea restului rămas neexecutat din durata măsurii internării într-un centru de detenţie. (7) În cazul săvârşirii, până la împlinirea duratei internării, a unei noi infracţiuni de către o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani şi faţă de care s-a dispus înlocuirea măsurii internării într-un centru de detenţie cu măsura asistării zilnice, instanţa revine asupra înlocuirii şi dispune: a) executarea restului rămas din durata măsurii internării într-un centru de detenţie; b) prelungirea duratei acestei internări în condiţiile prevăzute în alin. (3).		
Art. 126 **Schimbarea regimului de executare** Dacă în cursul executării unei măsuri educative privative de libertate persoana internată, care a împlinit vârsta de 18 ani, are un comportament prin care influenţează negativ sau împiedică procesul de recuperare şi reintegrare a celorlalte persoane internate,		Dispoziţiile art. 126 din noul Cod penal nu au corespondent în legea penală în vigoare. Aceste dispoziţii completează regimul măsurilor educative privative de libertate prevăzând posibilitatea schimbării regimului de executare din centru de detenţie în penitenciar pentru persoana internată care a împlinit 18 ani şi are un comportament care influenţează negativ sau împiedică procesul de recuperare şi integrare a altor persoane. Se pune problema dacă pe calea soluţionării unui incident la executare instanţa poate schimba regimul de executare a unei persoane dintr-o măsură educativă executată în centrul de detenţie într-o pedeapsă executată în penitenciar, pentru că în penitenciar se execută pedeapsa. Răspunsul în opinia noastră este negativ, în sensul că ceea ce nu au realizat instanţele judecând cauza în fond şi în cauzele de atac, nu poate face instanţa de executare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

instanţa poate dispune continuarea executării măsurii educative într-un penitenciar.		Doctrina (C. Bulai) are, de asemenea îndoieli dacă o măsură educativă cu durata de 15 ani rămâne măsura educativă sau se transformă în pedeapsă. Pe de altă parte, această posibilitate de transfer este un argument că centrul de detenţie are o dublă natură: centru educativ şi penitenciar.
Art. 127 **Calculul duratei măsurilor educative** În cazul măsurilor educative privative de libertate, dispoziţiile art. 71 - 73 se aplică în mod corespunzător.		Dispoziţiile art. 127 nu au corespondent în legea penală în vigoare. Aceste dispoziţii prevăd modul de calcul a duratei măsurilor educative prin trimitere la prevederile art. 71-73 din noul Cod penal.
Art. 128 **Efectele cauzelor de atenuare şi agravare** În cazul infracţiunilor săvârşite în timpul minorităţii, cauzele de atenuare şi agravare sunt avute în vedere la alegerea măsurii educative şi produc efecte între limitele prevăzute de lege pentru fiecare măsură educativă.		Potrivit art. 128 din Noul Cod penal, dacă instanţa constată că minorul a săvârşit o infracţiune până la vârsta de 18 ani, dar totodată au fost reţinute fie numai cauze de atenuare, fie numai de agravare ori atât cauze de agravare cât şi de agravare, acestea vor fi avute în vedere la alegerea măsurii educative aplicabile şi la stabilirea duratei măsurii.
Art. 129 **Pluralitatea de infracţiuni** (1) În caz de concurs de infracţiuni săvârşite în timpul minorităţii se stabileşte şi se ia o singură măsură educativă pentru toate faptele, în condiţiile art. 114, ţinând seama de criteriile prevăzute în art. 74. (2) În cazul săvârşirii a două infracţiuni, dintre care una în timpul minorităţii şi una după majorat, pentru infracţiunea		Conform reglementării din art. 129 din noul Cod penal, dacă minorul a săvârşit mai multe infracţiuni în concurs înainte de a împlini vârsta de 18 ani, instanţa va stabili o singură măsură educativă pentru toate infracţiunile concurente luând în seamă criteriile generale de individualizare a pedepsei cât şi gravitatea infracţiunii exprimată prin pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită. Dacă persoana a săvârşit două infracţiuni concurente, dintre care una în timpul minorităţii, iar alta după majorat, instanţa va lua o măsură educativă pentru prima infracţiune şi va aplica o pedeapsă pentru infracţiunea săvârşită după majorat, iar la stabilirea sancţiunii se va ţine seama de natura acesteia, în principiu urmând a fi executată sancţiunea mai gravă. Având în vedere că măsurile educative privative de libertate nu sunt susceptibile de amânare sau de suspendare a executării, sunt excluse de la aceste modalităţi de individualizare şi pedepsele cu închisoarea rezultate din aplicarea cumulului juridic al unei pedepse cu o măsură educativă privativă de libertate.

LUMEAJUSTITIEI.RO

comisă în timpul minorităţii se ia o măsură educativă, iar pentru infracţiunea săvârşită după majorat se stabileşte o pedeapsă, după care: a) dacă măsura educativă este neprivativă de libertate, se execută numai pedeapsa; b) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este închisoarea, se aplică pedeapsa închisorii, care se majorează cu o durată egală cu cel puţin o pătrime din durata măsurii educative ori din restul rămas neexecutat din aceasta la data săvârşirii infracţiunii comise după majorat; c) dacă pedeapsa aplicată pentru infracţiunea săvârşită după majorat este detenţiunea pe viaţă, se execută numai această pedeapsă; d) dacă măsura educativă este privativă de libertate, iar pedeapsa este amenda, se execută măsura educativă, a cărei durată se majorează cu cel mult 6 luni, fără a depăşi maximul prevăzut de lege pentru aceasta. (3) În cazul prevăzut în alin. (2) lit. b), din durata pedepsei aplicate se scade ceea ce s-a executat din momentul		

LUMEAJUSTITIEI.RO

săvârşirii infracţiunii comise după majorat până la data judecării. (4) În cazul săvârşirii după majorat a două sau mai multor infracţiuni concurente se aplică mai întâi regulile referitoare la concursul de infracţiuni, după care se face aplicarea dispoziţiilor alin. (2). (5) Pedeapsa stabilită potrivit dispoziţiilor alin. (2) lit. b) nu poate face obiectul amânării aplicării pedepsei sau al suspendării executării sub supraveghere.		
Art. 130 **Descoperirea unei infracţiuni săvârşite în timpul minorităţii** Dacă pe durata termenului de supraveghere al amânării aplicării pedepsei, al suspendării sub supraveghere ori al liberării condiţionate se descoperă că persoana supravegheată mai săvârşise o infracţiune în timpul minorităţii pentru care s-a luat, chiar după expirarea acestui termen, o măsură educativă privativă de libertate, amânarea, suspendarea sau liberarea se anulează, aplicându-se în mod corespunzător dispoziţiile art. 129 alin. (2) - (4).		Articolul reglementează anularea aplicării pedepsei, anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere şi anularea liberării condiţionate, dacă pe durata termenului de supraveghere se constată că persoana supravegheată mai săvârşise o infracţiune în timpul minorităţii pentru care s-a luat, chiar după expirarea acestui termen, o măsură educativă privativă de libertate. Aşadar anularea poate fi dispusă numai dacă infracţiunea săvârşită de persoana supravegheată în timpul minorităţii este de o anumită gravitate pentru care instanţa să poată lua o măsură educativă privativă de libertate, în caz contrar nu se aplică măsura anulării.
Art. 131	**Art. 129**	Conform acestor dispoziţii termenele de prescripţie a răspunderii, prevăzute pentru

LUMEAJUSTITIEI.RO

Prescripţia răspunderii penale a minorilor Termenele de prescripţie a răspunderii penale, prevăzute în art. 154, se reduc la jumătate pentru cei care la data săvârşirii infracţiunii erau minori şi se întrerup sau se suspendă în condiţiile prevăzute de lege pentru majori.	**Termenele de prescripţie pentru minori** Termenele de prescripţie a răspunderii penale şi a executării pedepsei se reduc la jumătate pentru cei care la data săvârşirii infracţiunii erau minori.	minori, se reduc la jumătate pentru cei care la data săvârşirii infracţiunii erau minori şi se întrerup sau se suspendă în condiţiile prevăzute de lege pentru majori. Măsurile sunt asemănătoare cu cele prevăzute în art. 129 din Codul penal în vigoare.
Art. 132 **Prescripţia executării măsurilor educative** (1) Măsurile educative neprivative de libertate se prescriu într-un termen de 2 ani de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care au fost luate. (2) Măsurile educative privative de libertate se prescriu într-un termen egal cu durata măsurii educative luate, dar nu mai puţin de 2 ani. (3) Termenele de prescripţie a executării măsurilor educative se întrerup şi se suspendă în condiţiile prevăzute de lege pentru majori. (4) În cazul înlocuirii măsurilor educative, executarea se prescrie în raport cu măsura educativă mai grea şi curge de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a dispus înlocuirea.		Acest text nu are corespondent în Codul penal în vigoare, reglementând termenele de prescripţie a executării măsurilor educative. Aceste termene sunt multe, dat fiind şi durata măsurilor educative, adică sunt specifice pentru minori, dar condiţiile de întrerupere şi suspendare sunt aceleaşi ca la majori.
Art. 133		Textul prevede că măsurile educative, de orice natură, nu atrag interdicţia decăderii sau

LUMEAJUSTITIEI.RO

Efectele măsurilor educative Măsurile educative nu atrag interdicţii, decăderi sau incapacităţi.		incapacităţii.
Art. 134 **Minorul devenit major** (1) Dispoziţiile prezentului titlu se aplică şi majorilor care, la data săvârşirii infracţiunii, aveau vârsta cuprinsă între 14 şi 18 ani. (2) Când, la data pronunţării hotărârii prin care s-a luat o măsură educativă privativă de libertate, infractorul a împlinit vârsta de 18 ani, instanţa, ţinând seama de posibilităţile sale de îndreptare, de vârsta acestuia, precum şi de celelalte criterii prevăzute în art. 74, poate dispune executarea măsurii educative într-un penitenciar.		Textul reglementează situaţia minorului devenit major dacă la data săvârşirii infracţiunii avea între 14 şi 18 ani. În acest caz instanţa poate dispune executarea măsurii într-un penitenciar.

Cu privire la aplicarea în timp a legii penale în doctrină (F. Streteanu) s-au făcut următoarele precizări:

Aplicarea legii penale mai favorabile în cazul modalităţilor de individualizare a executării pedepsei

Modalităţile de individualizare a executării pedepsei reprezintă una dintre componentele părţii generale a codului care vor suferit modificări de anvergură prin intrarea în vigoare a Noului Cod penal.

În cadrul acestei analize vom avea în vedere, pe de o parte, suspendarea condiţionată, suspendarea sub supraveghere şi executarea pedepsei la locul de muncă prevăzute de Codul penal în vigoare, respectiv amânarea aplicării pedepsei[2] şi suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, prevăzute de Noul Cod penal.

În cazul în care instanţa are de comparat dispoziţiile referitoare la suspendarea condiţionată din reglementarea actuală cu cele privitoare la amânarea aplicării pedepsei, credem că se impune concluzia potrivit căreia legea veche este lege mai favorabilă. Într-adevăr, reglementarea din art. 81 şi

[2] Trebuie precizat că amânarea aplicării pedepsei nu este propriu-zis o modalitate de individualizare a executării, deoarece în acest caz nu avem o pedeapsă aplicată, dar o tratăm în această secţiune pentru că ea se substituie suspendării condiţionate din reglementarea actuală.

LUMEAJUSTITIEI.RO

urm. C.pen. este mai favorabilă atât prin prisma condiţiilor de acordare (nu există limită legală a pedepsei pentru aplicabilitatea ei, limita pedepsei concret aplicată pentru o infracţiune este mai ridicată, antecedentele care constituie impediment la acordare sunt mai restrânse, obligaţiile de pe durata termenului de încercare sunt mai puţine etc.). Singurul element prin prisma căruia ar fi mai favorabilă reglementarea nouă este durata termenului de încercare. Credem însă că acest element este insuficient pentru a califica noua reglementare ca fiind mai favorabilă. La aceasta concluzie conduc şi prevederile din proiectul LPACP. Într-adevăr, potrivit art. 15 alin. (1), măsura suspendării condiţionate a executării pedepsei aplicată în baza Codului penal din 1969 se menţine şi după intrarea în vigoare a Codului penal. Prin urmare, legiuitorul prezumă că vechea modalitate de individualizare este mai favorabilă, nefiind necesară modificarea acesteia ca efect al intrării în vigoare a dispoziţiilor privind amânarea. Pe de altă parte, art. 16 alin.(2) din acelaşi proiect prevede că "pentru determinarea legii penale mai favorabile cu privire la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei conform art. 5 din Codul penal, instanţa va avea în vedere sfera obligaţiilor impuse condamnatului şi efectele suspendării potrivit legilor succesive, cu prioritate faţă de durata termenului de încercare sau supraveghere". Deşi textul se referă la suspendarea sub supraveghere, credem că principiul instituit - prevalenţa conţinutului faţă de durata termenului de încercare - se aplică şi ipoteza analizată de noi.

Pentru evitarea oricăror incertitudini, ar fi fost, poate, de dorit consacrarea în LPACP a unui text referitor la această ipoteză, după modelul art. 16 alin. 2. Textul ar putea fi:

"În cazul în care instanţa consideră că potrivit Codului penal din 1969 sunt aplicabile în cauză dispoziţiile referitoare la suspendarea condiţionată a executării pedepsei, iar potrivit Codului penal cele privind amânarea aplicării pedepsei, vor fi aplicate în baza art. 5 din Codul penal prevederile referitoare la suspendarea condiţionată".

Alegerea legii penale mai favorabile în situaţia în care, potrivit ambelor coduri, ar fi aplicabilă suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei, se va face ţinând seama de prevederile înscrise în art. 16 alin. 2, la care ne-am referit mai sus. Astfel, sfera obligaţiilor impuse condamnatului şi efectele suspendării potrivit legilor succesive, cu prioritate faţă de durata termenului de încercare sau supraveghere. Câteva precizări se impun totuşi în legătură cu această dispoziţie.

În primul rând, textul nu stabileşte precis care este legea mai favorabilă, ci doar furnizează judecătorului criteriile pe baza cărora urmează să fie determinată această lege. Cu toate acestea, dacă avem în vedere că noua reglementare instituie o obligaţie importantă pe care nu o regăsim în codul în vigoare - munca în folosul comunităţii - şi, în plus, elimină efectul reabilitării de drept asociat suspendării sub supraveghere, putem spune, pe baza criteriilor menţionate în art. 16 alin. 2 LPACP că reglementarea veche va fi în realitate mai favorabilă. Chiar şi în situaţia în care condamnatul nu ar fi obligat la prestarea muncii neremunerate în folosul comunităţii în considerarea stării sale de sănătate, reglementarea art.86[1] şi urm. C.pen. rămâne mai favorabilă prin prisma efectului reabilitării de drept pe care îl atrage.

În fine, dacă potrivit Codului penal în vigoare instanţa apreciază că ar fi aplicabile dispoziţiile privind executarea pedepsei la locul de muncă, iar

---

[3] Cu consecinţa calificării ca lege mai favorabilă a Noului Cod penal în această ipoteză.

[4] A se vedea în acest sens art.16 alin.1 LPA CP, în materia suspendării sub supraveghere.

[5] Este de menţionat că expulzarea şi interzicerea de a se afla în anumite localităţi apar într-o formulare asemănătoare cu cea existentă astăzi. Astfel, textul art. 66 alin. 1 lit. c) face referire la dreptul străinului de a se afla pe teritoriul României, iar art. 66 alin.1 lit. l) menţionează dreptul de a se afla în anumite localităţi stabilite de instanţă. Ultima dintre măsurile de siguranţă vizate de modificare se regăseşte în conţinutul mai larg al unor drepturi vizate de pedeapsa complementară. Astfel, atunci când victima este un membru de familie, dreptul de a reveni în locuinţa familiei nu poate fi exercitat dacă s-a interzis dreptul de a comunica cu victima sau de a se apropia de locuinţa acesteia (art. 66 alin.1 lit. n, o).

[6] A se vedea, între altele, hotărârea în cauza Welch c. Marii Britanii, din 09.02.1995

LUMEAJUSTITIEI.RO

potrivit noului Cod penal şi-ar găsi aplicabilitatea cele referitoare la suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei suntem de părere că legea nouă este mai favorabilă. Într-adevăr, o suspendare a executării pedepsei, chiar cu impunerea unor obligaţii şi măsuri de supraveghere, trebuie considerată mai puţin severă decât o modalitate de individualizare care implică executarea pedepsei, fie ea şi prin muncă, fără privare de libertate. Bineînţeles, dispoziţiile referitoare la executarea pedepsei la locul de muncă vor constitui legea mai favorabilă atunci când, potrivit Noului Cod penal, pedeapsa aplicată ar urma să se execute în regim de detenţie.

Aplicarea legii penale mai favorabile în cazul infracţiunilor comise de minori

Noul Cod penal modifică într-o manieră substanţială regimul sancţionator aplicabil minorilor, renunţând complet la aplicarea de pedepse în favoarea măsurilor educative. În aceste condiţii, în cauzele privind infracţiuni comise de minori anterior intrării în vigoare a Noului Cod penal se va pune în mod necesar problema identificării legii penale mai favorabile. Tocmai de aceea, proiectul de lege pentru punerea în aplicare a Noului Cod penal consacră un capitol aspectelor legate de aplicarea în timp a legii penale în cazul faptelor comise de minori. Este însă de remarcat faptul că majoritatea acestor dispoziţii privesc sancţiunile deja aplicate minorilor la momentul intrării în vigoare a noilor reglementări. Ar fi fost, poate, utilă completarea prevederilor capitolului IV din Titlul I al LPA CP prin includerea mai multor criterii pentru alegerea legii mai favorabile în această materie.

Vom încerca în cele ce urmează stabilirea câtorva asemenea criterii, nu înainte de a preciza că alegerea legii mai favorabile se va face şi de această dată *in concreto*, având în vederea sancţiunea spre care se orientează instanţa şi nu sancţiunile prevăzute *in abstracto* de lege. Astfel, faptul că, potrivit prevederilor Codului penal în vigoare, unui minor îi pot fi aplicate şi pedepse, nu conduce *de plano* la concluzia că legea nouă este întotdeauna mai favorabilă. Tocmai de aceea, vom propune câteva principii de alegere a reglementării mai favorabile, în funcţie de diferitele sancţiuni prevăzute de cele două reglementări succesive:

a) dacă potrivit Codului penal în vigoare instanţa se orientează spre măsura educativă a mustrării, legea penală mai favorabilă va fi acest cod, mustrarea fiind mai puţin severă decât oricare dintre măsurile educative prevăzute de codul nou;

b) dacă potrivit codului penal în vigoare instanţa s-ar orienta spre măsura libertăţii supravegheate, pentru determinarea legii penale mai favorabile se va avea în vedere corespondenţa acestei măsuri cu supravegherea prevăzută de Noul Cod penal, respectiv locul ocupat de măsura supravegherii în ierarhia măsurilor educative neprivative de libertate reglementate de Noul Cod penal. Astfel, între libertatea supravegheată prevăzută de Codul penal în vigoare şi supravegherea prevăzută de Noul Cod penal va fi mai favorabilă supravegherea, întrucât are o durată mai mică şi nu poate fi însoţită de obligaţia prestării unei munci neremunerate în folosul comunităţii[3]. Tot astfel, dacă potrivit legii noi instanţa s-ar opri asupra stagiului de formare civică, legea mai favorabilă va fi tot Noul Cod penal, întrucât potrivit acestuia stagiul de formare civică este o măsură mai uşoară decât supravegherea. În schimb, măsura consemnării la sfârşit de săptămână şi asistarea zilnică sunt considerate măsuri mai severe decât supravegherea, dar se pune întrebarea dacă ele trebuie considerate ca fiind mai severe şi faţă de libertatea supravegheată. Credem că răspunsul este afirmativ, din cel puţin două considerente: în primul rând, aşa cum se poate constata din ansamblul prevederilor proiectului LPA CP, principiul urmat de legiuitor este acela potrivit căruia, în evaluarea severităţii unor măsuri sau sancţiuni neprivative de libertate, conţinutul prevalează faţă de durată[4]. În al doilea rând, se observă că potrivit art. 18 alin. (1) LPA CP, măsura educativă a libertăţii supravegheate pronunţată în baza Codului penal în vigoare se execută în continuare şi după intrarea în vigoare a Noului Cod penal. Această prevedere conduce la concluzia că măsura analizată nu este mai severă decât toate măsurile neprivative de libertate prevăzute de Noul Cod penal, în caz contrar fiind necesară înlocuirea ei cu una dintre acestea.

c) dacă potrivit uneia dintre legi instanţa s-ar orienta către o măsură educativă neprivativă de libertate, iar potrivit celeilalte ar aprecia că se impune o măsură privativă de libertate, va fi, în mod evident, mai favorabilă legea care permite aplicarea măsurii neprivative de libertate;

d) potrivit art. 17 LPA CP, în aplicarea dispoziţiilor referitoare la legea penală mai favorabilă intervenită în cursul procesului, o pedeapsă cu

LUMEAJUSTITIEI.RO

suspendarea executării, aplicabilă potrivit Codului penal în vigoare, este considerată mai favorabilă decât o măsură educativă privativă de libertate prevăzută de Noul Cod penal. Credem că aceeaşi ierarhie va exista şi între pedeapsa amenzii executabilă şi măsurile educative privative de libertate.

f) între măsura educativă a internării într-un centru de reeducare şi cea a internării în centrul educativ, va fi considerată mai favorabilă măsura prevăzută de Noul Cod penal, având în vedere atât durata nedeterminată a măsurii prevăzute de Codul penal în vigoare, cât şi posibilitatea prelungirii acesteia. Un argument în plus în acest sens este dat de prevederile art. 19 alin. (1) LPA CP, potrivit cărora măsura educativă a internării într-un centru de reeducare dispusă în baza Codului penal din 1969 se înlocuieşte cu măsura educativă a internării într-un centru educativ, pe o durată egală cu timpul rămas din momentul rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a luat măsura internării în centrul de reeducare şi până la majoratul celui în cauză, dar nu mai mult de 3 ani;

g) între pedeapsa închisorii executabilă şi măsura educativă a internării în centrul de detenţie va fi întotdeauna mai favorabilă măsura educativă.

Aplicarea legii penale mai favorabile în cazul măsurilor de siguranţă

Principala modificare adusă de Noul Cod penal în materia măsurilor de siguranţă este trecerea unora dintre măsurile prevăzute astăzi în această categorie în sfera pedepselor accesorii şi complementare. Astfel, dintre măsurile de siguranţă existente la ora actuală, interzicerea de a se afla în anumite localităţi, expulzarea străinilor şi interdicţia de a reveni în locuinţa familiei se regăsesc în conţinutul pedepsei reglementate de art.66 NCP[5] 17.

TTNici Noul Cod penal şi nici proiectul LPACP nu conţin dispoziţii care să reglementeze succesiunea de legi penale privitoare la măsurile de siguranţă intervenită în cursul procesului.

În schimb, art. 12 LPACP prevede că "în cazul succesiunii de legi penale intervenite până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, pedepsele accesorii şi complementare se aplică potrivit legii care a fost identificată ca lege mai favorabilă în raport de infracţiunea comisă". Aceasta înseamnă că, dacă Noul Cod penal este lege mai favorabilă sub aspectul pedepsei principale, se va aplica automat şi pedeapsa complementară a interzicerii unor drepturi şi pedeapsa accesorie prevăzută de acest cod. Aşa fiind, instanţa fie apreciază că se impune interzicerea unora dintre drepturile analizate, şi atunci va aplica pedeapsa complementară corespunzătoare, fie apreciază că nu există o asemenea necesitate, caz în care nu va proceda la interzicerea lor. Nu va mai fi însă posibilă în acest caz şi aplicarea măsurilor de siguranţă prevăzute de art. 112 lit. d), e) şi g) din Codul în vigoare, pentru că ar însemna o dublă interzicere a aceloraşi drepturi.

În măsura în care Noul Cod penal nu modifică pedeapsa principală pentru infracţiunea în cauză şi nici alte elemente care să facă noua reglementare mai favorabilă (ex. condiţiile de tragere la răspundere), instanţa nu mai este ţinută de regula instituită de art. 12 LPACP şi va trebui să facă aplicarea legii penale mai favorabile doar în privinţa măsurilor de siguranţă/pedepselor complementare. În acest scop, se va proceda la compararea regimului prevăzut de Codul penal în vigoare pentru măsurile de siguranţă analizate cu regimul prevăzut pentru pedepsele complementare/accesorii care le corespund în noua reglementare.

În acest sens se poate observa că vechea reglementare are vocaţia de a fi mai favorabilă în cazul a două dintre măsuri. Astfel, în cazul interzicerii de a se afla în anumite localităţi, condiţiile de aplicare prevăzute de art. 116 C.pen. erau mai restrictive în raport de cele de care depinde aplicarea pedepsei complementare/accesorii (fiind necesare antecedente penale, o anumită limită a pedepsei sau un anumit tip de infracţiune). De asemenea, şi în cazul interzicerii de a reveni în locuinţa familiei reglementarea mai favorabilă este cea veche, aceasta stabilind o durată mai mică a interdicţiei, dispunerea doar la cererea persoanei vătămate şi o limită minimă a pedepsei principale pe lângă care măsura putea fi dispusă.

În schimb, în cazul expulzării, legea mai favorabilă pare a fi Noul Cod penal din cel puţin două considerente: pedeapsa complementară nu se ia niciodată pe o durată nedeterminată, ci pe maxim 5 ani; pentru aplicarea acesteia nu e suficientă comiterea unei infracţiuni, ci e necesară aplicarea unei pedepse.

LUMEAJUSTITIEI.RO

Alte modificări incidente în material măsurilor de siguranţă privesc confiscarea specială. Dintre acestea menţionăm: consacrarea unei noi ipoteze de confiscare - bunurile folosite pentru a-şi asigura scăparea, folosul infracţiunii etc. (art. 112 lit. c) - sau renunţarea la caracterul facultativ al confiscării bunurilor care fac parte din mijloacele de existenţă, trebuinţă zilnică sau exercitare a profesiei etc. Având în vedere jurisprudenţa CEDO care asimilează confiscarea cu o pedeapsă în aplicarea art.7 din Convenţie[6], aceste modificări nu au vocaţie de aplicare retroactivă, astfel că îşi vor găsi aplicabilitate doar pentru fapte comise după intrarea în vigoare a Noului Cod penal. Modificările în cauză nu vor putea fi aplicate retroactiv nici măcar în situaţia în care pedeapsa principală a fost stabilită potrivit Noului Cod penal, mai favorabil în privinţa ei, deoarece măsura de siguranţă funcţionează autonom faţă de pedeapsă, putând fi dispusă şi atunci când fapta nu constituie infracţiune sau nu s-a aplicat o pedeapsă.		
Art. 135 Condiţiile răspunderii penale a persoanei juridice (1) Persoana juridică, cu excepţia statului şi a autorităţilor publice, răspunde penal pentru infracţiunile săvârşite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice. (2) Instituţiile publice nu răspund penal pentru infracţiunile săvârşite **în exercitarea unei activităţi ce nu poate face obiectul domeniului privat.** (3) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit la săvârşirea aceleiaşi fapte.	**Condiţiile răspunderii penale a persoanelor juridice** ART. 19^1 (1) Persoanele juridice, cu excepţia statului, a autorităţilor publice şi a instituţiilor publice care desfăşoară o activitate ce nu poate face obiectul domeniului privat, răspund penal pentru infracţiunile săvârşite în realizarea obiectului de activitate sau în interesul ori în numele persoanei juridice, dacă fapta a fost săvârşită cu forma de vinovăţie prevăzută de legea penală. (2) Răspunderea penală a persoanei juridice nu exclude răspunderea penală a persoanei fizice care a contribuit, în orice mod, la săvârşirea aceleiaşi infracţiuni.	1. NCP a optat pentru reglementarea într-un sigur titlu al codului a dispoziţiilor referitoare la răspunderea penală a persoanei juridice. Cu titlu de excepţie există în cuprinsul codului şi în alte titluri dispoziţii relative la răspunderea penală a persoanei juridice (aplicarea legii penale române în baza principiului personalităţii şi cu referire la persoanele juridice, potrivit art. 9 NCP). 2. La fel ca şi în vechiul cod NCP reglementează răspunderea penală directă a persoanei juridice care poate fi atrasă de acţiunea oricărei persoane fizice în condiţiile prevăzute de art. 135 NCP şi nu doar de acţiunile organelor sau reprezentanţilor acesteia. 3. - în vederea determinării precise a sferei autorităţilor publice şi a distingerii acestora de instituţiile publice art. 240 LPANCP a prevăzut că: „în aplicarea dispoziţiilor art. 135 din Codul penal, prin TT*autorităţi publice* se înţelege autorităţile prevăzute în mod expres în titlul III (n.n. art. 61 – art. 134 din Constituţie), precum şi la art. 140 şi 142 din Constituţia României, republicată”; aşadar prin autorităţi publice se va înţelege: Parlamentul, Preşedintele României (privit ca instituţia prezidenţială), Guvernul, administraţia publică centrală de specialitate sau locală, autoritatea judecătorească (instanţele, Ministerul Public, Consiliul Superior al Magistraturii, Curtea de Conturi, Curtea Constituţională). 4. NCP reglementează o imunitate penală generală şi absolută a statului şi a autorităţilor publice cu privire la toate infracţiunile săvârşite de aceşti subiecţi (inclusiv cele săvârşite în exercitarea unei activităţi ce poate face obiectul domeniului privat). 5. NCP a restrâns însă imunitatea penală a instituţiilor publice (de pildă, Banca Naţională a României, penitenciarele etc) numai pentru infracţiunile săvârşite în exercitarea unei activităţi ce nu poate face obiectul domeniului privat asemenea activităţi.
Art. 136 Pedepsele aplicabile persoanei juridice (1) Pedepsele aplicabile	**Felurile pedepselor aplicabile persoanei juridice** **ART. 53^1*)**	1. Pedeapsa principală este aceeaşi în ambele coduri: amenda, cu deosebirea că potrivit NCP calculul acesteia se va face după sistemul zilelor amendă. 2. NCP stipulează o nouă pedeapsă o complementară: plasarea sub supraveghere

LUMEAJUSTITIEI.RO

persoanei juridice sunt principale şi complementare. (2) Pedeapsa principală este amenda. (3) Pedepsele complementare sunt: a) dizolvarea persoanei juridice; b) suspendarea activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani; c) închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice pe o durată de la 3 luni la 3 ani; d) interzicerea de a participa la procedurile de achiziţii publice pe o durată de la unu la 3 ani; e) plasarea sub supraveghere judiciară; f) afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare.	(1) Pedepsele sunt principale şi complementare. (2) Pedeapsa principala este amenda de la 2.500 lei la 2.000.000 lei. (3) Pedepsele complementare sunt: a) dizolvarea persoanei juridice; b) suspendarea activităţii persoanei juridice pe o durata de la 3 luni la un an sau suspendarea uneia dintre activităţile persoanei juridice în legatura cu care s-a săvârşit infracţiunea pe o durata de la 3 luni la 3 ani; c) închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice pe o durata de la 3 luni la 3 ani; d) interzicerea de a participa la procedurile de achiziţii publice pe o durata de la unu la 3 ani; e) afişarea sau difuzarea hotărârii de condamnare. ----------	judiciară.
Art. 137 Stabilirea amenzii pentru persoana juridică (1) Amenda constă în suma de bani pe care persoana juridică este condamnată să o plătească statului. (2) Cuantumul amenzii se stabileşte prin sistemul zilelor-	**Conţinutul pedepsei amenzii** **ART. 71^1** (1) Pedeapsa amenzii consta în suma de bani pe care persoana juridică este condamnata sa o plătească. (2) Când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită de	*1. c*uantumul amenzii se stabileşte prin sistemul zilelor-amendă; instanţa va stabili mai întâi numărul zilelor amendă la care va fi obligat pe persoana juridică inculpată având în vedere criteriile generale de individualizare a pedepsei, prevăzute de art. 74 NCP; ulterior, instanţa va stabili cuantumul unei zile - amendă ţinând seama de cifra de afaceri (în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ), respectiv de valoarea activului patrimonial în cazul altor persoane juridice, precum şi de celelalte obligaţii ale persoanei juridice; amenda pe care în final trebuie să o achite persoana juridică inculpată este dată de produsul numărului zilelor amendă cu cuantumul unei zile

LUMEAJUSTITIEI.RO

amendă. Suma corespunzătoare unei zile-amendă, cuprinsă între 100 şi 5.000 lei, se înmulţeşte cu numărul zilelor-amendă, care este cuprins între 30 de zile şi 600 de zile. (3) Instanţa stabileşte numărul zilelor-amendă ţinând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei. Cuantumul sumei corespunzătoare unei zile-amendă se determină ţinând seama de cifra de afaceri, în cazul persoanei juridice cu scop lucrativ, respectiv de valoarea activului patrimonial în cazul altor persoane juridice, precum şi de celelalte obligaţii ale persoanei juridice. (4) Limitele speciale ale zilelor-amendă sunt cuprinse între: a) 60 şi 180 de zile-amendă, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită numai pedeapsa amenzii; b) 120 şi 240 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 5 ani, unică sau alternativ cu pedeapsa amenzii; c) 180 şi 300 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 10 ani;	persoana fizica pedeapsa închisorii de cel mult 10 ani sau amenda, minimul special al amenzii pentru persoana juridică este de 5.000 lei, iar maximul special al amenzii este de 600.000 lei. (3) Când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită de persoana fizica pedeapsa detenţiunii pe viata sau pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, minimul special al amenzii pentru persoana juridică este de 10.000 lei, iar maximul special al amenzii este de 900.000 lei. ----------	amendă; 2. Art. 137 alin. 2 NCP stipulează limitele generale ale zilelor amendă, în vreme ce art. 137 alin. 4 NCP prevede limitele speciale ale zilelor amendă. 3. În ceea ce priveşte etapa executării potrivit art. 25 – 26 din Legea nr. 253 /2013 “ **Art. 25.** **(1)** Persoana juridica ce a fost condamnata la pedeapsa amenzii este obligata sa achite integral amenda in termen de 3 luni de la ramanerea definitiva a hotararii de condamnare si sa comunice judecatorului delegat cu executarea dovada platii, in termen de 15 zile de la efectuarea acesteia. **(2)** Daca persoana juridica se afla in imposibilitate de a achita integral amenda in termenul prevazut la alin. (1), judecatorul delegat cu executarea, la cererea acesteia, poate dispune esalonarea platii amenzii in rate lunare, pe o perioada ce nu poate depasi 2 ani. **(3)** Judecatorul delegat cu executarea, analizand cererea persoanei condamnate si documentele justificative privind imposibilitatea acesteia de achitare integrala a amenzii, se pronunta prin incheiere. in cazul in care dispune esalonarea, incheierea va cuprinde: cuantumul amenzii, numarul de rate lunare in cuantum egal pentru care se esaloneaza amenda, precum si termenul de plata. Prevederile art. 16 alin. (2) referitoare la incidentele ivite in cursul executarii se aplica in mod corespunzator. **Art. 26. Executarea silita in caz de neachitare** **(1)** in cazul nerespectarii termenului de achitare integrala a amenzii sau a unei rate, cand plata a fost esalonata, executarea pedepsei amenzii se face potrivit prevederilor Ordonantei Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedura fiscala, republicata, cu modificarile si completarile ulterioare **(2)** Executorii fiscali au obligatia sa comunice judecatorului delegat cu executarea, la data executarii integrale a amenzii, plata acesteia si sa il instiinteze cu privire la orice

LUMEAJUSTITIEI.RO

d) 240 şi 420 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii de cel mult 20 de ani; e) 360 şi 510 de zile-amendă, când legea prevede pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani sau detenţiunea pe viaţă. (5) Când prin infracţiunea săvârşită persoana juridică a urmărit obţinerea unui folos patrimonial, limitele speciale ale zilelor-amendă prevăzute de lege pentru infracţiunea comisă se pot majora cu o treime, fără a se depăşi maximul general al amenzii. La stabilirea amenzii se va ţine seama de valoarea folosului patrimonial obţinut sau urmărit.		imprejurare care impiedica executarea.”
Art. 138 Aplicarea şi executarea pedepselor complementare în cazul persoanei juridice (1) Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare se dispune atunci când instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, precum şi de împrejurările cauzei, aceste pedepse sunt necesare. (2) Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare este obligatorie când legea prevede această	**Aplicarea şi executarea pedepselor complementare în cazul persoanei juridice** **ART. 53^2*)** (1) Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare se dispune atunci când instanta constata ca, fata de natura şi gravitatea infracţiunii, precum şi fata de împrejurările în care a fost săvârşită, aceste pedepse sunt necesare. (2) Aplicarea uneia sau mai multor pedepse complementare este obligatorie	1. Art. 138 NCP este similar sub aspectul conţinutului cu dispoziţiile art. 53^2 din vechiul cod penal, reglemetarea fiind similară. 2. pedepsele complementare pot fi aplicate persoanei juridice pe lângă pedeapsa principală a amenzii (indiferent de cuantumul acesteia); nu prezintă importanţă forma de vinovăţie cu care este săvârşită infracţiunea; 3. în principiu, aplicarea pedepselor complementare persoanei juridice are caracter facultativ, putându-se dispune când instanţa constată că, faţă de natura şi gravitatea infracţiunii, precum şi faţă de împrejurările în care a fost săvârşită, aceste pedepse sunt necesare şi proporţionale cu scopul urmărit; ca excepţie, legea poate prevede explicit obligativitatea aplicării de pedepse complementare unei persoane juridice; 4. Potrivit art. 25 din Legea nr. 253/2013 in situatia dispunerii unei pedepse complementare in cazul persoanei juridice, judecatorul delegat cu executarea comunica o copie de pe dispozitiv, in functie de persoana juridica vizata, dupa cum urmeaza: **a)** Oficiului National al Registrului Comertului, pentru cazul in care persoana juridica respectiva este societate comerciala, in vederea inscrierii mentiunii in

LUMEAJUSTITIEI.RO

pedeapsă. (3) Pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. b) - f) se pot aplica în mod cumulativ. (4) Executarea pedepselor complementare începe după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare.	când legea prevede aceasta pedeapsa. (3) Pedepsele complementare prevăzute în art. 53^1 alin. 3 lit. b)-e) se pot aplica în mod cumulativ. (4) Executarea pedepselor complementare începe după rămânerea definitiva a hotărârii de condamnare. ----------	Registrul comertului computerizat pentru persoane juridice si persoane fizice; **b)** Ministerului Justitiei, pentru cazul in care persoana juridica se incadreaza in prevederile Ordonantei Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociatii si fundatii, aprobata cu modificari si completari prin Legea nr. 246/2005, cu modificarile si completarile ulterioare, in vederea inscrierii mentiunii in Registrul national al persoanelor juridice fara scop patrimonial - asociatii, fundatii si federatii; **c)** Tribunalului Bucuresti, pentru cazul partidelor, in vederea inscrierii mentiunii in Registrul partidelor politice; **d)** judecatoriei in circumscriptia careia isi are sediul sindicatul, pentru cazul in care aceasta se incadreaza in prevederile Legii dialogului social nr. 62/2011, republicata, cu modificarile ulterioare, in vederea inscrierii mentiunii in Registrul special; **e)** judecatoriei in circumscriptia careia isi are sediul societatea, pentru cazul in care aceasta se incadreaza in prevederile Legii nr. 36/1991 privind societatile agricole si alte forme de asociere in agricultura, cu modificarile ulterioare, in vederea inscrierii mentiunii in Registrul societatilor agricole; **f)** institutiei sau autoritatii publice competente cu inregistrarea activitatii respective, pentru persoanele juridice infiintate prin acte normative; **g)** Oficiului National de Prevenire si Combatere a Spalarii Banilor, Bancii Nationale a Romaniei si Autoritatii de Supraveghere Financiara, in cazul in care persoana juridica a fost condamnata pentru savarsirea unor infractiuni privind spalarea banilor ori finantarea actelor de terorism; **h)** inspectoratului judetean de politie in a carui circumscriptie se afla sediul persoanei juridice, pentru a verifica respectarea interdictiei dispuse.
Art. 139 Dizolvarea persoanei juridice (1) Pedeapsa complementară a dizolvării persoanei juridice se	**Conţinutul pedepsei complementare a dizolvării persoanei juridice** **ART. 71^2**	1. Prevedere similară cu cea din vechiul Cod penal; 2. prin LPANCP A fost abrogat alin.(3) AL ART. 139 NCP pe de o parte pentru că textul era unul ce privea modul de punere în executare a pedepselor şi nu era necesar a fi cuprins în NCP, iar pe de altă parte textul nu era corelat cu procedura insolvenţei.

LUMEAJUSTITIEI.RO

aplică atunci când: a) persoana juridică a fost constituită în scopul săvârşirii de infracţiuni; b) obiectul său de activitate a fost deturnat în scopul comiterii de infracţiuni, iar pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită este închisoarea mai mare de 3 ani. (2) În caz de neexecutare, cu rea-credinţă, a uneia dintre pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. b) - e), instanţa dispune dizolvarea persoanei juridice. (3) Abrogat.	(1) Pedeapsa complementara a dizolvării persoanei juridice se aplica atunci când persoana juridică a fost constituită în scopul săvârşirii de infracţiuni sau când obiectul sau de activitate a fost deturnat în acest scop. (2) În caz de neexecutare, cu rea-credinţa, a uneia dintre pedepsele complementare prevăzute în art. 53^1 alin. 3 lit. b)-d), instanta dispune dizolvarea persoanei juridice. (3) Pedeapsa complementara a dizolvării persoanei juridice are ca efect deschiderea procedurii de lichidare, potrivit legii, iar o copie după dispozitivul hotărârii definitive de condamnare prin care s-a aplicat aceasta pedeapsa va fi comunicată, de îndată, instanţei civile competente, care va proceda la desemnarea lichidatorului.	3. În ceea ce priveşte etapa executării potrivit art. 35 din Legea nr. 253/2013: „ **(1)** Copia dispozitivului hotararii de condamnare se comunica, la data ramanerii definitive, de catre judecatorul delegat cu executarea persoanei juridice condamnate, precum si organului care a autorizat infiintarea persoanei juridice, respectiv organului care a inregistrat persoana juridica, solicitandu-se totodata informarea cu privire la modul de aducere la indeplinire a masurii. **(2)** La data ramanerii definitive a hotararii de condamnare la pedeapsa complementara a dizolvarii, persoana juridica intra in lichidare. Lichidarea persoanei juridice trebuie finalizata in cel mult 2 ani de la data dizolvarii. in acest scop, judecatorul delegat cu executarea desemneaza un lichidator din randul practicienilor in insolventa, in vederea indeplinirii procedurii de lichidare. **(3)** Lichidatorul desemnat potrivit alin. (2) aplica in mod corespunzator dispozitiile legale specifice privind lichidarea persoanelor juridice.”
Art. 140 Suspendarea activităţii persoanei juridice (1) Pedeapsa complementară a suspendării activităţii persoanei juridice constă în interzicerea desfăşurării activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice în realizarea căreia a fost săvârşită infracţiunea.	**Conţinutul pedepsei complementare a suspendării activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice** **ART. 71^3** (1) Pedeapsa complementara a suspendării activităţii persoanei juridice consta în interzicerea desfăşurării activităţii sau a uneia dintre activităţile	1. Art. 140 reproduce dispoziţiile art. 71^3 din Codul penal anterior singura modificare operată de NCP fiind cea de la nivelul denumirii marginale (conţinutul pedepsei complementare a suspendării activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice, în varianta codului anterior). 2. În ceea ce priveşte etapa executării potrivit art. 36 din Legea nr. 253/2013: „**(1)** Punerea in executare a pedepsei complementare a suspendarii activitatii sau a uneia dintre activitatile persoanei juridice se face prin efectuarea comunicarii prevazute la art. 34. Totodata, judecatorul delegat cu executarea comunica o copie de pe dispozitiv organelor de politie in a caror circumscriptie se afla punctele de lucru ale persoanei juridice, pentru verificarea respectarii masurii dispuse.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(2) În caz de neexecutare, cu rea-credinţă, a pedepsei complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. f), instanţa dispune suspendarea activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice până la punerea în executare a pedepsei complementare, dar nu mai mult de 3 luni. (3) Dacă până la împlinirea termenului prevăzut în alin. (2) pedeapsa complementară nu a fost pusă în executare, instanţa dispune dizolvarea persoanei juridice.	persoanei juridice, în realizarea căreia a fost săvârşită infracţiunea. (2) În caz de neexecutare, cu rea-credinţa, a pedepsei complementare prevăzute în art. 53^1 alin. 3 lit. e), instanta dispune suspendarea activităţii sau a uneia dintre activităţile persoanei juridice pana la punerea în executare a pedepsei complementare, dar nu mai mult de 3 luni. (3)Dacă pana la împlinirea termenului prevăzut în alin. 2 pedeapsa complementara nu a fost pusă în executare, instanta dispune dizolvarea persoanei juridice. ----------	**(2)** La sfarsitul perioadei dispuse prin hotararea judecatoreasca, institutiile prevazute la art. 34 radiaza din registre mentiunile specifice efectuate, iar organul de politie informeaza instanta de executare cu privire la respectarea interdictiei dispuse. **(3)** in cazul in care, pe parcursul duratei pentru care a fost aplicata pedeapsa complementara, organul de politie constata nerespectarea acesteia, sesizeaza de indata judecatorul delegat cu executarea, care va proceda potrivit art. 503 din Legea nr. 135/2010.
Art. 141 Neaplicarea dizolvării sau suspendării activităţii persoanei juridice (1) Pedepsele complementare prevăzute în art. 136 alin. (3) lit. a) şi lit. b) nu pot fi aplicate instituţiilor publice, partidelor politice, sindicatelor, patronatelor şi organizaţiilor religioase ori aparţinând minorităţilor	**Neaplicarea dizolvării sau suspendării activităţii persoanei juridice** **ART. 71^4** (1) Pedepsele complementare prevăzute în art. 53 1 alin. 3 lit. a) şi b) nu pot fi aplicate partidelor politice, sindicatelor, patronatelor şi organizaţiilor religioase ori aparţinând minorităţilor, constituite	1. Art. 138 NCP reproduce, în principiu, dispoziţiile art. 71[4] din vechiul Cod penal. 2. pedeapsa complementară a dizolvării sau a suspendării activităţii nu poate fi dispusă în cazul instituţiilor publice[7], partidelor politice, sindicatelor, patronatelor, organizaţiilor religioase ori aparţinând minorităţilor naţionale constituite potrivit legii[8], sau persoanelor juridice care îşi desfăşoară activitatea în domeniul presei; 3. spre deosebire de vechiul Cod penal, potrivit NCP instituţiile publice, indiferent de sfera atribuţiilor acestora sunt exceptate de la aplicarea pedepsei complementare a dizolvării sau a suspedării activităţii;

[7] NCP a limitat sfera imunităţii penale a instituţiilor publice numai la faptele comise în exercitarea unei activităţi care nu pot face obiectul domeniului privat.
[8] NCP a făcut precizarea necesară că numai persoanele juridice constituite potrivit legii ca forme de asociere ale minorităţilor naţionale, nu pot fi dizolvate; alte persoane juridice ce constituie forme de asociere ale altor minorităţi (de exemplu, minorităţile sexuale), pot fi supuse pedepsei complementare a dizolvării.

LUMEAJUSTITIEI.RO

naţionale, constituite potrivit legii. (2) Dispoziţiile alin. (1) se aplică şi persoanelor juridice care îşi desfăşoară activitatea în domeniul presei.	potrivit legii. (2) Dispoziţiile prevăzute în alin. 1 se aplica şi persoanelor juridice care isi desfăşoară activitatea în domeniul presei.	
Art. 142 Închiderea unor puncte de lucru ale persoanei juridice (1) Pedeapsa complementară a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice constă în închiderea unuia sau mai multora dintre punctele de lucru aparţinând persoanei juridice cu scop lucrativ, în care s-a desfăşurat activitatea în realizarea căreia a fost săvârşită infracţiunea. (2) Dispoziţiile alin. (1) nu se aplică persoanelor juridice care îşi desfăşoară activitatea în domeniul presei.	**Conţinutul pedepsei complementare a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice** **ART. 71^5** (1) Pedeapsa complementara a închiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice consta în închiderea unuia sau a mai multora dintre punctele de lucru aparţinând persoanei juridice cu scop lucrativ, în care s-a desfăşurat activitatea în realizarea căreia a fost săvârşită infracţiunea. (2) Dispoziţiile prevăzute în alin. 1 nu se aplica persoanelor juridice care isi desfăşoară activitatea în domeniul presei. ----------	1. Reglementare similară cu cea din vechiul Cod penal (art. 71^5). 2. În ceea ce priveşte etapa executării potrivit art. 37 din Legea nr. 253/2013: **"(1)** in cazul dispunerii pedepsei complementare a inchiderii unor puncte de lucru ale persoanei juridice, judecatorul delegat cu executarea comunica o copie de pe dispozitiv organului de politie in a carui circumscriptie se afla punctul de lucru al persoanei inchise, pentru verificarea indeplinirii masurii. **(2)** in cazul in care constata neexecutarea pedepsei complementare dispuse, organul de politie il informeaza de indata pe judecatorul delegat cu executarea, pentru a sesiza instanta in vederea aplicarii prevederilor art. 503 din Legea nr. 135/2010."
Art. 143 Interzicerea de a participa la procedurile de achiziţii publice Pedeapsa complementară a interzicerii de a participa la procedurile de achiziţii publice constă în interzicerea de a participa, direct sau indirect, la	**Conţinutul pedepsei complementare a interzicerii de a participa la procedurile de achiziţii publice** **ART. 71^6** (1) Pedeapsa complementara a interzicerii de a participa la procedurile de achiziţii publice	1. Art. 143 este similar sub aspectul conţinutului cu art. 71^6 din vechiul Cod penal, singura diferenţă apărând la nivelul denumirii marginale. 2. În ceea ce priveşte etapa executării potrivit art. 38 din Legea nr. 253/2013: „**(1)** in cazul dispunerii pedepsei complementare a interzicerii dreptului de a participa la procedurile de achizitii publice, judecatorul delegat cu executarea trimite o copie de pe dispozitiv si administratorului sistemului electronic de achizitii publice. **(2)** Punerea in executare a pedepsei complementare nu aduce atingere derularii contractelor de achizitii publice deja incheiate la data ramanerii definitive a hotararii de

LUMEAJUSTITIEI.RO

procedurile pentru atribuirea contractelor de achiziţii publice, prevăzute de lege.	consta în interzicerea de a participa, direct sau indirect, la procedurile pentru atribuirea contractelor de achiziţii publice prevăzute de lege.	condamnare, dar impiedica incheierea unor acte aditionale care sa prelungeasca valabilitatea unor contracte deja incheiate. **(3)** in cazul nerespectarii interdictiei impuse, orice persoana poate incunostinta judecatorul delegat cu executarea pentru a sesiza instanta in vederea aplicarii prevederilor art. 503 din Legea nr. 135/2010. **(4)** La implinirea duratei pedepsei complementare dispuse prin hotararea judecatoreasca, institutiile prevazute la art. 34, precum si administratorul sistemului electronic de achizitii publice radiaza din registre mentiunile specifice efectuate.”
Art. 144 Plasarea sub supraveghere judiciară (1) Pedeapsa complementară a plasării sub supraveghere judiciară presupune desfăşurarea sub supravegherea unui mandatar judiciar a activităţii care a ocazionat comiterea infracţiunii, pe o perioadă de la un an la 3 ani. (2) Mandatarul judiciar are obligaţia de a sesiza instanţa atunci când constată că persoana juridică nu a luat măsurile necesare în vederea prevenirii comiterii de noi infracţiuni. În cazul în care instanţa constată că sesizarea este întemeiată, dispune înlocuirea acestei pedepse cu pedeapsa prevăzută la art. 140. (3) Plasarea sub supraveghere judiciară nu se	**FĂRĂ CORESPONDENT ÎN C.PEN.**	1. **este pedeapsa complementară introdusă prin NCP** care constă în desemnarea de către instanţă a unui mandatar judiciar care va supraveghea, pe o perioadă de la unu la 3 ani, desfăşurarea activităţii ce a ocazionat săvârşirea infracţiunii[9]; 2. pedeapsa plasării sub supraveghere judiciară nu poate fi dispusă cumulativ cu pedeapsa complementară a dizolvării, dar nici cu cea a suspendării activităţii (în acest din urmă caz mandatarul sau administratorul nu mai are ce supraveghea); 3. În ceea ce priveşte etapa executării potrivit art. 39 din Legea nr. 253/2013: „**(1)** in cazul aplicarii pedepsei complementare a plasarii sub supraveghere judiciara, judecatorul delegat cu executarea desemneaza un mandatar judiciar din randul practicienilor in insolventa sau al expertilor judiciari si trimite acestuia o copie de pe dispozitivul hotararii. Nu poate fi desemnat mandatar judiciar practicianul in insolventa care a fost mandatar cu drept de reprezentare a aceleiasi persoane in cursul procesului penal. **(2)** Onorariul mandatarului judiciar este stabilit de judecatorul delegat, fara a putea depasi remuneratia acordata de respectiva persoana juridica unui cenzor in anul anterior ramanerii definitive a hotararii de condamnare. Plata onorariului mandatarului judiciar se face din fondurile persoanei juridice. **(3)** Atributiile mandatarului judiciar privesc doar supravegherea activitatii ce a ocazionat comiterea infractiunii si nu confera un drept de decizie in gestionarea respectivei activitati a persoanei juridice. Mandatarul judiciar are dreptul sa participe, fara drept de vot, la orice reuniune a organelor de conducere ale persoanei juridice in care se discuta aspecte legate de activitatea in cauza si are acces in toate punctele de lucru in care se desfasoara aceasta. **(4)** Mandatarul judiciar este obligat la respectarea confidentialitatii datelor de care a

[9] Această pedeapsă complementară se aseamănă cu modalitatea de individualizare judiciară a executării pedepsei în cazul persoanei fizice, constând în suspendarea sub supraveghere a executării pedepsei.

LUMEAJUSTITIEI.RO

aplică în cazul persoanelor juridice menţionate în art. 141.		luat cunostinta in exercitarea atributiilor, divulgarea fara drept a acestora atragand raspunderea sa. **(5)** in caz de impiedicare de catre persoana juridica a exercitarii atributiilor mandatarului judiciar, acesta il va informa de indata pe judecatorul delegat cu executarea, in vederea sesizarii instantei pentru inlocuirea pedepsei complementare dispuse cu cea prevazuta la art. 140 din Legea nr. 286/2009, cu modificarile si completarile ulterioare. **(6)** Daca mandatarul judiciar nu isi mai poate exercita atributiile ce i-au fost stabilite, inlocuirea acestuia se dispune de catre judecatorul delegat cu executarea.
Art. 145 Afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare (1) Afişarea hotărârii definitive de condamnare sau publicarea acesteia se realizează pe cheltuiala persoanei juridice condamnate. (2) Prin afişarea sau publicarea hotărârii de condamnare nu poate fi dezvăluită identitatea altor persoane. (3) Afişarea hotărârii de condamnare se realizează în extras, în forma şi locul stabilite de instanţă, pentru o perioadă cuprinsă între o lună şi 3 luni. (4) Publicarea hotărârii de condamnare se face în extras şi în forma stabilită de instanţă, prin intermediul presei scrise sau audiovizuale ori prin alte mijloace de comunicare audiovizuală, desemnate de	**Conţinutul pedepsei complementare a afişării sau difuzării hotărârii de condamnare** **ART. 71^7** (1) Afişarea hotărârii definitive de condamnare sau difuzarea acesteia se realizează pe cheltuiala persoanei juridice condamnate. (2) Prin afişarea sau difuzarea hotărârii de condamnare nu poate fi dezvaluita identitatea victimei, afară de cazul în care exista acordul acesteia sau al reprezentantului sau legal. (3) Afişarea hotărârii de condamnare se realizează în extras, în forma şi locul stabilite de instanta, pentru o perioada cuprinsă între o luna şi 3 luni. (4) Difuzarea hotărârii de condamnare se face în extras şi în forma stabilită de instanta, prin intermediul presei scrise	1. Art. 145 NCP este similar sub aspectul art. 71^7 din vechiul Cod penal, singura modificare operată de NCP fiind numai sub aspectul denumirii marginale. 2. În ceea ce priveşte etapa executării potrivit art. 40- 41 din Legea nr. 253/2013: **„Art. 40. (1)** in cazul aplicarii pedepsei complementare a afisarii hotararii de condamnare, judecatorul delegat cu executarea comunica un extras al hotararii de condamnare persoanei juridice condamnate, care este obligata sa il afiseze in forma, locul si pentru perioada stabilite de instanta, respectiv sectiei de politie in circumscriptia careia se afla locul unde urmeaza a se face afisarea, in vederea verificarii indeplinirii obligatiei. **(2)** in cazul in care, dupa afisare, dar inainte de implinirea perioadei stabilite de instanta, afisul este sustras, distrus sau deteriorat, organul de politie solicita persoanei condamnate reafisarea, care trebuie realizata in termen de 24 de ore. **(3)** in cazul neindeplinirii obligatiei de afisare sau a obligatiei de inlocuire a afisului potrivit alin. (2), organul de politie il va informa pe judecatorul delegat cu executarea, in vederea sesizarii instantei, pentru aplicarea dispozitiilor art. 140 alin. (2) din Legea nr. 286/2009, cu modificarile si completarile ulterioare. **Art. 41. (1)** in cazul aplicarii pedepsei complementare a publicarii hotararii de condamnare, judecatorul delegat cu executarea comunica un extras al hotararii de condamnare, in forma stabilita de instanta, persoanei juridice condamnate, care este

LUMEAJUSTITIEI.RO

instanţă. (5) Dacă publicarea se face prin presa scrisă sau audiovizuală, instanţa stabileşte numărul aparitiilor, care nu poate fi mai mare de 10, iar în cazul publicării prin alte mijloace audiovizuale durata acesteia nu poate depăşi 3 luni.	sau audiovizuale ori prin alte mijloace de comunicare audiovizuala, desemnate de instanta. (5) Dacă difuzarea se face prin presa scrisă sau audiovizuala instanta stabileşte numărul aparitiilor, care nu poate fi mai mare de 10, iar în cazul difuzării prin alte mijloace audiovizuale, durata acesteia nu poate depăşi 3 luni. ----------	obligata sa il publice pe cheltuiala proprie, prin intermediul presei scrise sau audiovizuale ori prin alte mijloace de comunicare audiovizuale, desemnate de instanta. **(2)** Persoana juridica condamnata inainteaza judecatorului delegat cu executarea dovada executarii publicarii hotararii de condamnare, in termen de 30 de zile de la comunicarea extrasului. **(3)** in situatia in care publicarea s-a dispus a fi efectuata prin afisarea pe o pagina de internet, extrasul trebuie publicat in termenul prevazut la alin. (2), iar persoana condamnata va comunica judecatorului delegat, in termen de 5 zile de la inceperea publicarii, dovada punerii in executare a hotararii. Perioadele in care, din motive tehnice, extrasul publicat nu a fost accesibil nu se socotesc in durata publicarii stabilita de instanta. **(4)** Judecatorul delegat cu executarea verifica periodic indeplinirea obligatiei de publicare in conditiile alin. (1), pana la implinirea duratei stabilite de instanta. **(5)** in cazul constatarii neindeplinirii obligatiei de publicare, judecatorul delegat cu executarea va proceda la sesizarea instantei, in vederea aplicarii prevederilor art. 140 alin. (2) din Legea nr. 286/2009, cu modificarile si completarile ulterioare.
Art. 146 Recidiva în cazul persoanei juridice (1) Există recidivă pentru persoana juridică atunci când, după rămânerea definitivă a unei hotărâri de condamnare şi până la reabilitare, persoana juridică săvârşeşte din nou o infracţiune, cu intenţie sau cu intenţie depăşită. (2) În caz de recidivă, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege pentru noua infracţiune	**Recidiva în cazul persoanei juridice** **ART. 40^2*)** Exista recidiva pentru persoana juridică în următoarele cazuri: a) când după rămânerea definitiva a unei hotărâri de condamnare, persoana juridică săvârşeşte din nou o infracţiune cu intenţie, iar amenda pentru infracţiunea anterioară nu a fost executată;	1. Spre deosebire de vechiul Cod penal, NCP include explicit în sfera infracţiunilor ce pot constitui al doilea termen al recidivei infracţiunile săvârşite cu intenţie depăşită. 2. NCP prevede ca regulă generală de sancţionare a recidivei în cazul infractorilor persoane juridice majorarea limitelor minime şi maxime ale zilelor amendă, fără a putea fi depăşit maximul general, renunţând astfel la sistemului sporii pedepselor.

LUMEAJUSTITIEI.RO

se majorează cu jumătate, fără a depăşi maximul general al pedepsei amenzii. (3) Dacă amenda anterioară nu a fost executată, în tot sau în parte, amenda stabilită pentru noua infracţiune, potrivit alin. (2), se adaugă la pedeapsa anterioară sau la restul rămas neexecutat din aceasta. (4) Dispoziţiile art. 42 se aplică în mod corespunzător.	b) când după rămânerea definitiva a unei hotărâri de condamnare, persoana juridică săvârşeşte din nou o infracţiune cu intenţie, iar amenda pentru infracţiunea anterioară a fost executată sau considerată ca executată. În cazul recidivei prevăzute în alin. 1 lit. a), amenda stabilită pentru infracţiunea săvârşită ulterior şi amenda aplicată pentru infracţiunea anterioară se contopesc, potrivit art. 40^1 alin. 1 şi 3. Sporul prevăzut în art. 40^1 alin. 1 se poate mari pana la jumătate. Dacă amenda anterioară a fost executată în parte, contopirea se face între amenda ce a mai rămas de executat şi amenda aplicată pentru infracţiunea săvârşită ulterior. În cazul recidivei prevăzute în alin. 1 lit. b), se aplica pedeapsa amenzii pana la maximul special prevăzut în art. 71^1 alin. 2 sau 3, iar dacă acest maxim nu este îndestulător, se poate adauga un spor de pana la doua treimi din acel maxim. Dacă după rămânerea definitiva a hotărârii de condamnare şi mai înainte ca amenda sa fi fost executată sau	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	considerată ca executată, se descoperă ca persoana juridică condamnata se afla în stare de recidiva, instanta aplica dispoziţiile din alin. 2, în cazul recidivei prevăzute în alin. 1 lit. a), şi dispoziţiile din alin. 4, în cazul recidivei prevăzute în alin. 1 lit. b). ----------	
Art. 147 Atenuarea şi agravarea răspunderii penale a persoanei juridice (1) În caz de concurs de infracţiuni, de pluralitate intermediară sau de cauze de atenuare ori agravare a răspunderii penale, persoanei juridice i se aplică regimul amenzii prevăzut de lege pentru persoana fizică. (2) În caz de pluralitate de infracţiuni, pedepsele complementare de natură diferită, cu excepţia dizolvării, sau cele de aceeaşi natură, dar cu conţinut diferit, se cumulează, iar dintre pedepsele complementare de aceeaşi natură şi cu acelaşi conţinut se aplică cea mai grea. (3) În caz de pluralitate de infracţiuni, măsurile de siguranţă luate conform art. 112 se cumulează.	**ART. 21** Tentativa se pedepseşte numai cînd legea prevede expres aceasta. Tentativa se sancţionează cu o pedeapsa cuprinsă între jumătatea minimului şi jumătatea maximului prevăzute de lege pentru infracţiunea consumată, fără ca minimul sa fie mai mic decît minimul general al pedepsei. În cazul cînd pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viata, se aplica pedeapsa închisorii de la 10 la 25 de ani. ***În cazul persoanei juridice, tentativa se sancţionează cu amenda cuprinsă între minimul special şi maximul special al amenzii prevăzute de lege pentru infracţiunea consumată, reduse la jumătate. La aceasta pedeapsa se pot adauga una sau mai***	1. NCP nu mai reglementează concursul de infracţiuni săvârşit de o persoană juridică printr-o normă separată şi apelează la un text de trimitere. 2. NCP trimite la prevederile la regimul prevăzut pentru persoanele fizice în ceea ce priveşte concursul de infracţiuni, pluralitatea intermediară sau cauzele de atenuare ori agravare a răspunderii penale.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	multe pedepse complementare*). **Pedeapsa în unele cazuri cînd nu exista recidiva** ART. 40 Cînd după condamnarea definitiva cel condamnat săvîrşeşte din nou o infracţiune, înainte de începerea executării pedepsei, în timpul executării acesteia sau în stare de evadare, şi nu sînt întrunite condiţiile prevăzute de lege pentru starea de recidiva, pedeapsa se aplica potrivit regulilor pentru concursul de infracţiuni. ***În cazul persoanei juridice, dacă nu sunt întrunite condiţiile prevăzute în art. 40^2 alin. 1 lit. a), pedeapsa se aplica potrivit regulilor pentru concursul de infracţiuni.*** **Pedeapsa în caz de concurs de infracţiuni săvârşite de persoana juridică** **ART. 40^1*)** În caz de concurs de infracţiuni săvârşite de persoana juridică, se stabileşte pedeapsa amenzii pentru	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	fiecare infracţiune în parte şi se aplica amenda cea mai mare, care poate fi sporită pana la maximul special prevăzut în art. 71^1 alin. 2 sau 3, iar dacă acest maxim nu este îndestulător, se poate adauga un spor de pana la o treime din acel maxim. Dispoziţiile alin. 1 se aplica şi în cazul în care persoana juridică condamnata definitiv este judecata ulterior pentru o infracţiune concurenta, precum şi atunci când după ce o hotărâre de condamnare a rămas definitiva, se constata ca persoana juridică suferise şi o alta condamnare definitiva pentru o infracţiune concurenta. În aceste cazuri, partea din amenda executată se scade din amenda aplicată pentru infracţiunile concurente. Dispoziţiile art. 35 se aplica în mod corespunzător. **Efectele circumstanţelor atenuante** **ART. 76** (2) În cazul în care exista circumstanţe atenuante, amenda pentru persoana juridică se reduce după cum urmează: a) când minimul special al amenzii este de 10.000 lei sau	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	mai mare, amenda se coboară sub acest minim, dar nu mai mult de o pătrime; b) când minimul special al amenzii este de 5.000 lei sau mai mare, amenda se coboară sub acest minim, dar nu mai mult de o treime, --- **Efectele circumstanţelor agravante** **ART. 78** (2)În cazul în care exista circumstanţe agravante, persoanei juridice i se aplica amenda care poate fi sporită pana la maximul special, prevăzut în art. 71^1 alin. 2 sau 3, iar dacă acest maxim nu este îndestulător se poate adauga un spor de pana la o pătrime din acel maxim*). **Concursul între cauzele de agravare şi de atenuare** **ART. 80** (4) În cazul aplicării concomitente a dispoziţiilor cu privire la circumstanţe agravante, recidiva şi concurs de infracţiuni, pedeapsa amenzii pentru persoana juridică poate fi sporită pana la maximul general*).	

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 148 Prescripţia răspunderii penale Răspunderea penală a persoanei juridice se prescrie în condiţiile prevăzute de lege pentru persoana fizică, dispoziţiile art. 153 - 156 aplicându-se în mod corespunzător.	**Termenele de prescripţie a răspunderii penale** **ART. 122** Termenele de prescripţie a răspunderii penale pentru persoana fizica sunt: a) 15 ani, cînd legea prevede pentru infracţiunea săvîrşită pedeapsa detenţiunii pe viata sau pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani; b) 10 ani, cînd legea prevede pentru infracţiunea săvîrşită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depăşeşte 15 ani; c) 8 ani, cînd legea prevede pentru infracţiunea săvîrşită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depăşeşte 10 ani; d) 5 ani, cînd legea prevede pentru infracţiunea săvîrşită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depăşeşte 5 ani; e) 3 ani, cînd legea prevede pentru infracţiunea săvîrşită pedeapsa închisorii care nu depăşeşte un an sau amenda. **Termenele de prescripţie a răspunderii penale pentru persoana juridică sunt:**	1. Potrivit NCP termenele de prescripţie a răspunderii penale sunt aceleaşi atât în cazul persoanei fizice când şi în ipoteza persoanei juridice.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	a) 10 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită de persoana fizica pedeapsa detenţiunii pe viata sau pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani; **b) 5 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită de persoana fizica pedeapsa închisorii de cel mult 10 ani sau amenda.**(Alin. 1^1)*) Termenele arătate în prezentul articol se socotesc de la data săvîrşirii infracţiunii. În cazul infracţiunilor continue termenul curge de la data încetării acţiunii sau inacţiunii, iar în cazul infracţiunilor continuate, de la data săvîrşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni. Răspunderea penală a persoanei juridice se prescrie în condiţiile prevăzute de lege pentru persoana fizica, dispoziţiile prevăzute în art. 121-124 aplicându-se în mod corespunzător*). ----------	
Art. 149 Prescripţia executării pedepsei (1) Termenul de prescripţie a executării pedepsei amenzii aplicate persoanei juridice este de 5 ani. (2) Executarea pedepselor	**Termenele de prescripţie a executării pedepsei** **ART. 126** Termenele de prescripţie a executării pedepsei pentru persoana fizica sunt: a) 20 de ani, cînd pedeapsa	**1.** Termenele de prescripţie a executării a pedepsei pentru persoana juridică sunt: (i) 5 ani, pentru pedeapsa principală a amenzii; (ii) 3 ani, pentru pedeapsa complementară aplicată persoanelor juridice. 2. NCP va fi legea penală mai favorabilă deoarece introduce în domeniul de aplicare a prescripţiei executării orice pedepse complementare aplicate oricărei persoane

LUMEAJUSTITIEI.RO

complementare aplicate persoanelor juridice se prescrie într-un termen de 3 ani, care curge de la data la care pedeapsa amenzii a fost executată sau considerată ca executată. (3) Dispoziţiile art. 161, art. 162 alin. (2), art. 163 şi art. 164 se aplică în mod corespunzător.	care urmează a fi executată este detenţiunea pe viata sau închisoarea mai mare de 15 ani; b) 5 ani, plus durata pedepsei ce urmează a fi executată, dar nu mai mult de 15 ani, în cazul celorlalte pedepse cu închisoarea; c) 3 ani, în cazul cînd pedeapsa este amenda. Termenul de prescripţie a executării pedepsei amenzii aplicate persoanei juridice este de 5 ani.(Alin. 1^1)*) Executarea pedepselor complementare aplicate persoanelor juridice ce nu pot fi dizolvate sau a căror activitate nu poate fi suspendată se prescrie într-un termen de 3 ani, care curge de la data la care pedeapsa amenzii a fost executată sau considerată ca executată.(Alin. 1^2)*) Termenul de prescripţie a executării sancţiunilor cu caracter administrativ prevăzute în art. 18^1 şi în art. 91 este de un an. Termenele arătate în alin. 1 şi 1^1 se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitiva, iar cele arătate în alin. 2 curg de la rămânerea definitiva a hotărârii sau, după caz, de la data când	juridice.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	poate fi pusă în executare, potrivit legii, ordonanta prin care s-a aplicat sancţiunea. În cazul revocării suspendării condiţionate a executării pedepsei, a suspendării executării pedepsei sub supraveghere sau, după caz, a executării pedepsei la locul de munca, termenul de prescripţie începe sa curgă de la data cînd hotărîrea de revocare a rămas definitiva. Măsurile de siguranta nu se prescriu.	
Art. 150 Reabilitarea persoanei juridice Reabilitarea persoanei juridice are loc de drept dacă, în decurs de 3 ani de la data la care pedeapsa amenzii sau pedeapsa complementară a fost executată sau considerată ca executată, aceasta nu a mai săvârşit nicio altă infracţiune.	**Reabilitarea de drept** **ART. 134** (1) Reabilitarea persoanei fizice are loc de drept în cazul condamnării la amenda sau la pedeapsa închisorii care nu depăşeşte un an, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârşit nicio alta infracţiune. (2) **Reabilitarea persoanei juridice are loc de drept dacă în decurs de 3 ani de la data la care pedeapsa amenzii sau, după caz, pedeapsa complementara, a fost executată sau considerată ca executată şi persoana juridică nu a mai săvârşit nicio alta infracţiune*).**	1. în cazul persoanelor juridice intervine *numai reabilitarea de drept* dacă în decurs de 3 ani de la data la care pedeapsa amenzii sau pedeapsa complementară a fost executată sau considerată ca executată persoana juridică nu a mai săvârşit nicio altă infracţiune;

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 151 Efectele comasării şi divizării persoanei juridice (1) În cazul pierderii personalităţii juridice prin fuziune, absorbţie sau divizare intervenită după comiterea infracţiunii, răspunderea penală şi consecinţele acesteia se vor angaja: a) în sarcina persoanei juridice create prin fuziune; b) în sarcina persoanei juridice absorbante; c) în sarcina persoanelor juridice care au fost create prin divizare sau care au dobândit fracţiuni din patrimoniul persoanei divizate. (2) În cazul prevăzut la alin. (1), la individualizarea pedepsei se va ţine seama de cifra de afaceri, respectiv de valoarea activului patrimonial al persoanei juridice care a comis infracţiunea, precum şi de partea din patrimoniul acesteia care a fost transmisă fiecărei persoane juridice participante la operaţiune.	FĂRĂ CORESPONDENT IN C.PEN.	1. Pe linia evitării sustragerii persoanei juridice de la răspunderea penală NCP a prevăzut în mod explicit regula transferării răspunderii penale către persoana juridică succesoare; 2. Pentru asigurarea eficienţei art. 151 alin. 1 NCP art. 496 NCPP a stipulat efectele fuziunii, absorbţiei, divizării, reducerii capitalului social, ale dizolvării sau lichidării persoanei juridice condamnate, prevăzând că: „1) Dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare a persoanei juridice şi până la executarea pedepselor aplicate, intervine un caz de fuziune, absorbţie, divizare, dizolvare, lichidare sau reducere a capitalului social al acesteia, autoritatea ori instituţia căreia îi revine competenţa de a autoriza sau înregistra această operaţiune este obligată să sesizeze instanţa de executare cu privire la acesta şi să informeze cu privire la persoana juridică creată prin fuziune, absorbţie sau care a dobândit fracţiuni din patrimoniul persoanei divizate.(2) Persoana juridică rezultată prin fuziune, absorbţie sau care a dobândit fracţiuni din patrimoniul persoanei divizate preia obligaţiile şi interdicţiile persoanei juridice condamnate, dispoziţiile art. 151 din Codul penal aplicându-se în mod corespunzător.”
Titlul VII **Cauzele care înlătură răspunderea penală** **Efectele amnistiei**	Efectele amnistiei	Reglementările sunt cvasi-identice, cu următoarele

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 152. - **(1)** Amnistia înlătură răspunderea penală pentru infracţiunea săvârşită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură şi executarea pedepsei pronunţate, precum şi celelalte consecinţe ale condamnării. Amenda încasată anterior amnistiei nu se restituie. **(2)** Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate.	**Art. 119.** - Amnistia înlătură răspunderea penală pentru fapta săvârşită. Dacă intervine după condamnare, ea înlătură şi executarea pedepsei pronunţate, precum şi celelalte consecinţe ale condamnării. Amenda încasată anterior amnistiei nu se restituie. Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă, măsurilor educative şi asupra drepturilor persoanei vătămate.	***Diferențe*** ▪ a fost înlocuit termenul de *faptă* cu cel de *infracțiune* pentru a sublinia că obiect al amnistiei nu îl poate constitui orice faptă, ci doar acea faptă care constituie și infracțiune (*cf.Expunerii de motive pct. 2.39*) ▪ amnistia produce efecte și asupra măsurilor educative, împiedicând pronunțarea lor, atunci când intervine antecondamnatoriu, respectiv înlăturând executarea acestora, atunci când intervine postcondamnatoriu. În acest fel, aria de incidență a amnistiei s-a extins în raport cu reglementarea anterioară (art. 119 alin. 2 C.p). Această dispoziție cu caracter general nu împiedică însă ca printr-o lege specială de amnistie să se prevadă contrariu, respectiv excluderea măsurilor educative din obiectul acestei cauze de înlăturare a răspunderii penale. ▪ în soluțiile de achitare sau de încetare a procesului penal întemeiate pe amnistie instanța va lăsa nesoluționată latura civilă (art. 25 alin. 5, art.397 alin. 5 NCpp)
Prescripţia răspunderii penale **Art. 153.** - (1) Prescripţia înlătură răspunderea penală. ***(2)*** *P*rescripţia nu înlătură răspunderea penală în cazul: a) infracţiunilor de genocid, contra umanităţii şi de război, indiferent de data la care au	Prescripţia răspunderii penale **Art. 121.** - **(1)** Prescripţia înlătură răspunderea penală. **(2)** Prescripţia nu înlătură răspunderea penală în cazul: **a)** infracţiunilor contra păcii şi omenirii, indiferent de data la care au fost comise; **b)** infracţiunilor prevăzute la	▪ Regimul prescripției răspunderii penale este preluat din reglementarea actuală; în aceste condiții, nu vor exista dificultăți de aplicare a legii penale în timp **Corespondențe:** ▪ **Art. 121 alin.1 C.p – art. 153 alin. 1 NCp / reglementări identice în conținut** ▪ **Art. 121 alin.2 C. p– art. 153 alin.2 NCp** ▪ **Art. 121 alin. 3 C.p - art. 153 alin.3 NCp** ▪ **Infracțiuni imprescriptibile. comparație NCp-Cp:**

[10] alineatele 2 şi 3 sunt reproduse astfel cum au fost odificate prin **art. II din Legea 27/2012**

LUMEAJUSTITIEI.RO

fost comise; b) infracţiunilor prevăzute la art. 188 şi 189 şi al infracţiunilor intenţionate urmate de moartea victimei." (3) Prescripţia nu înlătură răspunderea penală nici în cazul infracţiunilor prevăzute la alin. (2) lit. b) pentru care nu s-a împlinit termenul de prescripţie, generală sau specială, la data intrării în vigoare a acestei dispoziţii.[10]	art. 174-176 şi al infracţiunilor intenţionate urmate de moartea victimei. **(3)** Prescripţia nu înlătură răspunderea penală nici în cazul infracţiunilor prevăzute la alin. 2 lit. b) pentru care nu s-a împlinit termenul de prescripţie, generală sau specială, la data intrării în vigoare a acestei dispoziţii.	▪ Cf. NCp - infracţiunile de genocid, contra umanităţii şi de război / art. 153 alin.2 lit. a, respectiv: *Genocidul / **art. 438.** -* *Infracţiuni contra umanităţii / **art. 439.*** *Infracţiuni de război contra persoanelor / **art. 440.*** *Infracţiuni de război contra proprietăţii şi altor drepturi **/ art. 441.*** *Infracţiuni de război contra operaţiunilor umanitare şi emblemelor / **art. 442.** -* *Utilizarea de metode interzise în operaţiunile de luptă / **art. 443*** *Utilizarea de mijloace interzise în operaţiunile de luptă / **art. 444.*** ▪ **Cf. C.p** - infracţiunile contra păcii şi omenirii / art.121 alin. 2 lit.a,respectiv: *Propaganda pentru război / **art. 356.*** *Genocidul / **art. 357.*** *Tratamentele neomenoase / **art. 358.*** *Distrugerea unor obiective şi însuşirea unor bunuri **/ art. 359.*** *Distrugerea, jefuirea sau însuşirea unor valori culturale / **art. 360.*** ▪ **cf. NCP** - infracţiunilor prevăzute la art. 188 şi 189 *(omor și omor calificat)* şi al infracţiunilor intenţionate urmate de moartea victimei / art. 153 alin. 2 lit.b ▪ **cf. C.p** - infracţiunilor prevăzute la art. 174-176 *(omor, omor calificat și omor deosebit de grav)* şi al infracţiunilor intenţionate urmate de moartea victimei. / art. 121 alin. 2 lit.b → sfera infracțiunilor imprescriptibile este parțial identică în ambele reglementări, ținând seama că art. 174 C.p se regăsește în art. 188 NCP, iar majoritatea circumstanțelor de la art. 175 și art. 176 C.p se regăsesc în art. 189 NCp (cu excepția art. 175 lit.c,d,e,și i, respectiv art. 176 lit.d,fși g)
Termenele de prescripţie a răspunderii penale **Art. 154.** - **(1)** Termenele de prescripţie a răspunderii penale sunt: **a)** 15 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită	**Termenele de prescripţie a răspunderii penale** **Art. 122.** - Termenele de prescripţie a răspunderii penale sunt: **a)** 15 ani, când legea prevede	▪ **Durata termenelor este identică cu durata stabilită de reglementarea anterioară**, respectiv 15, 10, 8, 5 și 3 ani. ▪ Aceste termene, ca și în vechea reglementare, sunt puse în relație cu cuantumul pedepselor prevăzute de lege pentru infracțiunea săvârșită; noțiunea de pedeapsă prevăzută de lege beneficiază de o definiție legală conținută de art. 187 NCp. care este identic cu art. 141[1] C.p.

LUMEAJUSTITIEI.RO

pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani; **b)** 10 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depăşeşte 20 de ani; **c)** 8 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depăşeşte 10 ani; **d)** 5 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depăşeşte 5 ani; **e)** 3 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii care nu depăşeşte un an sau amenda. **(2)** Termenele prevăzute în prezentul articol încep să curgă de la data săvârşirii infracţiunii. În cazul infracţiunilor continue termenul curge de la data încetării acţiunii sau inacţiunii,	pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii mai mare de 15 ani; **b)** 10 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, dar care nu depăşeşte 15 ani; **c)** 8 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depăşeşte 10 ani; **d)** 5 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii mai mare de un an, dar care nu depăşeşte 5 ani; **e)** 3 ani, când legea prevede pentru infracţiunea săvârşită pedeapsa închisorii care nu depăşeşte un an sau amenda. Termenele arătate în prezentul articol se socotesc de la data săvârşirii infracţiunii. În cazul infracţiunilor continue termenul curge de la data	▪ Termenul de 15 ani are în vedere infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii mai mare de 20 de ani, spre deosebire de Codul penal anterior, când maximul pedepsei închisorii era mai mare de 15 ani. Explicația acestei diferențe este dată de faptul că, potrivit noului cod, maximul general al închisorii este de 30 de ani, în timp ce, potrivit Codului penal în vigoare, maximul general este de 25 de ani. ▪ **Diferență** = prevederea modului de calcul al termenului de prescripție a răspunderii penale în cazul infracțiunii de obicei - **art. 154 alin. 2** și cel al infracțiunii progresive – **art. 154 alin. 3** / consacră normativ soluția jurisprudențială exprimată de decizia de îndrumare nr. 1/1987 ▪ **Diferență = art. 154 alin. 4** reglementează o ipoteză nouă de calcul al termenului de prescripție a răspunderii penale, ipoteză circumscrisă infracțiunilor contra libertății și integrității sexuale, cu victime minore. În acest caz termenul curge de la data la care minorul devine major (prin excepție de la regula comună prev. de art. 154 alin.2 fraza I NCp, potrivit căreia termenul curge de la data săvârșirii infracțiunii). Pentru cel în favoarea căruia curge prescripția, această reglementare este defavorabilă; momentul de debut al curgerii termenului fiind amânat până la majoratul victimei, este evident că, în acest context și pt. această ipoteză, durata până la împlinirea prescripției va fi mai lungă. În consecință, legea veche , care nu prevedea o astfel de ipoteză, este mai blândă. Această prevedere permite urmărirea acestor infracțiuni chiar dacă au fost descoperite târziu după comiterea lor *(Expunere de motive, 2.39).*

LUMEAJUSTITIEI.RO

în cazul infracţiunilor continuate, de la data săvârşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni, iar în cazul infracţiunilor de obicei, de la data săvârşirii ultimului act. **(3)** În cazul infracţiunilor progresive, termenul de prescripţie a răspunderii penale începe să curgă de la data săvârşirii acţiunii sau inacţiunii şi se calculează în raport cu pedeapsa corespunzătoare rezultatului definitiv produs. **(4)** În cazul infracţiunilor contra libertăţii şi integrităţii sexuale, săvârşite faţă de un minor, termenul de prescripţie începe să curgă de la data la care acesta a devenit major. Dacă minorul a decedat înainte de împlinirea majoratului, termenul de prescripţie începe să curgă de la data decesului.	încetării acţiunii sau inacţiunii, iar în cazul infracţiunilor continuate, de la data săvârşirii ultimei acţiuni sau inacţiuni.	
Întreruperea cursului prescripţiei răspunderii penale **Art. 155.** - **(1)** Cursul	**Întreruperea cursului prescripţiei** **Art. 123.** – **(1)** Cursul	▪ **Diferența = extinderea cauzelor cu efect întreruptiv (** reglementate în art. 123 alin. 1 din Codul penal în vigoare, respectiv art. 155 alin. 1 și 5 din Codul penal

LUMEAJUSTITIEI.RO

termenului prescripţiei răspunderii penale se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act de procedură în cauză. **(2)** După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripţie. **(3)** Întreruperea cursului prescripţiei produce efecte faţă de toţi participanţii la infracţiune, chiar dacă actul de întrerupere priveşte numai pe unii dintre ei. **(4)** Termenele prevăzute în art. 154, dacă au fost **depăşite cu încă o dată**, vor fi socotite îndeplinite oricâte întreruperi ar interveni. **(5)** Admiterea în principiu a cererii de redeschidere a procesului penal face să curgă un nou termen de prescripţie a răspunderii penale.	termenului prescripţiei prevăzute în art. 122 se întrerupe prin îndeplinirea oricărui act care, potrivit legii, trebuie comunicat învinuitului sau inculpatului în desfăşurarea procesului penal. **(2)** După fiecare întrerupere începe să curgă un nou termen de prescripţie. Întreruperea cursului prescripţiei produce efecte faţă de toţi participanţii la infracţiune, chiar dacă actul de întrerupere priveşte numai pe unii dintre ei. **Art. 124. -** Prescripţia înlătură răspunderea penală oricâte întreruperi ar interveni, dacă termenul de prescripţie prevăzut la art. 122 este **depăşit cu încă o dată**.	noul), respectiv îndeplinirea oricărui act de procedură . Noua reglementare are caracter defavorabil, fiind mai severă. ▪ **Cauzele de întrerupere prevăzute de art.** 155 NCp sunt aplicabile și celor care erau minori la data săvârșirii faptei, conform art. 131 NCp. ▪ Dispozițiile art. 123 alin. 2 C.p sunt preluate ad litteram în art. 155 alin. 2 și 3 NCp ▪ **Diferență** (la nivelul sediului normativ și al sistematizării reglementării) = tratarea în cadrul normei privind întreruperea cursului prescripției a **prescripției speciale** care, în reglementarea veche, era tratată distinct, în art. 124 C.p. ▪ Termenul de prescripție specială, cf. ambelor reglementări, este același. ▪ **Diferență = art.155 alin.5 / cauză nouă de întrerupere** - **cererea de redeschidere** a procesului penal admisă în principiu, instituție reglementată în art. 466-470 din Codul de procedură penală (Legea nr. 135/2010) ▪ Identificarea legii penale mai favorabile în materie de prescripție are caracter autonom, ceea ce va determina aplicarea legii penale mai favorabile succesiv, în 2 etape. Va exista etapa identificării legii penale mai favorabile din pct. de vedere al incriminării, sancțiunii și etapa identif.legii penale mai favorabile în ceea ce privește prescripția având în vedere limitele de pedeapsă identificate în prima etapă ca fiind mai favorabile (*a se vedea exemplul 1*). ▪ Se impune a fi avut în vedere și faptul că, prin decizia nr. 1092 din 18 dec. 2012, publicată în M.O. nr. 76 din 31 ian.2013, referitoare la excepția de neconstituționalitate a art. 124 C.p, Curtea Constituțională a subliniat caracterul instituției prescripției răspunderii penale de normă penală de drept penal substanțial, supusă principiului constituțional al aplicării legii penale mai favorabile (art. 15 alin. 2 Constituție), decizând că că prevederile art. 124 din Codul penal sunt constituţionale în măsura în care nu împiedică aplicarea legii penale mai favorabile faptelor săvârşite sub imperiul legii vechi.
Suspendarea cursului prescripţiei răspunderii penale **Art. 156. - (1)** Cursul	**Suspendarea cursului prescripţiei** **Art. 128.** - Cursul termenului	▪ Reglementarea NCp (art. 156 și art. 164) în raport cu Codul penal (art. 128) tratează distinct suspendarea cursului prescripţiei răspunderii penale de cea a cursului prescripției executării pedepsei. Această opțiune este justificată de natura juridică diferită a celor două tipuri de prescripție (cauză care înlătură

LUMEAJUSTITIEI.RO

termenului prescripţiei răspunderii penale este suspendat pe timpul cât o dispoziţie legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal. **(2)** Prescripţia îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.	prescripţiei prevăzute în art. 122 este suspendat pe timpul cât o dispoziţie legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal. Cursul termenului prescripţiei prevăzute în art. 126 este suspendat în cazurile şi condiţiile prevăzute în Codul de procedură penală. Prescripţia îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.	răspunderea penală / prescripția răspunderii penale, respectiv cauză care înlătură sau modifică executarea pedepsei / prescripția executării pedepsei). Distincția se situează numai la nivel formal, al sediului normativ, întrucât **conținutul reglementării anterioare a fost preluat de cea actuală**; astfel, **art. 128 alin. 1 și 3 se regăsește în art. 156 alin. 1 și 2.**
Lipsa plângerii prealabile **Art. 157.** - **(1)** În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri	**Lipsa plângerii prealabile** **Art. 131.** - (1) În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri	▪ Noua reglementare tratează distinct (art. 157 și art. 158 NCP) instituțiile lipsei plângerii prealabile, respectiv retragerii acesteia, spre deosebire de reglementarea actuală care le consacră un singur articol (art. 131). ▪ Conținutul dispozițiilor Codului penal actual au fost preluate, cu următoarele precizări, modificări, completări : ▪ noțiunea de participant din art. 131 alin. 4 din Codul penal a devenit, în art. 157 alin. 3, persoana fizică sau juridică care a participat la săvârșirea faptei , ▪ art. 157 alin. 4 referitor la persoana vătămată vizează și persoană juridică reprezentată de făptuitor; art. 157 alin. 5 nu are corespondent în

LUMEAJUSTITIEI.RO

înlătură răspunderea penală. **(2)** Fapta care a adus o vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai de către una dintre ele. **(3)** Fapta atrage răspunderea penală a tuturor *persoanelor fizice sau juridice* care au participat la săvârşirea acesteia, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut numai cu privire la una dintre acestea. **(4)** În cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu ori cu capacitatea de exerciţiu restrânsă *sau o persoană juridică ce este reprezentată de făptuitor*, acţiunea penală se poate pune în mişcare şi din oficiu. **(5)** Dacă persoana vătămată a decedat sau în cazul persoanei juridice aceasta a fost lichidată, înainte de expirarea termenului prevăzut de lege pentru	înlătură răspunderea penală. **(2)** Retragerea plângerii prealabile, de asemenea, înlătură răspunderea penală. **(3)** Fapta care a adus vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a ~~făcut sau se menţine~~ numai de către una dintre ele. **(4)** Fapta atrage răspunderea penală a *tuturor participanţilor* la săvârşirea ei, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut sau se menţine cu privire numai la unul dintre ei. **(5)** În cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu ori cu capacitate de exerciţiu restrânsă, acţiunea penală se pune în mişcare şi din oficiu	reglementarea anterioară. Astfel, ▪ art.131 alin. 1 C.p se regăsește în art. 157 alin. 1 NCp; ▪ art. 131 alin. 3 C.p (cu excepția ipotezei privind menținerea plângerii care a fost eliminată), în art. 157 alin.2 NCp; ▪ art. 131 alin. 4 C.p (cu excepția ipotezei privind menținerea plângerii care a fost eliminată), în art. 157 alin. 3 NCp, cu precizarea terminologică menționată; ▪ art. 131 alin. 5 C.p, în art. 157 alin. 4 NCp, mai puțin ipoteza persoanei juridice vătămate reprezentate de făptuitor. ▪ **Așa cum s-a arătat, art. 157 alin. 2 și 3 NCp, preia art. 131 alin. 3 și 4 C.p, mai puțin ipoteza privind menținerea plângerii; aceasta semnifică dispariția solidarității pasive cu privire la retragerea plângerii, aspect marcat și în conținutul art.158 alin.2 NCp privind retragerea plângerii care preia conținutul art. 131 alin.2 C., adaugând precizarea că retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală a persoanei cu privire la care plângerea a fost retrasă. Consecința dispariției solidarității pasive cu privire la retragerea plângerii o reprezintă faptul că retragerea plângerii va produce efecte in personam.** ▪ **Diferență = art. 157 alin. 5** normează o ipoteză nouă, aceea a punerii în mișcare a acțiunii penale din oficiu atunci când persoana vătămată a decedat sau, cea juridică, a fost lichidată înainte de expirarea termenului legal de introducere a plângerii prealabile / lege nouă defavorabilă ▪ **Identificarea legii penale mai favorabile** se va realiza în concret, în funcție de particularitățile cauzei . **1.** În cazul ipotezelor de indivizibilitate pasivă (faptă săvârșită de mai multe persoane), cf.Cp, retragerea plângerii, pt. a înlătura răspunderea penală, trebui să fie făcută față de toți participanții; cf. NCp, retragerea poate fi făcută și față numai de unul dintre participanți, caz în care se înlătură numai răspunderea penală a persoanei față de

LUMEAJUSTITIEI.RO

introducerea plângerii, acţiunea penală poate fi pusă în mişcare din oficiu.		care a operat retragerea. În acest caz, în raport cu persoana față de care s-a retras plângerea, legea nouă este favorabilă; referitor la cealaltă persoană care a săvârșit infracțiune, situația sa este identică cf. ambelor legi, respectiv îi este antrenată răspunderea penală. **2.** În cazul unei infracțiuni de viol în formă simplă (art. 197 alin. 1 C.p) comisă sub legea veche și care continuă să fie incriminată și de legea nouă (art. 218 alin. 1 NCp) și a cărei cercetare/judecare are loc sub imperiul legii noi, dacă persoana vătămată decedează până la expirarea termenului de introducere a plângerii prealabile fără a fi introdus o astfel de plângere, tragerea la răspundere nu poate avea loc, cf. C.p în vigoare; în schimb, cf. NCP, în aceeași ipoteză, dacă acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu, cf. art. 157 alin. 5 NCp, răspunderea penală este antrenată. În această situație, legea nouă este defavorabilă
Retragerea plângerii prealabile **Art. 158.** - **(1)** Retragerea plângerii prealabile poate interveni până la pronunţarea unei hotărâri definitive, în cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile. **(2)** Retragerea plângerii prealabile înlătură răspunderea penală a persoanei *cu privire la care plângerea a fost retrasă.*	**Art. 131.** - **Lipsa plângerii prealabile** (1) În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile de către persoana vătămată, lipsa acestei plângeri înlătură răspunderea penală. **(2) Retragerea plângerii prealabile, de asemenea, înlătură răspunderea penală.** **(3)** Fapta care a adus	A se vedea mențiunile de la art. 157 ▪ Ca și în C.p (art. 131 alin. 2), cf. NCp (art. 158 alin. 2), retragerea plângerii prealabile produce efectul înlăturării răspunderii penale în cazul infracțiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei asemenea plângeri *(a se vedea anexa 2 – lista infracțiunilor pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile).* ▪ Se impune însă precizarea că retragerea își pierde caracterul obiectiv, cu privire la faptă (care impune condiția, pt. a produce efectul înlăturării răspunderii, de a privi toți participanții) și dobândește caracter subiectiv, vizând persoana/persoanele care au săvârșit fapta. Se renunță astfel la solidaritatea pasivă în materia retragerii plângerii prealabile, retragerea producând efecte in personam (art. 158 alin. 2 NCp) ▪ **Diferențe:** Instituția retragerii plângerii prealabile, reglementată de Codul penal anterior în art.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(3) Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, retragerea plângerii prealabile se face numai de reprezentanţii lor legali. În cazul persoanelor cu capacitate de exerciţiu restrânsă, retragerea se face cu încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege. **(4)** În cazul infracţiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile, dar acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu în condiţiile legii, retragerea plângerii produce efecte numai dacă este însuşită de procuror.	vătămare mai multor persoane atrage răspunderea penală, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut sau se menţine numai de către una dintre ele. **(4)** Fapta atrage răspunderea penală a *tuturor participanţilor* la săvârşirea ei, chiar dacă plângerea prealabilă s-a făcut sau se menţine cu privire numai la unul dintre ei. **(5)** În cazul în care cel vătămat este o persoană lipsită de capacitate de exerciţiu ori cu capacitate de exerciţiu restrânsă, acţiunea penală se pune în mişcare şi din oficiu	131 alin. 2, alături de lipsa acesteia, este, în prezent, tratată distinct în art. 158. Noua reglementare detaliază instituția, normând aspecte care, anterior, au fost consacrate de jurisprudență și doctrină, precum și aspecte de noutate absolută: ▪ stabilește **momentul procesual până la care poate interveni retragerea plângerii**, respectiv anterior pronunțării unei hotărâri definitive, ceea ce semnifică urmărirea penală, judecata în fond, precum și în căile ordinare de atac (art. 158 alin. 1; pt. rămânerea definitivă a hotărârilor judecătorești, a se vedea art. art. 551-552 NCpp); ▪ **NOU** / art. 158 alin. 2 -dispare solidaritatea pasivă în cazul retragerii plângerii; retragerea produce efecte numai in personam, în raport cu persoana față de care s-a retras plângerea ▪ stabilește **condițiile retragerii plângerii în cazul persoanelor vătămate lipsite de capacitate de exercițiu ori cu capacitate de exercițiu restrânsă** (art. 158 alin. 3), dispoziție ce are **corespondent** în art. 295 alin.3 cu referire la art. 289 alin. 8 NC.p.p. și reprezintă o preluare la nivel normativ a unei soluții jurisprudențiale **Art. 158 alin. 4 reprezintă o normă nouă** *(a se vedea și art. art. 295 alin.3 cu referire la art. 289 alin. 8 fraza a III-a NC.p.p.)* care reglementează ipoteza în care acțiunea penală pentru o infracțiune urmăribilă la plângere prealabilă *(de pildă, în considerarea subiectului pasiv; a se vedea pentru această posibilitate art. 157 alin. 4)* a fost pusă în mișcare din oficiu, caz în care retragerea plângerii va avea efecte numai cu condiția însușirii sale de către procuror ▪ De menționat că retragerea plângerii prealabile și împăcarea nu sunt niciodată incidente în cazul aceluiași infracțiuni; retragerea plângerii operează în cazul infracțiunilor urmăribile la plângere prealabilă/ principiul disponibilității, în timp ce împăcarea operează în cazul infracțiunilor urmăribile din oficiu/ principiul oficialității (a se vedea anexele 2 și 3).

LUMEAJUSTITIEI.RO

Împăcarea **Art. 159.** - **(1)** Împăcarea poate interveni în cazul în care punerea în mişcare a acţiunii penale s-a făcut din oficiu, dacă legea o prevede în mod expres. **(2)** Împăcarea înlătură răspunderea penală şi stinge acţiunea civilă. **(3)** Împăcarea produce efecte numai cu privire la persoanele între care a intervenit şi dacă are loc până la citirea actului de sesizare a instanţei. **(4)** Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu, împăcarea se face numai de reprezentanţii lor legali, iar persoanele cu capacitate de exerciţiu restrânsă se pot împăca cu încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege. **(5)** În cazul persoanei juridice, împăcarea se realizează de reprezentantul său legal sau	**Împăcarea părţilor** **Art. 132.** - Împăcarea părţilor în cazurile prevăzute de lege înlătură răspunderea penală şi stinge şi acţiunea civilă. Împăcarea este personală şi produce efecte numai dacă intervine până la rămânerea definitivă a hotărârii. Pentru persoanele lipsite de capacitate de exerciţiu împăcarea se face numai de reprezentanţii lor legali. Cei cu capacitate de exerciţiu restrânsă se pot împăca cu încuviinţarea persoanelor prevăzute de lege. Împăcarea produce efecte şi în cazul în care acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu.	**Diferențe:** ▪ **art. 159 alin.1** / împăcarea este incidentă numai în cazul infracțiunilor în care punerea în mișcare a acțiunii penale se face din oficiu și numai în măsura în care este prevăzută expres, conform art. 159 alin. 1, de exemplu, art. 243-245 *(a se vedea anexa 3 pt. lista infracțiunilor în cazul cărora este incidentă împăcarea)*. Prin această dispoziție se restrânge sfera de aplicare a cauzei de înlăturarea a răspunderii penale, ceea ce, în abstract, face ca noua reglementare să fie mai severă *(în Codul penal în vigoare-art. 132 -împăcarea funcționează, ca regulă generală, în materia infracțiunilor urmăribile la plângere prealabilă, fiind admisă, însă, prin excepție și la unele infracțiuni la care acțiunea penală se pune în mișcare din oficiu , de exemplu, art. 199, așadar sfera de incidență este mai largă).* ▪ **art. 159 alin.3 teza ultimă / Momentul** până la care împăcarea poate interveni pentru a produce efecte a suferit o modificare, fiind **restrâns** în noua reglementare până la citirea actului de sesizare, spre deosebire de reglementarea anterioară care limita intervenția până la rămânerea definitivă a hotărârii (art. 132 alin. 2 teza ultimă). În aceste condiții, legea veche este mai favorabilă ▪ **art. 159 alin. 4 / Efectele** împăcării se produc, în cazul **persoanelor vătămate lipsite de capacitate de exercițiu sau cu capacitate restrânsă**, numai dacă aceasta se realizează, în primul caz, de reprezentantul legal, iar în al doilea caz, persoana vătămată cu capacitate restrânsă are încuviințarea persoanelor prevăzute de lege. Aceeași dispoziție există și la retragerea plângerii prealabile (art. 158 alin. 3) și *reprezintă o consacrare normativă a unei soluții jurisprudențiale* (*Decizia de îndrumare a Tribunalului Suprem nr. 6/1973,).* ▪ Pentru **persoana juridică**, împăcarea se face de către reprezentantul legal sau

LUMEAJUSTITIEI.RO

convenţional ori de către persoana desemnată în locul acestuia. Împăcarea intervenită între persoana juridică ce a săvârşit infracţiunea şi persoana vătămată nu produce efecte faţă de persoanele fizice care au participat la comiterea aceleiaşi fapte. **(6)** În cazul în care infracţiunea este săvârşită de reprezentantul persoanei juridice vătămate, dispoziţiile art. 158 alin. (4) se aplică în mod corespunzător.		convențional al acesteia ori de persoana care este desemnată în locul acestora (**art. 159 alin. 5 fraza I**). În ipoteza în care persoana juridică a săvârșit infracțiunea, împăcarea acesteia cu persoana vătămată nu înseamnă și împăcarea cu persoanele care au participat la săvârșirea aceleiași infracțiuni (**art. 159 alin. 5 fraza ultimă**). *Aceste dispoziții nu au existat în legea veche*, fiind exprimate însă în doctrină ▪ În ipoteza în care persoana juridică este vătămată de o infracțiune săvârșită de către reprezentantul său, ***împăcarea produce efecte numai dacă este însușită de către procuror*** (**art. 159 alin.6** cu referire la art. 158 alin. 4). Comparativ cu legea veche, această dispoziție are, *în abstract*, un caracter mai sever (sub legea veche, chiar și atunci când acțiunea penală se punea în mișcare din oficiu, împăcarea producea efecte, fără a fi condiționată de poziția procurorului; de exemplu, art. 180 alin. 4, art. 181 alin. 3 C.p). *În concret*, poate avea un caracter mai favorabil, de pildă, în cazul infracțiunii de înșelăciune prev. de art. 244 C.p dacă împăcarea există și a fost însușită de procuror; aceasta deoarece, sub legea veche, răspunderea penală pentru infracțiunea de înșelăciune nu putea fi înlăturată prin împăcare. De menționat că retragerea plângerii prealabile și împăcare nu sunt niciodată incidente în cazul acelorași infracțiuni; retragerea plângerii operează în cazul infracțiunilor urmăribile la plângere prealabilă/ principiul disponibilității, în timp ce împăcarea operează în cazul infracțiunilor urmăribile din oficiu/ principiul oficialității (a se vedea anexele 2 și 3). În ansamblu și în abstract, legea nouă care restrânge sfera de incidență a împăcării, are caracter defavorabil. În concret, legea nouă poate avea, în ipoteze particulare, caracter mai favorabil *(a se vedea anexa 4)*. *A se vedea și* Influenţarea declaraţiilor Art. 272. ……

LUMEAJUSTITIEI.RO

		(2) Nu constituie infracţiune înţelegerea patrimonială dintre infractor şi persoana vătămată, intervenită în cazul infracţiunilor pentru care acţiunea penală se pune în mişcare la plângere prealabilă sau pentru care intervine împăcarea.
Titlul VIII **Cauzele care înlătură sau modifică executarea pedepsei**		
Efectele graţierii **Art. 160.** - **(1)** Graţierea are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai uşoară. **(2)** Graţierea nu are efecte asupra pedepselor complementare şi măsurilor educative neprivative de libertate, în afară de cazul când se dispune altfel prin actul de graţiere. **(3)** Graţierea nu are efect asupra măsurilor de siguranţă şi asupra drepturilor persoanei vătămate. **(4)** Graţierea nu are efecte asupra pedepselor a căror executare este suspendată sub	**Efectele graţierii** **Art. 120.** – (1) Graţierea are ca efect înlăturarea, în totul sau în parte, a executării pedepsei ori comutarea acesteia în alta mai uşoară. (2)Graţierea are efecte şi asupra pedepselor a căror executare este suspendată condiţionat. În acest caz, partea din termenul de încercare care reprezintă durata pedepsei pronunţate de instanţă se reduce în mod corespunzător. Dacă suspendarea condiţionată este revocată sau anulată, se execută numai partea de pedeapsă rămasă negraţiată. (3)Graţierea nu are efecte asupra pedepselor	▪ **Corespondențe:** **Art.160 alin.1 – art. 120 alin.1** **Art.160 alin.2** (pedepse complementare şi măsuri educative neprivative de libertate) – **art. 120 alin.3,4** (pedepselor complementare şi măsurilor educative) **Art. 160 alin.3** (măsuri de siguranţă)– **art. 120 alin.4** (măsuri de siguranţă) **Art. 160 alin.4** (*NU*/pedepse a căror executare este suspendată sub supraveghere, *decât prin excepție*) – **art. 120 alin.2** (*DA, fără excepție* / pedepse a căror executare este suspendată condiţionat) ▪ **Diferențe:** ▪ posibilitatea grațierii **măsurilor educative** numai cu caracter de excepție (**art. 160 alin. 2**), în condițiile în care Codul penal anterior prevedea, fără nicio excepție, imposibilitatea grațierii acestora (art. 120 alin. 4 teza ultimă). Și aceasta este numai o diferență formală deoarece și sub imperiul Codului penal au existat legi speciale de grațiere care au prevăzut în mod expres că acest tip de clemență produce efecte și asupra măsurilor educative. ▪ **art. 160 alin. 3 teza ultimă** prevede expres că **drepturile persoanei vătămate** nu pot face obiect al grațierii, chestiune neprevăzută de Codul penal actual. În realitate, soluția legislativă actuală funcționa și sub imperiul Codului penal actual, chiar dacă nu era prevăzută expres. În acest sens, există o jurisprudență

LUMEAJUSTITIEI.RO

supraveghere, în afară de cazul în care se dispune altfel prin actul de graţiere.	complementare, afară de cazul când se dispune altfel prin actul de graţiere. (4)Graţierea nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă şi măsurilor educative.	constantă. ▪ spre deosebire de actuala reglementare (art. 120 alin. 2 C.p) , legea nouă nu recunoaşte posibilitatea graţierii **pedepselor a căror executare a fost suspendată** sub supraveghere (aceasta este singura modalitate de suspendare a executării unei pedepse, nemaifiind preluată aşa-numita suspendare simplă) decât ca **excepţie**, dispusă expres prin actul de graţiere – ***art. 160 alin. 4;*** *Diferența este numai la nivel declarativ, formal deoarece grațierea pedepselor a căror executare a fost suspendată va continua să existe, fie și numai pe cale de excepție. Cât privește caracterul excepțional al acestei posibilități, nu există nici un impediment ca legiuitorul, prin legile speciale (generalia specialibus derogant), de grațiere colectivă să prevadă o asemenea posibilitate. Prin urmare, ca și în vechea reglementare, grațierea pedepselor a căror executare a fost suspendată este posibilă. În acest context, de fapt, nu există o diferență între cele două reglementări*
Prescripţia executării pedepsei **Art. 161.** - **(1)** Prescripţia înlătură executarea pedepsei principale. (2) Prescripţia nu înlătură executarea pedepselor principale în cazul: a) infracţiunilor de genocid, contra umanităţii şi de război, indiferent de data la care au fost comise; b) infracţiunilor prevăzute la art. 188 şi 189 şi al infracţiunilor	**Prescripţia executării pedepsei** **Art. 125.** - Prescripţia înlătură executarea pedepsei principale. Prescripţia nu înlătură executarea pedepselor principale în cazul: **a)** infracţiunilor contra păcii şi omenirii, indiferent de data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare; **b)** infracţiunilor prevăzute la art. 174-176 şi al infracţiunilor	**A se vedea art. 153** infracţiuni de genocid, contra umanităţii şi de război – titlul XII, partea specială NCp / infracţiunilor contra păcii şi omenirii – titlul XI, partea specială C.p

LUMEAJUSTITIEI.RO

intenţionate urmate de moartea victimei." **(3)** Prescripţia nu înlătură executarea pedepselor principale nici în cazul infracţiunilor prevăzute la alin. (2) lit. b) pentru care, la data intrării în vigoare a acestei dispoziţii, nu s-a împlinit termenul de prescripţie a executării."	intenţionate urmate de moartea victimei. Prescripţia nu înlătură executarea pedepselor principale nici în cazul infracţiunilor prevăzute la alin. 2 lit. b) pentru care, la data intrării în vigoare a acestei dispoziţii, nu s-a împlinit termenul de prescripţie a executării.	
Termenele de prescripţie a executării pedepsei **Art. 162.** - **(1)** Termenele de prescripţie a executării pedepsei pentru persoana fizică sunt: **a)** 20 de ani, când pedeapsa care urmează a fi executată este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea mai mare de 15 ani; **b)** 5 ani, plus durata pedepsei ce urmează a fi executată, dar nu mai mult de 15 ani, în cazul celorlalte pedepse cu	**Termenele de prescripţie a executării pedepsei** **Art. 126.** - Termenele de prescripţie a executării pedepsei pentru persoana fizică sunt: **a)** 20 de ani, când pedeapsa care urmează a fi executată este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea mai mare de 15 ani; **b)** 5 ani, plus durata pedepsei ce urmează a fi executată, dar nu mai mult de 15 ani, în cazul celorlalte pedepse cu	▪ **Asemănări** Art. 162 NCp preia unele din reglementările cuprinse în art. 126 din Codul penal: - termenele de prescripție a executării pentru persoana fizică sunt identice: art. 126 alin. 1 din C.p se regăsește în art. 162 alin. 1 NCp; - data de la care se socotesc aceste termene de prescripție este aceeași, respectiv data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare - art. 162 alin.2 NCp preia parțial art. 126 alin.3 C.p; - imprescriptibilitatea măsurilor de siguranță - art. 162 alin. 6 teza finală NCp preia parțial art. 126 alin. 5 C.p.; - data de la care începe să curgă termenul de prescripție în cazul revocării suspendării, respectiv data rămânerii definitive a hotărârii de revocare - art. 162 alin.3 NCp are corespondent în art. 126 alin. 4 C.p).

LUMEAJUSTITIEI.RO

închisoarea; **c)** 3 ani, în cazul când pedeapsa este amenda. **(2)** Termenele prevăzute în alin. (1) se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă. **(3)** În cazul revocării sau anulării amânării aplicării pedepsei, suspendării executării pedepsei sub supraveghere ori liberării condiţionate, termenul de prescripţie începe să curgă de la data când hotărârea de revocare sau anulare a rămas definitivă. **(4)** În cazul revocării liberării condiţionate, în condiţiile art. 104 alin. (1), termenul de prescripţie începe să curgă de la data când hotărârea de revocare a rămas definitivă şi se calculează în raport cu restul de pedeapsă neexecutat. **(5)** În cazul înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii, termenul de prescripţie curge de la data când hotărârea de	închisoarea; **c)** 3 ani, în cazul când pedeapsa este amenda. Termenul de prescripţie a executării pedepsei amenzii aplicate persoanei juridice este de 5 ani. Executarea pedepselor complementare aplicate persoanelor juridice ce nu pot fi dizolvate sau a căror activitate nu poate fi suspendată se prescrie într-un termen de 3 ani, care curge de la data la care pedeapsa amenzii a fost executată sau considerată ca executată. Termenul de prescripţie a executării sancţiunilor cu caracter administrativ prevăzute în art. 18^1 şi în art. 91 este de un an. Termenele arătate în alin. 1 şi 1^1 se socotesc de la data când hotărârea de condamnare a rămas definitivă, iar cele arătate în alin. 2 curg de la rămânerea definitivă a hotărârii	Identitatea dintre aceste dispoziții exclude apariția unor probleme de aplicare a legii în timp sub aspectul identificării legii penale mai favorabile. Ori de câte ori va fi cazul, vor fi menționate dispozițiile legii noi; aceasta nu reprezintă o încălcare a activității legii penale deoarece, în conținutul lor, aceste dispoziții s-au regăsit și la momentul săvârșirii faptei. Ceea ce este modificat este doar sediul normativ, nu și substanța și conținutul textului. **Diferențe:** ▪ **precizări privind curgerea termenului** de prescripție a executării în anumite ipoteze, unele specifice actualei reglementări (revocarea sau anularea amânării aplicării pedepsei), altele existente și sub imperiul vechii reglementări unde, fără a fi prevăzute expres, funcționau întemeindu-se pe cele stabilite de doctrina și jurisprudență (liberarea condiţionată, revocarea liberării condiţionate, înlocuirea pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii) . ▪ formulată expres **imprescriptibilitatea pedepselor complementare aplicate persoanei fizice,** pedepse ce urmează să fie executate după prescripția pedepsei principale. Dispoziția reprezintă o consacrare normativă a unei reguli care, deși nu era prevăzută expres, funcționează și sub actuala reglementare, fiind dedusă din art. 125 alin. 1 C.p. ▪ **Pedeapsă ce se execută.** art. 162 alin. 7 - definiție legală a noțiunii pentru a evita o interpretare și aplicare neunitară a dispozițiilor privind calculul termenelor de prescripție a executării pedepsei (de pildă, o cauză modificatoare ulterioară este o grațiere postcondamnatorie)

LUMEAJUSTITIEI.RO

înlocuire a rămas definitivă şi se calculează în raport cu durata pedepsei închisorii. **(6)** Pedepsele complementare aplicate persoanei fizice şi măsurile de siguranţă nu se prescriu. **(7)** Prin pedeapsa ce se execută se înţelege pedeapsa stabilită de instanţă, ţinându-se cont de cauzele ulterioare de modificare a acesteia.	sau, după caz, de la data când poate fi pusă în executare, potrivit legii, ordonanţa prin care s-a aplicat sancţiunea. În cazul revocării suspendării condiţionate a executării pedepsei, a suspendării executării pedepsei sub supraveghere sau, după caz, a executării pedepsei la locul de muncă, termenul de prescripţie începe să curgă de la data când hotărârea de revocare a rămas definitivă. Măsurile de siguranţă nu se prescriu.	
Întreruperea cursului prescripţiei executării pedepsei **Art. 163.** - **(1)** Cursul termenului de prescripţie a executării pedepsei se întrerupe prin începerea executării pedepsei. Sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să	**Întreruperea cursului prescripţiei executării** **Art. 127.** - Cursul termenului prescripţiei prevăzute în art. 126 se întrerupe prin începerea executării pedepsei sau prin săvârşirea din nou a unei infracţiuni.	▪ **Asemănări:** Art. 163 NCp prevede **aceleași cauze de întrerupere** a prescripției executării ca și reglementarea anterioară: începerea executării, sustragerea de la executare după începerea executării, săvârșirea din nou a unei infracțiuni. Sub aceste aspect, identitatea dintre art. 163 NCp și art. 127 C.p exclude apariția unor probleme legate de identificarea legii penale mai favorabile. Doctrina și jurisprudența anterioare își vor păstra actualitatea. ▪ **Diferențe:** stabilirea unei cauze de întrerupere a prescripției executării amenzii în ipoteza specifică a înlocuirii obligației de plată a amenzii cu obligația de a presta o muncă neremunerată în folosul comunității / **art. 163 alin.3 NCp**

LUMEAJUSTITIEI.RO

curgă un nou termen de prescripţie de la data sustragerii. **(2)** Cursul termenului de prescripţie a executării se întrerupe şi prin săvârşirea din nou a unei infracţiuni. **(3)** Cursul termenului de prescripţie a executării pedepsei amenzii se întrerupe şi prin înlocuirea obligaţiei de plată a amenzii cu obligaţia de a presta o muncă neremunerată în folosul comunităţii.	Sustragerea de la executare, după începerea executării pedepsei, face să curgă un nou termen de prescripţie de la data sustragerii	
Suspendarea cursului prescripţiei executării pedepsei **Art. 164.** - **(1)** Cursul termenului prescripţiei executării pedepsei este suspendat în cazurile şi condiţiile prevăzute în Codul de procedură penală. **(2)** Prescripţia îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.	**Suspendarea cursului prescripţiei** **Art. 128.** - Cursul termenului prescripţiei prevăzute în art. 122 este suspendat pe timpul cât o dispoziţie legală sau o împrejurare de neprevăzut ori de neînlăturat împiedică punerea în mişcare a acţiunii penale sau continuarea procesului penal. Cursul termenului prescripţiei prevăzute în art. 126 este suspendat în cazurile şi	▪ **asemănări :** ▪ Art. 164 NCp preia dispozițiile art. 128 alin. 2 și 3 C.p. Neexistând nicio diferență între aceste dispoziții, nu vor exista nici probleme de identificare a legii penale mai favorabile. Cele stabilite sub imperiul Codului penal, atât jurisprudențial, cât și doctrinar își mențin valabilitatea.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	condiţiile prevăzute în Codul de procedură penală. Prescripţia îşi reia cursul din ziua în care a încetat cauza de suspendare.	
Titlul VIII **Cauzele care înlătură consecinţele condamnării**		
Reabilitarea de drept **Art. 165.** - Reabilitarea are loc de drept în cazul condamnării la pedeapsa amenzii, la pedeapsa închisorii care nu depăşeşte 2 ani sau la pedeapsa închisorii a cărei executare a fost suspendată sub supraveghere, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârşit o altă infracţiune.	**Reabilitarea de drept** **Art. 134.** - Reabilitarea persoanei fizice are loc de drept în cazul condamnării la amendă sau la pedeapsa închisorii care nu depăşeşte un an, dacă în decurs de 3 ani condamnatul nu a săvârşit nicio altă infracţiune. Reabilitarea persoanei juridice are loc de drept dacă în decurs de 3 ani, de la data la care pedeapsa amenzii sau, după caz, pedeapsa complementară, a fost executată sau considerată ca executată şi persoana juridică nu a mai săvârşit nicio altă infracţiune.	▪ Reabilitarea de drept operează, ca și în Codul penal, în cazul unor condamnări de mică gravitate, la pedeapsa amenzii sau la pedeapsa închisorii care nu depășește 2 ani. În cuprinsul art. 165 este prevăzută și reabilitarea de drept în cazul pedepselor cu închisoarea a căror executare a fost suspendată sub supraveghere. Prin urmare, **de principiu, cazurile** în care reabilitarea de drept are loc sunt **aceleași** cu cele din vechea reglementare. ▪ **diferențe**: legea nouă a lărgit sfera pedepselor cu închisoare în cazul cărora operează reabilitarea de drept, prin majorarea cuantumului acestora de la maxim 1 an la maxim 2 ani. În aceste condiții, legea nouă va fi mai favorabilă. ▪ **Condițiile** în care operează reabilitarea de drept, prevăzute de art. 165 teza finală NCp, au fost **preluate din actuala reglementare** (art. 134 C.p.) fără nicio modificare. Este vorba de împlinirea unui termen de 3 ani și (calculabil, cf. ambelor reglementări, de la data când a luat sfârşit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris) și buna comportarea a condamnatului în această perioadă, prin nesăvârșirea niciunei infracțiuni. Identitatea de reglementare nu pune problema identificării legii penale mai favorabile. ▪ **Pedepse a căror executare a fost suspendată sub supraveghere.** Potrivit Codului penal , în cazul condamnărilor la pedeapsa închisorii suspendată sub supraveghere, reabilitarea de drept intervine la împlinirea termenului pe

LUMEAJUSTITIEI.RO

		durata căruia a fost suspendată executarea (2-5 ani ani plus durata pedepsei pronunțate de instanță, calculat de la rămânerea definitivă a hotărârii prin care s-a pronunțat suspendarea, cf. art. 86^6 cu ref. la art. 86^2 C.p). Potrivit noii reglementări, reabilitarea de drept a pedepselor a căror executare a fost suspendată sub supraveghere se realizează prin trecerea unui termen de 3 ani, calculat, cf. art. 167 alin. 4, de la data împlinirii termenului de supraveghere (cuprins între 2 și 4 ani și calculat de la data rămânerii definitive a hotărârii prin care s-a pronunțat suspendarea, cf. art. 92 alin. 1 și 2) . → legea veche este mai favorabilă, reabilitarea producându-se la epuizarea termenului de supraveghere, nemaifiind nevoie ca, după acest moment, să mai treacă și o altă perioadă de timp, așa cum este cazul legii noi. **LEGEA NOUĂ NU MAI PREVEDE EFECTUL REABILITĂRII DE DREPT PRIN SIMPLA ÎMPLINIRE A TERMENULUI DE REABILITARE** Această nouă opțiune este justificată în *Expunerea de motive* (pct. 2.41) prin aceea că, pe durata termenului de suspendare sub supraveghere, condamnatul este supravegheat de consilieri ai serviciului de probațiune, iar pentru a dovedi integrarea lui socială este nevoie să curgă un termen de 3 ani de la împlinirea termenului de încercare. **Art. 16.LEGEA 187/2012 - (1)** Măsura suspendării sub supraveghere a executării pedepsei aplicată în baza Codului penal din 1969 se menţine şi după intrarea în vigoare a Codului penal, până la împlinirea termenului de încercare stabilit prin hotărârea de condamnare A se vedea NC.p.p, partea specială, titlul IV, capitolul V, art.527 –537 privind procedura reabilitării
Reabilitarea judecătorească	**Reabilitarea judecătorească**	

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 166. - **(1)** Condamnatul poate fi reabilitat, la cerere, de instanţă, după împlinirea următoarelor termene: **a)** 4 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 2 ani, dar care nu depăşeşte 5 ani; **b)** 5 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani, dar care nu depăşeşte 10 ani; **c)** 7 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani sau în cazul pedepsei detenţiunii pe viaţă, comutată sau înlocuită cu pedeapsa închisorii; **d)** 10 ani, în cazul condamnării la pedeapsa detenţiunii pe viaţă, considerată executată ca urmare a graţierii, a împlinirii termenului de prescripţie a executării pedepsei sau a liberării condiţionate. **(2)** Condamnatul decedat până la împlinirea termenului de reabilitare poate fi reabilitat	**Art. 135.** - Condamnatul poate fi reabilitat, la cerere, de instanţa judecătorească: **a)** în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de un an până la 5 ani, după trecerea unui termen de 4 ani, la care se adaugă jumătate din durata pedepsei pronunţate; **b)** în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 5 ani până la 10 ani, după trecerea unui termen de 5 ani, la care se adaugă jumătate din durata pedepsei pronunţate; **c)** în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, după trecerea unui termen de 7 ani, la care se adaugă jumătate din durata pedepsei pronunţate; **d)** în cazul pedepsei detenţiunii pe viaţă comutate sau înlocuite cu pedeapsa închisorii, după trecerea unui termen de 7 ani, la care se adaugă jumătate din durata pedepsei cu închisoare.	▪ Termenele de reabilitare judecătorească au fost **reduse**: s-a păstrat același interval de timp cu durată fixă (4, 5, 7 ani) și s-a renunțat la fracțiunea din durata pedepsei care formează obiectul condamnării (jumătate din durata pedepsei pronunțate). *Expunerea de motive* (pct. 2.41) explică aceasta prin nevoia de stimulare a reintegrării sociale a condamnaților. În aceste condiții, **legea nouă este mai favorabilă.** ▪ Se păstrează și în noua reglementare sintagma care, sub imperiul legii actuale, a generat controverse (" în cazul condamnării la pedeapsa…"), respectiv, dacă la identificarea (cf. C.p. , la calculul) termenului de reabilitare va fi avută în vedere pedeapsa așa cum a fost stabilită de instanţă sau pedeapsa redusă ori chiar înlăturată prin graţiere? Pedeapsa care ar trebui avută în vedere nu poate fi alta decât aceea stabilită de instanţă, indiferent de reducerile operate prin graţiere *(Papadopol, V. comentariul 13, Practica judiciară penală. Partea Generală. coordonatori G. Antoniu, C. Bulai. vol. I, p. 165; Stănoiu, R.M. Reabilitarea, Dongoroz, V. Explicații teoretice ale Codului penal român. Vol. II, p. 411).* ▪ Este prevăzut un termen de reabilitare judecătorească, de 10 ani, pentru condamnarea la pedeapsa **detenţiunii pe viaţă** în ipoteza **executării "fictive"-** considerarea ca executată prin graţiere, prin împlinirea termenului de prescripţie a executării pedepsei sau liberării condiționate. Această dispoziție, art. 166 alin. 1 lit. d, nu are corespondent în Codul penal care nu face nicio referire la această situație. În acest context, noua reglementare oferă soluție legală și acestei ipoteze. ▪ A fost prevăzută și posibilitatea **reabilitării în ipoteza decesului condamnatului până la împlinirea termenului de reabilitare**. Reabilitarea poate fi acordată pe baza comportamentului condamnatului până la deces. Această dispoziție pune capăt practicii neunitare în această materie, consacrând una dintre orientările jurisprudențiale. Astfel, art. 495 C.p.p recunoscând soțului și rudelor apropiate ale celui condamnat dreptul de a face cerere de reabilitare după decesul acestuia, dar neprevăzând nicio scutire în ceea ce privește îndeplinirea condițiilor stabilite de art. 135 și art. 137, în mod

LUMEAJUSTITIEI.RO

dacă instanţa, evaluând comportarea condamnatului până la deces, apreciază că merită acest beneficiu.	Procurorul general poate dispune, în cazuri excepţionale, reducerea termenelor prevăzute în acest articol.	firesc se impunea concluzia că nici condamnatul decedat nu putea fi reabilitat dacă, până la data decesului, nu a îndeplinit condițiile legale ale reabilitării *(V.Papadopol, comentariu, art. 135, Practica judiciară penală, op. cit., vol.II, p. 255).* În cazul în care termenul prevăzut de art. 135 nu s-a împlinit până la data decesului condamnatului, nu este posibilă admiterea cererii de reabilitare făcute de soțul/soția ori rudele apropiate ale acestuia *(TS, sp, d. 41/1985, CD, p.302; Stănoiu, R.M. Reabilitarea, Dongoroz, V. Explicații teoretice ale Codului penal român. Vol. II, p. 388* ***în sens contrar*** *Tj. Suceava, dp.54/1985, RRD nr. 1/1987, p. 55).* ▪ Ipoteza prev. de art. 166 alin. 2 poate însemna că moartea condamnatului a intervenit în timpul executării pedepsei sau după executare, dar înainte de împlinirea termenului de reabilitare. În aceste condiții, s-ar fi impus a fi lămurite unele aspecte: când poate fi introdusă cererea de reabilitare, este necesar ca, la introducerea acesteia, termenul să fie totuși împlinit ? Dispoziția art. 166 alin. 2 se corelează cu art. 532 alin.3 NC.p.p: dacă pedeapsa s-a stins prin prescripția executării pedepsei, prescripție determinată de comportamentul persoanei condamnate, nu poate fi formulată cerere de reabilitare. ▪ Nu mai este prevăzută posibilitatea reducerii termenelor de reabilitare, în cazuri excepționale, de procurorul general, nemaifiind preluate disp. art. 135 alin. ultim C.p. A se vedea NC.p.p, partea specială, titlul IV, capitolul V, art.527 –537 privind procedura reabilitării
Calculul termenului de reabilitare **Art. 167.** - **(1)** Termenele prevăzute în art. 165 şi art. 166	**Calculul termenului de reabilitare** **Art. 136.** - Termenele prevăzute în art. 134 şi 135 se	▪ **Art. 167 alin. 1**, preluând dispoziția art. 136 alin. 1 C.p, **menține momentul inițial**, data de la care începe să se socotească termenul de reabilitare ca fiind data când a luat sfârșit executarea pedepsei principale sau data la care aceasta s-a stins prin prescripția executării pedepsei. ▪ **Art. 167 alin. 2 reproduce dispoziția art. 136 alin. 2 C.p**, precizând că

LUMEAJUSTITIEI.RO

se socotesc de la data când a luat sfârşit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris. **(2)** Pentru cei condamnaţi la pedeapsa amenzii, termenul curge din momentul în care amenda a fost achitată integral sau executarea ei s-a stins în orice alt mod. **(3)** În caz de graţiere totală sau de graţiere a restului de pedeapsă, termenul curge de la data actului de graţiere, dacă la acea dată hotărârea de condamnare era definitivă, sau de la data rămânerii definitive a hotărârii de condamnare, dacă actul de graţiere se referă la infracţiuni în curs de judecată. **(4)** În caz de suspendare sub supraveghere a executării pedepsei, termenul curge de la data împlinirii termenului de supraveghere. **(5)** În cazul condamnărilor succesive, termenul de reabilitare se calculează în	socotesc de la data când a luat sfârşit executarea pedepsei principale sau de la data când aceasta s-a prescris. Pentru cei condamnaţi la pedeapsa cu amendă termenul curge din momentul în care amenda a fost achitată sau executarea ei s-a stins în alt mod. În caz de graţiere totală sau de graţiere a restului de pedeapsă, termenul curge de la data actului de graţiere.	momentul de la care începe să se socotească termenul de reabilitare în cazul **pedepsei amenzii** este data plății **integrale** a acesteia. Precizarea nu este un element de noutate, aspectul la care se referă fiind afirmat de doctrină și practică (*R.M.Stănoiu în Explicații teoretice ale Codului penal român, Partea generală, vol. II,op. cit., p. 413).* În cazul **înlocuirii pedepsei amenzii cu pedeapsa închisorii** (art. 63[1]C.p; art. 63 NC.p) va opera reabilitarea de drept deoarece obiectul condamnării îl constituie o pedeapsă cu amenda. Termenul reabilitării de drept va începe să curgă de la data executării pedepsei care a înlocuit amenda *(V.Papadopol, comentariul 3, art. 136, Practica judiciară penală, op. cit., vol.II, p. 258)* ▪ **Art. 167 alin. 3 reproduce parțial dispoziția art. 136 alin. 3 C.p**. Suplimentar, aduce **precizări** privind data începerii curgerii termenului de reabilitare, făcând **distincție între grațierea antecondamnatorie și cea postcondamnatorie.** În acest fel s-a pus capăt polemicii și practicii neunitare în această materie. Reglementarea nu rezolvă însă **polemica** cu privire la **data de la care începe să curgă termenul de reabilitare în cazul grațierii necondiționate, respectiv condiționate**; nu răspunde la întrebarea dacă pedepsele grațiate condiționat se consideră executate numai la data expirării termenului de încercare al grațierii sau nu, momentul considerării lor ca executate fiind determinant în calculul termenului de reabilitare ▪ **Art. 167 alin. 4 și 5** stabilesc data de la care curge termenul de reabilitare în cazul **suspendării sub supraveghere a executării pedepsei**, respectiv în cazul **condamnărilor succesive**. Aceste reglementări, deși nu au corespondent în reglementarea anterioară, nu fac decât să consacre normativ reguli stabilite de doctrina și jurisprudența anterioare și deja aplicate de către instanțe. În cazul **concursului de infracțiuni**, termenul de reabilitare va curge de la data executării pedepsei rezultante, iar durata sa va fi determinată în raport cu condamnarea susceptibilă de regimul de reabilitare cel mai greu (*Î. C. C. J., Secțiile Unite, decizia nr. 3 din 19 ianuarie 2009, Monitorul Oficial, Partea I nr. 393 din 10/06/2009)*; în cel al **liberării condiționate**, termenul de reabilitare va curge de la data când durata pedepsei va fi deplin împlinită, iar nu din ziua

LUMEAJUSTITIEI.RO

raport cu pedeapsa cea mai grea şi curge de la data executării ultimei pedepse.		când a intervenit liberarea condiționată (*R.M.Stănoiu în Explicații teoretice ale Codului penal român, Partea generală, vol. II,op. cit., p. 413, 415; CSJ, s.p., dec. nr. 5603/2001, RDP nr. 2/2003, p. 166; CSJ, s.p., dec. nr. 2102/1997, RDP nr. 4/1998, p. 151).* ▪ ***În soluționarea unei cereri de reabilitare judecătorească, instanța va verifica dacă nu este incident art. 6 NC.p privind pedeapsa executată în raport cu care se solicită reabilitare, ulterior urmând să decidă care dintre legi este mai favorabilă în privința reabilitării.→****VEZI ART. 6 alin. 7 - Când o dispoziţie din legea nouă se referă la pedepse definitiv aplicate, se ţine seama, în cazul pedepselor executate până la data intrării în vigoare a acesteia, de pedeapsa redusă sau înlocuită potrivit dispoziţiilor alin. (1)-(6).*
Condiţiile reabilitării judecătoreşti **Art. 168.** - Cererea de reabilitare judecătorească se admite dacă cel condamnat întruneşte următoarele condiţii: **a)** nu a săvârşit o altă infracţiune în intervalul de timp prevăzut în art. 166; **b)** a achitat integral cheltuielile de judecată şi şi-a îndeplinit obligaţiile civile stabilite prin hotărârea de condamnare, afară de cazul când acesta dovedeşte că nu a avut posibilitatea să le	**Condiţiile reabilitării judecătoreşti** **Art. 137.** - Cererea de reabilitare judecătorească se admite dacă cel condamnat întruneşte următoarele condiţii: **a)** nu a suferit o nouă condamnare în intervalul prevăzut în art. 135; **b)** îşi are asigurată existenţa prin muncă sau prin alte mijloace oneste, precum şi în cazul când are vârsta de a fi pensionat sau este incapabil de muncă;	▪ Actuala reglementare **a redus condițiile reabilitării**, dintre cele patru condiții impuse de reglementarea anterioară, în prezent sunt preluate doar două . Art. 137 alin. 1 lit. a și d și alin. 2 C.p se regăsesc în reglementarea cuprinsă în art. 168. **Legea nouă este mai favorabilă.** ▪ Prin urmare, **s-a renunțat la condiția bunei conduite** care nu se reducea numai la nesăvârșirea unei infracțiuni, ci presupunea să nu se fi comis nicio încălcare a regulilor de conviețuire socială. De asemenea**, s-a renunțat la condiția asigurării existenței prin muncă.** ▪ Dacă art. 137 alin. 1 lit. a C.p se referă la **inexistența unei condamnări** în termenul de reabilitare, art. 168 lit. a NC.p condiționează reabilitarea judecătorească de **nesăvârșirea unei infracțiuni** în acest termen. Cu privire la această **diferență terminologică** se impun precizări. În primul rând, se unifică regimul terminologic al reabilitării de drept (art. 165) cu cel al reabilitării judecătorești. În al doilea rând, chiar și sub imperiul Codului penal actual, s-a arătat că între cele două exprimări nu exista decât o diferență formală, întrucât condiția din art. 137 lit. a se completa cu condiția din art. 137 lit. c potrivit căreia cel condamnat trebuie să fi avut înăuntrul termenului de reabilitare o bună conduită, condiție care nu era îndeplinită dacă se constata că cel

LUMEAJUSTITIEI.RO

îndeplinească sau când partea civilă a renunţat la despăgubiri.	**c)** a avut o bună conduită; **d)** a achitat în întregime cheltuielile de judecată şi despăgubirile civile la plata cărora a fost obligat, afară de cazul când partea vătămată a renunţat la despăgubiri, sau când instanţa constată că cel condamnat şi-a îndeplinit în mod regulat obligaţiile privitoare la dispoziţiile civile din hotărârea de condamnare. Când instanţa constată că nu este îndeplinită condiţia de la lit. d), dar aceasta nu se datoreşte relei-voinţe a condamnatului, poate dispune reabilitarea.	condamnat a mai săvârşit o infracțiune (*R.M.Stănoiu în Explicații teoretice ale Codului penal român, Partea generală, vol. II,op. cit., p. 416).* Din această perspectivă se explică și renunțarea la preluarea condiției prev. de art. 137 lit. c C.p și care, parțial și implicit, se regăsește în art. 168 lit. a NCp. Neîndeplinirea condiției prev. de art. 168 lit. a NC.p duce la anularea reabilitării cf. art. 171 NC.p. ▪ Săvârșirea unei infracțiuni întrerupe curgerea termenului de reabilitare. În cazul săvârșirii **infracțiunilor continue și continuate**, întreruperea cursului termenului de reabilitate se produce din momentul în care elementele constitutive ale infracțiunii sunt întrunite, când, potrivit legii, făptuitorul poate fi tras la răspundere penală *(TS, decizia de îndrumare nr. 1/1987, CD 1987, Ed. Științifică și Enciclopedică, București, 1989, p. 17)*. ▪ **Condiția achitării integrale** a cheltuielilor judiciare și a îndeplinirii obligațiilor civile a fost preluată din actuala reglementare, inclusiv excepția prev. de art. 137 alin. 2 C.p. Cu privire la această condiție, jurisprudența a stabilit că verificarea sa trebuie făcută în funcţie de executarea efectivă de către cel condamnat a obligaţiei de a plăti despăgubirile civile şi cheltuielile judiciare. Condamnatul care nu a plătit despăgubirile datorate nu se poate prevala de faptul că partea civilă nu a pus în executare hotărârea, ceea ce ar echivala cu o renunţare implicită la despăgubiri. Prevederile art. 137 lit. d) teza a II-a C. pen. au în vedere o renunţare expresă, iar nu una tacită şi care ar putea fi dedusă, de pildă, din împlinirea termenului de prescripţie extinctivă prevăzut de Decretul nr. 167/1959 *(Trib. Bucureşti, secţia a II-a penală, decizia nr. 1066/1992, în C.P.J.P. 1992, p. 269)*.
Efectele reabilitării de drept sau judecătoreşti **Art. 169.** - **(1)** Reabilitarea face să înceteze decăderile şi	**Efectele reabilitării** **Art. 133.** - Reabilitarea face să înceteze decăderile şi interdicţiile, precum şi	▪ Noua reglementare reprezintă preluarea celei actuale, cuprinse în art. 133 C.p, cu unele diferențe. Astfel, art. 133 alin. 1 C.p se regăsește integral în art. 169 alin. 1 N.C.p; art. 133 alin. 2 este preluat în art. 169 alin. 2 NC.p, mai puțin referirea la rechemarea în cadrele permanente ale forțelor armate.

LUMEAJUSTITIEI.RO

interdicţiile, precum şi incapacităţile care rezultă din condamnare. **(2)** Reabilitarea nu are ca urmare obligaţia de reintegrare în funcţia din care condamnatul a fost scos în urma condamnării ori de redare a gradului militar pierdut. **(3)** Reabilitarea nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă	incapacităţile care rezultă din condamnare. Reabilitarea nu are ca urmare obligaţia de reintegrare în funcţia din care infractorul a fost scos în urma condamnării ori de rechemare în cadrele permanente ale forţelor armate sau de redare a gradului militar pierdut. De asemenea, reabilitarea nu are efecte asupra măsurilor de siguranţă, cu excepţia celei prevăzute în art. 112 lit. d).	▪ Diferența semnificativă este dată de faptul că, în noua reglementare, fără nicio excepție, reabilitarea nu are efecte asupra măsurilor de siguranță. Art. 133 alin. 3 teza finală C.p stabilea că măsura de siguranță a interdicției de a se afla în anumite localități făcea obiect al reabilitării, încetând prin reabilitare. De altfel, în noua regelementare, interdicția de a se afla în anumite localități are un alt regim juridic; aceasta nu mai este măsură de siguranță, ci pedeapsă complementară (art. 67 alin. 1 lit. l). În aceste condiții, persoanei căreia i-a fost aplicată interdicția de a se afla în anumite localități, ca măsură de siguranță, conform Codului penal actual, îi va fi mai favorabilă legea veche (art. 133 alin. 3 teza finală). ▪ **Efecte. Obiect al reabilitării,** potrivit ambelor reglementări, sunt incapacitățile , decăderile, nedemnitățile, interdicțiile care decurg din existența condamnării și care sunt perpetuii. Acestea sunt numite și consecințe extrapenale, deoarece nu funcționează ca pedepse și nici ca măsuri de luptă împotriva criminalității, ci ca măsuri menite să ocrotească anumite interese publice *(V. Dongoroz, Drept penal, op. cit., p. 496).*
Reînnoirea cererii de reabilitare judecătorească **Art. 170.** - **(1)** În caz de respingere a cererii de reabilitare, nu se poate introduce o nouă cerere decât după un termen de un an, care se socoteşte de la data respingerii cererii prin hotărâre definitivă.	**Reînnoirea cererii de reabilitare** **Art. 138.** - În caz de respingere a cererii de reabilitare, nu se poate face o nouă cerere decât după un termen de 3 ani, în cazul condamnării la pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani, după un termen de 2 ani în cazul condamnării la pedeapsa	▪ Dispoziția din art. 170 a preluat conținutul art. 138 C.p, cu unele modificări. **Modificarea** care, de altfel, conferă **noii reglementări un caracter mai favorabil** în raport cu legea veche, constă în instituirea unui **termen unic pentru reînnoirea cererii de reabilitare**. Acest termen este de 1 an, indiferent de natura și durata condamnării spre deosebire de legea veche (art. 138 alin. 1) care stabilea termene distincte (1, 2 și 3 ani). ▪ Art. 170 alin. 2 și 3 NC.p este identic cu art. 138 alin. 2 și 3 C.p. Art. 170 NC.p reglementează reînnoirea cererii de reabilitare respinse pentru condiții de fond; reînnoirea cererii de reabilitare respinse pentru condiții de formă este reglementată de art. 532 din Codul de procedură penală.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(2) Condiţiile prevăzute în art. 168 trebuie să fie îndeplinite şi pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere. **(3)** Cererea respinsă ca urmare a neîndeplinirii unor condiţii de formă poate fi reînnoită potrivit Codului de procedură penală.	închisorii mai mare de 5 ani şi după un termen de un an în celelalte cazuri; aceste termene se socotesc de la data respingerii cererii. Condiţiile arătate în art. 137 trebuie să fie îndeplinite şi pentru intervalul de timp care a precedat noua cerere. Când respingerea cererii se bazează pe lipsă de forme, ea poate fi reînnoită potrivit dispoziţiilor Codului de procedură penală.	
Anularea reabilitării **Art. 171.** - Reabilitarea judecătorească va fi anulată când, după acordarea ei, s-a descoperit că cel reabilitat mai săvârşise o infracţiune care, dacă ar fi fost cunoscută, ar fi condus la respingerea cererii de reabilitare.	**Anularea reabilitării** **Art. 139.** - Reabilitarea judecătorească va fi anulată când după acordarea ei s-a descoperit că cel reabilitat mai suferise o altă condamnare, care dacă ar fi fost cunoscută, ducea la respingerea cererii de reabilitare.	• Dispoziția din art. 171NC.p a preluat, cu unele modificări, conținutul art.139 C.p . **Modificarea** vizează cauza anulării reabilitării; aceasta nu mai este existența unei condamnări, ci săvârșirea unei infracțiuni. Este vorba, de fapt, de neîndeplinirea condiției necesare pentru acordarea reabilitării judecătorești prevăzute de art. 168 lit. a NC.p. Prin urmare, simpla săvârșire a unei infracțiuni conduce la anularea reabilitării, nemaifiind necesară și existența unei condamnări pentru această infracțiune. Pentru acest motiv, **legea nouă este mai severă decât legea veche.** În condițiile noii reglementări, săvârșirea unei infracțiuni poate fi înlăturată numai intervenția unei cauze justificative sau de neimputabilitate . ▪ Celelalte **condiții ale intervenției cauzei de anulare a reabilitării** rămân cele prevăzute de legea veche: descoperirea săvârșirii infracțiunii (ca și descoperirea existenței condamnării potrivit legii vechi) trebuie să aibă loc după rămânerea definitivă a hotărârii de reabilitare (sentința prin care se soluționează cererea de reabilitare este supusă contestației; decizia instanței prin care se soluționează contestația este definitivă, cf. art. 535 C.p.p);

LUMEAJUSTITIEI.RO

		infracțiunea să fi fost săvârșită în cursul termenului de reabilitare.

ANEXA 1
EXEMPLU 1
cf. F.Streteanu

Inculpatul a comis o infracțiune de furt simplu, pentru care, la momentul săvârșirii, norma de incriminare (art.208 alin. 1 C.pen.) prevedea pedeapsa închisorii de la 1 la 12 ani, iar art.122 lit. b C.pen. prevedea un termen de prescripție de 10 ani, majorabil cu încă o dată în caz de prescripție specială (art. 124 C.pen.). După comiterea faptei, intră în vigoare Noul Cod penal, care prevede pentru aceasta pedeapsa cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amendă (art.228 alin.1 NCP) și un termen de prescripție de 5 ani (art.154 alin. 1 lit.d NCP), ce urmează a fi dublat în caz de prescripție specială (art. 155 alin. 4 NCP modificat prin L.23/2012).

	art. 208 alin. 1 C.pen	art. 228 alin. 1NCP
Pedeapsa	1-12 ani	6 luni – 3 ani / amendă
T. prescripție	10 ani / art. 122 alin. 1 lit. b 5 ani / art. 122 alin. 1 lit. d – calculat în raport de maximul de 3 ani prev. de legea nouă, mai favorabilă d.p.d.v al limitelor de sancționare	5 ani / art. 154 alin. 1 lit. d
T. prescripție specială	20 ani / art. 124 10 ani / art. 124– calculat în raport de maximul de 3 ani prev. de legea nouă, mai favorabilă d.p.d.v al limitelor de sancționare, pe baza termenului stabilit cf. art. 122 alin. 1 lit. d	10 ani / art. 155 alin. 4

În acest exemplu, din punct de vedere al limitelor de pedeapsă, legea nouă este mai favorabilă deoarece prevede atât un minim, cât și un maxim al pedesei mai mici decât legea veche. În etapa următoare, pe baza maximului de pedeapsă de 3 ani (cf. legii noi identificate ca fiind mai favorabile) va fi stabilită legea mai favorabilă în materie de prescripție a răspunderii penale; din ipoteza concretă, luată ca exemplu, rezultă că termenele sunt identice, potrivit ambelor reglementări. Într-o astfel de situație (de identitate) vor fi aplicate dispozițiile legii noi.

LUMEAJUSTITIEI.RO

ANEXA 2

Lista infracțiunilor pentru care punerea în mişcare a acţiunii penale este condiţionată de introducerea unei plângeri prealabile

1. **art. 193 – lovire sau alte violențe**
2. **art. 196 – vătămare corporală din culpă**
3. **art. 206 – amenințare**
4. **art. 208 – hărțuire**
5. **art.218 – viol (art. 218 alin. 1, 2 și 5)**
6. **art. 219 – agresiune sexuală (art. 219 alin. 1 și 5)**
7. **art. 223 - hărțuire sexuală**
8. **art.224 – violarea de domiciliu**
9. **art. 225 – violarea sediului profesional**
10. **art. 226 – violarea vieții private**
11. **art. 227 – divulgarea secretului profesional**
12. **art. 231 – pedepsirea unor furturi la plângere prelabilă → furtul (art. 228), furtul calificat (art. 229), furtul în scop de folosință (art. 230) săvârșite între membrii de familie, de către un minor în paguba tutorelui ori de către cel care locuiește împreună cu persoana vătămată sau este găzduit de aceasta**
13. **art.238 – abuzul de încredere**
14. **art. 239 – abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor**
15. **art. 240 – bancruta simplă**
16. **art. 241 – bancruta frauduloasă**
17. **art. 242 – gestiunea frauduloasă**
18. **art. 253 – distrugerea (art. 253 alin. 1,2 și 6)**
19. **art. 256 – tulburarea de posesie**
20. **art. 284 - asistența și reprezentarea neloială**
21. **art. 287 – nerespectarea hotărârilor judecătorești (art. 287 alin. 1 lit. d-g, alin. 2)**
22. **art. 302 – violarea secretului corespondenței**
23. **art. 378 – abandonul de familie**
24. **art. 379 – nerespectarea măsurilor privind încredințarea minorilor**
25. **art. 381 – împiedicarea exercitării libertății religioase**

ANEXA 3

Lista infracțiunilor în cazul cărora este incidentă împăcarea

1. **art. 199 alin. 2 → art. 193** (lovire sau alte violențe) **și art. 196** (vătămare corporală din culpă) **săvârșite asupra unui membru de familie, în cazul în care acțiunea penală a fost pusă în mișcare din oficiu**
2. **art. 231 alin. 2 astfel cum a fost introdus de art. 245 pct. 23 din Legea nr. 187/2012:** *În cazul faptelor prevăzute la art. 228, art. 229 alin. (1),*

LUMEAJUSTITIEI.RO

alin. (2) lit. b) şi c) şi art. 230, împăcarea înlătură răspunderea penală

3. **art. 243 – însușirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor**
4. **art. 244 – înșelăciunea**
5. **art 245 – înșelăciunea privind asigurările**

ANEXA 4

Inculpatul a comis, sub imperiul C.pen., infracțiunea de înșelăciune, prev. de art. 215 alin.1. Judecarea acestei infracțiuni are loc după intrarea în vigoare a NCp. În această ipoteză, legea nouă va fi mai favorabilă, dacă, în cauză, părțile înțeleg să se împace (art. 244 alin. 3); astfel, inculpatul va beneficia de o cauză de înlăturare a răspunderii penale care, cf. C.p, nu există.

De altfel, legea nouă este mai favorabilă şi sub aspectul regimului de sancționare (6 luni – 12 ani cf. art. 215 alin. 1 C.p / 6 luni – 3 ani cf. art. 244 alin. 1 NCp).

Partea specială

ART. 175 Funcţionar public (1) Funcţionar public, în sensul legii penale, este persoana care, cu titlu permanent sau temporar, cu sau fără o remuneraţie: a)exercită atribuţii şi responsabilităţi, stabilite în temeiul legii, în scopul realizării prerogativelor puterii legislative, executive sau judecătoreşti; b) exercită o funcţie de demnitate publică sau o funcţie publică de orice natură; *c) exercită, singură sau împreună cu alte persoane, în cadrul unei regii autonome, al altui operator economic sau al unei persoane juridice cu capital integral sau majoritar de stat,*	**ART. 147 Funcţionar public şi funcţionar** (1) Prin "funcţionar public" se înţelege orice persoană care exercită permanent sau temporar, cu orice titlu, indiferent cum a fost investită, o însărcinare de orice natură, retribuită sau nu, în serviciul unei unităţi dintre cele la care se referă art. 145. (2) Prin "funcţionar" se înţelege persoana menţionată în alin. 1, precum şi orice salariat care exercită o însărcinare în serviciul unei alte persoane juridice decât cele prevăzute în acel alineat.	NCP nu mai distinge între noţiunea de funcţionar public şi cea de funcţionar, aceasta din urmă nemaiprimind o reglementare distinctă. În consecinţă, funcţionarul din actuala reglementare va beneficia de acelaşi regim juridic penal ca al oricărei persoane fizice responsabile penal (cu anumite excepţii explicit prevăzute de lege, spre pildă infracţiunile de corupţie şi de serviciu comise de alte persoane – art.308 din Codul penal) sau va fi asimilat funcţionarului public. Din forma pe care alin.1 lit c) o are în prezent, rezultă că în categoria funcţionarilor publici intră şi persoanele încadrate în unităţi bancare cu capital integral sau majoritar de stat, nu şi cele care îşi desfăşoară activitatea într-o bancă privată sau într-una unde Statul român nu este acţionar sau este acţionar minoritar. Funcţionarul public nu mai este definit prin referire la termenul „public”, iar dispoziţiile alin.2, prin care persoanele care exercită un serviciu de interes public sunt asimilate funcţionarilor publici, nu au corespondent în Codul penal în vigoare. Această din urmă reglementare a suscitat critici semnificative în doctrina recentă, amploarea acestora depăşind însă cu mult spaţiul alocat în prezenta lucrare. În fine, eliminarea din definiţia termenului a sintagmelor „cu orice titlu”, “indiferent cum a fost investită”, “o însărcinare de orice natură” face imposibil ca regimul juridic al funcţionarului public să mai poată fi extins la “funcţionarul de fapt”. Noţiunea de „funcţionar public” este folosită de legiuitor pentru a condiţiona dobândirea calităţii fie de subiect activ calificat al unor fapte penale (omisiunea sesizării, cercetare abuzivă, supunere la rele tratamente, infracţiuni de corupţie etc), fie

LUMEAJUSTITIEI.RO

atribuţii legate de realizarea obiectului de activitate al acesteia. (2) De asemenea, este considerată funcţionar public, în sensul legii penale, persoana care exercită un serviciu de interes public pentru care a fost învestită de autorităţile publice sau care este supusă controlului ori supravegherii acestora cu privire la îndeplinirea respectivului serviciu public.		de subiect pasiv (ultrajul, ultrajul judiciar), necesare pentru asigurarea tipicităţii faptei. Lipsa calităţii cerute de norma de incriminare este importantă şi prin prisma participaţiei penale la infracţiunile proprii În esenţă, NCP atribuie un înţeles mai larg decât cel stabilit de Codul penal în vigoare noţiunii de funcţionar public şi chiar mai larg decât definiţia dată de Statutul funcţionarilor publici, introducând în categoria acestuia şi persoane care au în prezent calitatea de simpli funcţionari. Totodată, asimilează funcţionarului public persoane care exercită un serviciu în interes public, pentru care este necesară o abilitare specială a autorităţilor publice şi care este supusă controlului acestora (notarul public, executorul judecătoresc, avocatul, mediatorul, medicul, farmacistul etc.). Când anumite incriminări nu sunt compatibile cu statutul acestor persoane ori s-a dorit neaducerea lor sub incidenţa acestora, în partea specială a NCP s-a prevăzut expres neaplicarea normei de incriminare asupra respectivelor persoane. Cum nu a mai definit funcţionarul public prin trimitere la termenul public, explicitat în art.176, în conţinutul acestuia din urmă nu mai sunt menţionate entităţi prevăzute în art.175 alin.1 cum ar fi spre pildă persoanele juridice de drept privat cu capital integral sau majoritar de stat ori cele declarate ca fiind de utilitate publică, dar care nu administrează sau exploatează bunuri proprietate publică. Necorelări există şi între dispoziţiile art.178 alin.2 cu cele din art.175, datorate aceleaşi omisiuni de trimitere la norma explicativă a noţiunii de „public”. Din configuraţia actuală a art.178 alin.2 rezultă că există o categorie de funcţionari publici – persoanele care exercită în cadrul unei persoane juridice de drept privat cu capital integral sau majoritar de stat sau al uneia declarate ca fiind de utilitate publică, dar care nu administrează sau exploatează bunuri proprietate publică, atribuţii legate de realizarea obiectului de activitate al acestuia – care nu emit înscrisuri oficiale, ci înscrisuri sub semnătură privată, ceea ce înseamnă că un funcţionar public, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, poate emite înscrisuri sub semnătură privată.
ART. 176 Public Prin termenul public se înţelege tot ce priveşte autorităţile publice, instituţiile publice sau alte persoane juridice care administrează sau exploatează bunurile proprietate publică.	**ART. 145 Public** Prin termenul "public" se înţelege tot ce priveşte autorităţile publice, instituţiile publice, instituţiile sau alte persoane juridice de interes public, administrarea, folosirea sau exploatarea bunurilor proprietate publică, serviciile de	NCP reproduce doar parţial dispoziţiile Codului penal în vigoare şi are un caracter de mai mare generalitate. Diferenţa esenţială constă în dispariţia din definiţie a referirii la persoanele juridice care *folosesc* bunurile proprietate publică şi la serviciile şi bunurile *de interes public.* Distincţia are ca punct de pornire titlul cu care bunul proprietate publică (declarat astfel după criteriul destinaţiei sau cel al declaraţiei legii) poate fi dat diferitelor entităţi juridice în administrare, concesiune sau închiriere ori atribuit în folosinţă gratuită instituţiilor publice. Ultima variantă nu pare vizată de definiţie.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	interes public, precum şi bunurile de orice fel care, potrivit legii, sunt de interes public.	
ART. 178 Informaţii secrete de stat şi înscrisuri oficiale (1) Informaţii secrete de stat sunt informaţiile clasificate astfel, potrivit legii. (2) Înscris oficial este orice înscris care emană de la o persoană juridică dintre cele la care se referă art. 176 ori de la persoana prevăzută în art. 175 alin. (2) sau care aparţine unor asemenea persoane.	**ART. 150 Secrete de stat şi înscrisuri oficiale** (1) "Secrete de stat" sunt documentele şi datele care prezintă în mod vădit acest caracter, precum şi cele declarate sau calificate astfel prin hotărâre a Guvernului. (2) "Înscris oficial" este orice înscris care emană de la o unitate din cele la care se referă art. 145 sau care aparţine unei asemenea unităţi.	Trimiterea la lege pe care o face alin.1 al art.178 din NCP vizează în prezent Legea nr.182/2002 privind protecţia informaţiilor clasificate, care defineşte şi clasifică informaţiile clasificate, informaţiile secrete de serviciu şi informaţiile secrete de stat. Alin.2, deşi menţine definiţia din actuala reglementare, nu mai are în vedere aceleaşi unităţi de la care emană sau cărora le aparţine înscrisul, ca urmare a sensului diferit dat funcţionarului public.
ART. 183 Consecinţe deosebit de grave Prin consecinţe deosebit de grave se înţelege o pagubă materială mai mare de 2.000.000 lei.	**ART. 146 Consecinţe deosebit de grave** Prin consecinţe deosebit de grave se înţelege o pagubă materială mai mare de 200.000 lei sau o perturbare deosebit de gravă a activităţii, cauzată unei autorităţi publice sau oricăreia dintre unităţile la care se referă art. 145, ori altei persoane juridice sau fizice.	NCP modifică cuantumul de la care se poate reţine producerea unor consecinţe deosebit de grave şi renunţă la cel de-al doilea criteriu, respectiv gravitatea perturbării activităţii cauzate oricărei persoane juridice sau fizice.
Art. 188. Omorul. (1) Uciderea unei persoane se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Tentativa se pedepseşte.	**art. 174: „Omorul.** (1) Uciderea unei persoane se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Tentativa se pedepseşte”.	1. reglementare similară cu cea din C.pen.; 2. va constitui omor simplu, iar nu omor calificat: ***a.*** *omorul comis în public;* ***b.*** *omorul comis profitând de starea de neputinţă a victimei de a se apăra;*

LUMEAJUSTITIEI.RO

		c. *omorul comis prin mijloace care pun în pericol viaţa mai multor persoane;*
Art. 189. Omorul calificat. (1) Omorul săvârşit în vreuna dintre următoarele împrejurări: a) cu premeditare; b) din interes material; c) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse; d) pentru a înlesni sau a ascunde săvârşirea altei infracţiuni; e) de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor sau o tentativă la infracţiunea de omor; f) asupra a două sau mai multor persoane; g) asupra unei femei gravide; h) prin cruzimi, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Tentativa se pedepseşte.	**art. 175: „Omorul calificat.** (1) Omorul săvârşit în vreuna din următoarele împrejurări: a) cu premeditare; b) din interes material; c) asupra soţului sau unei rude apropiate; d) profitând de starea de neputinţă a victimei de a se apăra; e) prin mijloace ce pun în pericol viaţa mai multor persoane; f) în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau publice ale victimei; g) pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul de la urmărire sau arestare, ori de la executarea unei pedepse; h) pentru a înlesni sau a ascunde săvârşirea altei infracţiuni; i) în public, se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Tentativa se pedepseşte"; **art. 176: „Omorul deosebit de grav.** (1) Omorul săvârşit în vreuna din următoarele împrejurări: a) prin cruzimi; b) asupra a două sau mai multor persoane; c) de către o persoană care a mai săvârşit un omor; d) pentru a săvârşi sau a ascunde săvârşirea unei tâlhării sau piraterii; e) asupra unei femei gravide; f) asupra unui	1. Spre deosebire de C.pen. care prevede atât omorul calificat (art. 175) cât şi omorul deosebit de grav (art. 176), NCP noul Cod penal prevede o singură variantă agravată a omorului - omorul calificat (art. 189). *2. Elemente circumstanţiale agravante identice în cele două Coduri:* *a) omorul săvârşit cu premeditare* (art. 189 lit. a NCP şi art. 175 lit. a C.pen.); *b) omorul săvârşit din interes material* (art. 189 lit. b NCP şi art. 175 lit. b) C.pen.) ; *c) omorul calificat, săvârşit pentru a înlesni sau a ascunde săvârşirea altei infracţiuni* (art. 189 lit. d) NCP şi art. 175 lit. h) C.pen); *d) Omorul calificat săvârşit asupra a două sau mai multor persoane* prevăzut art. 189 lit. f) NCP = omorul deosebit de grav prevăzut de art. 176 lit. b) C.pen.; *e) omorul calificat săvârşit asupra unei femei gravide* prevăzut de art. 189 lit. g) NCP = omorul deosebit de grav prevăzut de art. 176 lit. e) C.pen.; *f) omorul calificat săvârşit prin cruzimi* prevăzut de art. 189 lit. h) NCP = omorul deosebit de grav prevăzut de art. 176 lit. a) C.pen. *3. Elemente circumstanţiale diferite:* *a) potrivit art. 189 lit. c) NCP* omorul săvârşit pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul *de la tragerea la răspunderea penală* sau de la executarea unei pedepse, în vreme ce art. 175 lit. g) C.pen. stipulează omorul săvârşit pentru a se sustrage ori pentru a sustrage pe altul *de la urmărire sau arestare,* ori de la executarea unei pedepse; b) art. 189 lit. e) NCP prevede *Omorul calificat*, săvârşit de către o persoană care a mai comis anterior o infracţiune de omor *sau o tentativă la infracţiunea de omor,în vreme ce* art. 176 lit. c) C.pen. stipulează omorul deosebit de grav, săvârşit de către o persoană care a mai *săvârşit un omor* 1. Potrivit Art. 242. În aplicarea dispoziţiilor art. 189 alin. (1) lit. e) din Codul penal, prin *infracţiune de omor comisă anterior* se înţelege orice faptă de ucidere a unei persoane, săvârşită cu intenţia prevăzută la art. 16 alin. (3) din Codul penal, cu excepţia infracţiunilor prevăzute la art. 190 şi 200 din Codul penal.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	magistrat, poliţist, jandarm ori asupra unui militar, în timpul sau în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau publice ale acestora; g) de către un judecător sau procuror, poliţist, jandarm sau militar, în timpul sau în legătură cu îndeplinirea îndatoririlor de serviciu sau publice ale acestora, se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Tentativa se pedepseşte”.	
Art. 190. Uciderea la cererea victimei. Uciderea săvârşită la cererea explicită, serioasă, conştientă şi repetată a victimei care suferea de o boală incurabilă sau de o infirmitate gravă atestată medical, cauzatoare de suferinţe permanente şi greu de suportat, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.		1. fapta era incriminată în C.pen. ca omor, omor calificat sau omor deosebit de grav, putând eventual fi reţinute circumstanţe agravante; 2. Subiectul pasiv este orice persoană fizică în viaţă, responsabilă, care suferă de o boală incurabilă sau de o infirmitate gravă atestată medical, cauzatoare de suferinţe permanente şi greu de suportat; - nu este suficient ca victima să sufere de o boală incurabilă sau să aibă o infirmitate gravă ci trebuie în plus ca acestea să o supună la suferinţe fizice sau psihice permanente şi greu de suportat, neexistând nicio şansă de ameliorare; nu prezintă importanţă dacă victima este sau nu un membru de familie al infractorului sau dacă aceasta era capabilă sau nu să îşi suprime singură viaţa. 3. Infracţiunea se comite cu intenţie directă.
Art. 191. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii. (1) Fapta de a determina sau înlesni sinuciderea unei persoane, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 7 ani. (2) Când fapta prevăzută în alin. (1) s-a săvârşit faţă de un minor cu vârsta cuprinsă între	**Art. 191. Determinarea sau înlesnirea sinuciderii.** (1) Fapta de a determina sau înlesni sinuciderea unei persoane, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 7 ani. (2) Când fapta prevăzută în alin. (1) s-a săvârşit faţă de un minor cu vârsta cuprinsă între	1. la art. 191 alin. 1 NCP urmarea imediată constă *numai în sinuciderea victimei, în vreme ce* la art. 179 alin. (1) C.pen. urmarea imediată constă în sinuciderea sau încercarea de sinucidere; 2. Varianta agravată prevăzută de art. 191 alin. (2) NCP vizează un minor cu vârsta cuprinsă între 13 şi 18 ani sau o persoană cu discernământ diminuat, în vreme ce varianta agravată prevăzută de art. 179 alin. (2) C.pen. priveşte un minor sau o persoană care nu era în stare să-şi dea seama de faptă, ori nu putea fi stăpână pe actele sale; 3. art. 179 alin. (3) NCP prevede o variantă agravată nouă când fapta este

LUMEAJUSTITIEI.RO

13 şi 18 ani sau faţă de o persoană cu discernământ diminuat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani. (3) Determinarea sau înlesnirea sinuciderii, săvârşită faţă de un minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani sau faţă de o persoană care nu a putut să-şi dea seama de consecinţele acţiunilor sau inacţiunilor sale ori nu putea să le controleze, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Dacă actele de determinare sau înlesnire prevăzute în alin. (1)-(3) au fost urmate de o încercare de sinucidere, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.	13 şi 18 ani sau faţă de o persoană cu discernământ diminuat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani. (3) Determinarea sau înlesnirea sinuciderii, săvârşită faţă de un minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani sau faţă de o persoană care nu a putut să-şi dea seama de consecinţele acţiunilor sau inacţiunilor sale ori nu putea să le controleze, dacă sinuciderea a avut loc, se pedepseşte cu închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Dacă actele de determinare sau înlesnire prevăzute în alin. (1)-(3) au fost urmate de o încercare de sinucidere, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate.	săvârşită faţă de un minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani sau faţă de o persoană care nu a putut să-şi dea seama de consecinţele acţiunilor sau inacţiunilor sale ori nu putea să le controleze, dacă sinuciderea a avut loc, în vreme ce în C.pen. nu exista o altfel de variantă agravată; 4. Potrivit NCP încercarea de sinucidere, constituie o cauză de reducere la jumătate, a limitelor de pedeapsă, în vreme ce potrivit C.pen. încercarea de sinucidere constituie urmarea imediată, prevăzută alternativ cu sinuciderea victimei, şi prin urmare legea prevede aceleaşi limite de pedeapsă pentru ambele urmări alternative.
Art. 192. Uciderea din culpă. (1) Uciderea din culpă a unei persoane se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Uciderea din culpă ca urmare a nerespectării dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activităţi se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani. Când încălcarea dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere	**art. 178: „Uciderea din culpă.** (1) Uciderea din culpă a unei persoane se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani. (2) Uciderea din culpă ca urmare a nerespectării dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii, ori pentru efectuarea unei anume activităţi, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani. (3) Când uciderea din culpă a unei persoane este săvârşită de un conducător de vehicul cu tracţiune mecanică,	**A. Asemănări:** 1. Forma tip a infracţiunii este identică în ambele coduri; 2. Varianta agravată prevăzută de art. 192 alin. (3) NCP este identică cu cea prevăzută de art. 178 alin. (5) C.pen. **B. Deosebiri** 1. Art. 192 alin. (2) NCP prevede uciderea din culpă ca urmare a nerespectării dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei *anumite* activităţi, în vreme ce art. 178 alin. (2) C.pen. stipula uciderea din culpă ca urmarea nerespectării dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei *anume* activităţi. **2.** Se înlătură caracterului complex a infracţiunii: atunci când încălcarea dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere constituie prin ea însăşi o infracţiune se

LUMEAJUSTITIEI.RO

constituie prin ea însăşi o infracţiune se aplică regulile privind concursul de infracţiuni. (3) Dacă prin fapta săvârşită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se majorează cu jumătate.	având în sânge o îmbibaţie alcoolică ce depăşeşte limita legală sau care se află în stare de ebrietate, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani. (4) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta săvârşită din culpă, de orice altă persoană în exerciţiul profesiei sau meseriei şi care se află în stare de ebrietate. (5) Dacă prin fapta săvârşită s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, la maximul pedepselor prevăzute în alineatele precedente se poate adăuga un spor până la 3 ani".	aplică regulile privind *concursul de infracţiuni.* *3.* NCP nu mai prevede agravanta din art. 178 alin. (3) C.pen. : uciderea din culpă a unei persoane este săvârşită de către un conducător de vehicul cu tracţiune mecanică, având în sânge o îmbibaţie alcoolică ce depăşeşte limita legală sau care se află în stare de ebrietate;se va reţine concursul de infracţiuni între uciderea din culpă şi conducerea sub influenţa băuturilor alcoolice; 4. NCP nu mai prevede agravata prevăzută de art. 178 alin. (4) C.pen.: uciderea din culpă a unei persoane este săvârşită, de orice altă persoană în exerciţiul profesiei sau meseriei şi care se află în stare de ebrietate.
Art. 193. Lovirea sau alte violenţe. (1) Lovirea sau orice acte de violenţă cauzatoare de suferinţe fizice se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Fapta prin care se produc leziuni traumatice sau este afectată sănătatea unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale de cel mult 90 de zile, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani sau cu amendă. (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	**art. 180 alin. (1), (2), alin. (3) teza I şi alin. (4) teza I:** „Lovirea sau alte violenţe. (1) Lovirea sau orice acte de violenţă cauzatoare de suferinţe fizice se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă. (...) (2) Lovirea sau actele de violenţă care au pricinuit o vătămare ce necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 20 de zile se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (...) (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (...) (4) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală (...)".	1. Formele de bază ale infracţiunii sunt identice în ambele coduri [art. 193 alin. (1) NCP şi art.180 alin. (1) C.pen.]; 2. art. 193 alin. (2) NCP prevede ca urmare imediată: producerea unor leziuni traumatice sau afectarea sănătăţii unei persoane, a cărei gravitate este evaluată prin zile de îngrijiri medicale *de cel mult 90 de zile; sunt astfel cuprinse în această variantă agravată urmările imediate prevăzute de C.pen. în vătămarea corporală şi o parte din efectele prevăzute în C.pen. la vătămarea corporală gravă; spre deosebie de NCP vechiul cod* prevedea în art. 180 alin. (2) C.pen. drept urmare imediată: pricinuirea unei vătămări care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale *de cele mult 20 de zile*; 3. NCP nu mai prevede va variantă agravată săvârşirea faptelor asupra membrilor familiei, aceste fapte fiind grupate într-o incriminare autonomă violenţa în familie (art. 199 NCP)

LUMEAJUSTITIEI.RO

	art. 181 alin. (1), alin. (2) teza I şi alin. (3) teza I: „Vătămarea corporală. (1) Fapta prin care s-a pricinuit integrităţii corporale sau sănătăţii o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 60 de zile se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (...) (3) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală (...)"; **art. 182: „Vătămarea corporală gravă.** (1) Fapta prin care s-a pricinuit integrităţii corporale sau sănătăţii o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 60 de zile **(s.n. MU până la 90 de zile),** se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani	
Art. 194. Vătămarea corporală. (1) Fapta prevăzută în art. 193, care a cauzat vreuna dintre următoarele consecinţe: a) o infirmitate; b) leziuni traumatice sau afectarea sănătăţii unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale; c) un prejudiciu estetic grav	**art. 182: „Vătămarea corporală gravă.** (1) Fapta prin care s-a pricinuit integrităţii corporale sau sănătăţii o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 60 de zile **(s.n. MU peste 90 de zile),** se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani. (2) Dacă fapta a produs vreuna din următoarele consecinţe:	1. Avortul şi punerea în primejdie a vieţii persoanei, sunt urmări imediate comune atât pentru vătămarea corporală din NCP cât şi pentru vătămarea corporală gravă din C.pen.; 2. Potrivit NCP Vătămarea corporală, când fapta a produs *leziuni traumatice sau afectarea sănătăţii unei persoane, care au necesitat, pentru vindecare, mai mult de 90 de zile de îngrijiri medicale*, în vreme ce conform vechiului cod vătămarea corporală exista atunci când fapta a produs *integrităţii corporale sau sănătăţii o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mult de 60 de zile;* 3. *Potrivit NCP există* vătămarea corporală atunci când s-a cauzat *o*

LUMEAJUSTITIEI.RO

şi permanent; d) avortul; e) punerea în primejdie a vieţii persoanei, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani. (2) Când fapta a fost săvârşită în scopul producerii uneia dintre consecinţele prevăzute în alin. (1) lit. a), lit. b) şi lit. c), pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani. (3) Tentativa la infracţiunea prevăzută în alin. (2) se pedepseşte.	pierderea unui simţ sau organ, încetarea funcţionării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, sluţirea, avortul, ori punerea în primejdie a vieţii persoanei, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 10 ani. (3) Când fapta a fost săvârşită în scopul producerii consecinţelor prevăzute la alin. (1) şi (2), pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani. (4) Tentativa faptei prevăzute în alin. (3) se pedepseşte”.	*infirmitate*, în vreme ce conform vechiul cod vătămarea corporală avea drept urmare *o infirmitate permanentă fizică ori psihică.;* 4. Potrivit NCP există vătămarea corporală atunci când a cauzat *prejudiciu estetic grav şi permanent*, în vreme ce vechiul cod prevedea că vătămarea corporală a cărei urmarea imediată o constituie *sluţirea* victimei.
Art. 195. Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte. Dacă vreuna dintre faptele prevăzute în art. 193 şi art. 194 a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani.	**art. 183: „Lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte.** Dacă vreuna dintre faptele prevăzute în art. 180-182 a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani”.	Reglementarea este identica cu cea din C.pen. diferite fiind doar limitele de pedeapsă;
Art. 196. Vătămarea corporală din culpă. (1) Fapta prevăzută în art. 193 alin. (2) săvârşită din culpă de către o persoană aflată sub influenţa băuturilor alcoolice ori a unei substanţe psihoactive sau în desfăşurarea unei activităţi ce constituie prin ea însăşi infracţiune se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Fapta prevăzută în art. 194 alin. (1) săvârşită din culpă	**art. 184: „Vătămarea corporală din culpă.** (1) Fapta prevăzută la art. 180 alin. (2) şi (2^1), care a pricinuit o vătămare ce necesită pentru vindecare îngrijiri medicale mai mari de 10 zile, precum şi cea prevăzută la art. 181, săvârşite din culpă, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă. (2) Dacă fapta a avut vreuna din urmările prevăzute la art. 182 alin. (1) sau (2), pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani	1. în esenţă, reglementările din cele două coduri sunt identice; **2.** spre deosebire de vechiul Cod penal, vătămarea corporală din culpă prin care au fost produse leziuni traumatice pentru a căror vindecare au fost necesare între 1 şi 90 de zile de îngrijiri medicale nu este incriminată dacă fapta nu a fost săvârşită de către o persoană aflată sub influenţa băuturilor alcoolice ori a unei substanţe psihoactive sau în desfăşurarea unei activităţi ce constituie prin ea însăşi infracţiune; **3.** spre deosebire de vechiul Cod penal, NCP reţine pluralitatea de victime ca variantă agravată a vătămării corporale din culpă, înlăturându-se astfel reglementarea eclectică din vechiul Cod penal care prevedea o formă agravată a uciderii din culpă în cazul existenţei unei pluralităţi de victime, dar un concurs de infracţiuni în ipoteza vătămării corporale din culpă a

LUMEAJUSTITIEI.RO

se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă. (3) Când fapta prevăzută în alin. (2) a fost săvârşită ca urmare a nerespectării dispoziţiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii ori pentru efectuarea unei anumite activităţi, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda. (4) Dacă urmările prevăzute în alin. (1)-(3) s-au produs faţă de două sau mai multe persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime. (5) Dacă nerespectarea dispoziţiilor legale ori a măsurilor de prevedere sau desfăşurarea activităţii care a condus la comiterea faptelor prevăzute în alin. (1) şi alin. (3) constituie prin ea însăşi o infracţiune se aplică regulile privind concursul de infracţiuni. (6) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	sau amenda. (3) Când săvârşirea faptei prevăzute în alin. (1) este urmarea nerespectării dispoziţiilor legale sau a măsurilor de prevedere pentru exerciţiul unei profesii sau meserii, ori pentru îndeplinirea unei anume activităţi, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amenda. (4) Fapta prevăzută în alin. (2) dacă este urmarea nerespectării dispoziţiilor legale sau măsurilor de prevedere arătate în alineatul precedent se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. (4^{1}) Dacă faptele prevăzute la alin. (3) şi (4) sunt săvârşite de către o persoană care se află în stare de ebrietate, pedeapsa este închisoarea de la unu la 3 ani, în cazul alin. (3), şi închisoarea de la unu la 5 ani, în cazul alin. (4). (5) Pentru faptele prevăzute în alin. (1) şi (3), acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală. (6) Pentru faptele prevăzute la alin. (2) şi (4), împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală”.	două sau mai multe persoane; 4. Legea de aplicare prevede în Art. 241 că prin *substanţe psihoactive* se înţelege substanţele stabilite prin lege, la propunerea Ministerului Sănătăţii.
Art. 197. Relele tratamente aplicate minorului. Punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice	**art. 306: „Relele tratamente aplicate minorului.** Punerea în primejdie gravă, prin măsuri sau tratamente de orice	1. în esenţă, reglementările din cele două coduri sunt identice; 2. spre deosebire de art. 306 C.pen. care prevede ca poate fi subiect activ nemijlocit orice persoană căreia minorul i-a fost încredinţat spre creştere şi educare, în NCP se prevede ca fapta poate fi comisă de **orice persoană în grija**

LUMEAJUSTITIEI.RO

fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinţi sau de orice persoană în grija căreia se află minorul, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.	fel, a dezvoltării fizice, intelectuale sau morale a minorului, de către părinţi sau de orice persoană căreia minorul i-a fost încredinţat spre creştere şi educare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi”.	**căreia se află minorul**
Art. 198. Încăierarea. (1) Participarea la o încăierare între mai multe persoane se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare corporală uneia sau mai multor persoane şi nu se cunoaşte care dintre participanţi a produs urmările, se aplică tuturor pedeapsa închisorii de la unu la 5 ani, cu excepţia victimei, care răspunde potrivit alin. (1). (3) Când prin fapta săvârşită în condiţiile alin. (2) s-a cauzat moartea unei persoane, pedeapsa este închisoarea de la *6* la 12 ani, iar dacă s-a cauzat moartea a două sau mai multor persoane, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime. (4) Nu se pedepseşte cel care a fost prins în încăierare împotriva voinţei sale sau care a încercat să-i despartă pe alţii.	**art. 322: „Încăierarea.** (1) Participarea la o încăierare între mai multe persoane se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă. (2) Dacă în cursul încăierării s-a cauzat o vătămare gravă integrităţii corporale sau sănătăţii unei persoane, cel care a săvârşit această faptă se pedepseşte pentru infracţiunea săvârşită, al cărei maxim se reduce cu un an. Ceilalţi participanţi la încăierare se pedepsesc cu pedeapsa prevăzută în alin. (1). (3) În cazul prevăzut în alin. (2), dacă nu se cunoaşte care dintre participanţi au săvârşit faptele arătate în acel alineat, se aplică tuturor închisoarea de la 6 luni la 5 ani, când s-a cauzat vătămarea integrităţii corporale sau a sănătăţii. În cazul în care s-a cauzat moartea, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 15 ani. (4) Nu se pedepseşte cel care a fost prins în încăierare	- spre deosebire de C.pen., NCP: 1. nu mai prevede ipoteza cunoaşterii participantului la încăierarea în cazul în care s-a produs o vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii unei persoane, fiind prevăzută numai situaţia în care nu se cunoaşte care dintre participanţi a produs urmările tipice; 2. nu mai stipulează drept cauză de nepedepsire angrenarea în încăierare *în cazul în care participantul a încercat să respingă un atac ori a încercat să apere pe altul.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

	împotriva voinţei sale, sau care a încercat să despartă pe alţii, să respingă un atac ori să apere pe altul”.	
Art. 199. Violenţa în familie. (1) Dacă faptele prevăzute în art. 188, art. 189 şi art. 193-195 sunt săvârşite asupra unui membru de familie, maximul special al pedepsei prevăzute de lege se majorează cu o pătrime. (2) În cazul infracţiunilor prevăzute în art. 193 şi art. 196 săvârşite asupra unui membru de familie, acţiunea penală poate fi pusă în mişcare şi din oficiu. Împăcarea înlătură răspunderea penală.	**art. 175 alin. (1) lit. c): „Omorul calificat. (1)** Omorul săvârşit în vreuna din următoarele împrejurări: (...) c) asupra soţului sau unei rude apropiate (...) se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi”; **art. 180 alin. (1^1), (2^1), (3) şi (4): „Lovirea sau alte violenţe.** (...) (1^1) Faptele prevăzute la alin. (1) *(lovirea sau orice acte de violenţă cauzatoare de suferinţe fizice – n.r.)* săvârşite asupra membrilor familiei se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la un an sau cu amendă. (...) (2^1) Faptele prevăzute la alin. (2) (lovirea sau actele de violenţă care au pricinuit o vătămare ce necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 20 de zile – n.r.) săvârşite asupra membrilor familiei se pedepsesc cu închisoare de la unu la 2 ani sau cu amendă. (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. În cazul faptelor prevăzute la alin. (1^1) şi (2^1) acţiunea penală se pune în mişcare şi din oficiu. (4)	1. infracţiunea ca infracţiune autonomă nu are corespondent în C.pen.; 2. se remarcă o extindere a sferei de incriminare în materia violenţei în familie prin: a. *extinderea paletei de subiecţi pasivi prin noua definiţie a noţiunii de membru de familie în art. 177 NCP;* b. *extinderea paletei de infracţiuni cuprinse în infracţiunea complexă de violenţă în familie:* omor, omor calificat, loviri sau alte violenţe, vătămarea corporală şi lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte

LUMEAJUSTITIEI.RO

	Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală, producându-şi efectele şi în cazul în care acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu”; **art. 181 alin. (1^1), (2) şi (3): „Vătămarea corporală.** (...) (1^1) Fapta prevăzută la alin. (1) *(fapta prin care s-a pricinuit integrităţii corporale sau sănătăţii o vătămare care necesită pentru vindecare îngrijiri medicale de cel mult 60 de zile – n.r.)* săvârşită asupra membrilor familiei se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. În cazul faptelor prevăzute la alin. (1^1) acţiunea penală se pune în mişcare şi din oficiu. (3) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală, producându-şi efectele şi în cazul în care acţiunea penală a fost pusă în mişcare din oficiu”.	
Art. 200. Uciderea ori vătămarea nou-născutului săvârşită de către mamă. (1) Uciderea copilului nou-născut imediat după naştere, dar nu mai târziu de 24 de ore, săvârşită de către mama aflată în stare de tulburare psihică se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.	**art. 177: „Pruncuciderea.** Uciderea copilului nou-născut, săvârşită imediat după naştere de către mama aflată într-o stare de tulburare pricinuită de naştere, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani”.	1. în cuprinsul acestei infracţiuni NCP înglobează infracţiunea de pruncucidere din vechiul Cod penal, şi aduce în plus *faptele de loviri sau alte violenţe, vătămare corporală, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte comise de mama aflată într-o stare de tulburare faţă de nou – născut, oferindu-le şi acestora caracter atenuat;* 2. Se remarcă un aspect de imprevizibilitate a sancţionării sub aspectul limitelor de pedeapsă în ipoteza prevăzută de art. 200 alin. (2) NCP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(2) Dacă faptele prevăzute în art. 193-195 sunt săvârşite asupra copilului nou-născut imediat după naştere, dar nu mai târziu de 24 de ore, de către mama aflată în stare de tulburare psihică, limitele speciale ale pedepsei sunt de o lună şi, respectiv, 3 ani.		
Art. 201. Întreruperea cursului sarcinii. (1) Întreruperea cursului sarcinii săvârşită în vreuna dintre următoarele împrejurări: a) în afara instituţiilor medicale sau a cabinetelor medicale autorizate în acest scop; b) de către o persoană care nu are calitatea de medic de specialitate obstetrică-ginecologie şi drept de liberă practică medicală în această specialitate; c) dacă vârsta sarcinii a depăşit paisprezece săptămâni, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Întreruperea cursului sarcinii, săvârşită în orice condiţii, fără consimţământul femeii însărcinate, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.	**art. 185: „Provocarea ilegală a avortului.** (1) Întreruperea cursului sarcinii, prin orice mijloace, săvârşită în vreuna din următoarele împrejurări: a) în afara instituţiilor medicale sau cabinetelor medicale autorizate în acest scop; b) de către o persoană care nu are calitatea de medic de specialitate; c) dacă vârsta sarcinii a depăşit patrusprezece săptămâni, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. (2) Întreruperea cursului sarcinii, săvârşită în orice condiţii, fără consimţământul femeii însărcinate, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi. (3) Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) şi (2) s-a cauzat femeii însărcinate vreo vătămare corporală gravă, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă fapta a avut ca urmare	- spre deosebire de C.pen., NCP: **1.** incriminează întreruperea cursului sarcinii de către o *persoană care nu are calitatea de medic de specialitate obstetrică-ginecologie şi drept de liberă practică medicală în această specialitate*; **2.** prevede că fapta nu constituie infracţiune atunci când întreruperea cursului sarcinii se realizează în scop terapeutic (până la vârsta sarcinii de douăzeci şi patru de săptămâni ori în interesul mamei sau al fătului); **3.** prevede cauza de nepedepsire a femeii însărcinate care îşi întrerupe cursul sarcinii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(3) Dacă prin faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) s-a cauzat femeii însărcinate o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea femeii însărcinate, pedeapsa este închisoarea de la 6 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Când faptele au fost săvârşite de un medic, pe lângă pedeapsa închisorii, se va aplica şi interzicerea exercitării profesiei de medic. (5) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se pedepseşte. (6) Nu constituie infracţiune întreruperea cursului sarcinii în scop terapeutic efectuată de un medic de specialitate obstetrică-ginecologie, până la vârsta sarcinii de douăzeci şi patru de săptămâni, sau întreruperea ulterioară a cursului sarcinii, în scop terapeutic, în interesul mamei sau al fătului. (7) Nu se pedepseşte femeia însărcinată care îşi întrerupe cursul sarcinii.	moartea femeii însărcinate, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi. (4) În cazul când fapta prevăzută în alin. (2) şi (3) a fost săvârşită de medic, pe lângă pedeapsa închisorii, se va aplica şi interdicţia exercitării profesiei de medic, potrivit art. 64 lit. c). (5) Tentativa se pedepseşte. (6) Nu se pedepseşte întreruperea cursului sarcinii efectuată de medic: a) dacă întreruperea cursului sarcinii era necesară pentru a salva viaţa, sănătatea sau integritatea corporală a femeii însărcinate de la un pericol grav şi iminent şi care nu putea fi înlăturat altfel; b) în cazul prevăzut în alin. (1) lit. c), când întreruperea cursului sarcinii se impunea din motive terapeutice, potrivit dispoziţiilor legale; c) în cazul prevăzut în alin. (2), când femeia însărcinată s-a aflat în imposibilitatea de a-şi exprima voinţa, iar întreruperea cursului sarcinii se impunea din motive terapeutice, potrivit dispoziţiilor legale”.	
Art. 202. Vătămarea fătului. (1) Vătămarea fătului, în timpul naşterii, care a împiedicat instalarea vieţii		1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen. sau de legile speciale ce conţin dispoziţii penale; **2.** *art. 202 NCP vine să asigure protecţia vieţii în devenire, pe durata unei perioade rămasă neacoperită în vechea reglementare. Este vorba despre*

LUMEAJUSTITIEI.RO

extrauterine se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 7 ani. (2) Vătămarea fătului, în timpul naşterii, care a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea copilului pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. (3) Vătămarea fătului în timpul sarcinii, prin care s-a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani, iar dacă a avut ca urmare moartea copilului pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani. (4) Vătămarea fătului săvârşită în timpul naşterii de către mama aflată în stare de tulburare psihică se sancţionează cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) şi alin. (2), ale cărei limite se reduc la jumătate. (5) Dacă faptele prevăzute în alin. (1)-(4) au fost săvârşite din culpă, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate. (6) Nu constituie infracţiune faptele prevăzute în alin. (1)-(3) săvârşite de un medic sau de persoana autorizată să asiste naşterea sau să urmărească sarcina, dacă acestea au fost săvârşite în cursul actului		*intervalul cuprins între momentul declanşării procesului naşterii, moment din care nu se mai poate discuta despre o infracţiune de avort, şi momentul încheierii acestui proces, moment de la care avem o persoană, ce poate fi subiect pasiv al infracţiunilor contra vieţii , respectiv contra integrităţii corporale sau sănătăţii. Practica a demonstrat că în interiorul acestui interval se pot comite numeroase infracţiuni împotriva fătului, de la cazuri de culpă medicală în asistarea naşterii, soldate cu moartea sau vătămarea fătului şi până la fapte intenţionate. În acelaşi timp, au fost incriminate faptele de violenţă comise asupra mamei pe durata sarcinii, care nu au fost comise cu intenţia de a provoca avortul şi nici nu au avut acest rezultat, dar au condus la lezarea fătului şi în final la vătămarea corporală sau chiar moartea copilului după naştere.* **3.** elementul material: *(i) prima formă tip:* vătămarea fătului *în timpul naşterii* [art. 202 alin. (1) NCP]; *(ii) a doua formă tip:* vătămarea fătului *în timpul sarcinii* [art. 202 alin. (3) NCP]; **4. urmarea imediată:** *(i) la prima formă tip:* împiedicarea instalării vieţii extrauterine (expulzia fătului mort); *(ii) la a doua formă tip:* **1.** *vătămarea corporală* ulterioară a copilului născut viu; **2.** *moartea copilului născut viu*; **4. Variante atenuante:** a) Vătămarea fătului, *în timpul naşterii,* care a cauzat ulterior copilului o vătămare corporală, respectiv care a avut ca urmare moartea copilului [art. 202 alin. (2) NCP]; b) Vătămarea fătului săvârşită *în timpul naşterii* de către mama aflată în stare de tulburare psihică [art. 202 alin. (4) NCP]; c) Vătămarea fătului *în timpul sarcinii sau în timpul naşterii* comisă din culpă [art. 202 alin. (5) NCP]

LUMEAJUSTITIEI.RO

medical, cu respectarea prevederilor specifice profesiei şi au fost făcute în interesul femeii gravide sau al fătului, ca urmare a riscului inerent exercitării actului medical. (7) Vătămarea fătului în perioada sarcinii de către femeia însărcinată nu se pedepseşte.		
Art. 203. Lăsarea fără ajutor a unei persoane aflate în dificultate. (1) Omisiunea de a da ajutorul necesar sau de a anunţa de îndată autorităţile de către cel care a găsit o persoană a cărei viaţă, integritate corporală sau sănătate este în pericol şi nu are putinţa de a se salva se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Fapta nu constituie infracţiune dacă, prin acordarea ajutorului, autorul s-ar expune unui pericol grav cu privire la viaţa, integritatea corporală sau sănătatea sa.	**art. 315: „Lăsarea fără ajutor.** Omisiunea de a da ajutorul necesar sau de a înştiinţa autoritatea, de către cel care a găsit o persoană a cărei viaţă, sănătate sau integritate corporală este în primejdie şi care este lipsită de putinţa de a se salva, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 1 an sau cu amendă"; **art. 316: „Lăsarea fără ajutor prin omisiunea de înştiinţare.** Neînştiinţarea autorităţii de către cel ce găseşte o persoană abandonată sau pierdută, care are nevoie de ajutor, fiindu-i pusă în pericol viaţa, sănătatea ori integritatea corporală, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă".	- în principiu, incriminarea este identică sub aspectul lăsării fără ajutor cu cea din art.315 C.pen; - spre deosebire de C.pen., NCP: 1. prevede obligaţia de a anunţa *„de îndată"* autorităţile; 2. subiectul pasiv este o persoană care este *„în pericol"* şi nu are putinţa de a se salva;
Art. 204. Împiedicarea ajutorului. Împiedicarea intervenţiei ajutoarelor pentru salvarea unei persoane de la un		1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen. sau de legile speciale ce conţin dispoziţii penale; 2. **elementul material constă în** împiedicarea intervenţiei ajutoarelor pentru salvarea unei persoane de la un pericol *iminent şi grav* pentru viaţa,

LUMEAJUSTITIEI.RO

pericol iminent şi grav pentru viaţa, integritatea corporală sau sănătatea acesteia se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.		integritatea corporală sau sănătatea acesteia; 3. în scopul protecţiei persoanelor aflate în pericol NCP a incriminat orice act de împiedicare a intervenţiei ajutoarelor; 4. împiedicarea intervenţiei poate fi realizate atât prin mijloace materiale, cât şi prin orice alte mijloace ; 5. pericolul la care este expusă viaţa, integritatea corporală sau sănătatea victimei trebuie să fie *grav şi iminent*.
Art. 205. Lipsirea de libertate în mod ilegal. (1) Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 7 ani. (2) Se consideră lipsire de libertate şi răpirea unei persoane aflate în imposibilitatea de a-şi exprima voinţa ori de a se apăra. (3) Dacă fapta este săvârşită: a) de către o persoană înarmată; b) asupra unui minor; c) punând în pericol sănătatea sau viaţa victimei, pedeapsa este închisoarea cuprinsă între 3 şi 10 ani. (4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (5) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepseşte.	**art. 189: „Lipsirea de libertate în mod ilegal.** (1) Lipsirea de libertate a unei persoane în mod ilegal se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani. (2) În cazul în care fapta este săvârşită prin simularea de calităţi oficiale, prin răpire, de o persoană înarmată, de două sau mai multe persoane împreună sau dacă în schimbul eliberării se cere un folos material sau orice alt avantaj, precum şi în cazul în care victima este minoră sau este supusă unor suferinţe ori sănătatea sau viaţa îi este pusă în pericol, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani. (3) Cu pedeapsa închisorii de la 7 la 15 ani se sancţionează şi lipsirea de libertate a unei persoane săvârşită în scopul de a o obliga la practicarea prostituţiei. (4) Dacă pentru eliberarea persoanei se cere, în orice mod, ca statul, o persoană juridică, o organizaţie internaţională interguvernamentală sau un grup de persoane să	1. forma tip este similară în ambele coduri; 2. NCP stipulează numai următoarele trei elementele circumstanţiale agravat: săvârşirea faptei de către o persoana înarmată, asupra unui minor ori punând în pericol sănătatea sau viaţa victimei; 3. Nu mai sunt prevăzute drept elemente circumstanţiale agravate săvârşirea faptei: a) Prin simulare de calităţi oficiale; b) Prin răpire; c) de două sau mai multe persoane împreună; d) dacă în schimbul eliberării se cere un folos material sau orice alt avantaj; e) prin supunerea victimei unor suferinţe; f) în scopul de a o obliga la practicarea prostituţiei; g) dacă pentru eliberarea persoanei se cere, în orice mod, ca statul, o persoană juridică, o organizaţie internaţională interguvernamentală sau un grup de persoane să îndeplinească sau să nu îndeplinească un anumit act; h) dacă faptele se săvârşesc de către o persoană care face parte dintr- un grup organizat; i) dacă fapta a avut ca urmare sinuciderea victimei

LUMEAJUSTITIEI.RO

	îndeplinească sau să nu îndeplinească un anumit act, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani. (5) Dacă faptele prevăzute la alin. (1)-(4) se săvârşesc de către o persoană care face parte dintr-un grup organizat, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani, în cazul alin. (1), închisoarea de la 7 la 18 ani, în cazul alin. (2) şi (3), închisoarea de la 10 la 20 de ani, în cazul alin. (4). (6) Dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 de ani. (7) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1)-(4) se pedepseşte. (8) Constituie tentativă şi producerea sau procurarea mijloacelor, a instrumentelor sau luarea de măsuri în vederea comiterii faptei prevăzute la alin. (4)".	
Art. 206. Ameninţarea. (1) Fapta de a ameninţa o persoană cu săvârşirea unei infracţiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva sa ori a altei persoane, dacă este de natură să îi producă o stare de temere, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăşi sancţiunea prevăzută de lege pentru infracţiunea care a	**art. 193: „Ameninţarea.** (1) Fapta de a ameninţa o persoană cu săvârşirea unei infracţiuni sau a unei fapte păgubitoare îndreptate împotriva ei, a soţului ori a unei rude apropiate, dacă este de natură să o alarmeze, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă, fără ca pedeapsa aplicată să poată depăşi sancţiunea prevăzută de lege pentru	- spre deosebire de C.pen., NCP: 1. prevede ameninţarea cu un *rău important* îndreptat contra celui ameninţat *sau a oricărei alte persoane (nu doar asupra soţului ori a unei rude apropiate);* ameninţarea trebuie să producă *o stare de temere, iar nu doar* să fie de natură să alarmeze victima.

LUMEAJUSTITIEI.RO

format obiectul ameninţării. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	infracţiunea care a format obiectul ameninţării. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (3) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală”.	
Art. 207. Şantajul. (1) Constrângerea unei persoane să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, în scopul de a dobândi în mod injust un folos nepatrimonial, pentru sine ori pentru altul, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează ameninţarea cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromiţătoare pentru persoana ameninţată ori pentru un membru de familie al acesteia, în scopul prevăzut în alin. (1). (3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) au fost comise în scopul de a dobândi în mod injust un folos patrimonial, pentru sine sau pentru altul, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.	**art. 194: „Şantajul.** (1) Constrângerea unei persoane, prin violenţă sau ameninţare, să dea, să facă, să nu facă sau să sufere ceva, dacă fapta este comisă spre a dobândi în mod injust un folos, pentru sine sau pentru altul, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. (2) Când constrângerea constă în ameninţarea cu darea în vileag a unei fapte reale sau imaginare, compromiţătoare pentru persoana ameninţată, pentru soţul acesteia sau pentru o rudă apropiată, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani”.	- spre deosebire de C.pen., NCP: a) incriminează constrângere comisă în orice modalitate nu doar prin violenţă sau ameninţare; b) la forma tip scopul presupune obţinerea *unui folos nepatrimonial, constituind o variantă agravată obţinerea unui* unui folos patrimonial; fapta compromiţătoare care formează obiectul ameninţării cu darea în vileag trebuie sa se refere la persoana ameninţată ori la un membru de familie al acesteia, iar nu doar la persoana ameninţată, soţul acesteia sau o rudă apropiată
Art. 208. Hărţuirea. (1) Fapta celui care, în mod repetat, urmăreşte, fără drept sau fără un interes legitim, o persoană ori îi supraveghează locuinţa, locul de muncă sau alte locuri		1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen. sau de legile speciale ce conţin dispoziţii penale; 2. *incriminarea hărţuirii în NCP a fost efectul cazuri apărute în practică în care diferite persoane – în special femei - erau aşteptate şi urmărite pe stradă sau în alte locuri publice, ori sunt tracasate prin intermediul unor mesaje telefonice sau similare, toate acestea fiind de natură a crea o stare*

LUMEAJUSTITIEI.RO

frecventate de către aceasta, cauzându-i astfel o stare de temere, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 6 luni sau cu amendă. (2) Efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări prin mijloace de transmitere la distanţă, care, prin frecvenţă sau conţinut, îi cauzează o temere unei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă. (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.		*de temere sau de îngrijorare;* 3. **elementul material:** art. 208 alin. (1) NCP prevede două variante alternative ale elementului material al infracţiunii: *1. urmărirea unei persoane, în mod repetat, fără drept sau fără un interes legitim;* - legea prevede două cerinţe esenţiale ale elementului material, respectiv urmărirea să fie efectuată *fără drept sau fără un interes legitim*; *2. supravegherea locuinţei, locului de muncă ori a altor locuri frecventate de o persoană, în mod repetat, fără drept sau fără un interes legitim;* - legea prevede două cerinţe esenţiale ale elementului material, respectiv urmărirea să fie efectuată *fără drept sau fără un interes legitim*; 4. constituie o variantă atenuată a hărţuirii efectuarea de apeluri telefonice sau comunicări prin mijloace de transmitere la distanţă care, prin frecvenţă sau conţinut, îi cauzează o temere victimei.
Art. 209. Sclavia. Punerea sau ţinerea unei persoane în stare de sclavie, precum şi traficul de sclavi se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.	**art. 190: „Sclavia.** (1) Punerea sau ţinerea unei persoane în stare de sclavie, precum şi traficul de sclavi, se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Tentativa se pedepseşte”.	incriminare identică cu cea din art.190 C.pen.
Art. 210. Traficul de persoane. (1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unei persoane în scopul exploatării acesteia, săvârşită: a) prin constrângere, răpire, inducere în eroare sau abuz de autoritate; b) profitând de	**Legea nr. 678/2001:** **art. 12:** „(1) Constituie infracţiunea de trafic de persoane recrutarea, transportarea, transferarea, cazarea ori primirea unei persoane, prin ameninţare, violenţă sau prin alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă ori înşelăciune, abuz de	- spre deosebire de infracţiunea prevăzută de art.12 din Legea nr. 678/2001, privind prevenirea şi combaterea traficului de persoane, NCP: a) *prevede adăpostirea* drept modalitate alternativă a elementului material cu o sferă mai largă faţă de cazare şi găzduire prevăzute în fostul art. 12 din Legea 678/2001 armonizând dispoziţiile legislaţiei interne cu cele ale *Convenţiei Organizaţiei Naţiunilor Unite împotriva criminalităţii transnaţionale organizate din 15 noiembrie 2000;* b) *prevede noţiunea generică de constrângere, spre deosebire de vechea*

LUMEAJUSTITIEI.RO

imposibilitatea de a se apăra sau de a-şi exprima voinţa ori de starea de vădită vulnerabilitate a acelei persoane; c) prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase în schimbul consimţământului persoanei care are autoritate asupra acelei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Traficul de persoane săvârşit de un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 12 ani. (3) Consimţământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.	autoritate sau profitând de imposibilitatea acelei persoane de a se apăra sau de a-şi exprima voinţa ori prin oferirea, darea, acceptarea sau primirea de bani ori de alte foloase pentru obţinerea consimţământului persoanei care are autoritate asupra altei persoane, în scopul exploatării acestei persoane, şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 ani la 10 ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Traficul de persoane săvârşit în una dintre următoarele împrejurări: a) de două sau mai multe persoane împreună; b) s-a cauzat victimei o vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii; c) de un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 5 ani la 15 ani şi interzicerea unor drepturi. (3) Dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi”; **art. 15 alin. (1):** „Tentativa infracţiunilor prevăzute la art. 12-14 se pedepseşte”; **art. 16:** „Consimţământul persoanei, victimă a traficului, nu înlătură răspunderea penală a făptuitorului”.	*incriminare care făcea referire numai la ameninţare sau violenţe;* c) defineşte în art. 182 NCP noţiunea de *exploatarea unei persoane;* d) *prevede ca variantă agravată* a infracţiunii comiterea traficului de persoane de către *un funcţionar public aflat în exerciţiul atribuţiilor de serviciu*

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 211. Traficul de minori. (1) Recrutarea, transportarea, transferarea, adăpostirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Dacă fapta a fost săvârşită în condiţiile art. 210 alin. (1) sau de către un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Consimţământul persoanei victimă a traficului nu constituie cauză justificativă.	**Legea nr. 678/2001:** **art. 13:** „(1) Recrutarea, transportarea, transferarea, găzduirea sau primirea unui minor, în scopul exploatării acestuia, constituie infracţiunea de trafic de minori şi se pedepseşte cu închisoare de la 5 ani la 15 ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este săvârşită prin ameninţare, violenţă sau alte forme de constrângere, prin răpire, fraudă ori înşelăciune, abuz de autoritate sau profitând de imposibilitatea minorului de a se apăra ori de a-şi exprima voinţa sau prin oferirea, darea, acceptarea ori primirea de bani sau de alte foloase pentru obţinerea consimţământului persoanei care are autoritate asupra minorului, pedeapsa este închisoare de la 7 ani la 18 ani şi interzicerea unor drepturi. (3) Dacă faptele prevăzute la alin. (1) şi (2) sunt săvârşite în condiţiile prevăzute la art. 12 alin. (2) sau de către un membru de familie, pedeapsa este închisoare de la 7 ani la 18 ani şi interzicerea unor drepturi, în cazul prevăzut la alin. (1), şi închisoare de la 10 ani la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi, în cazul prevăzut la alin. (2). (4)	- spre deosebire de infracţiunea prevăzută de art.13 din Legea nr. 678/2001, privind prevenirea şi combaterea traficului de persoane, NCP: e) *prevede adăpostirea* drept modalitate alternativă a elementului material cu o sferă mai largă faţă de cazare şi găzduire prevăzute în fostul art. 12 din Legea 678/2001 armonizând dispoziţiile legislaţiei interne cu cele ale *Convenţiei Organizaţiei Naţiunilor Unite împotriva criminalităţii transnaţionale organizate din 15 noiembrie 2000;* f) *prevede noţiunea generică de constrângere, spre deosebire de vechea incriminare care făcea referire numai la ameninţare sau violenţe;* g) defineşte în art. 182 NCP noţiunea de *exploatarea unei persoane;* h) *prevede ca variantă agravată* a infracţiunii comiterea traficului de persoane de către *un funcţionar public aflat în exerciţiul atribuţiilor de serviciu*

LUMEAJUSTITIEI.RO

	Dacă faptele prevăzute în prezentul articol au avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoare de la 15 ani la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi"; **art. 15 alin. (1):** „Tentativa infracţiunilor prevăzute la art. 12-14 se pedepseşte"; **art. 16:** „Consimţământul persoanei, victimă a traficului, nu înlătură răspunderea penală a făptuitorului".	
Art. 212. Supunerea la muncă forţată sau obligatorie. Fapta de a supune o persoană, în alte cazuri decât cele prevăzute de dispoziţiile legale, la prestarea unei munci împotriva voinţei sale sau la o muncă obligatorie se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 3 ani.	**art. 191: „Supunerea la muncă forţată sau obligatorie.** Fapta de a supune o persoană, în alte cazuri decât cele prevăzute de dispoziţiile legale, la prestarea unei munci contra voinţei sale sau la o muncă obligatorie, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani".	incriminare identică cu cea din art.191 C.pen.
Art. 213. Proxenetismul. (1) Determinarea sau înlesnirea practicării prostituţiei ori obţinerea de foloase patrimoniale de pe urma practicării prostituţiei de către una sau mai multe persoane se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) În cazul în care determinarea la începerea sau continuarea practicării	**art. 328: „Prostituţia.** Fapta persoanei care îşi procură mijloacele de existenţă sau principalele mijloace de existenţă, practicând în acest scop raporturi sexuale cu diferite persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani"; **art. 329: „Proxenetismul.** (1) Îndemnul ori înlesnirea practicării prostituţiei sau tragerea de foloase de pe urma	- spre deosebire de C.pen, NCP: a) incriminează *determinarea* la practicarea prostituţiei, iar nu doar fapta de a îndemna la practicarea prostituţiei; b) incriminează fapta de obţinere de *foloase patrimoniale* de urma practicării prostituţiei de *către una sau mai multe persoane*, iar nu tragerea de foloase de natura patrimonială sau nepatrimonială de pe urma practicării prostituţiei de către o persoană; c) nu este pedepsită tentativa la forma de bază; d) prevede limite de pedeapsă majorate cu jumătate atunci faptele sunt săvârşite faţă de un minor; e) nu mai prevede drept agravată ipoteza în care fapta prezintă un alt caracter grav;

LUMEAJUSTITIEI.RO

prostituţiei s-a realizat prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Dacă faptele sunt săvârşite faţă de un minor, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu jumătate. (4) Prin *practicarea prostituţiei* se înţelege întreţinerea de acte sexuale cu diferite persoane în scopul obţinerii de foloase patrimoniale pentru sine sau pentru altul.	practicării prostituţiei de către o persoană se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Recrutarea unei persoane pentru prostituţie ori traficul de persoane în acest scop, precum şi constrângerea la prostituţie se pedepsesc cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi. (3) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) sau (2) este săvârşită faţă de un minor sau prezintă un alt caracter grav, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi. (4) Banii, valorile sau orice alte bunuri care au servit sau au fost destinate să servească, direct sau indirect, la comiterea infracţiunii prevăzute în alin. (1)-(3) şi cele care au fost dobândite prin săvârşirea acesteia se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani. (5) Tentativa se pedepseşte”.	
Art. 214. Exploatarea cerşetoriei. (1) Fapta persoanei care determină un minor sau o persoană cu dizabilităţi fizice ori psihice să apeleze în mod repetat la mila publicului pentru a cere ajutor material sau beneficiază de foloase patrimoniale de pe urma acestei activităţi se pedepseşte cu	**Legea nr. 272/2004: art. 132:** „(1) Îndemnul ori înlesnirea practicării cerşetoriei de către un minor sau tragerea de foloase de pe urma practicării cerşetoriei de către un minor se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 3 ani. (2) Recrutarea ori constrângerea unui minor la cerşetorie se pedepseşte cu	1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen.; 2. prezintă unele elemente comune cu infracţiunea prevăzută de art. 132 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, abrogat prin LPANCP;

LUMEAJUSTITIEI.RO

închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Dacă fapta este săvârşită în următoarele împrejurări: a) de părinte, tutore, curator ori de către cel care are în îngrijire persoana care cerşeşte; b) prin constrângere, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.	închisoare de la 1 la 5 ani. (3) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) sau (2) este săvârşită de un părinte sau de reprezentantul legal al minorului, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani, pentru fapta prevăzută la alin. (1), şi de la 2 la 7 ani şi interzicerea unor drepturi, pentru fapta prevăzută la alin. (2)".	
Art. 215. Folosirea unui minor în scop de cerşetorie. Fapta majorului care, având capacitatea de a munci, apelează în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor material, folosindu-se în acest scop de prezenţa unui minor, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.	**Legea nr. 272/2004: art. 133:** „Fapta părintelui sau a reprezentantului legal al unui copil de a se folosi de acesta pentru a apela în mod repetat la mila publicului, cerând ajutor financiar sau material, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani şi interzicerea unor drepturi".	1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen.; 2. prezintă unele elemente comune cu infracţiunea prevăzută de art. 133 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, abrogat prin LPANCP;
Art. 216. Folosirea serviciilor unei persoane exploatate. Fapta de a utiliza serviciile prevăzute în art. 182, prestate de o persoană despre care beneficiarul ştie că este victimă a traficului de persoane ori a traficului de minori, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.	**Legea nr. 678/2001: art. 14[1]:** „Fapta de a utiliza serviciile prevăzute la art. 2 pct. 2 *(exploatarea unei persoane – n.r.)*, prestate de o persoană despre care beneficiarul ştie că este victimă a traficului de persoane ori a traficului de minori, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă".	1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen.; 2. prezintă unele elemente comune cu infracţiunea prevăzută de art. 14^1 din Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, abrogat prin LPANCP;
Art. 218. Violul. (1)	**art. 197: „Violul.** (1) Actul	- Spre deosebire de C.pen. NCP:

LUMEAJUSTITIEI.RO

Raportul sexual, actul sexual oral sau anal cu o persoană, săvârşit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra ori de a-şi exprima voinţa sau profitând de această stare, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise în condiţiile alin. (1). (3) Pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi atunci când: a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului; b) victima este rudă în linie directă, frate sau soră; c) victima nu a împlinit vârsta de 16 ani; d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice; e) fapta a avut ca urmare vătămarea corporală; f) fapta a fost săvârşită de două sau mai multe persoane împreună. (4) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.	sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de acelaşi sex, prin constrângerea acesteia sau profitând de imposibilitatea ei de a se apăra ori de a-şi exprima voinţa, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi, dacă: a) fapta a fost săvârşită de două sau mai multe persoane împreună; b) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau în tratamentul făptuitorului; b^1) victima este membru al familiei; c) s-a cauzat victimei o vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii. (3) Pedeapsa este închisoarea de la 10 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi, dacă victima nu a împlinit vârsta de 15 ani, iar dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi. (4) Acţiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate”.	- a) *a reglementat violul pornind de la ideea de act de penetrare: raportul sexual, actul sexual oral şi respectiv actul sexual anal, indiferent dacă în aceste ultime cazuri este vorba de un act heterosexual sau homosexual, precum şi orice acte de penetrare vaginală sau anală;* - b) nu mai prevede varianta agravată a comiterii faptei de două sau mai multe persoane împreună, urmând a fi reţinută circumstanţa agravantă generală prevăzută de art. 77 lit. a) NCP; - c) prevede drept varainată agravată comiterea violului *asupra unei victime care este rudă în linie directă, frate sau soră cu făptuitorul, faptă care absoarbe incestul;* - *d)* Vârsta până la care se acordă o protecţie specială minorului prin aplicarea variantei agravate a fost ridicată de la 15 la 16 ani.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(5) Acţiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) şi alin. (2) se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (6) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1)-(3) se pedepseşte.		
Art. 219. Agresiunea sexuală. (1) Actul de natură sexuală, altul decât cele prevăzute în art. 218, cu o persoană, săvârşit prin constrângere, punere în imposibilitate de a se apăra sau de a-şi exprima voinţa ori profitând de această stare, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi atunci când: a) victima se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului; b) victima este rudă în linie directă, frate sau soră; c) victima nu a împlinit vârsta de 16 ani; d) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice; e) fapta a avut ca urmare	**art. 201 alin. (3^2) teza a II-a, alin. (4) şi (5): „Perversiunea sexuală:** (...) (3^2) Dacă faptele prevăzute în alin. (2), (3) şi (3^1) au fost săvârşite în scopul producerii de materiale pornografice, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă pentru realizarea acestui scop s-a folosit constrângerea, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi. (4) Actele de perversiune sexuală cu o persoană în imposibilitate de a se apăra ori de a-şi exprima voinţa sau prin constrângere se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi. (5) Dacă fapta prevăzută în alin. (1)-(4) are ca urmare vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă are ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa	1. constituie o incriminare nouă ce acoperă *orice alte acte de natură sexuală comise asupra unei persoane fără acordul acesteia;* 1. *C.pen. conţinea o incriminarea diferită în* art. 201 (perversiunea sexuală), care includea atât acte sexuale consimţite (care au fost parţial preluate în art. 375 NCP, ultrajul contra bunelor sau în infracţiunea de corupţie sexuală, art. 221 NCP), cât şi alte acte sexuale decât cele prevăzute la infracţiunea de viol, săvârşite prin vicierea consimţământului victimei (preluate în NCP în infracţiunea de agresiune sexuală) 2. *NCP realizează distincţia între viol (care lato sensu constituie şi el o formă de agresiune sexuală) şi agresiunea sexuala prin raportare la rezultatul specific respectiv calificarea actului de natura sexuală, fiind incluse în sfera agresiunii sexuale orice acte de natură sexuală care nu sunt incriminate ca viol;*

LUMEAJUSTITIEI.RO

vătămarea corporală; f) fapta a fost săvârşită de două sau mai multe persoane împreună. (3) Dacă fapta a avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Dacă actele de agresiune sexuală au fost precedate sau urmate de săvârşirea actelor sexuale prevăzute în art. 218 alin. (1) şi alin. (2), fapta constituie viol. (5) Acţiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. (1) se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (6) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se pedepseşte.	este închisoarea de la 15 la 25 ani şi interzicerea unor drepturi".	
Art. 220. Actul sexual cu un minor. (1) Raportul sexual, actul sexual oral sau anal, precum şi orice alte acte de penetrare vaginală sau anală comise cu un minor cu vârsta între 13 şi 15 ani se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârşită asupra unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor	**art. 198: „Actul sexual cu un minor.** (1) Actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de acelaşi sex, care nu a împlinit vârsta de 15 ani, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de acelaşi sex între 15-18 ani, dacă fapta este săvârşită de tutore sau curator ori de către supraveghetor, îngrijitor, medic	- Spre deosebire de C.pen. NCP: a) introduce o variantă agravată în cazul în care minorul nu a împlinit vârsta de 13 ani; b) stabileşte o diferenţă de vârstă între partenerii actului sexual, diferenţă ce trebuie să depăşească 3 ani pentru ca fapta fie tipică; c) nu mai prevede varianta agravată dată de împrejurarea oferirii de bani sau alte foloase, precum şi cea referitoare la constrângerea în vederea producerii de materiale pornografi ce

LUMEAJUSTITIEI.RO

drepturi. (3) Fapta prevăzută în alin. (1), comisă de un major cu un minor cu vârsta între 13 şi 18 ani, când majorul a abuzat de autoritatea ori influenţa sa asupra victimei, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Fapta prevăzută în alin. (1)-(3) se sancţionează cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când: a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului; c) a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice. (5) Faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) nu se sancţionează dacă diferenţa de vârstă nu depăşeşte 3 ani.	curant, profesor sau educator, folosindu-se de calitatea sa, ori dacă făptuitorul a abuzat de încrederea victimei sau de autoritatea ori influenţa sa asupra acesteia. (3) Dacă actul sexual, de orice natură, cu o persoană de sex diferit sau de acelaşi sex, care nu a împlinit vârsta de 18 ani, a fost determinat de oferirea sau darea de bani ori alte foloase de către făptuitor, direct sau indirect, victimei, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi. (4) Dacă faptele prevăzute în alin. (1)-(3) au fost săvârşite în scopul producerii de materiale pornografice, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă pentru realizarea acestui scop s-a folosit constrângerea, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi. (5) Când fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârşită în împrejurările prevăzute în art. 197 alin. (2) lit. b) ori dacă faptele prevăzute în alin. (1)-(4) au avut urmările prevăzute în art. 197 alin. (2) lit. c), pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi. (6) Dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	este închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi”.	
Art. 221. Coruperea sexuală a minorilor. (1) Comiterea unui act de natură sexuală, altul decât cel prevăzut în art. 220, împotriva unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani, precum şi determinarea minorului să suporte ori să efectueze un astfel de act se pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, atunci când: a) minorul este rudă în linie directă, frate sau soră; b) minorul se află în îngrijirea, ocrotirea, educarea, paza sau tratamentul făptuitorului; c) fapta a fost comisă în scopul producerii de materiale pornografice. (3) Actul sexual de orice natură săvârşit de un major în prezenţa unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă. (4) Determinarea de către un major a unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani să asiste la comiterea unor acte cu	**art. 201 alin. (2), (3), (3^1), (3^2) şi (5): „Perversiunea sexuală.** (...) (2) Actele de perversiune sexuală cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 15 ani se pedepsesc cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea unor drepturi. (3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi actele de perversiune sexuală cu o persoană între 15-18 ani, dacă fapta este săvârşită de tutore sau curator ori de către supraveghetor, îngrijitor, medic curant, profesor sau educator, folosindu-se de calitatea sa, ori dacă făptuitorul a abuzat de încrederea victimei sau de autoritatea ori influenţa sa asupra acesteia. (3^1) Dacă actele de perversiune sexuală cu o persoană care nu a împlinit vârsta de 18 ani au fost determinate de oferirea sau darea de bani ori alte foloase de către făptuitor, direct sau indirect, victimei, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi. (3^2) Dacă faptele prevăzute în alin. (2), (3) şi (3^1) au fost săvârşite în scopul producerii de materiale pornografice,	- spre deosebire de C.pen. NCP: 1. prevede în elementul material actul de natură sexuală, iar nu actul cu caracter obscen; 2. nu incrimnează faptele săvârşite împotriva minorilor cu vârste de peste 13 ani; 3. *prevede o ipoteză nouă în alin. (4) prin preluarea, cu unele reformulări, a unei părţi a textelor existente în Legea nr. 196/2003 privind prevenirea şi combaterea pornografiei;* 4. *prevede o cauză de nepedepsire, pentru infracţiunea săvârşită în condiţiile alin.(1), în ipoteza în care diferenţa de vârstă între persoanele implicate este de 3 ani sau mai mică.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

caracter exhibiţionist ori la spectacole sau reprezentaţii în cadrul cărora se comit acte sexuale de orice natură, precum şi punerea la dispoziţia acestuia de materiale cu caracter pornografic se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (5) Faptele prevăzute în alin. (1) nu se sancţionează dacă diferenţa de vârstă nu depăşeşte 3 ani.	pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă pentru realizarea acestui scop s-a folosit constrângerea, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi. (...) (5) Dacă fapta prevăzută în alin. (1)-(4) are ca urmare vătămarea gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 18 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă are ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 15 la 25 ani şi interzicerea unor drepturi"; **art. 202: „Corupţia sexuală.** (1) Actele cu caracter obscen săvârşite asupra unui minor sau în prezenţa unui minor se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. (2) Când actele prevăzute la alin. (1) se săvârşesc în cadrul familiei, pedeapsa este închisoarea de la unu la 7 ani. (2^1) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi (2) au fost săvârşite în scopul producerii de materiale pornografice, maximul special al pedepsei se majorează cu 2 ani. (3) Ademenirea unei persoane în vederea săvârşirii de acte sexuale cu un minor de sex diferit sau de acelaşi sex se	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani".	
Art. 222. Racolarea minorilor în scopuri sexuale. Fapta persoanei majore de a-i propune unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani să se întâlnească, în scopul comiterii unui act dintre cele prevăzute în art. 220 sau art. 221, inclusiv atunci când propunerea a fost făcută prin mijloacele de transmitere la distanţă, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.		1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen.; 2. elementul material constă în propunerea formulată de făptuitorul major unui minor care nu a împlinit vârsta de 13 ani de a se întâlni *în scopul* întreţinerii unui raport sexual, act sexual oral sau anal ori oricăruia act de penetrare vaginală sau anală sau a oricărui act de natură sexuală ce nu implică o penetrare. Nu este necesar pentru existenţa infracţiunii ca întâlnirea să fi avut loc sau ca minorul să fi acceptat întâlnirea;
Art. 223. Hărţuirea sexuală. (1) Pretinderea în mod repetat de favoruri de natură sexuală în cadrul unei relaţii de muncă sau al unei relaţii similare, dacă prin aceasta victima a fost intimidată sau pusă într-o situaţie umilitoare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	**art. 203[1]: „Hărţuirea sexuală.** Hărţuirea unei persoane prin ameninţare sau constrângere, în scopul de a obţine satisfacţii de natură sexuală, de către o persoană care abuzează de autoritatea sau influenţa pe care i-o conferă funcţia îndeplinită la locul de muncă se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă".	- spre deosebire de C.pen. NCP: 1. stabileşte că infracţiunea se referă la o relaţie de muncă normală (hărţuire orizontală), iar nu la o relaţie de autoritate (hărţuire verticală); 2. constituie o infracţiune de rezultat fiind necesar ca urmarea faptei să constea în intimidarea victimei sau punerea acesteia într-o situaţie umilitoare;
Art. 224. Violarea de domiciliu. (1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit ţinând de acestea, fără consimţământul persoanei care le foloseşte, ori refuzul de a le părăsi la cererea	**art. 192: „Violarea de domiciliu.** (1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, într-o locuinţă, încăpere, dependinţă sau loc împrejmuit ţinând de acestea, fără consimţământul persoanei care le foloseşte, sau refuzul de a le părăsi la cererea	- Spre deosebire de C.pen. NCP: - a) nu mai prevede varianta agravată a comiterii faptei de două sau mai multe persoane împreună, urmând a fi reţinută circumstanţa agravantă generală prevăzută de art. 77 lit. a) NCP; - acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate atât pentru forma de bază, cât şi pentru variant agravată;

LUMEAJUSTITIEI.RO

acesteia se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) În cazul în care fapta este săvârşită de o persoană înarmată, în timpul nopţii ori prin folosire de calităţi mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda. (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	acesteia, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani. (2) În cazul în care fapta se săvârşeşte de o persoană înarmată, de două sau mai multe persoane împreună, în timpul nopţii sau prin folosire de calităţi mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani. (3) Pentru fapta prevăzută în alin. (1), acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală".	
Art. 225. Violarea sediului profesional. (1) Pătrunderea fără drept, în orice mod, în oricare dintre sediile unde o persoană juridică sau fizică îşi desfăşoară activitatea profesională ori refuzul de a le părăsi la cererea persoanei îndreptăţite se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) În cazul în care fapta este săvârşită de o persoană înarmată, în timpul nopţii ori prin folosire de calităţi mincinoase, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amenda. (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.		1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen. sau de legile speciale ce conţin dispoziţii penale; 2. elementul material este similar cu cel de la violarea de domiciliu, diferenţa dintre cele două infracţiuni făcându-se în funcţie de subiectul pasiv şi de spaţiile acoperite de protecţia legii penale; 3. subiect pasiv este orice persoană fizică sau persoană juridică în folosinţa un anumit spaţiu cu titlu de sediul profesional şi care are dreptul de a permite sau refuza intrarea sau rămânerea în aceste spaţii;

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 226. Violarea vieţii private. (1) Atingerea adusă vieţii private, fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuinţă sau încăpere ori dependinţă ţinând de aceasta sau a unei convorbiri private se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă. (2) Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, fără drept, a sunetelor, convorbirilor ori a imaginilor prevăzute în alin. (1), către o altă persoană sau către public, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (4) Nu constituie infracţiune fapta săvârşită: a) de către cel care a participat la întâlnirea cu persoana vătămată în cadrul căreia au fost surprinse sunetele, convorbirile sau imaginile, dacă justifică un interes legitim; b) dacă persoana vătămată a acţionat explicit cu intenţia de a fi văzută ori auzită de făptuitor; c) dacă făptuitorul surprinde săvârşirea unei infracţiuni sau contribuie la dovedirea		1. constituie o incriminare nouă care nu era prevăzută de C.pen. sau de legile speciale ce conţin dispoziţii penale; 2. art. 226 NCP prevede *trei modalităţi normative* în care se înfăţişează infracţiunea de violare a vieţii private: a) atingerea adusă vieţii private, fără drept, prin fotografierea, captarea sau înregistrarea de imagini, ascultarea cu mijloace tehnice sau înregistrarea audio a unei persoane aflate într-o locuinţă sau încăpere ori dependinţă ţinând de aceasta sau a unei convorbiri private [art. 226 alin. (1) NCP]; b) divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, fără drept, a sunetelor, convorbirilor ori a imaginilor unei persoane aflate într-o locuinţă sau încăpere ori dependinţă ţinând de aceasta sau a unei convorbiri private, către o altă persoană sau către public [art. 226 alin. (2) NCP]; c) plasarea, fără drept, de mijloace tehnice de înregistrare audio sau video, în scopul săvârşirii faptei în primele două variante normative [art. 226 alin. (5) NCP]; 3. acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate numai în cazul modalităţilor normative prevăzute de art. 226 alin. (1) şi (2) NCP, nu şi cu privire la modalitatea prevăzută de art. 226 alin. 5 NCPP; 4. obiectul juridic vizează protejarea numai a unor părţi componente ale noţiunii de viaţă privată astfel cum au reţinute în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului, respectiv dreptul la intimitate. 5. subiectul pasiv este numai o persoană fizică în viaţă, nu o persoană decedată sau o persoană juridică.

LUMEAJUSTITIEI.RO

săvârşirii unei infracţiuni; d) dacă surprinde fapte de interes public, care au semnificaţie pentru viaţa comunităţii şi a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate. (5) Plasarea, fără drept, de mijloace tehnice de înregistrare audio sau video, în scopul săvârşirii faptelor prevăzute în alin. (1) şi alin. (2), se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.		
Art. 227. Divulgarea secretului profesional. (1) Divulgarea, fără drept, a unor date sau informaţii privind viaţa privată a unei persoane, de natură să aducă un prejudiciu unei persoane, de către acela care a luat cunoştinţă despre acestea în virtutea profesiei ori funcţiei şi care are obligaţia păstrării confidenţialităţii cu privire la aceste date, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	**art. 196: „Divulgarea secretului profesional.** (1) Divulgarea, fără drept, a unor date, de către acela căruia i-au fost încredinţate, sau de care a luat cunoştinţă în virtutea profesiei ori funcţiei, dacă fapta este de natură a aduce prejudicii unei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (3) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală”.	- Spre deosebire de C.pen. NCP: a) Priveşte numai date şi informaţii de care cel ţinut să păstreze secretul a luat cunoştinţă, cu consimţământul persoanei vătămate, de aceste date în virtutea profesiei sau funcţiei; b) divulgarea datelor de altă natură este incriminate în art. 304 NCP *Divulgarea informaţiilor secrete de serviciu sau nepublice*
Art. 228. Furtul (1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenţia altuia, fără	**Art. 208 Furtul** (1) Luarea unui bun mobil din posesia sau detenţia altuia, fără	Conţinutul constitutiv al infracţiunii de furt simplu nu a suferit modificări prin Noul Cod penal, însă au fost reduse semnificativ limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea infracţiunii. De asemenea, s-a prevăzut posibilitatea sancţionării alternative cu pedeapsa amenzii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

consimţământul acestuia, în scopul de a şi-l însuşi pe nedrept, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Fapta constituie furt şi dacă bunul aparţine în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârşirii acel bun se găsea în posesia sau detenţia legitimă a altei persoane. (3) Se consideră bunuri mobile şi înscrisurile, energia electrică, precum şi orice alt fel de energie care are valoare economică.	consimţământul acestuia, în scopul de a şi-l însuşi pe nedrept, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 12 ani. (2) Se consideră bunuri mobile şi orice energie care are o valoare economică, precum şi înscrisurile. (3) Fapta constituie furt chiar dacă bunul aparţine în întregime sau în parte făptuitorului, dar în momentul săvârşirii acel bun se găsea în posesia sau deţinerea legitimă a altei persoane.	În raport de această modificare, legea penală mai favorabilă va fi evident legea nouă. Se constată o inversare a ordinii alineatelor 2 şi 3 faţă de forma actuală a Codului, fără semnificaţie juridică. Spre deosebire de Codul penal în vigoare, energia electrică este menţionată expres printre bunurile mobile care pot constitui obiectul material al infracţiunii.
Art. 229. **Furtul calificat** (1) Furtul săvârşit în următoarele împrejurări: a) într-un mijloc de transport în comun; b) în timpul nopţii; c) de o persoană mascata, deghizată sau travestită; d) prin efracţie, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei mincinoase; e) prin scoaterea din funcţiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Dacă furtul a fost săvârşit în următoarele împrejurări: a) asupra unui bun care face parte din patrimoniul cultural;	**Art. 209 Furtul calificat** (1) Furtul săvârşit în următoarele împrejurări: a) de două sau mai multe persoane împreună; b) de o persoană având asupra sa o armă sau o substanţă narcotică; c) de către o persoană mascată, deghizată sau travestită; d) asupra unei persoane aflate în imposibilitate de a-şi exprima voinţa sau de a se apăra; e) într-un loc public; f) într-un mijloc de transport în comun; g) în timpul nopţii; h) în timpul unei calamităţi; i) prin efracţie, escaladare sau prin folosirea fără drept a unei chei adevărate ori a unei chei	Primul alineat al textului a suferit modificări fiind reduse numeric situaţiile care atrag reţinerea formei calificate a infracţiunii de furt, astfel printre acestea nu se mai regăsesc împrejurările care în Noul Cod penal constituie circumstanţe agravante legale (săvârşirea furtului de două sau mai multe persoane împreună, asupra unei persoane aflate în imposibilitate de a-şi exprima voinţa sau de a se apăra şi în timpul unei calamităţi). Prin urmare, furtul săvârşit în condiţiile prevăzute de art.209 alin. 1 literele a,d şi h din actualul Cod penal va atrage reţinerea infracţiunii de furt simplu prevăzută de art.228 din Noul Cod penal şi, după caz, a circumstanţelor agravante prevăzute de art.77 din acelaşi cod, legea nouă fiind mai favorabilă. Două dintre situaţiile care atrag în prezent reţinerea formei calificate a infracţiunii, şi anume, furtul săvârşit în public şi cel privind un act care serveşte pentru dovedirea stării civile, pentru legitimare sau identificare, nu vor mai mai constitui elemente circumstanţiale de agravare a infracţiunii în Noul Cod penal, astfel odată cu intrarea în vigoare a acestuia încadrarea juridică incidentă va fi cea prevăzută de art.228 din legea nouă, indiferent de data săvârşirii faptei. S-au introdus două cazuri noi care califică infracţiunea, respectiv săvârşirea furtului prin scoaterea din funcţiune a sistemului de alarmă ori de supraveghere sau prin violare de domiciliu sau sediu profesional. Introducerea celui de-al doilea caz a fost necesară pentru a se unifica, sub aspectul încadrării juridice, practica neunitară existentă în materie, urmând a se reţine doar infracţiunea de furt calificat, nu şi cea de violare de domiciliu sau după caz a sediului profesional În cazul faptelor de acest gen, săvârşite anterior intrării în vigoare a Noului Cod penal,

LUMEAJUSTITIEI.RO

b) prin violare de domiciliu sau sediu profesional; c) de o persoană având asupra sa o armă, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. (3) Furtul privind următoarele categorii de bunuri: a) ţiţei, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane-cisternă; b) componente ale sistemelor de irigaţii; c) componente ale reţelelor electrice; d) un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situaţii de urgenţă publică; e) un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenţie la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene ori în caz de dezastru; f) instalaţii de siguranţă şi dirijare a traficului feroviar, rutier, naval, aerian şi componente ale acestora, precum şi componente ale mijloacelor de transport aferente; g) bunuri prin însuşirea cărora se pune în pericol siguranţa traficului i a persoanelor pe drumurile publice; h) cabluri, linii, echipamente	mincinoase, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi furtul privind: a) un bun care face parte din patrimoniul cultural; b) un act care serveşte pentru dovedirea stării civile, pentru legitimare sau identificare. (3) Furtul privind următoarele categorii de bunuri: a) ţiţei, gazolină, condensat, etan lichid, benzină, motorină, alte produse petroliere sau gaze naturale din conducte, depozite, cisterne ori vagoane-cisternă; b) componente ale sistemelor de irigaţii; c) componente ale reţelelor electrice; d) un dispozitiv ori un sistem de semnalizare, alarmare ori alertare în caz de incendiu sau alte situaţii de urgenţă publică; e) un mijloc de transport sau orice alt mijloc de intervenţie la incendiu, la accidente de cale ferată, rutiere, navale sau aeriene, ori în caz de dezastru; f) instalaţii de siguranţă şi dirijare a traficului feroviar, rutier, naval, aerian şi componente ale acestora, precum şi componente ale mijloacelor de transport aferente; g) bunuri prin însuşirea	dar judecate ulterior ne aflăm în faţa unei agravări aparente a situaţiei juridice, întrucât, în ambele situaţii mai sus expuse, noua reglementare atrage reţinerea furtului calificat şi nu a furtului simplu. Însă, în condiţiile în care limitele de pedeapsă prevăzute de noile dispoziţii legale pentru sancţionarea furtului calificat(de la 1 la 5 ani închisoare în primul caz, respectiv de la 2 la 7 ani în cel de-al doilea) sunt mai blânde decât cele existente în Codul penal în vigoare pentru furtul simplu(de la 1 la 12 ani închisoare), observăm că Noul Cod penal constituie legea penală mai favorabilă. Excepţia o reprezintă situaţia în care pentru furtul săvârşit prin violare de domiciliu sau sediu profesional anterior intrării în vigoare a Noului Cod penal şi judecat ulterior acestui moment, pedeapsa este orientată spre minimul special, caz în care legea veche este mai favorabilă. Cazurile prevăzute la alineatul 3 al art.229 nu au suferit modificări decât în privinţa limitelor pedepsei aplicabile, maximul special al acesteia fiind redus. Noul Cod penal nu mai prevede ca împrejurare care atrage forma calificată a furtului săvârşirea faptei de către o persoană care are asupra sa o substanţă narcotică. Furtul care a produs consecinţe deosebit de grave nu mai atrage reţinerea formei calificate a infracţiunii, însă o astfel de urmare a faptei poate fi avută în vedere în procesul de individualizare a pedepsei. De asemenea, alineatul 5 din actualul Cod penal nu are corespondent în noua reglementare, actul preparator de tipul celui prevăzut în cuprinsul său fiind dezincriminat. Cu caracter general, indiferent de elementul circumstanţial care califică fapta, în noua reglementare se constată reducerea limitelor de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea infracţiunii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

şi instalaţii de telecomunicaţii, radiocomunicaţii, precum şi componente de comunicaţii, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani.	cărora se pune în pericol siguranţa traficului şi a persoanelor pe drumurile publice; h) cabluri, linii, echipamente şi instalaţii de telecomunicaţii, radiocomunicaţii, precum şi componente de comunicaţii se pedepseşte cu închisoare de la 4 la 18 ani. (4) Furtul care a produs consecinţe deosebit de grave se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi. (5) În cazul prevăzut la alin. 3 lit. a), sunt considerate tentativă şi efectuarea de săpături pe terenul aflat în zona de protecţie a conductei de transport al ţiţeiului, gazolinei, condensatului, etanului lichid, benzinei, motorinei, altor produse petroliere sau gazelor naturale, precum şi deţinerea, în acele locuri sau în apropierea depozitelor, cisternelor sau vagoanelor-cisternă, a ştuţurilor, instalaţiilor sau oricăror altor dispozitive de prindere ori perforare.	
Art. 230 **Furtul în scop de folosinţă** (1) Furtul care are ca obiect un vehicul, săvârşit în scopul de a-l folosi pe nedrept, se sancţionează cu pedeapsa	**Art. 208** **Furtul de folosinţă** (4) De asemenea, constituie furt luarea în condiţiile alin. 1 a unui vehicul, cu scopul de a-l folosi pe nedrept.	În Noul Cod penal, furtul în scop de folosinţă a fost incriminat separat de infracţiunea de furt simplu, pentru a i se releva caracterul de faptă distinctă. În actualul Cod penal furtul de folosinţă este prevăzut în cuprinsul aceluiaşi text de lege ca furtul simplu, respectiv alineatul 4 al art.208, generând astfel interpretări în sensul că, în cazul săvârşirii ambelor fapte acestea ar constitui o unitate infracţională. Scopul reglementării distincte a celor două infracţiuni este pentru a se evita acest tip

LUMEAJUSTITIEI.RO

prevăzută în art. 228 sau art. 229, după caz, ale cărei limite speciale se reduc cu o treime. (2) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) se sancţionează folosirea fără drept a unui terminal de comunicaţii al altuia sau folosirea unui terminal de comunicaţii racordat fără drept la o reţea, dacă s-a produs o pagubă.		de interpretare şi pentru a se evidenţia existenta unui concurs de infracţiuni în cazul săvârşirii actelor de executare specifice ambelor fapte (de exemplu atunci când autovehiculul a fost sustras pentru a fi folosit la furtul altor bunuri). De asemenea, cu caracter de noutate se constată extinderea sferei de aplicare a acestei infracţiuni şi pentru situaţia folosirii fără drept a unui terminal de telecomunicaţii electronice al altuia sau folosirea unui terminal de telecomunicaţii racordat fără drept la reţea, justificat de frecvenţa faptelor de acest gen şi interpretările neunitare existente în privinţa încadrării juridice a acestora. Referitor la limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea furtului săvârşit în scop de folosinţă se observă reducerea acestora faţă de actuala reglementare, justificat de gradul de pericol social mai redus al acestei infracţiuni în comparaţie cu cel al furtului simplu sau calificat. Reglementarea nouă constituie o variantă atenuată a furtului fiind evident mai favorabilă. În ceea ce priveşte acest tip de infracţiune, în cazul faptelor săvârşite anterior intrării în vigoare a Noului Cod penal se constată că în raport de limitele de pedeapsă prevăzute de noua reglementare aceasta este favorabilă nefiind vorba practic de o incriminare nouă, ci doar de o altă încadrare juridică.
Art. 231 **Plângerea prealabilă şi împăcarea** (1) Faptele prevăzute în prezentul capitol, săvârşite între membrii de familie, de către un minor în paguba tutorelui ori de către cel care locuieşte împreună cu persoana vătămată sau este găzduit de aceasta, se pedepsesc numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (2) În cazul faptelor prevăzute la art.228, 229 alin (1), alin (2) lit. b) şi c) şi art.230, împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.	**Art. 210** **Pedepsirea unor furturi la plângerea prealabilă** Furtul săvârşit între soţi ori între rude apropiate, sau de către un minor în paguba tutorelui său, ori de către cel care locuieşte împreună cu persoana vătămată sau este găzduit de aceasta, se urmăreşte numai la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.	Spre deosebire de forma anterioară, Noul Cod penal stabileşte cert condiţia pedepsibilităţii la plângere prealabilă atât pentru furtul simplu cât şi pentru furtul calificat şi furtul în scop de folosinţă săvârşite în situaţiile arătate în cuprinsul art.231. Sintagma „săvârşit între soţi ori între rude apropiate” a fost înlocuită cu cea de „membri de familie”, în acord cu termenul explicat de art.177 din Noul Cod penal. Cu caracter de noutate s-a reglementat posibilitatea înlăturării răspunderii penale prin împăcarea părţilor în cazul infracţiunilor de furt simplu, furt calificat în variantele prevăzute în alineatele 1 şi 2 literele b şi c şi furt în scop de folosinţă.
Art. 232 **Sancţionarea tentativei** Tentativa la infracţiunile	**Art.222** **Sancţionarea tentativei** Tentativa infracţiunilor	Nu sunt modificări.

LUMEAJUSTITIEI.RO

prevăzute în prezentul capitol se pedepseşte.	prevăzute în art. 208-212, 215, 215[1], 217 şi 218 se pedepseşte.	
Art. 233 **Tâlhăria** Furtul săvârşit prin întrebuinţarea de violenţe sau ameninţări ori prin punerea victimei în stare de inconştienţă sau neputinţă de a se apăra, precum şi furtul urmat de întrebuinţarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracţiunii ori pentru ca făptuitorul să-şi asigure scăparea se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.	**Art. 211** **Tâlhăria** (1) Furtul săvârşit prin întrebuinţare de violenţe sau ameninţări ori prin punerea victimei în stare de inconştienţă sau neputinţă de a se apăra, precum şi furtul urmat de întrebuinţarea unor astfel de mijloace pentru păstrarea bunului furat sau pentru înlăturarea urmelor infracţiunii ori pentru ca făptuitorul să-şi asigure scăparea, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 18 ani.	Conţinutul constitutiv al infracţiunii de tâlhărie nu s-a modificat prin Noul Cod penal. S-au redus limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea acestei infracţiuni şi s-a introdus obligativitatea aplicării pedepsei complementare. Având în vedere reducerea limitelor pedepsei, legea nouă este mai favorabilă.
Art. 234. – **Tâlhăria calificată** (1) Tâlhăria săvârşită în următoarele împrejurări: a) prin folosirea unei arme ori substanţe explozive, narcotice sau paralizante; b) prin simularea de calităţi oficiale; c) de o persoană mascată, deghizată sau travestită; d) în timpul nopţii; e) într-un mijloc de transport sau asupra unui mijloc de transport; f) prin violare de domiciliu sau sediu profesional, se	(2) Tâlhăria săvârşită în următoarele împrejurări: a) de o persoană mascată, deghizată sau travestită; b) în timpul nopţii; c) într-un loc public sau într-un mijloc de transport, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 de ani. (2^1) Pedeapsa este închisoarea de la 7 la 20 de ani, dacă tâlhăria a fost săvârşită: a) de două sau mai multe persoane împreună; b) de o persoană având asupra	Similar furtului calificat, în Noul Cod penal tâlhăria calificată a fost reglementată distinct. Cu caracter de noutate au fost suplimentate situaţiile care impun reţinerea formei calificate a infracţiunii, şi anume: dacă fapta se săvârşeşte asupra unui mijloc de transport, prin simularea de calităţi oficiale precum şi prin violare de domiciliu sau sediu profesional. Această din urmă ipoteză de agravare înlocuieşte tâlhăria săvârşită într-o locuinţă sau în dependinţe ale acesteia şi implicit, în raport de noua formulare a textului de lege care permite reţinerea formei calificate a tâlhăriei doar în ipoteza săvârşirii acesteia prin violare de domiciliu sau sediu profesional, decizia nr.XXXI/2007 a Înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie - Secţiile Unite îşi pierde aplicabilitatea. Argumentele expuse referitor la legea penală mai favorabilă din cuprinsul paragrafului privind infracţiunea de furt calificat sunt valabile şi pentru cazurile de tâlhărie calificată mai sus menţionate, maximul pedepsei aplicabile fiind redus de la 18 ani la 10 ani de închisoare. Forma calificată a tâlhăriei din cuprinsul alineatului 2[1] litera b al art.211 din actuala reglementare a fost modificată fiind prevăzută expres obligativitatea folosirii armei sau a substanţei la comiterea infracţiunii. S-a extins incidenţa acestei forme calificate a

LUMEAJUSTITIEI.RO

pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Tâlhăria săvârşită în condiţiile art. 229 alin. (3) se pedepseşte cu închisoarea de la 5 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi. (3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează tâlhăria care a avut ca urmare vătămarea corporală.	sa o armă, o substanţă narcotică ori paralizantă; c) într-o locuinţă sau în dependinţe ale acesteia; d) în timpul unei calamităţi; e) a avut vreuna din urmările arătate în art. 182.	tâlhăriei şi în cazul folosirii substanţelor explozive. De asemenea, în noua reglementare s-a renunţat la unele dintre elementele circumstanţiale de agravare (cele de la alineatul 2^1 lit.a şi d din actualul Cod penal), acestea fiind asemănătoare circumstanţelor agravante legale prevăzute de art.77 din Noul Cod penal. Pentru infracţiunile comise anterior modificării legislative încadrarea juridică se va realiza potrivit noilor dispoziţii legale prin reţinerea formei simple a infracţiunii de tâlhărie prevăzută de art.233 şi după caz a circumstanţei agravante incidente din cuprinsul art.77. Noul Cod penal a preluat integral ca forme calificate ale tâlhăriei cazurile în care fapta priveşte categoriile de bunuri prevăzute în alineatul 3 al art.229. De asemenea, tâlhăria care a avut vreuna din urmările arătate în art. 182 din actualul Cod penal a fost înlocuită cu cea care a avut ca urmare vătămarea corporală reglementată de art.194 din Noul Cod penal. Similar furtului calificat, tâlhăria care a avut ca urmare consecinţe deosebit de grave nu mai constituie o împrejurare de agravare a infracţiunii. În Noul Cod penal s-a redus pedeapsa aplicabilă pentru sancţionarea infracţiunii, astfel legea nouă este mai favorabilă.
Art. 235 **Pirateria** (1) Furtul comis, prin violenţă sau ameninţare, de către o persoană care face parte din echipajul sau din pasagerii unei nave aflate în marea liberă, al bunurilor ce se găsesc pe acel vas sau pe o altă navă, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Cu pedeapsa prevăzută în alin. (1) se sancţionează şi capturarea unei nave aflate în marea liberă sau faptul de a provoca, prin orice mijloc, naufragiul ori eşuarea acesteia, în scopul de a-şi însuşi	**Art. 212** **Pirateria** (1) Jefuirea prin acte de violenţă săvârşite în scopuri personale, de echipajul sau pasagerii unei nave împotriva persoanelor sau bunurilor care se găsesc pe acea navă ori împotriva altei nave, dacă navele se află în marea liberă sau într-un loc care nu este supus jurisdicţiei nici unui stat, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 18 ani. (2) Dacă pirateria a avut vreuna dintre urmările arătate în art. 182, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 20 de ani. (4) Dispoziţiile alineatelor precedente se aplică în mod	În privinţa elementului material al infracţiunii de pirateriе se constată că în Noul Cod penal acţiunea principală a suferit o modificare, în sensul că termenul de „jefuire”, singular în reglementarea actuală, a fort înlocuit cu cel de „furt”, iar acţiunea secundară a elementului material include şi ameninţarea, nu doar actele de violenţă. Latura subiectivă a infracţiunii a fost modificată, fiind înlăturată cerinţa săvârşirii infracţiunii în scopuri personale. S-a incriminat o nouă modalitate de comitere a faptei constând în capturarea unei nave aflate în marea liberă sau faptul de a provoca, prin orice mijloc, naufragiul ori eşuarea acesteia, în scopul de a-şi însuşi încărcătura ei sau de a tâlhări persoanele aflate la bord. Forma agravată a infracţiunii de pirateriе care a avut vreuna dintre urmările arătate în art. 182 din actualul Cod penal a fost înlocuită cu pirateria care a avut ca urmare vătămarea corporală în accepţiunea Noului Cod penal. Pirateria care a produs consecinţe deosebit de grave nu mai constituie în noua reglementare o împrejurare de agravare a infracţiunii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

încărcătura ei sau de a tâlhări persoanele aflate la bord. (3) Dacă pirateria a avut ca urmare vătămarea corporală, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (4) Există pirateriе şi dacă fapta s-a comis pe o aeronavă sau între aeronave şi nave.	corespunzător şi când infracţiunea de pirateriе s-a comis pe o aeronavă sau între aeronave şi nave.	
Art. 236 **Tâlhăria sau pirateria urmată de moartea victimei** Dacă faptele prevăzute în art. 233-235 au avut ca urmare moartea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 18 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.	**Art.211** (3) Tâlhăria care a produs consecinţe deosebit de grave sau a avut ca urmare moartea victimei se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi. **Art.212** (3) Pirateria care a produs consecinţe deosebit de grave sau a avut ca urmare moartea victimei se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi.	După cum s-a arătat şi anterior, în cazul infracţiunilor de tâlhărie şi pirateriе producerea consecinţelor deosebit de grave nu mai atrage reţinerea formelor agravate ale acestor infracţiuni. În cuprinsul Noului Cod penal tâlhăria şi pirateria care au avut ca urmare moartea victimei sunt reglementate distinct fiind reduse semnificativ limitele sancţiunii aplicabile. Fiind infracţiuni complexe praeterintenţionate, în cazul în care se produce numai rezultatul mai grav al acţiunii secundare, respectiv moartea victimei, iar acţiunea principală de sustragere rămâne în faza tentativei, în conformitate cu art.36 alin.3 din Noul Cod penal, se vor aplica pedepsele prevăzute pentru infracţiunile consumate.
Art. 237 **Sancţionarea tentativei** Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 233-235 se pedepseşte.	**Art.222** **Sancţionarea tentativei** Tentativa infracţiunilor prevăzute în art. 208-212, 215, 215[1], 217 şi 218 se pedepseşte.	Nu se constată modificări.
Art. 238 **Abuzul de încredere** (1) Însuşirea, dispunerea sau folosirea, pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredinţat în baza unui titlu şi cu un anumit scop, ori refuzul de a-l restitui se pedepseşte cu închisoare de	**Art. 213** **Abuzul de încredere** (1) Însuşirea unui bun mobil al altuia, deţinut cu orice titlu, sau dispunerea de acest bun pe nedrept ori refuzul de a-l restitui, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 4 ani sau cu amendă.	În privinţa elementului material al infracţiunii, în Noul Cod penal se reglementează, suplimentar celor trei modalităţi alternative existente în actuala reglementare, folosirea pe nedrept, a unui bun mobil al altuia, de către cel căruia i-a fost încredinţat în baza unui titlu şi cu un anumit scop. Situaţiile practice acoperite prin această nouă modalitate de săvârşire a infracţiunii, în prezent se circumscriu acţiunii de dispunere pe nedrept, prin urmare modificarea adusă de Noul Cod sub acest aspect nu pune problema legii penale mai favorabile sau a incriminarii unei noi modalităţi de săvârşire a infracţiunii. Sintagma „deţinut cu orice titlu” a fost înlocuită cu „încredinţat în baza unui titlu şi cu

LUMEAJUSTITIEI.RO

la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	(2) Dacă bunul este proprietate privată, cu excepţia cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului, acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.	un anumit scop", astfel utilizarea bunului în alt scop decât cel pentru care a fost încredinţat va constitui o variantă mai explicită a dispunerii pe nedrept de acel bun şi nu o formă nouă de săvârşire a infracţiunii. Prin noua reglementare s-a redus limita maximă a sancţiunii aplicabile, prin urmare aceasta va constitui legea mai favorabilă. Noul Cod penal statuează că acţiunea penală se va pune în mişcare la plângere prealabilă.
Art. 239 **Abuzul de încredere prin fraudarea creditorilor** (1) Fapta debitorului de a înstrăina, ascunde, deteriora sau distruge, în tot sau în parte, valori ori bunuri din patrimoniul său ori de a invoca acte sau datorii fictive în scopul fraudării creditorilor se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta persoanei care, ştiind că nu va putea plăti, achiziţionează bunuri ori servicii producând o pagubă creditorului. (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	-fără corespondent în actuala legislaţie	Incriminarea este nouă neavînd corespondent în actuala legislaţie şi sancţşionează o atitudine necorespunzătoare a debitorului în scopul sustragerii sale de la îndeplinirea obligaţiei asumate contractual. Infracţiunea poate fi săvârşită prin două variante: -înstrăinarea, ascunderea, deteriorarea sau distrugerea, de către debitor, în tot sau în parte, de valori ori bunuri din patrimoniul său ori prin invocarea de acte sau datorii fictive în scopul fraudării creditorilor sau -achiziţionarea de bunuri ori servicii de către persoana care ştie că nu va putea plăti, producându-se astfel o pagubă creditorului. Sub aspectul obiectului juridic şi al celui material infracţiunea nu prezintă particularităţi deosebite faţă de celelalte infracţiuni contra patrimoniului. Astfel, obiectul juridic special al acesteia este reprezentat de ansamblul relaţiilor sociale în legătură cu încrederea care trebuie să guverneze raporturile de natură patrimonială dintre debitori şi creditori. Obiectul material al infracţiunii în prima variantă a acesteia constă în valorile, bunurile sau actele la care se referă acţiunea incriminată, iar în a doua variantă în bunurile şi serviciile achiziţionate. În ambele variante ale infracţiunii subiectul activ este calificat, acesta fiind debitorul unei obligaţii. De asemenea, subiectul pasiv secundar este calificat, acesta fiind creditorul obligaţiei asumate de debitor. Elementul material al laturii obiective a infracţiunii, în prima variantă, este reprezentat de acţiunile de înstrăinare, ascundere, deteriorare sau distrugere, precum şi de invocarea unor acte sau datorii fictive. Înstrăinarea constă în trecerea bunului în patrimoniul altei persoane; ascunderea reprezintă aşezarea unui lucru într-un loc în care nu poate fi găsit; deteriorarea înseamnă uzarea, stricarea sau degradarea unui bun, iar distrugerea constă în nimicirea acestuia astfel încât bunul nu mai există. Invocarea actelor sau datoriilor fictive se realizează prin transmiterea către creditor a informaţiei referitoare la existenţa unor acte sau datorii pe care în realitate debitorul nu le are şi care fac imposibilă executarea obligaţiei asumate de debitor.

LUMEAJUSTITIEI.RO

		În cea de-a doua variantă a textului de lege, elementul material al infracţiunii constă în achiziţionarea de bunuri sau servicii. Verbum regens în acest caz este o acţiune de procurare prin cumpărare sau prin alte modalităţi a unor bunuri sau servicii. Această operaţiune se realizează cu rea-credinţă, fapt ce rezultă din condiţia prevăzută de legiuitor pentru debitor , respectiv să ştie că nu va putea plăti. Urmarea imediată a infracţiunii constă în prejudiciul cauzat creditorului, astfel infracţiunea este de rezultat, iar legătura de cauzalitate trebuie stabilită. Sub aspectul laturii subiective a infracţiunii, scopul menţionat în cuprinsul primei variante a acesteia califică intenţia, ea fiind directă. Pentru cea de-a doua variantă intenţia poate fi şi indirectă. Tentativa infracţiunii este posibilă aceasta fiind pedepsită potrivit art.248 din Noul Cod penal, iar consumarea are loc în momentul producerii rezultatului, respectiv al prejudicierii creditorului. Acest tip de infracţiune poate fi instrumentată doar dacă s-a săvârşit după intrarea în vigoare a Noului Cod penal, urmând ca acţiunea penală se fie pusă în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
Art. 240 **Bancruta simplă** (1) Neintroducerea sau introducerea tardivă, de către debitorul persoană fizică ori de reprezentantul legal al persoanei juridice debitoare, a cererii de deschidere a procedurii insolvenţei, într-un termen care depăşeşte cu mai mult de 6 luni termenul prevăzut de lege de la apariţia stării de insolvenţă, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	**Art.143 din Legea nr. 85/2006** **Bancruta simplă** (1) Constituie infracţiunea de bancrută simplă şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă neintroducerea sau introducerea tardivă, de către debitorul persoană fizică ori de reprezentantul legal al persoanei juridice debitoare, a cererii de deschidere a procedurii în termen, care depăşeşte cu mai mult de 6 luni termenul prevăzut la art.27.	În Noul Cod penal reglementarea bancrutei simple nu a suferit modificări privind conţinutul, în prezent aceasta fiind prevăzută de o lege specială. Cu caracter de noutate s-a introdus condiţia punerii în mişcare a acţiunii penale la plângere prealabilă.
Art.241 **Bancruta frauduloasă** (1) Fapta persoanei care, în frauda creditorilor:	**Art.143 din Legea nr.85/2006** **Bancruta frauduloasă** (2) Constituie infracţiunea de	Similar bancrutei simple, reglementarea vizând bancruta frauduloasă nu a suferit modificări semnificative în Noul Cod penal. Spre deosebire de actuala reglementare se observă însă că, pentru toate modalităţile de săvârşire a infracţiunii, s-a instituit condiţia comiterii faptelor în frauda creditorilor.

LUMEAJUSTITIEI.RO

a) falsifică, sustrage sau distruge evidenţele debitorului ori ascunde o parte din activul averii acestuia; b) înfăţişează datorii inexistente sau prezintă în registrele debitorului, în alt act sau în situaţia financiară sume nedatorate; c) înstrăinează, în caz de insolvenţă a debitorului, o parte din active se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 5 ani. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	bancrută frauduloasă şi se sancţionează cu închisoare de la 6 luni la 5 ani fapta persoanei care: a) falsifică, sustrage sau distruge evidenţele debitorului ori ascunde o parte din activul averii acestuia; b) înfăţişează datorii inexistente sau prezintă în registrele debitorului, în alt act sau în situaţia financiară sume nedatorate, fiecare dintre aceste fapte fiind săvârşite în frauda creditorilor; c) înstrăinează, în frauda creditorilor, în caz de insolvenţă a debitorului, o parte din active.	Ca şi în cazul bancrutei simple şi pentru bancruta frauduloasă s-a introdus condiţia punerii în mişcare a acţiunii penale la plângere prealabilă.
Art. 242. **Gestiunea frauduloasă** (1) Pricinuirea de pagube unei persoane, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acelor bunuri se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Când fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârşită de administratorul judiciar, de lichidatorul averii debitorului sau de un reprezentant sau prepus al acestora, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani. (3) Faptele prevăzute în alin. (1)	**Art. 214** **Gestiunea frauduloasă** (1) Pricinuirea de pagube unei persoane, cu rea-credinţă, cu ocazia administrării sau conservării bunurilor acesteia, de către cel care are ori trebuie să aibă grija administrării sau conservării acelor bunuri, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. (2) Gestiunea frauduloasă săvârşită în scopul de a dobândi un folos material se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă. (3) Dacă bunul este proprietate privată, cu excepţia cazului când acesta este în întregime sau în	Conţinutul constitutiv al infracţiunii de gestiune frauduloasă în forma tip nu s-a modificat prin Noul Cod penal, cu excepţia înlăturării sintagmei ”cu rea credinţă”. Prin noua reglementare s-a redus limita maximă prevăzută pentru sancţionarea infracţiunii în forma tip, precum şi pentru forma agravată şi, de asemenea, s-a introdus posibilitatea sancţionării alternative cu amendă. Noul Cod penal a preluat din cuprinsul art.144 din Legea nr.85/2006 o formă calificată a infracţiunii, respectiv când subiectul activ al acesteia este administratorul judiciar, lichidatorul averii debitorului ori un reprezentant sau prepus al acestuia, fiind diminuate limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea acesteia. Săvârşirea unei fapte în scopul dobândirii unui folos patrimonial poate determina potrivit art.62 din Noul Cod penal o modalitate diferită de sancţionare, respectiv aplicarea amenzii pe lângă pedeapsa închisorii. Însă, în cazul gestiunii frauduloase urmărirea acestui scop va atrage doar reţinerea formei agravate a infracţiunii, dispoziţiile din partea specială a codului având caracter prioritar. Noua reglementare prevede condiţia punerii în mişcare a acţiunii penale la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.

LUMEAJUSTITIEI.RO

şi alin. (2) săvârşite în scopul de a dobândi un folos patrimonial se pedepsesc cu închisoarea de la 2 la 7 ani. (4) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	parte proprietatea statului, acţiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. 1 se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. **Art.144 din Legea nr.85/2006** (1) Infracţiunea de gestiune frauduloasă, prevăzută la art.214 alin.1 din Codul penal, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 8 ani, atunci când este săvârşită de administratorul judiciar ori lichidatorul averii debitorului, precum şi de orice reprezentant sau prepus al acestuia. (2) Infracţiunea de gestiune frauduloasă, prevăzută la art.214 alin.2 din Codul penal, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 12 ani, atunci când este săvârşită de administratorul judiciar ori lichidatorul averii debitorului, precum şi de orice reprezentant sau prepus al acestuia, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.	
Art. 243 **Însuşirea bunului găsit sau ajuns din eroare la făptuitor** (1) Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităţilor sau celui care l-a pierdut sau de a dispune de acel bun ca de al său se pedepseşte	**Art. 216** **Însuşirea bunului găsit** (1) Fapta de a nu preda în termen de 10 zile un bun găsit autorităţilor sau celui care l-a pierdut, sau de a dispune de acel bun ca de al său, se pedepseşte	Conţinutul constitutiv al infracţiunii de însuşire a bunului găsit, în varianta prezentată în cuprinsul alineatului 1din Noul Cod penal, este identic cu cel din actuala reglementare. Referitor la alineatul al doilea, respectiv la cea de-a doua variantă de comitere a infracţiunii, se constată în privinţa elementului material, suplimentarea modului de săvârşire a infracţiunii cu inacţiunea de nepredare în termen de 10 zile a bunului mobil ce aparţine altuia, ajuns din eroare sau în mod fortuit în posesia făptuitorului. Efectul modificării legislative menţionate mai sus constă în imposibilitatea investigării

LUMEAJUSTITIEI.RO

cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi însuşirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparţine altuia, ajuns din eroare sau în mod fortuit în posesia făptuitorului, sau nepredarea acestuia în termen de 10 zile din momentul în care a cunoscut că bunul nu îi aparţine. (3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.	cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi însuşirea pe nedrept a unui bun mobil ce aparţine altuia, ajuns din eroare în posesia făptuitorului.	şi sancţionării faptelor de acest gen comise anterior intrării în vigoare a Noului Cod penal. Se constată, de asemenea, că obiectul material al infracţiunii reprezentat în Codul penal în vigoare de bunurile ajunse din eroare în posesia făptuitorului, este extins şi la bunurile ajunse în mod fortuit în posesia acestuia. Prin noua reglementare s-a introdus o cauză de înlăturare a răspunderii penale şi anume împăcarea părţilor.
Art. 244 **Înşelăciunea** (1) Inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obţine pentru sine sau pentru altul un folos patrimonial injust şi dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani. (2) Înşelăciunea săvârşită prin folosirea de nume sau calităţi mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuşi o infracţiune, se aplică regulile privind concursul de infracţiuni. (3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.	**Art. 215** **Înşelăciunea** (1) Inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în scopul de a obţine pentru sine sau pentru altul un folos material injust şi dacă s-a pricinuit o pagubă, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 12 ani. (2) Înşelăciunea săvârşită prin folosire de nume sau calităţi mincinoase ori de alte mijloace frauduloase se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani. Dacă mijlocul fraudulos constituie prin el însuşi o infracţiune, se aplică regulile privind concursul de infracţiuni. (3) Inducerea sau menţinerea în eroare a unei persoane cu prilejul încheierii sau executării unui contract, săvârşită în aşa	Prin Noul Cod penal se reduce semnificativ maximul special prevăzut de lege pentru sancţionarea infracţiunii, atât pentru forma tip cât şi pentru cea agravată a acesteia, în cazul formei agravate fiind redus şi minimul special, prin urmare aceasta reprezintă legea mai favorabilă. Caracterul de noutate în cazul infracţiunii de înşelăciune îl constituie introducerea unei cauze de înlăturare a răspunderii penale, şi anume împăcarea părţilor. De asemenea, nu se mai regăsesc sub forma unor alineate distincte, cu consecinţe asupra încadrării juridice, înşelăciunea în convenţii şi cea cu cecuri. Aceasta nu echivalează cu o dezincriminare a faptelor de acest gen, ele rămânând incluse în forma tip sau agravată a infracţiunii urmând a fi avute în vedere în procesul de individualizare judiciară a pedepsei. Similar altor infracţiuni contra patrimoniului, înşelăciunea cu consecinţe deosebit de grave nu mai constituie formă agravată a infracţiunii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	fel încât, fără această eroare, cel înşelat nu ar fi încheiat sau executat contractul în condiţiile stipulate, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută în alineatele precedente, după distincţiile acolo arătate. (4) Emiterea unui cec asupra unei instituţii de credit sau unei persoane, ştiind că pentru valorificarea lui nu există provizia sau acoperirea necesară, precum şi fapta de a retrage, după emitere, provizia, în totul sau în parte, ori de a interzice trasului de a plăti înainte de expirarea termenului de prezentare, în scopul arătat în alin. 1, dacă s-a pricinuit o pagubă posesorului ceculuі, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută în alin. 2. (5) Înşelăciunea care a avut consecinţe deosebit de grave se pedepseşte cu închisoare de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi.	
Art. 245 **Înşelăciunea privind asigurările** (1) Distrugerea, degradarea, aducerea în stare de neîntrebuinţare, ascunderea sau înstrăinarea unui bun asigurat împotriva distrugerii, degradării, uzurii, pierderii sau furtului, în	-fără corespondent în actuala legislaţie	Infracţiunea este nouă, fără corespondent în actuala legislaţie, deşi în anumite situaţii particulare s-ar putea reţine înşelăciunea în convenţii din actualul Cod penal. În raport de acest aspect, pentru ca faptele de acest gen săvârşite anterior intrării în vigoare a Noului Cod penal să poată fi instrumentate după modificarea legislativă, trebuie analizată în fiecare caz concret corespondenţa cu infracţiunea prevăzută de art.215 alin.3 din actualul Cod penal. Prin această nouă infracţiune se sancţionează atât înşelăciunea privind asigurările de bunuri (alineatul 1), cât şi cea privind asigurările de persoane(alineatul 2). În prima variantă fapta constă în distrugerea, degradarea, aducerea în stare de

LUMEAJUSTITIEI.RO

scopul de a obţine, pentru sine sau pentru altul, suma asigurată, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Fapta persoanei care, în scopul prevăzut în alin. (1), simulează, îşi cauzează sau agravează leziuni sau vătămări corporale produse de un risc asigurat se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (3) Împăcarea înlătură răspunderea penală.		neîntrebuinţare, ascunderea sau înstrăinarea unui bun asigurat împotriva distrugerii, degradării, uzurii, pierderii sau furtului, în scopul de a obţine, pentru sine sau pentru altul, suma asigurată. În cea de-a doua variantă infracţiunea se săvârşeşte prin simularea, cauzarea sau agravarea leziunilor sau vătămărilor corporale produse de un risc asigurat, în scopul mai sus menţionat. Obiectul juridic special al infracţiunii, în ambele variante de săvârşire, îl constituie relaţiile sociale care privesc încrederea ce trebuie să guverneze raporturile juridice dintre asiguraţi şi asigurători. Obiectul material, în prima variantă a infracţiunii constă în bunul asigurat împotriva distrugerii, degradării, uzurii, pierderii sau furtului la care se referă acţiunea incriminată, iar în a doua variantă în corpul persoanei asigurate. Subiectul activ al infracţiunii, în prima variantă a acesteia poate fi orice persoană, iar în cea de-a doua variantă este calificat, acesta fiind persoana asigurată. De asemenea, subiectul pasiv secundar este calificat fiind asigurătorul. Elementul material al laturii obiective a infracţiunii, în prima variantă, este reprezentat de acţiunile de distrugere, degradare, aducere în stare de neîntrebuinţare, ascundere sau înstrăinare a bunului asigurat. Distrugerea constă în nimicirea bunului asigurat astfel încât acesta nu mai există; degradarea înseamnă deteriorarea sau stricarea bunului; aducerea în stare de neîntrebuinţare semnifică aducerea bunului în situaţia de a nu mai putea fi folosit conform propriei destinaţii; ascunderea reprezintă aşezarea unui lucru într-un loc în care nu poate fi găsit; iar înstrăinarea constă în trecerea bunului în patrimoniul altei persoane. În cea de-a doua variantă a textului de lege, elementul material al infracţiunii constă în simularea, cauzarea sau agravarea unor leziuni sau vătămări corporale care pot fi produse de un risc asigurat. Verbum regens în acest caz poate fi o acţiune de simulare, persoana asigurată prefăcându-se că a suferit leziuni sau vătămări în urma producerii riscului asigurat; o acţiune de cauzare a unor astfel de leziuni, adică de producere a acestora prin variate modalităţi sau o acţiune de agravare a unor leziuni survenite în urma producerii riscului asigurat, respectiv de amplificare a rezultatului acestora. Urmarea imediată a infracţiunii constă în prejudiciul cauzat asigurătorului, astfel infracţiunea este de rezultat, iar legătura de cauzalitate trebuie stabilită. Sub aspectul laturii subiective a infracţiunii, scopul prevăzut de legiuitor pentru ambele variante ale acesteia, respectiv acela de a obţine suma asigurată, califică intenţia, aceasta fiind directă Tentativa infracţiunii este posibilă şi se pedepseşte potrivit art.248 din Noul Cod penal, iar consumarea acesteia are loc în momentul producerii rezultatului, respectiv al cauzării pagubei. Ca şi în cazul infracţiunii de înşelăciune şi în situaţia înşelăciunii privind asigurările

LUMEAJUSTITIEI.RO

		legea prevede o cauză de înlăturare a răspunderii penale, şi anume împăcarea părţilor.
Art. 246 **Deturnarea licitaţiilor publice** Fapta de a îndepărta, prin constrângere sau corupere, un participant de la o licitaţie publică ori înţelegerea între participanţi pentru a denatura preţul de adjudecare se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.	-fără corespondent în actuala legislaţie	Deturnarea licitaţiilor publice este o infracţiune nouă neavând corespondent în actuala legislaţie. Totuşi, în funcţie de particularităţile concrete ale fiecărei fapte săvârşite, acestea ar putea fi încadrate juridic în dispoziţiile privind înşelăciunea, abuzul în serviciu sau luarea de mită din actualul Cod penal. Acest aspect prezintă importanţă în cazul faptelor de acest gen săvîrşite anterior intrării în vigoare a Noului Cod penal, existând posibilitatea legală a instrumentării lor după acest moment numai în situaţia în care ele ar constitui infracţiuni şi potrivit actualului Cod penal. Infracţiunea poate fi săvârşită prin două modalităţi: -îndepărtarea prin constrângere sau corupere a unui participant de la o licitaţie publică şi -înţelegerea între participanţi pentru a denatura preţul de adjudecare. Doctrina a statuat cu caracter unanim că infracţiunea este incidentă în cazul licitaţiilor publice organizate de executorii judecătoreşti sau de alte persoane prevăzute de lege, dar nu este aplicabilă în privinţa achiziţiilor publice realizate în temeiul O.U.G. nr.34/2006. Obiectul juridic special al infracţiunii îl reprezintă relaţiile sociale referitoare la desfăşurarea corespunzătoare a licitaţiilor publice. Infracţiunea este lipsită de obiect material; prin excepţie, dacă îndepărtarea participantului de la licitaţia publică are loc prin acte de constrângere fizică, obiectul material al acesteia îl constituie corpul persoanei lezate. Subiectul activ al infracţiunii în prima modalitate nu este calificat, astfel acesta poate fi orice persoană, însă, în cea de-a doua modalitate subiectul activ este calificat, acesta fiind reprezentat de participanţii la o licitaţie publică. Particularitatea acestei modalităţi de săvârşire constă în faptul că infracţiunea are cel puţin doi subiecţi activi. Subiectul pasiv secundar al infracţiunii este persoana păgubită prin desfăşurarea nelegală a licitaţiei. În cazul acestei infracţiuni legea impune o situaţie premisă constând în existenţa unei licitaţii publice iniţiate de un executor judecătoresc sau de către organele de executare fiscală. Elementul material al laturii obiective a infracţiunii se prezintă sub forma a două modalităţi alternative de realizare. Astfel, aceasta se poate realiza prin îndepărtarea prin constrângere sau corupere a unui participant de la licitaţia publică, în sensul de a-l înlătura, sau de a-l împiedica să participe la licitaţie, precum şi de a-l determina să se retragă de la aceasta. Această acţiune poate avea loc prin constrângere fizică sau morală, respectiv violenţă

LUMEAJUSTITIEI.RO

		ori amenințare, şi de asemenea, prin corupere, aceasta presupunând oferirea sau promisiunea de bani sau bunuri în scopul mai sus arătat. În cazul celei de-a doua modalităţi de săvârşire, elementul material al infracţiunii constă într-o înţelegere între participanţi pentru a denatura preţul de adjudecare. Această înţelegere este frauduloasă pentru că se urmăreşte păgubirea debitorului şi câştigarea licitaţiei la un preţ situat sub cel de pornire stabilit de executorul judecătoresc. Urmarea imediată a infracţiunii constă într-o stare de pericol pentru valorile sociale lezate, iar legătura de cauzalitate rezultă din materialitatea faptei. Latura subiectivă a infracţiunii presupune, în prima modalitate de săvârşire, intenţia care poate fi directă sau indirectă, iar în cea de-a doua modalitate aceasta este directă, fiind calificată prin scopul urmărit, respectiv deturnarea preţului de adjudecare. Tentativa infracţiunii este posibilă şi se pedepseşte conform art.248 din Noul Cod penal, iar consumarea acesteia se realizează odată cu comiterea oricăreia dintre acţiunile incriminate. Fiind o infracţiune nouă, textul de lege devine incident odată cu intrarea în vigoare a Noului Cod penal.
Art. 247 **Exploatarea patrimonială a unei persoane vulnerabile** (1) Fapta creditorului care, cu ocazia dării cu împrumut de bani sau bunuri, profitând de starea de vădită vulnerabilitate a debitorului, datorata vârstei, stării de sănătate, infirmităţii ori relaţiei de dependenţă în care debitorul se află faţă de el, îl face să constituie sau să transmită, pentru sine sau pentru altul, un drept real ori de creanţă de valoare vădit disproporţionată faţă de această prestaţie se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Punerea unei persoane în stare de vădită vulnerabilitate prin provocarea unei intoxicaţii cu alcool sau cu substanţe	-fără corespondent în actuala legislaţie	Dispoziţiile legale prin care se incriminează această faptă sunt noi, acestea neavând corespondent în actuala legislaţie. Infracţiunea poate fi săvârşită prin două variante tip cu conţinut distinct, astfel cum rezultă din cele două alineate ale textului de lege. Obiectul juridic special al infracţiunii este unul complex, pe de o parte sunt ocrotite relaţiile sociale cu caracter patrimonial guvernate de încrederea reciprocă a părţilor unui raport juridic civil, iar pe de altă parte relaţiile sociale privind libertatea morală a unei părţi dintr-un astfel de raport obligaţional şi care se află într-o stare specială de vulnerabilitate. Infracţiunea este lipsită de obiect material. Subiectul activ în prima variantă de săvârşire a infracţiunii este calificat, acesta având calitatea de creditor, iar în cea de-a doua formă a acesteia infracţiunea poate fi comisă de orice persoană. De asemenea, în prima variantă a infracţiunii subiectul pasiv al acesteia este debitorul obligaţiei ce rezultă din contractul de împrumut, iar în a doua variantă poate fi orice persoană. Situaţia premisă, în prima modalitate a infracţiunii presupune existenţa unui contract de împrumut încheiat între făptuitor şi persoana lezată. Elementul material al laturii obiective, în prima variantă constă într-o acţiune de a face semnificând o determinare a persoanei vătămate să transmită sau să constituie un drept real sau de creanţă în favoarea făptuitorului sau altei persoane. Prin acest mod se exploatează vulnerabilitatea persoanei vătămate, starea specială în

LUMEAJUSTITIEI.RO

psihoactive în scopul de a o determina să consimtă la constituirea sau transmiterea unui drept real ori de creanţă sau să renunţe la un drept, dacă s-a produs o pagubă, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.		care se află aceasta fiind independentă de activitatea infracţională derulată de autor. Această stare facilitează săvârşirea infracţiunii în condiţiile în care voinţa persoanei vătămate este lezată, împrejurare de care făptuitorul profită. În cea de-a doua variantă a textului de lege, elementul material al infracţiunii constă în punerea unei persoane în stare de vădită vulnerabilitate, prin provocarea unei intoxicaţii cu alcool sau substanţe psihoactive. În acest caz, făptutorul este cel care cauzează starea de vulnerabilitate a persoanei vătămate şi ca urmare a acestei acţiuni are loc alterarea voinţei acesteia şi pierderea semnificaţiei corecte a faptelor la care consimte. Urmarea imediată a infracţiunii constă în producerea unei pagube materiale în patrimoniul persoanei vătămate, prin transmiterea sau constituirea de către aceasta a unui drept real sau de creanţă, respectiv prin renunţarea la un astfel de drept. Legătura de cauzalitate dintre elementul material şi urmarea imediată trebuie stabilită. Latura subiectivă a infracţiunii, în ambele variante ale acesteia, presupune vinovăţia sub forma intenţiei directe, făptuitorul urmărind obţinerea unui avantaj patrimonial. Tentativa infracţiunii este posibilă şi se sancţionează conform art.248 din Noul Cod penal, consumarea acesteia are loc în momentul producerii pagubei în patrimoniul persoanei vătămate.
Art. 248 **Sancţionarea tentativei** Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 239 alin. (1), art. 241 şi art. 244-247 se pedepseşte.	**Art.222** **Sancţionarea tentativei** Tentativa la infracţiunile prevăzute în art. 208-212,215,215[1],217 şi 218 se pedepseşte	Cu caracter de noutate se reglementează sancţionarea tentativei în cazul bancrutei frauduloase.
Art. 249 **Frauda informatică** Introducerea, modificarea sau ştergerea de date informatice, restricţionarea accesului la aceste date ori împiedicarea în orice mod a funcţionării unui sistem informatic, în scopul de a obţine un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, dacă s-a cauzat o pagubă unei persoane, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.	**Art.49 din Legea nr.161/2003** Fapta de a cauza un prejudiciu patrimonial unei persoane prin introducerea, modificarea sau ştergerea de date informatice, prin restricţionarea accesului la aceste date ori prin împiedicarea în orice mod a funcţionării unui sistem informatic, în scopul de a obţine un beneficiu material pentru sine sau pentru altul, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3	Conţinutul constitutiv al infracţiunii în Noul Cod penal este identic cu cel existent în legea specială care o incriminează în prezent. Prin dispoziţiile noi se reduc limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea infracţiunii, prin urmare legea nouă este favorabilă.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	la 12 ani.	
Art. 250 **Efectuarea de operaţiuni financiare în mod fraudulos** (1) Efectuarea unei operaţiuni de retragere de numerar, încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de transfer de fonduri, prin utilizarea, fără consimţământul titularului, a unui instrument de plată electronică sau a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează efectuarea uneia dintre operaţiunile prevăzute în alin. (1), prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive. (3) Transmiterea neautorizată către altă persoană a oricăror date de identificare, în vederea efectuării uneia dintre operaţiunile prevăzute în alin. (1), se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.	**Art.27 din Legea nr. 365/2002** **Efectuarea de operaţiuni financiare în mod fraudulos** (1) Efectuarea uneia dintre operaţiunile prevăzute la art.1 pct.11, prin utilizarea unui instrument de plată electronică, inclusiv a datelor de identificare care permit utilizarea acestuia, fără consimţământul titularului instrumentului respectiv, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 12 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează efectuarea uneia dintre operaţiunile prevăzute la art.1 pct.11, prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive. (3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează transmiterea neautorizată către altă persoană a oricăror date de identificare, în vederea efectuării uneia dintre operaţiunile prevăzute la art.1 pct.11. **Art.1 pct.11** (11). Instrument de plată electronică- un instrument care permite titularului său să efectueze următoarele tipuri de operaţiuni: a) transferuri de fonduri, altele decât cele ordonate şi	Noul Cod penal nu modifică conţinutul constitutiv al infracţiunii, însă se reduc limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea acesteia, legea nouă fiind evident favorabilă.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	executate de către instituţii financiare; b) retrageri de numerar, precum şi încărcarea şi descărcarea unui instrument de monedă electronică	
Art. 251 **Acceptarea operaţiunilor financiare efectuate în mod fraudulos** (1) Acceptarea unei operaţiuni de retragere de numerar, încărcare sau descărcare a unui instrument de monedă electronică ori de transfer de fonduri, cunoscând că este efectuată prin folosirea unui instrument de plată electronică falsificat sau utilizat fără consimţământul titularului său, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează acceptarea uneia dintre operaţiunile prevăzute în alin. (1), cunoscând că este efectuată prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive.	**Art.28 din Legea nr.365/2002** **Acceptarea operaţiunilor financiare efectuate în mod fraudulos** (1) Acceptarea uneia dintre operaţiunile prevăzute la art.1 pct.11, cunoscând că este efectuată prin folosirea unui instrument de plată electronică falsificat sau utilizat fără consimţământul titularului său, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 12 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează acceptarea uneia dintre operaţiunile prevăzute la art.1 pct.11, cunoscând că este efectuată prin utilizarea neautorizată a oricăror date de identificare sau prin utilizarea de date de identificare fictive.	Similar infracţiunilor precedente, conţinutul constitutiv al infracţiunii nu s-a modificat prin noile dispoziţii legale, dar s-a redus maximul special prevăzut pentru sancţionarea acesteia, legea nouă fiind evident favorabilă.
Art. 252 **Sancţionarea tentativei** Tentativa la infracţiunile prevăzute în prezentul capitol se pedepseşte.	**Art.27 alin.4 şi art.28 alin.3 din Legea nr.365/2002** **Sancţionarea tentativei** Tentativa se pedepseşte **Art.50 din Legea nr.161/2003** **….Sancţionarea tentativei** Tentativa infracţiunilor	Nu se constată modificări.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	prevăzute la art.48 şi 49 se pedepseşte.	
Art. 253 **Distrugerea** (1) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a unui bun aparţinând altuia ori împiedicarea luării măsurilor de conservare sau de salvare a unui astfel de bun, precum şi înlăturarea măsurilor luate se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Distrugerea unui înscris sub semnătură privată, care aparţine în tot sau în parte altei persoane şi serveşte la dovedirea unui drept de natură patrimonială, dacă prin aceasta s-a produs o pagubă, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (3) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) priveşte bunuri care fac parte din patrimoniul cultural, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani. (4) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a unui bun, săvârşită prin incendiere, explozie ori prin orice alt asemenea mijloc şi dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.	**Art. 217** **Distrugerea** (1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuinţare a unui bun aparţinând altuia sau împiedicarea luării măsurilor de conservare ori de salvare a unui astfel de bun, precum şi înlăturarea măsurilor luate, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 3 ani sau cu amendă. (2) În cazul în care bunul are deosebită valoare artistică, ştiinţifică, istorică, arhivistică sau o altă asemenea valoare, pedeapsa este închisoarea de la unu la 10 ani. (3) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare a unei conducte petroliere sau de gaze, a unui cablu de înaltă tensiune, a echipamentelor şi instalaţiilor de telecomunicaţii sau pentru difuzarea programelor de radio şi televiziune ori a sistemelor de alimentare cu apă şi a conductelor magistrale de alimentare cu apă, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 10 ani. (4) Dacă distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare se săvârşeşte prin incendiere, explozie ori	Prin noua reglementare se preia identic conţinutul constitutiv al infracţiunii majorându-se minimul special prevăzut de lege pentru sancţionarea acesteia şi reducându-se maximul special. Legea mai favorabilă se va determina după caz în funcţie de limita de pedeapsă (maximă sau minimă) avută în vedere la individualizarea judiciară a sancţiunii. S-a introdus o nouă formă agravată a infracţiunii în raport de obiectul său material, respectiv dacă acesta este un înscris sub semnătură privată, care aparţine în tot sau în parte altei persoane şi serveşte la dovedirea unui drept de natură patrimonială şi dacă s-a produs o pagubă. Spre deosebire de înscrisul sub semnătură privată, distrugerea unui înscris autentic va atrage incidenţa art.259 din Noul Cod penal. Această variantă agravată se va putea reţine pentru faptele comise după intrarea în vigoare a Noului Cod penal, pentru cele anterioare rămâne incidentă forma tip a infracţiunii. Forma agravată a infracţiunii al cărei obiect material îl constituie bunurile cu o deosebită valoare artistică, ştiinţifică, istorică, arhivistică sau cu o altă asemenea valoare a fost înlocuită cu cea al cărei obiect material sunt bunurile care fac parte din patrimoniul cultural, maximul special al pedepsei fiind redus semnificativ. Varianta agravată a infracţiunii determinată de modalitatea de săvârşire a acesteia, respectiv prin incendiere, explozie ori prin orice alt asemenea mijloc se păstrează, cu înlocuirea sintagmei „pericol public” cu aceea de „punere în pericol a altor persoane sau bunuri”, expresia folosită în Noul Cod fiind mai explicită. Şi în acest caz se observă reducerea limitelor pedepsei aplicabile. Forma agravată a infracţiunii al cărei obiect material este reprezentat de: conducte petroliere sau de gaze, cablu de înaltă tensiune, echipamente şi instalaţii de telecomunicaţii sau pentru difuzarea programelor de radio şi televiziune ori sisteme de alimentare cu apă şi conducte magistrale de alimentare cu apă, nu mai are corespondent în Noul Cod penal, prin urmare în cazul faptelor de acest gen se va reţine forma tip a infracţiunii. În cazul faptelor de la alineatele 1 şi 2 legea nouă prevede condiţia punerii în mişcare a acţiunii penale la plângere prealabilă.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(5) Dispoziţiile prevăzute în alin. (3) şi alin. (4) se aplică chiar dacă bunul aparţine făptuitorului. (6) Pentru faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (7) Tentativa faptelor prevăzute în alin. (3) şi alin. (4) se pedepseşte.	prin orice alt asemenea mijloc şi dacă rezultă pericol public, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 15 ani. (5) Dispoziţiile prevăzute în alin. 2, 3 şi 4 se aplică chiar dacă bunul aparţine făptuitorului. (6) Dacă bunul este proprietate privată, cu excepţia cazului când acesta este în întregime sau în parte al statului, acţiunea penală pentru fapta prevăzută în alin. 1 se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.	
Art. 254 **Distrugerea calificată** (1) Dacă faptele prevăzute în art. 253 au avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 7 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Dezastrul constă în distrugerea sau degradarea unor bunuri imobile ori a unor lucrări, echipamente, instalaţii sau componente ale acestora şi care a avut ca urmare moartea sau vătămarea corporală a două sau mai multor persoane.	**Art. 218** **Distrugerea calificată** (1) Dacă faptele prevăzute în art. 217 au avut consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă au avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este detenţiunea pe viaţă sau închisoarea de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Dezastrul constă în distrugerea sau degradarea unor mijloace de transport în comun, de mărfuri sau persoane, ori a unor instalaţii sau lucrări şi care a avut ca urmare moartea sau vătămarea gravă a integrităţii corporale ori sănătăţii mai multor persoane.	Distrugerea care a avut consecinţe deosebit de grave nu mai constituie formă calificată a infracţiunii de distrugere în Noul Cod penal. Reglementarea nouă a modificat definiţia dezastrului în sensul eliminării mijloacelor de transport în comun din categoria bunurilor care constituie obiectul material al infracţiunii, precum şi a introducerii bunurilor imobile în această categorie. De asemenea, s-a redus minimul special al pedepsei aplicabile.

LUMEAJUSTITIEI.RO

Art. 255 **Distrugerea din culpă** (1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuinţare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparţine făptuitorului, în cazul în care fapta este săvârşită prin incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc şi dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Dacă faptele au avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani.	**Art. 219** **Distrugerea din culpă** (1) Distrugerea, degradarea ori aducerea în stare de neîntrebuinţare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparţine făptuitorului, în cazul în care fapta este săvârşită prin incendiere, explozie sau prin orice alt asemenea mijloc şi dacă rezultă pericol public, se pedepsesc cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează distrugerea ori degradarea din culpă a unei conducte petroliere sau de gaze, a unei reţele electrice, a echipamentelor şi instalaţiilor de telecomunicaţii sau pentru difuzarea programelor de radio şi televiziune ori a sistemelor de alimentare cu apă şi a conductelor magistrale de alimentare cu apă, dacă a avut ca urmare aducerea în stare de neîntrebuinţare a acestora. (3) Distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuinţare, din culpă, a unui bun, chiar dacă acesta aparţine făptuitorului, în cazul în care a avut consecinţe deosebit de grave, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 6 ani, iar dacă a avut ca urmare un dezastru, pedeapsa este	Conţinutul constitutiv al infracţiunii de distrugere din culpă nu s-a modificat în esenţă, singura diferenţă constatată se referă la înlocuirea sintagmei „dacă rezultă pericol public” cu „dacă este de natură să pună în pericol alte persoane sau bunuri”. Limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea infracţiunii s-au modificat, astfel minimul special a crescut iar maximul special s-a diminuat. În acest context, aspectele menţionate referitor la aplicarea legii penale mai favorabile în paragraful vizând infracţiunea de distugere rămân valabile. Forma agravată a infracţiunii din Codul penal în vigoare determinată de obiectul material al acesteia, şi anume conducte petroliere sau de gaze, reţele electrice, echipamente şi instalaţii de telecomunicaţii sau pentru difuzarea programelor de radio şi televiziune ori sisteme de alimentare cu apă şi conducte magistrale de alimentare cu apă, nu mai are corespondent în Noul Cod penal, prin urmare în cazul faptelor de acest gen se va reţine forma tip a infracţiunii. Distrugerea din culpă care a avut consecinţe deosebit de grave nu mai constituie formă calificată a infracţiunii în Noul Cod penal. De asemenea, s-a renunţat la forma agravată a infracţiunii determinată de calitatea subiectului activ calificat al acesteia, urmând ca această împrejurare să fie evaluată în procesul de individualizare a pedepsei.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	închisoarea de la 3 la 12 ani. (4) Când dezastrul ori consecinţele deosebit de grave s-au produs ca urmare a părăsirii postului sau a săvârşirii oricărei alte fapte de către personalul de conducere al unui mijloc de transport în comun ori de către personalul care asigură direct securitatea unor asemenea transporturi, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani.	
Art. 256 **Tulburarea de posesie** (1) Ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, prin violenţă sau ameninţare ori prin desfiinţarea sau strămutarea semnelor de hotar, a unui imobil aflat în posesia altuia se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă. (2) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	**Art. 220** **Tulburarea de posesie** (1) Ocuparea, în întregime sau în parte, fără drept, a unui imobil aflat în posesia altuia, fără consimţământul acestuia sau fără aprobare prealabilă primită în condiţiile legii, ori refuzul de a elibera imobilul astfel ocupat se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani. (2) Dacă fapta prevăzută în alin. 1 se săvârşeşte prin violenţă sau ameninţare ori prin desfiinţarea semnelor de hotar, a reperelor de marcare, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. (3) Dacă fapta prevăzută în alin. 2 se săvârşeşte de două sau mai multe persoane împreună, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 15 ani. (4) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.	Prin Noul Cod penal a fost dezincriminată forma tip a infracţiunii de tulburare de posesie existentă în Codul penal în vigoare, faptele de tipul celor prevăzute în cuprinsul alineatului 1 al art 220 urmând afi soluţionate pe cale civilă. În noua reglementare conţinutul constitutiv al infracţiunii în forma tip prevede condiţia săvârşirii faptei prin violenţă sau ameninţare ori prin desfiinţarea sau strămutarea semnelor de hotar, similar formei agravate a infracţiunii în vigoare. Însă, sub aspectul elementului material al infracţiunii, în noua reglementare nu se mai regăseşte modalitatea omisivă a săvârşirii faptei, respectiv prin refuzul de a elibera imobilul ocupat şi nici condiţiile referitoare la săvârşirea acţiunii incriminate fără consimţământul posesorului imobilului sau fără aprobarea prealabilă primită în condiţiile legii. Forma agravată a infracţiunii săvârşită de două sau mai multe persoane împreună nu se mai regăseşte în Noul Cod penal, după caz fiind posibilă reţinerea circumstanţei agravante prevăzute de art.77 litera a din acelaşi cod. Cu caracter de noutate s-a statuat posibilitatea sancţionării alternative cu pedeapsa amenzii. S-a condiţionat punerea în mişcare a acţiunii penale de plângerea prealabilă a persoanei vătămate.
Art. 257 ***Ultrajul***	*Art. 239* *Ultrajul*	***Ultrajul (art. 257 Noul Cod Penal)***

LUMEAJUSTITIEI.RO

(1) Ameninţarea săvârşită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă, lovirea sau alte violenţe, vătămarea corporală, lovirile sau vătămările cauzatoare de moarte ori omorul săvârşite împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuţii, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime. ***(2) Săvârşirea unei infracţiuni împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat ori asupra bunurilor acestuia, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuţiilor de serviciu, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.*** ***(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează faptele comise în condiţiile alin. (2), dacă privesc***	*(1) Ameninţarea săvârşită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă contra unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.* *(2) Lovirea sau orice acte de violenţă, săvârşite împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(3) Vătămarea corporală, săvârşită împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 6 ani.* *(4) Vătămarea corporală gravă, săvârşită împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat,*	*În Noul Cod penal faptele de ultraj sunt sancţionate cu pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea săvârşită împotriva funcţionarului public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, pedeapsă ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.* *Reglementarea din Codul penal prevede câte o pedeapsă pentru fiecare modalitate de săvârşire a ultrajului.* *Sunt incriminate în alineatul 2 al art. 257 din Noul Cod penal infracţiunile săvârşite în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuţiilor de serviciu ale funcţionarului, indiferent de natura acestora. Legiuitorul nu mai nominalizează infracţiunile (ameninţare, lovire, vătămare corporală etc.) astfel încât orice infracţiune prevăzută de Codul penal sau legile speciale în vigoare la acea dată, dacă sunt săvârşite în scop de intimidare sau răzbunare, fapta va constitui infracţiunea de ultraj.* *De asemenea, sunt incriminate ca infracţiune de ultraj faptele comise în scop de intimidare sau răzbunare, care privesc un membru de familie al funcţionarului public (alineatul 3), actuala reglementare limitându-se la cele prevăzute în art. 180 – 183, art. 189 şi art. 193 din Codul penal.* *Spre deosebire de incriminarea din Codul penal, majorarea cu jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege pentru infracţiunea săvârşită este circumscrisă la faptele comise numai asupra poliţistului sau jandarmului.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

un membru de familie al funcţionarului public. ***(4) Faptele prevăzute în alin. (1) - (3), comise asupra unui poliţist sau jandarm, aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu sau în legătură cu exercitarea acestor atribuţii, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite se majorează cu jumătate.***	*aflat în exerciţiul funcţiunii ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani.* *(5) Dacă faptele prevăzute în alin. 1 - 4 sunt săvârşite împotriva unui judecător sau procuror, organ de cercetare penală, expert, executor judecătoresc, poliţist, jandarm ori militar, limitele pedepsei se majorează cu jumătate.* *ART. 239^1* *Cazuri speciale de pedepsire* *În cazul infracţiunilor prevăzute de art. 180 - 183, art. 189 şi art. 193, săvârşite împotriva soţului sau a unei rude apropiate a uneia dintre persoanele prevăzute în art. 239 alin. 5, în scop de intimidare sau de răzbunare în legătură cu exercitarea de către aceste persoane a atribuţiilor de serviciu, limitele pedepsei se majorează cu jumătate.*	
Art. 258 ***Uzurparea de calităţi oficiale*** ***(1) Folosirea fără drept a unei calităţi oficiale care implică exerciţiul autorităţii de stat, însoţită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat***	*ART. 240* *Uzurparea de calităţi oficiale* *Folosirea fără drept a unei calităţi oficiale, însoţită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate, se pedepseşte cu închisoare de la 6*	***Uzurparea de calităţi oficiale (art. 258 din Noul Cod penal)*** *Elementul de noutate îl reprezintă condiţia „exercităriiautorităţii de stat”, legiuitorul înţelegând să incrimineze doar actele de uzurpare a unei calităţi oficiale care implică autoritatea de stat însoţită sau urmată de îndeplnirea unui act legat de această calitate. Un alt element de noutate îl constituie incriminarea faptei funcţionarului public care continuă să exercite o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, după ce a pierdut*

LUMEAJUSTITIEI.RO

de acea calitate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. ***(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta funcţionarului public care continuă să exercite o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, după ce a pierdut acest drept conform legii.*** ***(3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) sau alin. (2) au fost săvârşite de o persoană care poartă, fără drept, uniforme sau semne distinctive ale unei autorităţi publice, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.***	*luni la 3 ani.*	*acest drept conform legii.* *Ca atare, va săvârşi infracţiunea de uzurpare de calităţi oficiale şi persoana care este funcţionar public dar a pierdut dreptul de a îndeplini acte care implică exerciţiul autorităţii de stat şi cu toate acestea continuă să le îndeplinească.* *În această modalitate existenţa infracţiunii este condiţionată de pierderea de către funcţionar a dreptului de a exercita autoritatea de stat.* *Portul nelegal de decoraţii sau semne distinctive incriminat ca infracţiune de Codul penal, devine în Noul Cod penal, alineatul 3 al art. 257, constituind o formă agravantă de săvârşire a infracţiunii de uzurpare de calităţi oficiale când autorul faptelor poartă fără drept uniforme sau semne distinctive ale unei autorităţi publice.*
ART. 259 ***Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri*** ***(1) Sustragerea ori distrugerea unui înscris care se află în păstrarea ori în deţinerea unei persoane dintre cele prevăzute în art. 176 sau art. 175 alin. (2) se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.*** ***(2) Dacă fapta este săvârşită de un funcţionar public în exercitarea atribuţiilor de serviciu, limitele speciale ale pedepsei se majorează cu o treime.*** ***(3) Tentativa se pedepseşte.***	*ART. 242* *Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri* *Sustragerea ori distrugerea unui dosar, registru, document sau orice alt înscris care se află în păstrarea ori în deţinerea unui organ sau unei instituţii de stat ori a unei alte unităţi din cele la care se referă art. 145 se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 5 ani.* *Distrugerea din culpă a vreunuia dintre înscrisurile prevăzute în alineatul precedent, care prezintă o valoare artistică, ştiinţifică, istorică, arhivistică sau o altă*	***Sustragerea sau distrugerea de înscrisuri (art. 259 din Noul Cod penal)*** *Elementul de noutate îl constituie în principal faptul că nu se mai face distincţie între sustragerea sau distrugerea comise cu intenţie şi cele săvârşite din culpă, legiuitorul nemaidiferenţiind limitele speciale ale pedepselor, urmând ca cel care va dispune aplicarea sancţiunii să facă individualizarea acesteia ţinând seama de forma vinovăţiei.* *Regimul sancţionator este mai aspru şi în sensul că limita specială minimă a crescut de la 3 luni la 1 an.* *De asemenea, nu mai sunt enumerate categoriile de înscrisuri (dosar, registru, document) obiectul infracxţiunii constituindu-l sustragerea ori distrugerea oricărui înscris care se află în păstrarea ori deţinerea unei persoane din cele arătate de art. 176 sau 175 alin. 2 din Noul Cod penal.* *O enumerare a tuturor categoriilor de înscrisuri nu ar fi practic posibilă, iar enunţarea doar cu titlu exemplificativ a unora dintre acestea nu este utilă şi ar conduce la interpretări diferite în practică.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

	asemenea valoare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. *Dacă faptele prevăzute în alin. 1 şi 2 sunt săvârşite de un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, maximul pedepselor prevăzute în aceste alineate se majorează cu un an.* *Tentativa infracţiunii prevăzute în alin. 1 se pedepseşte.*	
ART. 260 ***Ruperea de sigilii*** ***(1) Înlăturarea ori distrugerea unui sigiliu legal aplicat se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.*** ***(2) Dacă fapta a fost săvârşită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 2 ani sau amenda.***	*ART. 243* *Ruperea de sigilii* *Înlăturarea ori distrugerea unui sigiliu legal aplicat se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 1 an sau cu amendă.* *Dacă fapta a fost săvârşită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amenda.*	***Ruperea de sigilii (art. 260 din Noul Cod penal)*** *Nu există deosebiri esenţiale, vizând modalitatea de săvârşirea faptei. Regimul sancţionator este mai aspru, limitele speciale minime ale pedepselor prevăzute prevăzute în alin. 1 şi 2 crescând de la o lună la 3 luni, respectiv 3 luni la 6 luni pentru cazul în care fapta este săvârşită de custode.*
ART. 261 ***Sustragerea de sub sechestru*** ***(1) Sustragerea unui bun care este legal sechestrat se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.*** ***(2) Dacă fapta a fost săvârşită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 2 ani sau amenda.***	*ART. 244* *Sustragerea de sub sechestru* *Sustragerea unui bun care este legal sechestrat se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 1 an sau cu amendă.* *Dacă fapta a fost săvârşită de custode, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau amenda.*	***Sustragerea de sub sechestru (art. 261 din Noul Cod penal)*** *Nu sunt deosebiri esenţiale privind modalităţile de săvârşire a faptei.* *Se constată o uşoară înăsprire a regimului sancţionator care nu vizează însă maximul special al pedepsei.*
ART. 262 ***Trecerea frauduloasă a frontierei de stat*** ***(1) Intrarea sau ieşirea din ţară prin trecerea ilegală a***	***Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 105/2001 aprobată prin Legea nr. 243/2002 privind frontiera de stat a României.***	***Trecerea frauduloasă a frontierei de stat (****art. 262 din Noul Cod penal)* *Elementul principal de noutate îl constituie includerea în cazul formei agravante de săvârşire a infracţiunii şi a situaţiilor în care fapta a fost comisă în scopul sustragerii de la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse ori a unei măsuri educative privative de libertate sau când fapta este săvârşită de un străin declarat indezirabil ori*

LUMEAJUSTITIEI.RO

frontierei de stat a României se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. ***(2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a fost săvârşită:*** ***a) în scopul sustragerii de la tragerea la răspundere penală sau de la executarea unei pedepse ori a unei măsuri educative, privative de libertate;*** ***b) de către un străin declarat indezirabil ori căruia i-a fost interzis în orice mod dreptul de intrare sau de şedere în ţară, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.*** ***(3) Tentativa se pedepseşte.*** ***(4) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârşită de o victimă a traficului de persoane sau de minori, nu se pedepseşte.***	*ART. 70** *(1) Intrarea sau ieşirea din ţară prin trecerea ilegală a frontierei de stat constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani.* *(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a fost săvârşită în scopul sustragerii de la executarea unei pedepse, fapta se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(3) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1) şi (2) se pedepseşte.* *(4) Fapta prevăzută la alin. (1) săvârşită de o victimă a traficului de persoane nu se pedepseşte.* **) Conform art. 97 şi art. 247 din Legea nr. 187/2012, începând cu data de 1 februarie 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal), articolul 70 se abrogă.*	*căruia i-a fost interzis în orice mod dreptul de intrare sau şedere în ţară.* *Actuala reglementare prevede ca forme agravante numai situaţia săvârşirii faptei în scopul sustragerii de la executarea unei pedepse.* *În ceea ce priveşte sustragerea de la răspundere penală înţelegem situaţia acelei persoane cercetată într-o cauză penală, faţă de care s-a început cel puţin urmărirea penală şi care are cunoştinţă despre această împrejurare.* *Din modul de redactare a textului nu prezintă relevanţă pentru existenţa infracţiunii modul în care va fi soluţionată cauza în care este cercetată respectiva persoană.* *O înăsprire a regimului sancţionator se observă şi la forma simplă a infracţiunii (col. nr. 1), prin creşterea limitelor speciale ale pedepsei.*
ART. 263 ***Traficul de migranţi*** ***(1) Racolarea, îndrumarea, călăuzirea, transportarea, transferarea sau adăpostirea unei persoane, în scopul trecerii frauduloase a frontierei de stat a României, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani.*** ***(2) Când fapta a fost săvârşită:*** ***a) în scopul de a obţine, direct***	***Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 105/2001 aprobată prin Legea nr. 243/2002 privind frontiera de stat a României.*** *ART. 71*)* *(1) Racolarea, îndrumarea sau călăuzirea uneia sau mai multor persoane în scopul trecerii frauduloase a frontierei de stat, precum şi organizarea acestor activităţi constituie infracţiunea*	***Traficul de migranţi (art. 263 din Noul Cod penal)*** *Elementul de noutate îl constituie incriminarea ca infracţiune şi a actelor materiale constând în transportarea, transferarea sau adăpostirea unei persoane în scopul trecerii frauduloase a frontierei, legiuitorul încercând astfel să acopere o paletă cât mai largă a actelor sau activităţilor menite să conducă la trecerea ilegală a frontierei de stat şi să evite totodată exonerarea de răspundere pe considerentul că actele respective nu sunt prevăzute de lege.* *Un alt element de noutate îl constituie varianta agravantă a faptei comise în scopul obţinerii, directe sau indirecte, a unui folos material.* *Nu mai este incriminat expres ca formă agravantă a infracţiunii cazul în care fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, urmând ca în această situaţie să se aplice regulile de la concursul de infracţiuni.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

sau indirect, un folos patrimonial; ***b) prin mijloace care pun în pericol viaţa, integritatea sau sănătatea migrantului;*** ***c) prin supunerea migrantului la tratamente inumane sau degradante, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.*** ***(3) Tentativa se pedepseşte.***	*de trafic de migranţi şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.* *(2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este de natură a pune în pericol viaţa sau securitatea migranţilor ori a-i supune pe aceştia unui tratament inuman sau degradant, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 10 ani.* *(3) Dacă fapta prevăzută la alin. (2) a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani.* *(4) Tentativa faptelor prevăzute la alin. (1) şi (2) se pedepseşte.* **) Conform art. 97 şi art. 247 din Legea nr. 187/2012, începând cu data de 1 februarie 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal), articolul 71 se abrogă.*	
ART. 264 ***Facilitarea şederii ilegale în România*** ***(1) Fapta persoanei care facilitează, prin orice mijloace, rămânerea ilegală pe teritoriul României a unei persoane, victimă a unei infracţiuni de trafic de persoane, de minori***	***ORDONANŢĂ DE URGENŢĂ Nr. 194 din 12 decembrie 2002 privind regimul străinilor în România*** ***ART. 141*)*** ***Facilitarea şederii ilegale a străinilor pe teritoriul României*** ***(1) Facilitarea cu intenţie în orice mod a şederii ilegale pe***	***Facilitarea şederii ilegale în România (art. 264 din Noul Cod penal)*** *În prezent sunt incriminate ca infracţiune faptele de facilitare a şederii ilegale a străinilor pe teritoriul României, dacă sunt comise cu intenţie, cele săvârşite din culpă constituind contravenţie (art. 134 alin. 1 pct. 16 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 194/2002).* *Noul Cod penal incriminează ca infracţiune facilitarea şederii ilegale fără a mai face distincţie între formele de vinovăţie, intenţie şi culpă.* *Infracţiunea se circumscrie în principal pe situaţiile în care facilitarea şederii ilegale are în vedere anumite categorii de persoane expres arătate (victime ale traficului de*

LUMEAJUSTITIEI.RO

sau de migranţi, care nu are cetăţenia română şi nici domiciliul în România, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. Dacă mijlocul folosit constituie prin el însuşi o infracţiune, se aplică regulile privind concursul de infracţiuni. ***(2) Când fapta a fost săvârşită:*** ***a) în scopul de a obţine, direct sau indirect, un folos patrimonial;*** ***b) de către un funcţionar public aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.*** ***(3) Când faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) sunt săvârşite cu privire la un alt străin aflat ilegal pe teritoriul României, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.***	***teritoriul României a străinilor constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.*** ***(2) Fapta prevăzută la alin. (1), săvârşită în următoarele împrejurări:*** ***a) de două sau mai multe persoane împreună;*** ***b) s-a cauzat străinilor o vătămare gravă a vieţii sau integrităţii corporale a acestora, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 8 ani.*** ***(3) Dacă fapta a avut ca urmare moartea străinului, pedeapsa este închisoare de la 3 la 15 ani.*** ***(4) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) este săvârşită de o persoană care face parte dintr-un grup organizat sau care a produs ori a obţinut pentru sine sau pentru altul beneficii materiale importante, maximul special al pedepsei se majorează cu 3 ani.*** ***(5) Tentativa se pedepseşte.*** ****) Conform art. 120 pct. 3 şi art. 247 din Legea nr. 187/2012 , începând cu data de 1 februarie 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal), articolul 141 se abrogă.***	*persoane, de minori, migranţi, care nu au cetăţenie română etc.).* *Totodată, sunt prevăzute forme agravante de săvârşire a infracţiunii care nu se regăsesc în reglementarea în vigoare (fapta este comisă în scopul obţinerii unui folos material - direct sau indirect – ori de către un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu).* *Regimul sancţionator este mai blând în cazul în care faptele au în vedere un alt cetăţean străin aflat ilegal în România, situaţie în care limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime. Sunt avuţi în vedere acei străini care se află ilegal pe teritoriul ţării dar nu fac parte din categoria celor arătaţi expres în alineatul 1 al art. 264 din Noul Cod penal.* *Se va impune abrogarea alin. 1 pct. 16 al art. 134 din Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 194/2002 care prevede că facilitarea sub orice formă a şederii ilegale a străinilor pe teritoriul României constitie contravenţíe, în condiţíile în care indiferent de forma vinovăţíei (intenţie, culpă) Noul Cod penal incriminează fapta ca infracţiune.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

ART. 265 ***Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României*** ***Sustragerea de la executarea obligaţiilor instituite de autorităţile competente, de către străinul faţă de care s-a dispus măsura îndepărtării de pe teritoriul României ori a fost dispusă interzicerea dreptului de şedere, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.***	*ORDONANŢĂ DE URGENŢĂ Nr. 194 din 12 decembrie 2002 privind regimul străinilor în România* *ART. 138*)* *Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României* *Sustragerea cu rea-credinţă de la executarea obligaţiilor instituite de autorităţile competente de către străinul faţă de care s-a dispus măsura expulzării, a returnării ori a fost dispusă una dintre măsurile de interzicere a dreptului de a rămâne pe teritoriul ţării sau de stabilire temporară a domiciliului ori a reşedinţei în anumite zone sau localităţi constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.* **) Conform art. 120 pct. 1 şi art. 247 din Legea nr. 187/2012, începând cu data de 1 februarie 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal), articolul 138 se abrogă.*	***Sustragerea de la măsurile de îndepărtare de pe teritoriul României (art. 265 din Noul Cod penal)*** *Formularea incriminatoare din Noul Cod penal este mult mai sintetică şi are în vedere sustragerea de la obligaţiile instituite de către autorităţile competente care vizează îndepărtarea de pe teritoriul României sau prin care a fost interzis dreptul de şedere al cetăţeanului străin.* *Sunt luate în consideraţie toate interdicţiile de acest gen prevăzute de dispoziţiile legale impuse potrivit legii de autorităţile competente, nemaifiind necesar să se facă o referire expresă la fiecare dintre acestea ca în actuala reglementare.* *În ceea ce priveşte latura subiectivă a infracţiunii, aceasta poate fi comisă cu intenţie sau din culpă, spre deosebire de incriminarea existentă în Ordonanţa de Urgenţă a Guvernului nr. 194/2002, care cere condiţia existenţei relei-credinţe ceea ce presupune o intenţie directă.* *Şi sub regim sancţionator, acesta este mai puţin sever scăzând substanţial limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege, ceea ce este firesc în condiţiile în care fapta poate fi săvârşită şi din culpă.*
Art. 266 **Nedenunţarea** (1) Fapta persoanei care, luând cunoştinţă de comiterea unei **fapte prevăzute de legea penală contra vieţii sau care a avut ca urmare moartea unei**	**Art. 262** **Nedenunţarea unor infracţiuni** Omisiunea de a denunţa de îndată săvârşirea vreuneia dintre *infracţiunile* prevăzute în art. 174, 175, 176, 211, 212, 215[1], 217 alin. 2 - 4, art. 218	- Alin. (1) NCP extinde obligaţia de denunţare pentru toate faptele prevăzute în legea penală contra vieţii sau care au avut ca urmare moartea unei persoane (faţă de incriminarea actuală, restrânsă la faptele intenţionate). Obligaţia are ca obiect „*faptele* prevăzute de legea penală” (nu *infracţiunile*, ca în prezent) fiind irelevant dacă fapta a fost consumată sau eventuale cauze de impunitate; obligaţia subzistă şi în ipoteza în care fapta contra vieţii intră în conţinutul constitutiv al unei infracţiuni complexe.

LUMEAJUSTITIEI.RO

persoane, nu înştiinţează de îndată autorităţile se pedepseşte cu închisoare **de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.** (2) Nedenunţarea săvârşită de un **membru de familie** nu se pedepseşte. (3) Nu se pedepseşte persoana care, **înainte de punerea în mişcare a acţiunii penale** împotriva unei persoane pentru săvârşirea faptei nedenunţate, încunoştinţează autorităţile competente despre aceasta sau care, chiar **după punerea în mişcare a acţiunii penale**, a înlesnit tragerea la răspundere penală a autorului sau a participanţilor.	alin. 1 şi art. 276 alin. 3 se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani. Fapta prevăzută în alin. 1, săvârşită de *soţ sau de o rudă apropiată*, nu se pedepseşte. Nu se pedepseşte persoana care, mai *înainte de a se fi început urmărirea penală* pentru *infracţiunea* nedenunţată, încunoştinţează autorităţile competente despre acea infracţiune sau care, *chiar după ce s-a început urmărirea penală* ori după ce vinovaţii au fost descoperiţi, a înlesnit arestarea acestora.	Se reduce pedeapsa şi se introduce alternativa amenzii. - Alin. (2) NCP extinde cauza de nepedepsire de la „soţ sau rude apropiate” (CP) la „*membri de familie*” (art. 176 NCP), aşadar este vizat şi concubinul. - Alin. (3) NCP menţine cauza de nepedepsire a făptuitorului care încunoştinţează autorităţile sau înlesneşte tragerea la răspunderea penală a făptuitorilor, cu menţiunea că, spre deosebire de reglementarea actuală care pune ca limită procesuală a primei activităţi momentul începerii urmăririi penale, în NCP este vizat momentul punerii în mişcare a acţiunii penale.
Art. 267 **Omisiunea sesizării** (1) Funcţionarul public care, luând cunoştinţă de săvârşirea unei **fapte** prevăzute de legea penală în legătură cu serviciul în cadrul căruia îşi îndeplineşte sarcinile, omite sesizarea de îndată a organelor de urmărire penală se pedepseşte cu închisoare de la **3 luni la 3 ani sau cu amendă**. (2) Când fapta este săvârşită **din culpă**, pedeapsa este închisoarea de la 3 luni la un an sau amenda.	**Art. 263** **Omisiunea sesizării organelor judiciare** Fapta funcţionarului public care, luând cunoştinţă de săvârşirea unei *infracţiuni* în legătură cu serviciul în cadrul căruia îşi îndeplineşte sarcinile, omite sesizarea de îndată a procurorului sau a organului de urmărire penală, potrivit legii de procedură penală, se pedepseşte cu închisoare de la *3 luni la 5 ani*. *Dacă fapta este săvârşită de către un funcţionar public cu atribuţii de conducere sau de*	- Alin. (1) NCP – obiectul sesizării îl constituie *fapta* prevăzută de legea penală (nu infracţiunea, ca în prezent). Se reduce pedeapsa închisorii şi se introduce alternativa amenzii. - Alin. (2) NCP – se consacră expres incriminarea faptei săvârşite din culpă, cu pedeapsă mai mică. - Se renunţă la alin. (2) CP (în vigoare), calificarea pe ipoteza funcţionarului cu atribuţii de conducere.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	control, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 7 ani.	
Art. 268 **Inducerea în eroare a organelor judiciare** (1) Sesizarea penală, făcută prin denunţ sau plângere, cu privire la existenţa unei **fapte prevăzute de legea penală** ori în legătură cu săvârşirea unei asemenea fapte de către o anumită persoană, **cunoscând că aceasta este nereală,** se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu **amendă**. (2) Producerea sau ticluirea de probe **nereale**, în scopul de a dovedi **existenţa unei fapte** prevăzute de legea penală ori săvârşirea acesteia de către o anumită persoană, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. (3) **Nu se pedepseşte** persoana care a săvârşit inducerea în eroare a organelor judiciare, dacă declară, înainte de **reţinerea, arestarea** sau de punerea în mişcare a acţiunii penale împotriva celui faţă de care s-a făcut denunţul sau plângerea ori s-au produs probele, că denunţul, plângerea sau probele sunt nereale.	**Art. 259** **Denunţarea calomnioasă** Învinuirea *mincinoasă* făcută prin denunţ sau plângere, cu privire la săvârşirea unei *infracţiuni* de către o anume persoană, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. Producerea ori ticluirea de probe *mincinoase*, în sprijinul unei învinuiri nedrepte, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani. Dacă cel care a săvârşit fapta declară mai înainte de punerea în mişcare a acţiunii penale faţă de persoana în contra căreia s-a făcut denunţul sau plângerea, ori împotriva căreia s-au produs probele, că denunţul, plângerea sau probele sunt mincinoase, *pedeapsa se reduce* potrivit art. 76.	- Alin. (1) NCP – obiectul sesizării este o *faptă* prevăzută de legea penală (nu o *infracţiune*, ca în prezent), fie ca simplă existenţă, fie prin atribuirea acesteia unei anumite persoane. Se introduce alternativa sancţiunii amenzii. - Alin. (2) NCP – adaugă ipoteza simplei existenţe a unei fapte penale. - Alin. (3) NCP – consacră o cauză de nepedepsire preluând ipoteza actualului art. 259 alin. (3) CP (cauză de reducere a pedepsei), la care adaugă două noi cazuri: înainte de reţinere sau arestare.
Art. 269 **Favorizarea făptuitorului**	**Art. 264** **Favorizarea infractorului**	- Alin. (1) NCP – sunt înlocuite noţiunile de „infracţiune” şi „infractor” cu *„faptă* prevăzută de legea penală” şi *„făptuitor*”.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(1) Ajutorul dat **făptuitorului** în scopul împiedicării sau îngreunării cercetărilor într-o cauză penală, tragerii la răspundere penală, executării unei pedepse sau măsuri privative de libertate se pedepseşte cu închisoare de la **unu la 5 ani sau cu amendă**. (2) Pedeapsa aplicată favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârşită de autor. (3) Favorizarea săvârşită de un **membru de familie** nu se pedepseşte.	Ajutorul dat unui *infractor fără o înţelegere stabilită înainte sau în timpul săvârşirii infracţiunii*, pentru a îngreuia sau zădărnici urmărirea penală, judecata sau executarea pedepsei ori *pentru a asigura infractorului folosul sau produsul infracţiunii*, se pedepseşte cu *închisoare de la 3 luni la 7 ani*. Pedeapsa aplicată favorizatorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru autor. Favorizarea săvârşită de *soţ sau de o rudă apropiată* nu se pedepseşte.	Se renunţă la menţionarea expresă a condiţiei *„fără o înţelegere stabilită înainte sau în timpul …”* considerându-se subînţeleasă. S-a renunţat la favorizarea reală, cu privire la produsul infracţiunii (ipoteză care se va regăsi, însă prin lărgirea sferei laturii subiective, la infracţiunea de tăinuire). Se reduce pedeapsa, introducându-se şi alternativa amenzii. - Alin. (3) NCP – se extinde aplicabilitatea cauzei de nepedepsire, prin folosirea noţiunii de *membru de familie*.
Art. 270 **Tăinuirea** (1) Primirea, dobândirea, transformarea ori înlesnirea valorificării unui bun, de către o persoană care fie a cunoscut, fie **a prevăzut din împrejurările concrete că acesta** provine din săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, chiar fără a cunoaşte natura acesteia, se pedepseşte cu **închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă**. (2) Pedeapsa aplicată tăinuitorului nu poate fi mai mare decât pedeapsa prevăzută de lege pentru fapta săvârşită de autor. (3) Tăinuirea săvârşită de un	**Art. 221** **Tăinuirea** Primirea, dobândirea sau transformarea unui bun ori înlesnirea valorificării acestuia, cunoscând că bunul provine din săvârşirea unei fapte prevăzute de legea penală, *dacă prin aceasta s-a urmărit obţinerea, pentru sine ori pentru altul, a unui folos material*, se pedepsesc cu *închisoare de la 3 luni la 7 ani*, fără ca sancţiunea aplicată să poată depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea din care provine bunul tăinuit. Tăinuirea săvârşită de *soţ sau de o rudă apropiată* nu se	- Alin. (1) NCP – adaugă o calificare autorului (*„a prevăzut”*). Se renunţă, ca fiind irelevantă, la condiţia urmăririi unui folos (scopul calificat) deci rezultă că fapta poate fi comisă fie cu intenţie directă, fie cu intenţie indirectă. Se reduce pedeapsa şi se introduce alternativa amenzii. - Alin. (3) NCP se extinde cauza de nepedepsire prin utilizarea noţiunii de *„membru de familie”*.

LUMEAJUSTITIEI.RO

membru de familie nu se pedepseşte.	pedepseşte.	
Art. 271 **Obstrucţionarea justiţiei** (1) Persoana care, fiind avertizată asupra consecinţelor faptei sale: a) împiedică, fără drept, organul de urmărire sau instanţa să efectueze, în condiţiile legii, un act procedural; b) refuză să pună la dispoziţia organului de urmărire penală, instanţei sau judecătorului sindic, în tot sau în parte, datele, informaţiile, înscrisurile sau bunurile deţinute, care i-au fost solicitate în mod explicit, în condiţiile legii, în vederea soluţionării unei cauze, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Dispoziţiile alin. (1) nu se aplică în cazul persoanei urmărite sau judecate pentru infracţiunea care formează obiectul procesului penal.	-	Reprezintă o nouă incriminare, fără corespondent actual. Atât efectuarea actului (împiedicat), cât şi solicitarea (refuzată) trebuie realizate *„în condiţiile legii”*. Făptuitorul a fost, în prealabil, avertizat asupra consecinţelor faptei sale.
Art. 272 **Influenţarea declaraţiilor** (1) Încercarea de a determina sau **determinarea** unei persoane, **indiferent de calitatea acesteia**, prin corupere, prin constrângere **ori prin altă faptă cu efect vădit intimidant**, **săvârşită asupra sa**	**Art. 261** **Încercarea de a determina mărturia mincinoasă** Încercarea de a determina o persoană prin constrângere ori corupere să dea declaraţii mincinoase într-o cauză penală, civilă, disciplinară sau în orice altă cauză în care se ascultă	- Art. 272 NCP sistematizează două infracţiuni din actualul CP (art. 261 şi art. 261[1]). - Alin. (1) extinde elementul material al infracţiunii cu ipoteza *„determinării unei persoane*”. Se diversifică aria modalităţilor de săvârşire: *„prin altă faptă cu efect vădit intimidant, săvârşită asupra sa ori asupra unui membru de familie*”. Se extinde obiectul determinării, alături de declaraţiile mincinoase fiind vizate: să nu sesizeze organele, să nu dea declaraţii, să îşi retragă declaraţiile ori să nu prezinte probe. Se majorează pedeapsa, eliminându-se alternativa amenzii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

ori asupra unui membru de familie al acesteia, **să nu sesizeze organele** de urmărire penală, **să nu dea declaraţii**, **să îşi retragă declaraţiile**, să dea declaraţii mincinoase ori **să nu prezinte probe**, într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură judiciară, se pedepseşte cu **închisoarea de la unu la 5 ani**. Dacă actul de intimidare sau corupere constituie prin el însuşi o infracţiune, se aplică regulile privind **concursul de infracţiuni**. (2) Nu constituie infracţiune înţelegerea patrimonială dintre infractor şi persoana vătămată, intervenită în cazul infracţiunilor pentru care acţiunea penală se pune în mişcare la plângere prealabilă sau pentru care intervine împăcarea.	martori, se pedepseşte cu *închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă*. Dispoziţiile din alineatul precedent se aplică şi în cazul în care fapta este săvârşită faţă de un expert sau de un interpret. **Art. 261[1]** **Împiedicarea participării în proces** Împiedicarea participării într-o cauză penală, civilă, disciplinară sau în orice altă cauză, a unui martor, expert, interpret sau apărător, săvârşită prin violenţă, ameninţare sau prin orice alt mijloc de constrângere îndreptat împotriva sa ori a soţului sau a unei rude apropiate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 7 ani. Tentativa se pedepseşte.	Subiectul pasiv este în mod expres necalificat [de aceea se renunţă la alin. (2) din art. 261 CP]. Se precizează aplicarea concursului de infracţiuni, dacă actul de intimidare sau corupere constituie prin el însuşi o infracţiune. - Alin. (2) precizează că nu constituie infracţiune înţelegerea patrimonială dintre infractor şi persoana vătămată, dar numai în cazul infracţiunilor la plângere prealabilă sau susceptibilă de împăcare.
Art. 273 **Mărturia mincinoasă** (1) Fapta martorului care, într-o cauză penală, civilă sau **în orice altă procedură** în care se ascultă martori, face afirmaţii mincinoase ori nu spune tot ce ştie **în legătură cu faptele** sau împrejurările esenţiale cu privire la care este întrebat se pedepseşte cu închisoare de la **6 luni la 3 ani sau cu amendă.**	**Art. 260** **Mărturia mincinoasă** Fapta martorului care într-o cauză penală, civilă, disciplinară sau *în orice altă cauză* în care se ascultă martori, face afirmaţii mincinoase, ori nu spune tot ce ştie privitor la împrejurările esenţiale asupra cărora a fost întrebat, se pedepseşte cu închisoare de la *unu la 5 ani.* Fapta prevăzută în alineatul	- Alin. (1) NCP – extinde sfera săvârşirii faptei („*în orice altă procedură*”). Şi obiectul depoziţiei este extins („*în legătură cu faptele…*”). Se reduce pedeapsa şi se introduce alternativa amenzii. - Alin. (2) NCP – introduce varianta calificată a infracţiunii (subiectul activ este calificat sau, nefiind calificat, depoziţia priveşte infracţiuni pedepsite cu închisoare de 10 ani sau mai mare sau detenţiunea pe viaţă), cu pedeapsă sporită. Este eliminată cauza de reducere a pedepsei prevăzută în art. 260 alin. (3) din CP. Este modificată cauza de nepedepsire prev. în art. 260 alin. (2) CP, prin condiţionări suplimentare, aplicate în ordinea legală, după caz (înainte de reţinere sau de punere în mişcare a acţiunii penale). Se renunţă la art. 260 alin. (3) CP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(2) **Mărturia mincinoasă săvârşită**: a) **de un martor cu identitate protejată ori aflat în Programul de protecţie a martorilor;** **b) de un investigator sub acoperire;** **c) de o persoană care întocmeşte un raport de expertiză ori de un interpret;** **d) în legătură cu o faptă pentru care legea prevede pedeapsa detenţiunii pe viaţă ori închisoarea de 10 ani sau mai mare** **se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani.** (3) Autorul nu se pedepseşte dacă îşi retrage mărturia, în cauzele penale înainte de **reţinere**, arestare **sau de punerea în mişcare a acţiunii penale** ori în alte cauze înainte de a se fi pronunţat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluţie, ca urmare a mărturiei mincinoase.	precedent nu se pedepseşte dacă, în cauzele penale mai înainte de a se produce arestarea inculpatului, ori în toate cauzele mai înainte de a se fi pronunţat o hotărâre sau de a se fi dat o altă soluţie ca urmare a mărturiei mincinoase, martorul îşi retrage mărturia. *Dacă retragerea mărturiei a intervenit în cauzele penale după ce s-a produs arestarea inculpatului sau în toate cauzele după ce s-a pronunţat o hotărâre sau după ce s-a dat o altă soluţie ca urmare a mărturiei mincinoase, instanţa va reduce pedeapsa potrivit art. 76.* *Dispoziţiile alin. 1-3 se aplică în mod corespunzător şi expertului sau interpretului.*	
Art. 274 **Răzbunarea pentru ajutorul dat justiţiei** **Săvârşirea unei infracţiuni împotriva unei persoane ori a unui membru de familie al acesteia, pe motiv că a sesizat organele de urmărire penală, a dat declaraţii ori a prezentat**	-	Nu este vorba despre o nouă incriminare a unei fapte noi, neincriminate în CP, ci despre o cauză de agravare a răspunderii penale (şi a pedepsei) în raport de scopul urmărit, şi anume răzbunarea. Protecţia normei se extinde şi asupra membrilor de familie ai persoanei vizate, şi anume pentru activităţi de sprijinire a justiţiei anterioare comiterii infracţiunii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

probe într-o cauză penală, civilă sau în orice altă procedură dintre cele prevăzute în art. 273, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.		
Art. 275 **Sustragerea sau distrugerea de probe ori de înscrisuri** (1) **Sustragerea**, distrugerea, reţinerea, **ascunderea** ori **alterarea de mijloace materiale de probă** sau de înscrisuri, în scopul de a împiedica aflarea adevărului **într-o procedură judiciară**, se pedepseşte cu închisoarea de la **6 luni la 5 ani.** (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează împiedicarea, în orice alt mod, ca un înscris necesar soluţionării unei cauze, **emis** de către un organ judiciar sau adresat acestuia, să ajungă la destinatar.	**Art. 272** **Reţinerea sau distrugerea de înscrisuri** Reţinerea sau distrugerea unui *înscris emis de un* organ de urmărire penală, de o instanţă de judecată sau de un alt organ de jurisdicţie, *ori împiedicarea în orice mod ca un înscris destinat unuia dintre organele sus-arătate să ajungă la acesta*, când astfel de înscrisuri sunt necesare soluţionării unei cauze, se pedepseşte cu închisoare de la *6 luni la 3 ani.*	- Alin. (1) NCP – elementul material al infracţiunii este extins (orice mijloc material de probă utilă unei proceduri judiciare, inclusiv orice înscris, nu doar cele emise sau destinate organelor judiciare); noi modalităţi de săvârşire a faptei: sustragerea, ascunderea, alterarea. Teza a II-a a actualului art. 272 CP a fost reglementată de sine stătător în alin. (2) al art. 275 NCP (şi extinsă cu teza înscrisurilor emise de către organele judiciare). Pedeapsa este majorată.
Art. 276 **Presiuni asupra justiţiei** **Fapta persoanei care, pe durata unei proceduri judiciare în curs, face declaraţii publice nereale referitoare la săvârşirea, de către judecător sau de organele de urmărire penală, a unei infracţiuni sau a**	-	Incriminare nouă. Declaraţiile trebuie să fie publice şi să fie legate de instrumentarea cauzei respective. Fapta constituie infracţiune numai dacă este săvârşită *„în scopul de a influenţa sau intimida*”. Intenţia este directă şi trebuie dovedită, altfel s-ar putea ajunge la îngrădirea libertăţii de exprimare şi a dreptului la apărare. Caracterul real/nereal al afirmaţiilor comportă o doză de relativism/subiectivism în apreciere, jurisprudenţa urmând să stabilească repere în funcţie de care să evalueze buna-credinţă a celui care face declaraţiile.

LUMEAJUSTITIEI.RO

unei abateri disciplinare grave legate de instrumentarea respectivei cauze, în scopul de a le influenţa sau intimida, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.		
Art. 277 **Compromiterea intereselor justiţiei** **(1) Divulgarea, fără drept, de informaţii confidenţiale privind data, timpul, locul, modul sau mijloacele prin care urmează să se administreze o probă, de către un magistrat sau un alt funcţionar public care a luat cunoştinţă de acestea în virtutea funcţiei, dacă prin aceasta poate fi îngreunată sau împiedicată urmărirea penală, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.** **(2) Dezvăluirea, fără drept, de mijloace de probă sau de înscrisuri oficiale dintr-o cauză penală, înainte de a se dispune o soluţie de netrimitere în judecată ori de soluţionare definitivă a cauzei, de către un funcţionar public care a luat cunoştinţă de acestea în virtutea funcţiei, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.** **(3) Dezvăluirea, fără drept, de**	-	Incriminare nouă. - Alin. (1) - Incriminarea nu se referă la informaţii secrete, ci nedestinate publicului. Este o infracţiune de pericol nu de rezultat. - Alin. (2) – subiect activ al infracţiunii este **orice** funcţionar public, în înţelesul pe care această noţiune îl are conform art. 175 în NCP. Caracterul *„vădit ilegal”* al activităţilor ce fac obiectul dezvăluirilor (art. 277 alin. 4 NCP) urmează a fi apreciat după reperele pe care jurisprudenţa le va stabili.

LUMEAJUSTITIEI.RO

informaţii dintr-o cauză penală, de către un martor, expert sau interpret, atunci când această interdicţie este impusă de legea de procedură penală, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă. **(4) Nu constituie infracţiune fapta prin care sunt divulgate ori dezvăluite acte sau activităţi vădit ilegale comise de autorităţi într-o cauză penală.**		
Art. 278 **Încălcarea solemnităţii şedinţei** Întrebuinţarea de cuvinte ori gesturi jignitoare sau obscene, de natură să perturbe activitatea instanţei, de către o persoană care participă sau asistă la o procedură care se desfăşoară în faţa instanţei, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.	**Art. 272[1]** **Sfidarea organelor judiciare** Întrebuinţarea de cuvinte insultătoare ori gesturi obscene sau ameninţătoare la adresa integrităţii fizice a unui judecător, a unui procuror sau a unui organ de cercetare penală, de către o persoană care participă sau asistă la o procedură care se desfăşoară în faţa instanţei *sau a organului de urmărire penală*, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează întrebuinţarea de cuvinte insultătoare ori gesturi obscene sau ameninţătoare în mod nemijlocit la adresa integrităţii fizice a unui judecător, a unui procuror sau a unui organ de cercetare penală, poliţist sau	Art. 278 NCP reprezintă nu o incriminare nouă, ci o reformulare a actualului art. 272[1] din CP. Nu orice abatere judiciară sau, în general, atitudine ireverenţioasă constituie elementul material al infracţiunii, ci doar acelea de natură a periclita activitatea instanţei (exclusiv a instanţei). - Se renunţă la teza a II-a a actualei incriminări (*pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiei*).

LUMEAJUSTITIEI.RO

	jandarm, *pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiei.*	
Art. 279 **Ultrajul judiciar** (1) Ameninţarea, lovirea sau alte violenţe, vătămarea corporală, lovirile sau **vătămările cauzatoare de moarte** ori omorul, săvârşite împotriva unui **judecător sau procuror** aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate. (2) **Săvârşirea unei infracţiuni** împotriva unui judecător sau procuror **ori împotriva bunurilor acestuia**, în scop de intimidare sau de răzbunare, în legătură cu exercitarea atribuţiilor de serviciu, se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu jumătate. (3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează faptele comise în condiţiile alin. (2), dacă privesc un **membru de familie** al judecătorului sau al procurorului. (4) Dispoziţiile alin. (1) - (3) se	**ART. 239** **Ultrajul** (1) Ameninţarea săvârşită nemijlocit sau prin mijloace de comunicare directă contra unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii *ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii*, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) Lovirea sau orice acte de violenţă, săvârşite împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii *ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii*, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. (3) Vătămarea corporală, săvârşită împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii *ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii*, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 6 ani. (4) Vătămarea corporală gravă,	Nu reprezintă o incriminare nouă, ci o resistematizare a actualului art. 239 CP şi art. 239^1 CP, prin desprinderea şi incriminarea separată a faptei comise împotriva unui magistrat. Pe de o parte, se extinde sfera subiecţilor protejaţi (se adaugă, prin alin. 4, avocatul), pe de altă parte, se restrânge: funcţionarii publici în general şi, în particular, poliţistul şi, suplimentar, jandarmii vor fi ocrotiţi prin incriminarea prev. separat, în art. 257 NCP. Se extinde sfera faptelor vizate (se adaugă vătămările cauzatoare de moarte pe alin. 1, dar şi faptele care vizează bunurile persoanelor ocrotite, pe alin. 2). Se extinde protecţia acordată membrilor de familie (este inclus concubinul şi persoanele care au stabilit relaţii asemănătoare celor dintre părinţi şi copii); sunt protejate în raport de săvârşirea oricărei infracţiuni, nu doar în cazurile prev. de actualul art. 239^1 CP. - Alin. (1) NCP, resistematizând alin. (1)-(5) din art. 239 CP, nu mai reţine condiţia ca faptele în raport de care magistraţii sunt protejaţi să fie „*îndeplinite în exerciţiul funcţiunii*”; magistraţii sunt protejaţi doar dacă se află „în exercitarea atribuţiilor de serviciu” (?). - Considerându-se că avocaţii sunt expuşi aceloraşi riscuri ca şi magistraţii, potrivit alin. (4) se bucură de o protecţie identică (!). - Varianta agravată (alin. 2) implică intenţia directă (răzbunare sau intimidare). - În raport cu ceilalţi funcţionari publici, magistraţii şi avocaţii sunt protejaţi suplimentar, prin prevederea în art. 279 a unei pedepse majorate (de la 1/3 la 1/2).

LUMEAJUSTITIEI.RO

aplică în mod corespunzător şi faptelor comise împotriva unui **avocat** în legătură cu exercitarea profesiei.	săvârşită împotriva unui funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat, aflat în exerciţiul funcţiunii *ori pentru fapte îndeplinite în exerciţiul funcţiunii*, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani. (5) Dacă faptele prevăzute în alin. 1 - 4 sunt săvârşite împotriva unui judecător sau procuror, organ de cercetare penală, expert, executor judecătoresc, poliţist, jandarm ori militar, limitele pedepsei se majorează cu jumătate. **Art. 239[1]** **Cazuri speciale de pedepsire** În cazul infracţiunilor prevăzute de art. 180 - 183, art. 189 şi art. 193, săvârşite împotriva *soţului sau a unei rude apropiate* a uneia dintre persoanele prevăzute în art. 239 alin. 5, în scop de intimidare sau de răzbunare în legătură cu exercitarea de către aceste persoane a atribuţiilor de serviciu, limitele pedepsei se majorează cu jumătate.	
Art. 280 **Cercetarea abuzivă** (1) Întrebuinţarea de promisiuni, ameninţări sau violenţe împotriva unei	**Art. 266 alin. 2** **Arestarea nelegală şi cercetarea abuzivă** Întrebuinţarea de promisiuni, ameninţări sau violenţe	- Alin. (1) NCP califică subiectul activ al infracţiunii (organ de cercetare penală, procuror, judecător) şi detaliază şi extinde scopul în care fapta trebuie săvârşită pentru a fi infracţiune: pentru a determina o persoană să dea ori să nu dea declaraţii ori să şi le retragă, sau să dea declaraţii mincinoase. Se majorează pedeapsa şi, suplimentar, este prevăzută pedeapsa complementară a

LUMEAJUSTITIEI.RO

persoane urmărite sau judecate într-o cauză penală, **de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător, pentru a o determina să dea ori să nu dea declaraţii, să dea declaraţii mincinoase ori să îşi retragă declaraţiile,** se pedepseşte cu închisoarea de la **2 la 7 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.** (2) **Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează producerea, falsificarea ori ticluirea de probe nereale de către un organ de cercetare penală, un procuror sau un judecător.**	împotriva unei persoane aflate în curs de cercetare, anchetă penală ori de judecată, pentru obţinerea de declaraţii, se pedepseşte cu închisoare de la *unu la 5 ani*.	interzicerii exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică (vezi art. 66 alin. 2 NCP). Distinct, este incriminată fapta comisă de către acelaşi subiect activ calificat, de a produce, falsifica sau ticlui probe nereale (alin. 2).
Art. 281 **Supunerea la rele tratamente** (1) Supunerea unei persoane la executarea unei pedepse, măsuri de siguranţă sau educative în alt mod decât cel prevăzut de dispoziţiile legale se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică. (2) Supunerea la *tratamente degradante ori inumane* a unei persoane aflate în stare de reţinere, deţinere ori în executarea unei măsuri de siguranţă sau educative, **privative de libertate**, se	**Art. 266 alin. (1)** **„~~Reţinerea sau arestarea nelegală~~**, ori supunerea unei persoane la executarea unei pedepse, măsuri de siguranţă sau educative, în alt mod decât cel prevăzut prin dispoziţiile legale, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani*”*. **Art. 267** **Supunerea la rele tratamente** Supunerea la *rele* tratamente a unei persoane aflate în stare de reţinere, deţinere ori în executarea unei măsuri de siguranţă sau educative, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.	- Alin. (1) NCP reia teza a II-a a art. 266 alin. (1) din CP în vigoare, menţinând pedeapsa însă completând-o în mod obligatoriu cu interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică. Actuala reglementare (art. 267 CP) se regăseşte, cu unele modificări, în conţinutul alin. (2) din art. 281 din NCP. Diferă sancţiunea (se adaugă pedeapsa complementară) şi calificarea tratamentelor (în viitoarea incriminare se cere a fi „*degradante ori inumane*”, faţă de reglementarea actuală: „*rele*”).

LUMEAJUSTITIEI.RO

pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani **şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică**.		
Art. 282 **Tortura** (1) Fapta funcţionarului public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat sau a altei persoane care acţionează la instigarea sau cu consimţământul expres ori tacit al acestuia de a provoca unei persoane puternice suferinţe fizice ori psihice: a) în scopul obţinerii de la această persoană sau de la o terţă persoană informaţii sau **declaraţii**; b) în scopul pedepsirii ei pentru un act pe care aceasta sau o terţă persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis; c) în scopul de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei ori de a intimida sau a face presiuni asupra unei terţe persoane; d) pe un motiv bazat pe orice formă de discriminare, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi **interzicerea exercitării unor drepturi.** (2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) a avut ca urmare o vătămare corporală, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi	**Art. 267[1]** **Tortura** Fapta prin care se provoacă unei persoane, *cu intenţie, o durere* sau suferinţe puternice, fizice ori psihice, îndeosebi cu scopul de a obţine de la această persoană sau de la o persoană terţă informaţii sau *mărturisiri*, de a o pedepsi pentru un act pe care aceasta sau o terţă persoană l-a comis ori este bănuită că l-a comis, de a o intimida sau de a face presiuni asupra ei ori de a intimida sau a face presiuni asupra unei terţe persoane, sau pentru oricare alt motiv bazat pe o formă de discriminare oricare ar fi ea, atunci când o asemenea durere sau astfel de suferinţe sunt aplicate de către un agent al autorităţii publice sau de orice altă persoană care acţionează *cu titlu oficial* sau la instigarea ori cu consimţământul expres sau tacit al unor asemenea persoane, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani. Dacă fapta prevăzută la alin. 1 a avut vreuna din urmările arătate în art. 181 sau 182,	Art. 282 NCP reia, în esenţă, incriminarea din art. 267[1] CP, cu unele deosebiri. Se renunţă la calificarea („*cu titlu oficial*") acţiunii desfăşurate de către persoana instigată de către funcţionarul public să provoace suferinţa. Se renunţă la precizarea expresă a *intenţiei* ca formă a vinovăţiei (rezultă, implicit, din scopul calificat urmărit). Se modifică, parţial, scopul urmărit prin provocarea suferinţelor (obţinerea *mărturisirilor* – despre sine – e înlocuit cu obţinerea *declaraţiilor*). - Alin. (2) NCP – sancţiune suplimentară obligatorie: pedeapsa complementară. - Alin. (3) NCP – *idem*, cu precizarea că se renunţă la pedeapsa detenţiunii pe viaţă. Tentativa este incriminată numai pentru alin. (1) pentru că, oricum, rezultatul nu se produce (pe alin. 2 şi 3)

LUMEAJUSTITIEI.RO

interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Tortura ce a avut ca urmare moartea victimei se pedepseşte cu închisoarea de la 15 la 25 de ani şi **interzicerea exercitării unor drepturi**. (4) Tentativa la infracţiunea prevăzută **în alin. (1)** se pedepseşte. (5) Nicio împrejurare excepţională, oricare ar fi ea, fie că este vorba de stare de război sau de ameninţări cu războiul, de instabilitate politică internă sau de orice altă stare de excepţie, nu poate fi invocată pentru a justifica tortura. De asemenea, nu poate fi invocat ordinul superiorului ori al unei autorităţi publice. (6) Nu constituie tortură durerea sau suferinţele ce rezultă exclusiv din sancţiuni legale şi care sunt inerente acestor sancţiuni sau sunt ocazionate de ele.	pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani. Tortura care a avut ca urmare moartea victimei se pedepseşte *cu detenţiune pe viaţă* sau cu închisoare de la 15 la 25 ani. Tentativa se pedepseşte. Nici o împrejurare excepţională, oricare ar fi ea, fie că este vorba de stare de război sau de ameninţări cu războiul, de instabilitate politică internă sau de orice altă stare de excepţie, nu poate fi invocată pentru a justifica tortura; de asemenea, nu poate fi invocat nici ordinul superiorului sau al unei autorităţi publice. Faptele prevăzute în alin. 1 nu constituie infracţiunea de tortură dacă durerea sau suferinţele rezultă exclusiv din sancţiuni legale şi sunt inerente acestor sancţiuni sau ocazionate de ele.	
Art. 283 **Represiunea nedreaptă** (1) Fapta de a pune în mişcare acţiunea penală, de a lua o măsură preventivă neprivativă de libertate ori de a trimite în judecată o persoană, **ştiind că este nevinovată**, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 3	**Art. 268** **Represiunea nedreaptă** Fapta de a pune în mişcare acţiunea penală, de a dispune ~~*arestarea*~~, de a trimite în judecată sau de a condamna pe o persoană, ştiind că este nevinovată, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.	Art. 283 alin. (1) din NCP, reia, în general, tezele art. 268 CP (adăugând măsurile preventive neprivative de libertate şi nereţinând arestarea – care se va regăsi în alin. 2), reducând limitele pedepsei la care se adaugă, în mod obligatoriu, interzicerea ocupării unei funcţii publice. Art. 283 alin. (2) NCP preia, cu modificări, art. 266 alin. (1) teza I din CP în vigoare, extinzând incriminarea şi cu privire la hotărârile judecătoreşti de condamnare. O altă deosebire faţă de reglementarea actuală este aceea că, în NCP se prevede expres intenţia ca formă a vinovăţiei. Condiţia expresă stipulată în NCP (*„ştiind că este nevinovată”)* urmează a fi dovedită de

LUMEAJUSTITIEI.RO

ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică. (2) Reţinerea sau arestarea ori **condamnarea unei persoane**, **ştiind că este nevinovată**, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică.	**Art. 266 alin. (1)** **Arestarea nelegală şi cercetarea abuzivă** Reţinerea sau arestarea nelegală, ~~ori supunerea unei persoane la executarea unei pedepse, măsuri de siguranţă sau educative, în alt mod decât cel prevăzut prin dispoziţiile legale~~, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.	către acuzare, în regimul dreptului comun (date, indicii, prezumţii simple, mijloace de probă). Teza a II-a a art. 266 alin. (1) din actualul CP se regăseşte în art. 281 alin. (1) din NCP.
Art. 284 **Asistenţa şi reprezentarea neloială** (1) Fapta avocatului sau a reprezentantului unei persoane care, în înţelegere frauduloasă cu o persoană cu interese contrare în aceeaşi cauză, în cadrul unei proceduri judiciare sau notariale, vatămă interesele clientului sau ale persoanei reprezentate se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează înţelegerea frauduloasă dintre avocat sau reprezentantul unei persoane şi un terţ interesat de soluţia ce se va pronunţa în cauză, în scopul vătămării intereselor clientului sau ale persoanei reprezentate. (3) Acţiunea penală se pune în	-	Incriminare nouă. Corespondent faptului că avocatului i se acordă o protecţie specială prin legea penală, noua incriminare sancţionează şi nerespectarea, de către acesta, a normelor de etică profesională, atât în cadrul activităţii judiciare, cât şi a celei notariale. - Alin. (2) - producerea urmăririi imediate (vătămarea interesului clientului) nu mai este o condiţie de existenţă a infracţiunii [ca în (alin. (1)] fiind suficient ca fapta să fie săvârşită în acest scop (intenţie directă). Subiect activ - avocatul sau reprezentantul unei persoane (legal sau convenţional). Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă.

LUMEAJUSTITIEI.RO

mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.		
Art. 285 **Evadarea** (1) Evadarea din starea legală de reţinere sau de deţinere se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani. (2) Când evadarea este săvârşită prin folosire de violenţe sau arme, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Se consideră evadare: a) neprezentarea nejustificată a persoanei condamnate la locul de deţinere, la expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate; b) părăsirea, fără autorizare, de către persoana condamnată, a locului de muncă, aflat în exteriorul locului de deţinere. (4) Pedeapsa aplicată pentru infracţiunea de evadare se adaugă la **restul** rămas neexecutat din pedeapsă la data evadării. (5) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) se pedepseşte.	**Art. 269** **Evadarea** Evadarea din starea legală de reţinere sau de deţinere se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani. Dacă fapta este săvârşită prin folosire de violenţe, de arme sau de *alte instrumente* ori *de către doua sau mai multe persoane împreună*, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 8 ani. Pedeapsa aplicată pentru infracţiunea de evadare se adaugă la *pedeapsa* ce se execută, fără a se putea depăşi maximul general al închisorii. Tentativa se pedepseşte.	- Alin. (1) NCP - majorează limita maximă. - Alin. (2) NCP - simplifică varianta calificată renunţând la două ipoteze (*alte instrumente, ori de către două sau mai multe persoane împreună*) şi micşorează pedeapsa (atât minimul cât şi maximul) adăugând obligativitatea interzicerii unor drepturi. - Alin. (4) NCP - Pedeapsa aplicată pentru infracţiunea de evadare se adaugă la restul rămas neexecutat din pedeapsa la data evadării (şi nu la pedeapsa ce se execută, conform codului actual).
Art. 286 **Înlesnirea evadării** (1) Înlesnirea prin orice mijloace a evadării se pedepseşte cu	**Art. 270** **Înlesnirea evadării** Înlesnirea prin orice mijloace a evadării se pedepseşte cu	Art. 286 NCP resistematizează art. 270 din CP actual. - Alin. (3) NCP incriminează distinct fapta săvârşită de către o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel reţinut sau deţinut, limitele speciale ale pedepsei majorându-se cu o treime.

LUMEAJUSTITIEI.RO

închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Înlesnirea evadării: a) săvârşită prin folosire de violenţe, arme, substanţe narcotice sau paralizante; b) a două sau mai multor persoane **în aceeaşi împrejurare;** c) unei persoane reţinute sau arestate pentru o infracţiune sancţionată de lege cu pedeapsa detenţiunii pe viaţă ori cu pedeapsa închisorii de 10 ani sau mai mare ori condamnate la o astfel de pedeapsă se sancţionează cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) sunt săvârşite de o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel reţinut sau deţinut, limitele speciale ale pedepsei **se majorează cu o treime**. (4) Înlesnirea evadării, săvârşită din culpă, de către o persoană care avea îndatorirea de a-l păzi pe cel care a evadat, se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani. (5) Tentativa la infracţiunile prevăzute în alin. (1) - (3) se pedepseşte.	închisoare de la unu la 5 ani, iar dacă fapta s-a săvârşit de către o persoană care avea îndatorirea de a păzi pe cel care a evadat, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. Înlesnirea evadării în condiţiile art. 269 alin. 2 se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 8 ani, iar dacă fapta este săvârşită de o persoană care avea îndatorirea de a păzi pe cel care a evadat, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani. Înlesnirea evadării unei persoane reţinute, arestate sau condamnate pentru o infracţiune pentru care legea prevede o pedeapsă mai mare de 10 ani, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani, iar dacă fapta este săvârşită de o persoană care avea îndatorirea de a păzi pe cel care a evadat, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 12 ani. Înlesnirea evadării săvârşită din culpă, de către o persoană care avea îndatorirea de a păzi pe cel care a evadat, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani. Tentativa la faptele prevăzute în alin. 1, 2 şi 3 se pedepseşte.	- Alin. (2) lit. a NCP - faţă de varianta din actualul cod (*alte instrumente*) ce particularizează varianta calificată cu două cazuri (*substanţe narcotice sau paralizante*). - Alin. (2) lit. b - reformulează varianta din actualul cod (două sau mai multe persoane împreună/în aceeaşi împrejurare). Limita maximă a pedepsei pentru alin. (1) şi (2) este redusă.
Art. 287	**Art. 271**	Conţinutul constitutiv al infracţiunii se modifică în totalitate faţă de reglementarea

LUMEAJUSTITIEI.RO

Nerespectarea hotărârilor judecătoreşti (1) Nerespectarea unei hotărâri judecătoreşti săvârşită prin: a) împotrivirea la executare, prin opunerea de rezistenţă faţă de organul de executare; b) refuzul organului de executare de a pune în aplicare o hotărâre judecătorească, prin care este obligat să îndeplinească un anumit act; c) refuzul de a sprijini organul de executare în punerea în aplicare a hotărârii, de către persoanele care au această obligaţie conform legii; d) neexecutarea hotărârii judecătoreşti prin care s-a dispus reintegrarea în muncă a unui salariat; e) neexecutarea hotărârii judecătoreşti privind plata salariilor în termen de 15 zile de la data cererii de executare adresate angajatorului de către partea interesată; f) nerespectarea hotărârilor judecătoreşti privind stabilirea, plata, actualizarea şi recalcularea pensiilor; g) împiedicarea unei persoane de a folosi, în tot sau în parte, un imobil deţinut în baza unei hotărâri judecătoreşti, de către cel căruia îi este opozabilă	**Nerespectarea hotărârilor judecătoreşti** (1) Împotrivirea la executarea unei hotărâri judecătoreşti, prin ameninţare faţă de organul de executare, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani, iar dacă fapta a fost săvârşită prin acte de violenţă, pedeapsa este de la unu la 5 ani. (2) Împiedicarea unei persoane de a folosi o locuinţă ori parte dintr-o locuinţă sau imobil, deţinute în baza unei hotărâri judecătoreşti, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (3) Dacă fapta prevăzută în alin. 2 se săvârşeşte prin ameninţare, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani, iar dacă fapta a fost săvârşită prin acte de violenţă, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani.	actuală (art. 271). Subiecţi activi ai infracţiunii pot fi : - orice persoană (lit. a); - organul de executare (executorul judecătoresc, reprezentantul unei instituţii, organul de poliţie etc.); - persoane care au obligaţia legală de a sprijini organul de executare; - persoana responsabilă din cadrul unei persoane juridice care nu execută hotărârea prin care s-a dispus reintegrarea în muncă a unui salariat sau plata salariilor; - persoana responsabilă din cadrul organului competent care nu pune în executare hotărârea privind pensiile; - persoana căreia îi este opozabilă o hotărâre judecătorească şi care împiedică folosirea unui imobil; - faptele prevăzute la lit. d-g sunt urmărite la plângere prealabilă; - Alin. (4) şi (5) ale art. 271 din actualul cod se vor regăsi, ca incriminare distinctă, în art. 288 din NCP, cu modificări. Dacă împotrivirea la executare se realizează prin acte de ameninţare sau acte de violenţă, după caz, urmează a se reţine şi infracţiunea de ultraj, prev. de art. 257 NCP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

hotărârea, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (2) În cazul faptelor prevăzute în lit. d) - g), acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.		
Art. 288 **Neexecutarea sancţiunilor penale** (1) Sustragerea de la executare ori neexecutarea conform legii a unei pedepse complementare ori accesorii sau a măsurii de siguranţă prevăzute în art. 108 lit. b) şi lit. c), de către persoana fizică faţă de care s-au dispus aceste sancţiuni, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă. (2) Sustragerea de la executarea unei măsuri educative privative de libertate prin părăsirea fără drept a centrului educativ sau a centrului de detenţie ori prin neprezentarea după expirarea perioadei în care s-a aflat legal în stare de libertate se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (3) Neexecutarea, de către mandatar sau administrator, a	**Art. 271** **Nerespectarea hotărârilor judecătoreşti** (4) Nerespectarea hotărârilor judecătoreşti, prin sustragerea de la executarea măsurilor de siguranţă prevăzute în art. 112 lit. c), d) şi g), se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă. (5) Nerespectarea hotărârilor judecătoreşti, prin neexecutarea, cu rea-credinţă, a pedepselor complementare aplicate persoanelor juridice, prevăzute în art. 71^4 şi art. 71^5 alin. 2, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.	O nouă incriminare rezultată din resistematizarea şi preluarea, cu modificări, a alin. (4) şi (5) ale actualului art. 271 CP. Subiecţi activi pot fi : a) o persoană fizică faţă de care s-a dispus : - pedeapsa accesorie - pedeapsa complementară - măsura de siguranţă a internării medicale - măsura de siguranţă a interzicerii ocupării unei funcţii sau exercitării unei profesii. b) minorul sau minorul devenit major faţă de care s-a dispus măsura educativă a internării într-un centru educativ sau într-un centru de detenţie. c) mandatarul sau administratorul unei societăţi care nu execută pedeapsa complementară a dizolvării sau suspendării activităţii aplicată persoanei juridice.

LUMEAJUSTITIEI.RO

pedepselor complementare aplicate unei persoane juridice dintre cele prevăzute în art. 141 se pedepseşte cu amendă.		
ART. 289 Luarea de mită *(1) Fapta funcţionarului public care, direct ori indirect, pentru sine sau pentru altul, pretinde ori primeşte bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase, în legătură cu îndeplinirea, neîndeplinirea, urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau în legătură cu îndeplinirea unui act contrar acestor îndatoriri, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârşit fapta.* (2) Fapta prevăzută în alin. (1), săvârşită de una dintre persoanele prevăzute în art. 175 alin. (2), constituie infracţiune numai când este comisă în legătură cu neîndeplinirea, întârzierea îndeplinirii unui act privitor la îndatoririle sale legale sau în legătură cu efectuarea unui act contrar acestor îndatoriri.	**ART. 254 Luarea de mită** (1) Fapta funcţionarului care, direct sau indirect, pretinde ori primeşte bani sau alte foloase care nu i se cuvin ori acceptă promisiunea unor astfel de foloase sau nu o respinge, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act contrar acestor îndatoriri, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Fapta prevăzută în alin. 1, dacă a fost săvârşită de un funcţionar cu atribuţii de control, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi. (3) Banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul luării de mită se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani. **ART. 256 Primirea de foloase necuvenite**	Elementul material al formei tip a infracţiunii, astfel cum este reglementată în alin.1 al art.289 din NCP, se deosebeşte de actuala reglementare prin excluderea incriminării faptei în varianta nerespingerii promisiunii. Totodată, noul text foloseşte sintagma „în legătură cu” în locul celei „în scopul de”, consecinţa imediată fiind irelevanţa penală a criteriului „timp” cel care, în esenţă, distinge luarea de mită de primirea de foloase necuvenite din actuala reglementare. Drept urmare, câtă vreme incriminarea ca luare de mită nu mai depinde de situarea în timp a activităţii de pretindere, primire sau acceptare anterior îndeplinirii actului de serviciu „cumpărat”, condiţionându-l, nici activitatea similară consecutiv îndeplinirii actului nu mai primeşte relevanţă penală distinctă. În concluzie, deşi aparent s-ar putea susţine dezincriminarea infracţiunii de primire de foloase necuvenite, în realitate fapta care în actuala reglementare justifică respectiva încadrare juridică, va primi, conform NCP, încadrarea în luare de mită. Legea veche este lege penală mai favorabilă. Noul text introduce ca variantă a infracţiunii şi săvârşirea faptei în legătură cu „urgentarea îndeplinirii unui act” ce intră în îndatoririle de serviciu ale făptuitorului, modalitate neincriminată în prezent. Limita maximă a pedepsei pentru forma tip a infracţiunii scade de la 15 ani la 10 ani, iar pedeapsa complementară ce poate fi aplicată este doar aceea a interzicerii exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică ori de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârşit fapta, iar nu oricare dintre pedepsele complementare prevăzute de lege. Fapta săvârşită de un funcţionar cu atribuţii de control nu mai este incriminată distinct. Alin.2 al art.289 din NCP reduce sfera modalităţilor în care fapta săvârşită de una dintre persoanele prevăzute în art.175 alin.2 este incriminată, nemaifiind prevăzută modalitatea comiterii acesteia în legătură cu îndeplinirea şi cu urgentarea îndeplinirii unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu. Raţiunea ar fi aceea că, persoanele prevăzute în art.175 alin.2, datorită însuşi statutului lor special, pot percepe un cost suplimentar pentru efectuarea unui act ce intră în atribuţiile lor de serviciu în regim de urgenţă, fără ca prin aceasta să perturbe încrederea în exercitarea cu onestitate a atribuţiilor de serviciu de către funcţionarul public respectiv şi tot astfel, în schimbul unei contraprestaţii (onorariu etc.) care nu ar putea primi relevanţă penală, îşi pun cunoştinţele, experienţa, aptitudinile etc. la dispoziţia celui care apelează la serviciile

LUMEAJUSTITIEI.RO

(3) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.	(1) Primirea de către un funcţionar, direct sau indirect, de bani ori de alte foloase, după ce a îndeplinit un act în virtutea funcţiei sale şi la care era obligat în temeiul acesteia, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. (2) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani.	lor. Limitele speciale de pedeapsă sunt aceleaşi cu cele prevăzute în alin.1. Alin.3 al art.289 din NCP nu mai restrânge sfera persoanelor de la care se poate dispune confiscarea doar la persoana condamnatului, având în vedere posibilitatea confiscării extinse, şi nici nu mai limitează această măsură la echivalentul în bani a foloaselor cuvenite, orice bun susceptibil de evaluare putând fi supus confiscării.
ART. 290 Darea de mită (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în condiţiile arătate în art. 289, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani. (2) Fapta prevăzută în alin. (1) nu constituie infracţiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita. (3) Mituitorul nu se pedepseşte dacă denunţă fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta. (4) Banii, valorile sau orice alte bunuri date se restituie persoanei care le-a dat, dacă acestea au fost date în cazul prevăzut în alin. (2) sau date după denunţul prevăzut în alin.	**ART. 255 Darea de mită** (1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, în modurile şi scopurile arătate în art. 254, se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. (2) Fapta prevăzută în alineatul precedent nu constituie infracţiune atunci când mituitorul a fost constrâns prin orice mijloace de către cel care a luat mita. (3) Mituitorul nu se pedepseşte dacă denunţă autorităţii fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea infracţiune. (4) Dispoziţiile art. 254 alin. 3 se aplică în mod corespunzător, chiar dacă oferta nu a fost urmată de acceptare. (5) Banii, valorile sau orice	Cele arătate la articolul anterior îşi menţin valabilitatea şi în cazul alin.1 al art.290 din NCP în ceea ce priveşte condiţiile de incriminare a faptei. Limitele speciale ale pedepsei prevăzute pentru forma tip a infracţiunii sunt majorate. Dispoziţiile alin.2 şi 3 sunt similare actualei reglementări. Alin.4 al art.290 NCP este doar aparent identic cu cel al alin.5 din art.255 al Codului penal în vigoare, restituirea bunurilor către persoana care le-a dat fiind condiţionată de existenţa denunţului între momentul pretinderii şi cel al predării bunurilor de către denunţător. Alin.5 se regăseşte parţial în dispoziţiile alin.4 din art.255 al Codului penal în vigoare, păstrându-şi valabilitatea, consideraţiile făcute la alin.3 din art.289 NCP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

(3). (5) Banii, valorile sau orice alte bunuri oferite sau date sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.	alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat în cazurile arătate în alin. 2 şi 3.	
ART. 291 Traficul de influenţă (1) Pretinderea, primirea ori acceptarea promisiunii de bani sau alte foloase, direct sau indirect, pentru sine sau pentru altul, săvârşită de către o persoană care are influenţă sau lasă să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar public şi care promite că îl va determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani. (2) Banii, valorile sau orice alte bunuri primite sunt supuse confiscării, iar când acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.	**ART. 257 Traficul de influenţă** (1) Primirea ori pretinderea de bani sau alte foloase ori acceptarea de promisiuni, de daruri, direct sau indirect, pentru sine ori pentru altul, săvârşită de către o persoană care are influenţă sau lasă să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar pentru a-l determina să facă ori să nu facă un act ce intră în atribuţiile sale de serviciu, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 10 ani. (2) Dispoziţiile art. 256 alin. 2 se aplică în mod corespunzător.	Textul NCP circumstanţiază sfera subiectelor asupra cărora se exercită traficul de influenţă la funcţionarul public, în sfera căruia intră, astfel cum arătam anterior, funcţionarul din actuala reglementare, iar ca modalităţi alternative de comitere a faptei prevede, alături de îndeplinirea ori neîndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale funcţionarului public, şi urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui astfel de act, respectiv îndeplinirea unui act contrar, ceea ce asigură corelarea cu infracţiunea de luare de mită în ceea ce priveşte comportamentul funcţionarului public. Limita maximă a pedepsei este redusă de la 10 la 7 ani închisoare. Ca şi în cazul dării de mită această măsură nu este limitată la echivalentul în bani a foloaselor cuvenite, orice bun susceptibil de evaluare putând fi supus confiscării.
ART. 292 Cumpărarea de influenţă *(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori alte foloase, pentru sine sau pentru altul,*	***Art.6[1] din Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie*** (1) Promisiunea, oferirea sau	Textul NCP circumstanţiază sfera subiectelor asupra cărora se exercită traficul de influenţă la funcţionarul public, în sfera căruia intră, astfel cum arătam anterior, funcţionarul din actuala reglementare, iar ca modalităţi alternative de comitere a faptei prevede alături de îndeplinirea ori neîndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle de serviciu ale funcţionarului public şi urgentarea ori întârzierea îndeplinirii unui astfel de

LUMEAJUSTITIEI.RO

direct ori indirect, unei persoane care are influenţă sau lasă să se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar public, pentru a-l determina pe acesta să îndeplinească, să nu îndeplinească, să urgenteze ori să întârzie îndeplinirea unui act ce intră în îndatoririle sale de serviciu sau să îndeplinească un act contrar acestor îndatoriri, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Făptuitorul nu se pedepseşte dacă denunţă fapta mai înainte ca organul de urmărire penală să fi fost sesizat cu privire la aceasta. (3) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat, dacă au fost date după denunţul prevăzut în alin. (2). (4) Banii, valorile sau orice alte bunuri date sau oferite sunt supuse confiscării, iar dacă acestea nu se mai găsesc, se dispune confiscarea prin echivalent.	darea de bani, de daruri ori alte foloase, direct sau indirect, unei persoane care are influenţă sau lasă sa se creadă că are influenţă asupra unui funcţionar, pentru a-l determina să facă ori sa nu facă un act ce intra in atribuţiile sale de serviciu, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 10 ani. (2) Făptuitorul nu se pedepseşte dacă denunţa autorităţii fapta mai înainte ca organul de urmărire să fi fost sesizat pentru acea fapta. (3) Banii, valorile sau orice alte bunuri care au făcut obiectul infracţiunii prevăzute la alin. (1) se confiscă, iar dacă acestea nu se găsesc, condamnatul este obligat la plata echivalentului lor în bani. (4) Banii, valorile sau orice alte bunuri se restituie persoanei care le-a dat in cazul prevăzut la alin. (2).	act, respectiv îndeplinirii unui act contrar, ceea ce asigură corelarea cu infracţiunea de luare de mită în ceea ce priveşte comportamentul funcţionarului public. Noul text introduce ca variantă a infracţiunii şi săvârşirea faptei în legătură cu „urgentarea îndeplinirii unui act” ce intră în îndatoririle de serviciu ale făptuitorului, modalitate neincriminată în prezent. Limita maximă a pedepsei este redusă de la 10 la 7 ani închisoare. Ca şi în cazul dării de mită această măsură nu este limitată la echivalentul în bani a foloaselor cuvenite, orice bun susceptibil de evaluare putând fi supus confiscării.
ART. 293 Fapte săvârşite de către membrii instanţelor de arbitraj sau în legătură cu aceştia Dispoziţiile art. 289 şi art. 290 se aplică în mod corespunzător	*Fără corespondent*	Prevederea a fost introdusă ca urmare a ratificării de către România a Protocolului adiţional la Convenţia penală a Consiliului Europei privind corupţia (Legea nr.260/2004). Din formularea textului de lege rezultă că la infracţiunea de trafic de influenţă legiuitorul a ales să lase în afara incriminării traficarea influenţei persoanelor prevăzute în art.293 din Codul penal. Potrivit art.7 din Legea nr.78/2000, fapta de trafic de influenţă este mai gravă dacă se

LUMEAJUSTITIEI.RO

şi persoanelor care, pe baza unui acord de arbitraj, sunt chemate să pronunţe o hotărâre cu privire la un litigiu ce le este dat spre soluţionare de către părţile la acest acord, indiferent dacă procedura arbitrală se desfăşoară în baza legii române ori în baza unei alte legi.		săvârşeşte *de către* una dintre persoanele prevăzute în NCP la art.293, dar nu *în legătură* cu acestea. Tot astfel, la infracţiunea de cumpărare de influenţă legiuitorul a ales să lase în afara incriminării cumpărarea influenţei persoanelor prevăzute în art.293.
ART. 294 Fapte săvârşite de către funcţionari străini sau în legătură cu aceştia Prevederile prezentului capitol se aplică în privinţa următoarelor persoane, dacă, prin tratatele internaţionale la care România este parte, nu se dispune altfel: a) funcţionarilor sau persoanelor care îşi desfăşoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuţii similare în cadrul unei organizaţii publice internaţionale la care România este parte; b) membrilor adunărilor parlamentare ale organizaţiilor internaţionale la care România este parte; *c) funcţionarilor sau persoanelor care îşi desfăşoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor*	**Art.8[1] din Legea nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie** Prevederile art. 254-257 din Codul penal si ale art. 6^1 si 8^2 din prezenta lege se aplică în mod corespunzător şi următoarelor persoane: a) funcţionarilor sau persoanelor care îşi desfăşoară activitatea pe baza unui contract de muncă ori altor persoane care exercită atribuţii similare în cadrul unei organizaţii publice internaţionale la care România este parte; b) membrilor adunărilor parlamentare ale organizaţiilor internaţionale la care România este parte; c) funcţionarilor sau persoanelor care îşi desfăşoară activitatea pe baza unui contract de munca ori altor	Nu există diferenţe faţă de actuala reglementare în ceea ce priveşte sfera persoanelor implicate în fapte de corupţie, singurul element de diferenţiere constituindu-l prevederea din legea nouă care lasă posibilitatea neaplicării dispoziţiilor art.294 NCP în situaţia în care se dispune altfel prin tratatele internaţionale la care România este parte.

LUMEAJUSTITIEI.RO

persoane care exercită atribuţii similare, în cadrul Uniunii Europene; d) persoanelor care exercită funcţii juridice în cadrul instanţelor internaţionale a căror competenţă este acceptată de România, precum şi funcţionarilor de la grefele acestor instanţe; e) funcţionarilor unui stat străin; f) membrilor adunărilor parlamentare sau administrative ale unui stat străin; *g) juraţilor din cadrul unor instanţe străine.*	persoane care exercită atribuţii similare în cadrul Comunitarilor Europene; d) persoanelor care exercita funcţii judiciare în cadrul instanţelor internaţionale a căror competenţă este acceptată de România, precum şi funcţionarilor de la grefele acestor instanţe; e) funcţionarilor unui stat străin; f) membrilor adunărilor parlamentare sau administrative ale unui stat străin.	
ART. 295 Delapidarea (1) Însuşirea, folosirea sau traficarea de către un funcţionar public, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică. (2) Tentativa se pedepseşte.	**ART. 215^1 Delapidarea** (1) Însuşirea, folosirea sau traficarea, de către un funcţionar, în interesul său ori pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri pe care le gestionează sau le administrează, se pedepsesc cu închisoare de la unu la 15 ani. (2) În cazul în care delapidarea a avut consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi. **ART.222 Sancţionarea tentativei**	Dacă în reglementarea în vigoare delapidarea face parte din categoria infracţiunilor contra patrimoniului, în NCP ea este inclusă în cea a infracţiunilor de serviciu, în considerarea vătămării în principal a relaţiilor sociale ce guvernează normala desfăşurare a raporturilor de serviciu şi abia în subsidiar a celor ce afectează patrimoniul persoanei juridice. Reglementările sunt aproape similare, singurele deosebiri vizând subiectul activ, funcţionarul public în NCP, în sfera căruia este inclus şi funcţionarul din actuala reglementare, limitele de pedeapsă şi obligativitatea aplicării pedepsei complementare, expres individualizate de legiuitor. NCP nu mai prevede în acelaşi articol forma agravată prevăzută în alin.2 al art.215^1 din Codul penal în vigoare, dispoziţia echivalentă acestuia regăsindu-se în art.309 NCP..

LUMEAJUSTITIEI.RO

	Tentativa infracţiunilor prevăzute în art.208 – 212, 215, 215[1], 217 şi 218 se pedepseşte.	
ART. 296 Purtarea abuzivă (1) Întrebuinţarea de expresii jignitoare faţă de o persoană de către cel aflat în exercitarea atribuţiilor de serviciu se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă. (2) Ameninţarea ori lovirea sau alte violenţe săvârşite în condiţiile alin. (1) se sancţionează cu pedeapsa prevăzută de lege pentru acea infracţiune, ale cărei limite speciale se majorează cu o treime.	**ART. 250 Purtarea abuzivă** (1) Întrebuinţarea de expresii jignitoare faţă de o persoană, de către un funcţionar public în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă. (2) Ameninţarea săvârşită de către un funcţionar public, în condiţiile alin. 1, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă. (3) Lovirea sau alte acte de violenţă săvârşite de către un funcţionar public, în condiţiile alin. 1, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (4) Vătămarea corporală săvârşită de către un funcţionar public, în condiţiile alin. 1, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 6 ani. (5) Vătămarea corporală gravă săvârşită de către un funcţionar public, în condiţiile alin. 1, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani.	Dacă în privinţa elementului material cele două reglementări nu se deosebesc, în ceea ce priveşte subiectul activ, în NCP acesta poate fi orice persoană aflată în exercitarea atribuţiilor de serviciu, sfera acestuia fiind vădit extinsă faţă de reglementarea actuală care viza doar funcţionarul public. Totodată, alin.2 al art.296 din NCP preia doar alin.2, 3, 4 şi parţial 5 (câtă vreme la art.193 alin.2 din NCP sunt prevăzute consecinţele incluse în prezent în art.181 şi art.182 alin.1 din Codul penal în vigoare) ale art.250 din Codul penal în vigoare, ca variantă agravată ale infracţiunii de purtare abuzivă. În cazul producerii celorlalte consecinţele prevăzute în alin.5 ale art.250 din actuala reglementare (în ipoteza săvârşirii infracţiunii prevăzute de art.182 alin.2 din Codul penal în vigoare), pot fi incidente, după caz, regulile concursului de infracţiuni. Justeţea opţiunii legiuitorului este discutabilă câtă vreme dacă nu este săvârşită niciuna dintre faptele care ar justifica incidenţa art.296 din NCP, fapta persoanei aflată în exercitarea atribuţiilor de serviciu care produce consecinţele infracţiunii de vătămare corporală gravă, incriminate în prezent în art.182 alin.2, va determina incriminarea faptei exclusiv în acest articol, deşi din punctul de vedere al pericolului social faptele sunt vădit mai grave decât cele avute în vedere de alin.2 al art.296 din NCP. Limita maximă a pedepsei închisorii prevăzută în alin.1 al art.296 din NCP se micşorează, iar alin.2 al aceluiaşi articol trimite în ceea ce priveşte modul de calcul al pedepsei, la pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunile de ameninţare şi, respectiv, lovire sau alte violenţe, din compararea acestora rezultând că şi acestea sunt mai mici decât în actuala reglementare.
ART. 297 Abuzul în serviciu (1) Fapta funcţionarului public care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, nu	**ART. 246 Abuzul în serviciu contra intereselor persoanelor** Fapta funcţionarului public, care, în exerciţiul atribuţiilor	NCP unifică cele trei variante ale abuzului în serviciu prevăzut în reglementarea actuală, neexistând decât minime deosebiri de ordin terminologic între cele două reglementări. Ca şi în prezent acest text devine incident numai dacă fapta nu întruneşte condiţiile specifice ale conţinutului uneia dintre infracţiunile speciale care se săvârşesc tot în

LUMEAJUSTITIEI.RO

îndeplineşte un act sau îl îndeplineşte în mod defectuos şi prin aceasta cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi fapta funcţionarului public care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, îngrădeşte exercitarea unui drept al unei persoane ori creează pentru aceasta o situaţie de inferioritate pe temei de rasă, naţionalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, orientare sexuală, apartenenţă politică, avere, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecţie HIV/SIDA.	sale de serviciu, cu ştiinţă, nu îndeplineşte un act ori îl îndeplineşte în mod defectuos şi prin aceasta cauzează o vătămare intereselor legale ale unei persoane se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. **ART. 247 Abuzul în serviciu prin îngrădirea unor drepturi** Îngrădirea, de către un funcţionar public, a folosinţei sau a exerciţiului drepturilor unei persoane ori crearea pentru aceasta a unei situaţii de inferioritate pe temei de rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenenţă politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecţie HIV/SIDA, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. **ART. 248 Abuzul în serviciu contra intereselor publice** Fapta funcţionarului public, care, în exerciţiul atribuţiilor sale de serviciu, cu ştiinţă, nu îndeplineşte un act ori îl îndeplineşte în mod defectuos şi prin aceasta cauzează o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei	exercitarea atribuţiilor de serviciu de către un funcţionar public, reglementate distinct, în norme speciale de reglementare. Limitele de pedeapsă prevăzute în NCP sunt mai mari, iar pedeapsa complementară, anume circumstanţiată de lege, devine obligatorie. NCP nu mai protejează distinct interesele organelor sau instituţiilor de stat ori altor unităţi din cele la care se referă actualul art.145, acestea fiind incluse în categoria persoanelor juridice.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	instituţii de stat ori al unei alte unităţi din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.	
ART. 298 Neglijenţa în serviciu Încălcarea din culpă de către un funcţionar public a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă prin aceasta se cauzează o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau ale unei persoane juridice, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă.	**ART. 249 Neglijenţa în serviciu** (1) Încălcarea din culpă, de către un funcţionar public, a unei îndatoriri de serviciu, prin neîndeplinirea acesteia sau prin îndeplinirea ei defectuoasă, dacă s-a cauzat o tulburare însemnată bunului mers al unui organ sau al unei instituţii de stat ori al unei alte unităţi din cele la care se referă art. 145 sau o pagubă patrimoniului acesteia ori o vătămare importantă intereselor legale ale unei persoane, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 2 ani sau cu amendă. (2) Fapta prevăzută în alin. 1, dacă a avut consecinţe deosebit de grave, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 10 ani.	NCP nu mai condiţionează incriminarea faptei de producerea unei tulburări însemnate a bunului mers a organului sau instituţiei de stat ori altei unităţi dintre cele la care se referă art.145 din Codul penal în vigoare ori o vătămare importantă a intereselor legale ale unei persoane, limitându-se la condiţia producerii unei pagube sau vătămări a drepturilor sau intereselor legitime ale unei persoane fizice sau juridice, ultimă categorie în care include şi sfera entităţilor prevăzute în reglementarea anterioară. Însemnătatea tulburării şi, respectiv, importanţa vătămării, nu mai sunt condiţii pentru incriminare. Totodată, varianta agravată prevăzută de alin.2 al art.249 din Codul penal în vigoare nu mai are corespondent în NCP. Limitele de pedeapsă sunt majorate faţă de actuala reglementare. Prevederea îşi vădeşte necesitatea şi prin raportare la dispoziţiile art16 alin.6 din NCP care unifică regimul sancţionator prevăzut pentru acţiunea sau inacţiunea comisă cu aceeaşi formă de vinovăţie, fraza a II-a a textului consacrând teza că faptele săvârşite din culpă, indiferent că sunt de acţiune sau de inacţiune, vor constitui infracţiuni numai dacă legea prevede acest lucru în mod expres.
ART. 299 Folosirea abuzivă a funcţiei în scop sexual (1) Fapta funcţionarului public care, în scopul de a îndeplini, a nu îndeplini, a urgenta ori a întârzia îndeplinirea unui act privitor la îndatoririle sale de serviciu sau în scopul de a face un act	*Fără corespondent*	Alin.1 al art.299 NCP nu are corespondent în reglementarea actuală, fiind o variantă de specie a infracţiunii de luare de mită în care beneficiul obţinut de funcţionar îl constituie favorurile de natură sexuală. Deosebirea semnificativă dintre alin.2 al art.299 NCP şi actuala reglementare constă în subiectul activ al infracţiunii : circumstanţiat funcţionarului public în NCP şi necircumstanţiat în Codul penal în vigoare, în ambele texte autorul trebuind să se afle în relaţii de muncă sau similare cu subiectul pasiv, în raport de care se situează pe o poziţie de autoritate. De menţionat şi că în NCP infracţiunea părăseşte categoria infracţiunilor contra

LUMEAJUSTITIEI.RO

contrar acestor îndatoriri, pretinde ori obţine favoruri de natură sexuală de la o persoană interesată direct sau indirect de efectele acelui act de serviciu se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică sau de a exercita profesia ori activitatea în executarea căreia a săvârşit fapta. (2) Pretinderea sau obţinerea de favoruri de natură sexuală de către un funcţionar public care se prevalează sau profită de o situaţie de autoritate ori de superioritate asupra victimei, ce decurge din funcţia deţinută, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică sau de a exercita profesia sau activitatea în executarea căreia a săvârşit fapta.	**ART. 203^1 Hărţuirea sexuală** Hărţuirea unei persoane prin ameninţare sau constrângere, în scopul de a obţine satisfacţii de natură sexuală, de către o persoană care abuzează de autoritatea sau influenţa pe care i-o conferă funcţia îndeplinită la locul de muncă se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.	libertăţii sexuale din actuala reglementare, fiind inclusă în sfera infracţiunilor de serviciu. S-au avut în vedere relaţiile sociale vătămate prin săvârşirea ei, fiind afectată îndeplinirea corectă de către funcţionar a atribuţiilor sale de serviciu. Limitele pedepsei principale sunt identice, în plus NCP obligând şi la o pedeapsă complementară anume prevăzută.
ART. 300 Uzurparea funcţiei Fapta funcţionarului public care, în timpul serviciului, îndeplineşte un act ce nu intră în atribuţiile sale, dacă prin aceasta s-a produs una dintre urmările prevăzute în art. 297, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amendă.	*Fără corespondent* **ART. 240 Uzurparea de calităţi oficiale** Folosirea fără drept a unei	Între textul NCP şi art.240 din Codul penal în vigoare (folosirea fără drept a unei calităţi oficiale, însoţită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate) există deosebiri de substanţă : în NCP subiectul activ este calificat, iar incriminarea este condiţionată de producerea vreuneia dintre urmările prevăzute în art.297 din NCP (o pagubă ori o vătămare a drepturilor sau intereselor legitime a unei persoane fizice sau juridice ori îngrădirea exercitării unui drept sau crearea unei situaţii de inferioritate). Pe de altă parte, autorul infracţiunii prevăzute în Codul penal în vigoare foloseşte fără drept o calitate oficială care implică exerciţiul autorităţii de stat, pe când la uzurparea funcţiei, autorul îndeplineşte un act care, deşi nu intră în atribuţiile sale de serviciu, nu

LUMEAJUSTITIEI.RO

	calităţi oficiale, însoţită sau urmată de îndeplinirea vreunui act legat de acea calitate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.	implică exerciţiul autorităţii de stat. De altfel, în actuala reglementare, uzurparea de calităţi oficiale este infracţiune contra autorităţii, iar în NCP infracţiune de serviciu în considerarea afectării relaţiilor de seviciu. Limitele de pedeapsă prevăzute în NCP sunt mai mari decât cele prevăzute de art.240 din Codul penal în vigoare.
ART. 301 Conflictul de interese (1) Fapta funcţionarului public care, în exercitarea atribuţiilor de serviciu, a îndeplinit un act ori a participat la luarea unei decizii prin care s-a obţinut, direct sau indirect, un folos patrimonial, pentru sine, pentru soţul său, pentru o rudă ori pentru un afin până la gradul II inclusiv sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de foloase de orice natură, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării dreptului de a ocupa o funcţie publică. (2) Dispoziţiile alin. (1) nu se aplică în cazul emiterii, aprobării sau adoptării actelor normative.	**ART. 253^1 Conflictul de interese** (1) Fapta funcţionarului public care, în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, îndeplineşte un act ori participă la luarea unei decizii prin care s-a realizat, direct sau indirect, un folos material pentru sine, soţul său, o rudă ori un afin până la gradul II inclusiv, sau pentru o altă persoană cu care s-a aflat în raporturi comerciale ori de muncă în ultimii 5 ani sau din partea căreia a beneficiat ori beneficiază de servicii sau foloase de orice natură, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani şi interzicerea dreptului de a ocupa o funcţie publică pe durată maximă. (2) Dispoziţiile alin. 1 nu se aplică în cazul emiterii, aprobării sau adoptării actelor normative.	Reglementările sunt identice, singurul aspect de diferenţiere fiind pur terminologic : folos material în Codul penal în vigoare, folos patrimonial în NCP. Limita minimă a pedepsei principale prevăzute în NCP este majorată, iar durata pe care se va dispune pedeapsa complementară nu mai este expres indicată.
ART. 302 Violarea secretului corespondenţei (1) Deschiderea, sustragerea, distrugerea sau reţinerea, fără drept, a unei corespondenţe	**ART. 195 Violarea secretului corespondenţei** (1) Deschiderea unei corespondenţe adresate altuia ori interceptarea unei	În ambele texte modalităţile normative de săvârşire a infracţiunii sunt aceleaşi. Deosebirea esenţială dintre cele două o constituie introducerea în NCP a unei cauze justificative speciale care operează în ipoteza când făptuitorul surprinde săvârşirea unei infracţiuni sau contribuie la dovedirea săvârşirii unei infracţiuni şi când surprinde fapte de interes public, care au semnificaţie pentru viaţa comunităţii şi a căror divulgare

LUMEAJUSTITIEI.RO

adresate altuia, precum şi divulgarea fără drept a conţinutului unei asemenea corespondenţe, chiar atunci când aceasta a fost trimisă deschisă ori a fost deschisă din greşeală, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Interceptarea, fără drept, a unei convorbiri sau a unei comunicări efectuate prin telefon sau prin orice mijloc electronic de comunicaţii se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) au fost săvârşite de un funcţionar public care are obligaţia legală de a respecta secretul profesional şi confidenţialitatea informaţiilor la care are acces, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea unor drepturi. (4) Divulgarea, difuzarea, prezentarea sau transmiterea, către o altă persoană sau către public, fără drept, a conţinutului unei convorbiri sau comunicări interceptate, chiar în cazul în care făptuitorul a luat cunoştinţă de aceasta din greşeală sau din întâmplare, se pedepseşte cu închisoare de la	convorbiri sau comunicări efectuate prin telefon, telegraf sau prin alte mijloace de transmitere la distanţă, fără drept, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează sustragerea, distrugerea sau reţinerea unei corespondenţe, precum şi divulgarea conţinutului unei corespondenţe, chiar atunci când a fost trimisă deschisă sau a fost deschisă din greşeală, ori divulgarea conţinutului unei convorbiri sau comunicări interceptate, chiar în cazul în care făptuitorul a luat cunoştinţă de acesta din greşeală sau din întâmplare. (2^1) Dacă faptele prevăzute la alin. 1 şi 2 au fost săvârşite de un funcţionar care are obligaţia legală de a respecta secretul profesional şi confidenţialitatea informaţiilor la care are acces, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani şi interzicerea unor drepturi. (3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate. (4) Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.	prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate. Limitele de pedeapsă prevăzute în NCP sunt mai mici decât cele din Codul penal în vigoare în cazul variantelor normative corespondente.

LUMEAJUSTITIEI.RO

3 luni la 2 ani sau cu amendă. (5) Nu constituie infracţiune fapta săvârşită: a) dacă făptuitorul surprinde săvârşirea unei infracţiuni sau contribuie la dovedirea săvârşirii unei infracţiuni; b) dacă surprinde fapte de interes public, care au semnificaţie pentru viaţa comunităţii şi a căror divulgare prezintă avantaje publice mai mari decât prejudiciul produs persoanei vătămate. *(6) Deţinerea sau confecţionarea, fără drept, de mijloace specifice de interceptare ori de înregistrare a comunicaţiilor se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.* *(7) Pentru faptele prevăzute la alin. (1), acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.*		
ART. 303 Divulgarea informaţiilor secrete de stat (1) Divulgarea, fără drept, a unor informaţii secrete de stat, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele unei persoane juridice dintre cele prevăzute în art.176, se pedepseşte cu	**ART. 169 Divulgarea secretului care pericliteză siguranţa statului** (1) Divulgarea unor documente sau a unor date care constituie secrete de stat ori a altor documente sau date, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă fapta este de natură să	Cele două reglementări se suprapun parţial, urmarea imediată prevăzută în NCP fiind mai amplă decât cea prevăzută în art.169 din Codul penal în vigoare, în sensul condiţiei ca prin faptă să fie afectată interesele oricărei persoane juridice dintre cele avute în vedere de art.176 din NCP, faţă de punerea în pericol a siguranţei statului, astfel cum art.169 din Codul penal în vigoare prevede. Ca o consecinţă a acestei modificări şi limitele de pedeapsă sunt semnificativ diminuate în NCP. Alin.3 al art.303 din NCP nu are corespondent în reglementarea actuală. Sfera informaţiilor secrete de stat prevăzută în norma de incriminare se determină potrivit art.15 lit.f din Legea nr.182/2002, care stabileşte nivelurile de secretizare

LUMEAJUSTITIEI.RO

închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Deţinerea, fără drept, în afara îndatoririlor de serviciu, a unui document ce conţine informaţii secrete de stat, dacă poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în art.176, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. (3) Persoana care deţine un document ce conţine informaţii secrete de stat, care poate afecta activitatea uneia dintre persoanele juridice prevăzute în art.176, nu se pedepseşte dacă predă de îndată documentul la organul sau instituţia emitentă.	pună în pericol siguranţa statului, se pedepseşte cu închisoare de la 7 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Deţinerea în afara îndatoririlor de serviciu a unui document ce constituie secret de stat, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranţa statului, se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 10 ani. (3) Cu pedeapsa prevăzută în alin. 2 se sancţionează deţinerea în afara îndatoririlor de serviciu a altor documente în vederea divulgării, dacă fapta este de natură să pună în pericol siguranţa statului. (4) Dacă faptele prevăzute în alineatele precedente sunt săvârşite de orice altă persoană, pedeapsa este închisoarea de la unu la 7 ani.	atribuită informaţiilor clasificate în clasa secretelor de stat.
ART. 304 Divulgarea informaţiilor secrete de serviciu sau nepublice (1) Divulgarea, fără drept, a unor informaţii secrete de serviciu sau care nu sunt destinate publicităţii, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă prin aceasta sunt afectate interesele sau activitatea unei persoane, se pedepseşte cu	**ART. 298 Divulgarea secretului economic** (1) Divulgarea unor date sau informaţii care nu sunt destinate publicităţii, de către cel care le cunoaşte datorită atribuţiilor de serviciu, dacă fapta este de natură să producă pagube, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani. (2) Dacă fapta prevăzută în alineatul precedent este	Conţinutul infracţiunii prevăzute în art.304 din NCP reprezintă o reunire a conţinuturilor, semnificativ reformulate, ale infracţiunilor prevăzute în art.298 din Codul penal în vigoare şi în art.20 din Legea nr.682/2002. Astfel, alin.1 al art.304 condiţionează incriminarea de afectarea intereselor sau activităţii unei persoane, fără a o limita însă la producerea unei pagube. Alin.2 nu are corespondent în reglementarea actuală. Alin.3 oferă o protecţie mult mai largă decât art.20 din Legea nr.682/2002, de beneficiul legii bucurându-se şi investigatorul sub acoperire şi persoana inclusă în programul de protecţie a martorilor (membrii familiei martorului protejat şi persoanele apropiate acestuia). Pe de altă parte, incriminarea este condiţionată de săvârşirea unei infracţiuni împotriva persoanelor protejate, ceea ce actuala reglementare nu prevede.

LUMEAJUSTITIEI.RO

închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Divulgarea, fără drept, a unor informaţii secrete de serviciu sau care nu sunt destinate publicităţii, de către cel care ia cunoştinţă de acestea, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă. (3) Dacă, urmare a faptei prevăzute în alin. (1) şi alin. (2), s-a săvârşit o infracţiune împotriva investigatorului sub acoperire, a martorului protejat sau a persoanei incluse în Programul de protecţie a martorilor, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani, iar dacă s-a comis cu intenţie o infracţiune contra vieţii, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 12 ani.	săvârşită de altă persoană, oricare ar fi modul prin care a ajuns să cunoască datele sau informaţiile, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 5 ani. ***ART. 20 din Legea nr. 682 din 19 decembrie 2002 privind protecţia martorilor*** (1) Fapta de a divulga cu intenţie identitatea reală, domiciliul ori reşedinţa martorului protejat, precum şi alte informaţii care pot duce la identificarea acestuia, dacă sunt de natură să pună în pericol viaţa, integritatea corporală sau sănătatea martorului protejat, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani. (2) Pedeapsa este închisoarea de la 5 ani la 10 ani dacă: a) fapta a fost săvârşită de către o persoană care a luat cunoştinţă de aceste date în exercitarea atribuţiilor sale de serviciu; b) s-a cauzat martorului protejat o vătămare gravă a integrităţii corporale sau sănătăţii. (3) Dacă fapta a avut ca urmare moartea sau sinuciderea victimei, pedeapsa	Săvârşirea faptei din culpă nu mai este incriminată în acelaşi articol, ci în art.305 din NCP. Limitele de pedeapsă sunt mai mici în NCP. Divulgarea unor informaţii privind viaţa personală atunci când este săvârşită de lucrători ai serviciilor de informaţii atrage aplicarea dispoziţiilor de incriminare din legea specială, art.21 din Legea nr.51/1991 privind siguranţa naţională a României, astfel cum a fost modificat prin LPA, text ce va intra în vigoare odată cu NCP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	este închisoarea de la 15 la 25 de ani. (4) Dacă fapta prevăzută la alin. (2) lit. a) este săvârşită din culpă, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 5 ani.	
ART. 305 Neglijenţa în păstrarea informaţiilor (1) Neglijenţa care are drept urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document ce conţine informaţii secrete de stat, precum şi neglijenţa care a prilejuit altei persoane aflarea unei asemenea informaţii se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează faptele prevăzute în art. 303 alin. (1) şi art. 304, dacă au fost săvârşite din culpă.	ART. 252 **Neglijenţa în păstrarea secretului de stat** Neglijenţa care are drept urmare distrugerea, alterarea, pierderea sau sustragerea unui document ce constituie secret de stat, precum şi neglijenţa care a dat prilej altei persoane să afle un asemenea secret, dacă fapta este de natură să aducă atingere intereselor statului, se pedepsesc cu închisoare de la 3 luni la 3 ani. ***Art. 31 din Legea nr.182/2002 privind protecţia informaţiilor clasificate*** (…) (4) Neglijenţa în păstrarea informaţiilor secrete de serviciu atrage, potrivit legii penale, răspunderea persoanelor vinovate.	NCP nu mai condiţionează incriminarea de abilitatea faptei de a aduce atingere intereselor statului, simpla împrejurare că documentul conţinea informaţii secrete de stat fiind suficient pentru a atrage răspunderea penală. Noţiunea de informaţii secrete de stat este explicată atât în art.178 din NCP, cât şi în art.18 din Legea nr.182/2002 conform căruia informaţiile secrete de stat se clasifică pe nivelul de secretizare în funcţie de importanţa valorilor protejate. Limita maximă a pedepsei închisorii este redusă, NCP prevăzând alternativ şi pedeapsa amenzii. Prevederea îşi vădeşte necesitatea şi prin raportare la dispoziţiile art16 alin.6 din NCP care unifică regimul sancţionator prevăzut pentru acţiunea sau inacţiunea comisă cu aceeaşi formă de vinovăţie, fraza a II-a a textului consacrând teza că faptele săvârşite din culpă, indiferent că sunt de acţiune sau de inacţiune, vor constitui infracţiuni numai dacă legea prevede acest lucru în mod expres.
ART. 306 Obţinerea ilegală de fonduri (1) Folosirea ori prezentarea de documente sau date false, inexacte ori incomplete, pentru primirea aprobărilor sau garanţiilor necesare acordării	***ART. 9 din OUG nr. 64 din 27 iunie 2007 privind datoria publică*** (1) Folosirea ori prezentarea de documente sau date false, inexacte ori incomplete pentru primirea aprobărilor sau	Cele două texte de incriminare au un conţinut aproape identic, deosebindu-se prin aceea că NCP cere ca acţiunile incriminate să aibă ca rezultat obţinerea pe nedrept de finanţări din fonduri publice, iar legea specială, ca acţiunile incriminate să aibă drept rezultat obţinerea pe nedrept a finanţărilor rambursabile prevăzute de respectivul act normativ. Aşadar, sfera de aplicare a dispoziţiilor incriminatoare este mai largă în NCP. Limitele de pedeapsă prevăzute în NCP sunt mai mici.

LUMEAJUSTITIEI.RO

finanţărilor obţinute sau garantate din fonduri publice, dacă are ca rezultat obţinerea pe nedrept a acestor fonduri, se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani. (2) Tentativa se pedepseşte.	garanţiilor necesare acordării finanţărilor rambursabile prevăzute de prezenta ordonanţă de urgenţă, care are ca rezultat obţinerea pe nedrept a acestor fonduri, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani. (2) Dacă fapta prevăzută la alin. (1) a produs consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Tentativa se pedepseşte.	
ART. 307 Deturnarea de fonduri (1) Schimbarea destinaţiei fondurilor băneşti ori a resurselor materiale alocate unei autorităţi publice sau instituţii publice, fără respectarea prevederilor legale, se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi schimbarea, fără respectarea prevederilor legale, a destinaţiei fondurilor provenite din finanţările obţinute sau garantate din fonduri publice. (3) Tentativa se pedepseşte.	**ART. 302^1 Deturnarea de fonduri** (1) Schimbarea destinaţiei fondurilor băneşti sau a resurselor materiale, fără respectarea prevederilor legale, dacă fapta a cauzat o perturbare a activităţii economico-financiare sau a produs o pagubă unui organ ori unei instituţii de stat sau unei alte unităţi dintre cele la care se referă art. 145, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. (2) Dacă fapta prevăzută la alin. 1 a avut consecinţe deosebit de grave, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.	Alin.1 din NCP nu mai condiţionează incriminarea de producerea unei perturbări a activităţii economico-financiare sau de producerea unei pagube, fiind suficient ca schimbarea destinaţiei fondurilor să se producă fără respectarea prevederilor legale, ceea ce transformă infracţiunea dintr-una de rezultat într-una de pericol. La alin.2 fapta este incriminată şi într-o variantă asimilată, fiind avute în vedere schimbarea destinaţiei fondurilor provenite din finanţările obţinute sau garantate din fonduri publice. Potrivit alin.3 tentativa la infracţiunea de deturnare de fonduri se pedepseşte, dispoziţie inexistentă în actuala reglementare. În reglementarea actuală deturnarea de fonduri făcea parte din categoria infracţiunilor la regimul stabilit pentru anumite activităţi economice, fiind transferată în NCP în categoria infracţiunilor de serviciu în considerarea atingerii aduse activităţii autorităţilor sau instituţiilor publice. Limita minimă prevăzută în NCP este mai mare decât în actuala reglementare.

LUMEAJUSTITIEI.RO

ART. 308 Infracţiuni de corupţie şi de serviciu comise de alte persoane *(1) Dispoziţiile art. 289 - 292, 295, 297 - 301 şi 304 privitoare la funcţionarii publici se aplică în mod corespunzător şi faptelor săvârşite de către sau în legătură cu persoanele care exercită, permanent ori temporar, cu sau fără o remuneraţie, o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice dintre cele prevăzute la art. 175 alin. (2) ori în cadrul oricărei persoane juridice.* (2) În acest caz, limitele speciale ale pedepsei se reduc cu o treime.	**ART. 258 Fapte săvârşite de alţi funcţionari** (1) Dispoziţiile art. 246 - 250 privitoare la funcţionari publici se aplică şi celorlalţi funcţionari, în acest caz maximul pedepsei reducându-se cu o treime. (2) În cazul prevăzut la alin. 1, pentru faptele prevăzute la art. 246, 247 şi 250 alin. 1 - 4, acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate, cu excepţia acelora care au fost săvârşite de o persoană dintre cele prevăzute la art. 147 alin. 1.	Potrivit reglementării în vigoare dispoziţiile art.246 – 250 se aplicau şi celorlalţi funcţionari, cu precizarea că în acest caz maximul pedepsei se reducea cu o treime. Potrivit NCP dispoziţiile care incriminează faptele de corupţie şi infracţiunile de serviciu se aplică în mod corespunzător şi persoanelor care exercită în orice condiţii o însărcinare de orice natură în serviciul unei persoane fizice sau în cadrul oricărei persoane juridice, caz în care limitele speciale se reduc cu o treime. În Codul penal în vigoare cauza de atenuare a pedepsei se referea numai la faptele de serviciu, nu şi la cele de corupţie, acestea din urmă având ca subiect activ, în oricare dintre variantele lor de incriminare, atât funcţionarul public, cât şi funcţionarul, cu un sistem de sancţionare comun. De observat că, deşi NCP include în categoria infracţiunilor de serviciu şi divulgarea informaţiilor secrete de stat, *omite a le menţiona printre acele infracţiuni de serviciu ce pot fi comise de alte persoane în condiţiile art.308 din NCP*, deşi, în considerarea însărcinării lor, respectivele persoane pot lua cunoştinţă despre acest tip de informaţii..
ART. 309 Faptele care au produs consecinţe deosebit de grave Dacă faptele prevăzute în art. 295, art. 297, art. 298, art. 300, art. 303, art. 304, art. 306 sau art. 307 au produs consecinţe deosebit de grave, limitele speciale ale pedepsei prevăzute de lege se majorează cu jumătate.	**ART. 248^1 Abuzul în serviciu în formă calificată** Dacă faptele prevăzute în art. 246, 247 şi 248 au avut consecinţe deosebit de grave, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi.	În NCP legiuitorul incriminează o variantă agravată comună pentru toate infracţiunile de serviciu a căror săvârşire este susceptibilă a produce consecinţe deosebit de grave, renunţând la opţiunea Codului penal în vigoare de a incrimina în acelaşi text în care era descrisă varianta tip şi varianta agravată constând în producerea consecinţelor deosebit de grave. Procedând astfel, în Codul penal în vigoare, limitele de pedeapsă în ipoteza producerii acestei urmări sunt relativ autonome, fără a ţine neapărat seama de limitele de pedeapsă prevăzute de norma de incriminare pentru varianta tip. În NCP raportarea se face la limitele de pedeapsă stabilite de norma de incriminare a variantei tip a infracţiunii.
Astfel cum rezultă şi din *Expunerea de motive a Legii de punere în aplicare NCP*, ca urmare a preluării în Partea specială a acestuia a mai multor infracţiuni din legislaţia specială, s-a impus *abrogarea unor texte de incriminare*, putând fi menţionate în acest sens: - abrogarea implicită (prin reformularea textului) a art. 8 alin.(1) lit.a) şi alin.(2) lit. b) din Legea nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 200 din 23 martie 2007, întrucât ipotezele prevăzute de aceste norme sunt acoperite de infracţiunile		

LUMEAJUSTITIEI.RO

de abuz în serviciu (art. 297 din NCP) sau purtare abuzivă (art. 296 din NCP), care sunt pedepsite mai grav potrivit Codului penal; modificarea textului a vizat şi renunţarea la dispoziţiile alin.(3) privind pedepsirea tentativei, deoarece varianta de text propusă reglementează fapte la care tentativa nu mai este posibilă; - art. 6^1, art. 8 şi art. 8^1 din Legea nr. 78/2000 pentru prevenirea, descoperirea şi sancţionarea faptelor de corupţie, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 219 din 18 mai 2000, cu modificările şi completările ulterioare, incriminările regăsindu-se în art. 292, respectiv art. 294 din NCP. Abrogarea art. 8 este justificată, deoarece ipotezele reglementate în acest text au fost cuprinse în dispoziţiile art. 308 din NCP; Pe de altă parte s-a impus *abrogarea unor dispoziţii din legislaţia specială* pentru înlăturarea suprapunerii unor texte care protejează aceleaşi valori sociale, fiind vorba în acest caz de texte care nu au fost preluate ca atare în NCP, dar care reglementează situaţii ce pot fi soluţionate corespunzător pe baza textelor existente în acesta. Cu titlul exemplificativ, pot fi menţionate: - art. 62 din Legea concurenţei nr. 21/1996, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 742 din 16 august 2005, cu modificările ulterioare, a fost abrogat, fapta prevăzută de această normă de incriminare constituind infracţiunea divulgarea informaţiilor secrete de stat prevăzută de art. 303 din NCP; - art. 5 din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 194/2005 privind finanţarea de la bugetul de stat a unor măsuri pentru conservarea şi utilizarea resurselor genetice animale în stare critică, în pericol de dispariţie şi a celor vulnerabile, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1189 din 29 decembrie 2005, aprobată, cu modificări, prin Legea nr. 137/2006 a fost abrogat, fapta prevăzută de această normă de incriminare constituind infracţiunea de deturnare de fonduri prevăzută de art. 307 din NCP; - art. 9 şi 10 din Ordonanţă de urgenţă a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 439 din 28 iunie 2007, aprobată prin Legea nr. 109/2008, cu modificările şi completările ulterioare, au fost abrogate, faptele prevăzute de normele de incriminare constituind infracţiunea de obţinerea ilegală de fonduri prevăzută de art. 306 din NCP, respectiv deturnarea de fonduri prevăzută de art. 307 din NCP; - art. 30 alin. (5) – (6) din Ordonanţa de urgenţă a Guvernului nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 182 din 10 martie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 293/2008, ale căror dispoziţii se regăsesc în cuprinsul art. 304 din NCP privind divulgarea informaţiilor secrete de serviciu sau nepublice. În fine, au mai fost necesare *abrogarea sau reformularea unor texte contravenţionale* conţinute în legile cu dispoziţii penale în măsura în care conţineau prevederi care se suprapuneau cu o normă de incriminare din NCP. Spre exemplu, s-a impus intervenţia asupra: - art. 110^1 lit.a) din Legea nr. 18/1991 în sensul abrogării acestui text, întrucât fapta constituie infracţiunea de abuz în serviciu incriminată de prevederile art. 297 din NCP.		
TITLUL VI **Infractiuni de fals** CAP. I Falsificarea de monede, timbre sau de alte valori **ART.310** **Falsificarea de monede**	**ART. 282** **Falsificarea de monede sau**	Infracţiunea din actuala reglementare a fost separată în două texte distincte (art.310

LUMEAJUSTITIEI.RO

(1) Falsificarea de monedă cu valoare circulatorie se pedepseste cu închisoarea de la 3 la 10 ani si interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Cu aceeasi pedeapsă se sanctionează falsificarea unei monede, emise de către autoritătile competente, înainte de punerea oficială în circulatie a acesteia. (3) Tentativa se pedepseste.	**de alte valori** Falsificarea de monedă metalică, monedă de hârtie, titluri de credit public, cecuri, titluri de orice fel pentru efectuarea plăţilor, emise de instituţia bancară ori de alte instituţii de credit competente, sau falsificarea oricăror alte titluri ori valori asemănătoare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi. Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează punerea în circulaţie, în orice mod, a valorilor falsificate arătate în alineatul precedent, sau deţinerea lor în vederea punerii în circulaţie. Dacă faptele prevăzute în alineatele precedente ar fi putut cauza o pagubă importantă sistemului financiar, pedeapsa este închisoarea de la 5 la 15 ani şi interzicerea unor drepturi, iar dacă au cauzat o pagubă importantă sistemului financiar, pedeapsa este închisoarea de la 10 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi. Tentativa se pedepseşte.	alin.1 şi art.311 NCP), soluţie justificată de pericolul social diferit al celor două fapte, reflectat în pedepsele prevăzute de lege; Tratamentul sancţionator este mai blând în noua reglementare, prin reducerea maximului special al pedepsei, legea nouă fiind astfel mai favorabilă în cazul faptelor săvârsite anterior intrării în vigoare a NCP. S-a renunţat la identificarea obiectului material al infracţiunii prin enumerarea categoriilor de monedă . Varianta prev.în art.282 alin.2 din CP face obiectul unei incriminări distincte în art.313 NCP. La elaborarea textului au fost avute în vedere Decizia-cadru 2000/383/JAI a Consiliului din 29 mai 2000 privind consolidarea, prin sancţiuni penale şi de altă natură, a protecţiei împotriva falsificării, cu ocazia introducerii monedei euro, precum şi Decizia-cadru 2001/413/JAI privind combaterea fraudei şi a falsificării mijloacelor de plată, altele decât numerarul. Formele agravate ale infracţiunii prev.în art.282 alin.3 CP nu au mai fost preluate în NCP. Art.310 alin 2 NCP introduce o nouă modalitate normativă – falsificarea unei monede deja emise , înainte de punerea efectivă în circulaţie (art. 5 din Decizia-cadru). **Corespondenţe:** Art.310 alin.1 NCP- art.282 alin.1 teza I CP.
ART.311 **Falsificarea de titluri de credit sau instrumente de platã**	ART. 282 alin.1 **Falsificarea de monede sau de alte valori**	În NCP au fost reduse limitele de pedeapsă în considerarea gradului de pericol social mai scăzut, astfel încât noua reglementare este mai favorabilă. De asemenea, sfera obiectului material din noua reglementare a fost extinsă, din

LUMEAJUSTITIEI.RO

(1) Falsificarea de titluri de credit, titluri sau instrumente pentru efectuarea plãtilor sau a oricãror altor titluri ori valori asemãnãtoare se pedepseste cu închisoarea de la 2 la 7 ani si interzicerea exercitãrii unor drepturi. (2) Dacã fapta prevãzutã în alin. (1) priveste un instrument de platã electronicã, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani si interzicerea exercitãrii unor drepturi. (3) Tentativa se pedepseste.	Falsificarea de monedă metalică, monedă de hârtie, titluri de credit public, cecuri, titluri de orice fel pentru efectuarea plăţilor, emise de instituţia bancară ori de alte instituţii de credit competente, **sau** falsificarea oricăror alte titluri ori valori asemănătoare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi. Art.24 alin.1 din Legea 365/2002 privind comerţul electronic, republicată. Falsificarea unui instrument de plată electronică se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi	analiza textului incriminator rezultând că pot fi falsificate şi *orice alte titluri ori valori asemănătoare* (spre exemplu acţiunile, tichetele de masă). **Corespondenţe:** Art.311 alin.1 NCP – art.282 alin.1 CP. Alin.2 al art.311 NCP menţine conţinutul din actuala reglementare(art.24 alin.1 din L.365/2002), însă maximul special al pedepsei este redus de la 12 la 10 ani, aspect în raport cu care legea nouă este mai favorabilă. La elaborarea textului au fost avute în vedere Decizia-cadru 2000/383/JAI a Consiliului din 29 mai 2000 privind consolidarea, prin sancţiuni penale şi de altă natură, a protecţiei împotriva falsificării, cu ocazia introducerii monedei euro.
ART.312 **Falsificarea de timbre sau efecte postale** (1) Falsificarea de timbre de orice fel, mãrci postale, plicuri postale, cãrti postale sau cupoane rãspuns international se pedepseste cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendã. (2) Tentativa se pedepseste.	ART. 283 **Falsificarea de timbre, mărci sau de bilete de transport** Falsificarea de timbre, mărci poştale, plicuri poştale, cărţi poştale, bilete ori foi de călătorie sau transport, cupoane răspuns internaţional, *ori punerea în circulaţie a unor astfel de valori falsificate*, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Tentativa se pedepseşte.	S-a menţinut doar varianta tip din actuala reglementare, cea prevăzută în teza a II-a fiind încriminată într-un articol distinct (art.313 NCP); S-a restrâns sfera obiectului material al laturii obiective a infracţiunii prin eliminarea biletelor ori foilor de călătorie sau transport, acestea putând reprezenta obiectul material al infracţiunii de fals material în înscrisuri oficiale Limita superioară a pedepsei a fost redusă de la 5 la 3 ani şi s-a introdus pedeapsa alternativă a amenzii. Raportat la aceste aspecte, legea nouă este mai favorabilă. Corespondenţe: Art.312 NCP – art.283 teza I CP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

ART.313 **Punerea în circulatie de valori falsificate** (1) Punerea în circulatie a valorilor falsificate prevãzute în art. 310-312, precum si primirea, detinerea sau transmiterea acestora, în vederea punerii lor în circulatie, se sanctioneazã cu pedeapsa prevãzutã de lege pentru infractiunea de falsificare prin care au fost produse. (2) Punerea în circulatie a valorilor falsificate prevãzute în art. 310-312, sãvârsitã de cãtre autor sau un participant la infractiunea de falsificare, se sanctioneazã cu pedeapsa prevãzutã de lege pentru infractiunea de falsificare prin care au fost produse. (3) Repunerea în circulatie a uneia dintre valorile prevãzute în art. 310-312, de cãtre o persoanã care a constatat, ulterior intrării în posesia acesteia, cã este falsificatã, se sanctioneazã cu pedeapsa prevãzutã de lege pentru infractiunea de falsificare prin care au fost produse, ale cãrei limite speciale se reduc la jumãtate. (4) Tentativa se pedepseste.	ART. 282 alin.2 **Falsificarea de monede sau de alte valori** Falsificarea de monedă metalică, monedă de hârtie, titluri de credit public, cecuri, titluri de orice fel pentru efectuarea plăţilor, emise de instituţia bancară ori de alte instituţii de credit competente, sau falsificarea oricăror alte titluri ori valori asemănătoare, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi. **Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează punerea în circulaţie, în orice mod, a valorilor falsificate arătate în alineatul precedent, sau deţinerea lor în vederea punerii în circulaţie.** Tentativa se pedepseşte. ART. 283 alin.1 teza finală **Falsificarea de timbre, mărci sau de bilete de transport** Falsificarea de timbre, mărci poştale, plicuri poştale, cărţi poştale, bilete ori foi de călătorie sau transport, cupoane răspuns internaţional, ori **punerea în circulaţie a unor**	Art.313 alin.2 NCP instituie o variantă nouă a infracţiunii cu subiect activ calificat – autorul infracţiunii de falsificare (nu însă şi al faptei de deţinere în vederea punerii în circulaţie sau al celorlalte modalităţi introduse în text). Potrivit Expunerii de motive (pct.2.79), art.313 alin.3 NCp constituie o revenire la soluţia tradiţională în dreptul nostru (art.389 C.p. din 1936) şi consacrată şi în alte legislaţii, conform căreia repunerea în circulaţie a unei valori falsificate de către o persoană care a primit-o fără să ştie iniţial acest lucru constituie infracţiune, dar se sancţionează mai puţin sever decât prima punere în circulaţie. Corespondenţe: Art.313 alin.1 NCP – art.282 alin. 2. şi art.283 alin.1 teza finală din CP.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	astfel de valori falsificate, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Tentativa se pedepseşte.	
ART.314 **Detinerea de instrumente în vederea falsificării de valori** (1) Fabricarea, primirea, detinerea sau transmiterea de instrumente sau materiale cu scopul de a servi la falsificarea valorilor sau titlurilor prevăzute în art. 310, art. 311 alin. (1) si art. 312 se pedepseste cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Fabricarea, primirea, detinerea sau transmiterea de echipamente, inclusiv hardware sau software, cu scopul de a servi la falsificarea instrumentelor de platã electronicã, se pedepseste cu închisoarea de la 2 la 7 ani. (3) Nu se pedepseste persoana care, dupã comiterea vreuneia dintre faptele prevăzute în alin. (1) sau alin. (2), înainte de descoperirea acestora si înainte de a se fi trecut la sãvârsirea faptei de falsificare, predă instrumentele sau materialele	ART. 285 **Deţinerea de instrumente în vederea falsificării de valori** Fabricarea ori deţinerea de instrumente sau materiale cu scopul de a servi la falsificarea valorilor sau titlurilor enumerate în art. 282 - 284 se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. ART. 25 din Legea 365/2002 privind comerţul electronic, republicată. **Deţinerea de echipamente în vederea falsificării instrumentelor de plată electronică** Fabricarea ori deţinerea de echipamente, inclusiv hardware sau software, cu scopul de a servi la falsificarea instrumentelor de plată electronică se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.	Art.314 din NCP introduce noi modalităţi de comitere a faptei, care pun în acord legislaţia naţională cu dispoziţiile Deciziei-cadru nr.2000/283/JAI a Consiliului Uniunii Europene (art.3 din Decizia – cadru). Pentru varianta agravată a infracţiunii – art.314 alin.2 NCP, legiuitorul a prevăzut limite mai mari de pedeapsă. Corespondenţe: Art.314 alin.1 NCP – art.285 alin.1 CP Art.314 alin.2 NCP – art.25 din L.365/2002 Alin.3 al art.314 din NCP consacră o cauză de nepedepsire neprevazută în actuala reglementare, dar care se regăseşte în legislaţia altor state. Condiţia pentru operarea acestei cauze de nepedepsire este ca predarea obiectelor sau încunoştiinţarea autorităţilor să aibă loc mai înainte de descoperirea faptei .

LUMEAJUSTITIEI.RO

detinute autoritãtilor judiciare ori încunostintează aceste autoritãti despre		
ART.315 **Emiterea frauduloasã de monedã** (1) Confectionarea de monedã autenticã prin folosirea de instalatii sau materiale destinate acestui scop, cu încãlcarea conditiilor stabilite de autoritãtile competente sau fãrã acordul acestora, se pedepseste cu închisoarea de la 2 la 7 ani si interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Cu aceeasi pedeapsã se sanctionează punerea în circulatie a monedei confectionate în conditiile alin. (1), precum si primirea, detinerea sau transmiterea acesteia, în vederea punerii ei în circulatie.	-	Art.315 din NCP reprezintă o încriminare nouă, impusă de art.4 din Decizia-cadru 2000/283/JAI a Consiliului Uniunii Europene privind întărirea, prin sancţiuni penale, a prevenirii falsificării de monedă, ce va opera atunci când emiterea s-a făcut chiar prin folosirea instalaţiilor sau materialelor în mod legal pentru emitere de monedă, dar fără acordul autorităţilor competente , ori cu încălcarea condiţiilor stabilite de acestea.
ART.316 **Falsificarea de valori strãine** Dispozitiile cuprinse în prezentul capitol se aplicã si în cazul când infractiunea priveste monede, timbre, titluri de valoare ori instrumente de	ART. 284 **Falsificarea de valori străine** Dispoziţiile cuprinse în acest capitol se aplică şi în cazul când infracţiunea priveşte monede sau timbre ale altor state ori alte valori străine.	Art.316 din NCP reprezintă o reformulare a prevederilor actualei reglementări.

LUMEAJUSTITIEI.RO

platã emise în străinătate.		
CAP. II Falsificarea instrumentelor de autentificare sau de marcare **ART. 317** **Falsificarea de instrumente oficiale** (1) Falsificarea unui sigiliu, a unei stampile sau a unui instrument de marcare de care se folosesc persoanele prevăzute în art. 176 sau persoanele fizice mentionate în art. 175 alin. (2) se pedepseste cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendã. (2) Falsificarea unui sigiliu, a unei stampile sau a unui instrument de marcare de care se folosesc alte persoane decât cele prevăzute în alin. (1) se pedepseste cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendã. (3) Tentativa se pedepseste.	ART. 286 **Falsificarea instrumentelor oficiale** Falsificarea unui sigiliu, unei ştampile sau a unui instrument de marcare de care se folosesc unităţile la care se referă art. 145 se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani. Tentativa se pedepseşte.	Se menţin prevederile din actuala reglementare, cu reformulări terminologice şi se introduce pedeapsa alternativă a amenzii, legea nouă fiind astfel mai favorabilă în cazul faptelor săvârşite anterior intrării în vigoare a NCP. Art.317 alin.2 NCP introduce o nouă variantă, care se referă la cazul în care falsificarea are ca obiect un sigiliu, o ştampilă sau un instrument de marcare de care se folosesc alte persoane decât cele prevăzute la varianta tip.
ART. 318 **Folosirea instrumentelor false** Folosirea instrumentelor false prevăzute în art. 317 se pedepseste cu închisoare de la	ART. 287 **Folosirea instrumentelor oficiale false** Folosirea instrumentelor false arătate în art. 286 se	Se menţine, în esenţă, acelaşi conţinut cu cel din actuala reglementare (fără a mai fi reţinută incriminarea din art.287 alin.2 CP) şi se introduce pedeapsa alternativă a amenzii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

3 luni la 3 ani sau cu amendã.	pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani. Folosirea fără drept a unui sigiliu ori a unei ştampile cu stema ţării se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.	Corespondenţe: - Art.318 NCp – art.287 alin.1 C.p.
ART.319 **Falsificarea de instrumente de autentificare străine** Dispozitiile cuprinse în prezentul capitol se aplicã si atunci când fapta priveste instrumente de autentificare sau de marcare folosite de autoritãtile unui stat strãin.		Art.319 din NCP nu are corespondent în actuala reglementare, instituind regula că dispoziţiile cuprinse în Capitolul II se aplică şi atunci când fapta priveşte instrumente de autentificare sau de marcare folosite de autorităţile unui stat străin. Reprezintă o reglementare de trimitere la infracţiunile de falsificare de instrumente oficiale străine şi de folosire a instrumentelor străine falsificate.
CAP. III Falsuri în înscrisuri **ART.320** **Falsul material în înscrisuri oficiale** (1) Falsificarea unui înscris oficial, prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod, de naturã sã producã consecinte juridice, se pedepseste cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani. (2) Falsul prevãzut în alin. (1), sãvârsit de un functionar public în exercitiul atributiilor de serviciu, se pedepseste cu	CAPITOLUL III **FALSURI ÎN ÎNSCRISURI** ART. 288 **Falsul material în înscrisuri oficiale** Falsificarea unui înscris oficial prin contrafacerea scrierii ori a subscrierii sau prin alterarea lui în orice mod, de natură să producă consecinţe juridice, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani. Falsul prevăzut în alineatul precedent, săvârşit de un funcţionar în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, se pedepseşte cu închisoare de la	Se reiau ipotezele din actuala reglementare şi se majorează limitele inferioare de pedeapsă în ambele variante ale faptei.

LUMEAJUSTITIEI.RO

închisoarea de la unu la 5 ani si interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Sunt asimilate înscrisurilor oficiale biletele, tichetele sau orice alte imprimate producătoare de consecinte juridice. (4) Tentativa se pedepseste	6 luni la 5 ani. Sunt asimilate cu înscrisurile oficiale biletele, tichetele sau orice alte imprimate producătoare de consecinţe juridice. Tentativa se pedepseşte.	
ART.321 **Falsul intelectual** (1) Falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un **functionar public** aflat în exercitarea atributiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu stiintă de a insera unele date sau împrejurări, se pedepseste cu închisoarea de la unu la 5 ani. (2) Tentativa se pedepseste.	ART. 289 **Falsul intelectual** Falsificarea unui înscris oficial cu prilejul întocmirii acestuia, de către un funcţionar aflat în exerciţiul atribuţiilor de serviciu, prin atestarea unor fapte sau împrejurări necorespunzătoare adevărului ori prin omisiunea cu ştiinţă de a insera unele date sau împrejurări, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. Tentativa se pedepseşte.	Se menţin prevederile din actuala reglementare, dar se majorează limitele inferioare de pedeapsă. Deosebirea faţă de actuala reglementare este dată de calitatea subiectului activ al infracţiunilor prev. de art.320 alin.2 şi 321 din NCP (*funcţionar public, în loc de funcţionar)*, noţiune ce a fost redefinită în art. 175 NCP. Potrivit *Expunerii de motive* (pct.2.42), NCP a optat pentru asimilarea cu funcţionarii a persoanelor fizice care exercită o profesie de interes public, pentru care este necesară o abilitare specială a autorităţilor publice şi care este supusă controlului acestora (notari, executori judecătoreşti etc.). Deşi aceste persoane nu sunt propriu-zis funcţionari publici, ele exercită atribute de autoritate publică , ce le-au fost delegate printr-un act al autorităţii statale competente şi sunt supuse controlului acesteia, ceea ce justifică asimilarea lor cu funcţionarii. Atunci când anumite incriminări nu sunt compatibile cu statutul acestor persoane, ori nu s-a dorit aducerea lor sub incidenţa unui anumit text de incriminare, a fost prevăzută în mod expres neaplicarea textului cu privire la persoanele menţionate.
ART.322	ART. 290	

LUMEAJUSTITIEI.RO

Falsul în înscrisuri sub semnãturã privatã (1) Falsificarea unui înscris sub semnãturã privatã prin vreunul dintre modurile prevãzute în art. 320 sau art. 321, dacã fãptuitorul foloseste înscrisul falsificat ori îl încredinteazã altei persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecinte juridice, se pedepseste cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendã. (2) Tentativa se pedepseste.	**Falsul în înscrisuri sub semnătură privată** Falsificarea unui înscris sub semnătură privată prin vreunul din modurile arătate în art. 288, dacă făptuitorul foloseşte înscrisul falsificat ori îl încredinţează altei persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecinţe juridice, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă. Tentativa se pedepseşte.	Se menţine conţinutul infracţiunii din actuala reglementare, mărindu-se doar limitele de pedeapsă. Singurul element de noutate îl reprezintă introducerea modalităţii normative prev. de art.321 (falsul intelectual), alături de art.320 (falsul material în înscrisuri oficiale).
ART.323 **Uzul de fals** Folosirea unui înscris oficial ori sub semnãturã privatã, cunoscând cã este fals, în vederea producerii unei consecinte juridice, se pedepseste cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendã, când înscrisul este oficial, si cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendã, când înscrisul este sub semnãturã privatã.	ART. 291 **Uzul de fals** Folosirea unui înscris oficial ori sub semnătură privată, cunoscând că este fals, în vederea producerii unei consecinţe juridice, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani când înscrisul este oficial şi cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă când înscrisul este sub semnătură privată.	Reglementările sunt identice, singura diferenţă reprezentând-o introducerea pedepsei alternative a amenzii la varianta tip.
ART.324 **Falsificarea unei înregistrări tehnice** (1) Falsificarea unei înregistrări		Art.324 NCP reprezintă o incriminare nouă, fără corespondent în actuala reglementare. Potrivit Expunerii de motive (pct.2.81), această reglementare este justificată de evoluţia tehnologiei din viaţa socială contemporană, în care tot mai multe documente ce

LUMEAJUSTITIEI.RO

tehnice prin contrafacere, alterare ori prin determinarea atestării unor împrejurări necorespunzătoare adevărului sau omisiunea înregistrării unor date sau împrejurări, dacă a fost urmată de folosirea de către făptuitor a înregistrării ori de încredintarea acesteia unei alte persoane spre folosire, în vederea producerii unei consecinte juridice, se pedepseste cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă. (2) Cu aceeasi pedeapsă se sanctionează folosirea unei înregistrări tehnice falsificate în vederea producerii unei consecinte juridice. (3) Prin înregistrare tehnică, în sensul prezentului articol, se întelege atestarea unei valori, greutăti, măsuri ori a desfăsurării unui eveniment, realizată, în tot sau în parte, în mod automat, prin intermediul unui dispozitiv tehnic omologat si care este destinată a proba un anumit fapt, în vederea producerii de consecinte juridice.		atestă o anumită împrejurare şi care pot produce efecte juridice sunt eliberate automat, fără intervenţia nemijlocită a unui funcţionar , impunându-se o protecţie penală a veridicităţii acestor atestări , în condiţiile în care falsificarea lor nu poate fi încadrată pe baza textelor existente. Astfel, prin intervenţii frauduloase asupra aparatelor de măsură sau de înregistrare, ori prin folosirea lor frauduloasă, se pot obţine atestări neconforme cu realitatea privind viteza cu care circulă un vehicul, concentraţia de alcool în aerul expirat, concentraţia diferitelor componente în gazele de eşapament, greutatea unui bagaj înregistrat automat într-un aeroport etc. Textul este similar cu reglementări regăsite şi în alte legislaţii (germană şi portugheză), incriminând atât falsificarea unei asemenea înregistrări, cât şi folosirea atestării astfel obţinute, această din urmă variantă fiind o normă specială în raport cu uzul de fals.
ART.325 **Falsulinformatic** Fapta de a introduce, modifica sau sterge, fără drept, date informatice ori de a	Art.44 alin.1 din Legea nr.161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităţilor publice , a	Art. 325 NCP preia, cu unele modificări, infracţiunea de fals informatic prev.de art.44 alin.1 din Legea 161/2003. Noua încriminare aduce modificări atât conţinutului constitutiv al infracţiunii, prin completarea elementului material cu o nouă acţiune (introducerea de date informatice), cât şi formei de vinovăţie, de la intenţie, în actuala reglementare, la

LUMEAJUSTITIEI.RO

restrictiona, fără drept, accesul la aceste date, rezultând date necorespunzătoare adevărului, în scopul de a fi utilizate în vederea producerii unei consecinte juridice, constituie infractiune si se pedepseste cu închisoarea de la unu la 5 ani.	funcţiilor publice şi în mediul de afaceri şi pentru prevenirea corupţiei , cu modificările şi completările ulterioare. ART. 44 (1) Fapta de a modifica, şterge sau deteriora date informatice ori de a restricţiona accesul la aceste date, fără drept, constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.	intenţie calificată prin scop în NCP.
ART.326 **Falsul în declaratii** Declararea necorespunzătoare a adevărului, făcută unei persoane dintre cele prevăzute în art. 175 sau unei unitãti în care aceasta îsi desfăsoară activitatea în vederea producerii unei consecinte juridice, pentru sine sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declaratia făcută serveste la producerea acelei consecinte, se pedepseste cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.	ART. 292 **Falsul în declaraţii** Declararea necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ sau instituţii de stat ori unei alte unităţi dintre cele la care se referă art. 145, în vederea producerii unei consecinţe juridice, pentru sine sau pentru altul, atunci când, potrivit legii ori împrejurărilor, declaratia făcută serveşte pentru producerea acelei consecinţe, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.	Fapta prev.în art.326 NCP este identică cu cea din actuala reglementare.
ART.327 **Falsul privind identitatea** (1) Prezentarea sub o identitate	ART. 293 **Falsul privind identitatea** Prezentarea sub o identitate	Potrivit Expunerii de motive (pct.2.81), prin noua reglementare s-a tranşat disputa privind necesitatea utilizării unor documente de identitate pentru comiterea acestei infracţiuni , pornindu-se de la premisa că funcţionarul în faţa căruia autorul se

LUMEAJUSTITIEI.RO

falsã ori atribuirea unei asemenea identitãti altei persoane, fãcutã unei persoane dintre cele prevãzute în art. 175 sau transmisã unei unitãti în care aceasta îsi desfãsoarã activitatea **prin folosirea frauduloasã a unui act ce serveste la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat**, pentru a induce sau a mentine în eroare un functionar public, în vederea producerii unei consecinte juridice, pentru sine ori pentru altul, se pedepseste cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani. (2) Când prezentarea s-a fãcut prin întrebuintarea identitãtii reale a unei persoane, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani. (3) Încredintarea unui act ce serveste la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile spre a fi folosit fãrã drept se pedepseste cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendã.	falsă ori atribuirea unei asemenea identităţi altei persoane, pentru a induce sau a menţine în eroare un organ sau o instituţie de stat sau o altă unitate dintre cele la care se referă art. 145, în vederea producerii unei consecinţe juridice, pentru sine ori pentru altul, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani. Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează încredinţarea unui înscris care serveşte pentru dovedirea stării civile ori pentru legitimare sau identificare, spre a fi folosit fără drept.	prevalează de o identitate falsă nu trebuie să dea crezare simplelor afirmaţii ale acestuia , el dispunând de mijloacele necesare identificării persoanei. Astfel, pentru întregirea elementelor constitutive ale infracţiunii este necesar ca făptuitorul să se prezinte sub o identitate falsă sau să atribuie o astfel de identitate altei persoane prin folosirea frauduloasă a unui act ce serveşte la identificare, legitimare ori la dovedirea stării civile sau a unui astfel de act falsificat. O altă noutate o constituie introducerea în alin.2 al art.327 NCP a unei variante agravate, care sancţionează prezentarea sub o identitate falsă prin întrebuinţarea identităţii reale a unei persoane. Totodată, sub aspectul regimului sancţionator s-a introdus o diferenţiere între ipoteza recurgerii la o identitate fictivă şi cea a utilizării frauduloase a identităţii aparţinând altei persoane, în acest din urmă caz existând riscul angajării unor consecinţe juridice în sarcina persoanei respective.
ART. 328 **Infractiuni de fals comise în legãturã cu autoritatea unui stat strãin**		Reprezintă o reglementare nou introdusă, de trimitere la toate infracţiunile din acest capitol, stabilind aplicarea acestora şi în cazul falsificării de înscrisuri emise de autoritatea unui stat străin sau a unei organizaţii internaţionale străine.

LUMEAJUSTITIEI.RO

Dispozitiile cuprinse în prezentul capitol se aplicã si atunci când fapta priveste acte emise de o autoritate competentã a unui stat strãin sau de o organizatie internationalã instituitã printr-un tratat la care România este parte sau declaratii ori o identitate asumate în fata acesteia.		
Art. 367 **Constituirea unui grup infracţional organizat** (1) Iniţierea sau constituirea unui grup infracţional organizat, aderarea sau sprijinirea, sub orice formă, a unui astfel de grup se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (2) Când infracţiunea care intră în scopul grupului infracţional organizat este sancţionată de lege cu pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau cu închisoarea mai mare de 10 ani, pedeapsa este închisoarea de la 3 la 10 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. (3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2) au fost urmate de săvârşirea unei infracţiuni, se aplică regulile	**Art. 7 din Legea nr. 39/2003** (1) Iniţierea sau constituirea unui grup infracţional organizat ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unui astfel de grup se pedepseşte cu închisoare de la 5 la 20 de ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Pedeapsa pentru faptele prevăzute la alin.(1) nu poate fi mai mare decât sancţiunea prevăzută de lege pentru infracţiunea cea mai gravă care intră în scopul grupului infracţional organizat. (3) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) au fost urmate de săvârşirea unei infracţiuni grave, se aplică regulile de la concursul de infracţiuni **Art. 9 din Legea nr. 39/2003**	Potrivit Expunerii de motive (Titlul VIII pct. 2.87) în domeniul criminalităţii organizate s-a urmărit crearea unei incriminări cadru şi renunţarea la paralelismul existent între textele de lege în vigoare în acest domeniu, respectiv Legea nr.39/2003, art.323 din Codul penal şi art.167 din acelaşi cod. Toate aceste infracţiuni vor fi înlocuite de cea prevăzută de art.367 din Noul Cod penal. Singura reglementare cu caracter special în această materie care s-a păstrat este cea din cuprinsul art.35 din Legea nr.535/2004 referitoare la asociaţia teroristă. Prin reglementarea din Noul Cod penal s-a preluat conţinutul constitutiv al infracţiunii, astfel cum este reglementat de art.7 alin.1 din Legea nr.39/2003, fiind reduse limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea acesteia, prin urmare legea nouă este mai favorabilă. S-a menţinut prevederea privind reţinerea concursului de infracţiuni în situaţia comiterii faptei pentru care s-a constituit gruparea infracţională, fără a mai fi preluată condiţia privind cuantumul pedeapsei aplicabile în acest caz pentru sancţionarea infracţiunii de constituire a unui grup infracţional organizat. S-au preluat dispoziţiile existente în legea specială mai sus menţionată privind cauza de nepedepsire şi cea de reducere a pedepsei. S-a preluat în linii mari definiţia grupului infracţional organizat existentă în art.2 alin. 1 lit. a din Legea nr.39/2003.

LUMEAJUSTITIEI.RO

privind concursul de infracţiuni. (4) Nu se pedepsesc persoanele care au comis faptele prevăzute în alin. (1) şi alin. (2), dacă denunţă autorităţilor grupul infracţional organizat, înainte ca acesta să fi fost descoperit şi să se fi început săvârşirea vreuneia dintre infracţiunile care intră în scopul grupului. (5) Dacă persoana care a săvârşit una dintre faptele prevăzute în alin. (1)-(3) înlesneşte, în cursul urmăririi penale, aflarea adevărului şi tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor membri ai unui grup infracţional organizat, limitele speciale ale pedepsei se reduc la jumătate. (6) Prin grup infracţional organizat se înţelege grupul structurat, format din trei sau mai multe persoane, constituit pentru o anumită perioadă de timp şi pentru a acţiona în mod coordonat în scopul comiterii uneia sau mai multor infracţiuni.	(1) Nu se pedepseşte persoana care, săvârşind una dintre faptele prevăzute la art.7 alin. (1) denunţă autorităţilor grupul infracţional organizat mai înainte de a fi fost descoperit şi de a se fi început săvârşirea infracţiunii grave care intră în scopul acestui grup. (2) Persoana care a săvârşit una dintre faptele prevăzute la art.7 alin. (1) sau (3) şi care, în cursul urmăririi penale sau al judecăţii, denunţă şi facilitează identificarea şi tragerea la răspundere penală a unuia sau mai multor membri ai unui grup infracţional organizat beneficiază de reducerea la jumătate a limitelor pedepsei prevăzute de lege **Art.323 din Codul penal** **Asocierea în vederea săvârşirii de infracţiuni** (1)Fapta de a se asocia sau de a iniţia constituirea unei asocieri în scopul săvârşirii uneia sau mai multor infracţiuni, altele decât cele arătate în art.167, ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unei astfel de asocieri, se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 15 ani, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea ce intră în scopul asocierii.	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	(2)Dacă fapta de asociere a fost urmată de săvârşirea unei infracţiuni, se aplică celor care au săvârşit infracţiunea respectivă pedeapsa pentru acea infracţiune în concurs cu pedeapsa prevăzută în alineatul 1. (3) Nu se pedepsesc persoanele prevăzute în alineatul 1, care denunţă autorităţilor asocierea mai înainte de a fi fost descoperită şi de a se fi început săvârşirea infracţiunii care intră în scopul asocierii. **Art167 din Codul penal** **Complotul** (1) Iniţierea sau constituirea unei asociaţii sau grupări în scopul săvârşirii vreuneia dintre infracţiunile prevăzute în art.155-163,165 şi 166[1], ori aderarea sau sprijinirea sub orice formă a unei astfel de asociaţii sau grupări se pedepseşte cu detenţiune pe viaţă sau cu închisoare de la 15 la 25 de ani şi interzicerea unor drepturi. (2) Pedeapsa pentru complot nu poate fi mai mare decât sancţiunea prevăzută de lege pentru cea mai gravă dintre infracţiunile care intră în scopul asociaţiei sau grupării. **(3)** Dacă faptele prevăzute în alineatul 1 au fost urmate de	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	săvârşirea unei infracţiuni, se aplică regulile de la concursul de infracţiuni. **(**4) Nu se pedepseşte persoana care, săvârşind fapta prevăzută în alineatul 1 sau 3, o denunţă mai înainte de a fi fost descoperită.	
Art. 368 **Instigarea publică** (1) Fapta de a îndemna publicul, verbal, în scris sau prin orice alte mijloace, să săvârşească infracţiuni se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la săvârşirea căreia s-a instigat. (2) Dacă fapta prevăzută în alin. (1) este comisă de un funcţionar public, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la săvârşirea căreia s-a instigat. (3) Dacă instigarea publică a avut ca urmare comiterea infracţiunii la care s-a instigat, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru acea infracţiune.	**Art. 324** **Instigarea publică şi apologia infracţiunilor** (1) Fapta de a îndemna publicul prin grai, scris sau prin orice alte mijloace, de a nu respecta legile, ori de a săvârşi fapte ce constituie infracţiuni, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la săvârşirea căreia s-a instigat. (2) Dacă fapta prevăzută în alin. 1 este săvârşită de un funcţionar public care îndeplineşte o funcţie ce implică exerciţiul autorităţii de stat ori de către o persoană dintre cele prevăzute în art. 160, pedeapsa este închisoarea de la unu la 5 ani, fără a se putea depăşi pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la săvârşirea căreia s-a instigat. (3) Dacă instigarea publică a avut ca urmare săvârşirea infracţiunii la care s-a instigat, pedeapsa este cea prevăzută de lege pentru acea infracţiune.	Conţinutul constitutiv al infracţiunii de instigare publică este similar celui existent în Codul penal în vigoare. Cu caracter de noutate s-a înlăturat posibilitatea săvârşirii infracţiunii prin îndemnare la a nu respecta legile, prin urmare acest tip de faptă va fi dezincriminată prin Noul Cod penal. S-au dezincriminat, de asemenea, formele infracţiunii prevăzute de alineatele 4 şi 5 ale art.324 din actualul Cod penal S-a introdus posibilitatea sancţionării alternative cu amenda, legea nouă fiind mai favorabilă. În cazul formei agravate a infracţiunii subiectul calificat al acesteia este funcţionarul public, fapta fiind sancţionată şi cu pedeapsă complementară.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	(4) Purtarea în public a unei uniforme, embleme, insigne sau altor asemenea semne distinctive neautorizate, în scopurile arătate în alin.1, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani. (5) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează lăudarea în public a celor care au săvârşit infracţiuni sau a infracţiunilor săvârşite de aceştia.	
Art. 369 **Incitarea la ură sau discriminare** Incitarea publicului, prin orice mijloace, la ură sau discriminare împotriva unei categorii de persoane se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.	**Art. 317** **Instigarea la discriminare** Instigarea la ură pe temei de rasă, naţionalitate, etnie, limbă, religie, gen, orientare sexuală, opinie, apartenenţă politică, convingeri, avere, origine socială, vârstă, dizabilitate, boală cronică necontagioasă sau infecţie HIV/SIDA se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.	Conţinutul constitutiv al infracţiunii este similar, cu menţiunea că s-a renunţat la enumerarea existentă în Codul penal în vigoare în privinţa criteriilor de discriminare, acestea fiind prevăzute în curpinsul Legii nr.137/2000 privind prevenirea şi sancţionarea tuturor formelor de discriminare, republicată. De asemenea, în forma nouă a infracţiunii termenul de instigare a fost înlocuit cu cel de incitare, fiind sancţionată şi incitarea la discriminare, nu doar la ură. Cu caracter de noutate, sub aspectul laturii obiective a infracţiunii se constată că elementul material al acesteia, respectiv incitarea la ură sau discriminare, trebuie să se raporteze la o categorie de persoane şi nu la o persoană determinată.
Art. 370 **Încercarea de a determina săvârşirea unei infracţiuni** Încercarea de a determina o persoană, prin constrângere sau corupere, să comită o infracţiune pentru care legea prevede pedeapsa detenţiunii pe viaţă sau pedeapsa închisorii mai mare de 10 ani se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani sau cu amenda.	**Art.29** **Instigarea neurmată de executare** (1) Actele de instigare neurmate de executarea faptei, precum şi actele de instigare urmate de desistarea autorului ori de împiedicarea de către acesta a producerii rezultatului, se sancţionează cu o pedeapsă între minimul special al pedepsei pentru infracţiunea la care s-a instigat şi minimul general. În	Reglementarea este nouă, fără corespondent în actuala legislaţie şi potrivit Expunerii de motive (Titlul VIII pct.2.87) a fost justificată de dezincriminarea instigării neurmate de executare din Partea generală a Codului penal în vigoare. Spre deosebire de infracţiunea dezincriminată, cea nouă sancţionează fapte mai grave. Obiectul juridic special al infracţiunii vizează relaţiile sociale care ocrotesc o convieţuire paşnică fundamentată pe respectarea ordinii de drept, fiind sancţionate încercările de constrângere şi corupere exercitate în vederea săvârşirii unor fapte grave. Infracţiunea este în general lipsită de obiect material cu excepţia cazului în care fapta se săvârşeşte prin constrângere fizică. Subiectul activ al infracţiunii poate fi orice persoană, iar subiectul pasiv secundar al acesteia este persoana asupra căreia se exercită constrângerea sau coruperea. Participaţia penală nu este posibilă în forma instigării întrucât actele specifice acesteia constituie chiar elementul material al infracţiunii, iar persoana care le săvârşeşte va

LUMEAJUSTITIEI.RO

	când pedeapsa prevăzută de lege este detenţiunea pe viaţă, se aplică pedeapsa închisorii de la 2 la 10 ani. (2) Actele arătate în alineatul precedent nu se sancţionează dacă pedeapsa prevăzută de lege pentru infracţiunea la care s-a instigat este de 2 ani sau mai mică, afară de cazul când actele îndeplinite de autor până la momentul desistării constituie altă faptă prevăzută de legea penală.	răspunde ca autor. Elementul material al laturii obiective constă în acţiunea de încercare a determinării săvârşirii unei infracţiuni. Această acţiune va constitui infracţiunea prevăzută de art.370 din Noul Cod penal doar în situaţia în care instigarea nu este urmată de executare, altfel ne aflăm în prezenţa instigării ca formă de participaţie prevăzută în Partea generală a Codului penal. Pentru existenţa infracţiunii legea impune condiţia ca aceasta să fie săvârşită prin constrângere sau corupere. Constrângerea poate fi fizică sau psihică, iar coruperea presupune promisiunea sau oferirea de bani sau foloase pentru a determina comiterea faptei. Acţiunea de determinare trebuie să vizeze săvârşirea unei infracţiuni grave pentru care legea prevede pedeapsa detenţiei pe viaţă sau închisoarea mai mare de 10 ani. Urmarea imediată constă în crearea unei stări de pericol pentru relaţiile sociale ocrotite, iar legătura de cauzalitate rezultă din săvârşirea faptei. Latura subiectivă a infracţiunii presupune vinovăţia sub forma intenţiei directe. Tentativa nu se sancţionează, iar consumarea are loc când se săvârşeşte un act de determinare prin constrângere sau corupere.
Art. 371 **Tulburarea ordinii şi liniştii publice** Fapta persoanei care, în public, prin violenţe comise împotriva persoanelor sau bunurilor ori prin ameninţări sau atingeri grave aduse demnităţii persoanelor, tulbură ordinea şi liniştea publică se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.	**Art. 321** **Ultrajul contra bunelor moravuri şi tulburarea ordinii şi liniştii publice** (1) Fapta persoanei care, în public, săvârşeşte acte sau gesturi, proferează cuvinte ori expresii, sau se dedă la orice alte manifestări prin care se aduce atingere bunelor moravuri sau se produce scandal public ori se tulbură, în alt mod, liniştea şi ordinea publică, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani. (2) Dacă prin fapta prevăzută la alin. 1 s-au tulburat grav liniştea şi ordinea publică, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani.	Infracţiunea a preluat în parte incriminarea existentă în actualul Cod penal, Noul Cod penal reglementând distinct ultrajul contra bunelor moravuri şi tulburarea ordinii şi liniştii publice. Sub aspectul elementului material al laturii obiective au fost enunţate clar şi limitativ modalităţile de comitere a faptei, şi anume prin acte de violenţă îndreptate împotriva persoanelor sau bunurilor şi prin ameninţări, respectiv prin atingeri grave aduse demnităţii. Actele de tulburare a ordinii şi liniştii publice trebuie săvârşite în public termenul fiind definit de art.184 din Noul Cod penal. S-a redus pedeapsa prevăzută de lege pentru sancţionarea infracţiunii şi a fost prevăzută alternativ posibilitatea sancţionării acesteia cu amenda, prin urmare legea nouă este mai favorabilă. S-a renunţat la forma agravată a infracţiunii prevăzută de art.321 alin.2 din Codul penal în vigoare.
Art. 372 **Portul sau folosirea fără**	**Art.2 din Legea nr.61/1991**	În Noul Cod penal s-a realizat o unificare a reglementărilor speciale existente în materie.

LUMEAJUSTITIEI.RO

drept de obiecte periculoase (1) Fapta de a purta fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri special amenajate şi autorizate pentru distracţie ori agrement sau în mijloace de transport în comun: a) cuţitul, pumnalul, boxul sau alte asemenea obiecte fabricate sau confecţionate anume pentru tăiere, înţepare sau lovire; b) arme neletale care nu sunt supuse autorizării ori dispozitive pentru şocuri electrice; c) substanţe iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă. (2) Folosirea, fără drept, la adunări publice, manifestări cultural-sportive, în locuri de distracţie ori agrement sau în mijloace de transport în comun a obiectelor sau substanţelor prevăzute în alin. (1) se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă. (3) Portul, fără drept, al obiectelor sau substanţelor prevăzute în alin. (1) în sediul autorităţilor publice, instituţiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public ori în spaţiile rezervate desfăşurării procesului electoral se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.	(1) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoarea de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă, următoarele fapte: 1. portul, fără drept, în locurile şi împrejurările în care s-ar putea primejdui viaţa sau integritatea corporală a persoanelor ori s-ar putea tulbura ordinea şi liniştea publică, a cuţitului, pumnalului, şişului, boxului, castetului ori a altor asemenea obiecte fabricate anume pentru tăiere, împungere sau lovire, precum şi folosirea în asemenea locuri sau împrejurări a armelor cu aer comprimat sau cu gaze comprimate, a obiectelor confecţionate pe bază de amestecuri pirotehnice ori a dispozitivelor pentru şocuri electrice. (2) Portul sau folosirea, fără drept, de obiecte din cele prevăzute la alin.1 pct.2, în localul autorităţilor publice, instituţiilor publice, instituţiilor sau altor persoane juridice de interes public, la întruniri publice ori în localuri de alegeri, se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 5 ani. **Art.29 din Legea nr.60/1991** (1) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3	Sub aspectul elementului material al laturii obiective a infracţiunii s-au modificat acţiunile incriminate acestea constând în portul obiectelor periculoase, respectiv în folosirea acestora. O condiţie prevăzută de textul de lege incriminator referitor la elementul material constă în comiterea acţiunilor menţionate mai sus fără drept. În noua reglementare s-au circumscris mai exact locurile unde folosirea obiectelor periculoase este incriminată, unele dintre acestea imprimând faptei un caracter mai grav, respectiv sediile autorităţilor publice, instituţiilor publice sau al altor persoane juridice de interes public ori spaţiile rezervate procesului electoral. S-au modificat limitele de pedeapsă prevăzute pentru sancţionarea infracţiunii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	luni la 2 ani introducerea sau portul, de către persoanele participante în locurile destinate desfăşurării adunărilor publice, al armelor de orice fel, materialelor explozive sau incendiare, substanţelor iritant-lacrimogene sau cu efect paralizant ori al altor asemenea materiale, substanţe sau obiecte.	
Art. 373 **Împiedicarea desfăşurării unei adunări publice** Împiedicarea, prin orice mijloace, a desfăşurării unei adunări publice care a fost autorizată potrivit legii se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.	fără corespondent în legislaţia actuală	Incriminarea este nouă neavând corespondent în actuala legislaţie. Potrivit Expunerii de motive (Titlul VIII pct.2.87) s-a urmărit respectarea obligaţiei pozitive a statului de a asigura toate condiţiile necesare exercitării libertăţii de desfăşurare a unei adunări publice. Obiectul juridic special al infracţiunii este constituit din relaţiile sociale referitoare la ordinea şi liniştea publică şi care impun ocrotirea desfăşurării unor adunări autorizate legal. Subiectul activ al infracţiunii poate fi orice persoană, iar subiectul pasiv secundar este persoana sau grupul de persoane a căror libertate de întrunire a fost lezată. Elementul material al laturii obiective constă în împiedicarea prin orice mijloace a desfăşurării unei adunări. Situaţia premisă necesară existenţei infracţiunii impune ca adunarea să fie autorizată potrivit legii. Urmarea imediată a infracţiunii constă într-o stare de pericol pentru libertatea de întrunire a persoanelor. Raportul de cauzalitate rezultă din săvârşirea faptei. Latura subiectivă a infracţiunii presupune săvârşirea acesteia cu forma de vinovăţie a intenţiei care poate fi directă sau indirectă. Tentativa infracţiunii nu este incriminată; fapta se consumă în momentul săvârşirii acţiunii incriminate, respectiv al împiedicării desfăşurării unei adunări publice autorizate.
Art. 374 **Pornografia infantilă** (1) Producerea, deţinerea în vederea expunerii sau distribuirii, achiziţionarea, stocarea, expunerea, promovarea, distribuirea,	**Art.18 din Legea nr.678/2001** **Pornografia infantilă** (1) Fapta de a expune, a vinde sau a răspândi, a închiria, a distribui, a confecţiona ori de a produce în alt mod, a transmite,	Potrivit Expunerii de motive în cazul infracţiunii de pornografie infantilă s-a urmărit eliminarea suprapunerilor existente în legislaţia în vigoare, respectiv Legea nr. 678/2001, Legea nr. 161/2003 şi Legea nr. 196/2003. Elementele constitutive ale infracţiunilor incriminate prin legile menţionate mai sus au fost preluate într-o dispoziţie cu caracter unitar care a avut în vedere şi Decizia-cadru a Consiliului Uniunii Europene nr.2004/68/JAI din 22 decembrie 2003 privind lupta împotriva exploatării sexuale a copiilor şi pedo-pornografiei.

LUMEAJUSTITIEI.RO

precum şi punerea la dispoziţie, în orice mod, de materiale pornografice cu minori se pedepsesc cu închisoarea de la un an la 5 ani. (2) Dacă faptele prevăzute în alin. (1) au fost săvârşite printr-un sistem informatic sau alt mijloc de stocare a datelor informatice, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. (3) Accesarea, fără drept, de materiale pornografice cu minori, prin intermediul sistemelor informatice sau altor mijloace de comunicaţii electronice, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani sau cu amendă. (4) Prin materiale pornografice cu minori se înţelege orice material care prezintă un minor având un comportament sexual explicit sau care, deşi nu prezintă o persoană reală, simulează, în mod credibil, un minor având un astfel de comportament. (5) Tentativa se pedepseşte.	a oferi sau a pune la dispoziţie ori de a deţine în vederea răspândirii de obiecte, filme, fotografii, diapozitive, embleme sau alte suporturi vizuale, care reprezintă poziţii ori acte sexuale cu caracter pornografic, ce prezintă sau implică minori care nu au împlinit vârsta de 18 ani, constituie infracţiunea de pornografie infantilă şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 10 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi importul ori predarea de obiecte dintre cele prevăzute la alin.1 unui agent de transport sau de distribuire, în vederea comercializării ori distribuirii lor. **Art.51 din Legea nr.161/2003** **Pornografia infantilă în sisteme informatice** (1) Constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 3 la 12 ani şi interzicerea unor drepturi producerea în vederea răspândirii, oferirea sau punerea la dispoziţie, răspândirea sau transmiterea, proc urarea pentru sine sau pentru altul de materiale pornografice cu minori prin sisteme informatice ori deţinerea, fără drept, de materiale pornografice cu minori într-un sistem informatic	Obiectul material al infracţiunii îl constituie materialele pornografice cu minori, acesta fiind definit în cuprinsul alineatului 4 al art.374 din Noul Cod penal. Elementul material al laturii obiective presupune mai multe modalităţi alternative de săvârşire a infracţiunii, acţiunile incriminate fiind în esenţă preluate din textele de lege în vigoare. Pornografia infantilă prin sisteme informatice a devenit formă agravată a infracţiunii. Accesarea fără drept a materialelor pornografice cu minori prin intermediul sistemelor informatice sau a altor mijloace de comunicaţii electronice reprezintă în noua reglementare o formă atenuată a infracţiunii.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	sau un mijloc de stocare a datelor informatice. **Art.11 din Legea nr.196/2003** (1) Distribuirea materialelor cu caracter obscen, care prezintă imagini cu minori având un comportament explicit sexual, se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani. (2) Cu aceeaşi pedeapsă se pedepseşte şi deţinerea de materiale prevăzute la alin. 1, în vederea răspândirii lor.	
Art. 375 **Ultrajul contra bunelor moravuri** Fapta persoanei care, în public, expune sau distribuie fără drept imagini ce prezintă explicit o activitate sexuală, alta decât cea la care se referă art. 374, ori săvârşeşte acte de exhibiţionism sau alte acte sexuale explicite se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.	**Art. 321** **Ultrajul contra bunelor moravuri şi tulburarea ordinii şi liniştii publice** (1) Fapta persoanei care, în public, săvârşeşte acte sau gesturi, proferează cuvinte ori expresii, sau se dedă la orice alte manifestări prin care se aduce atingere bunelor moravuri sau se produce scandal public ori se tulbură, în alt mod, liniştea şi ordinea publică, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani. (2) Dacă prin fapta prevăzută la alin. 1 s-au tulburat grav liniştea şi ordinea publică, pedeapsa este închisoarea de la 2 la 7 ani. **Art. 325** **Răspândirea de materiale**	În Noul Cod penal infracţiunea de ultraj contra bunelor moravuri a fost separată de cea de tulburare a ordinii şi liniştii publice. În conţinutul nou aceasta va acoperi situaţiile de expunere sau distribuire în public a unor imagini ce prezintă o activitate sexuală explicită, dar şi cele de comitere în public a unor acte de exhibiţionism sau alte acte sexuale explicite, indiferent de natura acestora. Spre deosebire de actuala reglementare noua incriminare restrânge sfera de aplicare a infracţiunii şi implicit obiectul juridic special al acesteia la relaţiile de convieţuire socială lezate prin încălcarea normelor privind respectul şi bunele moravuri. Obiectul material al acesteia este reprezentat de suportul material pe care sunt stocate imaginile. Elementul material al laturii obiective a infracţiunii îmbracă forma uneia dintre următoarele acţiuni: expunerea sau distribuirea fără drept de imagini ce prezintă o activitate sexuală explicită, săvârşirea unor acte de exhibiţionism sau altor acte sexuale explicite. Imaginile expuse sau distribuite trebuie să fie altele decât cele care intră în categoria celor la care se referă art.374 din Noul Cod penal. Pentru ca fapta să constituie această infracţiune acţiunile enunţate mai sus trebuie săvârşite în public astfel cum este definit acest termen de art.184 din Noul Cod penal.

LUMEAJUSTITIEI.RO

	obscene Fapta de a vinde sau răspândi, precum şi de a confecţiona ori deţine, în vederea răspândirii, obiecte, desene, scrieri sau alte materiale cu caracter obscen, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 4 ani sau cu amendă.	
ART. 376 ***Bigamia*** ***(1) Încheierea unei noi căsătorii de către o persoană căsătorită se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.*** ***(2) Persoana necăsătorită care încheie o căsătorie cu o persoană pe care o ştie căsătorită se pedepseşte cu închisoare de la o lună la un an sau cu amendă.***	*ART. 303* *Bigamia* *Încheierea unei noi căsătorii de către o persoană căsătorită se pedepseşte cu închisoare de la unu la 5 ani.* *Persoana necăsătorită care se căsătoreşte cu o persoană pe care o ştie căsătorită se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *Faptele prevăzute în prezentul articol nu se sancţionează dacă prima sau cea de-a doua căsătorie este declarată nulă pentru alt motiv decât bigamia.*	***Bigamia (art. 376 din Noul Cod penal)*** *În esenţă, nu există deosebiri cu privire la elementele constitutive ale infracţiunii, cu excepţia unor reformulări („încheie o căsătorie" în loc de „se căsătoreşte") şi a eliminării alin. 3 care instituie o cauză de nepedepsire pentru situaţia în care prima sau cea de-a doua căsătorie este declarată nulă pentru un alt motiv decât bigamia.* *Declararea ca nulă a uneia din cele două căsătorii pentru un alt motiv decât bigamia, repune autorul în situaţia anterioară săvârşirii faptei, care apare astfel ca şi când nu s-ar fi comis.* *Cu privire la regimul sancţionator se constată o înăsprire a acestuia, prin majorarea limitelor speciale ale pedepsei şi eliminării aplicării amenzii.*
ART. 377 ***Incestul*** ***Raportul sexual consimţit, săvârşit între rude în linie directă sau între fraţi şi surori, se pedepseşte cu închisoarea de la un an la 5 ani.***	*ART. 203* *Incestul* *Raportul sexual între rude în linie directă sau între fraţi şi surori se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.*	***Incestul (art. 377 din Noul Cod penal)*** *Dacă în Codul penal incestul era incriminat în Capitolul I – „Infracţiuni privitoare la viaţa sexuală", în Noul Cod penal acesta este încadrat în categoria infracţiunilor contra familiei, poziţionare pe care o apreciem corectă, având în vedere că această faptă aduce atingere în principal acelor norme care ocrotesc relaţiile sociale ce guvernează raporturile de familie.* *Nu sunt elemente noi care să reconfigureze modul de săvârşire al faptei, cu excepţia precizării că raportul sexual este „consimţit" altfel fapta putând constitui infracţiunea de viol.* *Regimul sancţionator este mai blând, limitele speciale ale pedepsei reducându-se cu unul, respectiv doi ani.*
ART. 378	*ART. 305*	***Abandonul de familie (art. 378 din Noul Cod penal)***

LUMEAJUSTITIEI.RO

Abandonul de familie ***(1) Săvârşirea de către persoana care are obligaţia legală de întreţinere, faţă de cel îndreptăţit la întreţinere, a uneia dintre următoarele fapte:*** ***a) părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor, expunându-l la suferinţe fizice sau morale;*** ***b) neîndeplinirea, cu rea-credinţă, a obligaţiei de întreţinere prevăzute de lege;*** ***c) neplata, cu rea-credinţă, timp de 3 luni, a pensiei de întreţinere stabilite pe cale judecătorească,*** ***se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.*** ***(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează neexecutarea, cu rea-credinţă, de către cel condamnat a prestaţiilor periodice stabilite prin hotărâre judecătorească, în favoarea persoanelor îndreptăţite la întreţinere din partea victimei infracţiunii.*** ***(3) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.*** ***(4) Fapta nu se pedepseşte dacă, înainte de terminarea***	*Abandonul de familie* *Săvârşirea de către persoana care are obligaţia legală de întreţinere, faţă de cel îndreptăţit la întreţinere, a uneia dintre următoarele fapte:* *a) părăsirea, alungarea sau lăsarea fără ajutor, expunându-l la suferinţe fizice sau morale;* *b) neîndeplinirea cu rea-credinţă a obligaţiei de întreţinere prevăzute de lege;* *c) neplata cu rea-credinţă, timp de două luni, a pensiei de întreţinere stabilite pe cale judecătorească, se pedepseşte, în cazurile prevăzute la lit. a) şi b), cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă, iar în cazul prevăzut la lit. c), cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.* *Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.* *Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.* *Dacă părţile nu s-au împăcat, dar în cursul judecăţii inculpatul îşi îndeplineşte obligaţiile, instanţa, în cazul când stabileşte vinovăţia, pronunţă împotriva inculpatului o condamnare cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei, chiar dacă nu sunt*	*Elementele de noutate pe care le aduce incriminarea din Noul Cod penal se referă la intervalul de timp privind neplata pensiei, sfera persoanelor vătămate, situaţiile de nepedepsire şi de neexecutare a pedepsei aplicate.* *Astfel, pentru a putea constitui infracţiunea de abandon de familie, intervalul de neplată cu rea-credinţă a pensiei de întreţinere stabilită pe cale judecătorească, trebuie să fie de 3 luni de zile, faţă de 2 luni de zile cât prevede Codul penal.* *În categoria persoanelor îndreptăţite la întreţinere sunt incluse şi cele aflate în întreţinerea victimei infracţiunii, astfel încât neexecutarea cu rea-credinţă de către cel condamnat a prestaţiilor periodice stabilite prin hotărâri judecătoreşti în favoarea acestora, va constitui infracţiunea de abandon de familie.* *Legiuitorul nu face referire de această dată la vreun interval de timp în care să se manifeste neplata cu rea-credinţă, ceea ce poate duce la concluzia că neachitarea cu rea-credinţă a unei singure prestaţii are ca efect consumarea infracţiunii. Teoretic este posibil însă în fapt cu greu se va putea demonstra reaua- credinţă.* *Referitor la situaţiile de nepedepsire este prevăzut un singur caz, acela în care inculpatul îşi îndeplineşte obligaţiile de plată înainte de terminarea urmăririi penale, ceea ce constituie o noutate în raport cu reglementarea din Codul penal care nu prevede o astfel de posibilitate, singura fiind aceea a împăcării părţilor.* *În Noul Cod penal nu se prevede împăcarea părţilor ca o modalitate de înlăturare a răspunderii penale însă retragerea plângerii de către partea vătămată va conduce la acelaşi rezultat, infracţiunea de abandon de familie fiind o faptă la care acţiunea penală se pune în mişcare numai la plângerea prealabilă a celui vătămat.* *Apreciem că deşi nu mai este prevăzută expres, împăcarea părţilor poate opera fiind vorba de o infracţiune care nu poate fi sancţionată indiferent de voinţa părţilor vătămate, ca în cazul infracţiunilor la care acţiunea penală se exercită din oficiu.* *În ceea ce priveşte regimul sancţionator nu se mai face distincţie între modalităţile de săvârşire a infracţiunii care nu mai sunt sancţionate diferit, prevăzându-se pentru toate situaţiile pedeapsa închisorii de la 6 luni la 3 ani sau amendă.*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

urmăririi penale, inculpatul îşi îndeplineşte obligaţiile. ***(5) Dacă, până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare, inculpatul îşi îndeplineşte obligaţiile, instanţa dispune, după caz, amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege pentru aceasta.***	*îndeplinite condiţiile prevăzute în art. 81.* *Revocarea suspendării condiţionate nu are loc decât în cazul când, în cursul termenului de încercare, condamnatul săvârşeşte din nou infracţiunea de abandon de familie.*	
ART. 379 ***Nerespectarea măsurilor privind încredinţarea minorului*** ***(1) Reţinerea de către un părinte a copilului său minor, fără consimţământul celuilalt părinte sau al persoanei căreia i-a fost încredinţat minorul potrivit legii, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.*** ***(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta persoanei căreia i s-a încredinţat minorul prin hotărâre judecătorească spre creştere şi educare de a împiedica, în mod repetat, pe oricare dintre părinţi să aibă legături personale cu minorul, în condiţiile stabilite de părţi sau de către organul competent.*** ***(3) Acţiunea penală se pune în***	*ART. 307* *Nerespectarea măsurilor privind încredinţarea minorului* *Reţinerea de către un părinte a copilului său minor, fără consimţământul celuilalt părinte sau al persoanei căreia i-a fost încredinţat minorul potrivit legii, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 3 luni sau cu amendă.* *Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta persoanei căreia i s-a încredinţat minorul prin hotărâre judecătorească, spre creştere şi educare, de a împiedica în mod repetat pe oricare dintre părinţi să aibă legături personale cu minorul, în condiţiile stabilite de părţi sau de către organul competent.* *Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă*	***Nerespectarea măsurilor privind încredinţarea minorului (art. 379 din Noul Cod penal)*** *Nu există elemente de noutate sub aspectul conţinutului infracţiunii, inclusiv regimului sancţionator.* *Singura noutate a reprezintă precizarea expresă că împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.	*a persoanei vătămate. Împăcarea părţilor înlătură răspunderea penală.*	
ART. 380 ***Împiedicarea accesului la învăţământul general obligatoriu*** ***(1) Părintele sau persoana căreia i-a fost încredinţat, potrivit legii, un minor şi care, în mod nejustificat, îl retrage sau îl împiedică prin orice mijloace să urmeze cursurile învăţământului general obligatoriu se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la un an sau cu amendă.*** ***(2) Fapta nu se pedepseşte dacă înainte de terminarea urmăririi penale inculpatul asigură reluarea frecventării cursurilor de către minor.*** ***(3) Dacă până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare inculpatul asigură reluarea frecventării cursurilor de către minor, instanţa dispune, după caz, amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege pentru aceasta.***		***Împiedicarea accesului la învăţământul general obligatoriu (art. 380 din Noul Cod penal)*** *Reprezintă o infracţiune nouă care incriminează faptele de natură a aduce atingere normelor juridice care ocrotesc relaţiile sociale care asigură dreptul fiecărei persoane la educaţie.* *Subiectul activ al infracţiunii este părintele sau persoana căreia prin hotărâre judecătorească i s-a încredinţat un minor.* *Pot fi situaţii în care subiectul activ are o dublă calitate şi de părinte dar şi de persoana căreia i s-a încredinţat minorul prin hotărâre judecătorească (Ex. în caz de divorţ minorul i se încredinţează unuia din părinţi când aceştia nu se înţeleg).* *Elementul material al laturii obiective constă într-o acţiune care poate îmbrăca forma retragerii minorului de la învăţământul general obligatoriu sau în împiedicarea minorului prin orice mijloace să urmeze cursurile învăţământului.* *Datorită faptului că modalităţile de împiedicare pot fi diferite, acestea nu au fost prevăzute de legiuitor întrucât oricât de detaliată ar fi fost enumerarea situaţiilor tot nu ar fi putut fi cuprinsă şi epuizată întreaga sferă a modalităţilor.* *Dacă modalităţile de împiedicare a minorului să urmeze cursurile învăţământului general obligatoriu pot fi diferite, trebuie îndeplinită însă şi condiţia ca acţiunile de împiedicare sau retragere de la cursuri să fie nejustificate pentru că numai în acest caz fapta constituie infracţiune.* *De asemenea, acţiunile de retragere sau împiedicare a minorului să frecventeze cursurile au în vedere numai învăţământulgeneral obligatoriu potrivit legii şi nu alte forme de şcolarizare.* *În ceea ce priveşte latura subiectivă, fapta se comite cu intenţie.* *Legiuitorul a prevăzut o situaţie de înlăturare a răspunderii penale când înainte de terminarea urmăririi penale inculpatul asigură reluarea frecventării cursurilor de către minor, respectiv îl reînscrie la şcoală sau după caz nu îl mai împiedică să urmeze cursurile.* *În situaţia în care aceasta are loc după terminarea urmăririi penale până la rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare instanţa va putea dispune după caz amânarea aplicării pedepsei sau suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, chiar dacă nu sunt îndeplinite condiţiile prevăzute de lege pentru aceasta. Este o facilitate conferită de legiuitor care a avut în vedere interesele minorului.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

INFRACŢIUNI CONTRA LIBERTĂŢII RELIGIOASE ŞI RESPECTULUI DATORAT PERSOANELOR DECEDATE		
ART. 381 ***Împiedicarea exercitării libertăţii religioase*** ***(1) Împiedicarea sau tulburarea liberei exercitări a ritualului unui cult religios, care este organizat şi funcţionează potrivit legii, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.*** ***(2) Obligarea unei persoane, prin constrângere, să participe la serviciile religioase ale unui cult ori să îndeplinească un act religios legat de exercitarea unui cult se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă.*** ***(3) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează obligarea unei persoane, prin violenţă sau ameninţare, să îndeplinească un act interzis de cultul, organizat potrivit legii, căruia îi aparţine.*** ***(4) Acţiunea penală se pune în mişcare la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.***	*ART. 318* *Împiedicarea libertăţii cultelor* *Împiedicarea sau tulburarea libertăţii de exercitare a vreunui cult religios, care este organizat şi funcţionează potrivit legii, se pedepseşte cu închisoare de la o lună la 6 luni sau cu amendă.* *Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează fapta de a obliga o persoană, prin constrângere, să participe la serviciile religioase ale vreunui cult, sau să îndeplinească un act religios legat de exercitarea unui cult.*	***Împiedicarea exercitării libertăţii cultelor (art. 381 din Noul Cod penal)*** *Elementul de noutate îl constituie incriminarea faptei de a obliga prin violenţă sau ameninţare o persoană să îndepplinească un act interzis de cultul organizat potrivit legii, căruia îi aparţine. Cu toate că în acest text nu se mai fac precizări de genul „religios" şi „funcţionează potrivit legii", este evident că legiuitorul a avut în vedere un cult religios de natura celor la care face referire în alineatele precedente.* *Un alt element care nu se regăseşte şi în actuala reglementare are în vedere punerea în mişcare a acţiunii penale care nu se realizează din oficiu ci la plângerea prealabilă a persoanei vătămate.* *Se constată însă o înăsprire a regimului sancţionator care prevede pedepse cu închisoarea până la 3 ani faţă actuala reglementare unde pedeapsa maximă nu depăşeşte 6 luni.*
ART. 382 ***Profanarea lăcaşurilor sau a***		***Profanarea lăcaşurilor sau a obiectelor de cult (art. 382 din Noul Cod penal)*** *Constituie o infracţiune nouă care sancţionează faptele de natură a aduce atingere*

LUMEAJUSTITIEI.RO

obiectelor de cult ***Profanarea unui lăcaş sau a unui obiect de cult, aparţinând unui cult religios care este organizat şi funcţionează potrivit legii, se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 2 ani sau cu amendă.***		*normelor juridice care ocrotesc relaţiile sociale a căror formare şi dezvoltare este legată de protecţia juridică a unor anumite valori sociale.* *Valorile pe care legiuitorul a înţeles să le protejeze prin cadrul legislativ creat sunt cele la care se face referire în mod expres în conţinutul infracţiunii, respectiv lăcaşurile de cult şi obiectele de cult care nu atât prin ele însele cât prin semnificaţia pe care le-o atribuie membrii cultului religios şi consecinţele sociale care s-ar produce dacă nu ar fi ocrotite, impune sancţionarea faptelor de natură a le aduce atingere.* *Subiectul activ al infracţiunii poate fi orice persoană care răspunde penal.* *Fapta se comite cu intenţie, autorul având reprezentarea că prin acţiunile sale comite acte de profanare a lăcaşului sau obiectului de cult.* *Se cere condiţia ca lăcaşul sau obiectul de cult să aparţină unui cult religios care este organizat şi funcţionează potrivit legii, cerinţă care dacă nu este îndeplinită faptele nu constituie infracţiunea respectivă ci eventual o altă faptă.* *Acţiunea penală se pune în mişcare din oficiu.*
ART. 383 ***Profanarea de cadavre sau morminte*** ***(1) Sustragerea, distrugerea sau profanarea unui cadavru ori a cenuşii rezultate din incinerarea acestuia se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.*** ***(2) Profanarea prin orice mijloace a unui mormânt, a unei urne funerare sau a unui monument funerar se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă.***	***ART. 319*** ***Profanarea de morminte*** ***Profanarea prin orice mijloace a unui mormânt, a unui monument sau a unei urne funerare ori a unui cadavru, se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 3 ani.***	***Profanarea de cadavre sau morminte (art. 383 din Noul Cod penal)*** *Reglementarea din Noul Cod penal extinde sfera modalităţilor de comitere a infracţiunii. Sunt incriminate numai faptele de profanare propriu-zisă a unui cadavru sau a unei urne funerare ci şi sustragerea, distrugerea cadavrului ori a cenuşii rezultate din incinerarea a acestuia.* *De asemenea, sunt incriminate şi actele de profanare a unui monument funerar.* *Acesta poate fi un monument ridicat pe locul special amenajat pentru înmormântarea unei persoane, indiferent dacă înhumarea a avut loc sau nu. În caz afirmativ ne vom găsi în situaţia comiterii ambelor modalităţi de săvârşire a infracţiunii printr-o singură acţiune.*
ART. 384 ***Prelevarea ilegală de ţesuturi sau organe*** ***Prelevarea de ţesuturi sau organe de la un cadavru, fără drept, se pedepseşte cu***	***Legea nr. 104/2003 LEGE privind manipularea cadavrelor umane şi prelevarea organelor şi ţesuturilor de la cadavre în vederea transplantului*** ***ART. 27*)***	***Prelevarea ilegală de ţesuturi sau organe (art. 384 din Noul Cod penal)*** *Nu există deosebiri esenţiale în raport cu reglementarea în vigoare.* *Noul Cod penal incriminează actele de prelevare de ţesuturi sau organe de la cadavre fără drept, prin aceasta înţelegându-se nerespectarea condiţiilor prevăzute de legea care reglementează această activitate.* *Condiţiile, împrejurările şi modalităţile în care se poate face prelevarea sunt arătate de*

LUMEAJUSTITIEI.RO

închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă.	***Manipularea cadavrelor, precum şi prelevarea de ţesuturi şi organe de la cadavre, cu încălcarea prevederilor prezentei legi, constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 1 la 3 ani.*** ****) Conform art. 129 şi art. 247 din Legea nr. 187/2012, începând cu data de 1 februarie 2014 (data intrării în vigoare a Legii nr. 286/2009 privind Codul penal), articolul 27 se modifică şi va avea următorul cuprins:*** ***"ART. 27*** ***(1) Manipularea cadavrelor cu încălcarea prevederilor prezentei legi constituie contravenţie şi se sancţionează cu amendă de la 500 lei la 3.000 lei.*** ***(2) Constatarea şi sancţionarea contravenţiei prevăzute la alin. (1) se fac de către organele de poliţie.*** ***(3) Contravenţiei prevăzute la alin. (1) îi sunt aplicabile dispoziţiile Ordonanţei Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravenţiilor, aprobată cu modificări şi completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările şi completările***	*dispoziţiile Legii nr. 104/2003 cu modificările şi completările ulterioare ulterioare.* *Fapta se comite cu intenţie, subiectul activ fiind de regulă o persoană calificată dar poate fi şi o altă persoană care nu are o calificare specială, legiuitorul nefăcând în acest sens nici o distincţie.*

LUMEAJUSTITIEI.RO

	ulterioare."	
ART. 385 ***Împiedicarea exercitării drepturilor electorale*** ***(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exerciţiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.*** ***(2) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secţiei de votare se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.***	***Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Preşedintelui României*** *ART. 57* *(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exerciţiu al dreptului de vot sau de a fi ales se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.* *(2) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secţiei de votare se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.* ***LEGE nr. 35 din 13 martie 2008 pentru alegerea Camerei Deputaţilor şi a Senatului şi pentru modificarea şi completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale, a Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001 şi a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleşilor locali*** *ART. 52)* *(1) Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exerciţiu al dreptului de vot sau de a fi ales constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6*	***ART. 385*** ***Împiedicarea exercitării drepturilor electorale*** ***(1) Împiedicarea, prin orice mijloace, a liberului exerciţiu al dreptului de a alege sau de a fi ales se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani.*** ***(2) Atacul, prin orice mijloace, asupra localului secţiei de votare se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.***

LUMEAJUSTITIEI.RO

	luni la 5 ani şi interzicerea unor drepturi. *(2) Tentativa se pedepseşte.* *ART. 58)* *(1) Atacul prin orice mijloace asupra localului secţiei de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea şi desfăşurarea alegerilor pentru Parlamentul European*** *ART. 55* *(1) Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exerciţiu al dreptului de vot sau de a fi ales constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani şi interzicerea unor drepturi.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* *ART. 61* *(1) Atacul prin orice mijloace asupra localului secţiei de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale constituie infracţiuni şi se*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă. *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 67 din 25 martie 2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale*** *ART. 107)* *(1) Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exerciţiu al dreptului de a alege sau de a fi ales constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani şi interzicerea unor drepturi.* *(2) În cazul în care prin fapta prevăzută la alin. (1) s-a pricinuit o vătămare a integrităţii corporale sau a sănătăţii, care necesită pentru vindecare îngrijiri mai mult de 60 de zile sau care a produs una dintre următoarele consecinţe: pierderea unui simţ sau a unui organ, încetarea funcţionării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, sluţirea, avortul ori punerea în primejdie a vieţii persoanei, pedeapsa este închisoare de la 3 la 10 ani.* *(3) Tentativa se pedepseşte.*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	ART. 111) *(1) Atacul prin orice mijloace asupra localului secţiei de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale, ruperea sigiliilor constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 3 din 22 februarie 2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului*** *ART. 52)* *(1) Împiedicarea prin orice mijloace a liberului exerciţiu al dreptului de a participa la referendum se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani şi interzicerea unor drepturi.* *(2) În cazul în care prin fapta prevăzută la alin. (1) s-a pricinuit o vătămare a integrităţii corporale sau a sănătăţii care necesită pentru vindecare îngrijiri mai mult de 60 de zile sau care a produs vreuna dintre următoarele consecinţe: pierderea unui simţ sau organ, încetarea funcţionării acestora, o infirmitate permanentă fizică ori psihică, sluţirea, avortul ori*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	punerea în primejdie a vieţii persoanei, pedeapsa este închisoarea de la 3 ani la 10 ani. *(3) Tentativa se pedepseşte.* *ART. 56)* *(1) Atacul prin orice mijloace asupra localului secţiei de votare, furtul urnei sau al documentelor electorale se pedepsesc cu închisoare de la 2 ani la 7 ani, dacă fapta nu constituie o infracţiune mai gravă.* *(2) Tentativa se pedepseşte.*	
Art. 386 ***Coruperea alegătorilor*** ***(1) Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidaţi ori un anumit candidat se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.*** ***(2) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripţionate cu însemnele unei formaţiuni politice.***	***Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Preşedintelui României*** *ART. 58* *(1) Oferirea sau darea de bani, bunuri ori alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze ori să nu voteze un anumit candidat se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.* *(2) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute la alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripţionate cu însemnele unei formaţiuni politice.* ***LEGE nr. 3 din 22 februarie***	***Art. 386*** ***Coruperea alegătorilor*** ***(1) Oferirea sau darea de bani, de bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidaţi ori un anumit candidat se pedepseşte cu închisoarea de la 6 luni la 3 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.*** ***(2) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute în alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripţionate cu însemnele unei formaţiuni politice.***

LUMEAJUSTITIEI.RO

	2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului *ART. 54)* *(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani ori de alte foloase în scopul de a determina alegătorul să voteze sau să nu voteze în cadrul referendumului se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.* *(2) Pedeapsa prevăzută la alin. (1) se aplică şi persoanei care votează fără a avea drept de vot ori alegătorului care votează de mai multe ori în ziua referendumului.* *(3) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 67 din 25 martie 2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale*** *ART. 109)* *(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani, bunuri ori alte foloase în timpul campaniei electorale, precum şi în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze o anumită listă de candidaţi ori un anumit candidat pentru funcţia de primar, consilier sau de preşedinte al consiliului judeţean, precum şi primirea acestora de către alegători constituie infracţiuni şi se*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani. *(2) Pedeapsa prevăzută la alin. (1) se aplică şi persoanei care votează fără a avea drept de vot ori alegătorului care votează de mai multe ori în ziua alegerilor.* *(3) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 35 din 13 martie 2008 pentru alegerea Camerei Deputaţilor şi a Senatului şi pentru modificarea şi completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale, a Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001 şi a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleşilor locali*** *ART. 55)* *(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani, bunuri ori de alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze sau să nu voteze un anumit competitor electoral ori un anumit candidat, precum şi primirea acestora de către alegător, în acelaşi scop, constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* *(3) În categoria bunurilor*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	prevăzute la alin. (1) sunt incluse şi alimente, băuturi alcoolice sau nealcoolice, produse din tutun ori mărfuri nealimentare. *(4) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute la alin. (1) materialele şi obiectele de propagandă electorală, precum: afişe, pliante, cărţi poştale, calendare, caiete, ilustrate, pixuri, brichete, chibrituri, insigne, ecusoane, dvd-uri, fanioane, steaguri, căni, pungi, tricouri, şepci, eşarfe, fulare, veste, fesuri, mănuşi, pelerine, jachete, inscripţionate cu însemnele electorale ale formaţiunilor politice sau ale candidaţilor care participă la alegeri.* *(5) Sunt exceptate, de asemenea, de la prevederile alin. (1) şi alte obiecte de propagandă electorală, inscripţionate cu însemnele electorale ale formaţiunilor politice sau ale candidaţilor care participă la alegeri, a căror valoare nu depăşeşte 10 lei fără TVA pentru fiecare articol, fără ca aceste bunuri să poată fi alimente, băuturi alcoolice sau nealcoolice ori produse din tutun.*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	LEGE nr. 33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea şi desfăşurarea alegerilor pentru Parlamentul European *ART. 58* *(1) Promisiunea, oferirea sau darea de bani, bunuri ori alte foloase în scopul determinării alegătorului să voteze ori să nu voteze o anumită listă de candidaţi sau un anumit candidat independent, precum şi primirea acestora de către alegător, în acelaşi scop, constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* *(3) Nu intră în categoria bunurilor prevăzute la alin. (1) bunurile cu valoare simbolică, inscripţionate cu însemnele partidului respectiv.*	
ART. 387 ***Frauda la vot*** ***(1) Fapta persoanei care votează:*** ***a) fără a avea acest drept;*** ***b) de două sau mai multe ori;*** ***c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător*** ***se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă***	***Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Preşedintelui României*** *ART. 59* *(1) Fapta persoanei care votează:* *a) fără a avea acest drept;* *b) de două sau mai multe ori;* *c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător*	***ART. 387*** ***Frauda la vot*** ***(1) Fapta persoanei care votează:*** ***a) fără a avea acest drept;*** ***b) de două sau mai multe ori;*** ***c) prin introducerea în urnă a mai multor buletine de vot decât are dreptul un alegător*** ***se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.*** ***(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează utilizarea unei cărţi de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.***

LUMEAJUSTITIEI.RO

şi interzicerea exercitării unor drepturi. ***(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează utilizarea unei cărţi de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.***	*se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.* *(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează utilizarea unei cărţi de alegător sau a unui act de identitate nul ori fals sau a unui buletin de vot fals.* ***LEGE nr. 3 din 22 februarie 2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului*** *ART. 55)* *(1) Tipărirea şi utilizarea de buletine de vot false, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine decât cele votate de alegători sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale se pedepsesc cu închisoare de la 2 ani la 7 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 67 din 25 martie 2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale*** *ART. 110)* *(1) Tipărirea şi utilizarea de buletine de vot false, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	faţă de cele votate de alegători, falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale, precum şi utilizarea unui act de identitate nul sau fals constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani. *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 35 din 13 martie 2008 pentru alegerea Camerei Deputaţilor şi a Senatului şi pentru modificarea şi completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale, a Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001 şi a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleşilor locali*** *ART. 56)* *(1) Fapta unei persoane de a vota fără a avea drept de vot ori de a vota de două sau mai multe ori în ziua alegerilor constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 5 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* *ART. 57)* *(1) Utilizarea unei cărţi de alegător nule sau a unei cărţi de alegător false ori a unui buletin*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	de vot fals, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine de vot decât cele la care are dreptul un alegător sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani. *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea şi desfăşurarea alegerilor pentru Parlamentul European*** *ART. 60* *(1) Utilizarea unui buletin de vot fals, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine de vot decât cele la care are dreptul un alegător sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.*	
Art. 388 ***Frauda la votul electronic*** ***Tipărirea şi utilizarea de date de acces false, accesarea frauduloasă a sistemului de vot electronic sau falsificarea prin orice mijloace a buletinelor de vot în format electronic se***		

LUMEAJUSTITIEI.RO

pedepsesc cu închisoarea de la unu la 5 ani.		
Art. 389 *Violarea confidenţialităţii votului* *(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepseşte cu amendă.* *(2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secţiei de votare, pedeapsa este închisoare de la 6 luni la 3 ani sau amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.*	***Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Preşedintelui României*** *ART. 60* *(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului se pedepseşte cu amendă.* *(2) Dacă fapta a fost comisă de un membru al biroului electoral al secţiei de votare, pedeapsa este închisoarea de la 6 luni la 3 ani sau amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.* ***LEGE nr. 3 din 22 februarie 2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului*** *ART. 53)* *(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului de către membrii biroului electoral al secţiei de votare ori de către alte persoane se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 67 din 25 martie 2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale***	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	ART. 108) *(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului de către membrii biroului electoral al secției de votare ori de către alte persoane constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte* ***LEGE nr. 33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea şi desfăşurarea alegerilor pentru Parlamentul European*** *ART. 57* *(1) Violarea prin orice mijloace a secretului votului de către membrii biroului electoral al secției de votare ori de către alte persoane constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 35 din 13 martie 2008 pentru alegerea Camerei Deputaților şi a Senatului şi pentru modificarea şi completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, a Legii administrației publice locale nr. 215/2001 şi a Legii nr. 393/2004 privind***	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	Statutul aleşilor locali *ART. 54)* *(1) Violarea, prin orice mijloace, a secretului votului de către membrii biroului electoral al secţiei de votare ori de către alte persoane constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.*	
Art. 390 ***Nerespectarea regimului urnei de vot*** ***(1) Deschiderea urnelor, înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.*** ***(2) Încredinţarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secţiei de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiţii decât cele prevăzute de lege se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.***	***Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Preşedintelui României*** *ART. 61* *(1) Deschiderea urnelor înainte de ora stabilită pentru închiderea votării se pedepseşte cu închisoare de la unu la 3 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.* *(2) Încredinţarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secţiei de votare ori transportarea acesteia de către alte persoane sau în alte condiţii decât cele prevăzute de lege se pedepseşte cu închisoare de la 3 luni la 2 ani sau cu amendă şi interzicerea exercitării unor drepturi.* ***LEGE nr. 3 din 22 februarie 2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului*** *ART. 57)*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	(1) Deschiderea urnei înainte de ora stabilită pentru încheierea votării se pedepseşte cu închisoare de la un an la 5 ani. *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 67 din 25 martie 2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale*** *ART. 112)* *(1) Deschiderea urnelor înainte de ora stabilită pentru închiderea votării, precum şi utilizarea urnei speciale în alte condiţii decât cele prevăzute la art. 87 constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* *ART. 113)* *(1) Încredinţarea urnei speciale altor persoane decât membrilor biroului electoral al secţiei de votare constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 1 an la 5 ani.* *(2) Aceeaşi pedeapsă se aplică şi persoanei care transportă urna specială fără a face parte din biroul electoral al secţiei de votare.* *(3) Tentativa se pedepseşte.*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	LEGE nr. 33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea şi desfăşurarea alegerilor pentru Parlamentul European *ART. 62* *(1) Deschiderea urnelor înainte de ora stabilită pentru închiderea votării constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 35 din 13 martie 2008 pentru alegerea Camerei Deputaţilor şi a Senatului şi pentru modificarea şi completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale, a Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001 şi a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleşilor locali*** *ART. 59)* *(1) Deschiderea urnelor înainte de ora stabilită pentru închiderea votării constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.*	
Art. 391 ***Falsificarea documentelor şi evidenţelor electorale*** ***(1) Falsificarea prin orice***	***Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Preşedintelui României*** ***ART. 62***	

LUMEAJUSTITIEI.RO

mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepseşte cu închisoarea de la unu la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi. ***(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă ori de pe lista electorală complementară a unor persoane care nu figurează în această listă.*** ***(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obţinute în secţiile de votare sau determină repartizarea mandatelor în afara prevederilor legii se pedepseşte cu închisoarea de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.*** ***(4) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează introducerea de date, informaţii sau proceduri care duc la alterarea sistemului informaţional naţional necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.***	*(1) Falsificarea prin orice mijloace a înscrisurilor de la birourile electorale se pedepseşte cu închisoare de la 1 la 5 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.* *(2) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează şi înscrierea în copia de pe lista electorală permanentă a unor persoane care nu figurează în această listă.* *(3) Introducerea în uz sau folosirea unui program informatic cu vicii care alterează înregistrarea ori însumarea rezultatelor obţinute în secţiile de votare sau determină repartizarea mandatului în afara prevederilor legii se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani şi interzicerea exercitării unor drepturi.* *(4) Cu aceeaşi pedeapsă se sancţionează introducerea de date, informaţii sau proceduri care duc la alterarea sistemului informaţional naţional necesar stabilirii rezultatelor alegerilor.* ***LEGE nr. 3 din 22 februarie 2000 privind organizarea şi desfăşurarea referendumului ART. 55)*** *(1) Tipărirea şi utilizarea de buletine de vot false,*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine decât cele votate de alegători sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale se pedepsesc cu închisoare de la 2 ani la 7 ani. *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 67 din 25 martie 2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale*** *ART. 67* *(1) Radiodifuzorii publici şi privaţi au obligaţia de a asigura, prin măsuri tehnice şi redacţionale, reflectarea campaniei electorale în mod echitabil, echilibrat şi imparţial.* *(2) Emisiunile informative se supun obligaţiei de obiectivitate, echitate şi de informare corectă a publicului.* *(3) Candidaţii care au deja funcţii publice pot apărea în emisiunile informative strict în probleme legate de exercitarea funcţiei lor.* *(4) În cazul în care în emisiunile informative se prezintă fapte sau evenimente speciale de interes public, pe lângă punctul de vedere al autorităţilor trebuie prezentat şi un punct de vedere opus.*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	LEGE nr. 33 din 16 ianuarie 2007 privind organizarea şi desfăşurarea alegerilor pentru Parlamentul European *ART. 60* *(1) Utilizarea unui buletin de vot fals, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine de vot decât cele la care are dreptul un alegător sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale constituie infracțiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* *ART. 63* *(1) Introducerea în uz şi folosirea unui program de calculator cu vicii aparente sau ascunse, care altrează înregistrarea rezultatelor obținute în secțiile de votare, totalizează cu erori ori duce la repartizarea mandatelor în afara prevederilor prezentei legi, constituie infracțiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* *ART. 64* *(1) Introducerea de date,*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	informaţii sau proceduri care duc la alterarea sistemului informatic naţional constituie infracţiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani. *(2) Tentativa se pedepseşte.* ***LEGE nr. 35 din 13 martie 2008 pentru alegerea Camerei Deputaţilor şi a Senatului şi pentru modificarea şi completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităţilor administraţiei publice locale, a Legii administraţiei publice locale nr. 215/2001 şi a Legii nr. 393/2004 privind Statutul aleşilor locali*** *ART. 57)* *(1) Utilizarea unei cărţi de alegător nule sau a unei cărţi de alegător false ori a unui buletin de vot fals, introducerea în urnă a unui număr suplimentar de buletine de vot decât cele la care are dreptul un alegător sau falsificarea prin orice mijloace a documentelor de la birourile electorale constituie infracţiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani.* *(2) Tentativa se pedepseşte.* *ART. 60)* *Introducerea în uz şi folosirea unui program de calculator cu*	

LUMEAJUSTITIEI.RO

	vicii aparente sau ascunse, care alterează înregistrarea rezultatelor obținute în secțiile de votare, totalizează cu erori sau duce la repartizarea mandatelor în afara prevederilor prezentului titlu, constituie infracțiuni şi se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 7 ani. *ART. 61)* *Introducerea de date, informații sau proceduri care duc la alterarea sistemului informațional național constituie infracțiune şi se pedepseşte cu închisoare de la 2 la 7 ani.*	

LUMEAJUSTITIEI.RO